༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས། །
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB4565	ImageGroup:	I1GS66323
LCCN:	n/a	ISBN:	9787105082605

Title:	གསུང་འབུམ། འཇིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས gsung 'bum/_'jigs med rig pa'i blo gros
Author:	འཇིགས་མེད་རིག་པའི་བློ་གྲོས 'jigs med rig pa'i blo gros
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	pe cin
Publisher:	mi rigs dpe skrun khang
Date:	2007
Volume:	5
Total Volumes:	13
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: TBS old list; scanned for preservation purposes only

西北民族大学专家学术文库

༄༅། །ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།།

གླིགས་བམ་ལྷ་བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄༅། །ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།།
གླིགས་བམ་ལྷ་བ།
མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄༅། །ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས།

༄༅། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་ཧུར་སྒྲིག་གར་དུ་བྲོས་པའི་རྣམ་རོལ་
མདོ་རྒྱུད་རིགས་གཞུང་ཚེས་ཕྲ་ནས་བཟུང་སྙེ་ཕྱོགས་
སུ་མ་ལྷུང་བའི་མཁས་དགུའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ་
སྐྱབས་རྗེ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་༸བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་
མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་
གི་གསུང་འབུམ།

གླེགས་བམ་ལྔ་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

西北民族大学专家学术文库
编委会

主　任：　金雅声

副主任：　赵德安　郭郁烈

编　委：　马国柱　牛　锋　李正元
（按姓氏笔划排序）

祁坤玉　杨士宏　陈永奎

金雅声　赵德安　贺卫光

郭郁烈　第环宁　嘎尔迪

གསུང་འབུམ་དཔར་སྒྲིག་མི་སྣ།

སྤྱི་ཁྱབ་བློ་འདོན་པ།	བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ།
བློ་འདོན་པ།	རེབ་གོང་སྐྱབས་མགོན་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ།
	མགར་རྩེ་སྐལ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ།
	ཅུ་ཕྲུང་དགེ་བཤེས་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ།
རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་གཙོ།	ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ནོར་བུ།
ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ།	ཅུ་ཕྲུང་ཕྲིངས་འདྲིན་ལུང་རྟོགས། ཅུ་ཕྲུང་སངས་རྒྱས། མཐུ་དགོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། རེབ་གོང་རྡོ་རྗེ་མཁར། པད་མ་འབུམ། སྟོད་འཁྱིང་ཨོ་རྒྱན། སྟོད་འཁྱིང་མགོན་པོ་རྒྱ་མཚོ། ཞིས····ཅན་རྟོང་། འཇིགས་མེད་བདེ་ཆེན། དོན་འགྲུབ་ཚེ་རིང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ།
སྤྱི་ཁྱབ་རྩིས་འགོད་པ།	ཚ་ལག་ཚེ་རིང་རྒྱལ།
སྤྱི་ཁྱབ་གཙོ་སྒྲིག་པ།	འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕགས།
སྤྱི་ཁྱབ་གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ།	རོང་པོ་འཇིགས་མེད་བློ་གྲོས།
	ཅུ་ཕྲུང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།
	ཉིང་འཛིན་བཀྲ་ཤིས།
ཞུ་དག་བྱེད་མཁན།	ཅུ་ཕྲུང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།
	ཅུ་ཕྲུང་བློ་བཟང་བྱང་ཆུབ།
	རོང་པོ་དགེ་ལེགས།

《才旦夏茸全集》编委会人员

总　顾　问：　赛仓·罗桑华丹

顾　　　问：　夏日仓　瓜什则仓　夏琼·格西仓

编委会主任：　才旦夏茸·洛桑嘉华诺吾

副　主　任：　夏琼·香占龙朵　夏琼·桑杰

阿旺席热　热贡·多杰卡　完玛奔

若见　公保尖措　李建红

久美德乾　杨当智　桑杰加

总　策　划：　才让加

主　　　编：　久美琼鹏

副　主　编：　隆务·久美洛智

夏琼·更登嘉措

当增扎西

ཐོག་མའི་གླེང་གཞི།

འཇིགས་བྲལ་སྨྲ་བ་རྒྱས་པའི་སེང་ཆེན་གྱིས། །
དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་ཆེར་སྒྲོག་པས། །
རྣམ་དཔྱོད་ལུས་སྟོབས་དར་བའི་གཞོན་ནུ་ལ། །
ཟབ་གསལ་བློ་གྲོས་སྤྲིན་མཛད་གང་དེས་སྐྱོངས། །

ཉེ་ཆར་རང་གི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ཡང་དག་པ་དངོས་འཕེལ་བས་འོག སེམས་རྒྱལ་གྱི་ཚན་རིག་དང་། སློབ་གསོ། རིག་གནས་སོགས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱས་བཞིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དཔྱད་བསྡུར་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཐ་རླབས་བཞིན་ཡུ་མཐུད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་བཞིན་པའི་དུས་འདིར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚ་འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕགས་ལགས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་༧གནས་ལྷ་ཀུན་གཟིགས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་རྩོམ་ཕྱར་ཡོད་དེབ་ལྔ་བཞུགས་ཀྱང་། དེའི་ནང་མ་འདུས་པའི་སྐོར་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་སླར་ཡང་ལྷགས་རྩོམ་ཅི་ཡོད་ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་པའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པར་གསར་སྒྲུན་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། ཆོས་ལུགས་ཐད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་མཁོ་བའི་དགོངས་པ་བསྐང་ཆེད་དང་། སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ཉམས་ལེན་དུ་བཟུང་བའི་སྐལ་མ་ཐེབས་པ་དང་། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འཛུགས་པར་ཡང་ཕན་འབྲས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པས། ཐེངས་འདིར་སླར་ཡང་དཔེ་སྒྲུན་བྱས་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུའོ། །

བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ནས་༢༠༠༥ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡༠ཚེས་༡༥ལ་བྲིས།

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

མི་འཛིགས་ཐུགས་སྟོབས་གོ་ཆ་ཉེར་བགོས་ཏེ། །
ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ། །
ལུང་དང་རིགས་པས་འགྲོ་ལ་འདོམས་མཁས་པའི། །
ཕུལ་བྱུང་བློ་གྲོས་གཉེར་གྱུར་གང་དེ་མཆོད། །

དེ་ཡང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་གསང་གསུམ་མི་ཧྲོག་གི་ཚོམ་བུ་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པའི་ངོ་བོ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ལྟར་བསྔགས་འོས་པ། གངས་ལྗོངས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ༧རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་སམ་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་བགྲང་བྱ་ཞེ་བཞི་བ་ལྕགས་ཕྱི་སྟེ། སྤྱི་ལོ༡༨༡༠ཧོར་……ཟླ༩ཚེས༢༢ཉིན་གྱི་མཚན་མོའི་ཐུན་སྟོད་ཀྱི་ཆར། དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྟོད་མགོ་ནག་མིའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཞིང་རྟའི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་མདོ་ཁམས་གཡར་མོ་ཐང་གི་ཉེ་བ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་འཁྲུངས་གཞིས་ཀྱི་ཉེ་འདབས། ཡ་ཛྲི་མཁར་དུ་ཡབ་བློ་བཟང་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་ཐར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། སྐུ་བལྟམས་མ་ཐག་ནས་ཡུམ་ལ་ཨ་མ་ཞེས་ཐོས་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། དགུང་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་བཀའ་ལུང་གནང་། དགུང་ལོ་དྲུག་གི་སྐབས་ནས་མ་དགོན་ཚེ་ཏན་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གཙོ་བྱས་པའི་གོང་མའི་གདན་ས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སེན་གྱི་རི་ཁྲ་བཀོད། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་དུས་སུ་མཐུ་དགོན་བསམ་གཏན་ཕོ་བྲང་དུ་གསེར་རིའི་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་བ༧རྗེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་

མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་བསྙེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་བཞེས་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤྲས། སྐབས་འདིར་མཚན་ལ་དགེ་འདུན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་ཁོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཆོག་གི་མདུན་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་སྐབས་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་མཚན་གསར་འདོགས་མཛད། ཁོང་གི་ཁུ་བོ་དམ་པ། སྙན་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག ༧རྗེ་ངག་དབང་ཆོས་འཛིན་མཆོག་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཆོད་དེ་ཀློག་ལ་བྱང་བ་གནང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་ཟླ་བའི་དྲུང་ནས་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིབ་ཏུ་གནང་། དེ་ནས་གནས་ལྔ་གཟིགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ༧རྗེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྒྱུན་བཅར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བས་པ་ཐོབ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་མོ་ཐུགས་དགོངས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རྗེས་སུའང་ཁོང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་སློབ་བུ་མང་པོ་བསྐྱངས། ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུང་ལིས་(ཀྲོའུ་ཨེན་ལེས)དངོས་སུ་ཐག་བཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐུར་ཏེ་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གཞུང་ལས་ཐིན་གྱི་ཀྲུའུ་རིན་གཞོན་པ་དང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལོ་ཙཱ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་གྱི་གོ་གནས་གནང་། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའི་མཚན་བཏགས་ཀྱང་བཞེས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་གི་རིང་ལ་ཉེས་མེད་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་ཏེ་སྡུང་མི་འོས་པའི་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་མྱོང་། སླར་དཀར་འདོན་བྱས་རྗེས་ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཕེབས་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའི་ལས་འགན་བཞེས་ཤིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན་དང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་དམངས་འབྲུས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ། བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་མཚན་

འཛིན་ མགོ་ གཙོ་ བཅས་ ཀྱི་ གོ་ གནས་ ཀུང་ བཞེས། ཐ་ ཕྱིར་ བྱ་ ཁྲུང་ དང་ པིས་ མདོ། རེབ་གོང་སོགས་ཆོས་སྡེ་མང་པོར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་དབང་ལུང་རྗེས་ གསུམ་ ཀྱི་ བདུད་ རྩི་ བྲམ་ པ་ གང་ བྱའི་ ཚུལ་ དུ་ བསྩལ། གསུང་ ལས་ སྐྱེས་ པའི་ བུ་ སློབ་ ཀུང་། རྗེ་ཤར་གདོང་བློ་བཟང་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ ཡང་སྲུལ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བསེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ ཆོས་ཀྱི་ རྡོ་ རྗེ་ སོགས་ བསྟན་ པའི་ གསོས་ སུ་ གྱུར་ པ་ མང་ པོ་ བྱུང་། དགུང་ གྲངས་ དོན་ དྲུག་ བཞེས་ པ་ སྤྱི་ ལོ༡༧༨༥ ལོའི་ ཧོར་ ཟླ༥ཚེས༡༣ཉིན་ ཀྱི་ ཐ་ ཧོར་ སློབ་ བུ་ རྣག་ འཛིན་ ཅན་ རྣམས་ ཆོས་ ལ་ བསྐུལ་ ཕྱིར་ མདོ་ སྨད་ ཆོས་ ཀྱི་ རྫོང་ ར་ བླ་ བྲང་ བཀྲ་ ཤིས་ འཁྱིལ་ དུ་ ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

སྨྲས་པ།

གང་གི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་དཔལ་བེའུའི་གཟུགས། །
ཧོག་གུའི་ངོས་ལ་སྣག་ཚས་ཉེར་དྲངས་ཏེ། །
ཅུང་ཟད་བརྗོད་པས་ལེགས་བྱས་གང་ཐོབ་ཀུན། །
འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །

ཞེས་ པ་ འདི་ ནི་ དམ་ པ་ གང་ གི་ དབོན་ པོ་ འཇིགས་ མེད་ ཆོས་ འཕགས་ དང་། ཡང་ ཚ…… འཇིགས་མེད་བདེ་ཆེན། གདན་ས་དན་ཏིག་དགོན་པའི་འཇིགས་མེད་བསྟན་སྐྱོང་དང་། བློ་ གསལ། བྱ་ཁྲུང་བ་ལུང་རྟོགས་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྲུལ་བློ་ བཟང་འཇམ་དཔལ་ཚོར་བུར་འབོད་པས་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།

དཀར་ཆག

༄། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་དང་བརྡའི་བསྟན་བཅོས་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄། །སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཇིགས་མེད་སྨྲ་ཆེན་ནོར་བུའི་དཔལ་འཛིན་རྟུལ་ཐྲལ་རྒྱ་གཏེར་ཕང་བ་ལས། །གཞན་ཕན་འོད་བཟང་གསལ་བའི་ཟླ་གཞོན་འགོག་མེད་མཁའ་ལ་རྟག་འཆར་བས། །དམ་ཆོས་བསིལ་ཟེར་སྤྲོ་པའི་གཉེན་གཅིག་ལུས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མ་འདྲིས་བཤེས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དེའི་ཞབས་སྐལ་བས་སྙིང་གི་ཟེའུ་འབྲུར་སྨིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཤེལ་བུ་མོའི་བཞིན་རས་འཛུམ་པའི་ཀློངས། །རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་ཅོད་པན་གྱིས། །འཕགས་ཡུལ་གཉིས་པའི་ཁབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ། །འཇམ་དབྱངས་ཐོན་མིའི་ཞབས་སྐྱེས་སྤྱི་བོས་མཆོད། །གང་གི་དགོངས་ཟབ་རྒྱ་མཚོ་འཁྱིལ་བའི་གཀར། །མཁྱེན་རབ་བ་དན་བསྒྲེད་པའི་གྲུ་བོ་ཆེ། །ཅི་དགར་རྩེན་པས་བརྡ་སྤྲོད་ནོར་བུའི་དཔྱ། །སྤྱིན་མཛད་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་ཕྱུག་གི་ཡུལ། །གང་འདིར་རྩ་འགྲེལ་ལྷན་ཐབས་རྣམ་གསུམ་གྱི། །རྩ་བར་ཤུང་དུའི་མཆན་གྱིས་འགྲོལ་འོས་རྣམས། །བཀྲལ་བ་ཉིད་ལས་མཆན་དུ་མི་འདུམ་གང་། །དཀའ་འགྲེལ་རང་དུ་བལྟས་པས་ཉི་ལྟར་གསལ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྩོམས་དཀའི་གནས་གྱུར་པའི། །དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་མིང་བརྡའི་ཚིགས་བསལ་ཏེ། །རྩོད་བྲལ་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་མིང་རྐྱང་གི། བརྡ་དག་ཙམ་ཞིག་འགོད་ལ་བརྩོན་པས་བྲེལ། །མཉེས་པ་དང་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཡིག་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་མིང་རྐྱང་དུ་བསྡུས་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་འབྱུང་རང་དང་དང་སྨྲ

གྲོས་སྐལ་མཉམ་གྱིས། །ཚོགས་མེད་བདེ་བླག་བཙལ་དང་རྟོགས་སླའི་ཕྱིར། །ཀ་མད་ཀྱང་འདོགས་མགོ་ཅན་འཕྲུལ་ཧེན་རྣམས། །སོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་སྐད་གཉིས་སྦྱར་ཏེ་དགོད། །

ཀ

ཀ་ཀོ་ལ། བཟང་པོ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་འདུ་སྦྱོར་ཆེ་བར་བསྔགས་པ། འདྲ་དཔེར། ཀ་ཀོ་ལ་ནི་མི་རྐན་བྲལ་སྐྱོན་འདྲ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀ་ཀྐོ་ལ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། ཚིག་བསྡུས་པས་ཀོ་ལ་ཞེས་སོ། ། 益智子(药名)、草果，系梵文ཀ་ཀྐོ་ལ的转音，缩简称成为ཀོ་ལ།

ཀ་ཙ། ནོར་གྱི་སྤྱི་མིང་སྟེ་ཀ་ཚ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 财宝；系财富的总称，也作ཀ་ཚ།

ཀ་ཊོ་ར། གཞོང་པའམ་སྣོད་དེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀ་ཊོ་ར་ཟུར་ཆག་པའོ། ། 盆或器皿，系梵文ཀ་ཊོ་ར的转音

ཀ་དག ཡེ་ནས་སམ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མས་དག་པ། 即从根本或自始清洁无垢

ཀ་བེད། ཆག་ཚང་ཀུ་བ་སྟེ། ཀུ་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཕོ་མོའི་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་སྔོ་མ། 葫芦

ཀ་ཕ་ལ། ཤིང་ཞིག་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀ་ཕཱ་ལ་ཟུར་ཆག་པ། 一种树名，系梵文ཀ་ཕཱ་ལར的转音，

ཀ་བ། གདུང་འདེགས། 柱(支梁的柱)

ཀ་བ་ལི། བོད་ཙུས་ཏེ་ཀ་པཱ་ལ་ཟུར་ཉམས་པ་ཡིན་ཞིང་ཀབ་ལིའང་ཟེར། 头盖骨，系梵文ཀ་པཱ་ལ的不完全转音，也作ཀབ་ལི

ཀ་མེད། ཐབས་མེད་དེ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཅེས་པས་མཚོན་ཞིང་དཔེ་དག་པ་འགར་དཀའ་མེད་ཅེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 无法，在有些书籍中写成དཀའ་

མེད།

ཀ་ར། ཤིང་ལོ་ཁ་ར་གདུས་པའི་ཏྭགས་སམ་དབུ་བ་ལ་དྭངས་སྙིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རིགས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་མེད་སྐྱེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཤཀྐ་རྣ་ཟུར་ཆག་པའོ། །

糖，系梵文 ཤཀྐ་རྣ的转音

ཀ་ཏྲ། དཀར་པོ། 白；白色

ཀ་ཡིང་། དུང་ཆེན། 大喇叭

ཀབ་ཀོབ། སྲུང་པོ། 坚硬；生硬；强硬

ཀར་ཀར། གཟེར་ཟིག་སྡེ་ཟུག་རྒྱ་ཆེར་ལངས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཞེ་ལ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཀར་ཀར་བ་སྡེ་བྲོ་བ་དང་དོན་གཅིག ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དང་འདུག་པ་གཅིག་མིན་བརྟག 刺痛和发生了极痛苦时的表情

ཀི་ཀུ། ཡི་གེའི་གི་ཀུ། 字的母音符号(ˆ)

ཀིམ་པ། འབྲས་བུ་ཕྱི་བཟང་ལ་ནང་ངན་པའི་ཤིང་ཞིག་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དངོས་སོ། །དེ་ཡང་སློ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། ཡུལ་དང་སེམས་ཅན་དང་མེ་ཏོག་དང་སྔོ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མིང་བསྒྱུར་ན་ཡིད་གོལ་ཞིང་ཚིག་མི་བདེ་བ་དང་། འོལ་སྤྱིར་བསྒྱུར་དུ་རུང་བ། དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་གཏོལ་མེད་པ་ལ། མགོ་ལ་ཡུལ་ཞེས་སམ། མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བྱ་བའི་མིང་གཅིག་ཀླ་ཐབས་སུ་སྟོན་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་སོ་ན་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་བོད་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་རང་མཚན་པ་དང་ཟུར་ཆག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་ཞིབ་པར་ནི་འགོད་མི་ནུས་སོ། ། 一种果实外貌好看，内实不好的树，系梵语原字

ཀུ་བ། ཀ་བེད་དང་བིལ་བའི་སྤྱི་མིང་། 葫芦和香橼的总名

ཀུ་ཅོ། ཅུར་སྐད། 吵杂；吵杂的声音

ཀུ་རོག དམ་རོག 窄狭；窄小

ཀུ་ཡ། དྲི་ཆུའི་སྙིགས་མ། 小便中的杂质；小便中的沫花

ཀུ་ཡངས། བག་ཡངས་ཏེ་ཀུ་ཡངས་རོག་ལ་གུ་ཡངས་རོག་ཅེས་པའང་འཐད། 畅快，ཀུ་ཡངས་རོག（广狭），亦可作 གུ་ཡངས་རོག

ཀུ་རེ། རྩེད་མོའམ་ཀྱལ་ཀའི་ཚིག 玩笑

ཀུ་ཤ། བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་རྩྭ་གྲ་མ་ཅན་ཏེ་བསྒྱུར་ན་ངན་སེལ་ཞེས་པའོ། ། 是插在净瓶口上作装饰的一种有芒草

ཀུ་ཤུ། ཤིང་ཏོག་ཙོ་ཚ་སྟེ་རྒྱ་ནང་སྐད་ཀྱི་ཕིན་ཀོའུ་དང་ཧྭ་ཧྲིན་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་འདྲ་ཞིང་སྨན་གཞུང་ལས་ཁམ་བུའི་རིགས་སུ་བཤད་དོ། ། 指汉语的苹果或花红，药书中则释作桃杏之类

ཀུ་ཧུ། ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་གདངས། 咕呼（杜鹃的鸣声）

ཀུནད། མང་ཚིག་སྟེ། སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་འདུས་པ་དང་སྤྱལ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་མིང་རྐྱང་ལའང་ན་ར་ལའི་རྗེས་འཇུག་མཐར་ད་དྲག་སྦྱར་བ་མང་ཡང་། ཕྱིས་སྐ་ཅོག་གིས་སྐད་གསར་བཅད་སྐབས། ད་དྲག་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་ཡིག་ཟུར་ཡང་བར་མཛད་མོད། ད་དྲག་མ་མཐོང་བས་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་ཕྱི་རབས་པ་དག་གིས་འདྲ་མིན་རྟགས་མི་བཟོད་པ་འབྱི་བའི་ལག་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མིང་རྐྱང་ལ་ད་དྲག་ཡོད་ངེས་པ་རྣམས་མ་བསྡུས་པར་བཀོད་པ་ནི་མིང་མཐས་ཚིག་ཕྱི་མ་གང་འདྲེན་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ལག་ལེན་གྱི་ཚེ་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། ད་དྲག་སྣང་པ་པོ་ནི་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་རྗོག་པོ་དང་། རྗེ་དགེ་བླ་མ་ནོར་ཏུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཞྭ་ལུར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗོག་པོའི་དག་ཡིག་ལས། ན་ར་ལ་གསུམ་རྗེས་སུ་ནི། །སྔ་སྒྱུར་སྨ་མས་ད་དྲག་བཞེད། །དེ་ཚེ་ཅིང་ཅེས་ཅིག་བོབ་ཀྱང་། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དྲག་དོར། །ཅེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལས། སྔ་སྒྱུར་སྨ་མས་ད་དྲག་བཞེད། །

ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དྲག་དོར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་དྲག་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འདྲ་བར་བསམས་ནས་བླ་མ་ནོར་བསྟན་གྱིས་ས་དྲག་ཀྱང་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཁ་ཡར་བྱས་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ཚུགས་སུ་མི་མཛད་དོ། ། 多数词(一切)

ཀུན། 一切;诸(多数词)

ཀུན་དཀྲིས། ཉོན་མོངས་ཏེ་ཀུན་དཀྲིའང་འཐད། 烦恼,也可写作 ཀུན་དཀྲི།

ཀུན་སྟོབས། གྲངས་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ། འདིར་སྐབས་འཕྱེས། དཀྲིགས། བཀྲ་ཡར། བཀྲ་ཡས། བསྐྲ་ཡས། བསྐྱོད་མེད། བཀྲ་ཆལ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུ་སྟེ། ཞིབ་པར་ནི། ཕལ་པོ་ཆེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་གནས་ནི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད། པདྨ་བའི་མདོ་བཏུས་འགྲེལ་བ། རྩིས་གཞུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འོག་གི་གྲངས་ཀྱི་མིང་གར་ཡོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། ། 是大数目字的一种,这里把 ཀ部所包括的数目字也同时举出如上

ཀེ བོད་ཀྱི་རུས་ཆེན་སྨྲ་འབྲུ་སྣ་སྟོང་བཞིའི་ཞང་བོར་འོས་པ་སྒོ་ལྷ་སྡེ་དཀར་བོའི་རིགས་ལ། འགར་ཀེ་འགོར་གསུམ། གསུང་གསེར་འབྲོམ་གསུམ། སྒོལ་སྟག་འཕྲུང་གསུམ། ཅི་འབྲུ་གཞག་གསུམ། གཅེ་སེང་རམ་གསུམ། ཕྱུག་པོ་ཞུ་གསུམ་སྟེ་ཧྲུ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ཚོ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་གོ། དེ་ཡང་འགར་ལ་མགར་དང་། འགོར་ལ་འགོལ་དང་། འཕྲུང་ལ་ཕྲུང་ཞེས་གྲིས་པའང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཚེ་རབས་ལས་རྩིས་ཀྱི་སྐབས་རུས་ཆེན་ལྔར་གཏོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རུས་མིང་ཟེ་དཀར་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 是藏族的大族姓扎、朱、噶、东四姓的外家,为郭拉代噶尔布族

ཀུན་ཙོང་། བཙོང་། 葱

ཀུན་སྤྱོད། 作风；行为

ཀུན་རྫོབ། བརྫུན་པ། 世俗（佛学术语）；假的

ཀུན་སློང་། སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་། 动机；起念；念头

ཀུམ་ཀུམ། ཀ་ལག་འཁུམས་པ། 收缩；手足倦缩

ཀུམ་པ། ཤི་བའམ་བསད་པ། 死或杀死

ཀེ་ཚེ། སྐེ་ཚེ། སྐྱེ་ཚེ། སྣུམ་ནག་འབྱུང་བའི་འབྲུ་རིགས། 这三词都是榨制菜油的原料；即芥菜

ཀེ་ཀེ་རུ། ནོར་བུ་ཀརྐེ་ཏ་སྟེ་ཁ་དོག་ལྗང་སེར་དུ་སྨན་གཞུང་ལས་བཤད་ཅིང་གཞན་དུ་སེར་པོར་བཤད། 是一种宝石，颜色呈绿黄色

ཀེ་ཛི། ལུང་སྒོག་སྐྱེ་མེ་ཏོག་དམར་པོའམ་དཀར་སེར་མ་ངེས་པ། 生于河谷中的一种野蒜，花呈红或黄白色，颇不一律

ཀེའུ། རི་སྒོག་སྤྱིའི་མིང་། 野蒜；山蒜的总名

ཀེའུ་ཚང་། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བའི་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་མཚན་བྱ་ཞིག་ཏུ་བྲག་ཕུག་གི་མིང་དུ་བཤད། 石洞

ཀེག ནག་རྩིས་ལས་འབྱུང་བའི་བརྡ་ཆད་དེ་བར་གཅོད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། ཀག་དང་སྐག་སྐྱུག་ཅེས་བྲིས་པའང་སྣང་ཞིང་། ཤད་ཀྱིས་ལངས་པ་ལ་ཀེག་གིས་སམ་ཀོག་གིས་ལངས་ཞེས་པའང་མཚོན། 术数中所用词语，意为障碍，也有写作 ཀག སྐག སྐྱུག者

ཀེང་རུས། ཤ་མེད་པའི་ཀེང་རུས། 骷髅；没有肉的骨骼

ཀེམ་ཀེམ། ཉམ་ཞིང་ཉམ་པ་སྟེ། བོད་མཁས་པའི་སྙན་ངག་དཔེར་བརྗོད་དུ། མཐོང་འདོད་མིག་གི་བུང་བ་ཀེམ་ཀེམ་གཡོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 意为扭摆

而婀娜

ཀེར། 竖起；直立

ཀེར་བའམ་ཀེ་རེ། གྱེན་དུ་འགྲེང་བ། 向上竖立

ཀོ། ཚིག་ཕྲད་ནི་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། དབུ་མ་ཆེན་མོའི་ཐལ་བཟློག་སྐབས། ཀོ་ཞེས་པ་ད་གདོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁུངས་ཚོལ། ནི字的旧词

ཀོ་ཀོ། ཀོ་སྒྲ། ཀོས་ཀོ། མ་ལེ་སྟེ་མ་ནེའི་མིང་། 这些词是额或下巴的意思

ཀོ་ཅི། སྟེ་ཞེས་པའི་ཕྲད་ཀྱི་བརྡ། （སྟེ字的旧词）

ཀོ་ཏེ། སྔོ་ཀླུ་བདུད་རྡོ་རྗེ་ལ་དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ། 党参，有白、黑两种，此为白党参

ཀོ་དམ། ཀོ་བའི་སྣུམ་སྣོད། 皮壶（装油的皮壶）

ཀོ་བ། ཕྱུགས་ཀྱི་ཀོ་བ། 革皮（牲畜的革皮）

ཀོ་ལ། 益智子（药名）

ཀོ་ལོང་། རྐོ་ལོང་། འཁྲུག་ལོང་། 战争；战乱

ཀོག་ཚེ། རྒྱ་དང་རྙིའི་སྤྱི་མིང་སྟེ། བསླབ་བཏུས་སུ་རི་དྭགས་གཟིར་བའི་ཁོག་ཚེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 网络（总名）

ཀོང་བུ། རྐོང་བུ། རྐྱན་བུ། སྣོད་ཆུང་དུ་མར་མེ་འབུལ་སྣོད་ཞུ་བུ། 这三词是供献酥油灯，净水等用的小器皿

ཀོང་མོ། ཕུག་ཟབ་པ་སྟེ་མིག་ཀོང་མོ་ཞེས་པས་མཚོན། 深陷；深洞意，例如：མིག་ཀོང་མོ། （深眼窝）

ཀོར་ཀོར། ཟླུམ་པོ། 圆形

ཀོན་པ་གབ་སྐྱེས། ཚ་དང་ཤ་དུག་ལ་ཕན་པའི་སྔོ་སྨན་ཞིག་སྟེ་ཁྱོག་ཆེན་ཡང་

ཟེར། 是一种敷疮解毒的草药，也叫做 ཏིག་ཆེན།

ཀཱལ་མ། གཟན་རྫོན་ཏེ་སོན་སྲན་སྲེའུ་སྲན་ཆུང་ལ་སོགས་པ་བཙོས་ནས་ཞིང་ཀུན་སོགས་སྤྲོད་དུ་བཏབ་བའི་ཐུག་པ་ཞིག་གི་མིང་དུ་སྣན་གཞུང་ལས་བཤད་ཅིང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀུལྨ་ཁ་ཟུར་ཆག་པའོ། ། 温煮食物，系印度语 ཀུལྨ་ཁ། 的转音

ཀཱལ་གོ། 下巴

ཀཱལ་ཐག དཀཱལ་ཐག ཉམ་ཐག 困苦、衰败

ཀྭ

ཀྭ་སོགས་གསུམ་དང་། ཀྱེ། ཀྱེ་ཀ ཀྱེ་ཀྱེ། ཀྱེ་ཧོ། འབོད་པའི་བརྡའོ། །འདིར་མིང་གཞན་དང་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཡ་ཟུར་བཏགས་པའི་ངག་སྒྲོས་ལྟར་ན། ཀྭ་ཁྭ་གྭ་ཉྭ་དྭ་ཚྭ་ཞྭ་ཟྭ་རྭ་ལྭ་ཤྭ་ཧྭ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་ཀ་དང་། སྣ་ཕྱེད་ཀྱི་ཁ་དང་། རྐོད་པའི་ག་ཞ་དང་། སྲོག་ཆགས་ཉ་དང་། དུས་ཀྱི་ད་དང་། རིག་བྱའི་ཚ་དང་། ཡན་ལག་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་ཞ་དང་། བཟའ་བའི་ཟ་དང་། རྨིག་ཐོགས་ར་དང་། རི་ཡི་ལ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་། ཁ་ཆངས་ཀྱི་ཧ་རྣམས་དང་མི་འཁྲུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས། གྭ་ནི་འདུལ་བ་བློ་བཟང་དགའ་ལྡན་གྱི་དག་ཡིག་ཏུ། ཤ་བའི་གྭ་དོར་ག་ཞ་ཀོད། །བ་ཟུར་ཡོད་དང་མེད་པའི་ཁྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང་། བརྡ་དག་ཐལ་མོ་ཆེར། གྭ་བ་དང་གྭ་དོར། དྭ་ཕྲུག་དང་དྭ་བའི་འཕྲོ། སྔོ་ལྕུགས་ཟྭ་དང་ཟྭ་ཚོད་ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བརྟག་དགོས་སོ། །རྫོག་ལོ་ཆེན་པོས་བཙྭ་ལྟ་བཙྭ་བརྒྱད། ཅེས་བཀོད་པ་ལྟར་འབྲི་བ་མང་ཡང་། ཟ་མ་ཏོག་གི་མཚན་བྱང། གསུང་རབ་དག་པ་རྣམས་ན་ན་རོ་ཅན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་གཅིག་གོ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེང་སང་ཟྭ་རུ་ཅན་དུ་འབྲི་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཟུར་གྱི་སྒྲ། རི་དྭགས།

གསལ་དྭངས། སེམ་ཉིའི་དྭོགས་པ། ཚོགས་པའི་དྭ་བ། གཡང་གི་ཙྭ། ཁམ་ཟས་ཙྭ། ཀང་སྐྱབ་ལྡེམ། བུ་རམ་གྱི་དྭགས་ཞེས་པའི་གྲྭ་ནི་སྤུའི་གྲྭ་དང་། དྭ་ནི་གྲིས་དྭ་བ་དང་། ཙྭ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཙ་དང་། ལྡེམ་ནི་བརྗོད་ཆགས་པའི་ལྡེམ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དང་། དྭགས་ནི་ཚལ་བར་དགས་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་འཕྲུལ་དང་། དོགས་ནི་དབུ་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ངོགས་དང་མི་ནོར་བའི་བརྡར་ཤ་ཟུར་"" བཏགས་པར་མཛོན་ཡང་། དྭངས་ཙྭ་དྭགས་གསུམ་གྱི་ནོར་སོ་བརྟག་དགོས་ལ། ཡིག་སྙིང་འགར་ཁའི་སྟོ་དང་སྣན་ཡུ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་ཤ་ཟུར་གྱི་གནས་འདི་ལ་དཔྱད་དྲ་ཤིན་ཏུ་མང་སོད་མངས་པས་འཇིགས་སོ། ། 作喂！唉！呀！解释，都是呼词

ཀྱ

ཀྱག་ཀྱོག ཀྱོག་པོ། འཁྱོག་པོ། 这两词都是弯曲或不直

ཀྱང་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པའི་འང་ཡང་གཉིས་ཏེ་གསུམ། སྡུད་པ་དང་ཚིག་རྒྱན་གྱི་ཕྲད་དོ། །ཀྱང་། ཡང་། འང་། 三字意为也、又、虽然，虽则，是藏文连接词的一种

ཀྱལ་བ། བཀྱལ་བ། མ་འབྲེལ་བའི་ངག་སྟེ། རྗེ་བྱམས་པ་གླིང་པའི་དག་ཡིག་སྨྲ་བའི་རྒྱན་ལས། འདི་སྔོན་འདུག་མེད་པ་བྱེད་པ་ནི། ཀྱལ་ཀ་ལས་དཔགས་པའི་བློ་བཟོ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 这两词是没有关联的无聊话

ཀྱལ་ཀ། ཀུ་རེ། 玩笑；戏调

ཀྱི་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པའི་གྱི་གི་འི་ཡི་ལྔ། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་དང་། ཀྱི字及等字所括的 གྱི་གི་འི་ཡི(的)五字，是文法第六语格“连词”

ཀྱིས་གྱིས་གིས་འིས་ཡིས་ལྔ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་སྒྲོ། །

(གྱིས་གྱིས་གིས་འིས་ཡིས)五字是文法第三语格“主动词”，表示一个动作的人物或主格，意为用、以、由、被等

ཀྱི་སྡེ། སྤང་ལས་སྐྱེ་བའི་མེ་ཏོག་ཤེལ་ཏང་སྟེ་ཕལ་སྐད་དུ་ཤེས་ལྡང་ཟེར། 草地上生长的一种小花，叫做 ཤེལ་ཏང་།，普通则叫做 ཤེས་ལྡང་།

ཀྱི་ཧུད། ཀྱེ་ཧུད། ཚ་ངན་གྱི་ཚིག 这两词都是表示愁苦的叹词（唉！呜呼）

ཀྱུ། ཀྱོ་བ། ཀྱོ་བ་ཏང་། འགུགས་བྱེད་ལྕགས་ཀྱུ་སྟེ་ཡིག་རྙིང་དུ་ལྕགས་སྐྱུ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཨ་ལགས་ཤ་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་བརྡ་ཡིག་བློ་གསལ་མགྲིན་རྒྱན་དུ། ཀྱོ་བཏང་ནི་ལྕགས་ཀྱུས་བཏབ་པ། ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་ཕྱིས་ནས་བཀྲལ་བ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀྱོ་བ་ཏང་། ། ཞེས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་བརྟག 这三词是铁钩，在旧词中写作 ལྕགས་སྐྱུ།

ཀྱུར་ཀྱུར། བྱེའུ་ཅོ་གའི་སྐད། 叽叽（阿兰雀的声音）

ཀྱེ་མ། སྨད་པ། སྨོན་པ། ཞུམ་པ། ངོ་མཚར་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་སྒྲོན་གསལ་མཆན་ལས་གསུངས་ཤིང་མྱ་ངན་གྱི་དོན་དུའང་འཇུག་གོ །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཟླ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྟོང་དུ་ངེས་པར་གྱི་དོན་ལའང་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། ། 用于表示谴责、发愿、恐惧、惊奇等意，也可当作确切、无疑用

ཀྱོག་ཀྱོག མགོ་བོ་སོགས་མྱུར་བར་སྒྱུར་བའི་ཉམས། 是头部等“迅速摆动的样子”

ཀྱོང་ཀྱོང་། ཇོང་ངམ་ཁུང་བུ། 深陷（如地穴或洞）

ཀྲ

ཀྲང་ངེ་། སྐྲང་ངེ་། ལུས་སོགས་དྲང་པོར་བསྲངས་པ། 腰身直起；端坐

ཀྲབ་ཀྲབ། གར་སོགས་འཁྲབ་པའི་ཉམས། 踏脚或跳舞时的姿态

ཀྲད་པ། ཀང་མཐིལ་ཙམ་སྐྱོབ་པའི་ལྷམ་སྟེ་རྒྱ་ཀོ་བས་བྱས་པ་ལ་ཀོ་ཀྲད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། ། 拖鞋（一种仅有底子的鞋）

ཀྲི་ག ཁྲོན་པའི་འགྲམ་སྐོར་རམ་སུ་ཁྱུད་དེ་ཧི་ཀཱ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ལ། ལི་ཤིའི་གུར་ཁང་དང་སྐྱེས་རབས་སོགས་སུ་ཧི་ཀཱ་ཞེས་བྲིས་སྣང་། 是井边的井栏或边缘，系梵文 ཧི་ཀཱ། 的转音

ཀྲིག་ཀྲིག གཟི་མདངས་འཚེར་བའམ་སྐྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མགོན་པོའི་གཏོར་ཆོག་ཏུ། ཀྲིག་ཀྲིག་ཞབས་ཀྱིས་བདུད་དཔུང་ཐལ་བར་རློག ཅེས་འབྱུང་བས་མཚོན་ཞིང་། དག་བྱེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ། ཀྲིག་ཀྲིག་ལ་ནན་ནན་ཞེས་པའི་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་བརྟག 威光焕发或使肌体战傈

ཀྲུ་ཀྲུ་ཏེས། ཙི་ཏྲ་ཀ་སྟེ་སྔོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྲུག་ཀྲུག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་སྣང་གཞུང་ལས་བཤད་དེ། ཁ་ཟས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ནག་གིས་ལ་ཙི་ཞེས་འབོད་པ་དེའོ། ། 即 ཙི་ཏྲ་ཀ།，也有释作 ཀྲུག་ཀྲུག的，即辣子

ཀྲུང་ཀྲུང་། ཁྲུང་ཁྲུང་སྟེ་ཕལ་སྐད་དུ་ཁྲུང་ཆེན་སྐེ་རིང་ཟེར། 雁，普通话中叫做 ཁྲུང་ཆེན་སྐེ་རིང་།

ཀྲུམས། ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཤའམ་ཤའི་བཟའ་བ་སྟེ་ས་མཐའ་མེད་པའང་ཡོད། 肉食；肉体

ཀྲོག་ཀྲོག འཇིགས་ལངས་ནས་རྒྱུགས་པའི་ཉམས་དང་། ལྷམ་གྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཁྲི་མ་ལ་མདོ་རྩ་བར། ཀྲོག་ཀྲོག་ཟེར་བ་དག་མི་བཙང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 惊诧以后逃跑的样子和脚步声

ཀྲོང་ཀྲོང་། རྣ་གཞོག་གི་ཁ་སྐྱུན། 耳朵轮廓

ཀླ

ཀླ་ཀློ། གཡུང་པོ་སྟེ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པའི་རིགས་ཤིག་གོ ། 落后民族

ཀླ་ཅལ། ངག་བཀྱལ། 无谓之谈;胡言乱语

ཀླག་ཅོར། ཙ་ཅོ། 吵杂;吵闹

ཀླགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའམ་ལྷག་པར་གྱི་བརྡ་སྟེ། དེ་ལ་ཀླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་གཞན་དུའང་འབྱུང་ངོ་། ། 最优;超越;更加

ཀླད། སྟེང་ངམ་གོང་། 顶上;上面;上头

ཀླད་རྒྱའམ་ཀླད་རྒྱས། ལྷ་བ་སྟེ་ཀླད་པ་རྒྱས་པ་ལས་བབས་པའི་ཁ་ཆུ་འབྱར་བག་ཅན་དུ་སྨན་དཔེར་བཤད་ཅིང་། སློབ་ཕྱིངས་ཊཱིཀྐ་དང་མངོན་བརྗོད"" འགར་ཀླད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས། མགོའི་ཀླད་པ་ལ་སྨྲ་རྒྱན་ལས། མགོའི་ཀླད་པ་ཀ་ལ་ལ་བཏགས་པ་ནི། ཐོག་མའི་ཀླད་དང་འདྲེས་པར་ངེས། ཞེས་པ་ལྟར་སི་ཏུའི་གཞུང་དང་གནའ་དཔེ་མང་པོར་ཡང་ཀླད་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 这两词是脑质粘液名

ཀླད་སྐོར། ཡི་གེའི་ཀླད་སྐོར། 字上面的小圈

ཀླབ། ཀླམ། ལ་བ་སྟེ་སྣམ་བུ་འཕྲུག་པོའི་གོས་ཡིན་ལ། ཀླམ་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་ཡོད། 毛毡或褐子所制的衣服,也有写作 ཀླམ། 的

ཀླན་ཀ། རྩོད་པ། 畔;隙;争执;争论

ཀླས་པ། ཚིག་རྗེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཊཱིཀྐ་ལས། ཀླས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏིང་སླེབས་པའམ་མཐར་ཕྱུག་པའམ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་མཐའ་ཀླས་དང་འབྱམས་ཀླས་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། ། 深入;到底;了

悟；通达等意

ཀླུ་བདུད། ཀླུ་དུག་ཆུང་དུས་སྐྲངས་པ་ལས་ཕན་པའི་རྩོ་སྨན་ཞིག་གོ ། 党参；铃汤子（药名）

ཀླུ། མཚོར་གནས། 龙（海生动物）

ཀླུང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མིང་སྟེ་ཆུ་ཀླུང་དང་ནགས་ཀླུང་ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་རྩིས་ཀྱི་ཀླུང་ཁམས་དང་ཀླུང་ཏ་ཞེས་པའང་མཚོན། 极其广大的意思

ཀློང་། ཀློང་འཁོར། བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་ལས། ཀློང་ཞེས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཚམས་སུ་མཚོ་ཁྱིལ་ཁྱིལ་འཁོར་ཏེ་དཀྱིལ་ནས་གཏིང་དུ་ཐུབ་འགྲོ་བ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཀློང་ཞེས་པའང་མཚོན། 渊深而广阔，如（海）

ཀློད་སྒྱུར། དབང་དུ་གྱུར་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། གཤམ་དུ་མཆན་བུར་བརྡ་ཞེས་གར་ཡོད་རྣམས་ནི་བརྡ་རྙིང་གི་ཚིག་བསྡུས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། ། 制服（此字是旧词，以下凡注有 བརྡ字者均是旧词）

ཀློད། དམ་པོར་བཅིངས་པ་བཀྲོལ་བ་སྟེ་ད་ལྟའི་ལག་རྒྱུན་ལ་གློད་ཅེས་འབྲིའོ། ། 放松；解开，现在普通写作 གློད།

ཀ

ཀ། ཡུར་བ་སྟེ་ཆུའི་ལམ་ཡིན་ལ། ལུས་ཟུངས་ཟད་པ་ལ་ཀ་ཏུ་ཤུང་ཞེས་པའང་མཚོན། 渠道；水沟

ཀ་ལག ལུས་ཀྱི་ཀ་ལག 手足

ཀང་སྐྱོག ཀྱོལ་པོ། 跛子；跛者

ཀང་ཐང་། བཞོན་པ་མེད་པའི་ཀང་ཐང་། 步行

ཀང་པ། བསྒྲོད་བྱེད་དམ་བཞི་ཆ། 脚；足；四句偈语之一句

རྐང་མར། རུས་པའི་བཅུད། 髓；骨髓；骨精

རྐང་ཙུགས། 基础；巩固

རྐང་གསུམ། དྲེའུའི་བརྡ། 骡（旧词）

རྐན། ཁའི་རྐན་ལ་རྣམ་གླིང་སོགས་ཀྱིས་དཀན་ཞེས་བྲིས་པ་མི་ལེགས་སོ། ། 上颚

རྐན་གཟར། རི་སོགས་ཀྱི་ངོས་ཐུར་དུ་གཞོལ་ཆེས་པ་སྟེ་དཀན་ཞེས་པའང་འཐད། 山顶等斜面坡度陡峻之意，也可作 དཀན།

རྐུན་པོ། རྐུན་མ། རྐུན་བུ། འཇབས་ཏེ་རྐུ་མཁན། 贼；窃贼；小偷

རྐུབ། བཤང་ལམ། 肛门；粪门

རྐུབ་ཚོས། འཕོངས་ཤ། 臀部；屁股

རྐེ་བ། རིད་པ། 瘦；干瘦

རྐེད་པའམ་སྐེད་པ། ལུས་ཀྱི་དང་། རི་རྐེད་དང་། ལམ་རྐེད་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་བར་མཚམས་ཀྱི་མིང་ངོ་། ། 腰；腰部

རྐོ་མ། འཇོར་བུ། 镢头；锄

རྐོ་ལོང་། 战争；战乱

རྐོང་བ། པགས་ནད་དཀྱུའི་ནང་ཚན་གྱི་ཟ་རྐོང་། 癣

རྐོན་པ། རྐོན་བུ། རྒྱའམ་རྙི་སྙེ་ས་མགོ་ཅན་ཡང་འཐད། 网络；陷井，也可写成ས字头的 སྐོན།

རྐོམ་ཙུགས། བརྟེན་པའི་དོན་ཏེ། ལག་པ་ལ་རྐོམ་ཚུགས་བྱས་ནས། ཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། ། 依靠

རྐོས་མཁན། རི་མོ་རྐོ་བའི་རྐོས་མཁན། 刻工；雕刻花纹的刻工

ཀླ

ཀླལ། རྫོག་པོའི་དག་ཡིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། འདུལ་བ་ཀློ་ལྡན་གྱིས། ལ་ལྐལ་མེད་པའི་ལྐོག་ཤུར་ཏེ། །ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་དེང་སང་འཁྲི་བ་མི་སྣང་། མཁས་པ་དགའ་སྐྱེད་ཀྱི་མཆན་དུ། མེད་པའམ་ལྐོག་མའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཡིག་ནོར་ལ་བརྟེན་པའི་འཁྲུལ་བའོ། ། 隐约；不显的

ཀླུགས་པ། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་ལྐུགས་པ། 哑巴

ཀློག ལ་ཡོག་གམ་ཕག་སྟེ་ལྐོག་ཤུར་ཀུང་མཆན། 隐处；秘密

ཀློག་མ། ཨོལ་མདུད། 喉头

ཀློག་ཁལ། ཀློག་འཕྱང་། བ་ལང་གི་སྐེ་ཤ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བ་སྟེ། ནོར་བསྟན་གྱིས་ལྐོག་སོགས་ལ་ས་མགོ་ཅན་སྣང་ཞེས་བཤད། 黄牛头下的垂肉

ཀྵ

ཀྵ་ཅིག ཀྵད་ཅིག གླུ་སྦྱུབ་ཀྱི་རིམ་ལྷ་ལས། ཀྵད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད། །ཅེས་དེ་ཙམ་གྱི་ཡུན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དུས་མཐའ་དང་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་ཀྵད་ཅིག་མ་དང་། ཀྵད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞེས་པའི་ཀྵད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ལ་ཐིག་པ་གོང་འོག་གི་བཞེད་རྒྱལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་། །དཔང་པོའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ་ལས། ཀྵ་ཅིག་ཅེས་པ་དུས་ཐུང་བ་རྗོད་པ་ལ། ཀྵད་ཅེས་ད་ཡིག་མཐའ་བརྟེན་དུ་བྱས་པ་ནི་ཀྵད་གཅིག་འདོན་པའི་ཡུད་ཙམ་མོ་ཞེས་འཕྲུལ་བ་མཐོང་བས་དའི་རྗེས་འཇུག་དང་། གས་འཕུལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་སྨྲ་རྒྱན་དུ་དགག་པ་མཛད་ནས། ཀྵད་ཅིག་སོགས་ལ་གང་ཡང་རུང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ངག་སྒྲོན་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། ། 一瞬息间；一刹那；顷刻；暂时

སྐ་བ། སྣ་ཚོགས་པའི་གར་བ་སྐྱེ་བས་འཕྱུལ་བྱེད་པ་དང་། རོའི་བྱེ་བྲག་བསྐ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ་མི་ལེགས་སོ། ། 稠；浓；密

སྐ་རགས། གོས་ཀྱི་སྐ་རགས་ལ་སྐེ་རགས་ཀྱང་འཐད། 衣服的带子，也可以写作 སྐེ་རགས།

སྐག རྒྱ་སྐྱེགས་སམ་རྒྱ་ཚོས། 苏木（紫红色）

སྐད། ང་རོའམ་གདངས། 声；声音；声调

སྐད་ཆ། སྨྲ་བའི་སྐད་ཆ། 语言；话

སྐད་གཏོང་བ། ཅ་གཏོང་བའམ་འབོད་པའི་ངག 叫；呼唤；发声

སྐན། མནའ་བོར་བའི་དོན་ཏེ་ཡིན་རེ་སྐན་དང་ཡོད་རེ་སྐན་ཞེས་པས་མཚོན། 发誓

སྐབས། དུས་ཀྱི་སྐབས། 时候；时间

སྐམ་པ། འཛིན་སྐྱད། 钳子

སྐམ་པོ། རློན་མེད་པ། 干；干燥

སྐར་ཁུང་། དྲ་མིག 窗；天窗；窗格子

སྐར་མ། རྒྱུ་སྐར། 星；行星

སྐར་རྩིས་པ། གཟའ་སྐར་མཁན་ཏེ་རྩིས་པའམ་རྩི་བ། 星相家 རྩིས་པ། 亦可作 རྩི་བ།

སྐལ། ཐོབ་པའི་སྐལ། 股份；应得的份子

སྐས། ཐེམ་སྐས། 梯（阶梯）

སྐས་ཀ ཡ་གད་དེ་ཤིང་སྐས། 梯子

སྐུ། ལུས་ཀྱི་ཞེ་ས། 身（身体的尊称）

སྐུག མི་ངན་ཡིབ་སྟེ་བསྡད་པའི་མིང་དུ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་། 隐藏的坏人

སྐྲུགས། རྒྱལ་ལམ་ཤོ་སྡེ་རྒྱལ་བཙུགས་པ་ལ་སྐྲུགས་བཞག་པ་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། ཞི་ཆེན་དྲུང་ཡིག་གི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དུ་སྐྲུག་ཅེས་ཡོད་དོ། ། 赌博或骰子，也有写作 སྐྲུག的

སྐྲུངས། ཡིབ་པའི་གནས། 藏处（稳藏的地方）

སྐྲུད་པ། སྲད་བུ། 线（纱）

སྐྲུད་པོ། ཆུང་མའི་མིང་པོ། 舅子；妻的兄弟

སྐྲུར་བ། གཞི་མེད་པར་སྐྱོན་བཀལ་བ་སྟེ་བས་འཕྲུལ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས་སོ། ། 平白地加给过失

སྐྲི། མགྲིན་པ། 颈项；喉

སྐྲི་རྫོང་། རིད་པའམ་ཧྲུད་པའི་མིང་དུ་བཀྲལ་བ་ཡོད། 消瘦或衰弱

སྐྲིག ཡུལ་འགར་ཕྲ་ཞེས་འདོད་པའི་རྒྱ་སྐར་ཏེ་འགྲེང་བུ་མི་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་དག་པར་སེམས། 是一种行星（柳宿），有些地方则叫做 ཕྲ།

སྐྲིད་འཆིང་། སྐྱེས་པའི་སྐྲིད་རྒྱན། 腰带；腰饰（男子腰间的饰品）

སྐྲོགས་པ། ཤུན་པགས། 壳；外皮；封皮

སྐྲོབས། བྱ་དཀའ་བའི་ལས་ཏེ། བསྐྲོབ་ཅེས་འབྲི་བའང་སྣང་ཞིང་སྐྲོབས་སུ་ཆུད་ཅེས་པས་མཚོན། 困难的工作，也有写作 བསྐྲོབ། 的

སྐྲོམ། བཏུང་བ། 饮料；喝的

སྐྲོམ་པ། སྐོམ་པའི་ཁྲ། 渴

སྐྲོར། སྐེའམ་ཚན། 部分；关于

སྐྲོར་བ། 绕转

སྐྲོར་ཆེར། དམ་དུམ་མམ་ཁང་བའམ་རེ་ཞིག་གི་བརྫར་ངག་སྔོན་གྱི་མཚན་བུ་ཞིག་ཏུ་བཤད་དོ། ། 零星；暂时；房屋

ཀྐོས་མལ།　　གནས་མལ།　床；卧具；卧处

ཀྱ

ཀྱ།　　ཅིག་རྐྱ་དང་རང་རྐྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཞིང་།　མངོན་བརྗོད་དུ་ཟམ་པའི་མིང་ལའང་སྦྱར་ཏེ་སྐུད་པའི་རྐྱ་མ་དག་ཀྱང་མཚོན།　单独；独立；桥；单股纱

ཀྱག་པ།　　བཤང་བ་སྟེ་སྐྱག་པའང་འཐད།　粪便；屎，亦可写作 སྐྱག་པ།

ཀྱང་།　　རི་དྭགས།　野马

ཀྱང་ཀྱང་།　　རྟའི་མདོག　枣骝(马的毛色)

ཀྱང་བ།　　ཁོ་ན།　单一；单独；仅一

ཀྱང་མ།　　ལུས་ཀྱི་རྩ།　身上的大动脉

ཀྱན།　　ཇ་ཁྲ་སྟེ་ཟངས་རྒྱན་དངུལ་རྒྱན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།　一种茶壶；铜壶；牛乳壶

ཀྱལ།　　ཆུ་སྒྲོང་ལ་རྐྱལ་བའི་རྩལ།　游泳

ཀྱལ་བ།　　ཐིད་བུ།　皮袋；整剥的兽皮

ཀྱེན།　　མཚོ་སྣ་བའི་འདུལ་ཊཱིཀ་ཆེན་མོ་ལས།　མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ལྟར་ན།　རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ།　རྐྱེན་ནི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ།　།རྒྱུ་ས་བོན་གྱུང་པོ་དང་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་འཛོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཐ་དད་དོ།　།བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི།　རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་མིང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ།　།ཞེས་པ་ལྟར་རོ།　།　缘；因缘；条件

ཀྱེན་ཏི།　　སྨན་གྱི་བརྡ།　药的总名(旧词)

ཀྐྱ

ཀྐྱ།　　དཀར་ཤས་ཆེ་བའི་མདོག་དང་ལོ་ཐོག་སྟེ།　སྐྱ་བོ།　སྐྱ་སངས།　སྐྱ་སེང་

སེང་པོ་རྣམས་ཀུང་མཆོན། 白色成分较多的颜色；灰白色；庄稼

སྐྱ་ཀ བྱ། 喜鹊(鸟)

སྐྱ་རྒྱལ། ལོ་ལེགས་པའི་མིང་སྟེ་ཞེ་ཏྲུང་གིས། ལོ་ལེགས་པའམ་སྐྱ་རྒྱལ་བ། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་དང་སྟོན་ཐོག་ལོ་ཐོག་མིང་། །ཞེས་བཤད་དོ། ། 1.收成良好 2.丰收、秋收 3.收获

སྐྱ་ནར། མེ་ཏོག་བྱེ་ཐག་པ། 一种花；一种花名

སྐྱ་བ། དཀྲུགས་བྱེད་སྤྱིའི་མིང་སྟེ་གྲུ་ཁེམ་ལ་གྲུ་སྐྱ་ཞེས་པས་མཚོན། 是搅具的总名，如把桨叫做 གྲུ་སྐྱ།

སྐྱ་ཐབ། བུ་སྟོན་ལས་ཊཱི་ཀ་ཏུ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པགས་པའི་མདོག་སྐྱ་བར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་ལ། སྨན་རྒྱན་དུ། ཁ་ཅིག་སྐྱ་ལྷབ་ལ་ཡང་འདོད། །ཅེས་དང་། ངག་སྒྲོན་དུ་ཐབ་ལ་ས་མགོ་བྱས་སོ། ། 一种病名（全身皮肤的颜色变为灰白色）

སྐྱ་མི། རྐང་ཐང་གི་ཟློ། 乘骑者(步行的对称)

སྐྱ་རེངས། གླིང་གང་ལ་ཉི་མ་འཆར་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ནི་སྔོན་པོར་སྣང་བའོ། །སྐྱ་རེངས་བར་པ་ནི་སེར་པོར་སྣང་བའོ། །སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ནི་དམར་པོར་སྣང་བའོ། །ཞེས་དང་། ནམ་སྙིང་གི་མདོར། ལྷའི་བུ་སྐྱ་རེངས། ཞེས་དང་ཀ་ཤྨིའི་བདུན་བརྒྱ་པའི་ཊཱི་ཀར། སྐྱ་རེངས་ནི་སྣང་བའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་བརྗོད་དུ། སྐར་མ་སྐྱ་རེངས། ཞེས་ཀུང་འབྱུང་ངོ་། ། 太阳刚刚升出时的光辉，即曙光；黎明

སྐྱ་བསེང་། མདོག་དཀར་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ་སེར་སྐྱ་ལ་སེར་བསེང་ཞེས་པ་ས་པན་གྱི་ཚིག་གཏེར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། སྐྱ་བསངས་སྐྱ་བསང་སྐྱ་སངས་སྐྱ་སེང་རྣམས་དང་འདྲའོ། ། 白色成分较多的颜色(如淡黄等)

སྐྱང་ཏུལ། འདམ་ཐུགས་བྱེད་པའི་ཞལ་ཞལ་གྱི་བརྡ་རྙིང་། 上泥；曼泥（旧词）

སྐྱབས། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས། 依怙；保护

སྐྱར་མོ། ཆུ་སྐྱར། 水鸭；鸥；水鸟

སྐྱས། འབྲོག་པའི་རྟ་སོགས་བསྐྱ་བྱའི་དངོས་པོ་སྟེ་འཚི་བ་ལ་སྐྱས་ཆེན་ཞེས་ཟེར་པས་མཚོན། 牧人搬移的东西或帐幕

སྐྱི་བ། ལུང་ཤོད་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེར་སྐྱ། 白刺（一种生于谷地的刺灌木）

སྐྱི་བུང་། བག་ཚ་བའམ་སྐྱི་གཡའ་བ། 恐怖；畏惧

སྐྱི་མོ། པགས་ཤུན། 外皮；皮肤

སྐྱི་སེར། རླུང་། 风

སྐྱིགས་བུ། ལས་ཊཱིཀ་ཏུ། ཨི་ཀུའོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དབུགས་འབྱིན་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བཏགས་སོ། ། 呃，打冷嗝的声音

སྐྱིད། དགའ་བའི་སྐྱིད། 快乐；愉快

སྐྱིན་གོར། ད་བྱིད་དེ་ཆུའི་རྩངས་པ་ཡིན་ལ། ལི་ཀུར་དུ་གངས་སྦལ་དང་། ལས་ཚོག་རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཏུ་སྲམ་ཡིན་པར་གསུངས། 水蜴蜥；雪蛙；水獭

སྐྱིན་ཐང་། སེར་བའམ་ཐན་པའི་མིང་དུ་མཁྱེན་རྒྱན་ལས་བཤད་དེ། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུའང་འབྱུང་ངོ་། ། 雹灾或旱灾

སྐྱིན་པ། འཚབ་མ། 借贷；偿还物

སྐྱིབས། གནས་བྱེ་བྲག་པ་སྟེ་བྲག་སྐྱིབས་དང་བྱ་སྐྱིབས་ཞེས་ཟེར་པས་མཚོན།

一种居所，例如崖下；鸟窝

སྐྱིལ་ཀྲུང་། འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ཕྱེད་སྐྱིལ་སོགས་སོ། ། 跏趺；盘坐

སྐྱུ་གང་། ཕྱི་རྐང་བུར་བཅོས་པ་དང་གདོང་གི་བྱུགས་རྫས་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་བཤད། 擦面物（即铅粉或银粉）

སྐྱུ་རུ་ར། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ། 青果；山查（三种药果之一）

སྐྱུ་རུམ། ཚོད་མ། 蔬菜；菜

སྐྱུག་བྲོ། མི་གཙང་བས་སྦགས་པའམ། དང་ཁ་ལོག་པ་ཞེས་ལས་ཟླིག་ཏུའོ། ། 肮脏或作呕（被不洁之物沾污或反胃）

སྐྱུགས་པ། ཟས་ཟོས་པ་མ་ཞུ་བར་ཕྱིར་ལྡང་བ། 呕吐

སྐྱུང་ཀ བྱ་ཤྭུང་ཀ་ལ་ཀྱུང་ཀ་དང་སྐྱུང་ཀ་ཞེས་འབྲི་བ་ནི་གྲོང་ཚིག་ཡིན་པར་རིམ་བཞིན་སྐད་རྒྱན་དང་ངག་སྒྲོན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱ་རེངས་གསར་བར་གདམ་ཀ་དང་ཤྲེང་ཀ་དང་ཤྭུང་ཀ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཚད་པའི་སྐྱོན་བྱུང་ངམ་གང་ལྟར་སོས་སོ་མཐའ་འདྲེན་ལུགས་མི་འགལ་ཚུལ་དཔྱད་དགོས་པར་བཤད་སོད། ཡང་ཀི་སོགས་དེར་མ་ངེས་པའང་མང་ངོ་། ། 是鸟名鸦（红嘴、白脖、毛纯黑等三种），本为 ཤྭུང་ཀ有写作 སྐྱུང་ཀ或 ཀྱུང་ཀ的，系俗语的写法

སྐྱེ་དགུ སྐྱེ་བོ་ཡོད་དོ་ཅོག་སྟེ་འདིའི་དགུ་ནི་མང་ཚིག་ཡིན་པས། འདོད་དགུ། མཁོ་དགུ། ཡོད་དགུ། བསམ་དགུ། བཟང་དགུ། ངན་དགུ། སོགས་ཀྱང་མཚོན་ལ། དཔང་ལོས་སྐྱེ་དགུའི་དགུ་ལ་དུས་འཁྱུལ་བ་གྲངས་སུ་འཁྲུལ་བས་ར་ལ་ག་བཏགས་པའི་རྒྱུ་འབྲི་བར་གསུངས་ཤིང་། སྐད་རྒྱན་དང་ངག་སྒྲོན་དུ་སྔ་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། ། 众生，是一切有生命之物

སྐྱེ་མཆེད། མིག་སོགས། 处；器官（眼等）

སྐྱེ་བོ། སེམས་ཅན། 人，有心者，众生

སྐྱུར། རོའི་ནང་ཚན། 酸的（味的一种）

སྐྱེངས་པ། ངོ་ཚ་བ། 羞愧；害羞

སྐྱེད་མོས་ཚལ། མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་ལྗུམ་ར་སྔེ་སྐྱེད་པ་ལ་མོས་པ་འབྱུང་བའི་ཚ་ནས་བཏགས་པའོ། ། 花园；园林

སྐྱེན། མྱུར་བའམ་མགྱོགས་པ། 速；迅速；快

སྐྱེམས། བཏུང་བའི་ཞེ་ཚིག 饮料（尊称）

སྐྱེར་པ། ཚེར་ཤིང་། 黄柏；黄刺树

སྐྱེལ་བདར། སྐྱེལ་གླ། 送资；运送的工资

སྐྱེལ་མ། འཇིགས་ས་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱོལ་བའི་གྲོགས། 在畏途中的保卫者或伴行者

སྐྱེས། ཕན་ཚུན་སྤྲུར་རེས་ཀྱི་རྫོངས། 礼品；礼物

སྐྱེས་ཐུན། དར་མ། 壮年

སྐྱེས་བུ། གང་ཟག 男子；丈夫；人

སྐྱོ། ཡིད་སུན་པ། 厌烦；尤烦

སྐྱོ་རྫོགས། འཁྲུག་ལོང་གི་རྒྱུ། 纠纷；争执（纷争的原因）

སྐྱོ་མ། ཕན་ཚུན་འབྱེད་པའི་ཕྲ་མ་དང་ཞེ་ཀུའི་མིང་སྟེ། ཞེ་ཀུ་ནི་གཟར་བུ་ཀྱིན་འཁྱིང་དུ་མི་སྟོད་པའི་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྲ་མ་ལ་སྐྱུས་མ་དང་། ཐུག་པ་ལ་སྐྱོ་ཚ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། 离间相互关系的口舌；面糊，也有主张把离间作སྐྱུས་མ། 面糊作སྐྱོ་ཚ། 的说法

སྐྱོགས། གཟར་བུ་དང་ཏའི་སྦ་སྐྱོགས་ཏེ། སྐབས་འགར་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཡང་

འཇུག་པ་ནི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་དུ། སྣ་ཚོགས་སྐྱུགས་བཀྲུས་འཇིག་རྟེན..........
འགུགས། །ཞེས་སོ། ། 1. 杓；瓢 2. 辔扯手 3. 方法

སྐྱོན། ཉེས་པ། 过失；罪过

སྐྱོར་སྐྱོར། ཡང་ཡང་གི་བརྡ། 再再(再三的旧词)

སྐྱོར་འཁྲིན། གཡོ་སྒྱུ་སྟེ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་འཁོར་འཁྲིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 欺诈；诡诈，也有写作 འཁོར་འཁྲིན། 的

སྐྱོལ། ཉམས་པའི་བརྡ། 衰败；衰退(旧词)

སྐྲ

སྐྲ། མགོ་སྐྱེས། 发；头发

སྐྲ་བརྟན། སྐྲ་ཚབ་སྟེ་བཅོས་རལ། 假发

སྐྲ་ཤད། མིག་ནད་འགྲིབ་དང་། སོ་མང་དང་། སྤང་ལས་སྐྱེས་པའི་སའི་ཏྲིག་པ་ཚོད་མར་ཏུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ངོ་། ། 1. 梳子 2. 眼翳 3. 发菜

སྐྲག འཇིགས་པ། 恐怖；畏惧；害怕

སྐྲངས། འབུར་བའི་སྐྲངས། 肿；肿胀

སྐྲན། གཅོང་ནད་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཏེ། མ་ཞུ་བ་འདྲིལ་བའོ། །ཞེས་ལས་ཐིག་ཏུའོ། ། 食结不消症(六种痼疾之一)

སྐྲབ་པ། བྲོ་འཁྲབ་པ། 踏舞；踏步；跳舞

སྐྲུས་པ། གཅོད་པའི་བརྡ། 切断；砍断(旧词)

སྐྲོག དཀྲོལ་བའམ་དཀྲུགས་པ། 摇动(铃)；搅动

དཀ

དཀའ་བ། སླ་བའི་ཟློག 难(易之反面)

དཀར། མདོག 白；白色

དཀར་གོང་། རྡོ་མཁར་གོང་ངམ་ཨ་དཀར་ཏེ་རྡོ་ཐལ་གྱི་རྒྱུའོ། །འདི་ཚ་ལ་དང་སྦྱར་ནས་ཡོལ་གོ་བྱས་པ་ལ་སྐར་ཡོལ་ཞེས་དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྲེང་དུ་འབྱུང་། 石灰石；鹅卵石

དཀར་ཆག བོ་ཡིག་གམ་ཁ་ཡིག 目录；目次；简明登记

དཀར་ཡོལ། བཏུང་ཕོར། 碗；瓷器

དཀྲ། ལུས་ཀྱི་སྟ་ཟུར་ཏེ་དཔྱི་མགོ་དང་སྐབས་འགར་སྟོ་བ་ལ་ཡང་འདུག胯骨；后臀；胯骨头

དཀྲུ་བ། དྲི་མི་ཞིམ་པ། 恶臭（恶劣的气味）

དཀོན། ཉེད་དཀའ་བ། 缺少；难得者

དཀོན་མཆོག དཀོན་མཆོག་ལ་བརྡ་རྙིང་དུ་དཀོན་ད་ཅོག་ཅེས་འབྱུང་། 三宝（佛学术语，指佛、法、僧）在旧词中作 དཀོན་ད་ཅོག

དཀོར། ནོར་གྱི་སྤྱི་མིང་། 财物；财宝（财物的总名）

བཀ

བཀད། ཐགས་ཀྱི་སྤུན། 经纱（织物的经纱）

བཀད་ས། འདུག་པའི་གྲལ་ལམ་གཡོས་ཁང་། 一排中的坐处；厨房

བཀན། གྱེན་དུ་བཀན། 仰；手掌向上

བཀའ། གཏམ་གྱི་ཞེ་ཚིག 命令；教言（话的尊称）

བཀར་བཏགས། ཁྲིམས་བསྒྲགས། 宣布；公布；公布法律

བཀུར་སྟི། ཕྱག་དང་སྟོན་དུ་ལྡང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་རིམ་གྲོ་སྟེ་སྒྲ་རྒྱན་ལས་འདི་ལ་སྟོན་འདུག་འདོད་པ་ནི་བསྟི་སྟང་གི་ཟླ་མ་དང་བསྲེས་པའི་རང་བཟོ་སྟེ་འཁྲུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 恭敬；尊重；崇敬；款待

བཀོང་། སེམས་ཞུམ་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲ་བཀོང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཏེ། སྒྲ་གོང་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 畏缩，也有写作 སྒྲ་གོང་།

བཀོད་པ། བཤམས་པ་དང་བཀྲམ་པ་སོགས་ཏེ་ངག་བཀོད་ཅེས་པའང་མཚོན། 计划；谋计；形式；安置；排列

བཀོད་མ། སའི་དངོས་གཞིར། བཀོད་མ་ནི་ཆུ་གྱེན་དུ་འབྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 喷水；向上冒出的水

བཀོན་པ། ཁྲོ་བའམ་ཁོན་འཛིན་གྱི་བརྡ་རྙིང་། 忿怒；怵恨（怵恨的旧词）

དཀྱ

དཀྱིལ། དབུས། 中；正中；中央

དཀྱུ་ས། དཀྱུས་ས། རྟ་རྒྱུག་པའི་ལམ་དང་། སྐབས་འགར་དཀྱུ་ས་ཞེས་པ་རྟའི་ཁ་ལོ་ལའང་རྫོད་དོ། ། 跑道；跑马道，有时 དཀྱུ་ས། 当作驾御意

དཀྱུས། སྲིད་ཞེང་གི་སྲིད་དེ་སྤུན་དཀྱུས་ཞེས་པས་མཚོན། དཀྱུས་མ་ཞེས་པ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་རྣལ་མའམ་གཞུང་གི་མིང་ངོ་། ། 经（经纬）；纵长

དཀྱུས་མོ། མགྱོགས་པའམ་རྒྱུག་པའི་བརྡ་རྙིང་། 迅速；疾速

དཀྱེར་བ། སྦྱིན་པའི་བརྡ། 散；施舍（布施的旧词）

དཀྱེལ། རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱེལ་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། 面积；广阔的程度

དཀྲ

དཀྲབ་ཅེད། སློ་མའམ་ཞི་མ་སྐྱེ་གྲོང་སྐད་དུ་འཁྲབ་མ་ཟེར། 筐子；蒲蓝；簸箕等，俗写作 འཁྲབ་མ།

དཀྲི། ཟོ་མཚན་ཏོག་གི་བརྡ། 龟头（旧词）

དཀྲོང་བསྐྱེད། སྐད་ཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རྙིང་མ་བའི་སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་དང་གཞན་གཅིག་གོ ། 瞬息完满的发展（密教术语）

བཀྲུ

བཀྲོན། ཧིགས་མོའི་ཞེ་ཚིག 训斥（骂的尊称）

བཀྲ

བཀྲ། བརྒྱན་པའམ་མཛེས་པ་དང་རྟགས་མཚན་གྱི་མིང་། 美丽；斑阑；壮饰；记号

བཀྲག འོད་འཚེར་བ། 照耀；发光

བཀྲེས། ལྟོགས་པ། 饥；饥饿

བཀྲེན་པོ། དབུལ་པོ། 饥者；穷人

བཀྲེས་ཛབ། བཀྲེས་པའི་ནད་ཅེས་ལས་ཊཱིཀ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། དག་ཡིག····གསར་བུའི་བློ་གྲོས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་རྣམ་པ་ཞེས་བཀྲལ་བའི་ཁུངས་ཚོལ་ལ། ཛབ་ལ་ཛཔ་བྱས་པའང་ཡོད་དོ། ། 饥饿症；贪婪 ཛབ།，也有作 ཛཔ། 者

བཀྲོལ་པ། ཕན་པའི་ཚིག་གིས་གདམས་པ། 训勉；勉励；慰勉

བཀླ བཀྭ

（འདིར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ལྷན་ཐབས་སུ་ཡོད་དོ། །）

（在此处未收集的字，请查看补编）

བསྐ

བསྐ་བ། རོའི་བྱེ་བྲག་ཨ་རུ་རའི་རོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱི་རབས་པ་འགས་བས་འཕྲུལ་སྤྱངས་པ་མི་ལེགས་སོ། ། 涩味

བསྐལ་དོན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ། 疑案；可疑之处；生疏

བསྐལ་བ། ཀལྤ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ་ལོའི་ཚོགས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་ཞིག་

གོ །དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མཛོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ། བར་བསྐལ་གཅིག་ལ་མི་ལོ་དཀྲིགས་ཕྲག་དགུ་དང་། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་མི་ལོ་མི་འཁྲུག་ཕྲག་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ། མིའི་དུས་བཞི་སྟོང་ཕྲག······གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཟེར་འབུམ་བཞི་དུང་ཕྱུར་གསུམ་བྱེ་ཆེན་གཉིས་ལ་བསྐལ་པའི་ཚད་དུ་འཇོག་ཅིང་དེ་ཚངས་པའི་ཉིན་མོ་གཅིག་དང་ཚད་མཉམ་པར་བཤད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། ། 系梵语 ཀལྤ的转音，劫；劫数（佛教中的时间用语）

བརྐྱ

བརྐྱལ། དབུ་མ་འཇུག་པའི། བསྐལ་མང་བརྐྱལ་གྱུར་པ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། བརྐྱལ་བར་གྱུར་པ་སྔར་དེ་ཙམ་སོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 经过；过去

བསྐྱ

བསྐྱད་པ། བསད་པའམ་འཐབ་པའི་བརྡ་རྙིང་། 杀戮；竞争（旧词）

བསྐྱིམས། བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་དུ། ཙཀྲི་ཀཐབས་སུ་སྦྱར་བའམ་གཡོར·······བསྐྱིམས་པའམ་སྒྱུར་ཀ་བྱེད་པ། ཞེས་པ་དང་། སྙན་རྒྱན་དུ། ཞེ་སྡང······བསྐྱིམས་པས་མ་ཐུལ་ན། །བཙོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་ལྟར་བསྐྱལ། །ཞེས······འབྱུང་སྟེ་དོན་ཆོལ། 恐吓；欺骗

བསྐྱོས་པ། འཁྲུག་ལོང་བྱེད་པའི་མིང་སྟེ་ཀ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 进行战争

ཁ

ཁ། སྣ་ཕྱེད། 口；嘴

ཁ་སྐྱེངས། ངོ་ཚ་བ། 羞；惭愧；害羞

ཁ་ཁྱེར། ར་བའམ་སྣེགས་བུ་སྣེ་མདོ་ཚར་ཁྱེར་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 圈子或底座

ཁ་རྗེ། དབང་ཐང་སྟེ་ཁར་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། 权威；权势

ཁ་ཅིག ལ་ལ། 或者；有些

ཁ་གཅང་། ངག་སྒོ་ཡངས་པ། 善说者；口辞伶俐

ཁ་ཏ། དང་ལེན་དང་གཅེས་སྤྲས་ཏེ། སློད་འཛུག་ཏུ། ད་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁ་ཏ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །承担；接受和爱惜；教训

ཁ་ཆེ། གུར་ཀུམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ། 克什米而；回民；出红花的地方

ཁ་མཆུ། གྱོད། 口舌；讼

ཁ་ དག་ པ། ཟད་ པར་ བྱས་ པ་ སྟེ། འདིའི་ བྱེད་ ཚིག་ ཏུ་ ལས་ བརྒྱ་ པར། སེམས་ ཅན་ སྡོང་ ཐུག་ ཏུ་ མ་ ཁ་ འདོག་ པར་ བྱེད་ དོ། །ཞེས་ འབྱུང་ ངོ་། ། 耗尽；肃请

ཁ་ཏོན། ཀློག་པ། 口诵；念诵；念

ཁ་བཏགས། ཁ་དར། 哈达

ཁ་ད་ཆད། ཁ་མཉམ་པ། 均匀；容量平满

ཁ་ཐུམ། གྲོས་མཐུན་པ། 同意；意见相同

ཁ་དོག མདོག 颜色；色

ཁ་ཐུག ཁ་ཤེད་ཆེ་བ་སྟེ་ཞེ་དྲང་གིས་སུ་ཅོར་དུ་བཀྱལ། 1. 强词、吵杂 2. 狂妄 3. 鲁莽

ཁ་ཐུང་། གཞན་གྱི་ངག་སུན་ཕྱུང་བ། 对别人言论的驳辩

ཁ་འདམ། སྐྱེའུ་གཤེར་གྱི་མིང་དུ་ལི་ཤུར་ལས་བཤད། 鲜(别名)

ཁ་ཚོ། ཁ་ལབ། 大言；夸口

ཁ་ཐུ། ཁས་བཏབ་པའི་ཆུའི་ཐིགས་མ་སྟེ་ཁ་ཐུས་ཀྱང་ཟེར། 由口中喷出的水珠，也作 ཁ་ཐུས།

ཁ་འཕངས། གཞན་དུ་ཁ་འཕངས། 推诿；推卸；借口

ཁ་བ། རོ་ཏྲེ་ཐུག་པ་ཏིག་ཏའི་རོ་ལྷ་བུ་དང་གངས་གཉིས་ག་ལ་འཇུག་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་ཕལ་སྐད་དུ་ཁང་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཁང་། 1. 苦味 2. 雪

ཁ་བ་ཅན། བོད་ཡུལ། 雪山邦（西藏）

ཁ་བད། མདའ་ཡབ་བམ་ལན་ཀན། 栏杆

ཁ་བྱེ། ཀོ་རྒྱུས་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་གནའ་གཏམ་ཞེས་ཤ་ལ་ཤེས་བཤད་དེ། རྗེ་བོས་མཛད་པའི་རང་གི་བྱ་བའི་རིམ་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། ། 小说家所造的（古语）

ཁ་བྱང་། ཁ་ཡིག 标记；标词；说明

ཁ་བྱག་ཅན། 对偶；如：（རྨིག་པ་ཁ་བྱག་ཅན། ）偶蹄类

ཁ་རྫད། ཙད། 大言；扬声

ཁ་དམར། ཕྱིས་འབྱུང་ལུང་སྟོན་པའི་ངག་སྟེ་སྔ་རྒྱུན་དུ་ཁས་ཁག་ཁུར་བའི་མིང་དུ་གསུངས། 1. 预言 2. 担保、负责

ཁ་སྲོན། ཁ་ཏོན་གྱི་བརྡ། 讽诵；念诵（旧词）

ཁ་རྩང་། དུས་ཀྱི་ཁ་རྩང་ལ་ཁར་རྩང་དང་ཁ་སང་ཡང་ཟེར་སོད། སྔ་རྒྱུན་གྱི་ཁ་རྩང་གི་མཚན་དུ། ཁར་སང་ཞེས་པ་གྲོང་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཚིག་སྟེ་གསུང་རབ་རྣམས་ན་འདི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། 昨天，也可作 ཁ་རྩང་། 与 ཁ་སང་།

ཁ་ཚང་། གྲངས་ཚང་། 完全；整套；全数；全部

ཁ་ཚར། རས་སོགས་ཐགས་བཏགས་ཟིན་པའི་སྣེ་ཚར། 织物尾端所留

的纱头

ཁ་གསག ངོ་དགའ། 谀；谄媚；奉承

ཁ་ཚོན། ཁ་ཞེང་སྡེ་དེའི་མཐའ་ཚོད་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། 口面；面积

ཁ་འཛིན། ཕྱོགས་འཛིན། 偏私；偏向一方

ཁ་ཟེར། མི་སྙན་པའི་གཏམ། 恶言（不好听的话）

ཁ་གཟར། ཁེམ་བུ། 匙；调羹

ཁ་ཡར། རེ་རེ་བ། 单独；个体；各个

ཁ་རམ། ཁ་ཁྱིར། 圈子；底座

ཁ་རུ་ཚ། ཚ་ཐེ་ཐག 苦盐；红盐（药名）一种药名

ཁ་རོག མི་སྒྲ་བ། 悄悄；不吭声

ཁ་ལ་ཡུག བྱིའུ་ཁ་ལ་ཡུག 燕子

ཁ་ལན། སྤྲིན་པའི་ཁ་ལན། 偿还的物品

ཁ་ལོ། རྟའི་ཁ་ལོ། 御者（驾驶者）

ཁ་ཤ། རི་དྭགས། 斑鹿；麋

ཁག འགན་ནམ་སྡེ་ཚན། 1. 责任 2. 部分

ཁང་བ། སྡོད་པའི་ཁང་བ། 房屋；住屋

ཁང་བཟང་། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷའི་ཁང་བ། 宫殿（王或神的房屋）

ཁད། དལ་བུ། 将要；慢慢

ཁན། སྣོན་པ། 加（数学）；补添；增加

ཁབ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་འཚེམ་སྦྱོད་གཉི་གར་འདུག 1. 宫 2. 针

ཁབ་རལ། ཁབ་ཤུབས། 针包；针套

ཁབ་ལེན། ཁབ་འདྲེན་པའི་རྡོ་སྨན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ་རིགས་བཞི་སོགས་ཡོད་དོ། ། 磁石

ཁམ། ཟ་བའི་ཁམ། 段食（每一口的食）

ཁམ་པ། མདོག 灰黄色

ཁམ་ཕོར། རྫ་ཕོར། 粗磁杯；陶杯

ཁམ་བུ། ཤིང་ཏོག 1. 杏子、山杏 2. 黄梅

ཁམས། རྒྱུ་དང་ས་བོན་དབྱིངས་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག 1. 界 2. 因子、种子、精子

ཁར་ཁོར། ཁྱར་ཁྱོར། ཡ་ཡོ་ཅན་ཏེ་མི་དྲང་བ། 弯曲；歪斜

ཁལ། དགལ་བྱའི་ཁལ། 驮子

ཁལ་མ། གླང་སོགས། 载畜（牛等）

ཁུ་གུ ཁུ་བོ། ཕའི་སྤུན་ཟླ་སྟེ་ཨ་ཁུ་འང་ཟེར། 叔父，也作ཨ་ཁུ།

ཁུ་འཕྲིག རེ་དོགས། 顾虑；怀疑；疑虑

ཁུ་བ། བཅུད། 1. 汁子；汤 2. 精液；精英

ཁུ་བྱུག ཁྱི། 布股；可姑（杜鹃）

ཁུ་འབབས། ཁ་བའི་མཚན་བརྗོད་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཁུ་འཕངས་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 雪（别名），也有写作ཁུ་འཕངས། 者

ཁུ་ཚུར། མཛུབ་མོ་ལྔ་བཅངས། 拳头；拳（五指紧握）

ཁུ་ཡུ། ཕྱུགས་རྭ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར། ཁུ་ཡུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་རྣའོ། །ཞེས་ཀྱང་སྣང་ངོ་། ། 秃；无角的兽类

ཁུ་ལེ། སྐྱང་ཆའི་མཐིལ། 涅磐

ཁུ་ཤ ཤ་ཁུའི་བཏུ། 肉汤（旧词）

ཁུག་རྟ། ཁ་ལ་ཡུག 燕；沙燕

ཁུག་སྣ་འཐམ་ཁུག་རྣ། སྣའི་ཟུར་མ་སྟེ། ས་ཐལ། འཇའ། ན་བུན། སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་རིམ་བཟང་སྒྲོན་དུ། ནམ་མཁའ་དྭངས་པའི་ཚེ་སྤྲ་དྲོའི་དུས་རྒྱུང་རིང་པོར་བལྟས་པའི་ཚེ་དུ་བ་སྤྲབ་མོ་ལྟ་བུ་སྐྱ་སང་ངེ་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་པར་སེམས། ཞེས་བཤད་དོ། ། 雾气；尘土；虹；雾；映景等

ཁུག་མ། སྣོད་ཀྱི་ཁུག་མ། 袋；口袋

ཁུགས་པ། བར་གྱི་ཁུག་པ་དང་འགྱུར་ཁུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 曲折

ཁུང་བུ། བུ་ག 孔穴；窟窿

ཁུངས། གཏེར་གྱི་ཁུངས། 生源；矿藏

ཁུངས་དག ཁུངས་གཙིགས། 正确；有根据

ཁུད། རིའི་ཁུད་དང་གོས་ཀྱི་ཁུད་ཅེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཁུད་དུ་བྱས་ཞེས་དང་། སའི་སྙིང་པོའི་མདོར། ཁ་ཅིག་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁུད་པར་ཡང་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། ། 中部；集权；单独

ཁུད་པ། སྐྱེས་སམ་རྫོངས་ཀྱི་བཟང། 礼物；赠品（旧词）

ཁུར་བ། འཁུར་བ། བཟའ་བའི་རིགས་ཕལ་སྐད་དུ་གོ་རེ་ཞེས་ཟེར་བ" འདིའོ། ། 饼子，亦可作 གོ་རེ།

ཁུར་པོ། ནགས་ཀྱི་ཁུར་པོ། 背包；捆子（木材的捆子）

ཁུར་མོང་། ཁུར་མོང་ལ་རྒྱ་ཁུར་དང་བལ་ཁུར་ཞེས་པའི་རིགས་གཉིས་ཏེ་བད་སྨུག་སོགས་སེལ་བའི་རྩོ་སྨན་ཞིག་གོ ། 车前草（药名）有 རྒྱ་ཁུར། 与 བལ་ཁུར། 两种

ཁུར་ཙ་བ།　　ཁུར་འཁུར་པོའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཁུར་ཚ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད།　背者；背负者，也有作 ཁུར་ཚ་བ། 的

ཁྲུལ།　　ཚུགས་སམ་སྣངས་ཀ་སྟེ་ཡིན་ཁྲུལ་དང་ཤེས་ཁྲུལ་ཞེས་པས་མཚོན།　佯；假装；伪装

ཁྲུལ་ཙོ།　　བུ་ཆུང་འཇོག་སྡོད་ཅིག་གི་མིང་དུ་བཤད།　摇篮

ཁྲུས།　　ཚ་ངེ་སྟེ།　ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་དུ།　ཕྱི་ངན་སླ་ལ་ཁྲུས་འདེབས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །　悲号；哀号；哭；悲伤

ཁེ།　　སྐྱེད་དམ་འཕེལ་ཏེ་དེས་འཚོ་བ་ལ་ཁེ་བ་ཞེས་རྗོད་དོ། །　利息；增长

ཁེ་བ།　　商人

ཁེ་ཁོལ།　　ཚོས་ཁ་སྙོམས་པོར་མ་འོངས་པའི་ཁྲ་ཐིག་ཏུ་འདུལ་གཞུང་ལས་བཤད།　染色不匀的斑痕

ཁེའུ་སུས།　ཁྱེའུ་སུས།　　ནར་མའི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་ཁ་ཟས།　零食

ཁེངས།　　ང་རྒྱལ།　自满；骄傲

ཁེབ།　　ཁ་ལེབ།　盖子；口盖

ཁེབས།　　ཁྱབ་པ་སྟེ་དཔེ་བཀབ་བྱས་པ་ལ་ཁེབས་བླངས་ཞེས་པ་ལའང་སྦྱར།　覆盖；掩盖

ཁེམ།　ཁེམ་བུ།　　ཁེམ་དང་ཁེམ་བུ་ལ་ཡུལ་སྐད་འགར་ཁྱེམ་དང་ཁྱེམ་བུ་དང་གྲུ་ཁེམ་ལ་གྲུ་ཁྱེམ་ཞེས་འབོད་པར་བཤད་དོ། །　锨；匙；桨，有些方言中则作 ཁྱེམ། 及 ཁྱེམ་བུ། 如 གྲུ་ཁྱེམ། （船桨）

ཁེར།　　རྒྱས་པ།　1. 饱满 2. 单独

ཁེལ།　　ཐིག་པ་སྟེ་གཏན་ཁེལ་དང་སྙིང་དུ་ཁེལ་ཞེས་པས་མཚོན།　猜；适中；中；着

ཁོ་ཐག ཡིན་མིན་གྱི་ཁོ་ཐག 决定；决断

ཁོ་ན། གཅིག་པུ། 唯；唯一；仅仅；只有

ཁོ་བོ། རང་ཉིད། 我；自己

ཁོ་ར། ཁོར་ཡུག 周围；周界

ཁོ་ར་ཁོར་རྒྱག ཁོར་ཡུག ཉེ་ལོགས་དང་བཅས་པའི་མཐའ་སྐོར་ཏེ་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འབྲི་བའང་འཐད་དོ། ། 周界；周围，也写作 འཁོར་ཡུག

ཁོ་ལག རྒྱ་ཁྱོན། 面积；全部；全面

ཁོག ལུས་ཀྱི་ཁོག 体内

ཁོག་འབུབས། རྟོགས་སླ་བ། 发凡；

ཁོག་མ། རྫ་ལས་བྱས་པའི་གཡོས་སྣོད་དེ་ཁོལ་མའང་ཟེར། 陶体；陶盆，也叫 ཁོལ་མ།

ཁོང་ཁྲོ། ཞེ་སྡང་བ། 忿怒；恼怒

ཁོང་འབྲིད། ཁོང་འབྱིན་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་ལི་གུར་ལས་འབྱུང་། 发掘内部，据丁香帐幕论中说是 ཁོང་འབྱིན། 的旧词

ཁོང་སྒྲིལ། ལྕགས་སྒྲོག 铁链

ཁོང་པ། ལུས་ཀྱི་ཁོང་པ། 内部（身体的内部）

ཁོངས། ཕྱོགས་སམ་རིགས་སམ་སྡེ། 区域；部分；种类

ཁོད་ཁོད། གྲངས་ཀྱི་མིང་ཞིག་སྟེ། འདིར་ཁྲི། ཁྲི་ཕྲག ཁྲག་ཁྲིག ཁྲབ་ཁྲིབ། ཁྲུལ་ཡས། ཕྲད་ཕྱིན། ཁྲིག་ཁྲིག ཕྲད་ཕྲུད། ཁྲིབ་ཁྲིབ། ཁྲམ་ཁྲིམ། ཁྲལ་ཁྲུལ། ཁྲིག་ཐམས། འཁྲུལ་ཚད། ཕྱིའུ་ཚད་རྣམས་ཀུང་…… བསྟོའོ། ། 一种大数目字的名称

ཁོད། སའི་ཁོད། 地平；地面

ཁོན། སྡང་སེམས་ཏེ་འདི་ལ་མ་དང་འཁས་འཁྲུལ་བྱེད་པའང་ཡོད། 仇恨

ཁོན་གཅུགས། མི་མཛའ་བ། 不合；不睦；结怨

ཁོམ། དལ་བ། 暇；闭暇

ཁོལ་བ། ཆུ་སོགས་ཁོལ་བ། 滚；沸

ཁོལ་བུ། ཐོར་བུ། 零散；零星

ཁོལ་པོ། ཁོལ་མོ། བྲན་ཕོ་མོ་སྟེ་ཁོལ་མོ་ཞེས་པ་སྦུད་པའི་དངོས་མིང་དུའང་འཇུག་གོ། 1. 仆人、男仆；婢；女仆 2. 火皮袋；皮风箱 ཁོལ་མོ།

ཁོལ་མ། སྐར་ཁུང་དང་ཚན་དེ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 天窗；窗孔 2. 沸的；煎的

ཁོས་པ། འདུན་པའི་བརྗེ། 欲望；愿望（旧词）

ཁྭ

ཁྭ་ཏ། བྱ་ཁྭ་ཏ་ལ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་ཁྭ་ཏ་ཞེས་འབྱུང་། 乌鸦

ཁྱ

ཁྱད་པར། མི་འདྲ་བ། 分别；不同之处

ཁྱད་གསོད། བརྙས་ཆོག་གིས་དམའ་འབེབས་པ། 轻蔑；轻视

ཁྱབ་གདལ། ཁྱབ་པར་བརྡལ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་གདལ་ཉིད་དུ་འབྲིའོ། ། 普遍；普及

ཁྱབ་པ། ཁེངས་པ། 遍满；满

ཁྱབས། རྫ་བྲག་གི་ཁྱབས། 斑层（石山的斑层）

ཁྱམས། ཁང་པའི་ཁྱམས། 廊

ཁྱི། ཁྱི་གུ། ནོར་སྐྱོང་ཆེ་ཆུང་སྣེ་སྐྱིར་བོད་ཡིག་ལ་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་དུ་མཚོན་པའི་བརྡ་དབྱུག་པ་དབྱུ་གུ། ལུག་ལུ་གུ། གཡག་གཡིའུ། སོགས་མང་ཙམ་

སྣང་སྐྱེ་གཤམ་ནས་ཐད་ཀར་འབྱུང་ངོ་། ། 狗；狗崽、哈吧狗

ཁྲིའུ། ཤིང་སོགས་གཤག་པ་དང་དམ་པོར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཤིང་བུ། 楔子（劈木等用的）

ཁྲིའུ་ཁ། བྱེ་རྟོགས་སུ་བཅད་འཕྲོའི་མིང་དུ་བཤད། 截断的对口

ཁྲི་ར་བ། རྔོན་པ། 猎户；猎人

ཁྲི་ཤིང་། གློ་དང་མིག་ནད་སེལ་བའི་ཤིང་ཞིག་སྟེ་གྲོང་སྐད་དུ་ཁྲི་ཙག་ཕ་ཞེས་འདོད་དོ། ། 能治肺病及眼病的木本药物，方言中作ཁྲི་ཙག་ཕ།

ཁྱིམ། གྲོང་ཁང་སྟེ་མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོ་ཆུང་མའི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་། ལུག་གླང་འཁྲིག་ཀར་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་ཟེར་བའང་མཚོན། 家；家室；妻；宫

ཁྱིམ་ཐབས། ཁྱོ་ཤུག བཟའ་ཚོ། 夫妇；夫妻

ཁྱིམ་པ། གྲོང་བ། 在家人；俗人

ཁྱིམ་བྱ། བྱ་གག་སྐྱེ་མཚལ་ལུ། 鸡（鸡的别名）

ཁྱིམ་སྲུང་། བྱི་བ། 鼠；老鼠

ཁྱུ། མང་པོའམ་ཚོགས་པ། 群；多或集体

ཁྱུ་མཆོག མང་པོའི་ཁྱུ་མཆོག 首领

ཁྱུ་མ། མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་དུ་ཟར་མའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་ཡོད། ཟར་མའི་སྐད་དོད་ཀྲུ་སྣ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 胡麻

ཁྱུག སྨྱུར་བ་སྟེ་ཁྱུག་གིས་འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། 闪；疾速

ཁྱུང་། མཁའ་ལྡིང་། 凤凰；鹏

ཁྱུང་སྒྲུགས། ཁྱུང་སྒྲུགས་ལ་མཆོག་དམན་གཉིས་ལས་གཉིས་ཀའང་ཡུང་བ་སེར་པོའི་ཁུ་བར་བརྡར་ན་མདོག་དམར་པོ་ཁྲག་འདྲ་བ་འབབ་པར་སྨན་གཞུང་ལས་

གསུངས། 一种似碧玉的宝石

ཁྱུང་སྙེར། བྱའི་སྡེར་མོ་འདྲ་བའི་ལྕམ་དཀར་སྨུག་གཉིས་ཡོད། 钩腾（药名）；一种形似鸟爪的野草

ཁྱུད་འཁོར། ལོ་སྐོར་རམ་ལོ་རེ་བཞིན་ཞེས་པའོ། ། 周年

ཁྱུད་མོ། མུ་ཁྱུད། 边缘；边子

ཁྱུར་མིད། རིལ་བོར་མིད་པ། 吞咽；囫仑吞下

ཁྱེ་བོ། གྲི་གུག 弯刀；剪刀

ཁྱེ་མ། པགས་ནད། 白癣（皮肤病）

ཁྱེའུ། བྱིས་པ། 婴儿；婴孩

ཁྱེའུ་ཚང་། གསར་བའི་མིང་བྱེ་རྟོགས་ལས་བཤད། 新的

ཁྱེད། ཁྱོད། ཕ་རོལ་པོ་སྟེ་སྔ་མ་ནི་དེའི་ཞེ་ཚིག་ཏུ་གྲགས་སོ། ། 您和你

ཁྱེད་པ། ཀུན་ལ་འདང་བ་སྟེ་འདུལ་བར། ཁྱེད་པར་ཁྲིམས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ། 均分；大家足够

ཁྱེར། ཁ་ཁྱེར་ཏེ་མདོ་རྩ་བར། ཁྱེར་གཞན་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་སྔོ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 底座

ཁྱེལ། ཐྲ་མ་ཊའི་མངོན་རྟོགས་སུ། རི་རབ་ལ་ཁྱིལ་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ། ཞེས་དང་། དེའི་མངོན་རྟོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ། རི་རབ་ལ་སྙེགས་འདུག་གི་ཚུལ། ཞེས་དང་། མངོན་བརྗོད་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་དུ། བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཁྱིལ་བཞུགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་འཕོངས་སྙེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་མོ། ། 坐凳的姿态

ཁྱོ། ཁྱོ་ག ཁྱོ་བོ། ཆུང་མའི་བདག་པོ་སྟེ་ཆུང་མ་ལ་ཁྱོ་མོ་ཟེར། 丈夫；男人 ཁྱོ་མོ།

ཁྱོགས། ཏོ་ལི། 轿子

ཁྱོན། རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་ཁ་ཞེང་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག全体;总;面积

ཁྱོར་བ། ཐལ་མོའི་སོར་མོ་ཅུང་ཟད་བསྐུམས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཡ་ལ་ཤེས་ནས་འཕུལ་བྱས་པ་མི་ལེགས་སོ། ། 一捧;一掬

ཁྱོས་མ། ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་པར། ཤྲཱ་རིའི་བུས་དེའི་ཉིན་པར་ཟན་ཟོས་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་དེ་ལ་ཁྱོས་མ་བྱིན་ཏེ་ཕྱི་དེ་ཟོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 唆余;食剩之物

ཁྲ

ཁྲ། བྱ་ཁྲ། 鹞

ཁྲ་ཁྲོ་ཅན། སྡོ་བྱུང་བའི་བརྡ། 易怒者(旧词)

ཁྲ་བོ། མདོག 斑花;斑斓

ཁྲ་མ། རྒྱ་གྲམ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་དང་། བཏབ་ནས་ཞག་དྲུག་ཅུས་སྨིན་པའི་ནས་དང་། ཞག་དྲུག་ཅུ་བའི་ཁྲེ་རྣམས་སོ། ། 交叉的图案;种后六十日而熟的青稞或谷子

ཁྲ་མན། རི་མོ་སྔོ་དམར་དཀར་བ་ཡོད་པའི་གཟི་སྟེ་དཀར་ཁྲ་མན་ཡང་ཟེར་ཞིང་ཛ་ཡབ་གླིང་ནས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་གོ། 具有碧、红、白三色花纹的宝石,也叫作 གཟི། 或 དཀར་ཁྲ་མན།

ཁྲག ལུས་ཀྱི་ཁྲག 血

ཁྲག་ཁྲིག ཟ་མ་ཏོག་གི་མཆན་བུར་འཐབ་ཀྲོལ་དང་དཔེ་ཆ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། ངག་སྒྲོན་ཟིན་བྲིས་རྗེ་བདེ་ཐང་བས་བཏབ་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཁྲག་འཁྲུགས་པ་ཞེས་བཀྲལ་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ……

བཟང་གི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བར་ཁྲག་ཁྲུག་ནི་འཁྲུལ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། ། 战乱；纷乱；零乱

ཁྲག་ཁྲོག་པ། སྨན་དར་ཡ་ཀན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། 葶苈(药名)的别名

ཁྲབ། གོ་ཆ། 铠；钾(古时戎装)

ཁྲམ། གཡོ་སྒྱུ། 狡诈；诡诈

ཁྲམ་ཁ། རྒྱ་གྲམ་གྱི་རི་མོ་སྟེ་ཁྲམ་བམ། ཁྲམ་ཤེང་། ཛཿཁྲམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་དཔོག་ནུས་ལ། བཅུ་སྲོད་དང་བརྒྱ་སྲོད་ལ་བཅུ་ཁྲམ་བརྒྱ་ཁྲམ་ཟེར་བའང་མཚོན། 交叉的图画又 བཅུ་སྲོད། (十单位)བརྒྱ་སྲོད། (百单位)，也作 བཅུ་ཁྲམ། 和 བརྒྱ་ཁྲམ།

ཁྲམ་ཁྲུམ། རྡུང་བརྡགས་ཞིབ་མོར་མ་བྱས་པའི་སྨན་རགས་དུམ་ལྷ་བུའི་མིང་། ། 未经研细的粗粒药

ཁྲམ་པ། ཇག་པ། 强盗；盗匪

ཁྲལ། རྒྱལ་པོར་འབུལ་བའི་དཔྱ་དང་སྤྱི་ངན་གཉིས་ཀའི་མིང་། 税；差役

ཁྲལ་ཁྲལ་དང་ཁྲུལ། ཐར་བོར་ཏེ་ཚགས་མི་དམ་པ། 零散；不紧密；凌乱(管理不严密)

ཁྲལ་ཁྲུལ། སེམས་སྣང་སྣང་བོར་གྱུར་པའི་མིང་དུ་ཇེ་རྟོགས་ལས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དུ་འཁྲུལ་འཁྲུལ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་ངོ་། ། 茫然(心中)，也有作 འཁྲུལ་འཁྲུལ། 的

ཁྲལ་ཁྲོལ། རྒྱན་ཆའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དུ་ཚིག་གཏེར་ལས་འབྱུང་། 叮当(装饰品如环佩的响声)

ཁྲི་རྙན་ས་ལེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྩ་སྭ་ར་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ་བསྒྱུར་ན་ནག་ཁྲ་ཞེས་པའོ། །

一种黑斑花色的野牲

ཁྲི། འཕོངས་སྟེགས་ཏེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་ཁྲིའུ་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བརྡར་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་དུ་མཚོན་བྱེད་ལ་འདི་འདྲ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཀྲི་ཀྲིའུ། ཀླ་ཀླིའུ། སྒོ་སྒིའུ། སྤྲེ་སྤྲེའུ། སྦྲོ་སྦྲིའུ། དགོ་དགིའུ། ཛ་མོ་ཛེའུ། ཉ་ཉེའུ། ཏ་ཏེའུ། སྤུ་རི་སྤེའུ། ཐེལ་ཐེའུ། ཇོ་ཇེའུ། བ་བེའུ། ཅུ་ཅེའུ། མི་མིའུ། མཚོ་མཚེའུ། ཤ་ཤེའུ། ཟོམ་ཟེའུ། གཡག་གཡིའུ། ར་རེའུ། ཤ་ཤེའུ། ཤ་ཤའུ། སོ་སེའུ། སྲིད་སྲིའུ་སོགས་ཏེ་དོན་རང་གི་ཐད་དུ་འཆད་དོ། །
座椅 ཁྲིའུ། 宝座；床

ཁྲི་གདུགས། ཉི་མ། 日；太阳（别名）

ཁྲི་མོན། བཙོན་ར་སྟེ་ཁྲི་སྨུན་ཞེས་ཀྱང་འཐད། 监狱，也可以作 ཁྲི་སྨུན།

ཁྲིག་ཁྲིག མདོ་རྩ་བར། ཁྲིག་ཁྲིག་ཟེར་བ་དག་མི་བཅང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལྷམ་གྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རོ། ། 鞋底响声的一种

ཁྲིགས་ཆགས། རྒྱུན་ཆགས་སམ་གྲལ་བསྒྲིགས་པ་སྟེ་སྐད་དོད་དུ་ལེ་ཁྲ་ཡོད་པས་རི་མོ་ཐུ་མཐུད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ངོ་། ། 连续；经常；相连；排列整齐

ཁྲིམས། བཅས་པའི་ཁྲིམས། 法；法律

ཁྲིས། ཀུ་མ་སྟེ་མདོ་རྩར། སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 单一；一支；一条

ཁྲུ། སོར་ཉེར་བཞིའི་ཚད། 一肘（二十四指的长度）

ཁྲུང་། མངོན་བརྗོད་དུ་ཆང་གི་མིང་དུ་བཤད། 酒

ཁྲུན། ཞེང་ངམ་དཀྱུས་ཏེ་འདས་འཕྱུལ་ཅན་ཡང་འཐད། 口面或宽度

ཁྲུང་ཁྲུང་། བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་། 雁

ཁྲུན་ཐག ཞལ་ལྕེ། 审判；审讯；判定

ཁྲུམ་ཁྲུམ། མདོ་རྩ་བར། ཁྲུམ་ཁྲུམ་མི་བྱ་བར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཟས་སྐམ་པོ་བལྡད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རོ། ། 吃干物时口中所发的声音

ཁྲུམས། སྐར་མ་ཁྲུམས་སྟོད་སྨད། 星宿名(室宿兴毕的总名)

ཁྲུས། འཁྲུད་པའི་ཁྲུས། 洗浴；洗涤

ཁྲུས་ཆལ། ཁྲུས་རྫས་ཏེ་འདག་རྫས་སམ་འདག་ཆལ། 洗涤用物(如肥皂；皂角等)

ཁྲེ། ཕལ་སྐད་དུ་ཁྲེ་ཟེར་བའི་འབྲུ་རིགས། 稷；谷子

ཁྲེ་རྒོད། སྙེ་མ་བྱི་ལའི་མཇུག་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་འབྲུ་རིགས་ཤིག་གོ ། 黍；糜子

ཁྲེའུ། སོན་སྲན་གྱི་རིགས། 豆；绿豆(一种小豆)

ཁྲེགས་ཆོད། ཐུ་འགྱུར་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་བར་ཆད་དེ་སྲ་མཁྲེགས་ཀྱི་མས་འཕྲུལ་བསྟུས་ཤིང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོའི་རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་དུ་ས་མཐའང་བསྟུས་སོ། ། 坚牢；结实

ཁྲེན། སྐྱོན་གྱི་བརྡ། 过失；过错(旧词)

ཁྲེམ་གཉེར། གཞོན་ནུའི་ཤ་གཉེར། 皱纹；青年；人皮肤上的皱纹

ཁྲེམས། ཁྱབ་པ། 散布；满布

ཁྲེལ་ཡོད། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཛེམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། 愧；羞恶；有耻；知耻

ཁྲེས། བྱ་རྒྱུད་སོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ་རྩྭ་ལས་བྱས་པའི་སྟན། 草垫

ཁྲེས་པོ། ཁུར་པོ། 背架；背包

ཁྲོ། རྫ་བཞུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྕགས་རིགས་ཏེ་སྣན་དཔེར་ནས་འཕྱུལ་བྱས་པ་སྣང་། 生铁；青铜

ཁྲོ་བོ། ཁྲོས་པའི་ཁྲོ་བོ། 忿怒明王（护法神）

ཁྲོ་ལོ་ལོ། སྒྲའི་ཁྱད་པར། 叮叮当当

ཁྲོག་ཆེན། ཀོན་པ་གབ་སྐྱེས་ཏེ་དེའི་རིགས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོག་ཆུང་ཟེར། 一种敷疮及解食肉中毒的草药，参看 ཀོན་པ་གབ་སྐྱེས། 比它较小的一类叫做 ཁྲོག་ཆུང་།

ཁྲོད། ཁོང་གསེང་ངམ་ཁོང་གསེབ་སྟེ་ཁྲད་ཁྲོད་ཀྱང་ཟེར། 内部、当中或内部的孔隙，也作 ཁྲད་ཁྲོད།

ཁྲོན་པ། འོབས་དང་རྫིང་བུ། 井；坑阱；水池

ཁྲོན་བུ། ཐར་ནུ་ཆུང་བ་སྟེ་མཁྲིས་ནད་ལ་བསྟུགས་སོ། ། 草药名（似狼毒而小）

ཁྲོམ། མིའི་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཚོང་དུས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཞེས་པས་མཚོན། 集会；集市

ཁྲོལ་བ། ཤེས་པའམ་རྟོགས་པའི་བརྡ། 知晓；知道；理解（旧词）

ཁྲོལ་མ། ཁྲོལ་ཚགས། འཁྲུར་བ་སོགས་འཚེད་སྐྱུད་ཀྱི་ཚགས་སེ། 漏杓；笊篱；筛子

མཁ

མཁན་པ། ཡན་ལག་སྐྲངས་འཛོམས་ལ་བསྟུགས་པའི་ལྕུམ་རིགས་ཤིག་སྟེ་ནས་འཕྱུལ་བྱས་པའང་ཡོད། 乳香；蒿草；凤尾草；艾草（一种草药名）

མཁན་པོ། རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏུ་འཇུག་པ་པོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཤིང་མཁན་འདྲིག་མཁན་སོགས་ཀྱང་མཚོན། 教师；匠师；匠人

མཁའ། ནམ་མཁའ། 空中；天空

མཁའ་འགྲོ། ལྷ་དང་བྱ་སོགས། 空行者

མཁའ་ལྡིང་། བྱའི་རྒྱལ་པོ། 鹏鸟；凤凰(鸟王)

མཁའ་སྤྱོད། དག་ཞིང་། 净土

མཁའ་འཁྲིང་། ཁོར་ཤུབས་ཀྱི་བརྡ། 怨套(旧词)

མཁར། ཁང་པའི་མཁར། 城；庄窠；庄院；围墙

མཁར་གོང་། རྡོ་དཀར་གོང་། 1. 石灰石 2. 白晶石(药名)

མཁར་ལས། ཁང་པའི་ལས་ཀ། 建筑工程(造屋工程)

མཁལ་མ། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ། 肾脏(五脏之一)

མཁལ་ཚི། མཁལ་མ་ཚོ་ཤ་སྨེ་མཁལ་ནད་སེལ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་གོ ། 黑大豆(治肾病的药果)

མཁས་པ། བླང་དོར་ཤེས་པའི་མཁས་པ། 知者；博学者

མཁུར་ཚོས། འགྲམ་པའི་མཁུར་ཚོས་ལ། ན་རྒྱན་དུ་འཕྱུལ་མེད་པ་མི་ལེགས། 两腮

མཁོ་བ། སྤྱོད་བྱའི་མཁོ་བ། 1. 必需品 2. 需要

མཁོས་སུ་ཕབ། རང་གནས་སམ་རང་བབ་ཏུ་བཞག་པ། 如旧；照例(按照自己的地位或情况)

འཁ

འཁང་བ། སྡང་བ་སྙེ་ཚོར་བསྟན་གྱིས་འདི་ལ་དང་མས་འཕྲུལ་གདམ་ངར་འཛོད། 憎恨；抱怨

འཁར་བ། ཟངས་ཀྱི་རིགས་འཁར་བ་དཀར་དམར་དང་རྟེན་པའི་དབྱུག་པ་གཉི་གའི་མིང་། 1. 铜(白、红) 2. 拐杖；手杖

འཁར་གསིལ། དགེ་སློང་གི་འཁར་གསིལ། 锡杖（比丘的锡杖）

འཁྲི། སྡང་བ། 术根；憎根

འཁྲིན། སྨྲའི་ཁྱད་པར། 呻吟；呻唤

འཁྲུལ་བ། ནྟ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡིད་འཁྲུལ་ཞེས་པས་མཚོན། 克制

འཁྲུས། བྱེ་རྟོགས་སུ་རྫོགས་པའམ་འཁྲུས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྦས་པའི་བརྗོགས་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གམ་བརྟག 隐藏；匿

འཁོགས། རྒས་པའི་འཁོགས། 老遇；衰老

འཁོང་བ། སེམས་ཀྱི་མགུ་མ་གང་བ་སྟེ་བསླབ་བཏུས་སུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའི་མདོ་དྲངས་པར་འབྱུང་ཞིང་ཕལ་སྐད་དུའང་ཡོད་དོ། ། 心中喜悦尚未达到满足

འཁོད། གྲལ་ལ་བཞག་པའི་འཁོད། 坐；放置；在

འཁོབ་པ། ངན་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་མཐའ་འཁོབ་དང་འཁོབ་བལ་ཞེས་པས་མཚོན། 下贱；恶劣

འཁོབས། སྲིད་ཞིང་གི་སྲིད་དང་ཁྱབ་པའི་དོན་གཉིས་གར་འཇུག་ཅིང་། ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བྱ་བའི་འཁོབས་ཞེས་འབྱུང་པ་ནི་ཡུལ་སྐད་འགར་བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་མགོ་བཙུགས་བ་ལ་འཁོབས་བཙུང་ཟེར་བ་དང་ཆ་འདྲ་བར་སེམས། 1. 纵长；偏满 2. 工作开始

འཁོར། ཐུན་གཡོག་དང་ཅྱེད་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་གཉི་གའི་མིང་། 眷属；仆从

འཁོར་བ། འཇིག་རྟེན། 流转；轮回（指世间）

འཁོར་ལོ། འཕང་ལོ། 1. 轮 2. 车

འཁོལ། སེམས་ངལ། 灰心（灰心失意）

འཁོས་ཀ། སེམས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཏེ་གཉོམ་ཆུང་ལ་འཁོས་ཆུང་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། སི་ཏུའི་འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ། བྱལ་བའམ་མཁོས་ཞན་པ་ཞེས་བཀྲལ་ཅིང་མས་འཕྱུལ་དུ་མཛད། 心理情况；情绪；弱小也作 འཁོས་ཆུང་།

མཁྱ

མཁྱིད། མཐེ་བོང་ནས་མཐེའུ་ཆུང་གི་རྩེའི་བར་བཀྱད་པའི་ཚད་དེ་འཕྱུལ་མེད་པའང་ཡོད། 伸开拇指和小指的长度

མཁྱུད། སྦས་པའི་བརྡ། 隐藏；匿藏（旧词）

མཁྱུད་སྒོ། གསང་ཞིང་སྦས་པའི་མན་ངག་ཕྲན་བུ། 隐密或保守（如窍门等）

མཁྱེནད། ཤེས་པའམ་རྟོགས་པའི་ཞེ་ཚིག 1.知道 2.智慧（知道或了解的尊称）

མཁྲ

མཁྲང་། མཁྲེགས། འཐས་ཤིང་སྲུབས་སྟོང་མེད་པ་སྟེ་མཁྲང་ལ་འཐས་འཕྱུལ་དང་ས་མཐའ་བྱས་པ་འང་སྣང་། 坚固；坚实 མཁྲང་། 字也有作 འ 前音字母及加又后音字母 ས者

མཁྲང་འགྱུར། མངལ་དུ་མིར་ཆགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཤ་སྐྱ་བར་སྒྱུར་ཅིང་མནན་དུ་བཙོད་པ། བདུན་ཕྲག་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་སོ། ། 人类怀胎四星期时的胎儿情况（渐渐坚实）

མཁྲིས་པ། སྣོད་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ། 胆（六腑之一）

འཁྱ

འཁྱགས་པ། ཆབ་རོམ། 冰；冻冰

འཁྱར། སྟོར་བའམ་ཡན་པ། 失遗（失落或抛于一边）

འཁྱལ། འབྲེལ་མེད་དམ་འཚོལ་བོ། 胡乱（无聊系、不连接或错乱）

འཁྱིམས། ཉི་ཟླའི་གུར་ཁྱིམ། 晕（日月的晕圈）

འཁྱིར། ངག་སྒྲོན་སོགས་སུ་གདུགས་འཁྱིར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་འཁོར་བའི་དོན་ནོ། ། 旋转（如伞）

འཁྱིལ། སྦྲུལ་གྱི་སྡོད་ཚུལ། 盘；盘绕（如蛇之盘息）

འཁྱུད། ཕན་ཚུན་འཁྱུད། 相抱；拥抱

འཁྱུན་ཟླ། རྣམ་འབྱེད་ཊཱིཀྐར། མཛའ་ན་མོ་བུད་མེད་འཁྱུན་ཟླ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཆུང་མར་མ་གྲགས་པའི་མཛའ་མོའོ། ། 情妇；恋人

འཁྱུར་བ། དཀའ་བའམ་འབྲལ་མི་ཕོད་པ། ཞེས་ངག་སྒྲོན་མཆན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། གསལ་སེ་དང་ཡ་ལ་ཤའི་སྐྱ་རེངས་གསར་བར་སྐྱུར་བའི་འཁྱུར་ཞེས་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆུར་བར་བཤད་དོ། ། 1. 困难；不忍分离 2. 似牛乳状的酪素

འཁྱུས་པ། བྲོས་པ། 逃逸；逃跑

འཁྱོངས། ཐུབ་པའམ་ནུས་པའི་མིང་སྟེ་ཉིན་འཁྱོངས་ཞེས་པས་མཚོན། 能够

འཁྱོར། ཡ་ཡོའམ་དགྱེ་དགུ་ཅན། 弯曲；弯（曲折或弯曲者）

འཁྱོལ། ཚད་དུ་སླེབས་པའམ་གཏིང་ཕྱིན་པ། 达到；到达

འཁྱོས་མ། སྐྱེས་སམ་འབུལ་བ། 礼品或贡献物

འཁྲ

འཁྲ་ས། གནས། 处所；地方

འཁྲད་པ། གསལ་མེར་བསྐྲད་པའི་བརྡར་བཤད་སོད་ཁུངས་ཚོལ། 驱逐

འཁྲན་ཆ། མ་དགའ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མིང་དུ་ནམ་ཐར་སོགས་སུ་འབྱུང་། 不喜欢的样子；不高兴的态度

འཁྲབ། བྲོའམ་གར་འཁྲབ། 跳；踏步；舞或戏

འཁྲི་ཤིང་། སྡོང་པོ། 树木；树

འཁྲིག ཆགས་སྤྱོད། 交媾；行淫

འཁྲིགས། སྤྲིན་འཁྲིགས་པ། 满布；蔽住（如云）

འཁྲིམས། ཞེད་པའམ་སྐྲག་པ། 畏惧；怕；恐惧

འཁྲིལ། འཁོར་མོར་དཀྲིས་པ། 缠绕

འཁྲིལ་བག བྱིན་ཆགས་པ། 幸运；幸福；舒畅

འཁྲིལ་ཤིང་། སྡོང་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་དཀྲིས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ལྡུག་ཕྲན། 藤萝；爬藤植物

འཁྲིས། ཉེ་ཡོགས། 身边；旁；左近

འཁྲུག་ལོང་། འཐབ་པའི་འཁྲུག་ལོང་། 战乱；互门

འཁྲུལ་འཁོར། རྨོངས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས། 1. 机器 2. 诡计（迷惑人的方法）

འཁྲུལ། ནོར་བའམ་འཆུགས་པ། 错误

འཁྲུས་པ། ཞེ་དྲང་གིས་བརྩོན་པའི་མིང་དུ་བཤད། 勤；精进

འཁྲེན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཞེན་ཆགས། 爱；恋

འཁྲེབ། མིག་རྫེབ་པའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ་ཁ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 挤眼

ཀ

ཀ་ཀ་ཚིལ། སྤྱི་གཡའ་བ། 战栗;发抖

ཀ་ཀེ་སོ། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་ཀ་ཀེ་སོ། 某地(指地方的)

ཀ་གོན། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཤིང་ཏོག་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྨིན་པ་ན་རོ་སྐྱུར་ཞིང་ནང་ན་ཁུ་བ་མང་བ་འདུ་བའི་ནད་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གནོད་པ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཞ་ཉེ་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །མཚོ་སྔ་བའི་མདོ་ཛའི་མཚན་དུ། ལ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་ཉུང་མ་ལ་ཀ་གོན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 1. 是一种大形果实,成熟时味酸多汁 2. 铅 3. 蔓菁在西藏拉多的有些地方把蔓菁叫作 ཀ་གོན།

ཀ་ཆད། ཐང་ཆད། 疲劳;疲乏

ཀ་ཐག གང་དག་ཅེས་པའི་བརྡ། 凡是;某些(旧词)

ཀ་དར། བྱི་དོར་གྱི་ལས་ཏེ་གད་དར་དང་གད་བདར་ཡང་འཐད། 扫除;抹拭,也可写作 གད་དར། 及 གད་བདར།

ཀ་འདྲ། ཀ་ན། ཀ་ནས། ཀ་ཙམ། ཇི་བའི་ཚིག་གི་རྙིགས། 如何、怎样;何处、那里;从何

ཀ་བུར། སྨན་ག་བུར་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀརྤཱུ་ར་རྫུར་ཆག་པའོ། ། 樟脑;冰片(药名),系梵文 ཀརྤཱུ་ར། 的转音

ཀ་བུར་ཉིས་ལོ། ཁྱི་དུག་པ་སྐྱེ་གྲོ་ཚད་ལ་ཕན་པའི་རྩི་སྨན་ཞིག་གོ ། 药草(多生长农业区、牧区,马误吃易生病)

ཀ་ཟ། ཀརྟ་ཀ་རི་སྐྱེ་ཕལ་སྐད་དུ་འབྲི་སིས་ཟེར་བ་ལ་དཀར་སྨུག་གི་རིགས་གཉིས་

ཀྱི་ཧྲི་མའོ། ། 梅子(野果名)系梵文 ཀརྐ་ཀ་རི། 俗称 འབྲི་སིས། 有白、紫两种

ཀ་ཞ། གད་མོ། 大声玩笑;嬉笑(名词)

ཀཙུ། སྒྲོམ་ཆུང་ངུ། 小盒;小箱

ཀ་རེ། མཚོ་བསམ་གཏོང་བའི་ཚིག་དང་སྦྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་བརྡ། 1.思考时发出的声音(意为什么呢) 2.向他人要物时的口头语

ཀ་ལ་བ། ས་ཕྱོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་མིང་སྟེ་གང་ན་བ་ཡང་ཟེར། 某地;当地,也作 གང་ན་བ།

ཀ་ལེ། དལ་བུ། 缓慢;慢慢

ཀ་ཤལ། བྲང་ནས་མཆན་འོག་ཏུ་འཆིང་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བར་མངོན་བརྗོད་དུ་བཤད། 带在胸前到腋下的花环

ཀ་ཤེད། རྒྱུས་མེད་ཀྱི་ཀ་ཤེད། 不知处所的地方(不熟悉的地方)

ཀ་ཤེས། ཁ་ཟེར་བའི་བརྡ། 恶言;骂(旧词)

གག འོད་པའི་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་གང་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་། 呼词 ཀྱི། 及总词 གང་། 的(旧词)

གག་པ། ཁྱིམ་བྱ་འམ་མིད་པའི་ཆ། 1.鸭;家禽 2.喉疮

གང་། སྤྱིའི་སྒྲ། 凡;何;任何(总括词)

གང་བ། རྫོགས་པའམ་རྒྱས་པ། 满(完满或圆满)

གང་བུ། སྒང་བུ། མེ་ཏོག་ཁ་མ་བྱེ་བའི་འཇུམ་བུ། 含苞未放的花蕾

གངས། ཁ་བ། 雪

གངས་ཐིག གངས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་རྡོར་གྱུར་པ་དང་། གངས་ཞུ་བའི་ཐིགས་པ་རྡོའི་དྲིག་པ་ལྟར་གོང་བུར་འདྲིལ་བ་རོ་མངར་ཞིང་སོ་མི་སེག་པ་

ཞིག་སྟེ་རི་བོ་ཏི་སེ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། ། 甘石（一种矿药）

གད་རྒྱངས། གད་མོ་ཆེ་སྟེ་ངག་སྒྲོན་དུ་གད་བརྒྱངས་ཞེས་འབྱུང་། 大声嬉笑；狂笑声 གད་བརྒྱངས།

གན། གམ། གམ་ཡོ། ཉུང་ངམ་ཉེ་སོགས་ཡིན་ལ། གམ་གྱི་སྒྲས་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཏམ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུ་སྟེ་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་སྒྲའོ། ། 附近，近旁，又 གམ། 与 ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཏམ། 等同是“分合词”所用字，意为“或”

གད་པ། གཡང་སའི་གད་པ། 悬崖（陡峻地）

གད་མོ། དགོད་པའི་གད་མོ། 笑；嬉笑

གན་རྐྱལ། སྐྱིམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱེན་དུ་བཟེད་པ་སྟེ་གན་ཀྱལ་ཡང་ཟེར། 仰；掌；向上 གན་ཀྱལ།

གན་མཛོད། མཛོད་ཁང་། 库藏；库房

གབ། ཡིབ་པ། 藏；隐藏

གབ་ཚེ། སྣོད་དམ་ཟ་མ་ཏོག一种小盒（器皿或食盒）

གར། ཟློས་གར་རོལ་གར་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང་། བྱ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་ཏུའང་འཇུག 1. 舞；跳舞 2. 一种鸟名

གར་ཅིག གང་ཞིག་གི་བརྡ། 凡是；某一（旧词）

གར་བ། སྲ་ཆགས་པའི་སྐ་བ། 浓密；稠（如粥及液体浓密）

གར་བུ། ལྕགས་ཀྱི་གར་བུ། 圆球（铁的圆球）

གར་གཞལ། གྲངས་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་སྟེ། འདིར་རྒྱ་གཅིག་ནས་རྒྱ་དགུ་དང་། གོ་གཅིག་ནས་གོ་དགུའི་བར་དང་། །དགུ དགུ་བཅུ། བརྒྱ་ཐམ་པ། བརྒྱ་ཕྲག བརྒྱད། བརྒྱད་ཅུ། བསྒྱུར་ཡས། རྒྱུད་ཡས། གྲགས་ཡས།

རྒྱས་ཡས། བསྒྲོད་ཡས། དགའ་ཡས། དགའ་བརྒྱུད། བསྐལ་ཡས། བགྲང་ཡལ། ཀློད་ཡས། དགའ་འབུམས། གྲངས་འབུམ། བགྲང་ཡོལ། བགྲང་ཡས། རྒྱུ་རིག་འཛིན། རྒྱུ་དབང་། བགྲང་རྟོགས། ཁྲིབ་པ། རྒྱུ་སྤོབས། རྒྱུ་རིག རྒྱ་རྟགས། གྲངས་མེད། བགྲང་འཕྲོས། གང་ཡ། གམ་གུམ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 一种大数字名

གར་ཡང་། གང་ཡང་གི་བརྡ། 任何；凡是（旧词）

གར་ལོག ཏུ་རུཥྐའི་ཡུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་གི་ཆར་གནས་པའི་བྲུ་ཤེར་ཆེའོ། ། 土耳其（突厥）梵文 ཏུ་རུཥྐ།

གལ། རྒྱའམ་དྲྭ། 罗网

གལ་ཆེ། གཙིགས་ཆེ། 重要

གལ་ཏེ། གལ་སྲིད། བརྟག་པའི་ཚིག་གི་སྐེགས། 如果；要是

གལ་བཟུང་། སྔུན་འབྱིན་པའི་ངག་སྔེ་འདུལ་བར་སྨྲ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྤངས་པ། ཞེས་དང་། ཞེ་སྡང་གིས། གལ་བཟུང་ནི་གལ་བསྡམས་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 承认；驳词

གལ་ལ་ཐུག ཕུ་ཐུག་པ་སྟེ་ཐ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ལ་ཐུག་པ། 到紧要关头

གས། སེར་ཁའི་གས། 裂缝；裂口

གི་ཏང་། སྐྲང་ཆེན་ཤེ་བའི་མཆིན་མཁྲིས་ལས་བྱུང་བའི་སྨན་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ་བོད་ཡིག་ཏུ་གི་ཝཾ། གི་ཝང་། གི་ཧྃ། གི་ཏང་། གྷི་ཝཾ། གྷི་ཝང་། འགིའུ་ཝང་སོགས་མི་འདྲ་བའི་འབྲི་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཉིད་དོ། ། སྨས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། རོ་ཙ་ན་སྟེ་གི་ཧྃ། ཞེས་གསུངས་པས་རོ་ཙ་ནའང་གི་ཧྃ་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ། །ཕྱིར་བོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བའི་གདངས་ཐོན་ཕྱིར་ལོ་ཙཱ་བའི་བཀས་བཅད་དུ། འགུ་རུ། འགཱི། འགརྦྷ་ལ་འཛམྦུ་འབྲིཀྵ།

འཛམྦུ་ལ། ཙོ་འགལ། འགོཙ་ཏ་མ། འགང་ཀླ། འགན་འཛི་ར། འབའ་བྱ་སོགས་འས་འཕྲུལ་སྦྱར་བ་གཞུང་ཁུངས་མར་ཡོད་དོ། 象宝，系象死后在其肝胆中取得的一种有效药物。在藏文中对此字有许多不同写法，如上。总之以梵文为依归。头一切秘义论中说：རོ་ཙ་ན། 就是 གི་ཝཾ། ，因此 རོ་ཙ་ན། 应释作“象宝”或“牛黄”。西藏学者们为了使语音符号于印度语系，曾决定把上师、犍底、寺庙、瞻部果树、财神、目犍连、瞿坛、恒河、金顶、有清分等字都加用前音字母 འ，正确书中，类此者很多。

གིང་བ། ལི་གུར་ལས། ཀིཾ་ཀ་ར་ཞེས་པ་ཅི་བགྱི་སྟེ་ལས་བྱེད་དམ་ཕོ་ཉའམ་གཡོག་གི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་གིང་བ་དང་། གིང་པོ་གིང་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་གཏོར་ཆོག་འགར་གྱིང་ཆེན་ཞེས་འབྱུང་བའང་འདིའི་ཟུར་ཉམས་པའོ། ། 丁香帐幕论中说：ཀིཾ་ཀ་ར། 是做什么的意思，即工作者，使者或仆人的译语，梵文转音为 གིང་བ། （仆人） གིང་པོ། （男仆） གིང་མོ། （女仆），在有些施食仪轨中有 གིང་ཆེན། （大仆人）一词，也是此字的转音

ཀྱཱ། སྨོན་པའི་ཚིག་སྟེ་མཐར་ཅིག་ཀྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། 表示发愿词的尾语，例如“愿……成就啊！”

ཀུ་ཀུ་ལ། ཤིང་འདྲེ་འཛིགས་ཀྱི་ཐང་ཆུ་སྟེ་ཡུལ་ཨ་པ་ལ་རི་ནས་བྱུང་བ་མདོག་སེར་ལ་དྭངས་པའམ་དཀར་པོ་ནི་རབ་དང་། སེམས་ཅན་མི་ལྟ་བུ་བས་ཐང་ཆུ་དེ་ཟོས་པའི་སྦྱིན་དུ་གྲགས་པ་ནག་པོ་ཅན་ནི་ཐལ་བ་ཡིན་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གུགྒུལ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པའོ། ། 安息香；奄吧香（药名），是一种树中所流出的胶质，色泽呈淡黄或白色者最佳，此字系梵文 གུགྒུལ། 的转音

ཀྱུ་གེ ལྕུག་ཕྲན། 嫩枝条；树木嫩条

ཀྱུ་དོག ཀུ་དོག窄狭；狭隘；窄小

ཀྱུ་ཡངས། ཀུ་ཡངས། 宽畅；宽大

ཀྱུག་ཀྱུ། ཡི་གེའི་གུག་གུ། 字的符号

ཀྱུག་པ། ཐུར་དུ་གུག་པ། 弯曲（向下弯曲）

ཀྱུང་། སྟག་དང་དབྱིབས་སོ་འདྲ་བའི་གཅན་གཟན་ཞིག་གོ ། 大头虎；草豹

ཀྱུང་བསྒྲིགས། གཞུང་བསྒྲིགས། 排列文件；排列课程

ཀྱུང་མོ། བྱ་བྱེ་ཕྲག་པ་ཞིག་དང་སོར་མོ་དབུས་མ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 中指 2. 雉

ཀྱུད། ཟུར་རམ་ཡོགས་དང་ཉམས་པའམ་རྒུད་པ། 1. 角；旁边 2. 衰败

ཀྱུམ་པ། ཤི་བ། 死；死亡

ཀྱུར། ཀྱུར་ཁང་། མཐོན་བརྫོད་དུ་གོས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀུཊ་ཏ་ཟུར་ཆག་པར་མཐོན། 帐幕；帐房；帐篷，系梵文 ཀུཊ་ཏ། 一词的转音

ཀྱུར་ཀུམ། ཚ་བ་སེལ་བའི་རྩི་སྨན་གྱི་མཆོག་སྟེ་རི་བོ་བྱ་ཀང་། ཁ་ཆེ། རྒྱ་གར། བལ་པོ། བོད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིགས་ལྔར་དབྱེ་ཞིང་ཀུངྐུ་མ་ཞེས་པའི་ཟུར་ཉམས་པའོ། ། 红花（药名）系梵文 ཀུངྐུ་མ། 的转音

ཀྱུར་ཐུ། གོར་ཐུ། གྲུ་བཞི་དང་ཟླུམ་པོ་སོགས་དབྱིབས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟན། 四方形，圆形及各种形式的垫子

ཀྱུས་པ། འདུད་པའི་གུས་པ། 恭敬

གེ་སར། མེ་ཏོག་གི་ཟེའུ་འབྲུ་སྟེ་རལ་བའི་སྐད་དོད་ཀེ་ས་ར་ཟུར་ཉམས་པ་ཞེས་

ལི་ཤུར་ལས་བཤད་ཅིང་ཟེའུ་འབྲུའི་སྐད་དོད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། ། 花蕊

གེག་པ། ཟ་ཏྲེ་ཟྲག་ཅིག 白喉（一种疮名）

གེགས། བར་གཅོད། 障碍；阻碍

གེར་མ། རག་མ་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཟངས་མ་དང་། དཔེ་འགར་རགས་མ་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་ན་རགས་ཀྱི་སྦྱི་མོ། ཞེས་གསུངས་འདུག 红铜矿石，旧词被释作黄铜，七世达赖说"此字红铜"有些书中写作 རགས་མ།，是自然结晶的红铜矿云

གེར་ཤིང་། སྒྱི་ཤིང་། རྟ་མཆོག་ཅང་ཤེས་ཏེ་ར་རྒྱན་དུ་གྱི་ལིང་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 骏马；良马，也写作 གྱི་ལིང་།

གེལ་བ། ཡལ་གའི་མིང་དུ་བཤད་མོད། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོར། རྩ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་ཡལ་ག་ཞེས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷུག་ཕྲན་དུ་བཤད་པ་ལེགས་སོ། ། 树枝；嫩枝条

གེལ་པོ། ཕྲུའུ་གེལ་པོའི་ཐད་ཀྱི་ལས་བརྒྱ་པར། ཕྲུའུ་འདི་ཆེ་ཞིང་པགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་རྒྱས་པ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕྲུའུ་འདི་ལ་གེལ་པོ་ཞེས་གདགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་མིའུ་ཐུང་གེལ་པོའི་འདུག་སྟངས་ཞེས་པའང་འདིས་དཔོག་གོ ། 强壮的婴孩或肌体血肉发达（丰满、丰富），又按 མིའུ་ཐུང་གེལ་པོའི་འདུག་སྟངས། 一句看，也可以知晓其意

གོ། གོ་དང་སོགས་སྦྱས་བསྡུས་པའི་ངོ་དོ་ནོ་བོ་མོ་འོ་རོ་ལོ་སོ་ཏོ་རྣམས་ནི་སླར་བསྡུའི་སྒྲའོ། ། 终语词的一种

གོ་ཅིག ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡ། 所有；一切（旧词）

གོ་ཆ། ཁྲབ་སྐྱེ་བརྡ་རྙིང་དུ་གོ་ཙ་ཟེར། 甲铠在旧词中作 གོ་ཙ།

གོ་སྙོད། རྒྱང་ཚད་དང་མིག་ནད་ལ་ཕན་པ་ཕལ་སྐད་དུ་གོ་ཐོག་ཏུ་གྲགས་སོ། །

茴香子(药名)俗称 གོ་ཐོག

གོ་མཐུན། གོ་འདུན། སྣ་ཚོགས་སམ་གང་མོས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཕྱི་མ་འདུག་རྫས་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། 是各种或信仰的旧词，后者 གོ་འདུན།，也有释作肥皂的

གོ་འཕང་། གོ་ས། 地位；位置

གོ་བ། ཤེས་པ། 1. 懂；了解；知晓 2. 意义

གོ་ཙ། བྱ་གོ་བོ། 一种鹰

གོ་ཏྲེ། བསེ་ཤིང་དཀར་ནག་གཉིས་ཡོད་པའི་བསེ་དཀར་གྱི་འབྲས་བུ་སྙེ་ནང་དུ་སྟུམ་དམར་པོ་ཁྲག་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། ། 1. 马前子 2. 番木龟(药名)

གོ་ཡུ། མཁལ་ནད་སེལ་ཞིང་སོ་སྦྱིའི་མཆོག་བྱེད་པའི་ཤིང་འབྲས་དེའོ། ། 槟榔

གོ་ར། བཙོན་ར་སྟེ་ལི་གུར་ལས་རྒྱུམ་པོའི་སྐད་དོད་གོ་ལ་བྱུར་ཆག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད། 监狱，此字似为梵文 གོ་ལ། (圆)的转音

གོ་རིམ། ས་དྲག་ཅན་ཡང་འཐད། 次序；程序

གོ་རེ། བཟའ་བའི་འཁྱུར་བ་དང་། གང་བའམ་རྫོགས་པའི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ལ། ཨ་ལ་ཤེས་ཏེ་རིག་གི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 1. 馍 2. 圆满(旧词)

གོ་རེ་ལོང་། གད་དར་བྱེད་པའི་བརྡ། 扫除；打扫(旧词)

གོ་ལོག ཕྱིན་ཅི་ལོག 颠倒；相反

གོ་ལོབ། གཡོ་སྒྱུའི་བརྡ། 奸诈；诡诈(旧词)

གོ་ལོས། ཁ་ཟེར། 恶言；恶语

གོ་ས། འཇོག་པའི་གོ་ས། 地位

གོག་པ། བྲེས་པའི་འགྲོ་ཚུལ་གོག་ནས་འགྲོ་ཞེས་པས་མཚོན། 爬行

གོང་། རིན་ཐང་། 价;价值

གོང་བ། གོས་ཀྱི་གོང་བ། 衣领

གོང་བུ། རིལ་པོའི་གོང་བུ། 1.一块;一团 2.弹;丸

གོང་པོ། ཡན་ལག་མེད་ཅིང་ལྟོ་བས་འགྲོ་བའི་འབྱི་བོ། 两腿都跛;爬行者

གོང་མ། བླ་མའམ་སྟེང་མ། 在上者;上级(上师或上者)

གོང་མ་སྲེག བྱ་གོང་མ་སྲེག 半鸡;火鸡

གོད། ཆུད་ཟོས་པའི་གོད། 耗费(浪费)

གོད་མ། ལྷག་མ་སྟེ་སྟག་གི་གོད་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། 剩余

གོན་པ། གྱོན་པ། 穿的;衣服;衣着

གོབ་ཤོབ། མྱུར་བའི་བརྡ། 疾速;快(旧词)

གོམ་སྟབས། འགྲོ་ཚུལ། 步态;步行的姿态

གོམ་པ། ཀང་པའི་གོམ་པ། 步

གོམས་པ། བྱང་བ། 习惯;惯熟

གོར། ཕྱུགས་ནད། 牛瘟(畜病)

གོར་གོར། ཟླུམ་པོའི་གོར་གོར། 圆形

གོར་གོར་པོ། མངལ་དུ་མེར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་མནན་མི་བཟོད་པ་སླ་བའི་སྐབས་བདུན་ཕྲག་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་ཐིལ་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་གྱི་དུས། ཞེས་དཔལ་བརྩེགས་མདོ་བཏུས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། མངལ་འཇུག་གི་མདོར་བདུན་ཕྲག་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་གོ ། 胎儿发育阶段之一(四周时)

གོར་མ། རྡོའི་ཞེ་ཚིག 石（石的尊称）

གོར་མ་ཆག ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་བརྡ་རྙིང་སྐེ་ལི་གུར་ལས། གོར་མ་རྡོ་སྟེ་རྡོ་བཅག་པའི་དོན། གོར་མ་བཀུམས་པའང་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ། 无疑的旧词 གོར་མ།,是石头 གོར་མ་ཆག即石头裂开意 གོར་མ་བཀུམས།,也是此意

གོར་མོ། སྡང་བའི་བརྡ། 恼怒；忿怒（旧词）

གོལ། ནོར་བ། 误谬；错误

གོས། དར་གོས་དང་དྲི་མས་སྦགས་པ་གཉི་གའི་མིང་། 1. 缎子；衣 2. 染污；弄赃

གྭ

གྭ་རོར། རི་དྭགས་ཤ་བའི་རྭ་གསར་སྐྱེས། 新生鹿茸

གྭ་བ། དཔྲལ་བར་ཐིག་ལེ་ཅན་ཏེ་རྟ་གྭ་བ་དང་བོང་བུ་གྭ་བ་ཞེས་པས་མཚོན། 白顶（如马牛等牲畜）

གྱ

གྱ་གྱུ། གྱ་མ་གྱུ། ཀྱག་པོ་དང་འཁྱོག་པོ། 歪斜；歪曲

གྱ་ཐོ། གྱ་རོ། རྣ་རྒྱན་གྱི་བརྡ། 耳饰

གྱ་ནོམ། ཕུན་ཚོགས། 丰富；圆满

གྱ་ནོམ་སྣང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གཙང་མའི་ཡ་གྱལ་གསུམ་པ་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མིང་ངོ་། ། 丰富而明显

གྱ་བ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། འགྲོ་བ་གྱ་ཞིང་མགོན་མེད་པ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཉམས་པའི་བརྡ། 衰败

གྱ་ཚོམ། གྱ་ཙོམ། མ་བརྟགས་པ། 鲁莽；不考虑

གྱག བརྙག་པའི་བརྡ། 破坏;毁坏(旧词)

གྱང་། མཁར། 墙(土墙);城墙

གྱང་གྱིང་། ཁེངས་པའི་བརྡ། 自满之态(旧词)

གྱད། ཚན་པོ་ཆེའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་མིའུ་ཐུང་། 古印度的一种大力矮人

གྱི་ན་བ། གྱིན་འདའ། ཐ་མལ། དམན་པ། རང་ག་བ། དོན་མེད། རང་བཞིན་པ། ལེ་ལོ་ཅན་སོགས་ལ་འཇུག 1. 鄙人;贱人 2. 懒惰者

གྱིང་གོང་། གྱིན་ཏ། གྱིང་གོང་ཞི་བ་དང་གྱིན་ཏ་རྒྱུ་མེད་པའི་བརྡར་མཁས་འབྱུང་དུ་གསུངས། 无因;和平的(旧词)གྱིང་གོང་། གྱིན་ཏ།

གྱིམ་ཤིང་། རོལ་མོའི་བརྡ། 音乐(旧词)

གྱུ་བ། ལི་ཀུར་ལས་བཀུར་བའི་བརྡར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྩར་ཟན་གྱུ་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཟན་ཟོས་ཟིན་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་སོང་མཁས་འབྱུང་ལས། བཀྲུ་བའམ་སྐབས་ལ་ལར་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཟེར་བའང་འདུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །

1. 恭敬 2. 食毕 3. 洗 4. 有时也释作骄傲者

གྱུ་རུ་ལུགས། རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་བྱུ་རུ་ལུགས་ཞེས་པ་དག་མིན་བརྟག 继续;一连串

གྱུར་ཅིག སྨོན་པའི་ཚིག发愿词

གྱེད་པ། ཞེ་སྡང་གིས་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་ཕྱིར་གྱེད་པ། ཞེས་དང་། 离别或向后退

གྱེན། རི་ཡི་གྱེན། 上方;上坡

གྱེར། སྐད་གྱེར། 唱歌声

གྱེས་པ། རང་སར་སོང་བ་སྟེ་ཞེ་སྡང་གིས་འཛིག་པ། ཞེས་བཀྲལ། 分离;

返回；毁灭

ཀྱོ་སོ། སོ་ཕག 瓦；砖瓦

ཀྱོང་པོ། མཁྲེགས་པའི་ཀྱོང་པོ། 坚硬；生硬；顽强；顽固；牢固

ཀྱོང་རལ། ས་ཞག་གི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཀྱོ་རལ་དུ་བྲིས་པའང་ཡོད། 肥沃地的旧词，也有写作 ཀྱོ་རལ། 的

ཀྱོད། ཁ་སྨྲས། 诉讼；口舌

ཀྱོན། གོས་ཀྱོན། 衣服

ཀྱོལ་པོ། ཀང་ཀྱོག 跛者；跛足

ཀྱོས་སྨུག ཀྱོས་པོ་དང་སྨུག་མོའི་ཚིག་བསྡུས་པ་སྟེ་མཐའ་མའི་ཕ་ཚྭ་གའི་ཀྱོས་པོ་དང་མ་དེའི་སྨུག་མོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚྭ་གའི་ཕ་མཐའ་མའི་ཀྱོས་པོ་དང་མ་དེའི་སྨུག་མོར་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་དུ་གྲགས་པར་བཤད་དོ། ། 岳父岳母两词的缩写，西康方言中把翁姑，也称为 ཀྱོས་སྨུག

ཀྲ

ཀྲ། སྤུའི་ཀྲ། 毛质

ཀྲ་དག གཙང་སྦྲ། 清洁；干净

ཀྲ་ཕུབ། འབྲུའི་ཀྲ་ཕུབ། 谷皮

ཀྲུ་བ། སེར་མོ་བའམ་ཞབས་ཕྱི་དང་སློབ་མ། 僧人

ཀྲ་མ། རྩེ་མོ་དང་། སྐེ་མ་དང་། ཤིང་ཚེར་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དུ་འདུག་སྟེ་སྣན་དཔེར་ཤིང་བྲ་མ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྩེ་མོར་འདུག་པ་ནི་ཨ་གྲི་ཞེས་པའི་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 1. 梢，系梵语 ཨ་གྲི། 的转音；芒 2. 穗 3. 刺树（猫儿刺）4. 最上

ཀྲགས་པ། སྙན་པའི་གྲགས་པ། 名誉；声誉；称号

གྲང་བ། བསིལ་བ། 寒冷；凉寒

གྲང་ཐུམ། ཚ་ནད་ཀྱི་གྲང་ཤུམ། 惜冷（热病时的惜冷）

གྲངས། བསྡུ་བའི་གྲངས། 数字

གྲབས། སྟ་གོན། 准备；预备

གྲབས་ཡུལ། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་སྟ་གོན་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་ས་མཐའ་མེད་པའང་ཡོད། 准备

གྲམ་པ། ཆུ་ཤུལ་ཏེ་སྨན་དཔེར་པགས་ལ་གྲམ་པ་ཞེས་པ་ནི་པགས་པ་ལ་བྱེར་བའམ་ཟིན་པའི་དོན་ནོ། 1. 河滩 2 . 蔓延

གྲལ། འདུག་ས། 排；行列

གྲལ་མ། ཁང་པའི་ཐུམ་གྲུ་བོ་སྟེ་ཕལ་སྐད་དུ་དྲབ་རྒྱུག་ཟེར། 椽，俗称 དྲབ་རྒྱུག

གྲས། ཚོགས་གཏོགས། 辈；等级，属于

གྲི། གཅོད་པའི་གྲི། 刀

གྲི་གུ། གྲིའུ། གྲི་ཆུང་ངུ། 小刀

གྲི་གུག རྩེ་གུག་པའི་གྲི། 弯刀（弯尖刀子）

གྲི་ཤ གྲི་ཁར་ཤི་བའི་མི་ཤ 刀肉（死于刀口下的人肉）

གྲིབ། སྒྲི་བའི་གྲིབ། 积渍；污浊

གྲིབ་གདོན། གདོན་འདྲེ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག 魇（一种魔鬼名）

གྲིབ་མ། ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ། 影子；阴影

གྲིམ་པོ། སྒྲོ་རྗེ་བའི་གྲིམ་པོ། 聪明；伶俐

གྲུ། ཆུར་བགྲོད་བྱེད་དང་ཟུར་གྱི་གྲུ་གཉིས་ཀར་འདུག 1. 船 2 . 角；隅

གྲུ་ཆར། འཇམ་ཆར། 甘雨；甘霖

གྲུ་མོ། ལག་པའི་གྲུ་མོ། 肘（手臂的肘）

གྲུ་འཛིན། རི་པོ་ཏ་ལ། 普陀；普陀洛山

གྲུ་བཞི། ཟུར་པའི་དབྱིབས་ཏེ་གྲུ་གསུམ་ཡང་མཚོན། 方形；四方。三角形作 གྲུ་གསུམ།

གྲུག ཆག་པའི་གྲུག 破烂

གྲུང་པོ། མཁས་པ། 聪明人；智者

གྲུབ། ཛྲུག་གམ་འཐོངས་ཏེ་སྙན་དཔེར་འདི་ལྟར་འབྱུང་། 臀的本字是 ཛྲུག常写作 གྲུབ།

གྲུབ་ཐོབ། གྲུབ་པ། རྟོགས་ལྡན་པ་སྐྱེ་ཕྱི་མ་ནི་ཐྱ་བ་དེ་དང་དེ་ཟིན་པ་ལའང་འཇུག 修行者；成道者

གྲུབ་མཐའ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ། 宗派；学派；学说

གྲུམ་པ། སྲོག་ཆགས་གྲུམ་པ། 獾

གྲུམས་པ། ཆག་གྲུག་སྟེ་དྲུམས་པ་ཞེས་བྲིས་པའང་སྣང་། 破者；烂者；劈碎，也有写作 དྲུམས་པ། 者

གྲུམ་ཙེའམ་གྲུམ་རྩེ། དྲེའུ་རྫོག་ཟེར་བའི་སྟན་ཏེ་ལི་ཤུར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་པོད་ཀྱིས་བཟ་སྙིང་དུ་འཁྲུལ་བའི་རིགས་སུ་གསུངས་སོ། ། 栽绒垫子

གྲུམ་པོ། ཞ་བོ། 破者；跛足

གྲུམ་བུ། རྐང་བའི་ནད། 风湿骨痛（脚病）

གྲུལ་བུམ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་འབྲས་བུ་བུམ་པ་དང་འདྲ་བའོ། ། 一种饿鬼；吸血鬼

གྲུས་མ། བེའུ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པའི་མིང་སྟེ་གཞན་དུ་དྲུས་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 初生犊的母牛。其他书中作 དྲུས་མ།

གྲི། རྒྱ་སྐར་གྱི་ལ་དྲེ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 张宿(星名),也有写作 དྲེ། 者

གྲི་བ། མགྲིན་པ་སྟེ་ལི་གུར་ལས་གྲི་བ་ཟུར་ཆག་པས་གྲི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། 喉咙,是梵文 གྲི་བ། 的转音

གྲིད་པ། ཇོག་ལོས་འཁྲིད་པ་ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་འདམ་དུ་འགྲིད་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཤིང་། མཁས་པ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་མཚན་དུ་བློ་ཐིད་པོ་ལ་སྦྱར་བ་འཐད་མིན་བརྟག 滑;分散

གྲིས་མ། སྟ་གྲིས་མ་ལ་དྲིས་མ་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་པ་ཡོད། 马兰草,也有写作 དྲིས་མ། 者

གྲོ། འབྲུ་རིགས། 小麦;麦子

གྲོ་ག སྟག་པའི་ཤིང་ཤུན། 桦皮(桦树皮)

གྲོ་མ། འབྲོག་ཟས། 蕨麻

གྲོ་བཞིན། རྒྱ་སྐར་གྲོ་བཞིན་ལ་གྲོ་ཞུན་དང་གྲོ་ཞིན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 牛宿(星名)(二十八宿之一),也有写作 གྲོ་ཞུན། 或 གྲོ་ཞིན། 者

གྲོག གློ་བུར་བའི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྐད་རྒྱུན་དུ་དྲོག་ཅེས་འབྱུང་། 突然得到,也有写作 དྲོག者

གྲོག་མཁར། རྟོག་བདུན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོག་མའི་ཚང་དང་། གྲོག་ཤུར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཤུས་ཕྱིར་ནས་གཅིག་ཕུར་ཕུས་པའི་ས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་གེ་འབར་བར་གྲོག་མའི་སྦུན་དུ་གསུངས་སོ། ། 蚁窝;蚁垤

གྲོག་མ། འབུ་གྲོག་མ། 蚂蚁

གྲོག་མོ། ཆུ་གྲོག 水冲的深谷,崖漩

གྲོག་ཕིང་། ཀྱང་རྙིང་གད་རལ་གྱི་ངོས་ལ་ཆར་ཡུན་རིང་ཐོག་པས་སའི་འཇམ་ཆགས་པ་སྔང་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་རྩ་གཟེར་ལ་ཕན་པའོ། ། 旧墙上的苔藓

གྲོགས། ཕན་པའི་གྲོགས། 朋友;帮助

གྲོང་། གྲོང་ཁྱེར། གྲོང་རྡལ། རྒྱན་སྟོང་དུ། ཁྱིམ་གཅིག་གཉིས་སོགས་ལ་གྲོང་། བརྒྱའི་ཁྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་ལ་གྲོང་ཁྱེར། ཚོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ལ་གྲོང་རྡལ་དུ་གསུངས། སྒྲོང་རྒྱུད་མཆན་དུ། གང་ན་འཁྲིག་པ་མ་སྤྱངས་པའི་ཁྱིམ་ནི་གྲོང་། གང་ན་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གྲོང་ཁྱེར། གྲོང་མང་པོ་ཅན་སྦྱི་ཙལ་རེ་བཞི་ཚང་བར་ཡོད་པ་གྲོང་རྡལ། ཞེས་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ། གྲོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་ཐ་སྐད་ཡོད་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ། མི་རིགས་བཞི་ཚང་ཞིང་འོབས་དང་ལྕགས་རི་སོགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་གནས་གྲོང་རྡལ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 村落;市;都市;城市;市镇

གྲོངས། ཤི་བའི་གྲོངས། 亡;死

གྲོད་པ། ཕོ་བ། 胃;肚子

གྲོད་པ་ཅན། ཟ་མ་ཏོག་སོགས་སུ་ཟས་གྲོན་ཆེ། ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་བཏགས 耗费食物者;吃不饱者

གྲོད་ཁྲུ། ལྟོ་བའི་གྲོད་ཁྲུ། 腹部,肚子(胃)

གྲོན། རེ་དོགས་དང་ཆུད་ཟོས་པ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 浪费 2. 顾虑

གྲོན་ཅན། དོན་མེད་ཀྱི་བརྡ། 浪费;无益(旧词)

གྲོལ། ཐར་བའི་གྲོལ། 解脱;脱开

གྲོལ་མ། ཕོ་བའི་འབུ། 蛔虫;胃虫

གྲོས། གཏམ་གྱི་གྲོས། 议,商议

གླ

གླ། རྔན་པ། 工资；雇资；工钱；报酬；酒钱

གླ་སྒང་། གྲོ་མ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ཧ་ལམ་འདྲ་བ་རིམས་ཚད་སྐད་འགགས་གློ་ནད་རྒྱུ་ནད་སོགས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་སྟེ་མོན་ལུག་གླ་སྒང་ཡང་ཟེར། འདི་ལ་བྱེ་རྩོགས་སུ་གླས་གང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 香附；附子（药名），与蕨麻的生长情况大致相同的一种能治热疫、失音、肺病、小肠病等症的药，也叫做 མོན་ལུག་གླ་སྒང་།

གླ་གོར་ཞོ་ཤ། ཤིང་འབྲས་ཟླ་གོར་ཞོ་ཤ་སྟེ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཚལ་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་སྨྲ་རྒྱན་ལས་གླ་གོར་ཞོ་ཤ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 一种药果，即 ཟླ་གོར་ཞོ་ཤ།，也有作 གླ་གོར་ཞོ་ཤ། 的

གླ་བ། རི་དྭགས། 麝

གླ་བོ། ལམ་རིམ་བརྗོད་བཀྲོལ་ལས། གླ་བོ་དང་གླེ་བོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་གླེང་མོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་སྐད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ཟླ་བོ་ཡང་འཐད། 谈话 གླ་བོ།及 གླེ་བོ། 与 གླེང་མོ། 同，也可作 ཟླ་བོ།

གླ་རྩི། རྡི་སྨན། 獐；麝香（药名）

གླག བྱ་གླག 雕

གླག་པ། ལྟག་པའི་བརྡ། 后面（旧词）

གླགས་པ། རྒྱན་སྟོང་ལས། གླགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་དང་བུ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་ལས། གླགས་ནི་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་སྐབས་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། ལེ་ཀུར་ལས། གླགས་པ་ནི་འཇུག་པའམ་འགྲོ་མཚམས། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིན་རྒྱུ་ནི་གོ་སྐབས་ཏེ། གླགས་རྙེད། གླགས་ལྟ། གླགས་འཚོལ་ཞེས་པ་རྣམས་

ཀུང་རེས་མཚོན་ནོ། ། 1. 隙、间隙 2. 过失 3. 机会

གླང་། བ་ལང་། 牛;黄牛

གླང་ཆེན། གླང་པོ། 大象;象

གླང་ཐབ། གཟེར་ནད། 剧痛病

གླང་མ། ཤིང་གླང་མ། 一种灌木;浪麻(青海方言)

གླང་ཕྲུ། པགས་ནད་དཀྱུའི་ཡ་ཀྱལ། 牛皮癣(皮肤病的一种)

གླད་པ། མགོའི་གླད་པ། 脑子;头

གླན། བོད་ཀྱི་རུས་ཞིག 蓝(西藏姓氏)

གླམ། སྣམ་བུའི་གོས། 褐衣;毛褐所制的衣服

གླལ་བ། གཡལ་བའམ་ཁ་གདངས་པ་ཞེས་མངོན་བརྗོད་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། ། 呵欠

གླས་པ། གླིང་འབྱམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་སྤོད་ས་སྤོས་པ་ཞེས་ཡོད་དོ། ། 迁移

གླིང་། གླིང་མ། གླི། གླི་བར། མཚོ་མེད་པའི་སྐམ་སའམ་བར་སྐང་སྟེ་ཆུ་གླི་ཞེས་ཀྱང་སྐད་དོ། ། 洲、陆地、岛屿

གླིང་བུ། སྦུ་གུ་ཅན་གྱི་རོལ་མོ་སྤྱིའི་མིང་དུ་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད། 管乐的总名,一般把笛、箫,也叫做 གླིང་བུ།

གླིངས་པ། སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིང་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟན་ཏེ། ཞེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ། བལ་གོས་ཕྱིང་བ་འཕྱིངས་ཕྱིར་གླིངས། །ཞེས་བྲིས་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 毡垫,草褥

གླུ། ངག་གི་གླུ། 歌曲

གླུད། སྲོག་ཚབ་སྟེ་རྟ་གླུད་དང་ཕྱུགས་གླུད་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང་། གླུ་རྒྱུན་ལས་བ་བླུད་དུ་བཞེད། 赎命的替代品,例如赎命马、赎命牛,也写作

སླད།

སླུམ། ཆང་གི་སྙིང་མ་དང་ཚིགས་མ་སྟེ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སླུམ་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 酒醅、酒糟

སླེ་འདམས་ཅན། འདུལ་བར་མོ་མཚན་དང་། བཤང་སྒོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དང་། ཡི་གུར་དུ་མཚན་མ་ཆད་པ་སྟེ་སླེ་འདམས་ཞེས་ཟེར། 性器官发育不全者，也作 སླེ་འདམས།

སླེ་བ། མཁས་འབྱུང་དུ་སེལ་བོ། ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་སྣོད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གོ ། 背斗

སླེའུ། སྤྲ་ཕྲུག 獐崽；小獐子

སླེགས་བུ། ཚལ་བུ། 书卷上的标笺，小书包；书函

སླེགས་བམ། གསུང་རབ་ཀྱི་སླེགས་བམ། 书卷；书包

སླེང་མོ། འཕེལ་གཏམ། 谈；谈话；有意义之谈话

སླེང་གཞི། གཏམ་གྱི་སླེང་གཞི། 序言；前言

སླེན། རྨོངས་པའི་སླེན། 痴呆；愚痴

སློ། ཟུར་རམ་ཉེ་ཡོགས་ཏེ་སློས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 旁；近旁

སློ་དགོག སློ་ནད་ཨུ་དཀའ་བ། 咳嗽(肺病中的重咳症)

སློ་རེག སློ་བུར་ཏེ། ངག་སྒྲོན་ཕྱིས་དང་དེའི་མཚན་ཞིག་ཏུ། ཟུར་ནས་རེག་པ་དང་ཞོན་སྨའི་སློ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། 忽然；突然

སློ་ནན། སྐ་རགས། 腰带

སློ་བ། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཀློ་མ་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 肺，五脏之一，肺脏

སློ་བ་དགའ། དགའ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ། 极喜，倾心喜

爱

གློ་བུར། ཐར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དོན་ཏེ་སྐྱ་རྒྱན་གྱི་གློ་བུར་ཐད་ཀྱི་མཚན་བུར། འདིར་ཀ་ག་བའི་མགོ་གསུམ་བྱས་པ་སྣང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་བ། གཉིས་པ་ཐར་མེད་གསར་བྱུང་། གསུམ་པ་གློ་བུར་དྲི་མའོ་ཞེས་ཟེར་སོད། རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་རྒྱུ་གཏན་མེད་ལ་བྱེད་ན་ནི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། འོང་རྒྱུ་མིན་པར་གློ་རེག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་ན་ནི་གསར་བྱུང་གི་དོན་སྐྱ་དགོས། ཞེས་པ་ནས། གློ་བུར་དྲི་མའི་གློ་བུར་ལའང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་དོན་ཐ་དད་པ་ཅི་ཞིག་བཤད་དུ་ཡོད། དེས་ན་དོན་ནི་གློ་བུར་ཞེས་པ་དཀྱུས་མ་མིན་པའམ་གཉུག་མ་མིན་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་སོ་སོ་བ་དུ་མ་མི་རིགས་ལ། དག་པ་ན་གསུམ་ཆར་ལ་བ་མགོ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀ་མགོ་རེ་རེ་ཙམ་སྣང་བ་ བྲིས་ནོར་བརྒྱུད་པ་དང་། ག་མགོ་ནི་གློ་རེག་ལ་དཔགས་པར་ངེས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པས་སྐབས་གཅིག་པར་མ་ངེས་པས་མི་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་གི་ལག་རྒྱུན་ལ་དཀྱུས་མ་ཉིད་ཤས་ཆེའོ། ། 忽然；突然，大部分以本编中的གློ་བུར། 为准

གློག ནམ་མཁའི་གློག 电

གློག་པ། པགས་ནད། 黄水疮（皮肤病）

གློང་། ནམ་མཁའ་དང་ཆུའི་ཀློང་ལ་གློང་ཞེས་ཀྱང་ཡིག་རྙིང་རྣམས་དང་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ། 深厚；渊深（如海），也可作 ཀློང་། གློང་།

གློད། ལྷོད་པའི་གློད། 放松；放开

གླེལ་པ། རྨོངས་པའི་བརྡ། 愚痴（旧词）

ག

གངས། ཁྲིང་མོ་གཏེར་སྟོན་གྱིས་ཟན་གངས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཟན་བསྐོངས་

དང་དོན་གཅིག་གམ་བརྟག　堆

རྒད་པོ།　ལོ་ལོན།　老人

རྒན་རྒོན།　བཟའ་མིའི་རྒན་རྒོན།　翁妪；老夫妇

རྒན་པོ།　ལོ་ལོན།　老人；老年男人

རྒན་ཞུགས།　ཆེ་ཞུགས།　半路出家；年大出家为僧者

རྒུ་དྲུས།　ཀྱི་ལྕེ་ནག་པོ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བ་རྨ་དུག་རིམས་ལ་ཆེར་བསྔགས་སོ། །　治疮、毒、传染病之一种草药

རྒུད་པ།　ཉམས་པའི་རྒུད་པ།　衰败

རྒུན་འབྲུམ།　ཤིང་ཏོག་རྒུན་འབྲུམ་ལ་རྒུན་འབྲུ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད།　葡萄，也有作 རྒུན་འབྲུ། 者

རྒུམ་ཟ།　བྱིའུའི་གཟན།　喂雀之食；雀食

རྒོ་བ།　རི་དྭགས་རྒོ་བ་ལ་ཟོག་ཡོས་དགོ་བ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་དེང་སང་དཀྲུས་བཞིན་འབྲིའོ། །　麂；黄羊

རྒོངས་མོ།　སྲུན་རུབ་ཁ་མའི་རྒོངས་མོ་ལ་སྒྲ་རྒྱན་སོགས་སུ་དགོངས་བྱེད་པ་བྲིས་ནོར་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།　མཚན་དཀྱུང་དང་འཇུག་པ་མི་གཅིག་པ་ནི་ཡུལ་སྐད་འགར་ཉི་མ་ནུབ་པ་ལ་ཉི་མ་དགོང་དང་།　དེའི་དུས་ལ་དགོང་ཁ་ཞེས་ཟེར་བས་ཤེས་ལ་ལག་རྒྱུན་དུ་དགོང་ཞེས་འབྲི་བ་ལེགས་སོ། །　黄昏

རྒོད།　བྱ་རོ་གཟན།　鹫；食尸鸟

རྒོད་པ།　གད་མོ་བྱེད་པ་དང་སེམས་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་།　ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གད་མོ་དགོད་དུ་བྲིས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དོ། །　笑；掉举（佛学术语）笑字写作 དགོད།

较好

རྒོད་པོ། མི་སྲུན་པའི་རྒོད་པོ། 野的；雄武的（不驯的）

རྒོད་མ། རྟའི་རྒོད་མ། 骒马；牝马

རྒོད་མ་ཁ། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་གནས་པའི་རྟ་གདོང་གི་རི་སྐྱེ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མེ་དཀྱིལ། 南海中似马头形的火山岛（佛经中所说）

རྒོལ་བ། རྩོད་པའི་རྒོལ་བ། 进攻；攻击；侵犯；反对

ལྒ

ལྒ རྫོག་ལོའི་དག་ཡིག་ཏུ། ལ་ལ་ག་བཏགས་སྨན་གྱི་མིང་། ཞེས་སྨན་སྒ་ལ་འདི་ལྟར་བཞེད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མང་ངོ་། ། 生姜

ལྒང་བ། གཅིན་སྣོན་ལྒང་བ་ལ་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་ས་མཐའ་དང་། ནོར་བརྟན་གྱིས་ས་སྣང་བྱས་ཡོད་དོ། ། 膀胱

ལྒ་ལྒ། མཁས་འབྱུང་དུ་སྤང་ཤ་ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་ཕ་བ་དགོ་དགོ 马勃（一种菌类）

སྒ

སྒ། རྟ་ལ་བསྟོད་རྒྱུའི་སྒ་དང་། སྨན་སྒ་བཙའ་སྒ་ཞེས་པའི་བཙའ་སྒ་ནི་བཙའ་བའི་རིགས་གྱུར་གྱི་སྒ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་སྒ་སྐམ་པོ་དང་དེ་རློན་པ་ལ་སྒེའུ་གཤེར་ཟེར། སྒ་རིགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། སྒ་དམར་རམ་དོང་གྲ། སྒ་སྐྱའམ་སྒ་གཡུང་། སྒ་སེར་རམ་ཡུང་བ། ཞེས་སྨན་དཔེར་འབྱུང་ལ། སྨྲ་རྒྱན་ལས། རྟའི་སྒ་ལ། །ལ་སའི་སྦྱོར་བ་འདམ་ངར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 1. 鞍 2. 姜 སྒ་སྐམ་པོ། སྒེའུ་གཤེར།

སྒ་ཏིག ལོ་མ་སུམ་ཅུ་ཏིག་དང་མེ་ཏོག་གཡར་མོ་ཐང་དང་འདྲ་ཤེས་ཆེ་བ་ལྡོག་པའི་

གཉེན་པོའོ། ། 一种草药，其叶似 སུམ་ཅུ་ཏིག花象 གཡར་མོ་ཐང་། 专治大溃疮

སྒ་ཚ། མེ་ཏོག་ལྗེ་ཚ་ཞེས་པ་སྐྱེ་ལོ་མ་སྨལ་ལག་དང་འདྲ་བ་པོད་བྱ་ལན་ཚའང་ཟེར། 姜花，也叫做 པོད་བྱ་ལན་ཚ།

སྒ་སེར། ཡུང་བ། 姜黄

སྒང་། རིའི་སྒང་དང་ཚ་གྲང་གི་སྒང་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་མཐོ་བར་གྱུར་པའམ་ངར་ཐོན་པ་ཡིན་ལ། སྒྱིག་ཆགས་གཟུགས་མོ་ལའང་སྒང་ཞེས་རྗོད་ཅིང་། ཡ་ལ་ཤར་བྱ་བ་དང་ཚ་གྲང་གི་བསྒང་ཞེས་པས་འཕུལ་བྱེད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 岗；高地；上面；刺猬

སྒང་ཐོག་པ། འདྲེ་མོ་ཡུངས་ཀར་ཏེ་གློ་ནད་དང་ཁྲག་ནད་སེལ་ཞིང་ཁ་ཅིག་ཐུན་ཛས་ཀྱི་ཤང་ཚེར་བྱེད་དོ། ། 能治肺症及血症的一种草药

སྒབ། བགབ། འགབ། གཉམ་སྟེ་མཐང་ངམ་སྨད། 下面；下体或下部

སྒབ་མི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མིའི་མིང་དུ་གསུངས་སོ། ། 城市人；城市居民

སྒམ། བང་བ། 箱子；箱柜

སྒམ་པ། ཟབ་པ་སྟེ་ཐུགས་སྒམ་པ་དང་སྤྱོད་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་སྒྲ་རྒྱན་སོགས་སུ་བས་འཕུལ་དུ་བཞེད། 深沉

སྒར། དགེ་འདུན་གྱི་དགོན་གནས་དང་དམག་གི་སྡུ་མ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་། 寺院；营

སྒལ་པ། ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་དང་རྟའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཟ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 背部；后背 2. 牲畜的鞍

སྒལ་ཚིགས། ལུས་ཀྱི་སྒལ་ཚིགས། 脊椎骨

སྒྱུ་སྙིགས། ངག་སྒྲོན་ཟིན་བྲིས་སུ་གནམ་གྱི་དགུ་ཚིགས་ཞེས་འགྲེལ། 银河；天河

སྒྱུ་ནོ། རྒྱལ་མཆོག་ངག་སྒྲོན་དྲིས་ལན་དུ། ཡུལ་སྐད་འགར་བྱིས་པ་རྩེད་མོ་བྱེད་པའི་སྒྱུ་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཟིན་བྲིས་སུ་འབེན་གྱི་མིང་དང་། ཨ་ལ་ཤས་ཛ་མའི་ཆུ་སྣོད་དང་ལུས་ཀྱི་བྲང་གཉིས་ཀར་འཇུག་པར་བཤད་དོ། ། 1. 玩具 2. 靶子 3. 水缸 4. 胸

སྒྱུ་བོ། དབྱིབས་དགུ་བོ་སྟེ་སྒུར་པོ་ཡིན་ལ། བསླབ་བཏུས་སུ་དགུ་བོ་དང་སྒུར་པོ་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་སོ། ། 弯曲，也作 སྒུར་པོ།

སྒུར་བ། ཐུར་དུ་སྒུར་བ། 向下弯

སྒི་སྒྱུ་ཅན། འཁྱོག་པོ། 歪曲者；弯的；弯曲

སྒེའུ། སྒོ་ཆུང་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་བཙོང་གི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 小门

སྒེའུ་ཁུང་། སྐར་ཁུང་། 窗；天窗；窗子

སྒེའུ་རྒྱང་། འགྲོ་བའི་བརྡར་བཤད་དེ་བརྟག走；去（有人解为‘走；去’尚待考查）

སྒེག་པ། བྱེ་རྟོགས་སུ་སྙིག་པའམ་སྒེག་པའམ་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉམས་དགུའི་ནང་གསེས་གཅིག་གོ ། 媚态；风骚

སྒེར། སྒོས། དགོས། སྤྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་འཛིན་པ། 私；特别提出

སྒོ། ཁང་བའི་སྒོ། 门户

སྒོ་གླེགས་དང་སྒོ་འཕར། བརྡ་གསར་རྙིང་གི་ཁྱད་དེ་སྒོའི་གླེགས་བུ། 门扇

སྒོ་ང་དང་སྒོང་བ། བྱ་བྱིའུ་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་གནས། 卵；蛋

སྒོ་འཕྲར་རམ་སྒོ་མཆོར། སྒོའི་ཕྱི་ཁྱམས། 走廊

སྒོག་པ། སྒོག་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། སྒོག་སྐྱ་དང་སྒོག་སྔོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་རིགས་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། 大蒜

སྒོམ། བློས་བསམ་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གོམས་པ་དང་འདྲག་པ་གཅིག་གོ ། 修；修练；细思；与 གོམས་པ། 的用法相同

སྒོར་མོ། དབྱིབས། 圆形

རྒྱ

རྒྱ། ཐམ་ག་དང་ཞ་སོགས་འཛིན་པའི་དོལ་དང་སྨ་ར་དང་སྲིད་ཞིང་གི་དོན་སོགས་མང་པོར་འཇུག 1. 印信 2. 广大 3. 网 4. 须

རྒྱ་སྐྱེགས། ཤིང་ཀེང་ཤུ་ཀའི་ཚི་བ་སྟེ་ཐང་ཆུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་སྐྱགས་དང་ལ་ཆའང་ཟེར། 大漆、是 ཀེང་ཤུ་ཀ། 树的粘液，一种胶质，也叫做 རྒྱ་སྐྱགས། 或 ལ་ཆ།

རྒྱ་ཁྱོན། 面积，幅员

རྒྱ་གད། ཁ་ཟེར་གྱི་མིང་སྟེ་ལས་བརྒྱ་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། ། 恶言

རྒྱ་གར། འཕགས་ཡུལ། 印度；梵土

རྒྱ་གྲམ། རི་མོའི་རྒྱ་གྲམ། 交叉图案

རྒྱ་ཅང་། སྐུད་པ་མང་པོ་ལས་བཏགས་པ་སྦུབས་སྟོང་ཅན་སྦྲུལ་གྱི་མཁྲིན་པ་ལྟ་བུའི་སྐ་རགས་སོ། ། 一种空心的棉织腰带

རྒྱ་མཐོངས། ཁང་བའི་རྒྱ་མཐོངས། 藏式会堂的中间高出部分

རྒྱ་ནག ཙི་ནའི་ཡུལ། 中国；中国内地

རྒྱ་བ། དག་བྱེད་གསལ་སེར་ཕྲེ་བའི་མིང་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ཏེ་དཔྱད།

རྒྱ་ཕིབས། ལྷ་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས། 屋脊（朝殿的顶脊）

རྒྱ་པོ། མདོག་ནག་པོ་ལ་སེར་ཤ་འདྲེས་པ་སྟེ་ཁྲི་ཀན་རྒྱ་པོ་ཞེས་པས་མཚོན། 黑黄色

རྒྱ་མ། བཀའ་བརྒྱའམ་བཀའ་ཤོག་དང་། སྲི་ཡང་གི་ཚད་འཇལ་བྱེད། 1. 命令;公文 2. 称 3. 斤

རྒྱ་མེན། མེ་ཏོག 花名

རྒྱ་སྐྱི། གསོ་རིག་ལས། གྱི་ལིང་ཏ་ལ་རྫ་སྦྲུང་ན། །རྒྱ་སྐྱི་དུག་ལོ་གསེར་གྱི་ནུས། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་པགས་ནད་ལ་ཆེར་ཕན་པ་ཞིག་གོ ། 治皮肤病的一种草药

རྒྱ་ཚོས། སྨག་གམ་རྒྱ་སྐྱེགས། 苏木;西;洙砂;橡胶

རྒྱ་མཚོ། ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་མང་ཚིག་ཏུའང་འཇུག 1. 大海 2. 借用作多数词

རྒྱ་ལ། མཁྱེན་རྒྱན་དུ། རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དུས་ཚིགས་བཟུང་བ་དང་། བརྒྱ་ལམ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མ་བཟུང་བའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གཉིས་ཀའང་ལན་འགའ་འམ་ནམ་ཞིག་ན་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་བརྟག་པའི་ཚིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། 如果;设若

རྒྱ་སྲུག སྲ་མ་དང་ཤུག་ལེབ་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་རྒྱུ་ནི་ཤིང་ཏོག་དམར་པོ་རྒྱུས་ཙོ་ཙོ་ཟེར་བ་འདིའོ། ། 红枣

རྒྱ་སེར། ཕྱི་གླིང་པ་སྟེ་རྒྱ་གར་བས་ཡ་ཝ་ན་ཞེས་འབོད་དོ། །འདུལ་བ་ལུང་དུ། རབ་སྣང་གི་རྩིས་ལྟས་གསུམ་པའི་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་བསྒྱུར་པའི་ཡ་ཝ་ནའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའང་ཕྱི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གོ ། 外国人。印度语作 ཡ་ཝ་ན།

རྒྱ་སྲན། སྲན་མའི་རིགས། 蚕豆

རྒྱགས་པ། རང་གི་ཕུན་ཚོགས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད"'

པའོ། ། 骄傲；自满

རྒྱགས་ཕྱེ་དང་བརྒྱགས། སྤོ་ཆས་ཏེ་སྔ་རྒྱུན་དུ་བས་འཕྱུལ་མི་བཞེད་མོད། སྒྲུ་རིངས་གསར་བར། དྲིགས་པས་རྒྱགས་དང་བརྒྱགས་ཕྱེ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་འཕྱུལ་ཡོད་ན་གཞན་དང་ནོར་སོ་མེད་དོ། ། 口粮；盘费

རྒྱང་། ཐག་རིང་བ། 远（远距离）

རྒྱང་གྲགས། མཛོད་ལས་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱས་ཆོད་པའི་ཚད་ལ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱང་རིང་བར་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། སྔོང་ལས་དགོན་པ་དགར་བའི་ཚད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བར་གཞུ་འདོམ་ལྔ་ལ་སྦྱག་ཤིང་། དེ་ཞི་ཤུ་ལ་ངལ་གསོ། དེ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་སྟོང་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཚད་དེ་ལ་དགོན་པ་ཆེན་པོ། ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་གཉིས་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ནག་མ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དག་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལ་གཞུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཚད་མའི་སྡེ་བ་དག་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལ་གཞུ་སྟོང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཞུ་གང་ལ་ནི་འདོམ་ཕྱེད་དང་དོ་ཡོད་པ་འདོམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 俱庐舍（印度里程名）

རྒྱང་རྩེ། རྩེ་མཐོ་བའི་རྒྱང་རྩེ། 高耸；崔嵬

རྒྱང་པན། ཕྱི་རོལ་རྒྱང་པན་ལ། དཔེར་ན། རྒྱང་ཕན། རྒྱང་འཕན། རྒྱང་འཕེན་ཞེས་གཞུང་ཆེན་མོར་ཅི་རིགས་འབྱུང་མོད། ཐག་སྙོམ་པའི་ངག་སྒྲོན་འགྲེལ་བའི་དོགས་སློང་དུ། རྒྱང་འཕེན་ཞེས་པ་མ་དག་པར་བཤད། 左道叶世派（印度古学派之一。）在许多书中，有 རྒྱང་པེན། རྒྱང་ཕན། རྒྱང་འཕན། རྒྱང་འཕེན། 等不同写法

རྒྱང་མ། རིང་བའི་རྒྱང་མ། 远

རྒྱན། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲོག་ཞུ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་མཛེས་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། ། 装饰品

རྒྱན་པོ། ཤོ་རྩེ་མཁན། 赌徒；玩骰者

རྒྱབ། ལྟག་པའི་རྒྱབ། 背

རྒྱམ་ཚ། ཚྭ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ། ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་རྒྱམ་ཚ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྔོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་ངོ་། ། 一种海盐；光明盐（药名）རྒྱམ་ཚ།

རྒྱལ། གས་དང་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་ཁ་ཐོན་པ་སོགས་མང་པོར་འཇུག 1. 胜利 2. 赌博 3. 鬼宿（星名）

རྒྱལ་སྒོ། སྒོ་ཆེན། 大门；总门；山门

རྒྱལ་བ། སངས་རྒྱས། 胜者（即佛）

རྒྱལ་པོ། མི་དབང་། 王；国王

རྒྱལ་ཙོ་ག་གོན། གླིང་འབྲུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་ཉུང་མ་ཆེ་ལེགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་དོ། ། 一种大蔓菁

རྒྱལ་མཚན། བསྒྲེང་བྱའི་རྒྱལ་མཚན། 幢；胜利之帜

རྒྱལ་བསེན། གདོན་ཞིག 一种魔鬼名

རྒྱས་པ། དར་བའམ་འཕེལ་བ། 1. 圆满 2. 发展；增长

རྒྱུ། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ། 因；因子

རྒྱུ་སྐར། སྐར་མ། 星宿；行星

རྒྱུ་ཁྲ་ཅན། གཅེར་བུ་བ། 1. 裸体者；单独者；孤独者 2. 裸体外道（古印度学派之一）

རྒྱུ་རྒྱུ་རི། གྲོག་མ། 蚂蚁（别名）

རྒྱུ་འགྲུལ། རྒྱན་ལུགས། ལམ་འགྲུལ། 旅客

རྒྱུ་མ། ནང་ཁྲོལ་རྒྱུ་མ། 小肠

རྒྱུ་མཚན། གཏན་ཚིགས། 原因;因

རྒྱུགས། ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུགས་འབུལ་དང་། ཚོང་གི་ཁེ་སྤོགས་ཐོན་པ་དང་། ཁང་བའི་ཐུམ་སོགས་ཀྱི་མིང་ངོ་།། 1.考试 2.得利 3.屋术

རྒྱུངས་པ། སྐལ་ནག་སྙེ་བྱེ་རྟོགས་སུ་རྒྱུངས་པའམ་རྐང་། ཞེས་འབྱུང་ལ་" གཞན་དུ་བས་འཕུལ་དང་ས་མགོ་བྱས་པའང་ཡོད་དོ།། 脊骨髓

རྒྱུད་དང་རྒྱུན། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་པ་སྙེ་རིགས་རྒྱུད། གདུང་རྒྱུད། སྐྱེ་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 1.相续;系统 2.世系,血统 ,世传等

རྒྱུད་མང་། པི་ཝང་སྟེ་རྒྱུད་མངས་ཀྱང་འཐད། 琵琶,也可作 རྒྱུད་མངས།

རྒྱུན་བུ། འབྲེང་བུ། 皮条;细皮条

རྒྱུན་ཞུགས། འབྲས་བུ་བཞིའི་དང་པོ། 预流果(佛教小乘四果的第一果)

རྒྱུས། འདྲིས་ཆའི་རྒྱུས། 了解事物

རྒྱུས་པ། ལུས་ཀྱི་རྒྱུས་པ། 筋

རྒྱོ། འཁྲིག་པའི་དངོས་མིང་སྟེ་རྒྱ་ནཱ་ཏུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གབ་ཚིག་ཏུ་མཛད་པར་ཡི་གུར་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཨ་ལ་ཤས་ནཱ་ཏུ་ཀྲུང་བ་འཁྲིག་པའི་མིང་དུ་བཤད་པ་དང་། ངག་སྒྲོན་མཆན་ཞིག་ཏུ་ཞོན་པའི་བརྡར་བཀྲལ་བ་ནི་མིན་ནོ།། 性交;交媾

རྒྱོལ། རྒོལ་བའི་བརྡ། 攻击;侵犯(旧词)

སྒྱི

སྒྱིད་སྒྱུར། སྒྱིད་ལུག ལོ་ཡོའི་བྱེད་ལས་ཏེ་ངག་ཟིན་དུ་སྒྱིད་སྒྱུར་ནི་ལུས་དགེ་

སྒྱུར་བྱེད་པ། ཞེས་བཀྲལ་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། ། 疲蹋；疲累

སྒྱིད་འཁྲིས། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་པུས་མོ་འབྱར་ཞིང་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་བཤད། 两膝相并而行

སྒྱིད་པ། རྐང་པའི་སྒྱིད་པ། 胫；小腿

སྒྱུ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་རང་གི་སྐྱོན་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 隐瞒过失；隐瞒自己的恶行

སྒྱུ་མ། མིག་འཕྲུལ་གྱི་སྒྱུ་མ། 幻术；魔术

སྒྱུ་རྩལ། ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ། 武艺；艺术，把戏

སྒྱེ། སྒྱེ་མོ། འབྲུ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་སྒྱེའུ་ཟེར། 口袋，小的叫做 སྒྱེའུ།

སྒྱེད་བུ། ཐབ་ཀའི་སྒྱེད་བུ། 可移动的灶；炉灶

སྒྱོགས། གཡུལ་གྱི་ལས་ལ་མཁོ་བ་སྒྱོགས་རྫ་མེ་སྒྱོགས་འཕྲུལ་སྒྱོགས་ཞེས་པས་མཚོན། 大炮

སྒྱོང་བ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཡོ་གང་ཞེ་ན། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྱོང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་མར། ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྱོང་བ་ནི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྒྱོང་བ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྱོང་བ། 文饰已过，隐瞒过失

སྒྲ

སྒྲ། རྣ་བས་ཉན་བྱ་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བརྡ་སྦྱོད་པའི་གཞུང་གཉིས་ཀར་འཇུག

声音；声明学

སྒྲ་རྒྱག ང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་ལས་ཏེ་ཁེངས་གཏམ་གྱིས་རྒྱགས་པ། 吹牛；矜夸

སྒྲ་སྒྲེ། ཚོམ་ཚོམ་དུ་ཡོད་པ་སྤྱི་འདུལ་བར་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲེ་ཅན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 撮（如发毛）

སྒྲ་སྒྲོགས། སྲིན་པོ། 著名者（一种鬼名）

སྒྲ་གཅན། གཟའ་བཅུའི་ནང་གི་རཱ་ཧུ་ལ་སྟེ། དྲང་ངེས་བཞི་འགྲེལ་ལས་སྒྲ་གཅན་རང་འཛག་དང་། དགྲ་གཅན་རཱ་ཧུ་ཞེས་ཕྱད་ཕྱི་ཡང་། རཱ་ཧུའི་མིང་ལ་སྒྲ་གཅན་ལས་དགྲ་གཅན་ཞེས་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མེད་པར་དཔའ་ཡིའི་དྲང་ངེས་ཟིན་ཐྲིས་སུ་གསུངས་པ་དོན་གནས་ཤིང་། གླུ་འབུམ་ལྷ་ཁྲིས་པས་ཙཱ་པ་ཧྲ་རཱ་ཧུའི་གཟུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སློ་རྒྱན་དུ་སྒྲ་གཅན་ལ་ཙ་རྒྱང་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པའི་བརྡ་མིན་པར་གསུངས། 十曜星中的 རཱ་ཧུ་ལ། 罗候星

སྒྲ་བརྙན། བྲག་ཅ་ལྟ་བུ། 声像（如回声等）

སྒྲ་མི་སྙན། རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ངོས་སུ་ཡོད་པའི་གླིང་ཆེན་ཏེ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གླིང་ཕྲན་སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་ཞེས་པའང་མཚོན་ཞིང་། རྒྱ་གཞུང་འགར་སྒྲ་ངན་དང་སྒྲ་ངན་ཅན་ཞེས་ཀྱང་འགྱུར་ཡོད་དོ། ། 北俱庐洲（佛学地域名词），有些梵文典籍中，也有把 སྒྲ་མི་སྙན། 写作 སྒྲ་ངན། 与 སྒྲ་ངན་ཅན། 者

སྒྲིགས་བཀོད། བཤམས་བཀོད། 布置；设施

སྒྲིན་པ། མཁས་པ། 智者；巧者

སྒྲིན་པོ། མཁས་པ། 聪明者；熟练者；智者

སྒྲིབ་པ། ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ། 障；障蔽；业障

སྒྲིམ་པོ། མཁས་པ། 明智者，机警者；智者

སྒྲུང་། ལོ་རྒྱུས། 小说；故事

སྒྲུབ་ཐབས། ཆོ་ག修行的方法；修炼法；仪轨

སྒྲུབ་པ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཏེ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། ། 办；承办；做

སྒྲེ། སྤྱག་ཚགས་དབྱིའམ་གཡི་སྐྱེ་རྣམ་གླིང་བས་དབྱི་ཞེས་ཟེར་སྣང་། 猞猁，也有写作 དབྱི། 者

སྒྲེ་བོ། ས་རྗེན། 未遮盖的地；净地

སྒྲེ་ཁྲི། སྤྱི་ཅེར། 秃顶

སྒྲེ་ཤོག ཆུའི་རླབས། 汹涌；水浪

སྒྲེའུ། རྐྱལ་ཆུང་། 小袋；小皮袋

སྒྲེགས་པ། གསུད་པ། 嗝呃；打呃；打饱嗝

སྒྲེན་མོ། གཅེར་བུ། 裸露；裸体

སྒྲོ། བྱའི་སྒྲོ། 羽；翎毛

སྒྲོ་འདོགས། མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས། 夸大

སྒྲོ་བ། སྙིག་པའམ་ཀོ་བའི་སྣོད། 1. 肾囊 2. 皮袋

སྒྲོག འཆིང་བྱེད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྐྱེ་དེ་ཆུང་ངུ་ལ་སྒྲོག་གུ་ཟེར་ཞིང་། སླ་རྒྱན་ལས་རྗེ་ནང་གིས་དགྲོག་ཅེས་འབྲི་བ་ཡིག་རྙིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས། 链；镣（绊具之一）小点的则写作 སྒྲོག་གུ把此字写作 དགྲོག是旧词

སྒྲོག་རུས། ལུས་ཀྱི་སྒྲོག་རུས། 锁子骨（肩前圆骨）

སྒྲོན། གོས་སོགས་སྐོན་པའི་ཞེ་ཚིག་དང་མར་མེ་སོགས་སྦར་བའི་མིང་ངོ་། །

穿着(敬词);燃灼(如灯)

སྒྲོན་པ། བརྒྱན་པའམ་བསྐོར་བའི་མིང་སྟེ་འདུལ་བར་སོ་ཕག་གིས་སྒྲོན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ། 1. 戴 2. 围住

སྒྲོན་མེ། མར་མེ། 灯;炬

སྒྲོན་ཤིང་། ཐུག་ཤིང་། 杉;油松木

སྒྲོབ། ཐུམ་རྫ་དང་གསོབ་ཆེ་བ་སྟེ་ལི་གུར་ལས་ཨུ་ཧོ་པ་ཟུར་ཆག་པར་གསུངས། 装腔作势;摆架子

སྒྲོམ། སྒམ། 箱子

སྒྲོམ་བུ། སྒམ་ཆུང་། 小箱;小匣

སྒྲོལ། རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལས། བཙུད་ཐམས་ཅད་མར་དང་སྒྲོལ་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་སྐོལ་བའི་དོན་ནོ། ། 烹;煮

སྒྲོས། ཁ་ཡི་སྒྲོས། 1. 唇 2. 说词

དག

དགག་པ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །
1. 遮止;禁止 2. 否定

དགང་གཟར། སྲེག་བླུགས་ཀྱི་མཁོ་ཆས་གདང་གཟར་ཞེས་པའང་མཆོན།
1. 火祭时浇油瓢 2. 一种药,也叫 གདང་གཟར།

དགའ་བ། རངས་པ། 喜欢;欣喜

དགའ་ལྡན། བྱམས་པའི་ཞིང་། 兜率天;具喜天(弥勒佛土,佛语)

དགའ་མ། ཆུང་མ། 妻子

དགའ་འདུན། མཛའ་བ། 友谊；友爱

དགའ་མ། ཆུང་མ། 妻，妻子

དགུ་ཐུབ། དུག་ནད་སེལ་བའི་རྩྭ་སྨན་ཞིག་སྟེ་སྔོ་ཐུབ་ཀྱང་ཟེར་ལ། སྨན་དཔེར་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་བརྟག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ངོ་། ། 一种消毒消炎的草药

དགུ་ཚིགས། གནམ་གྱི་དགུ་ཚིགས་ལ་སྐྱ་རྒྱན་དུ། ར་མགོ་མ་དག་སྟེ་མང་རབ་ན་དགུང་ཚིགས་ཞེས་པའང་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 天河；银河，也有写作 དགུང་ཚིགས། 的

དགུང་། གུང་ངམ་དབུས་དང་གནམ་གྱི་དངོས་མིང་། 中央；正中；天

དགུང་སྔོན། གནམ། 天；青天

དགུང་མོ། མཚན་མོ། 夜；夜晚

དགུང་ཟླ། དགུང་ལོ། དགུང་ཟླ་ནི་ཟླ་བ་དང་དགུང་ལོ་ནི་ལོའི་ཞེ་ཚིག དགུང་ཟླ། 月 དགུང་ལོ། 年龄，都是尊称

དགུན་ཁ། དུས་བཞིའི་དགུན་ཁ། 冬天

དགུན་གདུང་། ཤུང་སྐྱུས་ཚད་གདུང་ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་དགོན་དོང་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་པར་སེམས། 沙漠；不毛之地

དགེ་བ། རྣམ་དཀར། 善；净行

དགེ་རྒྱས། དགེ་ཆུང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་སྟེང་མ་དང་འོག་མའོ། ། 三禅天中的偏净天；后者是它的小净天（佛学术语）

དགེ་བསྙེན། དགེ་བསྙེན་གྱི་ཐྲས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱང་བསྡུ། 居士；近事男

དགེ་འདུན། ཟུག་ཡུལ་དགེ་འདུན། 僧；僧伽

དགེ་མཚན། ལེགས་པའི་རྟགས། 善兆；吉兆

དགེ་ལེགས། བཀྲ་ཤིས། 善妙；吉祥

དགེ་བཤེས། བཤེས་གཉེན། 善知识；师傅，师友

དགེས་པ། དགྱེས་པ། དགའ་བའི་ཉམས་གྱུར། 欢喜

དགོ་བ། 黄羊

དགོག་ཏུ་ཕྱིན། རྒས་པའི་བརྡ་སྙིང་སྟེ་ལི་ཤུར་གྱི་མཚན་ཐུར་སློག་ཟེར་བའང་ཡོད། ཅེས་སོ། ། 衰老

དགོང་བ། སྨད་པའི་བརྡ། 麂；黄羊

དགོངས་པ། བསམ་པའི་ཞེ་ཚིག 心意；思想（心或意的敬语）；精神

དགོད། གད་མོ་དགོད། 笑；嬉笑

དགོན་དུང་། དགོན་དོང་། ཆུ་མེད་པའི་སྦྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སྟེ། ལམ་རིམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ། གྲོག་པོ་ཕུ་རྡུགས། ཞེས་འགྲེལ། 瀚海；荒谷

དགོན་པ། དབེན་པ་སྟེ་སྦྱ་ངམ་གྱི་ཐང་དང་། བླ་མའམ་དགེ་འདུན་གྱི…… བཞུགས་ཁང་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་ལེགས་སྦྱར་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་སོ་སོར་ཕྱེད་དགོས་པར་འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། ། 1. 僻静处；沙漠 2. 上人或僧伽居住的房屋

དགོས་པ། དོན་དུ་གཉེར་བྱ། 必要，有用

བག

བགེགས། གནོད་པའི་བགེགས། 魔鬼；魔障；障碍

བགོ་བ། གོས་བགོ་བ། 穿；着

བགོ་བཤའ།　　སྐལ་བའི་བགོ་བཤའ།　分配；平分

མག

མགལ་བ།　　སོལ་བ་སྟེ་འས་འཕུལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས་ལ།　ཁའི་ཡ་མགལ་མ་མགལ་ཞེས་པའང་མཆན།　1. 炭；怡 2. 牙骨；牙床骨

མགར་བ།　　ལྕགས་བཟོ།　铁匠；金工

མགུ་བ།　　དགའ་བ།　喜欢

མགུར།　　གླུའམ་དབྱངས།　歌曲；歌或调

མགུལ།　　མགྲིན་པའམ་རི་ཡི་མགུལ།　颈部（如身体或山的颈部）

མགོ།　　ལུས་ཀྱི་མགོ་དང་སྐར་མ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གོ　།　1. 头 2. 觜宿（星名）

མགོན་པོ།　　གཙོ་བོ།　首领；首长

འག

འགངས།　　གནད།　重要；要害

འགན།　　ཁུར་གྱི་འགན།　责任

འགན་འཛིར་ར།　　རྒྱ་ཕིབས་ཏེ་གཉྫི་ར་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ལ་བསྒྱུར་ན་མཛོད་ལྡན། 屋脊，系梵文 གཉྫི་ར། 一词的转音

འགབ།　　གཤམ་མམ་རུང་བ་དང་འོས་པ།　1. 下面 2. 可以、应该

འགའ།　འགའ་ཞིག　འགའ་རེ།　　ལ་ལ་ཞེས་པའམ་ཁ་ཅིག　有些、一部或某些

འགར་པོ།　　མི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྐད་དོད་གརྦ་ཟུར་ཆག་པར་ལེ་གྱུར་ལས་བཤད།　骄傲的人，系梵文 གརྦ། 一词的转音

འགར་ཡང་།　　ནམ་ཡང་།　无论何时；永远

འགལ་བ། མི་མཐུན་པ། 相违;违背;矛盾;对立

འགལ་ཚབས། མ་རུངས་པ། 冒险;违反

འགུལ་བ། གཡོ་བ། 动;摇动

འགོ་ནན། ཐོག་མའི་བརྡ། 起初;首先(旧词)

འགོ་མ། དག་ཡིག་འགར། བྱ་བའི་འགོ་དང་ལུས་ཀྱི་མགོ། ཞེས་ཐོག་མའི་དོན་དུ་བཤད་སོད། ཁ་ཤིག་ལྡན་པའི་གོང་བུ་ལས་གཞན་ལ་མས་འཕུལ་མི་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཆུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བྱ་བའི་འགོ་མཇུག་དང་ལུས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་ཅེས་ཁྱད་འབྱེད་དོན་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འ་འགོ་ནད་འགོ་བ་དང་རི་ལ་འགོ་བ་ཞེས་པ་ལས་བྱ་བའི་མགོ་མཇུག་རྒྱུའི་མགོ་ཟ། ཞེས་ཁྱད་མེད་པར་བྲིས་ན་དཔེ་དག་པ་རྣམས་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ་མོ། ། 1. 起始;起头 2. 传染 3. 爬起。在有些正字学中说:工作的起头是 འགོ། 身体的头是 མགོ། ནད་འགོ་བ། རི་ལ་འགོ་བ།

འགོའུ་ཏ་མ། བསྒྱུར་ན་བླ་མའི་རིགས་ཞེས་པའོ། ། 瞿昙;释迦的氏族

འགོག་སྙོམས། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུའི་ཡ་གྱལ། 灭尽定(佛语)

འགོང་། སྐྲག་པ། 恐怖;怕

འགོང་པོ། ཆུད་འཛའ་བ། 浪费者

འགོལ། དབེན་པའི་འགོལ། 僻静

དགྱ

དགྱེ། ཧྲང་བོར་བསྲངས་པ། 向后仰;使值;折直

དགྲ

དགྲ། སྡང་བའི་དགྲ། 敌人;仇敌

དགྲ་བཅོམ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཨརྷན་མཆོད་འོས་སུ་བསྒྱུར་རིགས་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་བཙན་པར་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་དུ་བསྒྱུར་བར་སྔ་སྒྱུར་བམ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གནས་བརྟན་ལ་ལོ་ཏན་དུ་འབོད་པ་ཡང་ཨརྷན་ཟུར་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། རྒན་པོའི་མིང་མིན་ནོ། ། 阿罗汉 ཨརྷན།

དགྲ་སྟ། སྟ་རེའམ་སྟ་གྲི། 钺;斧钺;斧头

དགྲ་ཞུ། རྨོག 胄;盔

དགྲད། སློ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་སྐྱེ་བཀྱེད་པའི་བགྲད་དམ་བསྒྲད་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་ལག་རྒྱུན་ལ་བར་བ་ལྟར་འདྲི་ཞིང་། ཟ་མ་ཏོག་གི་མཆན་བུར་བཀྲད་ཅེས་པའང་འཐད་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་རྙིང་ངོ་། ། 松散;张开 བགྲད། བསྒྲད།

བག

བགྲང་ཕྲེང་། ཕྲེང་བ། 念珠;佛珠

བགྲང་བྱ། ལོ། 年;年龄

བགྲེས་པ། རྒན་པོའི་ཞེ་ཆེག 老者;长者

བགྲོ་གླེང་། ཆོས་གཏམ་གྱི་བགྲོ་གླེང་། 辩论

བགྲོད་པ། འགྲོ་བ། 走;进行

བགྲོད་དམ་བསྒྲོད། སོང་བ། འཕུར་བ། ལོག་པར་གཡེམ་པ་སོགས་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱར། 1. 行走、飞行 2. 行淫

མགྱོགས་པོ། མྱུར་བ། 快;迅速

མགྲིན་པ། སྐེའི་ཞེ་ཆེག 颈;喉咙;食道(敬语)

མགྲོན། འབོད་རྒྱུའི་མགྲོན། 宾客;客人

མགྲོན་བུ། དུང་ཕྲན་མགྲོན་བུ་ལ་འགྲོན་བུ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 贝壳,也

写作 འཕྲོན་ཡུ།

འགྱ

འགྱིང་བ། སྙེག་པ། 1. 美态；媚态 2. 骄傲；自大；蔑视他人

འགྱུ་བ། སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོའི་འགྱུ་བ། 闪动（心中的思虑）

འགྱུར། གསར་འགྱུར་རྙིང་འགྱུར་གསེར་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 1. 变化 2. 使变化；改变

འགྱུར་ཁུགས། སྐད་ཀྱི་འགྱུར་ཁུགས། 抑扬

འགྱུས་འགྲོ། ཆུ། 弯行（水的别名）

འགྱུས་པ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས། 胎儿发育情况的一阶段

འགྱེད་པ། འགྱོད་པའི་བརྡ། 悔；后悔（旧词）

འགྱེར། སྤོང་བའི་བརྡ། 抛弃（旧词）

འགྱེལ། བརྡབས་པའི་འགྱེལ། 跌倒；倒卧；推倒

འགྱོད། ཉིག་པར་འགྱོད། 悔；后悔

འགྲ

འགྲན་དོ། འགྲན་ཟླ། 敌手；竞争者；相争者

འགྲན་པ། ཕན་ཚུན་གཤིབས་པའི་འགྲན་པ། 比较；竞赛

འགྲམ། ཆུའི་འགྲམ། 滨；河沿

འགྲམ་འཕྱང་། རྣ་རྒྱན། 耳坠；耳饰

འགྲམ་པ། ཁ་ཡི་འགྲམ་པ། 两腮；颊

འགྲམས། ནད་ཅི་ཐག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ས་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས། 痨病

འགྲས། ཁོན་གྱི་འགྲས། 衔恨

འགྲུས་འགྲུས། ཀུ་སྒྲུ་ཅན་ནམ་གཡོ་ཅན། 伪善者；诡诈者；骗子

འགྲིབ། འཕེལ་ཁ་གྲི་བ་དང་མིག་ནད་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་སྔ་མ་ལ་ཕྱིང་མགོས་ས་མཐའ་བྱེད་དོ། ། 1. 灭；减少 2. 翳；眼病

འགྲིས། གོས་ཁ་སྒྱུར་དུས་བྱུང་བའི་ཁྲ་ཐིག་སྟེ། འདུལ་བའི་ཡི་གེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ད་ལ་ར་བཏགས་པ་ནི་ནོར་བའོ་ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་། 绸缎退色时的斑痕

འགྲུལ་བ། རྒྱུ་འགྲུལ། 1. 旅客；客商 2. 行走；经过；旅

འགྲུས་པ། བརྩོན་པ། 勤奋；精进

འགྲེ་ལྡོག རྟས་ངལ་བ་ཞི་ཕྱིར་ས་ལ་ཡང་ཡང་འཁྱིལ་ལོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཚིག་གཏེར་དུ་བགྲེ་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འདྲེ་དང་སྒྲ་རྒྱན་དུ་སྦྲེ་ཞེས་སྣང་ངོ། ། 打滚。有的书中作 བགྲེ། 也写作 འདྲེ། 和 སྦྲེ།

འགྲེ་བ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར། འགྲེ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཡོ་བའི་བརྡ་སྙིང་ངོ། ། 动；滚动

འགྲེང་། གྱེན་དུ་འགྲེང་། 起立；立起；站；坚起

འགྲེང་བུ། ཡི་གེའི་འགྲེང་བུ། 字的符号，即（ ྀ ）

འགྲེད་པ། དར་ཐོག་ཏུ་རྐང་བ་འཁྱིད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདྲེད་ཅེས་པའང་སྣང་། 滑；足滑 འདྲེད།

འགྲེལ་བ། ཊཱི་ཀ་སྟེ་བརྡ་སྙིང་དུ་འགྲོལ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གཡག་ཕར་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དུ། འགྲེལ་བ་ནི་ཚིག་གི་དོན་མདུད་པ་ལྟ་བུ་འགྲོལ་བས་ན་འགྲེལ་བ། ཞེས་བཤད་དོ། ། 注释；释论 ཊཱི་ཀ འགྲོལ།

འགྲེས་ཀང་། ཆོས་ཀྱི་འགྲེས་ཀང་། 般若经的一百零八解（经释的一种）

འགྲོ་སྡིང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཁོང་ཀུ་ནའི་ནུབ་ན་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གོ ། 南印度的城市名

འགྲོ་བ། སེམས་ཅན། 众生；有心者

འགྲོགས་བཤེས། མཛའ་བོ། 至友；密友；亲密朋友

འགྲོང་བ། ཕོ་མོའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ། 男女生殖器的口部

འགྲོན་པོ། འགྲུལ་བ་དང་ཚོང་པ་སྟེ་དོར་བསྟན་གྱིས་མས་འཕྲུལ་རྒྱང་བར་བཤད་པ་མི་ལེགས་སོ། ། 客人；宾客

འགྲོས། གོམ་པའི་འགྲོས། 1. 步态 2. 马的跑姿

བཀ

བཀལ་བརྟག རྩོད་པའི་བཀལ་བརྟག 辩难；质问

བསྒོམས་བྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ། 修所生慧（佛经所说的一种智慧）

བརྒྱ

བརྒྱ་བྱིན། ལྷའི་དབང་པོ། 帝释；玉皇；天王名

བརྒྱ་ལམ། སྲིད་མཐའ་ཙམ། 如果；万一

བརྒྱགས། བཟའ་བཅའི་རིགས། 口粮

བརྒྱལ་བ། སེམས་སྟོར་བ། 晕倒；失知觉

བརྒྱུད་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ། 1. 传承；继承 2. 经过，通过

བརྒྱུད་མ། བསྟུད་མ། 继续

བརྒྱུད་བཀག་དང་བརྒྱུད་པ། གདོང་དུ་རྐོལ་ཞིང་ཚིག་གིས་བསྡིགས་པ་ཞེས་འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལུགས་ལྟོག་གིས་

བཀྲུངས་པའི་བརྒྱུད་པ་སྔན་པ་བཀག་བའི་ཆས་བཏགས་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡོད་ཅིང་། སྔ་རྒྱན་དུ་རྒྱུད་བཀག་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་ག་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 斥责、申斥，也写作 རྒྱུད་བཀག

ང

ང་། གང་ཟག 我(人的自称)

ང་རྒྱལ། ཁེངས་པ། 骄傲

ང་ཅག ཅུ་ཅག 我们；我等

ང་གཅིག གྲངས་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་སྟེ། འདིར་ང་གཉིས་ནས་ང་དགུའི་བར་དང་། ལྔ། ལྔ་བཅུ། ལྔ་ཕྲག ང་སྒྱེད། ངེས་བསྟན། བསྔོ་ཡས། ངོགས་ཐོབ། ངད་ངད། ང་འགྲུང་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 五十一。这里把 ང部所包括的数目字也同时举出如上

ང་ཡི་བ། བདག་གི་བ། 我所有；自已所有的

ང་རོ། སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་དབྱངས་ཡིག་དང་ལྡན་ཀར། 声调；音

ངང་། ཡུན། 时间；情况

ངང་བ། ངུར་བ། སྦ་མ་སྤུའི་མདོག་དཀར་ཤ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་སེར་ཤ་ཆེ་བའི་ཆུ་བྱ་དེ་ཡིན་ལ། ཕལ་ཆེར་གྱིས་དེ་གཉིས་ཚྭ་ཤུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ངུར་བའི་མཆི་མས་ངུར་སྨོའི་མངལ་འཛིན་པའི་གཏམ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་ཟད་ཅིང་། ཁ་དོག་སེར་སྐྱ་ལ་ངང་ཁ་དང་། དམར་སེར་ལ་ངུར་ཁ་ཞེས་ཀུང་མངོན་བརྗོད་དུ་''འབྱུང་ངོ་། ། 这两词者是一种水鸟名，前者羽毛纯白色，后者的羽毛纯黄色

ངང་ངམ་ཤུགས། རྩོལ་བྲལ་ལམ་འབད་མེད་དེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཞེས་ཀྱང་སྣང་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་དམ་པ་འགས་ངང་ངམ་ཞེས་པའི་ངམ་ནི་གདམ་ངའི་ཕྲད་དུ་བཞེད་དོ། ། 很省事、不费力、自然而然，也作 ངམ་ངམ་ཤུགས།，也有把 ངང་ངམ། 的 ངམ། 释作选择词的

ངང་ཚུལ། རང་བཞིན། 性质；性情；情态；自然

ངན། དམན་པ། 劣；坏

ངན་འགྲོ། ངན་སོང་། 恶趣；恶道（佛语）

ངན་ངོན། ཐ་ཤལ། 简陋；粗滥；下劣；下等；下贱

ངམ་གྲོག གཡང་ས་སྟེ་སྐྱེ་སྐྱུ་རིངས་གསར་བར་ཇམ་གྲོག་ཅེས་འབྱུང་། 深渊；悬崖绝壁，也有作 ཇམ་གྲོག

ངམ་གནག བརྗིད་པའི་ངམ་གནག 森严；黑沉沉

ངམ་བརྗིད། བརྗིད་པའི་ངམ་གནག 森严

ངར། ཤུགས་སམ་དྲོད། 激烈；锋利；热

ངར་བདགས། ཕྱི་རྗེན་བདགས། 细磨

ངར་སྣབས། མི་གཙང་བའི་ངར་སྣབས། 痰；鼻涕

ངར་བ། སྡོང་བུ། 树杆

ངར་མི། མིའི་གླུད། 人的代替（佛语）；人的替物

ངལ་བ། ཐང་ཆད་པ། 疲劳；疲乏

ངལ་གསོ་བུ། རྣམ་སྲས། 多闻子（神名）

ངས། ཐལ་ཆེས་པ་དང་ཐལ་དྲགས་པ་སྟེ་བརྗོད་ངས་བརྟུན་ངས་སྨྲ་ངས་ཞེས་པས་མཚོན། 太过；过氛；过多

ངུ་བ། མྱ་ངན་གྱིས་ངུ་བ། 哭；泣

ངུ་འབོད། ཚ་དམྱལ་གྱི་ངུ་འབོད། 嚎叫

ངུད་མོ། ཆོ་ངེ། 呜咽；悲号；悲声

ངུར། ངེར། རིམ་བཞིན་གནག་ཕྱུགས་དང་གཅན་གཟན་གྱིས་སྐད་འབྱིན་པའི་ཁྱད་པར་རོ། ། 前者是牛的叫声；后者是野兽的叫声

ངུར་སྨྲིག ལི་ཤུར་ལས། དམར་སེར་ལ་གྲགས་ཀྱང་ཆོས་སྐྲིགས་མས་བཅོས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས་སྨྲིག་གི་དོན་དེ་ལྗང་བུ་ཡིན་ནའང་། ངུར་ནི་བྱ་ངུར་བའི་ཁ་དོག་ལས་གྲུབ་སོ། ། 绿色和红黄色

ངེད། བདག་གམ་རང་། 我，自己

ངེས་ངེས། ངེས་ཏིག ངེས་དོན། ངེས་པ། རྣལ་མའམ་ཡང་དག་པ། 的确；决定

ངེས་བརྗོད། རིག་བྱེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཏེ་སྒྲའི་རིག་པ། 定义（印度四吠陀之一）

ངེས་འཛོངས། ངེས་ཤེས། དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཁྱད་པར། 领会；了解；认识

ངེས་འབྱུང་། ཞེན་ལོག་གི་ངེས་འབྱུང་། 出离（佛语）；厌烦；灰心

ངེས་ཚིག སྒྲ་བཤད། 定义；界说

ངོ་། བཞིན་གྱི་ངོ་། 面；脸

ངོ་ཏི། ངོ་བོའི་བརྗེ་རྙིང་སྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྒྱན་ལས། མཛེས་དགའ་བོ་དང་ཀུན་དགའ་བོ། །མཛའ་བོ་དཔའ་བོ་ངོ་བོ་དང་། །སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་མིང་གི་ཆ། །བ་ཕྱེད་ཉིད་དུ་ཐེ་ཞིང་བསྒྲག །ཅེས་གསུངས་པའང་རང་རང་ཐད་དུ་དྲན་པར་བྱའོ། ། 自性本体（旧词）

ངོ་མ། དངོས་མ། 真的；本身；亲身；亲自

ངོ་ཚ།　　སྐྱེངས་པ།　惭;羞;羞愧

ངོ་མཚར།　　ཡ་མཚན།　惊奇;稀奇;奇怪

ངོ་སོ།　　གདོང་སོ་མ་སྐྱེ་དགའ་བའི་ངོ་།　1. 和颜悦色 2. 面子

ངོགས།　　འགྲམ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་དངོགས་ཞེས་ཐྲིས་ཚིག་པར་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ།
岸边;进口

ངོམ།　　མཁས་ཁྱད།　夸;自眩;特长

ངོམས།　　ཚིམ་པ།　满意;满足

ངོས།　　རི་སོགས་ཀྱི་ངོ་དང་།　བཀའ་ཤོག་སོགས་སུ་ངོས་དང་ངོས་ཅག་ཅེས་འབྱུང་བའང་མཚོན།　面(如地面、水面、山面等)

ཛ

ཛ།　　བརྡུང་བྱ།　鼓

ཛ་ཐུར།　　བ་ཡང་ཕྲུག་གུ　犊;黄牛犊

ཛ་མ།　　མཇུག་མ།　尾;尾巴

ཛ་མོ།　　སྤྱག་ཆགས་ཤ་སྣ་ཅན་ཏེ་ཕལ་སྐད་དུ་ཛ་མོང་ཟེར།　དེ་བཞིན་དུ་འཛོལ་མོ་ལ་འཛོལ་མོང་དང་།　རྙིད་མོ་ལ་རྙིད་མོང་དང་།　སྲི་མོ་ལ་སྲི་མོང་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དང་ཕལ་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན་ནམ་བརྟག
骆驼,普通话中叫 ཛ་མོང་།

ཛ་ཡབ།　　ཛ་མའི་རྔུང་ཡབ།　麈尾;尾毛所作的拂麈

ཛ་ཡབ་གླིང་།　　འཛམ་གླིང་གི་གླིང་ཕྲན་ཏུབ་མ་སྲིན་ཡུལ་ཏེ་དེས་ཛ་ཡབ་གཞན་གྱི་གླིང་ཡང་མཚོན་ཞིང་རྒྱ་གཞུང་འགྲར་གཡག་ཛ་དང་གཡག་ཛ་གཞན་ཞེས་ཀྱང་འགྱུར་ཡོད་དོ། །　牛尾洲(佛经中的洲名)

ཛད་མོ།　　དམོད་མོའི་བརྙས།　嘲笑,轻蔑

ཛམ་ཅན། ཛེ་ཅན། ཛེ་ཆེན། ཛེན་ཅན། ཛོམ་བག་ཅན། སྲིད་པ་ཅན་ནམ་འདོད་ཆགས་ཅན་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་ཛོ་བག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 爱欲者或贪婪者，最后者，也作 ཛོ་བག་ཅན།

ཛན་པ། ཛན་གླ། 赏钱；工钱；工资；雇资

ཛན་ཕྱར། སྨད་པ་དང་སྨུན་འཛིན་གྱི་ཚིག་སྟེ་ཛན་འཕྱར་ཡང་འཐད། 嘲弄；轻侮；侮辱；驳斥 ཛན་འཕྱར།

ཛམ། སྲིད་པའི་རྣམ་པ་དང་འཇིགས་རུང་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་བྱེ་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་དགུའི་ཐད་དུ་བཛམས་པ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་རྣམ་པའི་ཛམས། ཞེས་དང་། ཚིག་གཏེར་སོགས་སུ་ངམ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 1. 贪婪 2. 可怕

ཛམས། འབྲུག་ཛམས་ཏེ་དཔངས་ཚད། སྐྱ་རེངས་གསར་བར་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ། བརྗིད་པའི་ཛམ་དང་འབྲུག་པའི་ཛམས། ། ཞེས་དང་། མིང་གཅིག་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། འཇིགས་རུང་ཛམས་དང་འབྲུག་པའི་ཛམས། །ཞེས་སྔ་ཕྱིར་འདྲ་མིན་བྱུང་ཡང་བརྗིད་པ་དང་འཇིགས་རུང་འཇུག་པ་གཅིག་པས་དཔྱད། 厚度

ཛུ་མ། མིག་སྐྱག 眼粢；眼屎

ཛུལ། ལུས་ཀྱི་ཛུལ། 汗

ཛེའུ། ཛ་མོ་སྦུག་གུ 驼羔；骆驼羔子

ཛེའུ་ཆུང་། ཛ་ཆུང་ངུ། 小鼓

ཛོ། གཡན་པ། 癣；癣疥

ཛོ་ཐོགས། ཕན་ཐོགས། 可能；利益；帮助

ཛོ་ཀྲུ། ཟ་འཕྲུག་གི་ནད། 癣疥；奇痒病

ཛོག བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 鄂(西藏姓氏名)

ཛོག་མ། རྟའི་ཛོག་མ། 鬃(马鬃)

ཛོན་པ། རི་དྭགས་པ། 猎户；猎人

ཛོམ་བརྗིད། ཛམ་བརྗིད་དང་བརྗིད་བག་སྐྱེ་འཇིགས་ཛམ། 威严；尊严

ཟླ

ཟླ་ལམ། འཆི་བ། 死亡(别名)；死

ཟླས་རྩེན། ཚ་ལོ་ཟླས་རྩེ་བར་སྟོན་པས་ཟླས་རྩེན་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཤུང་ལོ་ཅན་གྱི་ཞིང་། 五娱(佛经中北方的地名)

སྔ

སྔ་དྲོ། ཉི་ཤར་གྱི་དུས་ཏེ། སྔ་མ། སྔ་མོ། སྔ་ཚར། སྔ་གོན། སྔ་སོར། སྔ་ཕྱིད། སྔ་བར་ཞེས་པ་བསྡུས་པའི་སྔར་དང་། སྔོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྔ་ཟ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 早晨；上午

其他如 སྔ་མ། (前者)སྔ་མོ། (先前)སྔ་ཚར། (前排)སྔ་གོན། (最前)སྔ་སོར། (以前)སྔ་ཕྱིད། (前次)སྔ་བར། 简写为 སྔར། (从前 原来)སྔོན། 的旧词 སྔ་ཟ། (前)等均类此

སྔགས། ཡིད་སྐྱོབ། 咒；救心者

སྔགས་པ། གསང་སྔགས་པ། 持咒者；密咒师

སྔན་ཆད། སྔུན། སྔོན། དང་པོའམ་ཐོག་མ། 以往；以前

སྔབ། སྣ་རྒྱན་གྱི་ལྟོགས་སྔབ་ཅེས་པའི་མཚན་བྱུར་དུ་ལྟ་ལྟོགས་སྔམས་ཞེས་པ་ནི་ཁྲེས་པའི་སྔམས་དང་མ་ཕྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཕྱིང་མགོའི་ས་མཐར་སྔབས་ཞེས་ཡོད་དོ། ། 饿甚吃食态

སྔམ། སྒྲ་རིངས་གསར་བར། དབུགས་རྒོད་སྔམ་ནི་ས་སྔམ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་

ཧེ་བརྡག 猛烈的呼吸

སྔས། མལ་ཆས། 枕;枕头

སྔུར་བ། གཉིད་ཀྱི་སྔུར་བ། 鼾声

སྔོ། སྔོ་བསངས། སྔོན་པོ། མཐིང་གའི་མདོག་སྟེ། ངག་སྒྲོན་དུ། སྔོ་བསངས་སྔོ་སངས་གང་ཡང་རུང་། །ཞེས་སོ། ། 青色;蓝色 སྔོ་བསངས། སྔོ་སངས།

སྔོ་ཚོད། ལམ་རིམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་ཚོད་མའི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཚོད་ཁོ་ནའི་སྐབས་ཀྱང་ཚོད་མའམ་སྔོ་མའི་རིགས་སྟོན་པ་འདྲ་སྟེ་ཚོད་དང་ཞིང་ཐོག་ཅེས་ཟེར་རོ། ། 青菜;蔬菜;野生的蔬菜

སྔོ་མ། རྩྭ་ཐང་། 青草滩;绿草地

སྔོན་བུ། སོག་ཤང་པ་སྟེ་རྒྱ་སེར་གྱི་ནད་འཇམ་པོར་འཕྲུ་བའི་སྔོ་སྨན་གྱི་མཆོག་གོ། 白芝(药名)

དང

དངགས། ངག་གི་བརྗོད། 语言(旧词)

དངན་འཐེན། གཞན་གྱི་རྫས་ཁྱེར་བ་སླར་མི་སྤྲེར་བའི་བརྗོད། 迟延不还;拖欠

དངར། རོ་མངར་དང་གྲལ་བསྒྲིགས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་སྟེ་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་དངར་དང་ཚར་དུ་དངར་ཞེས་པས་མཚོན། 1. 甘美 2. 排列 ཚར་དུ་དངར།

དངུལ། རིན་ཆེན་གཉིས་པ། 银;白银

དངུལ་ཆུ། སྨན་གཞུང་ལས་རྗོ་ཕ་བང་ལོང་བུ་སོགས་རྫས་སྣ་དགུ་གང་རིགས་ལས་བཟོ་བར་བཤད་དོ། ། 汞;水银

དངོ། གྲིའི་དངོ་དང་ཆུའི་དངོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་གྲིའི་ཁ་དང་ཆུའི་ངོགས་སོ། །

1. 刀锋 2. 水岸渡口

དངོམ་ཆེ། ངོམ་པའི་དངོམ་ཆེ། 威武；夸耀

དངོས། ངོ་མ། 本身；亲自；本人

དངོས་གྲུབ། འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ། 修行成果；悉地（佛语）

དངོས་པོ། དོན་བྱེད་ནུས་པ། 物质；财产；事物；有用者

དངོས་གཞི། བྱ་བའི་དངོས་གཞི། 主题；本题；正题；本身

མང

མངག་གཞུག ཕོ་ཉ་བ། 使者；派遣者

མངན། མཐུའམ་སྐྱོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་མངན་བཀྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་མཐུའམ་སྐྱོན་བཀྲང་བ། ཞེས་པའོ། ། 威力或过失（旧词）

མངའ་བ། ཡོད་པའི་དོན་ཏེ་མངའ་བརྙེས་མངའ་བདག་མངའ་ཐང་མངའ་མཛད་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 有（尊称）

མངའ་བདག མངའ་ཐང་། མངའ་མཛད།

མངའ་འབངས། མངའ་ཞབས། མངའ་རིས། ལྷ་འབངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ་མངའ་རིས་ཞེས་པ་ཡུལ་ལྗོངས་སམ་བོད་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་དུའང་གཟུང་ངོ་། ། 民；属民 མངའ་རིས།

མངར་བ། རོ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ། 甜；甘（六味之一种）

མངལ། ཚིག་གྲོགས་དབང་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། བུ་སྣོད་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་ཏུ། མངལ་ནི་ཕོ་བའི་འོག་ཡོང་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བུ་སྣོད་ལ་དགོངས་སོ། ། 胎；阴户

མངོན་གྱུར། སྣག་ཤུར་གྱི་ཟླ། 显现；现出的；公开的

མངོན་བརྗོད། མིང་གི་མངོན་བརྗོད། 典故；

མངོན་པ། མ་མོ། 论（佛经三藏之一）

མངོན་སྤྱོད། དྲག་ལས། 戎事；武俱；军事

མངོན་མཚན་ཅན། རིན་ཆེན་སྤྱིའི་མིང་། 显耀者；珍宝的总名

མངོན་ཤེས། མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་དྲུག 先知；神通（即天眼等六种）

མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་གི་ཟླ། 现量（因明学术语）；显现；显然

བཛ

བཛབ། དག་བྱེད་གསལ་མེར། འགབ་ཀྱི་བཛབ་དང་བཛབ་ནི་འགབ། །ཅེས་འབྱུང་སྟེ་གཉམ་གྱི་མིང་ཡིན་ནམ་བརྟག 下面

བལྡ

བལྡལ། ཕྱི་སྐྱིའི་བསྟན་འབར་མའི་ཊཱི་ཀཱར། བལྡལ་བ་ནི་ངལ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཚད་པས་གདུགས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་བལྡལ་ཞེས་པ་གདུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙོམ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་བསྐྱོར་རིགས་ཀྱང་ཁུངས་མ་མཐོང་བས་འདིར་བཞག་གོ །很疲累；困顿；痛苦所累

བསྔོས། རྣམ་པར་བསྔོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ང་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 回向（佛语）；祷祝

ཅ

ཅ་ཅོ། ཀུ་ཅོ། 嘈杂；噪声

ཅ་འབྱིད། ལམ་རིམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་སྤོང་བའམ་འདོར་བའི་ཡུལ་སྐད་དུ་བཤད། 抛弃；掷弃

ཅ་རེ། རྟག་ཏུའི་བརྡ། 经常；常常（旧词）

ཅ་ལག ཡོ་བྱད་དེ་བཅའ་ལག་ཏུ་ཐྲིས་པའང་ཡོད། 器具；用具 བཅའ་ལག

ཅག་གེ། ཐམས་ཅད། 全部；一切

ཅག་ཅག ཁའི་ཅག་ཅག 咀嚼声

ཅང་། བོན་པོའི་རོལ་ཆ་སིལ་སྙན་ཏེ་སྤྱིར་སྐད་དུ་གཤང་ཟེར་ཞིང་། ཅི་ཡང་གི་ཡི་གེ་བསྡུས་པས་ཅང་ཟེར་བའང་མཆོན། 1. 任何 2. 本布教的乐器，方言中又叫 གཤང་། 又如 ཅི་ཡང་།，也缩减为 ཅང་།

ཅང་ཏེའུ། ཌ་མ་རུ། 摇鼓；手摇鼓

ཅང་ཤེས། ཀུན་ཤེས་སམ་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ་སྐད་དོད་དུ་ཨཱཛྙཱ་ན་ཞེས་པ་ཡོད། 骏马，系梵文 ཨཱཛྙཱ་ན། 一词的译语

ཅན། ལྡན་དང་ཡོད་པའི་ཐད། 具有；有

ཅན་ཅེར། ཅན་ནེ། ཤིང་གི་བཏུང་ཕོར་ཏེ་ཙ་ན། 木碗

ཅབ་ཅོབ། ཅ་ཅོ། 嘈杂；噪声

ཅམ། ཅམ་གྱིས་བཞག་ཅེས་པས་མཆོན་ཏེ་ངག་ཟིན་དུ་དལ་གྱིས་བསམ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་ཞེས་སོ། । 1. 慢慢；缓缓 2. 放任

ཅར་རེ། ཅེ་རེ། མིག་གདངས་ཏེ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར། 睁看；注视

ཅལ། སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཏེ་རི་བོང་ཅལ་འཛོགས་ཞེས་པས་མཆོན། 一种声音

ཅལ་ཅོལ། འགལ་བའམ་དོན་མེད་དམ་སྨྲོན་ཚིག་སྟེ་ཅ་ལེ་ཅོ་ལེ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 1. 相反语；相背语 2. 乱说 ཅ་ལེ་ཅོ་ལེ།

ཅས་ཅུས། འཁྱོག་པོ། 弯曲

ཅི། དྲི་ཚིག 什么(疑问词)

ཅི་ག དེ་སྐད། 云云；如此云云

ཅི་གར། ཇི་ལྟར། 如何

ཅི་བགྱི། ཟན། 服役者；仆人

ཅི་ཅེར། སྤྱི་ཅེར། 顶；头顶

ཅི་ཆ། ཆ་ཅི་ཡོད། 怎智；何以知之

ཅི་ཆིབ། མཐར་ཕྱིན་གྱི་བརྡ། 究竟(旧词)

ཅི་ཚོག ཅི་ཡོད་ཀྱི་བརྡ། 所有；凡是(旧词)

ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ། 设若；如果

ཅི་ནར། ཅིས་ཀྱང་། 务必；无论如何

ཅི་ནས་ཀྱང་། ནན་ཏན་གྱི་ཕྲད་དེ་ཡི་གེ་བསྡུས་པས་ཅིས་ཀྱང་ཞེར། 无论如何；不管怎样，也可缩写为 ཅིས་ཀྱང་།

ཅི་ཚེ། ཇི་སྐད་དུ། ཅི་ཚེ་ཁྲི་ཐོད་རྒྱ་སྨན་ཁྲི། །ཟ་བོ་བཟའ་བར་སློས་པ་ལྷ། །ཞེས་པའི་ཡ་གྱལ་འབྲས་ཀོ་དྲབ་སྐྱེ་ཙི་ཙི། 一种谷名

ཅི་ཞིག དྲི་ཚིག 何者；什么(疑问词)

ཅི་ཡང་། ཐམས་ཅད། 任何；凡；一切

ཅི་རོབ། ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་བརྡ། 何故；为何；为什么(旧词)

ཅིག ཅིང་། ཅེ། ཅེས། ཚིག་ཕྲད་དེ་ཞིག་ཞིང་ཞེ་ཞེས་དང་། ཤིག་ཤིང་ཤེ་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། །འདིའི་གྲས་སུ་ཤེས་མ་བྱུང་བ་ནི། ས་མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་དཔང་པོའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བར། སའི་མཇུག་ཏུ་ཤེས་ཞེས་པར་བྱས་པ་ནི། སྐབས་འགར། ཤེས་པར་འགྲུལ་བ་བདག་གིས་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པས་ན། སའི་མཇུག་ཏུ་ཞེས་སྦྱར་བར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱུན་དུ་འབྲི་བར་མཛད་དོ། །ཅིག　命令式语尾词(相当于惊叹号)ཅིང་།,一种连接词(相当于"而""且""并"),ཅེ།一种表示疑问的连接词(相当于问号)ཅེས།,一种连接词(相当于引号)都是语尾连接词,也包括 ཞིག་ཞིང་ཞེ་ཞེས།,与 ཤིག་ཤིང་ཤེ། 等,在这些字中没有 ཤེས། 的原因是遵照正字学中的在"后音字母 ས的后面特别用 ཞེས"规定

ཅིག་ཤོས།　ཟླ་བོ།　相对;另一个;敌对

ཅིག་ཅར།　ཆབས་ཅིག་སྟེ་གཅིག་ཆར་དང་ཅིག་ཆར་དུ་འབྲི་བ་མི་ལེགས་སོ། །　一起,顿时,同一时

ཅུ་གང་།　ཅུ་གང་ལ་སྨན་གཞུང་ལས་རིགས་གསུམ་གྱི་རབ་ནི།　རྒྱ་གར་དུ་ཤིང་ཤོ་ཤ་རོ་ཙ་ན་ཞེས་པ་སྦྲུག་མའི་རིགས་ཤིག་ས་ལ་བཏབ་ནས་སོ་ནམ་བྱས་པའི་ཀང་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཤིང་ཅུ་གང་།　འབྲིང་ནི་གངས་ཏེ་སེའི་རྡོའི་ཁམས་ཆུ་དང་བསྲེངས་ནས་འབབ་པ་ནི་ཆུ་ཅུ་གང་།　ཐ་མ་ནི་གནས་ཁམས་ཅན་གྱི་བྲག་ཕུག་གཏིང་རིང་བ་སོགས་ལས་འབྱུང་སྟེ་ས་ཅུ་གང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་དོ། །　1. 竹沥 2. 石膏 3. 水钟乳

ཅུང་པེང་།　ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་ལས།　ཅུང་པེང་དང་ནི་སྤུན་རིལ་དང་། །ཏིལ་གྱི་ཅུང་པེང་ལ་དུ་དང་། །ཞེས་པ་ནི་གོ་རེ་ལྡངས་ཚོས་ལ་བཤད་ཀྱང་།　བཤེས་སྤྲིངས་ལས།　སྤྲིའུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཅུང་པེང་བཞིན་དུ་འཚེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་མིན་ནམ་བརྟག་ལ།　ངག་སྒྲོན་སི་ཏུའི་ཞུས་དག་མར་ཅུང་སེང་དང་།　ནོར་བསྟན་གྱིས་ཅུང་སེང་ལ་སྨན་ཕྱེ་ཞེས་པའི་མཚན་བཏབ་པ་གཉིས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་ཅུང་འཕེང་ཞེས་བྲིས་པའང་མཐོང་ངོ་། །　蒸馍;药粉

ཅུང་ཟད།　ཤུང་ཟད་དེ་སྔ་རྒྱུན་དུ་ཆུང་ཟད་ཅེས་ཡོད།　稍微;少许

ཙུར་ཎིས། ལི་ཤུར་ལས་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་ལ་སྨན་ཕྱེ་ཞིབ་མོའི་མིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་ངག་སྒྲོན་ཞུས་དག་མར་དེའི་སྐད་དོད་དུ་ཙཱུརྞ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཟུར་ཉམས་པ་འདྲའོ། ། 药粉，似为梵文 ཙཱུརྞ། 的转音

ཅེ་སྤྱང་། སྤྱང་ཀི་སྟེ་སྔ་རྒྱན་དུ་ཅེ་སྤྱང་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁ་རྒྱུན་དུ་འཕར་སྤྱང་ཟེད་པའི་བྱ་ལ་ཟེར། 狼；豺，也写作 ལྕེ་སྤྱང་།

ཅེ་ལེ་བ། ཐར་ཐོར། 分散；散开

ཅོ་ག ཅིའུ། 阿兰鸟；灵鹊；画眉（雀名）

ཅོ་ཏོ། སྤྲ་སྟེ་ཅོ་ཐོ་དང་ཅོ་ཏོའང་འཐད། 头发，也作 ཅོ་ཐོ། ཅོ་ཏོ།

ཅོ་འདྲི། མཐོ་འཚམ། 抗衡；轻蔑

ཅོ་རེ། ངག་སྒྲོན་མཆན་བུ་འགར་སྐྱུར་བའི་རོའི་མིང་དུ་བཤད། 酸味

ཅོག ཐམས་ཅད། 所有；凡；一切

ཅོག་བུ། རྫིག་པའམ་ཀ་བ་སོགས་ལ་མི་སྙེས་ཤིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཅན་ནོ། ། 端坐姿势

ཅོག་ཙེ། མདུན་ཅོག་སྟེ་ལི་ཤུར་ལས་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅོག་ཚེ་ལྕོག་རྩེ་འཇོང་ཚེ་ཞེས་ཡི་གེར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དོ། ། 桌子，此字也可写作 ཅོག་ཚེ། ལྕོག་རྩེ། འཇོང་ཚེ།

ཅོག་ལ་མ། མཚལ་གྱི་རིགས་ཤིག 辛红之一种

ཅོང་། རོལ་མོ་ཅོང་ཞེས་པའང་རྒྱས་ཀྱང་ཟེར་བའི་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། 钟

ཅོང་ཞི། སྨན་གཞུང་དུ་གཅོང་ཆེན་སྟེ་བཞི་ཞི་བའི་ཕྱིར་གཅོང་ཞི་ཞེས་པའི་གས་འཕྲུལ་བསྟུས་པར་བཤད་ལ། སྔ་རྒྱན་ལས། བརྒྱ་བ་དང་གསོ་དཔྱད་འགའ་

ཞིག་ལས་གཙོང་ཞི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཟུ་ལུམས་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་ཅིང་བརྡ་རྙིང་རྣམས་ན་ཙོང་ཞི་ཞེས་པ་སྣང་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། 君实；寒水石（药名）

ཙོད་པན། དབུ་རྒྱན་ཏེ་བོད་སྐད་དངོས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་ཙ་རིལ་མེད་ཅིང་བོད་ལ་ཙ་ལོག་མེད་པས་དེང་སང་ལག་རྒྱུན་ཕལ་ཆེ་བར་པན་གྱི་ན་ཡིག་ཙར་འབྲི་བ་ནི་ཆེས་མ་དག་གོ ། 冠冕

ཙོལ་ཆུང་། འཕྲོས་ཆུང་ངམ་དོན་མེད། 不重要；无谓；无聊；无用

ཛྷ

ཛྷ་བ། མཁལ་མའི་གྲང་ནད་སེལ་བའི་སྔོ་སྨན་གྱི་མཆོག་སྟེ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 玉茱；防风（药名）

ཛྷག་ཕྱིག ངག་སྒྲོན་དུ་སྲུས་ཛྷག་ཕྱིག་ཅེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་མཚན་ཞིག་ཏུ། སྲུས་མ་སློན་པ། ཞེས་དང་། དེའི་ཟིན་བྲིས་སུ་འདམ་རྫས་ལྡན་ཞེན་དུ་ཡོད་པ། ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ནི། རྒྱ་རོལ་ཏུ། འདམ་དང་ཛྷག་ཕྱིག་ཁྲོད་ནས་པདྨ་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེའོ། །ཡང་ན་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་གཅིག བཅུ་ཐམ་པ། བཅུ་གཅིག་ནས་བཅུ་དགུའི་བར་དང་། གཙོད་རྟོགས། གཙོད་རྟོགས་ལྡན། གཅལ་ཡས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང………… བསྟུའོ། །དེ་ཡང་མཁས་དབང་རབ་གསལ་བའི་ཨ་ལ་ཤའི་ཡི་གེའི་མཐའ་དཔྱོད་དགག་པར། བཅུ་ཐམ་པ་ཞེས་པའི་བཅུའི་ཐ་མ་དང་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྟུས་པ་སྟེ་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། ། 1. 泞泥；污泥 2. 一种数字名

ཛྷག སྐྱལ་བྱེད། 鞭；马鞭

ཛྷགས། ཁྲ་སོགས། 1. 金属 2. 铁

ལྕགས་ཀྱུ། འགུགས་བྱེད། 铁钩；钩子

ལྕགས་ཕོད། སྐ་རགས་ལྷས་མ་གྲུ་བཞི་སྦྲིད་བུ་བྲུར་བཞི་བ་ཅན་ཏེ་ལྕག་ཕོད་དང་ལྕགས་ཕོད་ཅེས་པའང་ཡོད། 编制的四楞腰带 ལྕག་ཕོད། ལྕགས་ཕོད།

ལྕང་སྟོང་། ལམ་རིམ་བརྗོད་བཀོལ་དུ། སྐང་ཞག་ཅེས་འགྲེལ་ཏེ་རི་སྐང་གཞོང་ཅན། 上面低洼的高地

ལྕང་མ། ཤིང་། 杨柳

ལྕང་ལོ་ཅན། བྱང་ཕྱོགས། 江洛坚（佛经上的地名）

ལྕམ་པ། ཨཀ་སྡེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་རིགས་གསུམ་ཡོད་པར་སྨན་གཞུང་ལས་བཤད། 冬葵子（药名）

ལྕམ་ཁྲིས། རྒྱན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག 一种装饰品

ལྕམ་མོ། སྲིང་མོ། 妹妹

ལྕི་བ། ཡང་བའི་ཟློག་དང་། བ་ལང་གི་སྦྱུན་གཉིས་ཀར་འཇུག 1.重 2.牛粪

ལྕིགས། ནུས་པའམ་ཐེག་པ་སྟེ། བློ་ཡིས་ལྕིགས་ཞེས་པས་མཚོན། 能力；担负力

ལྕིད། ཡང་ལྕིའི་ལྕིད། 重量

ལྕིབས། ལག་ལྕིབས་སྨྱན་ལྕིབས་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་ཤུབས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ་ཚིག་འབྲུ་ལྕིབས་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་མིང་ངོ་། ། 套；罩；护布；鞘；壳等 ཚིག་འབྲུ་ལྕིབས། 则是解释意

ལྕུག་ཀྱུ། སྐ་རགས། 宽腰带

ལྕུག་ཕྲན། འཁྲི་ཤིང་ཕྲ་མོ། 树之嫩枝；细嫩枝

ལྕུགས། ཐྲིང་མགོས་གྲིའི་ལྕུགས་ཞེས་བཤད་དེ་གྲིའི་རྣོ་དབལ། 刀锋；刃

ལྕང་ཀ བྱ། 小鸦(有红嘴、白勃、纯黑三种)

ལྕུམ། དུག་ཚད་སྟོད་ཚད་བད་ཀན་སོགས་སྦྱོང་བའི་སྤོ་རྫ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པ་རྩ་བ་སེར་ཁྲ་འབྱུང་བ་ཅན། 大黄

ལྕེ། སྨྲ་བྱེད། 舌

ལྕེ་རྡེན། ཡི་གུར་ལས་རྫོད་པའམ་སྐད་འདོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ… འདྲའི་ཚིག་ལྷ་ཕྱིར་ལན་གཉིས་སུ་འབྱུང་ངོ་། ། 1.说 2.怪错;诬赖

ལྕེ་འབབ། ཐོག 霹雳;雷霆

ལྕེ་སྨྱུང་ཚ། མིག་ལ་ཕན་པའི་རྫས་རིགས་ཤིག་གོ ། 黑盐(一种治眼病的盐)

ལྕེའུ་ཆུང་། རྐན་ཤུག་གི་ལྕེའུ་ཆུང་། 小舌;重舌

ལྟེག ཐོག་གམ་རྩེ་མོ་སྟེ་ཕྲེང་མགོ་སོགས་ཀྱིས་ས་མཐའ་ཅན་བྱས་སྣང་། 1.上面 2.尖子;末梢

ལྟོང་། ཡ་ལ་ཤེས་གཙོང་རོང་གི་གཙོང་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་པར་བཤད་ཀྱང་བརྟག 1.崎山区;峡道 2.蝌蚪

གཙ

གཙང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མའི་མཆན་དུར། ཁ་གཙང་ནི་ངག་སྒོ་རྒྱས་པའི་བརྗར་བཤད། ཅེས་སོ། ། 善说者

གཙན། ཡ་ལ་ཤེས། ལམ་སྲུང་བའི་རྒྱལ་སྒོ་ལྷ་ཐུ་སྟེ་གཙན་རིམ་པ་ལྟ་དུལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཤོ་གམ་གྱི་མིང་སྟེ་ལ་གཙན་ཞེས་པས་ཤེས་སོ། ། 税;关口税

གཙན་གཟན། སྟག་སོགས། 猛兽;肉食兽(如虎等)

གཙམ་བྱ། བཅོས་མ། 人为者;加工者

གཅམ་གསག ཁ་གསག་སྙེ་ངོ་དགའ། 谀词奉承；当面讨好

གཅལ། ཐང་ལ་འདིང་རྒྱུའི་བྱེ་མ་དང་སོ་ཕག་ལྟ་བུ་སྟེ། རྡོ་བཏིངས་པའི་གཞི་ལ་རྡོ་གཅལ་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། གཅལ་དུ་བཀྲམ་ནི་ཆལ་མར་བརྡལ་ཞེས་པའོ། ། 铺以石砖之地 རྡོ་གཅལ། 又如 གཅལ་དུ་བཀྲམ། 意为摊开；排开

གཅི་བ། གཅིན། དྲི་ཆུ། 尿；小便

གཅིཙྪ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་བར་ལྕགས་ལས་བྱས་པ་དུ་བ་རྦུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྨན་གཞུང་ལས་བཤང་ལམ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་སྦུ་གུའི་སྨན་སྦྱོར་ཞིག་ལ་གཅིཙྪའི་སྨན་ཞེས་པའང་མཚོན། 小铁管；吹管(医用)

གཅིག་པུ། གྲོགས་མེད་པ། 独；唯；仅仅

གཅུ་གལ། དོ་གལ་ལམ་རྩེ་གཉིས་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པའོ། ། 重要；专一

གཅུ་བོ། འཁྱོག་པོ། 弯曲；歪曲

གཅུགས། མཐུན་པའམ་མཛའ་བ་སྙེ་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་བས་འཕྲུལ་མཛད། 相和；相亲

གཅུགས་མེད། ངག་ཟིན་དུ་ན་བ་འོན་པ་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ཁུངས་ཚོལ། 聋子；耳聋

གཅུང་། ནུ་བོ། 弟弟

གཅུད་བོར། གནད་ལ་བོར་བའམ་བརྩོན་པ་དོར་བ། 1. 失却重要 2. 放弃勤奋

གཅེན། ཕུ་བོ། 哥哥

གཅེར་བུ། སྗེན་མོ། 裸露；裸体

གཅེས་པ། སྙིང་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཅེས་སྤྲས། 爱惜

གཅོང་། ནད་དེ་ཤ་ངན་དང་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ལ་གཅོང་སྐད་ཅེས་པའང་མཚོན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མར་གཅུང་ནད་ཅེས་འབྱུང་བ་མ་དག་པར་སེམས། 1.痼疾 2.悲瞿声

གཅོང་རོང་། གྲོག་མོ། 山峡;峡道;崎岖

གཅོམ། སྨྲ་བ་དང་ཁེངས་དྲེགས། 1.说;言 2.自满

བཅ

བཅབས་པ། བཀྲུས་པའི་བརྡ། 洗涤;洗濯(旧词)

བཅའ་བ། ཤིང་ཏོག་དང་ཟོ་ཚོད་ཀྱི་རིགས། 蔬果(食物)

བཅས། ལྡན་པའམ་ཚོགས་པ། 俱;具有;集体

བཅས་པ། འདུལ་བའི་བཅས་པ། 制订;戒条

བཅིབ་པ། བཞོན་པའི་ཞེ་ཚིག 乘;骑(尊称)

བཅིར། རྣག་བཅིར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་རྣག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མིང་ངམ་བརྡ། 很潮湿 རྣག་བཅིར།

བཅུད། སྙིང་པོའམ་ཁུ་བ། 1.精华;精英 2.流质;液

བཅུད་ལེན། བྱ་རྒྱུད་དཔུང་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ཚིག་དོན་བརྗོད་བྱང་ལས། བཅུད་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨན་བཅུད་ལེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གུ་དང་ནམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུང་སྟེ་ཚེ་རིང་བའི་རྫས་སོ། ། 提炼(声)采取精华

བཅུས། ཐན་པའམ་བརླན་པ་སྟེ་ལོ་ཏོག་ལ་ཆུས་བཅུས་ཞེས་པས་མཚོན། 浇水;浸湿

བཅམ་པ། བཅའ་བའི་རིགས་སོས་ལྡད་པའི་མིང་། 齿;咬;嚼(只指吃果菜)

བཅེར་བ། སྤུངས་པའི་བརྡ། 集聚;聚积(旧词)

བཅོམ་ལྡན། སངས་རྒྱས། 世尊;佛

བཅོམ་བརླག རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཐུ་ར། 印度的城市名

བཅོས་བུའི་རས། རས་བྲེ་ཐག་པ་ཞིག 一种布名

བཅོས་མ། བཟོས་མ་སྙེ་ཙ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 人造的;伪作的;做过的;非真的

ཆ

ཆ། ཟུང་ངམ་སྤྲུགས། 对;双;一双或一套

ཆ་རྐྱེན། འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན། 条件

ཆ་ག གོས་ཕྲུད་ཀྱི་འདབས། 边缘

ཆ་ག་བ། ཅེའུ་འུར་བ་སྔོ་ངག་ཟིན་དུ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཏུ་ངོས་བཟུང་། ཅེའུ་འུར་བ། 1. 蝗虫;蚱蜢 2. 蝉

ཆ་རྒྱུས། འདྲིས་ཡོད། 了解;熟识;相熟

ཆ་རྒྱ། བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་སྤྱིའི་མིང་། 饰品(妇人饰品总名)

ཆ་སྐྱ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཚེར་མ་དབྱུང་བའི་ཆ་སྐྱ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚེར་འཛིན་ནོ། ། 镊子;拔刺之具

ཆ་འདྲ། མཚུངས་པའི་ཆ་འདྲ། 相似;类似

ཆ་བྱད། ལུས་ཀྱི་ཆ་བྱད། 1. 外貌;外表 2. 衣饰

ཆ་ཚད། རིང་ཐུང་གི་ཚད་དེ་ཆག་ཚད་དང་ཕྱག་ཚད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 长度，也作 ཆག་ཚད། 与 ཕྱག་ཚད།

ཆ་ཚོགས། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་མཆོག་ཡས། མཆོག་ལྡན། མཆོག་ཉལ། ཆེམ་ཆེམ། ཚོ་མ། མཆོག་ཡལ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 大数名

ཆ་ལག ཆ་ཤས། ཡན་ལག་གམ་ཅུང་ཟད། 支分；少许

ཆ་ལུགས། ཆ་བྱད། 外表；衣饰

ཆ་ལང་། ཐུབ་ཆ་སྟེ། ཨ་ལ་ཤས་ཆ་ལང་ནི་སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མིན་ནོ། ། 钵

ཆ་གང་། སོར་བཞིའི་ཚད། 四指宽的长度

ཆག་སྒོ། ཕྱ་ངན་ནམ་བྱུར། 灾难；厄运；危难；危险

ཆག་ཆག ཆུའི་ཆག་ཆག 喷洒

ཆག་ཚང་ཀུ་བ། ཀ་པེད། 葫芦瓜；葫芦

ཆག་ཆེ། ཚ་སྐྱོར་མེད་པའི་ཐུག་པ་སླ་མོ། 稀粥；稀汤（不调盐者）

ཆགས་རྒྱ། བུ་ལོན་བདའ་བའི་དཔང་རྒྱ་ཞེས་ཨ་ལ་ཤས་བཤད། 借约；借据

ཆགས་པ། འདོད་པ། 贪；欲

ཆང་ཁྲི། ཚོགས་པའི་བརྡ། 集团；群众；集体（旧词）

ཆང་ཐུབ། གང་ཟག་གི་བརྡ། 人；补特伽罗（佛经所译旧词）

ཆང་མ། ཆང་འཚོང་། 造酒者；卖酒者

ཆང་བཟུང་། རལ་གྲི་དང་གཞུ་སོགས་ལག་པས་འཛིན་ས་སྟེ་འཆང་བཟུང་ཞེས་ཐྲིས་པའང་ཡོད། 柄；把子（如弓剑等的手握处），也有写作

འཆང་ཟུང་། 者

ཆངས་པ། ཆངས་བུ། རྫོག་པོའམ་ཁུ་ཚུར་རམ་སྤར་གང་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འདུག་ཅིང་གཉིས་ཀར་ས་དྲག་མེད་པའང་ཡོད། 1. 拳头 2. 握 3. 一块；一颗，也有写作 ཆང་པ། ཆང་བུ། 者

ཆད། ཉིན་ཆད་དང་སྔར་ཆད་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་དུས་བཏབ་པའོ། ། 一定的时间；约定

ཆན། བཙོས་པའི་འབྲུ་སོགས་ཏེ་འབྲས་ཆན་ཞེས་རྗོད་པ་ལྟ་བུ། 煮熟的米麦等，如米饭叫 འབྲས་ཆན།

ཆད་པ། ཚར་གཅོད་ཀྱི་ཆད་པ། 刑罚；处罚

ཆན་པ། གྲི་ཉིས་འབྲེལ། 剪刀；剪子

ཆབ། ཆུའི་ཞེ་ས། 水（尊称）

ཆབ་སྒོ། ཁྲིམས་སྒོའི་ཞེ་ས། 政门；政途（尊称）

ཆབ་འབངས། ལྟ་འབངས། 民；属民

ཆབ་མི་འཆལ། ཆུད་མི་ཟ་བའི་བརྡ། 不浪费；不枉费（旧词）

ཆབ་འོག མངའ་འོག 领属；属下

ཆབ་རོམ། འཁྱགས་པ། 冰；冻冰

ཆབ་ཤོག ཕྲིན་ཡིག 书札；书信

ཆབ་སྲིད། དབང་ཐང་། 政治；政权

ཆབས་ཅིག ལྷན་ཅིག 俱；一起；一同

ཆམ་དུ། གཏན་དུའི་བརྡ། 永；永远（旧词）

ཆམ་པ། འགོ་ནད། 伤风（一种传染病）

ཆམ་ཕབ། གཡུང་ལ་ཕབ་པ། 打击；击中；适中要害

ཆམ་མེ།　　ལྷམ་མེ།　闪闪；闪烁；灿烂

ཆར་བ།　　སྤྲིན་བཙུད།　雨

ཆལ།　　འདག་རྫས།　皂；净垢物

ཆལ་ཆིལ།　ཆིལ་ཆིལ།　　ཀྱིན་དུ་ཡུད་པའམ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་མིང་།
汹涌；翻动；哗哗；向上翻腾

ཆལ་མར་བརྡལ།　　ཐང་མར་བརྡལ།　展布；摊开；普遍；展开

ཆས།　　བཟའ་བའི་ཆས།　食料；牲畜之料

ཆི་ཀྱ།　　ལས་བརྒྱ་བར་ཀོ་ཀ་ལི་ཀའི་རབས་ལས།　དགེ་སློང་འདི་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིའི་དགེ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་དམ་མེད་ཆི་ཀྱ་སྙམ་སྟེ།　ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཕལ་སྐད་དུའང་གྲགས་སོ། །　谁知道；何似

ཆིག　གྲངས་ཀྱི་གཅིག་སྟེ་ཆིག་བརྒྱ་ཆིག་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན།　一

ཆིང་སང་།　　བློན་པོ་སྟེ་ལི་ཤུར་ལས་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིང་སང་དང་འཕྱིང་སང་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད་དོ། །　臣相；大臣，也有写作 ཕྱིང་སང་། 与 འཕྱིང་སང་། 者

ཆིངས།　　འགག་མདོ་དྲིལ་བའི་སྡོམས་ཏེ་མགུལ་ཆིངས་དང་སྐེད་ཆིངས་ཀུང་། མཚོན།　带（如颈带、腰带）

ཆིངས་མ།　　སྐེ་རགས།　腰带

ཆིབ་པ།　　ཁྱབ་པའི་བརྡ།　遍布；遍满（旧词）

ཆིབས་པ།　　བཞོན་པའི་ཆིབས་པ།　乘（尊称）；坐骑

ཆིར།　　སྣ་རྒྱན་སོགས་སུ་ཆིར་གྱིས་ཆིར་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ངག་ཟིན་དུ་འཚིར་སྦྱོད་ཀྱིས་ཚིར་ཅིག་པའི་བརྡར་བཤད་དོ། །　压；榨

ཆུ།　　གཉེར་བའི་ཆུ།　水

ཆུ་སྐྱར། ཆུ་བྱ། 水鸭

ཆུ་སྐྱེས། པདྨ། 荷；莲花

ཆུ་གང་། སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་བརྡ། 精神；毅力（旧词）

ཆུ་གྲི། གྲི་ཆུང་། 小刀

ཆུ་སྟོད། སྐར་མ། 箕宿（星名）

ཆུ་མཐོངས། གནམ། 天；天空

ཆུ་འདངས། ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ། 澄水石；一种澄清水的宝石

ཆུ་ཕྱུར། ཝ་ཁའི་ཆུ། 滴水；水槽中的水

ཆུ་བ། ཡལ་གའི་རྩ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུས་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་ཡལ་གའི་ཆུ་བ་ལ་རྣ་རྒྱན་དུ་གླུ་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་ན་ཟུར་ཆག་པར་མངོན་ནོ། ། 1. 柯；树枝根部 2. 筋

ཆུ་བལ། ཉ་ཁྲིབས། 水棉；鳞；鱼鳞

ཆུ་བྲན། སྐྱ་བསང་། 灰白色

ཆུ་བུར། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར། 水泡

ཆུ་བོ། གཙང་པོ། 江；河

ཆུ་ཕྲན། ཆུ་ཕྲན། 溪；小河

ཆུ་མ་རྩི། ལྕུམ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཆུང་བར་གཏོགས་པ་ཆུ་སེར་དང་དམུ་ཆུ་སྦྱོང་བའི་མཆོག་གོ ། 一种大黄（药名）

ཆུ་མིག སའི་དངོས་གཞིར། ཆུ་མིག་ནི་སྔོ་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 泉

ཆུ་རྩ། ལྕུམ་རིགས་འབྲིང་པོ་སྟེ་ལྕུམ་དམར། 亚大黄（药名），也作ལྕུམ་དམར།

ཆུ་ཚོད། ཆུ་སྲང་། དབུགས་དྲུག་ཆུ་སྲང་གཅིག་དང་། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་སྟེ་དུས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དུས་ཚོད་འཁོར་ལོའི་རིགས་པས་གཞལ་ན་དབུགས་གཅིག་ལ་མོའོ་བཞི་དང་། ཆུ་སྲང་གཅིག་ལ་མོའོ་ཉེར་བཞི་དང་། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སྐར་མ་ཉེར་བཞིའི་ཚད་ཡོད་དོ། ། 漏；时计；时间

ཆུ་ཞེང་། ཟ་གྲོའི་སྔོན་པ་ལྟར་རྒྱས་ཆུ་ཞེང་གབ། །ཅེས་པ་ལྟར་སྲིད་ཞེང་སྟེ་མས་འཕྱུལ་བསྡུས་པར་མཛོད། རྒྱན་སྟོང་ལས། ཆུ་ནི་དཔངས་སུའོ། །ཞེང་ནི་འཁོར་ཟླུམ་མོ། །ཞེས་སོ། ། 长度与宽度、丛横

ཆུ་རྡུག སྤོ་རྒྱས་འབྱུང་དེ། སྨན་དཔེར། ཙ་བ་གཡུ་འབྲུག་འཁྱིལ་བ་འདྲ། །ལོ་མ་སྦལ་བའི་ལག་པ་འདྲ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 接治断筋的草药

ཆུ་ལོན། རག་གམ་ཟམ་པ། 桥或堤坝

ཆུ་ཤིང་། འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་འཛིག་པའི་ཤིང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྨྱུག་མ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། 芭蕉；藤

ཆུ་སོ། ལྟེ་འོག 小腹；尿道

ཆུ་སྲིན། རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་ཆུ་སྲིན། 鳄鱼

ཆུང་ངུ། ཆེན་པོའི་ཟློ། 小；小的

ཆུང་མ། ཆེ་ཞི། མཆིས་བྲང་། མཆིས་འབྲང་། བཟའ་ཟླའི་མིང་ངོ་། ། 妻

ཆུང་ཞེལ། དམན་པའམ་མ་རབས། 下贱；下流

ཆུད། ནང་དུ་ཆུད། 入；攒；向内

ཆུད་ཟ། གོད་པ། 枉费；耗费

ཆུན་པོ། ཕོན་པོ། 一束；一把

ཆུབ། རྟོགས་པ། 了解；领会；通达

ཆུན་ལག གསེར་གྱི་གཙུག་ཕུད་ཅན་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ་མདོན་བརྗོད་དུ་ཆུན་ཀླག་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 金凤鸟；金冠鸟 ཆུན་ཀླག

ཆུར་བ། ད་རའི་ཆུར་བ། 干酪；酪素

ཆེ་གེ་མོ། གང་ཟག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་རྒྱུའི་ཆེ་གེ་མོ། 某人（人的泛称词）

ཆེ་བ། ཆེན་པོ། ཆུང་དུའི་ཟླ་སྟེ་རབ་དང་མཆོག大；上

ཆེ་ཞེ། བྱེ་རྟོགས་སུ། སྲིང་མོའམ་ཕུ་ནུ་མོའམ་སུ། །ཞེས་དང་། སི་ཏུས་སྲིང་མོ་དང་། སྨྲ་རྒྱན་སོགས་སུ་བཟའ་ཟླ་དང་། ཞང་སྐྱེས་ཁྱོ་དང་ཡ་ཆེའམ་སྲིང་མོ་དང་། ཅི་ཞེས་དྲི་བའི་དོན་སོགས་མང་པོར་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། ། 妹；妻；嫂；姊妹

ཆེ་བཞི། དཔང་པོའམ་གཟུ་བ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་སྔོན་དུས་མི་བཞི་ཚོགས་ནས་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་སྙོས་བཏགས་པར་འཆད་ཀྱང་གཞུང་ཁུངས་མར་ཆེ་གཞི་དང་ཕྱི་བཞི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཟ་མ་ཏོག་གི་མཆན་བུར་གྲངས་ཀྱི་བཞི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཡོད་དོ། ། 证人；见证；中证人 ཆེ་གཞི། ཕྱི་བཞི།

ཆེ་ལོང་། རགས་པའི་ཆེ་ལོང་། 粗略；大概

ཆེད་འགའ། རེས་འགའ། 有些；或者；有一些

ཆེད་དུ། དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ། 因为；为了

ཆེན་རྒྱུན། ཆུང་མའི་ཆེན་རྒྱུན། 妻妾

ཆེན་ཐགས། ཕྱུགས་ནད་ཀྱི་བརྡ། 牛瘟；畜病（旧词）

ཆེམ་ཆེམ། འུར་བའི་ཆེམ་ཆེམ། 吆喝；嘈杂；鼓噪声

ཆེམས། འཕྲིན། 音信；遗言

ཆོ་ག ཐབས། 仪轨；仪式；方法

ཆོ་ངེ། ངུད་མོ། 悲声；嚎泣

ཆོ་འཕྲུལ། རྫུ་འཕྲུལ། 幻变；神奇的变化

ཆོ་འབྱང་། ཞང་པོ། 舅舅；舅父

ཆོ་རིགས། རུས། 姓；姓氏

ཆོ་ལོ། གོའམ་གཟེངས་བསྟོད། 1. 职衔；封袭；职务；衔名 2. 谷子

ཆོག་ཤེས། ཚིམ་པ། 知足；满足

ཆོན་ཐག སྦྲའི་ཆོན་ཐག 帐房的拉绳

ཆོམ་པོ། འཕྲོག་པའི་ཆོམ་པོ། 强盗

ཆོལ་ཁ། ས་ཚིགས། 区划；区分；地界；部份

ཆོལ་བ། མངོན་སྤྱོད་དམ་དྲག་ལས། 戎事；武俱或军事

ཆོལ་ཟངས། ཀང་ལག་འཁྲུ་སྣོད། 浴盆；手脚浴器

ཆོས། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོར་འཇུག་གོ ། 佛法；佛经；宗教

མཆ

མཆད་པ། དུར་སའམ་དུར་ཁང་སྟེ་ཞི་རྡུང་གིས་འཕུལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཁྱིས་འདུག 葬场或殡房

མཆན། ཡི་གེའི་མཆན། 注解；注释；附注

མཆན་ཐུ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སློབ་མ། 魔术师的徒弟(丑配角)

མཆི་བ། འཇོང་བ་སྟེ་འགྲོ་བ། 归；归向；去

མཆི་མ། མིག་ཆུ། 泪；眼水

མཆིག མཆིག་གུ། རང་འཐག་གི་ཡས་རྡོ་དང་མས་རྡོ་སྟེ་མཆི་གུ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཡོད་ལ། སྒོག་ཆགས་མཆིག་ཅེས་པའང་མཆོན། 杵；上磨石 མཆི་གུ། མཆིག

མཆིང་། དཀྱིལ་ལམ་དབུས་ཏེ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོར་མཆིང་རྣམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 中；中央 མཆིང་རྣམ།

མཆིང་བུ། ནོར་བུའི་རིགས་ཕལ་བ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་ཞེ་དྲུང་གིས་འདས་འཕྲུལ་དུ་བྱེད། 假宝石

མཆིད། གཏམ་གྱི་ཞེ་ས། 谕（话的尊称）

མཆིན་ཁ། དམར་ནག 肝色；黑红色

མཆིན་པ་འོ་ག། སྔོ་རོང་ཚད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་མཆིན་པའི་མདོག་དབྱིབས་ཅན་མཆིན་དུག་དང་ཙ་དཀར་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པའོ། ། 治肝病的药

མཆིན་པ། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ། 肝脏（五脏之一）

མཆིམས། བོད་ཀྱི་རུས་མིག 侵木（西藏姓氏名）

མཆིལ་བ། ལྕགས་ཀྱུའི་བརྡ་རྙིང་དང་། ཁང་བྱིའུའམ་ཡུལ་བྱིའུ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 雀；麻雀 2. 铁钩（旧词）

མཆིལ་མ། ཁ་ཆུ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་ཁ་ཟས་ཞེས་བཀྲལ་བའི་ཁུངས་ཚོལ། 唾液；唾沫

མཆིལ་མལ། འདུག་སའམ་ཉལ་ས། 住处；卧床

མཆིལ་ལྷམ། རབ་བྱུང་གི་ལྷམ་སྟེ་གླུ་སོག་མ་མེད་ཀྱི་ཁ་ཆུའི་དུག་སྐྱོབ་པའི་ཆས་བཏགས་སོ། ། 僧鞋

མཆིས། ཡོད་པ། 有（雅称）

མཆིས་བྲང་། 妻室

མཆུ། ཁའི་སྒྲོས་དང་། སྲིད་ཀྱི་ཚད་དང་། སྐར་མ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་གར་འཇུག 1. 嘴唇 2. 长度 3. 星宿（二十八宿之一）

མཆུ་སྒྲོང་། གླིང་བུ། 笛；箫

མཆེ་བ། སོའི་མཆེ་བ། 犬齿；虎牙

མཆེད། སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་ཞེ་ས་དང་། འཕེལ་བའམ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 增长；增大；蔓延；流行 2. 兄弟姊妹（尊称）

མཆེར་བ། དོན་སྙིའི་ཡ་གྱལ་ཏེ་ཕལ་སྐད་དུ་མཆོར་བ་ཟེར། 脾 མཆོར་བ།

མཆོག རབ། 最胜；最上

མཆོག་མ། རྩེ་མོ། 顶；尖子

མཆོང་། རྡོ་བརྒྱད་སྤུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་སྟེ། མ་ནོ་ཏུ་དེ་དམན་པར་བཤད་ཅིང་། ནོར་བསྟན་གྱིས་མཆུང་ཞེས་བྲིས་པ་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ན་ལེགས་པར་སེམས། 红玛瑙（药宝石名）

མཆོད་པ། མཉེས་བྱེད། 供养；供施

མཆོར་བ། རྣམ་རར་ཆེ་བ་སྟེ་འཕྱོར་ཞེས་པའང་འཐད། 铺长；阔绰；摆阔气

འཆ

འཆག་པ། འགྲོ་འོང་གི་འཆག་པ། 散步；行动；来往

འཆམ། འཁྲབ་པའི་གོ་སྟེ་ས་མཐའ་བྱུས་པའང་ཡོད། 舞蹈；舞

འཆར་སྒོ། ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྒོ། 想法；意见

འཆར་ཅན། ངེས་པ་ཅན། 确定；一定者

འཆལ་འཆོལ། འཆལ་བ། འཆོལ་བ། རལ་བ་ཞིག་པ། གདད་སོ

མེད་པ། ཧོར་བ། འཁྲུགས་པ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར། 篷头；错乱；凌乱；无目的

འཆི་བདག གཤིན་རྗེ། 死神；狱帝；净阎王

འཆུ་བ། ཨ་ལ་ཤས་འཕྲོག་པའི་དོན་ཏེ་དུས་ཀྱིས་འཆུ་དང་དབང་གིས་འཆུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ། 夺去；劫去

འཆུས་པ། ཡོ་བ། 弯；歪斜；弯曲

འཆུགས། འཆུགས་ཞེས་པ་ཁ་འཆུ་སྡུམ་པའི་མིང་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དེ་བརྟག 1. 调解纠纷 2. 错误

འཆུན། འཆུམས། དབང་དུ་འདུས་པ། 制服；强迫

འཆུར། ཟ་མ་ཏོག་དང་དག་བྱེད་གསལ་མེར་གནས་སུ་འཆུར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སླེབས་པའི་མིང་ངམ་བརྟག 到达

འཆེལ་བ། ལི་གུར་ལས་ཞེན་པའམ་ཆགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བསྟེན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཆ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 贪爱；交识；承事

ཇ

ཇ། རྒྱ་ཤིང་གཅིག་ལ་ནམ་སླའི་དབང་གིས་ལོ་མ་ཤེད་ཆེ་ཆུང་གིས་ཇ་བཟང་ངན་ཡོང་བ་ལོ་རེར་ལན་བདུན་རེ་གཅོད་ཅིང་། རྒྱ་ནད་དང་ཚད་པ་ལ་ཕན་ཞིང་སྣང་ས་ལུམས་ཀྱིས་ཚད་པ་རྣམས་འདོན་བྱེད་དོ། །ཨ་ལ་ཤའི་ཇ་མཆོད་འགྲེལ་བར། བོད་དང་སོག་ཡུལ་དུ་ཇ་དང་ཆའི་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ཡང་ཇའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱ་དང་ཁྲ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པར་བཤད་དོ། ། 茶

ཇ་ཁ། སེར་ནག 茶色；黄黑色

ཇ་རིལ། ཐོད་པ་སྤྱི་ཇ་ཧྲིལ་དང་བྲ་རིལ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 头盖骨，也作 ཇ་ཧྲིལ། བྲ་རིལ།

ཇ་ཧོང་། ལི་ཤུར་ལས་བཙོད་མདོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཚག་གམ་བཙག 姜黄；紫色

ཇག་པ། ཡར་པ། 强盗；盗匪

ཇི་སྐད། འདི་སྐད་དེ། ཇི་ལྟར། ཇི་ལྟ་བུ། ཇི་འདྲ། ཇི་སྲིད། ཇི་སྙེད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 如说；如云

ཇི་ག བརྟག་པའི་ཚིག་སྟེ་ཇི་གར་དུ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 怎样 ཇི་གར་དུ།

ཇི་འོས། གང་འཚམ། 相应；相当

ཇི་རྫོབ། ཅི་ཕྱིར་གྱི་བརྡ། 为何；何故（旧词）

ཇིས་ན། ཅིས་ན་ཞེས་པའི་བརྡ། 因何；以何原因（旧词）

ཇུ་ཐིག བསྐལ་སྲིད་ཚགས་དགུ་འཛིག་བཅུ་ཐིག་པ་ལ་བཅུ་ཐིག་ཅེས་པའི་ཟུར་ཆག་པར་ཇུ་ཐིག་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་། 本布教算卦法 བཅུ་ཐིག

ཇུ་བོ། རྡོ་བ། 石；石头

ཇུས། གཡུལ་ངོ་སོགས་སུ་རྒྱལ་བ་ལ་ཇུས་ལེགས་དང་ཕམ་པ་ལ་ཇུས་ཉེས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཐབས་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 策；计

ཇེ། དང་པོའམ་རེ་ཞིག་དང་། ཇེ་ཆེ་ཇེ་བཟང་ཞེས་སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན། 1. 渐（如渐大） 2. 最初；暂时

ཇེ་ཞིག རེ་ཞིག 暂；暂时

ཇེང་། དབྱངས་སམ་པི་ཝང་གི་བརྡ། 音或琵琶（旧词）

ཇོ་ཇོ། ཕྱི་རྟགས་སུ་ཡབ་བམ་ཇོ་ཇོ་ཞེས་དང་། མི་ཏུས་ཕུ་བོར་བཤད། 兄；哥哥

ཛོ་བོ། ཇོ་བོ། 主;主人

ཛོ་མོ། གཙོ་མོའམ་སྟོན་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་བཞིའི་རྗེའུ་རིགས་སོ། 1. 女主人 2. 尼姑

ཛྷ

ཛྷང་། སྒམ་མམ་བང་བ་སྟེ་སྒྲུང་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 箱;仓 སྒྲུང་།

ཛྷུད་པ། རྒུད་པའམ་རིད་པ་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་ཆེད་ཅེས་བྲིས་པ་དག་མིན་དཔྱད། 瘦;衰弱

ཛྷེ་ངར། ལག་པའི་རྗེ་ངར། 腕;小臂

ཛྷེ་བོ། གཙོ་བོ། 王;首领;领袖

ཛྷེ་བཙུན། གཙོ་བོའམ་མཆོག་སྟེ་བརྗོད་ཉིད་དུ་རྗེ་བཙུན་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྐད་དོད་བྷ་ཊྚ་ར་ཀ་བསྒྱུར་ན་དང་གྲོལ་ལམ་མཆོག་གི་ལྷ་ཞེས་པར་འདུག་གོ ། 主尊;尊胜(对哲人或教主的尊称)རྗེ་བཙུན། 系梵文 བྷ་ཊྚ་ར་ཀ 的转音

ཛྷེ་ས། ཞེ་ས། 尊敬;敬语;恭敬

ཛྷེད་པ། རྒྱན་སྣང་ལས། རྗེད་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སུ་དུད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་སི་ཏུས་བས་འཕྱུལ་ཅན་དུ་བྱེད། 钦佩;尊敬

ཛྷེད་བྱེད། གདོན་ཞིག 使忘者(一种鬼名)

ཛྷེན་པ། རྐྱང་པའམ་རྗེན་མོ། 1. 单独 2. 裸露 3. 生的(未熟)

ཛྷེས། ལག་པའི་རྗེས། 痕迹(如手痕)

ཛྷེས་མ། མཐའ་མ། 后面的,最后的

ཛྷོད་པ། སྒྲའི་རྗོད་པ། 声音;语言(表达的工具)

ལྗ

ལྗགས། ལྕེའི་ཞེ་ས། 舌（尊称）

ལྗང་ཁུ། ནེ་ཙོ་མདོག 绿色（鹦哥绿）

ལྗང་ཚོན། རྩྭ་ཕུང་། 绿束；草捆

ལྗང་བུ། མྱུ་གུ། 芽；苗 ；绿芽

ལྗན་ལྗིན། བཤང་གཅིའམ་མི་གཙང་བ། 便溺；污秽；肮脏

ལྗབ་ལྗབ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཐལ་མོ་ལྗབ་ལྗབ་པོར་སྦྱར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཐལ་མོ་དཔུག་པོར་སྦྱར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དོན… འདྲའོ། ། 拼合；两掌相合之姿

ལྗབ་ལྗིབ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་བརྗོད་ཡས། བརྗོད་མེད་དག་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 一种大数字名

ལྗར་མནན། ལམ་རིམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་ཚིར་གྱིས་མནན། ཞེས་འགྲེལ་ཅིང་དོན་བསྟན་གྱིས་ཇ་མགོ་ཅན་ལ་ར་མཐའ་མི་འབྱུང་བར་བཤད། 榨压；紧压

ལྗི་བ། མཚོང་ལྡིང་བྱེད་པའི་སྲོག་ཆགས་འཛི་བ་སྣེ་འཇུ་བའང་ཟེར། 跳蚤
འཇུ་བ།

ལྗིད། ལྗི་བའི་ལྗིད། 重量

ལྗོངས། རྒྱན་སྣང་དུ་མི་རིགས་བཞི་ཚང་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་། སྦྱོང་རྒྱུད་མཆན་དུ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ། ཞེས…… གསུངས་སོ། ། 邦；州；区；地方

ལྗོན་པ། ཤིང་སྡོང་སྟེ་དོན་བསྟན་གྱིས་ར་མགོ་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད། 树

མཇ

མཇིང་པ། ལྟག་པ། 肩；颈；肩胛

མཇུག་ཟློགས། བྱ་བའི་མཇུག་ཟློགས། 结尾;末尾;结束

མཇུག་མ། ང་མ། 尾;尾巴

མཛེ། ཕོ་མཚན། 男生殖器

འཇ

འཇག་མ། རྩྭ། 草;茆草;茅草

འཇང་བ། ཞུང་སྐྱུས་ཟ་བའམ་བཏུང་བ་ཞེས་གསུངས། 食物或饮料

འཇབ་བུ། རྐུན་མ། 贼;窝贼

འཇབ་ཚེ། ཚེར་འདོན། 镊子;拔刺具

འཇམ་པ། རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐབས་འགར་ཐུག་པའི་མིང་དུའང་འཇུག་སྟེ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དུ། འཇམ་གང་ཞིག་གི་དབུལ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། 光滑;柔细;粥

འཇམ་འབྲས། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་སྦྲུལ་གྱི་སྒོ་ང་དང་འདྲ་བ་དེའོ། ། 芡实(一种药果)

འཇའ། གཞའ་ཚོན་དང་། གྱེན་དུ་འགྱོག་སྲུད་ཀྱི་འཇའ་ཤིང་གཉིས་ཀར་འཇུག་ལ། ཕྱི་མ་ལ་འཇའ་བརྗེགས་དང་འཇའ་བཞིག་ཅེས་བྲིས་པའང་མཐོང་ཞིང་། ཞུང་སྐྱུས་འཇའ་དང་འཇམས་པ་ནི་ཡིངས་པ་བཏང་བ། ཞེས་དང་། ངག་ཟིན་དུ། འཇའ་ཤིང་ནི་བཟང་ཤིང་ཞེས་བཀྲལ་ཏོ། ། 1. 虹 2. 橇棍
འཇའ་བརྗེགས། འཇའ་བཞིག འཇའ། འཇམས། འཇའ་ཤིང་།

འཇའ་མོ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མར་སྐྱིད་པ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཀང་འགྲོའི་ཨུ་ལག་པའི་མིང་དུ་གསུངས་སོ། ། 舒适;快乐;步行的乌拉

འཇའ་ས། བཀའ་ཤོག 诏;诏命

འཇར། གླན་པའི་འཇར། 接连;补缀

འཇས། ཡན་ལག་ཞ་བ། 残肢;手足残缺

འཇི་བ། འཇིམ་པ། འདམ་བག་སྟེ་འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འཇི་བ་ཞེས་པ་འདོད་སེམས་ཀྱིས་མིང་དུའང་བཤད། 泥泞

འཇིག་རྟེན། འཁོར་བ། 世间;世界;轮回

འཇིགས། སྐྲག་པ། 怖畏;害怕

འཇིང་། གཉེན་ཏེ་ཙ་འཇིང་ཞེས་པས་མཚོན། 亲属

འཇིངས། དཀྱིལ་ལམ་གཏིང་སྟེ་ས་མཐའ་མ་བྱུས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས་པར་སེམས། 1. 中央;正中 2. 深度

འཇིབ་སྒྲོ། ཁྲི་ཡང་ཀྱུ་ཆེན་ཏེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད། 大栀子花;秦艽(药名)

འཇུ་བ། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་འཇུ་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟོད། ལག་རྒྱུན་དུ་འགྱུ་བ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་འདུག 准备;开始 འགྱུ་བ།

འཇུངས་པ། སེར་སྣ། 悭吝;吝啬

འཇུད་འབྲུན་མ། སྨད་འཚོང་མ། 妓女

འཇུད་པ། འཇུག་པའི་བརྡ། 入;进入;装入(旧词)

འཇུན་པ། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་ཡིད་ལ་འཐད་པ་ཞེས་འགྲེལ་ཅིང་། སེ་དུས་ཐབས་ཀྱིས་འཇུན་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོན་པའི་མིང་ཞེས་བཤད་དོ། ། 1. 注意;赞成 2. 抵制;骗

འཇུར་བ། སླེབས་པ་སྟེ་གནས་སུ་འཇུར་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་མིག་འཇུར་ཞེས་པའང་མཚོན། 到达;抵

འཇུར་འགེགས། ཡི་དྭགས་ཤིག 鬼名(一种饿鬼)

འཇུར་བུ། སྐུད་པ་སོགས་ཀྱིམས་ཆེ་བའི་འཇུར་མདུད་དེ་སྣ་རྒྱན་དུ་མས་འཕྱལ་མཛོད། 纽结(线绳等搓纽过紧时所起的结)མཇུར།

འཛིན་པ། ལི་ཀུར་ལས། ལེན་པ་དང་གཅགས་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིད་དང་ཟ་བར་འཐད་པ་ལྔ་བུའི་མིང་དུ་བཤད། 满意；受；取；记忆；同意

འཛེབས། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འགྲིགས་པ་དང་ལེགས་པ་དང་སྙན་པ་དང་ཕན་པ་ཞེས་བཀྲལ་ཏོ། ། 1. 悦耳；好听 2. 好；有利

འཛེམ་པ། མཁས་པ། 巧；熟练

འཛེར་འཛིགས། བརྒྱ་བྱིན། 帝释；玉皇

འཛོ་བ། སྙིག་པའི་འཛོ་བ། 媚；

འཛོག་པོ། ཀླུ་འཛོག་པོ། 安置龙王

འཛོང་། དབྱིབས་ནར་མོ་སྟེ་སྒྲ་རྒྱན་ལས། འབྱོང་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་ཡི་གེ་རྣམས་ན་འདི་ཉིད་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། ། 长圆形；椭圆形

འཛོན་དམར། ཟངས་ཀྱི་རིགས་ཤིག 红铜

འཛོར་བུ། ཏོག་ཙེ། 小镢头；锄子

འཛོལ། གོས་སོགས་དམའ་བར་འཕྱང་བ་སྟེ་འཛོལ་ལེ་བའམ་འཛོལ་འཛོལ་དང་ཐྱོལ་ཡང་ཟེར། 悬垂；垂下 འཛོལ་ལེ་བ། འཛོལ་འཛོལ།

འཛོལ་མོ། ཅིའུ་འཛོལ་མོ། 百灵鸟

འཛོལ་ཉོག ངོམས་པ་མེད་པའམ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པའོ། ། 1. 无厌；不知足 2. 不加思考

བཛ

བཛིད་པ། བརྗིགས་པས་བཛིད་པ། 光耀；光荣

བརྗེད་ངས། བརྗེད་དྲགས་པ་སྟེ་ཧ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 健忘；遗忘

ཉ

ཉ། ཟླ་བའི་འཕེལ་ཁ་གང་བ་དང་སྲོག་ཆགས་ཉ་མོ། 1. 鱼 2. 望；满月

ཉ་སྐྱོགས། ཉ་ཕྱིབས། ཉ་ཕྱིས་སུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་ཕྱིབས་ནི་ཆུ་བལ་ཏེ། འདི་ལ་ཉ་སྣབས། སྦལ་སྣབས། དུད་པ་བྱ་བལ་མ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། 蚌；贝壳 ཉ་ཕྱིབས། ཉ་སྣབས། སྦལ་སྣབས། དུད་པ་བྱ་བལ་མ།

ཉ་ག སྔང་ཆ་སྐྱེ་འཛལ་བྱེད་དང་། ཡུལ་གའི་མིང་དུའང་བཤད། 称（西藏的称）

ཉ་ཕྱིས། མུ་ཏིག་གི་སྣོད། 1. 蚌；贝壳（真珠的外壳）2. 石明（药名）

ཉ་བ། ཟླ་བའི་འཕེལ་གང་བ། 望；月亮盈满

ཉ་མ། བུད་མེད། 妇女；女子

ཉ་མིད། ཆུ་སྲིན། 一种鳄鱼

ཉག་ཚོར། ཉུལ་མ། 巡查者；侦查者

ཉག་པ། ལེབ་མོའམ་ལྟོང་ཅན་ཏེ་སྣ་ཉག་ཅེས་པ་དང་ལེབ་མོར་གླིབས་པ་ལ་ཉག་པོར་གནགས་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། འདི་ལ་ཉེག་ཏུ་བྲིས་པའང་ཡོད། 1. 扁；扁形 2. 凹；缺口 3. 陷下 ཉེག

ཉག་ཕྲན། མདའི་བརྗ་སྙིང་སྐྱེ་ལི་གུར་ལས་ཐུག་ཕྲན་ཞེས་འབྱུང་། 箭（旧词）

ཉག་མ། རེ་རེ་བ། 各个；各自

ཉག་མོ། ནག་མོ་སྡེ་ཚང་མ། 妻；妇人

ཉང་། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 娘（藏族姓氏之一）

ཉན་ཐོས། སློབ་མ། 声闻（佛经术语）；弟子

ཉན་རྣ་བ། ཕག་ཉན་པ། 奸细；偷听者

ཉབ་ཉོབ། རེག་བྱའི་ཉབ་ཉོབ། 松软；松虚

ཉམ་ང་། ཉམ་ཆུང་། ཉམ་ཐག ཉམ་ཉེས། ཉམ་དམས། བག་ཚ་བ། དམན་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། ཞན་པ། བསྟད་པ་སོགས་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱར། 1. 恐惧失望 2. 衰败 ཉམ་ང་། ཉམ་ཐག ཉམ་ཆུང་། ཉམ་ཉེས། ཉམ་དམས།

ཉམས། སྣངས་ཀའམ་ཚུགས་ཀ་དང་། སྐབས་འགར་སེམས་ཀྱི་མིང་དུའང་འཇུག་སྟེ་ཉམས་ཡིན་དང་ཉམས་སྦྱོང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 姿态；心情；神气

ཉམས་པ། འཇིག་པའི་ཉམས་པ། 衰；衰退；灭坏；伤害；捐害

ཉམས་སད། ཚོད་བགམ། 试验；试探

ཉར་ཉེར། གྲངས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་སྟེ། འདིར་ཉི་ཤུ། ཉིས་བརྒྱ། ཉིས་སྟོང་། ཉི་ཁྲི། ཉིས་འབུམ། ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་དགུའི་བར་དང་། གཉིས། གཉི་གའམ་གཉིས་ཀ། ཉིས་རིམ་ཉི་རི། བསྙད་ཡས། བསྙལ་ཡས། སྙིང་པོ་མཆོག ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། །དེ་ཡང་མཁས་དབང་དཔའ་རི་བས། ཉི་ཤུ་ལ་ཤ་ཛི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན། ད་ཤ་བཅུར་འཇུག་པས་དོན་ལ་གཞོལ་ཞིང་བརྗོད་ཀྱང་བདེའོ། །ཉེར་གཅིག་ལ་ར་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ས་རྣམ་བཅད་དང་། ན་མི་ལས་རའོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱི་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་དག་སྔ་ཤུགས་འཛིན་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐོན་མི་ཆེན་

པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་དང་ཞེ་གཅིག་སོགས་ལ་ཨ་ཨི་ལ་ཨེ་ཞེས་པ་དང་། སོ་གཅིག་དང་དོན་གཅིག་སོགས་ལ་ཨ་ཨུ་ལ་ཨོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྟེ་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱང་བོད་ལ་བཟོད་བདེ་བར་དགོངས། ཆ་རིས་ཕྱོགས་མཚོན་པར་ང་གཅིག་དང་ཀྱ་གཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་རོ། །རེ་གཅིག་ཅེས་པའང་ཨོ་ཐོབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མི་བདེ་བས་རྩུག་ཅེས་པའི་ར་བཏགས་རར་བྱས་ཏེ་ཨེ་སྒྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལེགས་པ་ཞིག་གོ ། 魄虚(大数名)

ཉར་མ། ཆུའི་ཟེགས་མ། 点滴；水点

ཉར་ཚགས། ནོ་དམ་མམ་བསྲུ་སྐྱོག 1. 收藏；储 2. 管理；保存

ཉལ་ཉིལ། སྙིགས་མ། 肮脏；污秽

ཉི་མ་ཕྱེ། མཚོ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དོན་ཏེ་བརྗ་རྙིང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 正午

ཉི་ཚེ། ཕྱོགས་རེ་བ། 一部；独一；片面

ཉི་འོག རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས། 日下(形容印度中部)

ཉིང་ཁུ། བཅུད་ཀྱི་དྭངས་མའམ་ཡང་སྙིང་སྟེ། སྦྱར་ཉིང་ཞེས་པ་ཡང་གི་སྒྲར་མཐུན་པས་ཡང་དགོས་ལ་ཉིང་དགོས། ཡང་བྲན་ལ་ཉིང་བྲན། ཡང་ལག་ལ་ཉིང་ལག ཡང་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 精粹；精花；精英 ཉིང་། ཡང་། ཡང་དགོས། ཉིང་དགོས།

ཉིང་གྲལ། རིགས་ངན་གྱི་བརྗ། 下贱(旧词)

ཉིང་ཏོར། ངེས་པར་གྱི་བརྗ། 决定；必定(旧词)

ཉིང་ཤ། རང་ཤའམ་ཉེ་དུའི་ཤ། 亲肉(自己的肉或近亲的肉)

ཉིད། ཁོ་ནའི་ཚིག་ཕྲད། 唯；性（唯一词；专一词）

ཉིན། སྲིབ་ཀྱི་ཟློ། 阳面（阴面的对称）

ཉིན་མོ། མཚན་མོའི་ཟློ་སྟེ་ཉིན་གུང་ཞེས་པའང་མཚོན་ཞིང་། ཉིན་གུང་ལ་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཇོར། ཉིན་མོ་ལ་ཆ་བཅོ་ལྔར་བྱས་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 白昼

ཉིལ། རལ་བའམ་ཞིག་པ། 1. 坏；毁坏 2. 滴下；掉下

ཉིལ་ལི་ལི། སྲན་མ་འགྲིལ་བའི་ཉིལ་ལི་ལི། 嘟噜噜（如豆子滚的状况）

ཉིས་ན། ཡང་ན་དང་གཉིས་སུ་ནའི་བརྡ། 再者；或者（旧词）

ཉུག་པ། བྱུག་རྫས་སམ། ཡང་ཡང་རེག་པ་སྟེ་ནོར་བསྟན་གྱིས་མཉུག་ཅེས་བྲིས་ཡོད། 1. 触；摩 2. 涂物（如油）མཉུག

ཉུག་རུམ་པ། བཙུན་མོའི་འཁོར་ཏེ་འབྲས་བུ་བཏོན་པའོ། ། 阉人；宦官

ཉུང་ངུ། མང་པོའི་ཟློ་སྟེ་ཉུང་ཟད་དང་ཉུང་ཤས་ཀྱང་མཚོན། 少；少许 ཉུང་ཟད། ཉུང་ཤས།

ཉུངས་ཀར། ཡུངས་ཞི་དཀར་པོ་སྟེ་དཀར་གྱི་ད་ཡིས་ཏེ་རྟགས་མཚུངས་སྣངས་པའོ། ། 白芥子

ཉུངས་མ། མངོན་བརྗོད་ལས། བྲན་གྱི་བཟའ་བར་བཤད་དེ། སྨན་གཞུང་ལས་དུག་ནད་སྲུང་བར་བསྔགས་སོ། ། 蔓菁

ཉུལ། བུལ་བའམ་འགོར་བའི་བརྡ། 缓慢；迟延（旧词）

ཉུལ་མ། ལྟ་རྟོག་མཁན་ནམ་སོ་པ་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་སུ་སྤྱུལ་མ་དང་། སྒྲ་རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་མ་སྤྱུལ་བྱེད་པ་ནོར་ཏེ་གཉུལ་གྱི་རིགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ནོར་བསྟན་གྱིས་མཉུལ་ཞེས་བྲིས་སྣང་ངོ་། ། 巡

查者；哨兵；特务

ཉེ་འཁོར། ཉེནད་ཀོར། ཐན་ཀོར། ཉེ་ལོགས། ཉེ་དྲུང་། ཉེ་ཕྱོགས། ཉེ་འདབས་རྣམས་དང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་ཞེས་པ་བསྡུས་པའི་ཉེར་སྤྱོད། ཉེར་མཁོ། ཉེར་ལེན། ཉེར་བསྡོགས་སོགས་ཀྱང་མཚོན། 附近；近旁；跟前；近处等 ཉེ་བར། ཉེར། ཉེར་སྤྱོད། ཉེར་མཁོ། ཉེར་ལེན། ཉེར་བསྡོགས།

ཉེ་དུ། ཤ་རུས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བདུན་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་གཉེན་ཏེ། དེའི་གནད་ཀྱིས་འདུལ་བར་ཆུང་མ་ཉེ་དུ་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཉེན་འདུན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྡུས་པར་མཛོད། 近亲；亲属 གཉེན་འདུན།

ཉེ་བ། ཐག་ཉེ་བ། 近

ཉེ་ཉོན། སྐྱོན། 恙；灾害；罪过；害

ཉེའུ། ཉ་ཆུང་ངུ་དང་མི་ཉེས་ཅན་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 鱼子 2. 罪犯

ཉེའུ་ཤི། ལི་གུར་ལས་བཅུད་ཚོར་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད། 知味的旧词

ཉེ་ཟུངས། ཉེ་རེག འཁྲིག་པའི་མིང་ཡིན་ལ་ཉེ་རེག་ཅེས་པ་ཁྲུས་ལའང་འཇུག་གོ། 交媾；行淫 ཉེ་རེག

ཉེ་རེ་རེ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་ཉམས་ལྟ་བུའི་མིང་། 时时变化的样子

ཉེ་ཤིང་། ཉན་སྲིབ་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་ལྕུགས་ཀྱི་སྨན་ཆུང་འདྲ་བ་རྒྱ་སེར་འཛོམས་པར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཉེ་སྨུག་པ་དང་། ཉེའུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཉེ་སྨུག ཉེའུ黄精（一种药果）།

ཉེན། མཁས་འབྱུང་དུ་ཆང་གི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་ཏེ་བརྟག 地基（旧

词）

ཉེན་ཁ། ཆག་སྒོ། 危险;危难

ཉེན་པ། མནར་བ། 苦害;侵害

ཉེར་བ། གཅན་གཟན་ངར་བ། 咆哮;野兽吼叫

ཉེས་པ། སྐྱོན་ནམ་སྡིག་པ། 过失;罪恶

ཉོ་ཏི། ངག་ཟིན་དུ་ཤིང་ཛོ་ཏི་ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་ཁུངས་ཆོལ། 一种树木名

ཉོག ཁམས་འཁྲུགས་པ། 1. 迷乱;昏乱 2. 疲乏

ཉོད་པ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བརྫ། 食物(旧词)

ཉོན་མོངས། ཆགས་སོགས། 烦恼;惑乱

ཉྭ

ཉྭ། རྐང་པའི་ཉྭ་སྐྱི། 踝骨

རྙ

རྙང་མ། རྙང་། གཉང་། མི་གཙང་བ་སྐྱེ་ཕྱི་ས། 1. 污秽 2. 粪便

རྙི། རྒྱའམ་དོལ་ཏེ་བྱ་མས་སྐྱིང་བ་དང་ཞེ་རྡུང་གིས་ས་མགོ་བྱས་སྣང་། 网;网络

རྙིག་རྙིག འདུལ་བར་སྨན་གཞིའི་ཐད་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་དོན་ནམ་བརྟག 痛苦;痛疼

རྙིང་རྙིང་། ཆེས་རྙིང་བ། 褴褛;破旧;十分陈旧

རྙིད་པ། སྐམ་པར་ཉུགས་པའི་རྙིད་པ། 蔫萎;干萎的

རྙིལ། སོ་ཡི་རྙིལ། 龈

རྙེད་པ། ཐོབ་པ། 获得;得到

རྙོག་མ། དྲི་མ་ཅན། 浊;不洁;有垢者

རྙོང་། བྱི་རྟོགས་སུ་བྲུག་པའམ་སྒྲུང་ནུལ་ཞེས་པ་ལྟར་ཞལ་ཞལ་དང་། བསླབ་བཏུས་ལས་སྤྲེའུ་བསྐོར་བའི་རྙོང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྙེ་དང་། རྒྱན་ལས། དཀྱུ་བྲུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོང་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འོམ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འཇུག་གོ །
1. 镘抹 2. 网罗;陷井

སྙ

སྙལ། ཚིག་གཉེར་ལས་ཉལ་བའམ་དྲན་པ་མེད་པའི་སེམས་སྟོར་བ་ཞེས་འགྲེལ།
1. 睡卧 2. 晕倒

སྙ་ལོ། སྲིབ་རིར་སྐྱེ་བ་མེ་ཏོག་དཀར་ཞིང་སྡོང་པོ་དམར་རིང་ཚིགས་ཅན་ཏེ་རྒྱ་ལོང་གི་ཚ་བ་སེལ་བའི་མཆོག་གོ། 紫苏(药名)

སྙང་སྙོང་། སྙ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་སྟེ་དོན་མེད་དམ་ཐ་ཤལ་གྱི་མིང་ཡིན་ནམ་བརྟག
最下;无意义

སྙད་ཀ སྐྱགས་འཚོལ་བ། 籍词;寻隙;挑衅

སྙན། རྣ་བའི་ཞེ་ས། 耳(尊称)

སྙན་པ། གྲགས་པའམ་མཉན་འོས་པ། 1. 名誉;声誉 2. 好听;悦耳

སྙམ། སེམས་པའམ་རྟོག་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞེས་པའི་མཚན། 思想;思惟;思量

སྙི་བ། རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་རམ། རྩི་སྨན་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ལྕི་བ་རློན་པ་ལའང་འཇུག་གོ ། 1. 嫩;柔嫩 2. 贝母(药名) 3. 湿牛粪

སྙི་མོ། རེག་བྱ། 1. 嫩;柔软 2. 温和

སྙིགས་མ། ཚིགས་མ། 1. 恶浊;衰败 2. 渣滓(如喝淡的茶叶及药渣等)

སྙིང་། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ། 心脏

སྙིང་ཁམ། བློ་ཧམ་སྙེ་སྤྱི་བརྟོལ། 1. 大胆 2. 贪心；无耻

སྙིང་རྗེ། བརྩེ་བ། 悲悯；怜悯；爱怜

སྙིང་པོ། བཅུད། 1. 精花；精英 2. 中心

སྙིང་ཞོ། སྨན་ཡུལ་ནས་འབྱུང་བ་སྙིང་ནད་སེལ་བའི་མཆོག་གོ ། 酸枣（药名）

སྙིད་པོ། ཁྱོ་གའི་ནུ་བོ་ཡིན་ལ། ཁྱོ་གའི་སྲིང་མོ་ཆུང་མའི་སྙིད་མོ་ཡིན་པའང་མཚོན། 小叔 སྙིད་མོ།

སྙིམ་པ། ལག་པའི་ཁྱོར་བ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 一掬；一捧（两手相捧量）

སྙུག་གུ། སྙུ་གུ། ཡི་གེ་འབྲི་བྱེད་དེ་སྣ་རྒྱན་ལས་སྨྱུག་མ་གཞོན་ནུ་སྨྱིག་མས་བྱས་པའི་སྨྱུ་གུ་ཞེས་པ་དག་པར་གསུངས་སོ། ། 竹笔 སྨྱུ་གུ།

སྙུག་མ། སྨྱུག་མ། ཆུ་ཤིང་དུ་གྲགས་པ་དེའོ། ། 竹子 ཆུ་ཤིང་།

སྙུགས། ཡུན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཡུན་རིང་དང་ཡུན་བསྲིངས་ལ་སྙུགས་རིང་དང་སྙུགས་བསྲིངས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 时间（旧词）

སྙུང་བུ། ཀོ་བ་འབིགས་བྱེད་དེ་ཞི་དྲུང་གིས་སྦྱུང་ངམ་གསོར་ཞེས་ཟེར། 锥子；锥针 སྦྱུང་། གསོར།

སྙེ་འབོལ། སྔས་འབོལ་ཏེ་སྙེས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 靠枕 སྙེས།

སྙེ་མ། འབྲུ་སོགས་ཀྱི་གང་བུ་སྙེ་སྙེ་བོ་ཡང་ཟེར། 谷穗 ཉེ་བོ།

སྙེཙ་ཀཙ། སྒོག་པའི་རིགས་ཤིག 一种野蒜

སྙེད། མང་ཚིག་སྟེ་ཇི་སྙེད་དང་དེ་སྙེད་ཅེས་པས་མཚོན། 些；一些（多数词）ཇི་སྙེད། དེ་སྙེད།

སྙེམས་པ། ང་རྒྱལ་མཆོག 高傲；骄傲

སྙེལ་བ། ཐུས་སོགས་ལ་འཐུས་པ་སྟེ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་གཉེ་དང་གཉེས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། 依靠 གཉེ། གཉེས།

སྙོགས། ཨ་ལ་ཤས་བྱིས་པ་སྟེ་སྨྱོག་ཀུང་ཟེར། ཞེས་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 小孩

སྙོན་མོངས། དབུས་པ་བློ་གསལ་དང་ཞུང་སྐྱུས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སུ་རིགས་སོ།། 1. 痛苦 2. 忧乱；扰害

སྙོབས། སེ་ཏུའི་ངག་ཞུས་མ་དང་ཐྲེང་མགོའི་ས་མཐའི་རབ་དབྱེར་སྙོམས་པའི་མིང་དུ་བཤད། 平等；平均

སྙོམ་པ། གཡེལ་བའམ་སྙོམ་ལས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་། 懒（旧词）

སྙོམ་ལས། ཞི་རྡུང་གིས་ཉལ་དགའ་བ། ཐ་ཤལ་བ། ལེ་ལོ་བ། གང་བྱུང་ཅན། སྙོ་བ་ཉིད་པ་ཞེས་འགྲེལ། 1. 懒惰 2. 昏睡

སྙོམས་འཇུག གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའམ་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པ་ལྟར་རོ།། 1. 禅定 2. 身心平舒

གཉ

གཉགས། གཉན། གཉལ། གཉོས། བོད་ཀྱི་རུས་ཆེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟེ། གཞན་ནི་ས་བདག་དང་རི་དྭགས་ཆེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྒྱན་ལས། སྙན་གྱི་ར་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། 藏族姓氏名 གཉན།

གཉན་ཐྲབ། པགས་ནད་དང་འཇོར་བ་ཞི་བའི་རྩི་སྨན་ཞིག་གོ ། 能治皮肤病的一种草药

གཉན་འདུལ། དབྱིབས་བྱ་རྒོད་སྤུག་པ་དང་འདྲ་བ་གཉན་གཟེར་དང་ཚ་བ་འཇོམས་པར་བསྟགས་སོ།། 能治热病的一种草药

གཉན་པོ། བྱད་མ་མཁན། 1. 咒师；放咒者 2. 残暴

གཉའ་ལྟག། རྒྱབ་ཕྱོགས། 后面；后脑骨

གཉའ་པོ། དཔང་པོའི་བརྡ། 证人；见证（旧词）

གཉི་གཟེར། ཉི་ཟེར་གྱི་བརྡ། 阳光（旧词）

གཉིག་ཏུ། གཅིག་ཏུ་ཞེས་པའི་བརྡ། 一方面；另方面（旧词）

གཉིད། མཚན་མོའི་གཉིད། 睡眠

གཉིད་བྲོ། གཉིད་ཡུར་རམ་གཉིད་འཐིབས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གཉིད་ལོག་དང་
གཉིད་སད་ཀྱང་མཚོན། 磕睡；想睡

གཉུག་མ། ཐོག་མའམ་དང་པོའི་བརྡ་ཧྲིང་སྔེ་རྒྱུན་མར་གནས་པ་ལ་གཉུག་མར་
གནས་ཞེས་པའང་མཚོན། 太古；最初（旧词）གཉུག་མར་གནས།

གཉེ་མ། ཕོ་སྦྲུལ་ཏེ་ཨ་ལ་ཤས་ནང་ཁྲོལ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་ཕྱིངས་སོ། 盘肠

གཉེན། ཉེ་དུ་སྤེ་གཉེན་འདུན། གཉེན་འདབ། བག་མ་གཏོང་ལེན་གྱི་
གཉེན་བྱེད་དག་ཀྱང་མཚོན། 亲属；亲戚，兹将 གཉེན་འདུན། གཉེན་
འདབ། 亲属 གཉེན་བྱེད། 结婚

གཉེན་ཏེ། བོས་ཏེ་ཞེས་པའི་བརྡ། 叫；召唤（旧词）

གཉེན་པོ། འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ། 对治；治伏者；能克服的

གཉེར་བ། འཚོ་སྐྱོང་མཁན་ནམ་དོ་དམ་བྱེད་མཁན། 管家；管理者

གཉེར་མ། དཔྱལ་བའི་གཉེར་མ། 皱纹

གཉོང་ཆུང་། གཉོམ་ཆུང་། སྟོབས་ཞན་པ་སྙེ་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་སྙོམས་ཆུང་ཞེས་
ཀྱང་བྲིས་སྐད། 弱小；贫弱，也写作 སྙོམས་ཆུང་།

གཉོད། རིན་གྱི་མིང་དུ་ཨ་ལ་ཤས་བཤད། 价值

གཉོད་ཁ། འཁོས་ཀའི་བརྡར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད། 心理情状（旧词）

མཉ

མཉན་པ། གྲུ་བ། 舟子；船夫

མཉན་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་སྔོན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཏེ་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་བས་ས་ཧེ་ཊ་མ་ཧེད་ཟེར། 舍卫城(印度古城市名)。现在印度人叫做 ས་ཧེ་ཊ་མ་ཧེད།

མཉམ་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བརྡ། 平等性；空性

མཉམ་པ། ཕན་ཚུན་མཉམ་པ། 平等

མཉམ་བཞག སྒོམ་གྱི་མཉམ་བཞག 禅定；三昧

མཉེན། རེག་བྱའི་མཉེན། 柔软

མཉེལ་བ། ངལ་བའམ་ཐང་ཆད་པ་སྟེ་ཉེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 疲乏；疲劳(尊称)ཉེལ་བ།

མཉེས་པ། དགའ་བའི་ཞེ་ས། 喜悦(尊称)

མཉེས་གཤིན། བརྩེ་བ། 亲爱

བརྙ

བརྙན་པོ། ཚབ་མ་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་ཡ་ལ་ཤའི་རྟགས་འདུག་ཏུ་སྒྲ་རྙན་དག་པར་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 1. 代替 2. 影像

བརྙས་པ། མ་བསྟིས་པ། མ་གུས་པ། བཤུང་བ། དམན་པར་སེམས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བརྙས་ཆོས། བརྙས་ཐབས། བརྙས་སྨོད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་" མཚོན། 骂；轻侮；轻视；侮辱，兹将 བརྙས་ཆོས། བརྙས་ཐབས། བརྙས་སྨོད། (欺负、欺侮、欺凌)等字也举出如上

བརྙེས། ཐོབ་པའམ་རྟོགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་བརྡ་རྙིང་བར་དབུ་བརྙེས་ཞེས་པ་

ལ་དབུ་བརྙེངས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །1. 得到 2. 了解；在旧词中把 དབུ་བརྙེས། （首创），也写作 དབུ་བརྙེངས།

བརྟོལ་བ། ཨ་ལ་ཤས་བཟུང་བ་ཞེས་འགྲེལ། 执住；抓住

བརླ

བརླད་པ། བཤད་པ། 言；说

བརླལ་བ། **བརླུལ།** བཀྲུས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྔེ་ལག་པ་བསླལ་ཏེ་ཟན་ཟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 洗涤（旧词）

བརླུང་བརླུང་། ཀླ་མ་ལྷ་བཅུ་བའི་ཊཱི་ཀཱ་ར། གྲུ་མོ་བསྐུང་བསྐུང་བོར་བྱེད་པ་ཀླ་མའི་དྲུང་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཀྲུངས་པའི་དོན་ནམ་བརྟག 曲弯或伸弯

བརླུང་གནས། བཟའ་བཏུང་ཅུང་ཟད་སྔོན་ཅིང་གནས་པ་སྔེ་ལག་རྒྱུན་དུ་སྨྱུང་གནས་སུ་འབྲིའོ། ། 斋戒；禁食 སྨྱུང་གནས།

བརླུང་གཞི། ནད་འཚལ་བ། 患病

བརླུར། ཀཱ་ཤི་ཀའི་གླིང་ཡིག་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐུར་ཏེ་མཛོད། །ཅེས་པ་ལ་ལམ་རིམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སམ་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྱུར་ཚིས་པར་བྱེད་པའི་བརྡ། 疾速；迅速；勤奋；精进

བརླེ་བ། **བརླེངས་པ།** **བརློལ་བ།** འཇིགས་པའི་བརྡ་རྙིང་། 恐怖；害怕（旧词）

བརླེན་བཀུར། རིམ་གྲོ། 承事；孝敬；供养

བརླེན་པ། ཉེ་བར་བཏུད་པ། 亲近；亲爱

བརླེན་གནས། སོ་ཐར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའོ། ། 持

斋者;吃斋者

བསྙེན་རྫོགས། དགེ་སློང་གི་བསྙེན་རྫོགས། 大戒(比邱的大戒)

བསྙེན་བསྲིངས། ཉེ་རིང་། 亲疏(亲近疏远);远近

བསྙེལ་བ། བརྗེད་པའི་ཞེ་ཚིག་སྟེ་བརྗེད་བྱུང་ལ་བསྙེལ་བྱུང་ཟེར་བས་མཚོན། 忘记;忘失(尊称)

བསྙོན་དོར། བསྙོན་དོར་ཏེ་བསྙོན་འདིང་། བསྙོན་ནམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ལ་ཉ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 抵赖;不认;颠倒黑白 བསྙོན་འདིང་། བསྙོན་ནམ།

ད

ད་ཟིག སྟག་གཟིག་ནོར་གྱི་གླིང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ཡེའི་ཤཱཀྱ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། ཨུ་རུ་སུའམ་རྒྱ་སེར་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། 大食;波斯

ཌ་ལ་ལ། ལི་ཤུར་དུ་སྒྲོན་མེའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཡིན་རྒྱུ་ནི་དེའི་སྐད་དོད་དོ། ། 灯(旧词)

ད་ལེ། ཐེ་ཚོགས་སུ་མཛེས་པའམ་ད་ལེར་སྒྲུར་པ། ཞེས་མཛེས་པའི་མིང་དུ་བཤད། 美;美丽

དང་ཀུ། དུག་ཚད་སྐྱུད་པའི་རྩ་སྨན་དང་ཀུན་དང་ཞུ་མཁོད་ཀྱང་ཟེར། 当归(药名)དང་ཀུན། ཞུ་མཁོད།

དང་དང་བ། སྐྲག་མ་སྟེ་ཨོལ་མདུད། 喉头

དན་ཅན། གཡོ་མེད་པ། 不动;稳当;可靠

ཏ་ལ། ས་སྲིན། 地虫；蚯蚓

ཏ་ལ་བ། ངག་སྒྲོན་མཚན་སོགས་སུ་ཨ་ཧ་ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་ལག་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཏེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། 一种器械，也叫做 ཏེལ་བ།

ཏ་ལ་སྲིན། ཏ་ལ་ཙམ། སྒྲོན་མེའི་སྐད་དོད་ཏ་ལ་ལ་ཟུར་ཆག་པར་ལེ་གུར་ལས་བཤད། 灯，系梵文 ཏ་ལ་ལ། 一词的转音

ཏ་ལ་མར། ཐལ་བྱུང་། 直进；直倒

ཏི་ཏི། ཏི་ཏིའི་ཤ་ཁྲག་སྔོ་ངས་གཟས་ལྐུགས་འབྱེད། །ཅེས་འབྱུང་སྐྱེ་བྱེའུ་ཞིག་གོ། 一种雀名

ཏི་ཀྲུ་ས། སོ་བཙན་འཐང་པོ་སྐྱེ་འཁྲུ་གཅོད་ལ་བརྟགས་སོ། ། 治腹泻的草药

ཏི་ཙ། ཨ་ལ་ཤས་ཐོག་གཞིའི་རྗོ་ཞེས་བཤད་དེ་བརྟག 铺在地面上的石头

ཏི་ཚ། དཀར་སེར་རིགས་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་དངུལ་དང་འདྲ་ཡང་དེ་ལས་ཆུང་སྟོ་ལ། ཕྱི་མ་རྗོ་སེར་པོ་གསེར་རྗོ་འདྲ་བ་སྐྱེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མིག་ལ་ཕན་ནོ། ། 花蕊石（矿药名）

ཏི་ལོ། ཏིལ་གྱི་རིགས་ཤིག་ཏུ་ཧ་རྒྱན་ལས་བཤད་དེ་བརྟག 一种芝麻

ཏི་སེའམ་ཏེ་སེ། ཞི་ཧྲུང་གིས་གངས་རི་སྤྱིའི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་། རིན་སྤུངས་ཤཱཀྱ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། ཏི་སེ་ཞེས་གྲགས་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ཡུལ། །ཞེས་པའི་མཚན་དུ་ཏི་སེ་ཧི་མ་ལ་ཡ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གསུངས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ད་ལྟའི་སའི་གོ་ལའི་འདྲ་རིས་སུ་ཡང་ཧི་མ་ལའི་གངས་སྟོད་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ལ་ཏི་སེའི་མཚན་བཏབ་འདུག་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བཞུགས་པའི་ཏི་སེ་ནི་མཚོ་མ་དྲོས་པའམ་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོའི་བྱང་ངོས་མི་རིང་བར་ཡོད་འདུག་པ་དེར་མངོན་ལ།

འོན་ཀྱང་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཏི་སེ་དང་མ་དྲོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་འདི་དག་མིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། 冈底斯山 ཏི་སེ།

ཏིག་ཏ། ཚ་མཁྲིས་སེལ་བའི་ལྷུམ་སྨན་ཞིག་སྟེ་རོ་ཁ་བའི་སྐད་དོད་ཏི་ཀྟའི་ཟུར་ཉམས་པ། 蒂丁(药名)ཏིཀྟ

ཏིག་ཏིག ངེས་པོའམ་ཐིག་པོ། 确实，稳妥；一定；确切

ཏིང་ངེ་འཛིན། སེམས་གནས་པ། 定；三昧；心不外骛

ཏིང་ཏིང་ཤགས། རོལ་མོ་ཆེ་ཕྲག་པ་ཞིག་སྟེ་ཏིང་ཏིང་ཙག་དང་ཏིང་ཏིང་དང་ཏིང་ཤག་ཀྱང་ཟེར། 盏儿(小乐器名)ཏིང་ཏིང་ཙག ཏིང་ཏིང་། ཏིང་ཤག

ཏིང་ཕོར། མཆོད་ཀོང་། 供盏；铜灯盏；净水盏

ཏིང་ཤོ། མར་མེ། 灯；灯笼

ཏིལ། འབྲུ་རིགས། 芝麻(谷类)

ཏུ་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པའི་སུ་རུ་དུ་ན་ར་ལ། ལ་དོན་གྱི་སྒྲའོ། ། 一种连接词，也包括 ཏུ་སུ་རུ་དུ་ན་ར་ལ། 等字 ལ་དོན། 中所用的字

ཏུ་རུ་ཀ སྒྲིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་ལས། ཏུ་རུ་ཀ་ནི་སིནྡྷ་སྟེ་སིནྡྷི་ཀྱི་འམ་ཤིནྡྷ་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཤིང་ལས་བབས་པའི་རྫས་དྲི་མ་ཞིམ་པ་ཞིག་གོ། ཡང་ཏུ་རུ་སྐ་ནི་ཀླ་ཀློའམ་སོག་པོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མིང་གིས་སྤོས་དཀར་ལ་ཏུ་རུ་སྐ་དང་། སོག་སྤོས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། སིནྡྷ་དང་མི་གཅིག་གོ། འགའ་ཞིག་གིས་ཏུ་རུ་ཀ་ཨ་ཀ་རུ་སྤྱིའི་མིང་ཟེར། ལ་ལས་ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་མིང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། ཡི་གེའང་ཏུ་རུ་སྐ་དང་། ཏུ་རུ་ཥྐ་དང་། དུ་རུ་ཀ་ཞེས་མི་འདྲ་ཙམ་འབྱུང་བས་དོན་འདྲ་མིན་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། ཡིན་རྒྱུ་ནི་བྱ་ཨེར་ཆི་

ཟེར་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ལ། བྱི་རྗོགས་སུ་ཨ་ཀ་ཏུ་ཨར་ནག་ཏུ་ཏུ་ཀ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་སོ། ། 1. 土耳其 2. 安息香（药）

ཏུག་ཆེམ། ཏོང་ཏོང་། ཆེ་ཞིང་གསལ་བའི་སྒྲ། 宏亮大而清晰的声音

ཏུག་ཏུག ཏུག་རིང་། ཏོག་ཏོག སྐད་མི་གསལ་ཞིང་དམའ་བའི་སྒྲོ། ། 音调不清晰而低沉的声音

ཏུར་ཏུར། ན་རྒན་དུ་ལས་ཀ་སོགས་རྫོགས་ལ་ཁད་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད། 1. 将终 2. 将近结束

ཏེ་དང་སོགས་སྨྲས་བསྡུས་པའི་སྟེ་དང་དེ། ལྷག་བཅས་སྟོན་པའི་སྒྲོ། །ཏེ། 与 སོགས字所包括的 སྟེ与 དེ等字都是表示“余词”的字

ཏེ་ཏེ། ངག་ཟིན་དུ་ལྷ་བོ། ཞེས་དང་། དེའི་མཚན་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་ཟ་ཞེས་འགྲེལ། 一种鼓名

ཏེ་བོར། ཤིན་ཏུ། རབ་ཏུ། དམ་པ། དྲག་པ། སྲ་བ། ཚབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག 很；极；紧；牢牢；严重

ཏེའུ་ལོ། ད་བྱིད། སྲེ་མོང་། རྒྱ་བྱི་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་ཡི་གེ་ཡང་ཏེ་ལོ་དང་ཏི་ལོ་ཞེས་བྲིས་སྣང་སོད། ཡིན་རྒྱུ་ནི་སྲོག་ཆགས་འཕྱི་བ་འདྲ་བ་དྲི་མི་ཞིམ་པ་བྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྤུངས་པར་ཏི་ཏོ་ཞེས་ཡོད་པའང་འདི་ཡིན་པར་བཤད། 艾虎；臭猫 ཏེ་ལོ། ཏི་ལོ།

ཏེའུ་ཁང་། ངག་ཟིན་དུ་ཁྲི་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་བཤད། 小椅；小座

ཏོག རྩེ་མོ། 顶；顶子；尖子

ཏོག་ཙེ། འཇོར་བུ་སྟེ་ཏོག་ཙེ་ཡང་འཐད། 锄 ཏོག་ཙེ།

ཏོང་ཁྲུན། སྟོང་ཁྲུན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་ལམ་

རིམ་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། ། 东宫(指中国皇帝)

ཏོལ། སྒྲ་རྒྱན་དུ་ཏོལ་གྱིས་སོང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་གློ་བུར་དུའམ་ཐོལ་གྱིས་སོང་། ཞེས་པའོ། ། 忽然;即刻

ཊ

ཊི། བྱ་ཟེར་མོ། 戴胜鸟(鸟名)

ཊི་ཊི། བྱ་ཊི་ཊི། 斑鸠

ཊུག་ཊུག ཙི་ཊ་ཀ། 辣椒

ཊིས་སམ། ཕྱེ་མའི་སྨན་ཏེ་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་ཡིན་པར་ལི་ཤུར་ལས་བཤད། 药粉

ཊོན། ལེན་པའི་སྤྲང་བའི་ཐད་ཀྱི་འདུལ་བ་ལུང་དུ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཊོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ནན་ཏན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །ས་སྐྱ་ཡ་ཆེས་ཀྱི་དག་ཡིག་མིག་དབང་རབ་གསལ་དུ། སྒྲི་ཊིས་ལས་གཞན་བོད་ལ་ཏ་ལ་ར་བཏགས་མེད་གསུངས་པ་གོང་བཀོད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སམ་དཔྱད། 精进;努力(旧词)

ཋ

ཋ། སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་བཞོན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 马 2. 语音

ཋ་བགད། གད་མོ་ཆེར་དགོད་པ་སྟེ་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྲས་མར། ཋ་བགད་སོ་སྣང་བར་དགོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། ཨ་ལ་ཤས་ཁོང་རྒོད་དམ་སོ་ཚིགས་བྱེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 大笑

ཋ་ཐྲིགས། ལྷ་བ་འཛིན་ཅིང་ཆུ་སེར་འདྲེན་པའི་རྩོ་སྨན་ཞིག་གོ ། 玉英叶(药名)

རྟ་བབས། རྟ་ལས་བབས་པའི་སྒོ་སྟེ་ཞི་དྲུང་གིས་ཕྱི་སྒོ་ཞེས་བཀལ། 外门（下马之门）

རྟ་ཟླ། འབུ་རྐང་བརྒྱ་ལག་བརྒྱ། 蜈蚣；百足虫

རྟ་རྨིག མགོ་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྔོ་སྨན་ཞིག་སྟེ་དབྱིབས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ ། 淫羊草（药名）

རྟ་སྲི། རི་དྭགས་ཤིག 斑马（一种野兽）

རྟག་འགྲུས། བརྩོན་འགྲུས། 勤奋；精进

རྟག་ཏུ། རྒྱུན་དུ། 常常；时常

རྟག་པ། མི་འཇིག་པ། 永久；不坏；常存者

རྟག་ཞི་བ། སུམ་ཅུ་བའི་ཏྲིཀཱ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས། སྤྱན་རས་གཟིགས། ཚངས་པ། ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་ཀྱང་། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་མཆན་ལས། ཞི་བ་ནི་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། ། 常寂（大自然在天的别名）

རྟགས། མཚན་མའམ་རྒྱུ་མཚན། 1. 兆；原因 2. 符号；记号；徽号

རྟབ་རྟབ་པོ། རྟབ་རྟོབ། རྟབ་བག འཚབས་པའམ་སྐྱག་པའམ་སྐྱི་གཡའ་བ། 急忙；急迫；惶恐

རྟིང་སྐྱེས། རྟེའུ་སྐྱེས། རྟིང་བོ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་མིང་། 未来；将来

རྟིང་པ། རྐང་པའི་རྟིང་པ། 踵

རྟིང་མ། རྗེས་མ། 后；后者

རྟུག་པ། སྦྱན། 屎

རྟུན་ཟླ། རྡོ་བ། 石；石头

རྟུལ་ཕོད། སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ་བརྟུལ་ཕོད་ཀྱང་འཐད། 刚毅；坚毅，也写作 བརྟུལ་ཕོད།

རྟུལ་བ། རྩོལ་བ། 奋勇；勤勇；勤劳

རྟུལ་པོ། བློ་ཞན་ཏེ་བརྟུལ་པོ་ཡང་རུང་བར་དག་སྒྲོན་དུ་བཤད། 1. 钝 2. 愚笨，也写作 བརྟུལ་པོ།

རྟེ་ཕྲུར། རྟའི་ཕྲུག་གུ། 马驹

རྟེན། གནས་པའི་རྟེན། 住处；依处

རྟེན་འབྲེལ། ཆོས་ཉིད། 缘起；缘生；法性

རྟོག་གེ དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་དོན་སྒྲུ་དགོས་པས་ན་རྟོག་གེ་བ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྐད་དོད་དུ། ཏརྐ་ཞེས་པ་ཡོད་པས་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 推理；辩论，似为梵文 ཏརྐ的转音

རྟོག་ཆེན། སོ་བ། 巡哨；巡逻者

རྟོག་པ། ལེའུ་དང་སྐབས་སམ་བློས་སྦྱིང་བར་སེམས་པ། 1. 寻思；思维 2. 一卷；一本

རྟོགས་བརྗོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད། 传记

རྟོགས་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་རྟོགས་པ། 悟；领悟；通达

རྟོད་ཕུར། འདོགས་ཕུར། 杵；橛子(拴牲口的椿)

རྟོལ། མཛོ་མོའི་ཕྲུག་གུ། 尕里巴牛(犏乳牛所生犊)

ལྟ

ལྟ་ཅི་སྨོས། བཤད་ཅི་དགོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐད། 何况；何须说

ལྟ་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ། 观；见解(如中观)

ལྟ་བུ། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ། 如；像

ལྟ་ཞོག　ཕར་ཟད་དམ་ཕར་ཞོག་ཅེས་པའི་ཕྲད།　况；而且；不但

ལྟག་ཆོད།　སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་སྟེ་ལན་ཕྱིན་ཅི་ལོག 巧辩；诡辩；似能破（因明术语）

ལྟག་པ།　རྒྱབ།　背面；后面

ལྟང་།　བུ་རམ་གྱི་ལྟང་དང་མར་གྱི་ལྟང་ཞེས་འབྱུང་སྐྱོ་གོང་བུའི་མིང་།　块；圪塔；皮包子（如米包）

ལྟད་མོ།　མིག་འཕྲུལ་གྱི་ལྟད་མོ།　热闹；景致；玩赏

ལྟར་ལྟར་པོ།　མངལ་དུ་མིང་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཤར་ནི་ཞུར་ལ་སླ་བའི་སྐབས་བདུན་ཕྲག་གསུམ་པའི་སྐབས་སོ། །མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་ནར་ནར་པོ་སྟར་ག་ཙམ་གྱི་དུས།　ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །　羯罗蓝位（胎儿三周时的情况）

ལྟར་སྣང་།　བཅོས་མ།　假的；似是而非的

ལྟས།　མཚན་མ།　相兆；兆头

ལྟིར་གང་།　མིར་གྱིས་གང་།　满盈；注满

ལྟེ་བ།　དབུས་སམ་དཀྱིལ།　1. 脐 2. 中心；中央

ལྟེང་ཀ　ཆུ་མིག་སྟེ་སྐྱུ་རིངས་གསལ་བར་མིང་མཐའ་འདྲེན་རྩུལ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་དེ་བདེན་སོང་།　ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཏཊཱ་ཀ་ཟུར་ཆག་པར་མངོན།　池；沼；泉，系梵文 ཏཊཱ་ཀ的转音

ལྟེང་རྒྱས།　ཕྱི་པའི་སྟོན་པ།　当结（外教祖师名）

ལྟེང་བ།　རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ།　དབྱིབས་ཀྱི་ལྟེང་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྣར་བརྟག　一种形像

ལྟེམ།　སྙུན་པའི་ཞེ་ས།　疾病（尊称）

ལྟེམ་རྐྱང་། ཆིག་རྐྱང་། 仅一；惟一；单一

ལྟེམས། གཡོ་འགུལ་དང་། ཁ་ད་ཆད་དུ་གང་བ་ལ་ལྟེམས་ཀྱིས་གང་ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀར་འཇུག 摆动；满盈

ལྟོ། ཟ་མ། 食物

ལྟོ་བ། ལུས་ཀྱི་ལྟོ་བ། 肚子

ལྟོགས་པ། བཀྲེས་པ། 饥饿

ལྟོང་། མདའ་ཡི་ལྟོང་། 口，箭尾的缺口

སྟ

སྟ་གོན། སྔོན་འགྲོ། 预备；准备

སྟ་གྲི། སྟ་ཨོ། སྟ་རི། སྟ་རེ། དགྲ་སྟ་སྟེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་སྟེའུ་ཟེར། 斧；斧钺；斧子

སྟ་ཟུར། དཔྱི་མགོ། 胯骨；胯头

སྟག གཅན་གཟན། 虎

སྟག་སྐྱེད། ལུས་བསྣད་པ་སྒུར་འཁྱོག་ཅན། 身体因受伤而弯曲

སྟག་པ། ཤིང་། 桦

སྟག་མ། ཤིང་ཡན་ཆེན། 蒙花（药树名）

སྟག་རལ། མདའ་ཤུབས་ཀྱི་བརྡ། 箭套（旧词）

སྟག་ཞ སྐྲངས་པ་འདུལ་ཞིང་ཕྱོག་པ་གསོད་པའི་སྔོ་སྨན་ཞིག་གོ ། 翻草（药名）

སྟང་སྟབས། ཡན་ལག་བསྒྱུར་བ་སྟེ་སྟང་ལ་ས་མཐའ་བྱས་པའང་ཡོད། འགྲོ་བར་ཆས་པའི་དོར་སྟབས་དང་། ཕྱུར་བའི་འཕྱུར་སྟབས། སྙིག་པའི་འཁྱིང་སྟབས། འཕྲབ་པའི་རྐང་སྟབས་སོགས་ཀྱང་འགྲེ། 姿态（手足的姿势）

སྟང་། 字上也有加用又后音字母ས者,如:དོར་སྟབས།(走的姿态);འཕྱར་སྟབས། (悬起的飘扬姿态);འགྱིང་སྟབས། (卖弄风情的姿态);གར་སྟབས། (跳舞的蹈足的姿态)等

སྟང་ཟིལ། ཛོ་བྱང་བ་སྐྱེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་བཙག་ན་ཕག་ཟེ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ་སྟོང་ཆེ་རོག་པོ་ཡང་ཟེར། 密陀僧(矿药),也叫做 སྟོང་ཆེ་རོག་པོ།

སྟང་རི་ཟིལ་བ། རིམས་དང་མེ་ཆིག་གསོ་བར་བསྔགས་ཏེ་སྟོང་རི་ཞེས་བྲིས་པའང་འདུག 治火伤药,也写作 སྟོང་རི།

སྟངས་ཀ ཚུགས་ཀ姿态;样子;态度

སྟན། མལ་གྱི་སྟན། 卧俱;垫子

སྟབ་སེང་། ཆུར་སྦྲངས་པས་ཁུ་བ་སྔོན་པོ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་ལྕུམ་གྱི་རིགས་གཉིས་ཏེ་སྐྱི་བཞུར་དང་འདེལ་བ་ཡང་ཟེར། 杜仲(药名);一种蔬菜名,也写作 སྐྱི་བཞུར། འདེལ་བ།

སྟབས། སྟབས་བདེ། སྟབས་ལེགས། སྟབས་གཅིག ཡོད་སྟབས། མེད་སྟབས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་ཐབས་དང་འདྲ་བ་གཅིག་གོ ། 1.方法、方便 2.因为 སྟབས་བདེ། (便利) སྟབས་ལེགས། (好机会) སྟབས་གཅིག (一齐) ཡོད་སྟབས། (因有) མེད་སྟབས། (因无)等,与 ཐབས། 字用法相同

སྟར། ཕྲེང་བའི་སྟར། 相续;排列

སྟར་ཁ། ཤིང་ཏོག 核桃;核桃仁

སྟར་ཆགས། རྒྱུན་ཆགས། 继续;常常

སྟར་བུ། ཤིང་སྣ་ཚེར་ཏེ་སྣེ་ཚེར་དང་འཚེར་ཚེར་ཡང་ཟེར། 莪术;慈芦(药名),也写作 སྣ་ཚེར། སྣེ་ཚེར། འཚེར་ཚེར།

སྟུ། མོ་མཚན། 穴；阴户

སྟུག་པོ། འཐུག་པོ། 密；厚

སྟེག་པ། བྱེ་རྟོགས་སུ་སྟེག་པའམ་སྙེག་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རོལ་པའམ་སྙེག་འཆོས། 美态；游戏，在翻译名义集中有 སྟེག་པ། 或 སྙེག་པ། 的说法，是游戏的姿态或媚态

སྟེགས་བུ། ཐེམ་པ། 架；台；支架；底座；垫凳

སྟེང་མ། གོང་། 上；前；前面

སྟེམས། བྱད་མའི་སྟེམས། 影响(为害者的)

སྟེར། སྦྱིན་པ། 给与；施与

སྟེས། སྐབས་ལེགས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྡུས་པར་བཞེད་ཅིང་སྟེས་དབང་ཡང་མཚོན། 是 སྐབས་ལེགས། 一词的简缩 སྟེས་དབང་། 好机会

སྟོ་ཀ། ལི་ཤུར་ལས་མར་ཆུང་ངུའི་མིང་དུ་གྲགས་ཤིང་དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཆུང་ངུའི་སྐད་དོད་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད། 小，小梵文 སྟོ་ཀ། 的原字

སྟོང་། གྲངས་ཀྱི་དང་མི་བསད་པའི་འཇལ་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཕྱི་མའི་སྐད་དོད་དུ་ཀུ་དཎྜ་ཞེས་པ་ཁྲལ་ངན་པར་བསྒྱུར་ཡོད་དོ། །འདིར་སྟོང་ཕྲག སྟོང་ཕྱི་ཕུད། སྟོང་བར་མ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ། གཏམས། བསྟན་ཡས། སྟོབས་ཡས། རྟོགས་ཡས། བཏང་ཡས། བརྟག་ཡས། རྟོགས་འགྲོ། གཏན་འབེབས། སྟོབས་འཁོར། སྟོབས་མིག་རྣམས་ཀུང" བསྟོའོ། ། 1. 千 2. 命价(即杀人后赔偿的命价)，后者梵文作 ཀུ་དཎྜ译作恶的罚款

སྟོང་ཉིད། གནས་ལུགས། 空性

སྟོང་ཐུན། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཐུན་ཐུན་དུ་བསྡུས་པ་

སྙེ་རྫོན་དུས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲགས། 集成(集各书的精花而成的著作)སྟོང་ཐུན།

སྟོངས་གྲོགས ཕན་གྲོགས། 伙伴;朋友

སྟོངས་མོ། ཕན་གྲོགས། 朋友;友人

སྟོད། ཐོད། 上部

སྟོད་ཀར། རལ་གུ་སྙེ་གོས་ཕུ་དུང་ཅན་ཞེས་ཞི་དྲུང་གིས་བཤད། 1. 背心 2. 披肩 3. 背光

སྟོད་ཐུག ཕུ་དུང་ངམ་ཐུལ་གཟན། 上衣;汗衣;长袖

སྟོན་པ། སློབ་དཔོན། 大师;祖师;教师

སྟོན་མོ། ཡོ་ལང་གི་སྟོན་མོ། 筵席;酒席

སྟོབས། མཐུ། 力;威力

སྟོར་ཁུང་། ཐ་ཁའི་ཆུ་ཁུང་། 水眼(房上漏槽的水眼)

སྟོར་བ། བོར་བ། 丢弃;抛弃

གཏ

གཏང་རག ཇན་པའི་གཏང་རག谢仪;谢神的财物

གཏན་ཁེལ། ཐག་བཅད། 决定;规定

གཏན་དུ། ཕུགས་སུ། 究竟;长久;最后;终久

གཏན་པ། སྒོའི་གཏན་པ། 门闩

གཏན་མེད། ཡེ་ནས་མེད། 全无;永无;消灭;绝迹;根本没有

གཏན་ཚིགས། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མཚན་འཐད་པ་སྟེ། ངེས་ཚིག་ནི་གཏན་ལ······འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དུམ་བུ་ཞེས་པའོ། །因(因明学术语);大前提

གཏམ། སྨྲ་བ། 话;言

གཏམ་རྒྱུད། ལོ་རྒྱུས། 故事；历史

གཏམས། བཅོལ་བ། གདམས་པ། གང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དུ་འཇུག་གོ །
1. 嘱托 2. 教诫 3. 充满

གཏའ། གཏེའུ། གཏེང་བ། གཏེང་མ། གཏའ་མར་བཞག་པའི་མིང་སྟེ་མ་དག་པའི་སྐད་དུ་གཏེ་བ་ཞེས་ཟེར་བར་ལི་ཤུར་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ་ཏེང་བ་ཞེས་཰ང་འབྱུང་ངོ་། । 抵押，不正确的话中叫做 གཏེ་བ།，也有写作 ཏེང་བ།

གཏར་ཁ། དཔྱད་ཀྱི་གཏར་ཁ། 放血(施手术)

གཏལ། རྡེག་པའི་བརྡ། 打(旧词)

གཏི་བ། སྨྲ་བའི་བརྡ། 言；说(旧词)

གཏི་མུག རྨོངས་པ། 凝；愚

གཏིང་། ཟབ་པ། 深；深沉

གཏིབ་ཆད། རྡིབ་པ། 坍塌；塌断；陷落

གཏུ་ལུམ། མྱོས་པའམ་བཟི་བའི་བརྡ། 酩酊；迷；醉迷(旧词)

གཏུགས་པ། ཟད་པ། 完；尽；抵；达到；到尽头

གཏུགས་བཤེར། ཁྲིམས་ཀྱི་གཏུགས་བཤེར། 诉讼；官司

གཏུན། རྡོ་ཁོ། 臼；石臼；舂窝

གཏུམ་པོ། ཁྲོས་པ། 怒；凶暴

གཏུམ་མོ། རླུང་སྦྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ། 丹田(佛语)

གཏུར་ཟེ། གཏོར་ཟེ། ཤུབས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་དུ་བཤད། 套子；罩子

གཏེ་བོ། གཏེའུ། ཐོད་པའི་གཞི་སློང་མཁན་གྱི་མི་ནག་ཅན་ཏེ་ལྟེ་བོ་ཞེས་཰ང་འབྱུང་། 挑起争端的坏人，也写作 ལྟེ་བོ།

གཉེར། མི་ཟད་པ། 库；库藏；矿藏

གཏོ། མདོས་ཀྱི་གཏོ། 诵经时用的十字符

གཏོགས། རིགས་སམ་ཕྱོགས། 属于；领属

གཏོར་མ། བགོས་ཀྱི་གཏོར་མ། 施食

གཏོལ་མེད། རྒྱུས་མེད། 不了解；不熟悉

གཏོས། རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་བློ་གྲོས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྟོ་བའི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 广阔；体积；面积

བཏ

བཏག་སོ། ཐ་ག་བའི་ལག་ཆ་ཞིག་གི་མིང་དུ་བཤད། 梭

བཏགས་ཡོད། ཆོས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། འདི་ནི་བརྟུ་བའི་གསུངས་ཚུལ་ལོ། ། 假有；现象（有而不实）

བཏང་སྙོམས། བར་མ། 中立；无偏私

བཏང་བཟུང་། རི་བོ་དང་ཀླུ་དང་འཁོར་སྒྱུར་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྨྲ་རྒྱན་སོགས་སུ་བཏང་ཟུང་ཞེས་སྣང་ངོ་། ། 1. 山名 2. 龙王名 3. 转轮王名 བཏང་ཟུང་།

བཏུང་བ། སྐོམ་གྱི་བཏུང་བ། 饮料

བཏུངས། བསད་པའི་བརྡ། 戮；杀（旧词）

བཏུབ་པ། རུང་བའམ་ཆོག་པ། 可以；适宜

བརྟ

བརྟག་པ། དཔྱད་བྱའི་བརྟག་པ། 调查；考察

བརྟད་པ། གློ་བུར་གྱི་བརྡ། 忽然；猝然（旧词）

བརྟན་པ། སྐར་མ། 北极星

བརྟན་པོ། མི་འགྱུར་བ། 稳固；坚固

བརྟུན་ངས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རྩོལ་བ་དྲག་པ་ཞེས་དང་། གཞན་དུ་གཟུ་ལུམ་དང་རང་བཟོའི་ཚིག་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་འདོད་པ་ཆེས་པའི་བར་སྙིང་དུ་བཤད་ཅིང་ཡ་ལ་ཤས་བརྟུན་ངས་ཞེས་བྲིས་པ་མ་དག་པར་སེམས། 1. 勤奋；极勤劳 2. 轻率；杜撰；害人；贪婪

བརྟུན་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བརྡ། 勤奋；精通

བརྟུལ་བ། བསྡུས་པའི་བརྡ། 收集；搜集（旧词）

བརྟེན་པ། བཅུད་སོགས། 依靠者；所依者（如装物器皿内的流汁等）

བསྟ

བསྟོས་ཚོས། བསྟོས་ས། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ལས། སྟོས་ས་དང་ནི་སྟོས་ཚོས་ལ། །འགྱུར་སྙིང་ཀུན་ལ་བས་འཕྲུལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་ད་ལྟའི་ལག་རྒྱུན་ལ་འཕྲུལ་མེད་པ་ཅན་མང་ཡང་མི་ལེགས་སོ། ། 相对；彼此相对的事物 སྟོས་ས། སྟོས་ཚོས།

བསྟན་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ། 教；佛教

བསྟང་བ། རྒྱན་དུ། བསྟང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མགོན་ནམ་གྲོགས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །首领；朋友

བསྟར་བ། ལེགས་པ། བྱི་དོར་བྱས་པ། བཟབས་པ། སྤྲས་པ། སེམས་ཀྱི་བསྒོམས་པ། ཡོད་པ། སྟར་ལ་བརྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་། 1. 实行 2. 擦拭 3. 装饰 4. 深思 5. 有 6. 贯穿 7. 美好

བསྟི་སྟང་། གུས་པ། 恭敬

བསྡི་བ། འདུག་པའམ་ངལ་གསོ་བ། 1.住；坐下 2.休息

བསྡིང་བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཟུར་གྱིས་སྨོད་པའི་བསྡིང་བ་དང་། ཞེས་སོ། ། 讥笑；讽刺

བསྡིར་བ། མནར་བ་སྟེ་དམྱལ་བ་མནར་མེད་ལ་བསྡིར་མེད་ཅེས་བས་མཚོན། 侵害；苦害

བསྡུད་མ། བརྒྱུད་མ་སྟེ་ད་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 继续；相续

ཐ

ཐ་སྐོར། ཐན་ཀོར། ཐོ་སྐོར། ཐོ་ཁྱི། ཉེ་འཁོར་རམ་ཉེ་ཡོགས། 附近；近旁；周围

ཐ་ག་བ། འཐག་མཁན། 织工；织布师；纺织工人

ཐ་གི། ཐེ་གི། ཐེ་གེ། ཞི་བའི་བརྡ་རྙིང་འབྱུང་སོད། ཅུང་ཟད་དང་སྙིང་པོ་ལའང་འཇུག་པར་བཤད། ལས་བརྒྱ་བར། ཁྱི་དེས་ཐེ་གི་ཟད་ཙམ་དུ་བསྐྱལ་ནས། ཞེས་པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱི་དོན་ནམ་བརྟག 1.和平；止息 2.稍微

ཐ་གུ། ཐི་གུ། ཐིག་གུ། ཐག་པ་ཕྲ་མོ། 细绳

ཐ་ཆོད། ཐ་ཆ། ཐ་ཆད། ཐ་རམ། ཐ་མལ། ངན་པ་དང་མ་རབས་སམ་ངན་ངོན། 下等；下劣；下贱

ཐ་གྲུ། ཐག་གྲུ། མཐའ་གྲུ། རྒྱ་ཁྱོན། 面积；边界；疆域

ཐ་ཐོར། ཐར་ཐོར། ཐོ་རེ་བ། ཐོར་བུ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་སིལ་བུ། 零散；零星

ཐ་ཆུང་། ཆུང་ཤོས། 最小的；最后者

ཐ་དད། སོ་སོ། 类；不同；各各

ཐ་ན། མ་མཐའ་ནའི་ཚིག་ཕྲད། 甚至；乃至

ཐ་བ། རེངས་པའི་བརྡ། 硬；顽强；顽固（旧词）

ཐ་མ། ཆུང་ངུའམ་རབ་ཀྱི་ཟླ། 最下；最后

ཐ་མ་ཁ། འཐེན་རྒྱུའི་དུ་བ། 烟草；烟叶

ཐ་མལ། ཐ་ཤལ་ལམ་རང་བཞིན་པ། 普通；下等；一般的；自然的

ཐ་མི་དད། དབྱེར་མེད་པ། 不类；相同

ཐ་ཚིག ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག言语；警告

ཐ་རམ། ཞིང་སྒོད་ཐ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་རམ་པའི་རིགས་ཤིག—种野地边上所生的茆草类

ཐ་རམས། གང་བའམ་གཏམས་པའི་བརྡ། 充满；盈满；填满（旧词）

ཐག བར་ཐོན་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ཐག་བཅད་ཅེས་པས་མཚོན། 程；距离

ཐག་བཅུག ཚར་བཅད་པ། ཐལ་བར་བརྒྱགས་པ། དམའ་ཕབ་པ་སྟེ་ཐགས་གཅུགས་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། 消灭；制伏；制抑，也可做 ཐགས་གཅུགས།

ཐག་པ། འཆིང་བྱེད། 索；绳子

ཐགས། སྣམ་བུའི་ཐགས་དང་ཚེམས་ཐགས་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 织物；纺织品

ཐགས་རན། གོས་བཏགས་པ། 织；织布

ཐང་། སྐམ་ས་སྟེ་གནམ་ཐང་དང་སྨན་གྱི་ཐང་ཞེས་པའང་མཚོན། 1. 平原；平滩 2. 天晴 3. 药汤

ཐང་ག རི་མོའི་ཐང་ག 1. 画片 2. 案子（如像案）

ཐང་ཅིག རིམ་ལྔ་ལས། ཐང་ཅིག་ཡུངས་དཀར་བསྒྲོར་བ་ཙམ། །ཞེས་དེའི་ཡུན་དུ་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ལྟར་ན་ཐང་ཅིག་ལ་སྐར་མ་གཅིག་དང་མེའོ་སོ་དྲུག་གི་ཡུན་ཡོད་དོ། ། 少顷；一时（时距名）

ཐང་ཆད། ངལ་བ། 疲乏；困累

ཐང་ཕྲོམ། ད་རྒྱ་ར་སྡེ་དཀར་ནག་ཁྲ་བོའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད། 补骨脂；破故纸（药名）

ཐང་མ། འབྲུའི་ཐང་མ། 磨物；快上磨的净谷

ཐང་ཚ། ཐང་ཤིང་གི་རྩ་བའམ་སྡོང་དུམ་རུལ་བ་ལས་ཆགས་པ་ཤིང་གི་ཚྭའོ། ། 松盐，是松树的根部或枝干腐烂后所结成的树盐

ཐང་ཡིག ལོ་རྒྱུས་དང་ཁ་ཆེམས་ཏེ་པདྨ་བཀའ་ཐང་ཞེས་པས་མཚོན་ལ། ཨ་ལ་ཤས་སྒྲུང་གཏམ་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཅུང་རགས་སོ། ། 1. 小说；故事 2. 教命；遗嘱

ཐང་ཤིང་། གསོམ་ཤིང་། 松；榆松

ཐད་ཀ དྲང་པོ། 直接；

ཐན། ངན་པ། 恶；噩耗

ཐན་བཏང་བ། ཤི་བོའི་འཕྲིན་བསྒྱུར་བ། 讣告

ཐན་པ། ཞོད་གེགས། 旱；旱灾

ཐབ་ཚང་། གཡོས་ཁང་ངམ་ཚང་མང་། 灶房

ཐབས། ཚོ་ག 方法；方式；策略；轨式

ཐབས་ཅིག ལྷན་ཅིག་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་གོ་ས་གཅིག་ཅེས་འགྲེལ་བའི་ཁུངས་ཆོལ། 俱；一起；一同

ཐབས་ཟླ། ཆུང་མ། 妻子；配偶；妇人

ཐམ་ཀ རྒྱ་སྐད་དེ་ཆུང་བ་ལ། ཐེའུ། ཐེལ། ཐེལ་ཚེའང་ཟེར་ཞིང་། གཎྜ་གཡོག་ལའང་ཐེའུ་ཞེས་རྫོད་དོ། |印；钤记；玺，比这小的称 ཐེའུ། ཐེལ། ཐེལ་ཚེ། （图章；私章）；犍椎（寺院中召集僧众集会的一种鸣具），也叫做 ཐེའུ།

ཐམ་ཐམ། སོ་འཐམ་པ། 登登声；磕牙声

ཐམ་ཐུན། མན་ངག་གི་བརྡ། 教敕

ཐམས། ས་དོང་གི་བརྡ། 穴；洞；地洞（旧词）

ཐམས་ཅད། མ་ལུས་པ། 一切；无遗；全部

ཐར་རྒྱ། ཁྲོན་བུ། 狼毒（药名）

ཐར་ཞག ངོས་འཇམ་པའི་བརྡ། 光滑（旧词）

ཐརད་པ། མྱང་འདས། 解脱；超脱；涅槃；离愁苦（佛语）

ཐལ་ཀར། ཐལ་མདོག 灰白；灰白色

ཐལ་ཀ་རྡོ་རྗེ། རོ་ཙའི་ནུས་པ་ཆེ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་གོ །草决明（药果）

ཐལ་གོང་། ཕྲག་པ། 肩；肩头

ཐལ་འགྱུར། རིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། 1. 随破（因明方式之一） 2. 驳辩

ཐལ་དྲུས། ན་རྒྱན་དུ་ཨུཏྤལ་གྱི་རིགས་ཤིག་ཏུ་བཤད། 一种花（青莲之类）

ཐལ་ཕྱགས། ཐལ་ཁེམ། 灰铲

ཐལ་བ། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བའམ་ཆེས་དྲགས་པ། 1. 灰 2. 太甚；太过火

ཐལ་བྱུང་། དྲང་བོར་བརྩོལ་བ། 卫；直进

ཐལ་ཚ། ཐལ་བ་ལས་སྦྱང་བའི་ཚྭ་སྟེ་སྐྱོ་བ་སྤོས་པ་ལ་ཕན་ནོ། ། 灰盐（药名）

ཐི་བ། བྱ་ཕུག་རོན་ཏེ་བྱེ་ཚོགས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་སོ་སོར་ཡོད་དོ། ། 鸽

ཐིག རི་མོའི་དང་ཚད་ཐིག་པ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་མཚོན། 1. 线（如路线）；限线；界线 2. 着；中；猜定

ཐིག་ནག དམྱལ་བ། 黑绳（佛经中地狱名）

ཐིག་ལེ། ཀོར་ཀོར་རམ་མདོངས། 圆圈；圈眼（如妃雀翎毛上的圆眼）

ཐིགས་པ། ཆུའི་ཐིགས་པ། 滴；滴水

ཐིང་རིལ། ཆུ་བྱ་མདོག་དཀར་ཞིང་རྐང་པ་དམར་ལ་སྐད་སྙན་པ་ཞིག་སྟེ་མཐིང་རིལ་ཡང་འཐད། 鸥；水鸟，也可作 མཐིང་རིལ།

ཐིངས་པ། སློབ་སྦྱིངས་ལས། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་ཏུས་པ་ལ་ཡང་ཐིངས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལྟར་སླེབས་པའམ་སོན་པ་སྟེ་ལག་ཏུ་ཐིངས་དང་སྙན་དུ་ཐིངས་ཞེས་པས་མཚོན་ལ་ཐེངས་ཞེས་འབྲི་བའང་ཡོད་དོ། ། 抵；到达，也可写作 ཐེངས།

ཐིབ་པོ། ཐིབ་བུ། ཐིབས་པོ། འཐིངས་པོ། ནགས་འཐུག་པོ་སོགས་ཏེ་མི་མངོན་པའི་མིང་། 笼罩；黑暗

ཐིམ་པ། ནུབ་པ། 隐没；隐入

ཐུ་བ། གོས་ཀྱི་ཐུ་བ། 襟；衣襟

ཐུ་བོ། གཙོ་བོའམ་རྒན་རབས། 长；长者；首领或长辈

ཐུ་མི། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 突弥（藏族姓氏之一）

ཐུ་རྟ། རྟེའུ། 马驹

ཐུ་ལུམ། ཐོ་ལུམ། གོང་བུ་སྟེ་ལྩགས་གོང་ལ་ལྩགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཞེས་ཟེར་བས་མཚོན། 弹丸；丸子 ལྩགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ།

ཐུག ཐུག་རེ། ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཐུག་དང་། ཐུག་ཅེས་པ་ཕན་ཚུན་ཕོ་ཐུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་འདུག 1. 种公羊 2. 会见；遇 ཐུག

ཐུག་ཐུབ། བཙན་ཐབས། 强制；强迫；欺负；强迫手段

ཐུག་པ། སྐྱོ་མ། 粥；稀饭；面饭

ཐུགས་རྗེ། སྙིང་རྗེ། 怜悯；悲悯；恻隐

ཐུང་ངུ། རིང་པོའི་ཟློ། 短

ཐུད། བཟའ་བའི་ཐུད། 酪糕(牧人以酪素所制有糕点)

ཐུན། ཡུངས་དཀར་གྱི་ཐུན་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐུན་དང་དུས་ཀྱི་ཐུན་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 更；一定的时限；轮值

ཐུན་བུ། སྨན་གྱི་ཐུན་བུ། 药剂；药包

ཐུན་མོང་། སྤྱི་ལ་དབང་བ་སྟེ་དཔེ་སྙིང་རྣམས་སུ་མཐུན་མོང་ཞེས་ཡོད། 共同，也写作 མཐུན་མོང་།

ཐུན་ཚོད། དུས་ཀྱི་ཚ་སྟེ་ཟ་རྒྱན་དུ་སྔ་དྲོ་གུང་ཕྱི་དྲོ་གསུམ་གྱི་བཞི་ཆ་རེ་ལ་བཤད། 一定的时限(如上午；中午；下午等)

ཐུབ་ཚོད། ཐུབ་ཚོད་དེ་བཙན་ཐབས། 欺负；强迫；强制

ཐུབ་པ། སྟོན་པ། 1. 牟尼(佛名) 2. 能够，能胜

ཐུམ། གོས་སམ་གཡོགས། 包裹；衣包或包袱

ཐུམ་ཀློག གཞུང་གོ་རིམ་མེད་པར་ཞར་འདོད་བྱེད་པའི་མིང་དུ་བཤད། 乱念；混读(不照次序而大声念经)

ཐུམ་ཁྲེས། ཐུམ་པོ། ཐུམ་བུ། གོས་ཀྱི་ཁུད་ལྟ་བུར་བཏུམས་པའི་མིང་།

衣包；包裹；包袱

ཐུམ་འཐས། གཉིད་ཐུམ་ཙམ་གྱི་གཉིད་ཟབ་མོ། 轻睡

ཐུར། ལ་ཐུར་གྱི་ཐུར་ཏེ་སྔ་རྒྱན་དུ་འཐུར་ཞེས་བྲིས་སྣང་། 下坡；向下，也写作 འཐུར།

ཐུར་མ། ཤིང་བུའི་ཐུར་མ། 1. 小棍；棍子；秆 2. 筷子

ཐུལ་ཆེ། ལི་གུར་ལས་སྤྲུ་ལ་ཞེས་པ་སྦོམ་པོ་དང་རགས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་ཐུལ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 粗；粗状；广大སྤྲུ་ལ།

ཐུལ་བ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའམ་བསྒྲུན་པ་དང་གོས་ཕྱི་ཐྭག་པ་ཞིག་གི་མིང་། 1. 驯服 2. 完全成熟 3. 斗篷

ཐེ་ཚོམ། ཡིད་གཉིས་ཏེ་ཡིག་རྙིང་རྣམས་སུ་ཐེ་ཙོམ་ཟེར། 怀疑，也可写作 ཐེ་ཙོམ།

ཐེའུ་རང་། ཡི་དྭགས་རིགས། 魔鬼神

ཐེག་པ། གཞོན་པ། ཁྱོགས། ལམ་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག 乘；车；轿；乘骑

ཐེངས་གཅིག ལན་གཅིག་སྟེ་ཐེང་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 一次 ཐེང་།

ཐེད་པོར། ཡལ་བར་པོར། 轻视；克服；除去

ཐེན། ལས་བརྒྱ་བར། ཁྱོད་ནི་འཕྱེ་བོ་བཞིན་དུ་ཁྲིམ་ན་ཐེན་ཞིང་འདུག་སྟེ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མི་འདོད་དམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སོས་དལ་གྱི་མིང་ངམ་བརྟག 舒适；舒坦

ཐེན་ཆེར། རྟག་ཏུའི་བརྡ། 继续；常常(旧词)

ཐེབ་ཅེ། མཆོད་ཕོར། 供碟（供神的小碟）

ཐེབས། ཉལ་དུ་སོང་བ་སྟེ་སྔོན་ལམ་དང་ས་བོན་ཐེབས་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། ཐེང་མགོས་འཐེབས་ཞེས་འཕྱུལ་ཅན་དུ་འདོད། 适中；着了；达到，也可写作 འཐེབས།

ཐེམ་སྐས། ཐེམ་པ། ཐེམ་བུ། སྐས་ཀའམ་འབབ་སྟེགས། 楷梯；梯子

ཐེར་འབུམ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཞིག་སྟེ། འདིར་ཐབ་ཐིབ། ཐིང་ཡུག འཐབ་ཡས། ཐལ་ཡས། མཐའ་རྒྱལ། ཐུག་མེད། ཐལ་ཐལ། མཐའ་སྣང་། ཐིག་འབུམ། ཐད་དཀྱུ། ཐམས་ཐམས། ཐད་ཐུད། ཐུག་ཡལ། ཐམ་ཐིམ། མཐའ་འབྱམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 十亿

ཐེར་བོ། ཇོད་སླང་ངམ་འཁྱེར་སླང་སྟེ་སླ་ང་ཆེ་ཐག་པ་ཞིག 炒瓢或烙锅

ཐེར་མ། སྣམ་གོས་ཀྱི་ཐེར་མ། 细褐

ཐེར་ཟུག ཏག་པའམ་བརྟན་པའི་བརྡ། 常存；坚固（旧词）

ཐོ། བསྣངས་པའི་ཐོ། 石磊；石墩

ཐོ་ཅོ། ཟོལ་མའམ་སྨྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་ཨ་ལ་ཤས་ཁ་བོ་ཞེས་བཀྲལ་བ་མིན་ནོ། ། 1. 粗暴；粗野 2. 戏谑；嘈杂

ཐོ་འཚམས་པ། ཅ་འདྲི་བ་སྟེ་མཐོ་མཚམས་ཐོ་བཙམས་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 1. 抗衡；相比 2. 轻侮；侮慢，也可写作 མཐོ་མཚམས། 或 ཐོ་བཙམས།

ཐོའུ། མེ་ཏོག་ཁ་མ་འབུས་པའི་གང་བུ་སྟེ་སྤལ་མིག་ཀྱང་ཟེར། 花蕾、蓓蕾，也叫做 སྤལ་མིག

ཐོ་ཡོར། རྡོ་ཤིང་སོགས་བརྩིགས་ཏེ་མིའི་གཟུགས་འདྲ་བ་བཙོས་པ་སྟེ་མཐོ་ཡོར་

དུ་བྲིས་པའང་མཐོང་། 以草木所扎成的人，也可写作 མཐོ་ཡོར།

ཐོ་རངས། ཉི་མ་འཆར་དུས་ཏེ་རངས་ལ་འགྲིང་བུ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་དག་པར་སེམས། 黎明

ཐོ་ལེ་ཀར། སྨན་དཔེར་རྗོ་ཏ་ཤིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། ངག་སྒྲོན་འགྲེལ་བའི་རོགས་སྒྲོང་དུ་དེ་ཡིན་པར་སེམས། ཞེས་བཤད། 大理石

ཐོག གནམ་ལྕགས་སམ་ཀླད། 1. 霹雳 2. 上面

ཐོག་ཐག མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་བཟླ་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་རྒྱུན་གཅིག་པའི་དོན། 一次；一趟子

ཐོག་ཐོག ཐོག་མའི་བརྡ། 最初（旧词）

ཐོག་ཕིབས། རྒྱ་ཕིབས། 屋脊

ཐོག་བུ། འབྲས་བུ། 果实

ཐོག་མ། མགོ་མ། 太古；最初

ཐོག་ཁལ། སྟོན་ཐོག་གི་ཕུད་དེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་འབྲུའི་དཔྱ། 庄稼的税；合理的粮差

ཐོགས་པ། གཏུགས་པའམ་རྟུང་པའི་ཐོགས་པ། 1. 碰；阻 2. 执住 3. 相遇；相执

ཐོང་ཀོར། གར་བུའི་བརྡ། 圆球（旧词）

ཐོང་ག ཐང་ག胸口；胸膛

ཐོང་བ། བཏོལ། 1. 犁铧 2. 对牙公羊

ཐོང་སྨི་བ། གཤེད་མ། 刽子手

ཐོང་བཏོལ། བཏོལ། 铧；犁尖

ཐོད། མགོ་དཀྲིས། 缠头；裹头布

བོད་རྒལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བོད་རྒལ་ཞེས་པ་ནི་བཟླ་རྗེང་བ་ལས་སྐྱེལ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 越级；杂乱 སྐྱེལ།

ཐོད་པ། མགོའི་ཐོད་པ། 头顶骨

ཐོན། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 屯，西藏姓氏之一

ཐོན་བུ། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བུའོ། ། 私生子

ཐོབ་ཐང་། རིགས་པའབ་འོས་པ། 1. 权利；应得之份 2. 应分；应该

ཐོམ་བུ། གཟར་བུ། 杓；瓢

ཐོར་ཅོག གཙུག་ཏུ་བཅིངས་པའི་སྐྲ་སྟེ་ཐོར་ཏོ་དང་ཐོར་ཚུགས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། སྐྲ་རྒྱན་དུ་ཐོར་ཙུགས་ཞེས་འབྱུང་། 发髻；顶髻，也叫做 ཐོར་ཏོ།与 ཐོར་ཚུགས།，也有写作 ཐོར་ཙུགས།

ཐོལ་བྱུང་། གློ་བུར། 即时；猝然；忽地

ཐོས་པ། རྣ་བའི་ཐོས་པ། 听；听到

ཐོས་བྱུང་། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ལུང་ཚད་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 闻所生慧（佛经中所说智慧之一种）

ཐྲིག་ཐྲིག མདོ་རྩའི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིར། ཐྲིག་ཐྲིག་ཟེར་བ་དག་མི་བཅང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷམ་གྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཞིག་སྟེ། བོད་ཡིག་དངོས་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཆེར་མི་སྣང་ངོ་། ། 的的（走在雪上的声音）

མཐ

མཐང་། འགབ་བམ་གཤམ། 下部；下面

མཐང་ག སྨན་ངག་མེ་ལོང་ལས། རྒྱུགས་པས་མིག་འཁོར་ཛ་ཀྲ་ན། ཞེས་པའི་ཛ་ཀྲ་ནི་བསྟན་གནས་སམ་མཐང་ག་ལ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བུད་མེད་ཀྱི་སྟ་ཟུར་མདུན་ངོས་ཡིན་ལ། བྱེ་རྗོགས་སུ་རྐེད་པར་བསྒྱུར་ཡོད་དོ། ། 1. 腰际 2. 妇人的大腿上部

མཐང་གོས། སྨད་གོས། 下装；下衣

མཐའ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོར་འཇུག་གོ ། 边；后；终；完

མཐར་ཐུག མཐར་ཕྱིན། མཐས་གཏུགས། མཐའ་ལ་སོན་པའམ་མཐའ་ལ་རེག་པ། 究竟；终究；到底

མཐར་གྱིས་པ། རིམ་གྱིས་པ། 依次；逐渐；逐步的

མཐར་ཆགས། གོ་རིམ་གྱི་མཐར་ཆགས། 次序；次第

མཐིང་། ཚོན། 1. 青石（药名）2. 碧；苍苍

མཐིང་ག སྔོན་པོ། 青色；蓝色

མཐིང་རྒྱུས། རྩེ་རྒྱུས་རིགས། 马起石（药名）

མཐིལ། ལག་པའི་མཐིལ། 1. 掌 2. 中心 3. 底子

མཐུ། ནུས་པ། 威力；力量

མཐུག་པོ། འཐུག་པོ། དཔངས་མཐོ་བ་སྟེ་སྨྲ་རྒྱན་དུ་མས་འཕྱུལ་ཁོ་ན་འཐད་པར་གསུངས་སོ། ། 厚；高

མཐུད་པ། འཐུད་པ། ཕན་ཚུན་ཆད་པའི་སྦྲེལ་བ། 继续；接续；相接

མཐུན་པ། འཆམས་པའམ་འགྲིགས་པ་སྟེ་སྨྲ་རྒྱན་ལས། བཟང་གསར་རྙིང་མང་

ཚོ་ལས་འབྱུན་ཞེས་འས་འཕྲུལ་དང་། མི་མཐུན་ཞེས་མས་འཕྲུལ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ད་ལྟར་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་འགོད་པ་ལ་ནི་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་དུ་མས་གཏོད་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་མི་སེམས་པས་ཆབས་ཅིག་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ། ། 相合；和睦；和顺

མཐུར། རྟ་ཡི་མཐུར། 马笼头

མཐེ་བོ། སོར་མོ་དང་པོ་སྟེ་མཐེ་བོང་ཡང་ཟེར། 拇指，也写作 མཐེ་བོང་།

མཐེའུ་ཆུང་། མཛུབ་ཆུང་། 小指

མཐོ། ལག་པའི་མཐོ། 伸开拇指与中指的长度

མཐོ་བ། མཐོན་པོ། དམའ་བ་དང་དམའ་སོའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དབྱེབས། 高

མཐོ་རིས། ལྷ་མིའི་མཐོ་རིས། 上界；上等处所（指人与神的世界）

མཐོང་། ཕྱིས་སྒོ། 看重；尊重

མཐོང་ག བྲང་ག 胸堂；胸口

མཐོང་བ། རིག་པ། 见

མཐོངས། ནམ་མཁའི་མཐོངས། 高深；天空

མཐོན་ཀ རིན་པོ་ཆེ་ཞིག蓝宝石（一种宝石）

མཐོལ་བ། བཤགས་པ། 追悔；认罪；忏悔

འཐ

འཐག བསྐམས་པ། 干的；使干（如晒；烘；晾干等）

འཐད་པ། རུང་བའམ་འོས་པ། 合理；对的；认可；赞成

འཐན་པ། འཐེམས་ནན། ཐོལ་མེད་དེ་མི་ཏན་ཅན་ལ་མི་འཐན་པོ་ཞེས་ངག་སྒྲོན་ལས་འབྱུང་། 坚定；正直，也可写作 འཐན་པོ།

འཐབ་ཀྲོལ། གནོད་པ། 斗；侵害

འཐབ་པ། འཐབ་མོ། ལག་འཛིང་ངམ་རལ་ཁ་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱིར་མགོས་ས་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད། 相斗；斗殴；打架

འཐབ་བྲལ། ལྷ་གནས། 无净天（天宫名）

འཐས་པ། སྲ་པ། 坚实；牢固；坚固

འཐིང་སྨད། བརྙས་ཐབས་དང་འཕྱ་སྨོད་དེ་མཐིང་སྨད་དང་ཐིང་སྨད་དུ་འབྲི་བའང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཐིང་ཞེས་པ་སྨོད་པ་དང་སྨད་ནི་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཚིག་གོ། 责骂；辱骂，也可写作 མཐིང་སྨད། ཐིང་སྨད།

འཐུས་པ། གོ་ཆོད་པ། 中用；济事；可行

འཐེང་པོ། གྲུལ་པོ། 跛子

འཐེབ། ཟ་འཐེབ་གོས་འཐེབ་ཅེས་པས་མཚོན་ཞིང་ལག་རྒྱུན་དུ་ཐེབས་ཞེས་འབྲི་བ་ཡོད་ཀྱང་སྔ་རྒྱུན་དུ་དེ་ཁོ་ན་དག་པར་གསུངས། 费用；资金，也可写作 ཐེབས།

འཐོར་འཐུང་། ཁྲུས་སམ་ཞལ་བསིལ་དང་ཉེ་རེག་སྟེ་ཐ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 洗浴；漱洗；触摩

ད

ད་ཀོ། ད་ནི་ཞེས་པའི་བརྡ། 现在呢；如今呢（旧词）

ད་ཀན། འབྲུ་རིགས། 一种燕麦

ད་ཅི། འདས་མ་ཁད་དམ་ཅུང་འགོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། 刚才；适才；前些时

ད་རྩ། ཙོག་ལ་མའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་མཚལ་དཀར་ཡང་ཟེར་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ཡིན་པར་བཤད། 水银 ཙོག་མ་ལ། མཚལ་དཀར།

ད་ཏྲིག ཚད་པ་ཆེ་སར་སྐྱེ་ཞིང་སྡོང་པོ་ཆེ་ལ་ཤུན་པ་སྐྱ་བ་མེ་ཏོག་དམར་ཆུང་འབྲས་སྒུར་ཅན་ཞིག་གོ ། 五味子(药名)

ད་གདོད། ད་གཟོད། མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་ཕྱི་ནས་སམ་རྗེས་ནས་ཞེས་པའོ། ། 始;然后;而后;才能

ད་ནངས། སྔ་དྲོ། 早上;早晨;上午

ད་བུར། སྡིག་གནས་ཀྱི་བཙ་རྙིང་སྟེ་ཚ་སྡིག་གི་གནས་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ལ། ངག་སྒྲོན་གྱི་བརྡར་བའི་དཔྱད་ལ་དེའི་དྲིས་ལན་དུ་ད་བུར་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི" བརྟག་དགོས། 热地;热带(旧词)

ད་ཕྲིད། མདོན་བཟོད་མང་པོར་ཆུའི་ཙངས་པའམ་སྐྱིན་གོར་དང་། སྨན་དཔེར་གངས་སྦལ་དུ་བཤད་དོ། ། 大云虎;水蜴晰

ད་ཚུར། ཚུར་ལ་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུར་དཀར། 白矾

ད་ར། དར་བ། འོ་མའི་ནམ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བ། 酪浆;酸乳水

ད་ར་ཁ་ཆེ། དབང་ཆེ་བ་སྟེ་ལི་གུར་ལས་ཧོར་གྱི་བརྡར་གསུངས་སོ། ། 掌大权者;有权者(蒙古语)

ད་ལན། ད་རེབ། 此次;这回;这次

ད་ལིས། སུར་དཀར་ཏེ། བལ་བུ། བ་ལུ། དུང་ཤིང་རྣམས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། 冬青(药名)བལ་བུ། བ་ལུ། དུང་ཤིང་། སུར་དཀར།

ད་ལོ། ད་ལྟའི་ལོ། 今年

དག གཉིས་ཚིག 等;些(二数词)

དག་ཉེར། ཞུས་དག་གི་དག་ཉེར། 校勘；整理；修正

དག་ཧྲུག ཧྲུག་པ། གོས་ཧྲུལ་ཏེ་ངན་པའམ་རྙིང་བ། 破旧

དག་པ། དྲི་མས་དག་པ། 清净；干净

དང་། སུམ་ཅུ་པར། གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། །དེ་ནི་སྡུད་དང་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྡོག། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྲད་དོ། ། 与；和；同 དང་།

དང་ཀྱུག དབུ་ཕྱུད་དེ་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས། དང་ཀྱུག་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་དང་པོར་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་གསུངས། ལ་ལས་སྔགས་ཀྱི་དབུར་ཨོཾ་ཡིག་འགོད་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་བོད་ཡིག་དབུར་ཡང་ཨོཾ་ཡིག་བཀོད་པ་རིམ་གྱིས་ཡི་གེའི་ཚུལ་ཞིག་པ་དང་ཀྱུག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། 即 ༄༅། །，也叫 དབུ་ཕྱུད། 表示文字的开端，因之才有这名称

དང་ཀ སོ་ཁ། 心口

དང་བ། འདུན་པ། 欲；信；笃信；信仰

དང་ར། ར་སྒོར། 院子；圈子

དང་ལ། རྫིང་བུའི་བརྡ། 池沼（旧词）

དང་དུ་ལེན། ཁུར་དུ་ལེན། 负起；担承；承认

དང་སེམས། འདུལ་བ་མི་རྟོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། གང་དག་ཁྱོད་ནོར་ང་ཡི་ནོར། །དེ་ཡིས་སྲོག་ནི་འཚོ་བྱ་ཞེས། །དེ་སྐད་བརྗོད་ནས་ཞུགས་པ་ནི། །དེ་ནི་དང་སེམས་འདུས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དམན་པའི་ཆུང་མ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་གི་མིང་ཟུར་རོ། ། 佛经中所说的四种妇人之一

དད་པ། ཡིད་ཀྱི་དད་པ། 信仰；信奉

དན་གོང་། སླིང་འབུམ་བརྡ་བཀོལ་དུ་འཛིམ་པའི་རི་ལུ་འཕེན་དུ་ཏུང་བ་ཞེས

བཀྱལ་ཅིང་། ཨ་ལ་ཤས་དེ་རྒྱ་སྐད་ཡིན་པར་བཤད། 弹弓；弹丸；泥弹丸

དན་རྟགས། མཚན་རྟགས། 记号；兆头；符号

དན་ད། སྨུགས་བཤལ་བྱེད་པའི་ཤིང་སྨན་ཞིག་སྟེ། དན་ཁྲ། དན་རོག ཉུས་སྤྲལ་མ་སྟེ་རིགས་གསུམ་ཡོད། 1. 巴豆（药名）2. 蓖麻子

དན་རོགས། གྲོགས་བྱེད་པའི་དན་རོགས། 帮助者；助伴

དབ་དིབ། ཚིག་གཉེར་ལས་སྒྲ་མི་གསལ་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ལྡབ་ལྡིབ་དང་འདྲག་པ་གཅིག་གོ ། 口齿不清 ལྡབ་ལྡབ།

དམ་རྒྱ། ཁྲིམས་ཀྱི་བཛ། 法律（旧词）

དམ་བཅའ། ཁས་ལེན། 宗旨；立誓；主题

དམ་ཆོས། གསུང་རབ། 正法；佛经；契经

དམ་ཏུམ། ཐོར་བུ། 零星；零散

དམ་དེམ། དམ་བཅའི་བཛ། 立宗；主题（旧词）

དམ་པ། རབ་དང་མཆོག 正；正人；君子；最上

དམ་པོ། སྲ་པོ། 牢固；紧紧；严密

དམ་བེ། བྱ་མ་བུམ་དང་བུམ་པ། 瓶；花瓶

དམ་ཚིག འདར་མི་ནུང་བའི་དམ་ཚིག 誓言；盟誓

དམ་སྲི། གདོན་ཞིག 魔鬼名

དར། གོས་དར་རམ་འཁྲུགས་རོམ། 1. 绸子；丝绸 2. 冰

དར་ཤན་ཁྲིན། ཧོར་གྱི་བཛའི་དབང་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ་བརྟག་སྟེ་ཡི་གུར་དུ་འབྱུང་། 大权（蒙语）

དར་ཅིག དར་ཙམ། སྐུར་བའི་ཡུན་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར། 霎时；瞬息

དར་ཅོག བ་དན་ཏེ་དར་ལྕོག་ཀྱང་འབྲིད། 旗子；旗帜，也写作 དར་ལྕོག

དར་དིར། མི་གསལ་ཞིང་སྙན་པའི་སྒྲ་སྟེ་ངང་བའི་སྐད་ལྟ་བུའོ། ། 不清晰而好听的声（如鹅叫）

དར་དཔྱངས། ཐོད་དཀྲིས། 头巾；裹头

དར་བ། འཕེལ་བའམ་རྒྱས་པ། 1. 发展；增大；传播；繁盛 2. 酪浆；酸乳水

དར་མ། ལང་ཚོ་རྒྱས་པ། 壮年

དར་ཟུར། ཚ་ལ་དཀར་པོ། 明矾（药名）

དར་ཡ་ཀན། ཞང་ཞུང་སྐད་དུ་བདུད་རྩིའི་མིང་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་གནད་ཀྱི་དང་། བབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དར་ཡ་ཀན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་བྲག་ལས་སྐྱེ་བ་མེ་ཏོག་མདོག་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་སྔོན་སྨན་ཞིག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཚེར་སྔོན་པ་སོགས་རིགས་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད། 亭苈（草药），在阿里向熊方言中把甘露叫做 དར་ཡ་ཀན། 它分为 དམིགས་པ་གནད་ཀྱི་དར་ཡ་ཀན། 与 བབ་པ་སྐབས་ཀྱི་དར་ཡ་ཀན། 两种；前者生于崖上；是开放各色花的草本药物；后者则有青刺等二十五种

དར་ཡོལ། རྒན་པོར་ཉེ་བ། 垂老；将要老的

དར་ལ། རས་སྲབ་མོ། 细布；一种薄布

དར་ཤིང་། རོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཤིང་སྡོང་ཆེ་བ་ཁ་གསར་དཀར་ཞིང་ཁོག་རྒྱས་སེར་བ་ཚོག་མ་ཛ་ལྟར་སྨོལ་ཏུང་བ་ཞིག་གོ། 桑树（树名）

དལ། བློ་གྲོས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟུད་ཚིག་ཏུ་བཤད་པས་སྤྱང་ཡིག་མིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་མོད་འཐད་དཀའོ། ། 曼荼罗图上的一种省写字 དཀྱིལ་འཁོར།

དལ་ཁ། གནོད་པ། 侵害;灾害

དལ་བ། དལ་མོའམ་ཁོམ་པ། 宽松

དིག་པ། ལི་ཀུར་ལས་རྡིག་ཅེས་པ་ངན་པའི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས། མི་གླེན་པ་ལ་དིག་པ། ཞེས་བཤད་དེ་སྐད་ཆ་ཤར་ཤར་དུ་མི་ཐོན་པའོ། ། 口吃;呆痴 དིག་པ།

དིང་ཙུར། ཅ་ཅོའམ་ཀུ་ཅོ། 嘈杂;噪声

དིང་ཙ། སྒྲོ་ཙའི་རུས་པའི་དིང་ཙ། 羽髓(羽毛根部的分泌物)

དིང་སང་། དེང་སང་། དེ་རིང་དང་སང་ཉིན་གྱི་ཡི་གེ་བསྡུས་པར་ཟད། 现在;目前

དུ། གྲངས་དྲི་བ། 几个

དུ་བ། མེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་གཟའ་དུ་བ་མཇུག་རིང་ཡང་མཚོན། 烟

དུ་མ། མང་པོ། 多;许多

དུག སྨན་གྱི་ཟླ། 毒

དུག་མོ་ཉུང་། ཤིང་གཞན་ལ་འཁྲིས་ནས་སྐྱེ་བ་མེ་ཏོག་སེར་ཆུང་འབྲས་བུ་ནི་ཙིའི་ལྟེ་འདྲ་བ་སྟེ་བཅད་སྐྱེས་ཀྱང་ཟེར། 连翘(药名)བཅད་སྐྱེས།

དུགས། སྨན་དཔྱད་ཀྱི་མེ་དུགས་དང་ཆུ་དུགས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་བསྲོས་བརྒྱབ་པའི་མིང་། 温暖法;温熨(医)

དུགས་ཁང་། བསྲོ་གང་གི་ཁང་བའམ་ཁྲུས་ཁང་སྟེ་གདུགས་ཁང་ཡང་ཟེར། 1. 暖室 2. 浴室,也可写作 གདུགས་ཁང་།

དུང་རེ་བ། དུང་དུང་། རྩོལ་མེད་ཤུགས་འབྱུང་། 自然而成;自成

དུང་ཕྱུར། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ་དུང་འཕྱུར་ཞེས་ཀྱང་སྣང་། འདིར···
ཐུག་བདུན། ཐུག་ཅུ། བདུན་ཅུ། དོན་གཅིག་ནས་དོན་དགུའི་བར་དང་།

དུས་རླབས། གདབ་ཡས། བཪ་ཤེས། རིད་འདྲེན། ལྷབ་ལྷེབ་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 亿,也可写作 དུང་འཕྱུར།

དུང་ཡག ཡ་ལ་ཤེས་མི་མངོན་པར་ཡལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་ཕལ་སྐད་དོ། 消失;根除

དུངས་པ། སེམས་འཕྲེང་བའི་དུངས་པ། 怀念;思念

དུད་ཀ དུ་བའི་མདོག 烟色;似烟的颜色

དུད་འགྲོ། གནག་ཕྱུགས་སོགས། 畜牲

དུད་པ། དུ་བའམ་ཐུར་དུ་གུག་པ། 1.烟 2.伏俯;鞠躬

དུན་ལས། བྱེ་རྫོགས་སུ་རིན་ཆེན་སྤུར་ལོང་གི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་འདུན་ལས་སུ་བྲིས་པའང་ཡོད། 孔雀石(珍宝名),也可写作 འདུན་ལས།

དུབ་པ། ངལ་བ། 疲劳;疲乏

དུམ་པ། གླེགས་བམ་གྱི་དུམ་པ། 包;经书的卷帙

དུམ་བུ། ཆ་ཤས། 渣;零块;零碎物;分子

དུར་ཁྲོད། རོ་གནས། 葬场;送尸场;坟墓

དུར་བ། རྩྭ་རམ་པ་སྟེ་ཚེ་རྫས་ཁྱད་པར་བ་དུ་རྦཱ་ཞེས་པའི་ཟུར་ཉམས་པ། འདུལ་གཞུང་དུ་དུར་བ། ཀུ་ཤ རམ་པ། རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་སོ། ། 1.茆草 2.野谷草 དུར་བ། ཀུ་ཤ རམ་པ།

དུར་བྱ། བྱ་རོག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་སོ་སོར་ཡོད་པས་མིན་པ་འདྲའོ། ། 食尸鸟;鹘

དུར་བྱིད། ཐར་ནུ་སྐྱི་ཚུལ་དང་འདྲ་ཞིང་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 离娄(药名)

དུལ་བ། བསྲུན་པ། 驯顺;柔顺;调伏

དུས་སྟོན།　　སོ་གསར་གྱི་དུས་སྟོན།　节筵；年筵

དུས་པོ་ཆེ།　　འཛིན་པ་ཆེ་བའི་བརྡ།　吝啬(旧词)

དུས་བྱས།　　ཤི་བ།　去世；死亡

དུས་སྦྱོར།　　ལུག་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆར་བཏགས་པ། 时间的配合(如十二宫等)

དུས་ཚིགས།　　དབྱིད་དབྱར་སྟོན་དགུན་གྱི་དུས་ཏེ་དབྱེ་རྩུལ་མང་།　季节

དེ།　　སུམ་ཅུ་པར།　ཐ་སྙད་དབང་དུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོའི་དབང་གིས་བཞི་རུ་འགྱུར། །དུས་ཀྱི་དབང་དུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ཀ་དེ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་སོགས་ཀྱང་མཚོན།　彼；那个；它

དེ་ཉིད།　　དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་བསྡུས་པ་སྟེ་གནས་ལུགས།　1. 真性；真实义 2. 那个；他自己 དེ་ཁོ་ན་ཉིད།

དེ་འཛོག　དེ་མ་འཛོག　འཕྲལ་ལམ་དེ་མ་ཐག་གི་བརྡ་རྙིང་།　即刻；马上

དེ་ཞོ།　　བྱ།　雉；野鸡

དེ་མོ།　　དགོས་པའི་བརྡ།　必要(旧词)

དེ་ལྭ།　དེ་བ།　　ཆུ་སྟོ་ཞིང་གི་རིགས་གསུམ་ལས་མཁྲིས་ཚད་སེལ་བར་བརྟགས་སོ། །　治胆热的药

དེའུ།　　རི་ཆུང་།　丘陵；小山

དེའུ་བསད།　　གསོད་གྲབས་ཀྱི་བརྡ།　几乎被杀(旧词)

དེང་།　　དེ་རིང་གི་བསྡུས་ཚིག　现下；现今，དེ་རིང་། (的省词)

དེངས་པ།　　ཟད་པའམ་རྙིངས་པ།　完；陈旧

དེད་དཔོན།　　ཚོང་དཔོན།　船长；经理

དེན་པོ།　　ཤེས་རབ་བྱེད་པ་ལས།　མི་ལ་ཀུལ་ཀ་བྱེད་པ་དེན་པོའམ་ཐེའུ་རང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། 一种魔鬼

དེབ། ཟླེབ། གླེགས་བུ་སྟེ་དེབ་ཡིག་དང་ཤོག་སྡེབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 卷帙；本子；册子 དེབ་ཡིག ཤོག་སྡེབ།

དེབ་ཐེར། ལོ་རྒྱུས་ཡི་གེ། 史册；历史书籍

དེས་ན། རྒྱུ་མཚན། 因此；所以；是故；以是

དེས་པ། རྒྱུད་འཇམ་པ། 正直；温恭

དོ། དོར། ཆའམ་གཉིས་ཀྱི་མིང་། 双；对；两；二

དོ་ཀེར། ཐོར་ཅོག 发髻

དོ་གལ། གལ་ཆེན། 重要

དོ་དམ། བསྟ་སྐྱོག 管理；收拾

དོ་མདོ། མཚན་མོ། 晚间；夜

དོ་ཟན། རྫོ་མཆིང་བུའི་བཟོ། 假宝石（旧词）

དོ་ར། གར་མཁན་གྱི་ར་བ། 舞场；戏院

དོ་ལི། འདོ་ལི། འཁྱོགས་ཁྲིའམ་ཁྱོགས་ཏེ་དོ་ལྷ་ཞེས་པ་ཟུར་ཉམས་པའོ། ། 轿子或抬架

དོ་ཤལ། ཕྲེང་བ། 项珠

དོག་པ། སྙེ་མ། 穗；子苞；谷穗

དོག་མ། ལི་གུར་ལས་སའི་ཞེ་ས་དང་མདུན་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད། 1. 土地（尊称）2. 前面（旧词）

དོག་སོ། ས་ཁད་ཆུང་བ། 窄狭；狭小

དོག་ལེ། ཟངས་པ། 锅

དོགས་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཕྱིས་ཀྱི་འགས་ད་ཡིག་འཕྱུལ་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་བརྡར་

རྟོགས་ཞེས་འབྲི་སྲོད། དེ་ལྟར་ན་གོས་སྲོད་འོག་མོག་དོང་སོགས་ལའང་བ་ཟུར་འདོགས་དགོས་པར་ཐལ་བས་མི་ལེགས་སོ། ། 顾虑;疑虑;怀疑

དོང་། འོབས། 地洞;地坑

དོང་ག སྟོད་ཆེ་སར་སྐྱེ་ཞིང་མཆིན་དུག་སྦྱོང་བའི་ཤིང་ཞིག་གོ ། 牙皂(热带药树名)

དོང་བ། མདའ་ཤུབས། 箭筒;箭套

དོང་ཙེ། ཟངས་ཀྱི་དོང་ཙེ། 钱币;铜钱

དོད། ཚབ། 代替品;顶替

དོན། གཉེར་བྱ། 1.事;事情 2.意义

དོན་གཉེར། འདུན་པ། 1.从事;致志 2.管事者

དོན་མཐུན། ཚོང་པ། 经营者;商人

དོན་དམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད། 胜义;真的;真谛

དོན་ཙོ། གནད། 重要性;要点;要害

དོམ། གཞན་དགོས་ཀྱི་བུ་ལོན་དང་གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་ཤིག་གོ ། 1.账债 2.熊;黄熊

དོར་ཐུང་། ཀང་ནམ། 裤子

དོལ། ཉ་རྒྱ། 鱼网;网罗

དོལ་ཚོད། ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་འབད་པ། 1.不踌躇;勇往 2.奋勉;经常努力

དོས་དྲག ཧ་ཅང་བྲེལ་བའམ་ཤིན་ཏུ་འཚབས་པ། 匆忙;很忙

དྲ

དྲ་ཕྱག ཆུང་དུས་པ་མ་ཤི་བའི་བུ་སྐྱེ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ་རྟ་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།

ཨ་ལ་ཤས་དྭ་ཕྲུག་ལ་འཁྱོན་མའི་བུ་དང་ནལ་བུ་ཟེར་བའང་ཡོད་ཟེར་ཏེ་བརྟག

孤儿

དྭ་བ།　　རི་སྐྱེས་ཚོད་དང་།　ཞིང་སྐྱེས་གཡུང་སྔོ་མེ་ཏོག་དཀར་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱི་རུ་

སྤུངས་འདྲ།　གཡར་ཞུ་བ།　འབྲོམ་སྟི།　ཤུ་ལུ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

སོ། །　南星(药名)གཡར་ཞུ་བ།　འབྲོམ་སྟི།　ཤུ་ལུ།

དྭགས་པོ།　　བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག　达布(西藏的姓氏及地名)

དྭངས་མ།　　སྙིང་པོའམ་བཅུད།　精花;中心;主要

ཌ

ཌ་ཕད།　　ཨ་ལ་ཤས་སྐྱི་རགས་སུ་བཤད་མོད་ཕད་བུ་ཌ་བ་ཅན་ཏེ་སྐྱི་མོ་ལྷ་བུའི་

སྣོད་ཅིག་གོ།　口袋

ཌ་བ།　　བར་སེང་པོ་སྐེ་ཁ་ཅིག་གིས་ཌ་བ་དང་མི་ནོར་ཆེད་ཌྷ་བ་ཞེས་འབྲིའོ། །

1. 网;格子 2. 颈珠;项珠 ཊ་བ།　ཌྷ་བ།

ཌ་མ།　　སྐར་ཁུང་།　窗;格子窗

ཌག　ནད་ལས་གྲོལ་བ།　愈;瘥;病复原

ཌག་ཤུལ།　　སྟོབས་ཙལ།　武力;威武;强力;威力;力量

ཌགས།　　ཐལ་བ།　太;过与

ཌང་དོན།　　གཞན་དུ་འདྲེན་དགོས་པ།　不了义(佛语);暗示

ཌང་པོ།　　ཡ་ཡོ་མེད་པ།　正直;端;老实;不歪曲;不假

ཌང་སྲོང་།　　དགེ་སྦྱོང་།　仙人;沙门

ཌན་པ།　　མི་བརྗེད་པ།　记忆

ཌབ།　　ཁང་པའི་ལྕམ།　术;椽;屋椽

ཌལ་པོ།　　མིང་པོ།　兄长;兄(指妹的兄)

ཏྲི། བསྣམ་བུ། 气味

ཏྲི་ང་བ། དྲི་མི་ཞིམ་པ། 恶臭；臭味

ཏྲི་ཆུ། གཅིན། 小便

ཏྲི་ཆེན། ཕྱི་ས། 大便

ཏྲི་མ། དག་བྱའི་དྲི་མ། 垢积

ཏྲི་གཙང་ཁང་། ལྷ་ཁང་། 净房；香室；佛堂

ཏྲི་བཙོན། རླུང་། 风；气

ཏྲི་ཟ། མཆིམས་མཛོད་ལས། དྲི་ཟ་ནི་བར་སྲིད་དང་། ལྷའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བས་མ་བསྡུས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་……གསུངས་སོ། ། 吃气味者；干闼婆（佛语）

ཏྲིང་མི་འཛོག གཞན་གྱི་སྟོབས་ལ་མི་ལྟ་བའམ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ། 不依附别人；自立；有主见

ཏྲིན། ཕན་པ། 恩；恩惠；好处

ཏྲིལ་བུ། རོལ་མོ། 铃（乐器）

ཏྲུ་བུ། ཏྲུ་ཀུ། སྐུད་པའི་གོང་བུ་སྟེ་སྒྲུ་གུའང་འཐད། 球；线球 སྒྲུ་གུ

ཏྲུང་། མདུན། 前；跟前；前面

ཏྲུང་ཡིག ཡི་གེ་བ། 书记；秘书；记室

ཏྲུངས། རྩ་བ། 根子；根本

ཏྲུམས་པ། ཆག་པ། 破烂

ཏྲུས་མ། ཕྱུགས་ཀྱི་དྲུས་མ། 牲畜的胎衣

ཏྲེ། སྐར་མ། 张宿（星名）

ཏྲེའུ། ཏྲེལ། བཙོན་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཚོར་བསྟན་གྱིས་དྲིལ་ཞེས་འབྱུང་།

骡

ཛེའུ་ཟོག སྣན་རིང་ཁྲ་བོ་དང་གྲུམ་ཙེ། 載毛垫褥；坐垫；花长垫

ཛེག་ནད། རླུང་བད་འདྲེས་པའི་ནད། 中风；痰症；风痰相杂的病

ཛེག་པ། སྦྲིའམ་དྲི་མ། 1. 垢痂 2. 油漆

ཛེགས་པ། ང་རྒྱལ། 自大；自高；骄傲

ཛེད་པོ། མ་ཐུལ་བ། 粗野者；未驯顺者

ཛེད་མོ། གཅན་གཟན་དྲེད་མོ་ལ་ཨ་ལ་ཤས་འདྲེད་ཅེས་བྲིས་པ་མིན་ནོ། ། 熊；人熊

ཛེས་མ། ཟྭ། 马兰

ཛོ་བཏབ། ལམ་ཇ་སྐོལ་བ། 打尖；旅行时路上煮茶休息

ཛོགས། ཁུར་པོ། 包裹；驮子；背架

ཛོད། ཚོད་དམ་ཚ་རེག 温度；温暖；温热

ཛོད་པ། ཞུལ་མ། 巡查者；巡逻；巡哨

ཛོན་པོ། ཚ་རླབས། 温暖；温热；热潮

ཟ

ཟང་། ཏ་འདོགས་པའི་ཟང་། 拴马的绳；绳架；挡绳

ཟབ་ཆལ། འགྱེལ་བ། 跌跤；摔倒

ཟབ་ཞོགས། ཞུར་ཡངས་པ་སྐྱེ་བཟབ་ཤོག་དང་གདབ་ཤོག་ཏུ་འབྲི་བ་ནི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་མཛོན། 紧张；张惶；纷扰，也可写作 བཟབ་ཤོག或གདབ་ཤོག

ཟུགས། ཟད་པའམ་གཏུགས་པ། 完；完尽；遇到；到极点

ཟུམ་པོ། བཅད་པ། 截断者；秃者

རྡུལ། ལི་ཀུར་ལས་རྣུ་ལི་ཞེས་པ་བྲུར་ཆག་པས་རྡུལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 尘；灰

རྡུལ་ཕྲ་རབ། རྡུལ་ཕྲན། རྡུལ་ཕྲ་མོ། འཇིག་རྟེན་བཞག་པ་དང······གདགས་པ་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་གོ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་བདུན་ལ་ནི་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གཅིག་གོ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གྱི་བཞི་བཅུ་ཆ་དགུའི་ཆ་གཅིག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ། 微尘；极微；原子

རྡེ་འགག ནད་ཀྱི་རིགས། 小便结；小便阻塞（病名）

རྡེའུ། རྡོ་ཆུང་ངུ། 小石子

རྡོ། རྡོ་བ། 石头

རྡོ་སྐྱུར། ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་རོ་སྐྱུར་དང་ཞུགས་མཐུན་པའི་རྡོ་སྨན་ཞིག་གོ། 矿药

རྡོ་རྗེ། ཕ་ལམ། 金刚；钻石

རྡོ་རྒྱུས་མཆོག བསྲེད་ན་བྱ་རྒོད་ཀྱི་སྤུ་ལྟར་འབྱུང་བ་བལྟད་ན་རྒྱུས་པ་འདྲ་བ་གོས་འཐག་རྒྱུར་རུང་བ་ཞིག་གོ། 石棉，最好的一种撕拨时象鹫鸟的羽毛一样，咀嚼时象筋一样，可以织作衣服

རྡོ་སྙིང་། སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས། རྡོའི་སྙིང་པོ་ནི་ཁ་དོག་དམར་པོའོ། །ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས་ཀྱིས། རྡོའི་སྙིང་པོ་ནི་མཏད་ཡིན་གསུངས་ཏེ་གསོ་རིག་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་མི་གཅིག་གོ། 玛瑙

རྡོ་ཐལ། བྱ་རྡོའམ་ཞུན་རྡོ་རྡེ་བསྲེགས་པས་རྡོ་ཞོར་འགྱུར་བ་དེའོ། ། 石灰；石灰石

རྡོ་བ། རྡོ། 石头

རྡོ་སྤོས། དབྱིབས་ཏ་ཤིག་འདྲ་བ་སྤོས་དྲི་མནམ་པའི་རྡོ་སྨན་ཞིག་གོ། 石香

（矿药）

རྡོག་པ། རྐང་པའི་རྡོག་པ། 踢；以脚踢（指人）

རྡོག་པོ། སྒོང་བུའི་རྡོག་པོ། 丸；颗粒；弹

རྡོལ་ཆོས། སྙིང་ཆོས་སམ་ཏྲང་རལ། 邪教；粗俗的道门

རྡོས་པ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆུའི་དབུ་བ་འཕྱུར་བ་དང་། ཁུར་ཆེ་བ་དང་གཙེས་པ་ལ་རྡོས་ཆེ་ཟེར་བའང་མཚོན་ཞིང་། འདི་ལ་གདོས་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 1. 水沫翻腾 2. 担负重 3. 侵害 རྡོས་ཆེ། གདོས།

ལྡ

ལྡ་ཤྲི། མཆོད་རྫས། 丝环；天花板上的流苏（一种供品）

ལྡག་ཀྱུ ལྡག་ཆལ། འདག་ཀྱུ། འདག་ཆལ། འདག་རྫས། ཁྲུས་ཆལ་ཏེ་ཁྲུས་རྫས། 1. 一种豆类 2. 浴物；肥皂类

ལྡག་ལྡིག གཡོ་བ། 摆动

ལྡང་། ཚད་ལོང་བ། 足够；够数

ལྡང་སྒོ་སྐ། སེང་གེ་ཤ་ར་བྷའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ལྡང་གོ་སྐའང་ཟེར། 狲（旧词），也可写作 ལྡང་ཀོ་སྐ།

ལྡང་ཚད། ལེའུ། 章；卷

ལྡད། སྦྲུགས་ཀྱི་ལྡད། ；嚼

ལྡན། ཡོད་པ། 具有；有

ལྡན་བུ། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར། 萤火虫

ལྡབ་ལྡོབ། ལོ་མ་ཤབ་ཤོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དྲི་ང་བའི་ལྕུམ་བུ་ཞེས་སུ་བཀྲལ། 1. 叶子稀疏 2. 一种有臭味之草

ལྡར་བ། ཆུས་གཤེར་བ་སྟེ་ཞ་རྒྱུན་དུ་གླེན་པའི་མིང་དུ་བཤད། 1. 以水润潮 2. 呆子

ལྡས། ལྡུས། ལུས་པའི་བརྡ་རྙིང་། 遗留(旧词)

ལྡིང་ཁང་། བསིལ་ཁང་། 凉亭;凉棚

ལྡིར་བ། འབྲུག་སྐད་ལྟ་བུའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དང་། བུམ་པའི་ལྟོ་བ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 鸣(如虫);响(如雷) 2. 突出;凸出;鼓出

ལྡུམ་སྙིག ལྗོ་རོང་ཚད་པའི་ཡུལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྡོང་པོ་དཀར་ལ་སྦོ་མདངས་ཅན་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་གང་བུ་སེར་པོ་འབྲས་བུ་ལ་ཀོ་ཁྱིལ་དང་བྱ་འཕུར་ལེབ་དང་ཕུར་ལེབ་ཀྱང་ཟེར། 椰子(热带植物,)ཀོ་ཁྱིལ། བྱ་འཕུར་ལེབ། ཕུར་ལེབ།

ལྡུམ་བུ། རྩྭའི་ལྡུམ་བུ། 野草

ལྡུམ་ར། སྐྱིད་ཚལ། 园;花园;园林

ལྡུར། ཆུ་ཡིས་ལྡུར། 被水泡烂

ལྡུར་ལྡུར། ཆུ་འབོ་བའི་ལྡུར་ལྡུར། 倾水声;嘟噜噜声

ལྡེ། མིང་གི་ལྡེ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཞེས་པས་མཚོན། 加在西藏古时人名上的附字,如 ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན།

ལྡེ་གུ། ཐུག་པ་སྟེ་འདག་གུ་དང་འདེ་གུ་ཡང་ཟེར། 1. 粥;汁 2. 膏药,也叫做 འདག་གུ། 及 འདེ་གུ།

ལྡེ་མིག སྒོ་ལྕགས་འབྱེད་བྱེད་དེ་ལྡེའུ་མིག་ཀྱང་འཐད། 钥匙,也写作 ལྡེའུ་མིག

ལྡེའུ། འབྲུག་ཁམས་སྤྱིལ་གྱི་སྐད་ཟླ་ཀ་ལས། སྐ་ཅོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐའམ་ལྡེའུ་ཞེས་བསྒྲུར་པ་ནི་གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་མ་དར་བའི་གོང་རོལ་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ལྡེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱངས་ཟེར་བའི་ལྡེའུ་དེ་

ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཞེབ་རྒྱུགས་པའམ་བསྐྱལ་བར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན། དེས་ན་གབ་ཚིག་ཀྱང་འདི་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། ། 西藏古时的原始宗教之一

ལྡེབས། རྩིག་པ། 壁；墙

ལྡེམ་སྐུ། འབག་སྐུ། 塑像

ལྡེམ་ལྡེམ། ཅུང་ཟད་བསྒྱོད་པ། 闪动；飘飘

ལྡེམ་པོ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཞེམ་པོའམ་ཞེའུའི་ངག་ནི་འཁྱོག་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 不正直；不诚实；作伪；歪曲

ལྡེར་པོ། གཟུགས་བརྙན་ནམ་འདྲ་ཚོད། 影像；形像；票本；模型

ལྡོག་པ། ཐ་དད་ལས་ལོག་པ། 相反；相违

ལྡོང་རིས། ཕྱི་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག 外教的仙人名

ལྡོང་རོས། མདོག་དམར་སེར་སྤུ་ཐེ་ལས་ཀྱང་དྲི་ངན་བྲོ་བ་གག་པ་ལ་ཕན་པའི་རྫས་སྨན་ཞིག་གོ། 雄黄（药名）

ལྡོངས་པ། མིག་ལོང་བ། 瞎子

ལྡོན། དྲིས་ལན་བཏབ་པ། 答覆；答覆问题

ལྡོམ་པོ། འཁྱམ་པོ། 流氓；二流子

སྡ

སྡང་བ། ཁྲོས་པ། 恨；忿怒；恼怒

སྡར་མ། སྙིང་མེད། 怯懦；懦夫

སྡིག་ལྟ་ཅན། ལྟ་ངན་ཅན། 邪见者；见解错误者

སྡིག་པ། འབུ་རྭ་ཅན་དང་ཉེས་པ། 1. 蝎子 2. 恶；罪恶；过恶

སྡིགས་མཛུབ། ཕྱག་རྒྱའི་སྡིགས་མཛུབ། 恶指（指语）

སྙིངས། དབུས་སམ་དཀྱིལ་ཏེ། ཀླུ་སྙིངས་དང་ཆོས་སྙིངས་ཞེས་པས་མཚོན། 中心；中央

སྡུག་གུ། སྡུག་པ། མཛེས་པའམ་ཡིད་འོང་། 美丽；可爱

སྡུག་བསྔལ། དུཿཁ། 苦；痛苦

སྡུམ་པ། ཁྱིམ་གྱི་བརྡ། 家；家宅（旧词）

སྡུད། གོས་ཀྱི་སྡུད། 褶褶；衣褶

སྡེ། སྡེ་བ། སྡེ་ཚན། རིགས་སམ་ཕྱོགས་ཏེ་སྡེ་བ་ཞེས་པ་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། སྡེ་ཞེས་པའི་བྱ་ཡང་མཚོན། 部份；类 སྡེ་བ། སྡེ།

སྡེ་སྣོད། དམ་ཆོས། 藏（如佛经的三藏）

སྡེ་གཟར། ཡ་ལ་ཤས་ཡུལ་སྡེ་འཁྲུག་པ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བདེ་གཟར་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 地方战乱；秩序混乱，也可写作 བདེ་གཟར།

སྡེབ་སྦྱོར། རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔའི་སྡེབ་སྦྱོར། 谐声学（指教五种学术的一种）

སྡེར་མ། སྣོད། 碟；盘

སྡེར་མོ། བྱའི་སྡེར་མོ། 1. 爪 2. 卷柏（药名）

སྡོང་བུ། ལྗོན་ཤིང་གི་སྡོང་བུ། 干；茎

སྡོངས་གྲོགས། ཕན་གྲོགས་ཏེ་སྡོངས་ལ་ས་དྭག་མེད་པའང་སྣང་། 朋友；助伴

སྡོམ། སྡིག་ཆགས་ཤིག་པའི་ཀླ་དང་སྤྱི་ཆིངས་གཉིས་ཀར་འདུག་མོད། ཕྱི་མ་ལ་དཔེ་དག་པ་རྣམས་སུ་སྡོམས་ཞེས་བྲིས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། ། 1. 蜘蛛 2. 总括，后者也作 སྡོམས།

སྡོམ་པ། ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ། 戒规

སྡོར། བྲུག་པའི་སྡོར། 调和；调料

གད

གདགས་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གདགས་པ། 设施论（经名）

གདགས་སྲིབ། ཉིན་མཚན་དང་ཉིན་སྲིབ་དང་ཡན་མན་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད། 1. 画夜 2. 阴阳（面） 3. 上下

གདང་། སྐས་ཀྱི་གདང་། 架；梯层；阶梯

གདངས། སྐད་ཀྱི་གདངས། 声调；声音

གདན། གདིང་བ། 毡；垫子

གདབ་པ། ལྕུག་ཕྲན། 嫩枝

གདམ་ག འདམ་ག མང་པོའི་ནང་ནས་བསལ་བ། 选择；挑选

གདམ་ང་། འདམ་ང་། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཏེ་སྣ་རྒྱུན་དུ་བདམ་ང་ཞེས་འབྱུང་། 随意；任意；随心所欲

གདམ་པ། བྲིང་མགོ་དང་སི་ཏུས་བཞེད་མོད། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་ངག་སྒྲོན་སོགས་སུ་གདམ་ངག་ལ་ས་བྲག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དར་སོ་ཆེའོ། ། 教诫；训示

གདམ་པོ། རྐུན་མའི་གདམ་པོ། 贼的证人

གདའ། ཡོད་པའི་ཞེ་ས། 有（尊称）

གདར། མར་ཁུད་ཀྱི་གདར། 酥糕块；酪酥糕点

གདས། སྔ་བའམ་ཞུས་པའི་བརྗོད། 说；陈述（旧词）

གདུ་བུ། ཀང་ལག་གི་རྒྱན་ཆ་སྟེ་ཡི་གེ་བསྡུས་པའི་ཚེ་ལག་གདུབ་ཀང་གདུབ་ཅེས་ཟེར། 钏；环；镯 ལག་གདུབ། ཀང་གདུབ།

གདུག་པ། མི་སྨུན་པ། 横暴；恶毒；残忍；残暴

གདུགས། ཆ་སྐྱབ་དང་ཉི་མ་དང་ཉིན་མོ་གསུམ་གར་འཇུག1. 伞 2. 太阳 3. 昼

གདུགས་ཚོད། གུང་ཚིགས། 午饭

གདུང་རྒྱུད། རིགས་རྒྱུད། 世系；血统

གདུང་མ། ཁང་པའི་གདུང་མ། 梁

གདུབ་སྐོར། རྒྱན། 钏；镯

གདུལ་བ། གདུལ་བྱ། 所治者；教育的对象；所化

གདེང་། སྤོབས་པ། 英勇；刚毅；辩才

གདེངས་ཀ སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ饰品

གདེངས་ཅན། ཀླུ། 龙

གདོང་བ། བྱད། 面；脸

གདོད་མ། ཐོག་མ། 最初；太古；原始

གདོན། འབྱུང་པོའི་གདོན། 鬼魅

གདོན་མི་ཟ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ། 无疑；无疑义

གདོལ་བ། རིགས་ཐ་ཤལ། 戌陀罗（印度四种阶级之一）

གདོས་པ། ཟ་མ་ཏོག་གི་མཚན་དུར། ཀཊྚ་ར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རླུང་གཡོར་ཐོགས་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ན་གདོས་པ་འཛིན་པར་བསྒྱུར་འདུག གྲུའི་དར་པོ་འཛིན་པའི་ཤིང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 桅杆；挂帆处 རླུང་གཡོར་ཐོགས་པ།

གདོས་བུ། ཤིང་བུ་ལས་བྱས་པ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་སྣོད་འདྲ་བ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས" གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་བསམ་གཏན་པ་གཉིད་སློང་བྱེད། 一种小木器（比

丘静坐时防睡之物）

བད

བདག ང་། 我；自己

བདའ་བ། ཞིམ་པ། 美味；适口

བདར་ཤ། བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་མོ། 细察；审思

བདུག་པ། སྤོས་ཀྱི་བདུག་པ། 1. 熏 2. 熏香

བདུད། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད། 魔；魔王；他化自在天（佛语）

བདུད་རྩི། ལྷའི་བཏུང་བ། 甘露

བདེ་བ། ཚོར་བ་སེམས་པ། 快乐；安乐；快乐的感觉

བདེ་བླག ཟ་མ་ཏོག་གི་མཚན་བྱུར། ངེས་པར་ཞེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའམ་ཐབས་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 顺利；易

བདེ་ལེགས། བཀྲ་ཤིས། 善妙；福祉；吉祥

བདེ་གཤེགས། སངས་རྒྱས། 善逝；佛

བདེན། མད་པ། 真实；谛

བདེན་བྲལ། ལྷོ་ནུབ་མཚམས། 西南隅

བདོ་བ། མང་བའམ་ཡོད་པ། 有；多；增长；业富

བདོག ཡོད་པ། 有；存在

བདོག་པ། ནོར་རྫས། 财物

མད

མདག་མ། མེའི་མདག་མ། 余炉；火星

མདང་སུམ། ཟླ་ཉིན་གྱི་ནུབ་མོ་སྟེ་མདང་ལ་ས་དྲག་ཡིས་པའང་ཡོད། 昨晚

མདང་། ས

མདངས། འོད་དང་བརྩེ་བའི་མདངས། 光彩；优待；当人

མདན་པ། འདན་པ། སྒོའི་གཏན་པ། 门闩

མདའ། ཉག་ཕྲན་དང་ལུང་མདོ། 1. 箭 2. 河谷口；河的下游

མདའ་སྨྱུ། ཞི་བྱང་གིས་མདའ་སྨྱུག་གམ་ལྕུམ་མདའ་སྨྱུ་ཞེས་ཟེར། 1. 箭料（箭竹）2. 蔬菜名

མདའ་རྒྱུས། འོལ་མོ་སེ་དང་གཅིག་པར་བཤད་དེ། བྱང་ལུགས་པ་ནི་དམར་ཏུ་མགོ་ནག་ལ་ངོས་འཛིན། 赤豆（药名）

མདའ་ཡབ། ཁང་བའི་མདའ་ཡབ། 屋詹

མདུང་། ཤཀྟི། 矛；长枪

མདུང་དོར། རྒྱན་འཁྱིད་པའི་བརྡ། 赌博（旧词）

མདུད་པ། དར་གྱི་མདུད་པ། 结（绸子的结）

མདུན། དྲུང་། 前面；跟前

མདུན་ན་འདོན། བློན་པོ། 大臣；宰相

མདེའུ། མདའ་རྩེའི་མདེའུ་ལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དུ་འདེའུ་ཞེས་འ་འཕུལ་དུ་བཞེད། 1. 子弹 2. 镞；箭头

མདོ། ལུང་བའི་མདོ། 1. 岔口 2. 合流处 3. 谷口

མདོག ཁ་དོག 颜色

མདོངས། ཐིག་ལེ་དང་མིག་སྟོངས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་སྤུ་མ་ལ་དཔྱལ་བའི་མདོངས་དང་སྒྲོ་མདོངས་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་སྟོངས་ཀྱི་མཚན་བྱར། འདི་ལ་མདོངས་བྱས་པ་ཁྲིས་ཉོར་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཨ་ལ་ཤས། མདོངས་ནི་དཔྱལ་བ། ཞེས་བཀྲལ་བ་ནི་མདོངས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏེ་

ལ་ཀི་ཡིན་པ་མ་གཟིགས་པར་ཟད་དོ། ། 1.孔雀翎毛端的圆眼 2.瞎

3.外表；容貌

མདོངས་གསོལ། ཐྲང་གཏམ་དང་ཚོ་དགའ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་

དཔེ་དག་པ་འགར་མདོང་གསོལ་དང་མདོངས་སོལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །

1.直言 2.谀词；面谀，也可写作 མདོང་གསོལ། མདོངས་སོལ།

མདོམས། བྱེ་རྟགས་སོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ་དེང་སང་

འས་འཕྲུལ་འབྲི་ཀིན་འདུག 秘处；私处（生殖器）

མདོར་ན། བསྡུས་ན། 总之；总而言之

མདོས། གཏོ་པའི་མདོས། 一种送魔鬼的十字架

འད

འདབ་ཆགས། བྱ། 禽；鸟类

འདང་། ཚད་ལོངས་པ་དང་མནོ་བསམ་ལ་འདང་རྒྱུག་ཅེས་པའང་མཚོན་ཞིང་

ཨ་ལ་ཤེས་འདེང་རྒྱུག་ཅེས་བྲིས་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 1.足够 2.思量

འདད། འདུར་མིད། ཤི་བོའི་དགེ་སྒྲུབ་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་ངག་ཟིན་སོགས་ཀྱིས་

ཆེད་དུ་འམ་དོན་དུ་ཞེས་བཀྱལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 丧事；丧祭

འདབ་གཤོག གཤོག་པ། 翅膀

འདབས། འགབ། 附近；近旁；旁边；下面

འདམ། འཛིམ་པ། 泥；污泥

འདམ་བག འཛིམ་པ། 污泥

འདམ་བུ་ཀ་ར། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྡོང་བུ་ཁོང་སྟོང་སྐྱེ་མ་རམ་བུ་དང་འདྲ་བ་སྡོང་

བུས་རྒྱ་གླིང་འབུད་དུ་རུང་བའོ། ། 芦苇；三棱草

འདར་བ། གཡོ་བ། 战栗；颤动

འདལ་བ།　　དལ་བོར་གནས་པ།　安闭；闭住

འདས།　　ཐལ་བྱིན་པ།　1.越过；超过 2.过去；逝去

འདི།　　ཚིག་ཕྲད།　这（代名词）

འདུ་སྒོ།　　ནོར་རྫས།　集存物；财物

འདུ་འཛི།　　སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ལང་ལོང་།　繁华；噪；多人的噪声

འདུ་བྱེད།　འདུ་ཤེས།　　ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས།　ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་།　སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་།　འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན།　ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །　行；行为；作为

འདུད་པ།　　གུས་པ།　敬礼鞠躬；恭敬

འདུན།　　ཤི་བའི་འདུན།　丧服；孝服

འདུན་ཁང་།　　འདུག་གནས།　住屋；住处

འདུན་པ།　　མོས་པ།　欲；愿望；佩服；信解；信仰

འདུན་མ།　　གཏམ་གྱི་གྲོས་ཏེ་མས་འཕྲུལ་ཡང་ཡོད།　会议；议；谈话

འདུན་ས།　　འདུ་བའི་གནས།　集会处；集聚处；场合

འདུལ་བ།　　ཆོས་ཀྱི་འདུལ་བ།　戒律（佛经中的戒律）

འདུས་པ།　　ཚོགས་པ།　相合；相会；结合；集体

འདུས་བྱས།　　དངོས་པོ།　有为（佛语）；事物

འདུས་མ་བྱས།　　དངོས་མེད།　无为（佛语）；无物

འདེ།　　མེར་བསྲོ་བ།　烘；烤

འདེམས་སྒྲུག　བཀྲབས་པའམ་འདམས་པ།　选举；选择

འདོ་བ།　　རྟ།　马

འདོ་ཏྲ། ཕོ་ཉ། 使者；使臣

འདོ་མེད། གཏད་སོ་མེད་པ་སྟེ་མས་འཕྱུལ་ལེགས་སྐམ། 无目的

འདོད་ཁམས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འོག་མ། 欲界(佛经所说三界中的最下者)

འདོད་འགྲོ་མ། སྨད་འཚོང་མ། 从欲女；妓女

འདོད་ཆགས། སྲེད་པ། 贪；贪欲；贪爱

འདོད་ཡོན། གཟུགས་སོགས་ལྔ། 享受；妙欲(即色等五者)

འདོམ། ལག་པའི་དང་འཛོམ་པའི་འདོམ། 1. 膀；托(两手伸直的长度) 2. 俱全

འདོལ་བོ། ས་རྡུལ་ཞིབ་མོ། 细尘

འདྲ

འདྲ་ཅིག གཟུགས་བརྙན། 像；影像

འདྲ་བ། མཚུངས་པ། 似；像；相似

འདྲག་མཐིལ། ལག་མཐིལ་གྱི་བརྡ། 手掌(旧词)

འདྲམ་པོ། ཞུལ་མ། 巡查；巡逻；巡哨(旧词)

འདྲིས། ཡོབས་པ། 习惯；熟悉；惯熟的

འདྲུབས། རྨ་སོས་པའི་འདྲུབས། 新生肌肉

འདྲུམས། འཚེ་བའམ་ཐན་ཆེན་པོ། 1. 灾害 2. 大旱灾

འདྲུལ་བ། རུལ་བ། 腐烂；腐坏的

འདྲེ། ཡི་དྭགས་རིགས། 鬼；饿鬼

འདྲེགས། མེས་ཚིག་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་ཡི་གེ་འདི་སྔོན་གཞུང་དུ་སྣང་། 焦；烤焦

འདྲེད། ཨ་ལ་ཤས་ཉེས་པའི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 罪过

འདྲེན་པ། སྟོན་པ། 引道者；道师；大师；祖师

འདྲེན་མ། སྣ་ཚོགས། 混杂；杂的

འདྲེས་མ། བསྲེས་པ། 混合者；相混者

འདྲོབ་སྐྱོང་། ཐོན་གྱི་དྲང་སྲོང་ཞིག་སྟེ་འདྲོབ་སྐྱབ་དང་འགྲོ་སྐྱབ་ཏུ་བྲིས་པའང་མཐོང་། 古仙人名，也可写作 འདྲོབ་སྐྱབ། འགྲོ་སྐྱབ།

བཇ

བཇ། འབོད་པའི་བཇ། 语言；声音；信号

བཇུལ། ངག་ཟིན་དུ་ཕྱེ་མར་བཏུལ་བའི་མིང་དུ་བཤད་དེ་གཏུལ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གམ་བརྟག 研细；擂细

བཇེག་འཚོས། འཁྱིལ་བའམ་ལྷུང་བ། 跌跤；跌倒

བཇོལ་གཏམ། འཆལ་གཏམ། 胡言，乱语

བཇོལ་ཐབས། ཚིག་ལྷབ་ཤིབ་བམ་ཞ་ཉོག 口词不清

བཟླ

བཟླེག ངག་སྒྲོན་མཚན་སོགས་སུ་སོ་ཡིས་བཞིག་ཟེར་བ་བརྟག咬

བཟླ་སྐྱོག དོ་དམ། 收藏；收拾；管理

བཟླུས་འཇོམས། དམྱལ་བ། 合众（佛经中的地狱名）

བཟླུས་དོན། ས་གཅོད། 略义；要义；要略；提纲

བཟླུས་པ། རྒྱས་མིན་ཏེ་ད་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 省略；不广；不业富

ན

ན།　　སྤང་གི་ན།　水草地

ན་གི།　　མི་ཀན་སེན་མོ་སྟེ་སྤོས་ཀྱི་སྦྱར་སྡེབ་ལ་མཁོའོ། །　螺壳

ན་ཀྱུ།　　སོན་སྲན་གྱི་རིགས་ཤིག　一种豆子

ན་ཆུང་།　　གཞོན་ནུ།　少年；童子

ན་བ།　　ནད་ཀྱིས་ན་བ།　病；害病

ན་བུན།　　དུང་དང་འདྲ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་དང་སྨུག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག
1.雾 2.螺蛳

ན་སྨད།　　འདུལ་བར་འབྱུང་སྟེ་ན་ཚོད་སྨན་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་འབྱིན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ཟེར།　幼年（戒律术语）

ན་ཚོད།　　ལོ་ཚོད།　年岁；年纪

ན་ཟླ།　ནེའུ་ཟླ།　ནེའུ་ལོ།　　ལོ་མཉམ་པ།　同岁；同庚

ན་བཟའ།　　གོས་ཀྱི་ཞེ་ས།　衣服（尊称）

ན་ར་ར།　　ཐུར་དུ་ལུགས་པའི་ན་ར་ར།　嘎喇喇（倾倒油；粥的声音）

ན་རམ།　　ན་ལས་སྐྱེས་པའི་རམ་པ།　野茆；生在水草地上的茆草

ན་རེ་བ།　　རྒྱུན་ཆགས་པ།　继续；常常

ན་ལེ་ཤམ།　　ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ལ་ལས་རི་མོ་ཡོད་པ་ཕོ་བ་རིས།　མེད་པ་ན་ལེ་ཤམ་ཟེར་ཞིང་ཕོ་ཆེ་དང་ཧྲོད་སྨན་ཧྲིལ་མོའང་ཟེར།　胡椒，也写作 ཕོ་བ་རིས། ན་ལེ་ཤམ།　ཕོ་ཆེ།　ཧྲོད་སྨན་ཧྲིལ་མོ།

ན་སོ།　　ན་ཚོད།　年岁；年纪

ནག་ཚོག　དྲི་མ།　垢污；肮脏；污浊

ནག་པ།　　སྐར་མ།　角宿（星名）

ནགས།　　ཚལ།　森林；林

ནང་། ཕྱི་ཡི་ཟློག 内；里面

ནང་ཁྲོལ། རྒྱུ་མ། 内脏；肠

ནང་པ། སངས་རྒྱས་པ། 内教；佛教徒

ནང་བྱིན། འབངས་སམ་གཡོག་སྐྱེ་བོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་ཟེར་བའང་མཚོན། 1. 仆；民 2. 深入；了解，也可写作 ནང་བྱིན་ཆུད།

ནང་ཚན། ནང་གསེལ། ནང་གསེས། རྣམ་གྲངས་ཏེ་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་མིང་། 内部；内中

ནང་རོལ། རྒྱུ་མ། 以内；内脏

ནངས། སྔོན་གྱི་བརྡ། 先；前（旧词）

ནངས་པར། སྔ་དྲོ། 早晨；上午

ནད་ཐེ། ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ། 患者；为病所苦者

ནད་མ། སྐྲངས་འཛོམས་ཀྱི་རྩི་སྨན་ཞིག་སྐྱེ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 消肿草药

ནན་ཁྲགས། མཐུས་འཕྲོག་པ། 强夺；霸占

ནན་ཏན། ངེས་པར་རམ་ཤིན་ཏུ། 热忱；努力

ནན་ཏུར། ནན་ཐུར། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་བར། ནན་ཏུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལི་ཤུར་ལས་ནན་ཏན་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད། 降级；降低，也写 ནན་ཏུར། ནན་ཏན།

ནབ་སོ། སྐར་མ། 井宿（星名）

ནམ། མཚན་མོ། 夜；晚间

ནམ་མཁའ། ནམ་མཁའ་ལ་སྟག་སྟོན་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ནམ་ཀ་ཡང་འབྲི་

རྟུང་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིག་རྙིང་མང་པོར་མཐོང་ངོ་། །　天空，也写作 ནམ་ཀ

ནམ་གྲུ།　སྐར་མ།　奎宿（星名）

ནམ་ཅན།　གཙོགས་ཅན།　重要者；主要者

ནམ་འཕང་།　མགོ་འཕང་སྟེ་གནམ་འཕང་ཡང་ཟེར།　声誉；人望，也可写作 གནམ་འཕང་།

ནམ་རྨུས།　ཡུལ་ངན།　阴务雾天；雾罩天气

ནམ་ཚོང་།　སྒྲོག་རུས།　锁子骨；销骨

ནམ་ཞར།　ནམ་ཡང་གི་བརྡ།　任何时候；永远；随时（旧词）

ནམ་ཞིག　ནམ་ཡང་།　དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཕྱིང་མགོས་ནམས་ཞེས་འབྲིའོ། །　某时；终久；有一日；任何时；永远

ནམ་སྲོས།　མཚན་མོ།　黄昏；晚

ནར་མ།　རྒྱུན་པར།　常常；时常

ནར་སོ།　དཔྱིབས།　丛长

ནལ།　ཁྱོ་ཤུག་རུས་གཅིག་པ་དང་།　པད་རག་དང་འདྲ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་ཅུང་ཟད་སྨུག་ཤས་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་མིང་།　1. 夫妇同姓 2. 一种红宝石

ནལ་བུ།　རུས་གཅིག་པའི་ཁྱོ་ཤུག་གི་བུ་ལ་གྲགས་སོད།　འདུལ་བར་ཕ་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་བུའམ་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་ལ་ཟེར།　1. 亲属相配所生的子 2. 私生子

ནལ་མ།　ཤིང་ཟྲ་མ།　猫儿刺（一种刺灌木）

ནལ་ཟེ།　སྒྲོགས་སམ་འཕྲུག་སྒྲུད།　瓢；搔痒具

ནས། འབྲུ་ཐེ་བྲག་པ་དེ་དང་། རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་དང་དགར་སྡུད་ཀྱི་སྒྲ། 1. 青稞 2. 从；自

ནས་ཟན། བྱིའུ་མཆིལ་བ། 麻雀的别名

ཉིམ་པ། སྨུག་ཤད་དམ་ཡུ་གུ་ཤིང་། 山豆根(药名)

ནུ་བོ། གཅུང་། 弟弟

ནུ་ཟེ། བཙོས་པའི་ཆང་གི་སྙིགས་མ་དང་ཉིང་ཁུའི་བཛ་རྙིང་། 1. 做成的酒糟 2. 精华(旧词)

ནུད་པ། ནུར་པ། ཕྱི་ནུར་ཏེ་ཙུང་ཟད་ནུར་བ་ལ་ནུད་ཆུང་ཟེར་བའང་མཚོན། 向后移动 ནུད་ཆུང་།

ནུབ། སོང་བའམ་ཐིམ་པ་སྟེ་ཉི་མ་ཐིམ་ཕྱོགས་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཟེར་བས་དཔེ། 1. 隐没；淹没；没落；去了 2. 西；西面，如 ནུབ་ཕྱོགས།

ནུབ་མོ། མཚན་མོ། 黑夜；夜晚

ནུར་ནུར་པོ། མངལ་དུ་མེར་ཆགས་པའི་ཕྱི་ནང་བཅས་པར་གྲིས་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞོ་ལྟ་བུར་འདུག་ལ་ཤར་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པའི་སྐབས་སོ། །མཁན་པོ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་མདོ་བཏུས་སོགས་སུ། འདི་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་སྐབས་ལ་བཞག་ནས་ཡུངས་ཀར་ཙམ་གྱི་དུས། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 胎儿发育情况之一(两周时)

ནེ་གྲོ་དྷ། རྒྱ་གྲོ་རྡའི་ཟུར་ཙུང་ཉམས་པ་སྟེ་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ། 一种热带香果树；即尼枸卢陀树(产于印度)

ནེ་ནེ་མོ། ཞེ་དྲུང་གིས་པའི་སྲིང་མོར་བཤད་དེ་ནེ་ནེ་ཡང་ཟེར། 姑母；姨母 ནེ་ནེ།

ནེའུ་ལེ། སྲི་སོང་སྟེ་ལི་གུར་ལས་ནཀུ་ལ་ཟེར་ཆག་པར་གསུངས། 黄鼠狼；

艾虎

ནེ་ཙོ། ནེ་ལེ། ནེ་ཙོ་དང་ནེ་ལེ་ལ་ནེའུ་ཙོ་དང་ནེའུ་ལེར་འབྲི་བའང་ཡོད་ལ་ནེ་ལེ་ནི་འོལ་བའོ། ། 鹦鹉

ནེའུ་ལྷངས། ཆུང་གྲོགས་ན་མཉམ། 总角之交；幼时的朋友

ནེའུ་གསིང་། སྤང་མ་སྔོ་སྐྱ་ཅན་དུ་ནེའུ་སིང་འཐད་པར་བཞེད། 青草地

ནེམ། རླན་ཐ་སོ། 潮；潮湿

ནེམ་ཧུར། ཐེ་ཚོམ་གྱི་བརྡ། 怀疑；疑惑；踌躇（旧词）

ནེམ་ནེམ། འབོལ་བ། 鼓起；隆起（如沙发）

ནོག བ་ལང་གི་ནོག 1. 牛峰（牛肩部隆起处）2. 驼峰

ནོངས་པ། ཉེས་པ། 罪过；错误；过失

ནོན་ཆུང་། གཟི་མེད་པ། 干涩；无光泽；无色泽

ནོམ་པ། ཉུག་པའམ་དངོས་རྫས། 抚摸；财物

ནོམ་བྱ། བྱིས་པའི་ཟས། 小孩的食品

ནོར། གསེར་དངུལ་སོགས་རྒྱུ་རྫས་སམ་ཕལ་སྐད་དུ་ཕྱུགས་ཀྱི་མིང་། 1. 财宝 2. 牛 ནོར།

ནོར་བ། འཁྲུལ་བ། 错误

ནོར་བུ། དགོས་འབྱུང་། 宝石；珍宝；末尼；如意宝

རྣ

རྣ། གནའ། ལུག་དང་འདྲ་བའི་རིག་དྭགས་ཤིག石羊；青羊

རྣ་ཀོར། རྣ་རྒྱངས། རྣ་ཆ། རྣ་སོང་། ན་རྒྱན། 耳环；耳堕；耳饰

རྣ་བ། ན་མཆོག 耳；耳朵

རྣ་སྨྲང་། མདེའུའི་བརྡ། 箭镞；箭头；子弹(旧词)

རྣ་རུ། ཡི་གེའི་ན་རུ་ལ་སྣ་རུའམ་ན་རོའང་ཟེར་སྲོད་རི་དྭགས་རྣ་བའི་རྣ་དང་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་མངོན། 字的第四母音符号(ˇ)，也可写作 སྣ་རུ། ན་རོ།

རྣ་ཤལ། རྣ་ལོང་འདོགས་ས། 耳垂；带耳环处

རྣང་། ཞིང་གི་བར་རྡིང་སྐྱེ་ཞེ་རྡུང་གིས་ཡུར་བའམ་ཀའི་མིང་དུ་བཤད། 田地；水渠(旧词)

རྣང་ཀལ། རྣང་མ། ཞིང་ཚིགས་ཏེ་ངག་མཚན་ཞིག་ཏུ་ཞིང་རྒྱ་མ་ལ་ཟེར། 阡陌；田坎；垅

རྣམ་དཀར། དགེ་བ། 白净的(指善事)

རྣམ་མཁྱེན། ཡེ་ཤེས། 佛智；一切智(佛语)

རྣམ་གྲངས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 品类；项目

རྣམ་ཐར། རྟོགས་བརྗོད། 传记；传奇

རྣམ་དག གཙང་མ། 清净

རྣམ་འདུལ། རྣམ་པར་འདུད་པའི་བརྡ། 恭敬(旧词)

རྣམ་པ། ཆ་བྱད་དམ་ཚུལ། 样子；情况；形式；状态；类别；相貌

རྣམ་པར། ཚིག་ཕྲད། 极其；最；顶(副词)

རྣམ་ཕྱིངས། རྣམ་ཕྱིང་། རྣམ་ཕྱིས། ཕྱི་ས་ཁང་། 粪房；厕所

རྣམ་བྱང་། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་བྱང་། 净；清净(佛语)

རྣམ་སྨིན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན། 异熟；果报(佛语)

རྣམ་ཤེས། ཡིད་སོགས། 1. 识(知觉)；意识 2. 灵魂

རྣམས། མང་ཚིག 诸；众；们；等(多数词)

རྣལ་ཕབ། སྨིན་དུ་བཏང་བ། 1. 制伏；调驯 2. 打中；适中要害

རྣལ་འབྱོར། ཡིད་བརྟན་པོ། 瑜伽；修行（佛语）

རྣལ་མ། ངོ་མ། 真正的；本体的

རྙིལ། རྙིལ་གྱི་བརྡ། 龈（旧词）

རྣོ། ལྕགས་རིགས། 钢

རྣོ་བ། རྩེ་ཐོན་པ། 1. 锐；锋利 2. 锐敏

རྣོག་ཟན། སྣོག་ཟན། མནོག་ཟན། སྣུམ་བཙོས་ཀྱི་འཁུར་བའི་བརྡ་

རྙིང་། 油煎饼

རྣོན་པོ། གྲིའི་དཔལ། 锋利；锐；尖锐；锐敏

སྣ

སྣ་འདྲེན། མགོ་འདྲེན། 领导；带头

སྣ་ནག་མ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སྣ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་སོ། །不吉祥

སྣ་བ། ལུས་བསྣད་པ་ཅན་ནམ་སྒུར་འཁྱོག་ཅན། 身体受伤而弯曲者

སྣ་བོ། གཙོ་བོའི་བརྡ། 首领；领袖（旧词）

སྣ་མ། ཛྙ་ཏིའི་མེ་ཏོག་སྟེ་སྣ་རྒྱན་དུ། སྣ་མ་ལ་ས་སྐྱེ་བས། གནའ་ཞེས་བྱས་པ་ནི་ནོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི། སྲིན་ཡུལ། སིཧྣ་ལ། མ་ལ་ཡ། ཤང་ཤང་གི་གླིང་རྣམས་སོ། ། 1. 豆蔻之苞 2. 兰花

སྣ་ཚོགས། འདྲེན་མ། 各种；各样；种种

སྣག ཤ་ཡི་སྣག 紫肉

སྣག་དཔོན། ཞང་པོ། 舅父

སྣག་ཚ། ཕའམ་རང་གི་སྲིང་མོའི་བུ་ཚ་དང་ཡི་གེ་འབྲི་སྤྱད་ཀྱི་ཆས་ཏེ། བརྒྱད་

སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ནི། མ་དང་ཕ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤུན་ཟླ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། ། 1. 墨 2. 外甥；表兄弟

སྣག

སྣང་། ཡོད་པ། 有；现；存在

སྣང་གཡེལ། དབེན་པ། 僻静地

སྣངས་ཆེན། གནང་ཆེན། རྩིས་ཅན་ནམ་གཙིགས་ཅན། 重要；有价值

སྣབས། སྣའི་སྣབས། 鼻涕

སྣམ་ཕྲན། གོས་གླིགས། 法衣上的布条

སྣམ་ཕྲུ། བལ་གོས་སམ་ལན་ཀན། 1. 褐子 2. 栏杆

སྣམ་སྦྱར། དགེ་སློང་གི་སྣམ་སྦྱར། 法衣(比邱的法衣)

སྣམ་ཟུངས། བུད་མེད་གཙོ་མོ། 主妇

སྣམ་ཕྱོགས། རྒྱབ་བམ་ཟུར་གྱི་བརྡ། 旁边；一旁；背面(旧词)

སྣར་མ། སྐར་མ། 毕宿(星名)

སྣལ་མ། སྣས། སྐུད་པའམ་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤུ་མཉལ་མར་བྲིས་པའང་ཡོད། 线；经线 མཉལ་མ།

སྣྱབ་པ། ཕྱེ་རྟོགས་སུ་བཟའ་བ་ཕྱེ་ཐག་པ་ཞིག་གི་མིང་དུ་བཤད། 一种食物

སྣྱམ། མར་གྱི་སྣུམ། 油；脂

སྣྱམ་པོ། གཟི་ཆགས་པ། 润泽；光泽

སྣེ་མོ། རྩེ་མོའི་སྣེ་མོ། 端；头

སྣེ་ཁུ། རྒྱུང་ཚད་འཇིབ་པའི་རྩི་སྨན་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་སྣེ་དང་བོད་སྣེ་ཞེས་རིགས་གཉིས་ཡོད། 祛暑草药 རྒྱ་སྣེ། བོད་སྣེ།

སྣོད། བཅུད་ཀྱི་སྣོད། 器皿

སྣྲུབས། སྐར་མ། 尾宿(星名)

སྣྲེལ་ཞི། སྨ་རྒྱན་ལས། སྣྲེལ་གཞིའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཁང་གིས་འགྲོ་བ་ལ་ད་ལྟ་འཆད་སོད། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་སྣྲེལ་གཞི་ཞེས་པ་འཚོལ་བ་གོ་རིམ་དུ་མི་གནས་པ་ལ་བཤད་དེ། སྐབས་འདིར་ཕྱི་མ་འདི་བཟུང་རྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གོང་སློས་བོད་རྒྱལ་སྐབས་བཤད་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། 错乱;凌乱(旧词)

སྣྲོན། སྐར་མ། 心宿(星名)

གན

གནག ཕྱུགས་ཏེ་ཞི་བྱུང་གིས་གནགས་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་འདུག 牛;畜,也可写གནགས།

གནག་པ། སྡང་སེམས། 残暴;恶毒

གནང་བ། བཀའི་གནང་བ། 赐;兴

གནངས་ཉིན། སང་ཕྱི་མའི་ཉིན་ཏེ་ངག་སྒྲོན་དུ་གནངས་དང་གཞེས་ཉིན་" བསྡོམས་པས་གནངས་གཞེས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་དང་ཟིན་བྲིས་མཐུན་པར་གནང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞེས་བཀྲལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 后天

གནད། ལུས་ཀྱི་གནད། 1. 要害;神经 2. 要点;要义

གནད་བསྒྲེ། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གནོད་པ། 欺骗;欺负(以欺骗术加害)

གནམ། རྒྱན་ནམ་མཁའ། 天

གནམ་གང་། ཚེས་སུམ་ཅུ་བ། 晦日;三十日

གནམ་ཟོ། དྲང་པོའམ་བཞད་གད་ཀྱི་བརྗོད། 1. 正直 2. 笑;诙谑(旧

词）

གནམ་རྡ། གཞུའི་བརྡ། 弓（旧词）

གནམ་ལོ། སའི་ཞེ་ས། 年（尊称）

གནའ། སྔོན་གྱི་བརྡ། 1. 古时；古昔（旧词）2. 石羊；青羊

གནས། འདུག་ས། 住处；处所

གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས། 麁 重（佛语）

གནས་བརྟན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན། 上座；罗汉（佛语）

གནས་ལུགས། གཤིས་ལུགས། 真理；至理；基本情况

གཉུབས། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 努布（藏族姓氏之一）

གཉོང་བ། ངོ་ཚ་བ། 羞愧；羞耻

གནོད་གནས། གནོད་སྦྱིན། ནམ་གྲངས་ཏེ་འབྱུང་པོའི་རིགས། 夜叉（魔鬼）

གནོད་པ། འཚེ་བ། 侵害；害；侵犯

མན

མནག་པ། བཟོད་སྲན་ཏེ་སྨྲ་རྒྱན་དུ་བནག་ཅེས་པ་མ་དག་པར་བཤད་ཅིང་མནགས་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 忍耐

མནངས། ཉམས་པའམ་སྲིད་ཀྱི་བརྡ། 1. 抚摸 2. 长；丛（旧词）

མནན་པ། གཏད། 被厌者；红教的一种放咒法

མནབ་རྒྱལ། ཁ་ཟས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་སི་ཏུའི་ངག་ཞུས་མར་མནབ་བསྒྱལ་ཞེས་པའི་མཚན་བྱུར་དྲི་མ་བསལ་ཞེས་ཡོད་པ་དག་མིན་དཔྱད། 食物（旧词）ཁ་ཟས།

མནམ་པ། དྲི་སྣོམ་པའི་མནམ་པ། 闻；嗅

མནའ། བྲོ་བོར་བའི་མནའ། 誓；咒

མནའ་མ། བུའི་ཆུང་མ། 媳；儿媳

མནར། གཟིར་བ། 侵害；苦害

མནར་མེད། དམྱལ་བ། 无间；阿鼻（佛经中的地狱名）

མནལ། ཉལ་བ། 寝；睡（尊称）

མནལ་ལམ། རྨི་ལམ། 梦（尊称）

མནོ་བ། བསམ་པ། 想；思想

མནོག སོད་པའི་མནོག 很多；茂盛

མནོལ་བ། གྲིབ་ཀྱིས་མནོལ་བ་ལ་གཏེར་མཛོད་དུ་རྣོལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 垢污所冲（佛语）རྣོལ།

བརྣ

བརྣབ་སེམས། སྲིད་པའི་བརྣབ་སེམས་ནི་ན་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 贪心

པ

པ། པོ། བདག་སྒྲ་སྟོན་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་ཆོས་པ་དང་ཕྱུག་པོ་ལྟ་བུའོ། ། 是表示主人或所有者的词，例如 ཆོས་པ། （修行者）ཕྱུག་པོ། 富人

པ་ཆར། གོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག 一种衣服名

པ་ཏྲ། རི་མོའི་ཁྱད་པར་ཞིག་དང་ཉ་སྐྱོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མཚུངས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་འབུ་ཞིག་གི་མིང་། 1. 十字花纹 2. 一种小点

པ་སངས། གཟའ། 金曜；星期五

པག ཟ་མ། 炒麦团

པག་ཤི། ཡི་གུར་ལས་ཧོར་གྱི་བརྡའི་བཙུན་པ་དང་། དགེ་སློན་དུ་བོད་ཀྱི་བཙུན་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཟེར་མོད་དགེ་རྒན་གྱི་མིང་དངོས་སོ། ། 先生；师（蒙古语）

པགས་པ། གཡང་གཞི་སྟེ་དགེ་སློན་རང་མཚན་དུ། འདིར་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། དྲུག་སྒྲ་ཡོད་ཚེ་པ་རྐྱང་དང་། དྲུག་སྒྲ་མེད་ཚེ་ལ་མགོ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟག་གི་པགས་པ་དང་། སྟག་ལྤགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཟ་མ་ཏོག་ཏུའང་འབྱུང་ལ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཡང་དྲུག་སྒྲ་མེད་ན་གླང་ཆེན་པགས་པ་ཞེས་པ་རྐྱང་ཐོབ་བོ། །སྒྲ་རྒྱན་དུ། པགས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དུ་བརྡ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ན་འདི་ཁོ་ན་སྣང་། ཞེས་དང་། ཕྱི་རབས་ཕལ་ཆེར་པགས་པ་ཀུན། ། ལ་མགོ་ཅན་འདོད་ཁ་ཅིག་ནི། །བདག་པོའི་མིང་སྦྱོར་ཡོད་མེད་ཟེར། །ཞེས་པའི་མཚན་དུ། པགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་བརྗོད་པ་ན་མེད་ལ། སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཞེས་སོགས་བདག་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཀུང་གསུངས་སོ། ། 皮子，此字与ལ字头的ལྤགས的分别是：如不与前字直接相连，而中间须加一连词，则用པགས་པ།，如སྟག་གི་པགས་པ།（虎的皮子），如与前字直接相连而中间不要连词时，则用ལྤགས། ，如སྟག་ལྤགས།（虎皮）虽与前词直接连接而没胡连词时，也用པགས་པ།，如གླང་ཆེན་པགས་པ། （象皮）等是

པང་སྟེངས། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་དཔག་འཇམ། དཔག་བྲལ། དཔག་ཡས། དཔེ་ཡས། དཔག་ཐག་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 一种大数名

པང་ལེབ། **སྦང་ལེབ།** ཤིང་ལེབ་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་དབྱུག་པའི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 板；木板

པང་བ། སྙོ་བའི་པང་བ། 怀；怀抱

པད་ཀོར། ཕྱག་རྒྱའི་པད་ཀོར། 莲环（佛语）

པད་ཁ། ནས་ཀྱི་གསེབ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུ་ནག་པོ་ཟེར་ཏེ་ཕལ་སྐད་དུ་ཡུག་པོ།
水蛭（吸血虫）

པད་པ། ནད་ཁྲག་འཇིབ་པའི་ཆུའི་སྲིན་བུ་སྦྲུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་ཚིག་གཉེར་དུ་པད་མ་ཞེས་འབྱུང་ལ་ཤེལ་ཕྲེང་ལས་དེ་རྙེད་དཀའ་བར་བཤད་མོད་ཟི་ཁྲིན་ཚ་ཁོའི་མཚོ་ཆུང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། ། 水蛭

པར། ཡིག་གཟུགས་འབུར་དུ་བརྐོས་པའི་པར་ལ། ཁ་ཅིག་སྤར་ཞེས་བྲི་བ་ནི་ནོར་བར་སྨྲ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་དཔར་ཞེས་འབྲི་བའང་ཡོད་དོ། ། 印板；刻板，即刻成的印书板，也叫 དཔར། 还有人写作 སྤར།

པར་གྱིས་འཕར། སྤྱི་བུར་གནམ་དུ་འཕར་བ་སྟེ་ཕུར་གྱིས་འཕུར་ཞེས་པའང་མཚོན། 突然地向天空飞腾，也写作 ཕུར་གྱིས་འཕུར།

པར་ཏང་། པར་ཐང་། སྣན་རིང་ཁྲ་བོ་དང་རྟེའུ་རྫོག་དང་གྲུམ་རྩེ་ནམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། མཁས་འབྱུང་དུ་པར་ཏང་ནི་སྣན་འབོལ་དང་། པར་ཐང་ནི་ཕྱུག་གདན་དང་ས་གདན་ཞེས་མི་གཅིག་པར་བྱས་ཤིང་། ཨ་ལ་ཤས་གཡམ་པ་དང་རྫེའུ་སོགས་ལའང་པར་ཏང་ཟེར་བར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་ཚོལ། 长形花垫子、栽毛毯和褥子等的异名

པར་བུ། ཟ་མ་ཏོག་སྟེ་སྣོད་ཆུང་ངུ། 小盒（食盒）

པར་མ། ཡི་གེའི་པར་མ། 印本；刊本

པར་སིག རྒྱ་གར་ནུབ་ངོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་སྟེ་གནའ་དུས་ཡུལ་དེ་ནས་བྱུང་བའི་ལ་བ་ཞེས་རིན་ཐང་ཅན་དུ་འདུལ་བར་གསུངས་སོ། ། 波斯

པི་པི་ལིང་། རྒྱ་དཀར་ནག་སློ་མོན་ཀོང་པོ་སོགས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྩོད་སྨན་ཞིག

སྐེ་ལེགས་སྦྱོར་གྱི་པིཔླི་ལི་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ལ་བསྒྱུར་ན་སེལ་སེལ་ཞེས་པའོ། །

荜卜(药名)

པི་ཝང་། རྒྱུད་མང་། 琵琶；多弦琴

པིར། སྨྱུ་ལས་བྱས་པའི་སྨྱུ་གུ་དང་། ཆུར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དབྱིབས་འཁར་ཛ་ཁ་སྦྱར་ལྟར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འདུག 1. 毛笔 2. 蚌

པུ་ཏྲ། ཁང་བའི་ལན་ཀན་ནམ་བསིལ་ཁང་སྐེ་ཤུ་ལྡི་ཤུ་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 1. 栏杆 2. 阁；亭

པུ་ཤུད། བྱ་ཟེར་མོ་སྐེ་ཕུག་ཤུད་དུ་འབྲི་བའང་ཡོད། 戴胜雀，也有写作 ཕུག་ཤུད།

པུ་ཤེལ་རྩེ། གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རྩྭ་མཁྲིགས་པ་དྲི་ཞིམ་ཅན་རྩྭ་ག་ཕུར་ཡང་ཟེར། 射干(药名)

པུར། ཤི་བའི་རོ་སྐེ་ཨ་ལ་ཤན་ཐུར་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་འདུག 尸体，阿拉善丹达尔写作 སྤུར།

པུར་རྒྱལ། སྤུ་རྒྱལ། བོད་ཡུལ། 西藏的别名

པུས་འཁྱུད། སྒོམ་ཐག 缚膝绳(修行时捆住身子不使动摇的绳子)

པེ་ཏྲ་བ། བསོད་སྙོམས་པ་སྐེ་པིཎྜ་པ་ཟུར་ཆག་པ། 化缘者；乞食者

པོ་ཏ་ལ། རི་པོ་གྲུ་འཛིན། 1. 布达拉山 2. 普陀山

པོ་ཏི། གླེགས་བམ་སྐེ་པུསྟི་ཀ་ཟུར་ཆག་པར་ལི་ཤུར་ལས་བཤད། 经卷；卷帙

པོ་ཟོས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཐོགས་ཀྱང་ཞེས་པ་སྐེ་ཡུལ་སྐད་ལ་པོ་མཐོ་ཡང་ཟེར། ཞེས་གསུངས། 无论如何(旧词)

པོ་སོ་འཚལ།　ཚད་རོང་ལས་སྐྱེ་བའི་ཤིང་འབྲས་མི་ནག་གི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་པོ་སོན་འཚལ་ཡང་ཟེར།　产于热带的一种植物药

པོག　སྤོས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་སྤོས་ཕོར་ལ་པོག་ཕོར་ཞེས་པས་མཚོན།　སྤོས།　香（旧词），如香炉作 པོག་ཕོར།

པོད།　པོ་ཏི་ཞེས་པའི་བར་ཚེག་དང་ཏིའི་ཨི་ཕྱིས་ཤིང་བོད་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་འཇུག་སྦྱར་བའོ། །མང་རབས་ཀྱིས་པོཏ་ཅེས་འབྲི་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ།　པོཏ་ཅེས་པ་བོད་སྐད་དངོས་ཡིན་ན་ནི་དཀྱུས་མ་ཉིད་འཐད་དོ། །　卷；帙，是把梵文 པོ་ཏི།　一词中间的分字点与ཏི字上的ཨི间母略去；配上与西藏文字组织相合的后音字母的字，有些人把此字写作 པོཏ未见得适合，པོཏ字若真正按着藏语来讲，那只有写作 པོད།　才对

ཕ

ཕ།　སྐད་གྱུར་སྟོན་པའི་ཕ་དང་ཟེར་གྱི་ཕ་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་མཚན་མའམ་རྟགས།　1. 映光 2. 记号

ཕ་ཧྲི་པོག　སྤོས་དཀར།　白香；一种树胶

ཕི་ཡང་ཀུ།　མེ་ཏོག་སྔོན་པོ་འཆར་བ་བོད་ཀྱི་གུར་ཀུམ་ཡང་ཟེར་ཏེ་ཕི་ཡི་ཀུའི་ཟུར་ཉམས་པ།　一种开蓝花的草药名

ཕྲོག　ཙོ་མོའི་བརྡ་རྙིང་ཞེས་མིག་དབང་རབ་གསལ་དུ་འབྱུང་ལ་མདུད་པའི་ཕྲོག་ཀྱང་མཚོན།　ཙོ་མོ།　1. 尖；顶（旧词）2. 结子

ཕྲོག་ཞུ།　དབུ་རྒྱན་ནམ་ཙེ་རྒྱན་ཏེ་དེ་ཡང་བང་རིམ་དང་རི་མོ་ཡོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པར་ཧྭ་ར་ནཱ་ཐས་བཤད་ལ།　ཨ་ལ་ཤས་དཔྲོག་ཞུར་བྲིས་པའི་ཁུངས་ཆོལ།　胄；头饰；顶饰

སྤ

སྤ། སྤུད་པ། རྒྱན་དང་བརྒྱན་པ་དང་མཛེས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འཆད་ཅིང་ཤིང་རིགས་སྤ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད། 装饰品、装饰；俊美

སྤ་བཀོང་བ། ཡིད་ཞུམ་པའམ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་སྟེ་གླིང་འདུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་ཡིད་འཚེར་བ་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་པ་བཀོང་སྤ་གོང་སྤ་སྐོང་དཔའ་བཀོང་ཞེས་ཟིས་པའང་མཐོང་། 畏缩和征服

སྤ་གང་། ཞེ་དྲུང་གིས་ཡུལ་ཡུལ་པོ་ཞེས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་སྤ་བཀོང་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གམ་སྙམ། 谢庆仲义释作“土头土脑”和 སྤ་བཀོང་། 有同等意义

སྤ་མ། ཤུག་པ་ཚེར་ཅན་བོངས་ཆུང་ལ་ལོ་མ་ནག་པོ་ཞིག་གོ ། 刺柏；杜松

སྤ་ཡོ། སྤོབས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ་ཏམ་པས་ཐག་བཅད་ནས་འདི་ཡིན་ནོ་འདི་མིན་ནོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་ཞེ་དྲུང་གིས་བཤད། 是 སྤོབས་པ། 的旧词，辩才

སྤ་ཕྲུག ཚོ་ཤུག་གི་མིང་དུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ་བརྟག 夫妻；夫妇

སྤགས། ཟ་མའི་སྤོད། 调料

སྤང་། ནེའུ་གསིང་། 草地

སྤང་བ། མི་འཛིགས་པའི་སྤང་བ། 轻松；宽大

སྤང་མ། ཚོན་ལྗང་། 绿色；石绿

སྤང་རྩི་དོ་པོ། སྤྱང་མོ་མདེའུ་འབྲིན་ཏེ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 老鹳筋（药名）即 སྤྱང་མོ་མདེའུ་འབྲིན། 三种

སྤད། ཕ་བུ་གཉིས་ཆར་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་མོད་བུ་ཚའི་མིང་ཡིན་ལ། ཕ་བུ་

ལ་ཕ་སྤད་ཀྱང་ཟེར། 儿子，有把父亲叫做 ཕ་སྤད། 的

སྤབས། རྣ་ཁུང་གི་དྲི་མ་སྙེ་རྡུལ་གྱིས་གོས་པ་ལ་རྡུལ་གྱིས་སྤབས་ཞེས་པའང་མཚོན། 耳塞；耳垢

སྤམ་མཐོ། གཏོས་ཆེ་བ་སྟེ་སྤམ་མཐོ་ཞེས་པ་ལྷུམ་ཐིས་པ་ཡོད་ཀྱང་དག་མིན་དཔྱད། 高大；庞大；大量

སྤར་ཁ། ལི་ཁིན་སོགས་བརྒྱད་དེ་རྒྱའི་པཱ་བཀྭའ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པ། 八卦

སྤར་གང། མཛོན་བཟོད་དུ་ཕྱུལ་གྱི་བཞི་ཆར་བཤད། 一握；一把

སྤར་མོ། ལག་པའི་སྤར་མོ་ལ་དག་ཡིག་ཁུངས་མ་རྣམས་སུ་བཞི་བའི་དང་པོ་ལ་ས་མགོ་ཅན་དུ་མཛད་པས་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་སྤར་མོ་དང་སྤར་མོ་གཉིས་ཀ་བྲིས་པ་ནི་འཐད་མིན་བརྟག 把握；掌握

སྤུ་ཟིང། སྐྲག་པའི་སྤུ་ཟིང། 毛发竖立

སྤུ་ལ་བབ། སྐལ་བ་ཅན་ནམ་རུང་བ། 有运；可以

སྤུ་ལོང། གྲང་བའི་སྤུ་ལོང། 毛悚

སྤུག གངས་སམ་ཆབ་རོམ་ལོ་སྟོང་ལོན་ཅིང་གོང་བུར་ཆགས་པའི་ཆུའི་ནོར་བུ་སྟེ་ཁ་དོག་ཁྲ་བོ་དང་ལྗང་སེར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད། 寒宝石

སྤུན་པ། ལི་གུར་ལས་བསྟུན་པ་དང་རྫུན་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་ཏེ་བརྟག 1. 适应 2. 假的（旧词）

སྤུར། འཕུར་བཅུག་པའི་སྤུར། 放飞；哧飞

སྤུས་ལེགས། གྲ་ལེགས། 优良；好质料；上品

སྤེའུ། མཁར་རམ་མདའ་ཡབ། 庄院

སྤེད་པ། སྤགས་པའམ་ཕྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁུངས་ཚོལ། 取出；搬出

སྤེན་ཏོག རྒྱན་གྱི་བརྡ། 装饰(旧词)

སྤེན་པ། གཟའ། 土曜;土星;星期六

སྤེན་པད། མདའ་ཡབ། 屋檐

སྤེན་མ། ཤིང་ཕྲན་སྤེན་མ་ལ་རིགས་གཉིས་ཏེ་དཀར་པོ་ལ་མེ་ཏོག་དཀར་སོ་དང་ནག་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སེར་པོ་འཆར་བ་བསྲེགས་ཐལ་གྱིས་རྒྱ་སེར་སྐེམ་པའོ། ། 鞭麻(小灌木;有黑白二种,花黄或白)

སྤེལ་མ། ཕན་ཚུན་སྤེལ་མ། 相间

སྤོ། རི་སྤོ་མཐོ་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་སྤྲ་རྒྱན་དུ་ས་མགོ་བྱེད་པ་མི་བདེ་བར་གསུངས་ནས་པོ་མཐོན་ཟེར། 顶;高顶(山)

སྤོ་ཐོ། ཐོང་བ། 土块

སྤོ་བོ། ཕའི་ཕ་སྤོ་མེས་པོ་ཡིན་ལ་ཡུལ་སྐད་འགར་ཨ་སྤོ་ཞེས་པའང་འདིའོ། ། 祖父,也有些方言中叫ཨ་སྤོ།

སྤོགས། ཚོང་དང་བུ་ལོན་གྱི་ཁེ། 利润;息

སྤོང་། དཔོང་བ། བརྩེ་བའི་བརྡ་རྙིང་། 慈爱

སྤོད། ཟས་ཀྱི་སྤོད། 调和

སྤོན་པ། གཏོང་བའི་བརྡ། 放;施(旧词)

སྤོབས་པ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྤོབས་པ་ནི་གང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་གདབ་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །辩才;口辩

སྤོར། སོ་མ་དམར་སྨུག་ཞིང་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་སྤོར་ཆེན་དང་། སྤང་སྐྱེས་སྤོར་ཆུང་དུ་བཤད། 灰条草的总名,སྤོར་ཆེན། 大灰条,སྤོར་ཆུང་། 小灰条

སྤོར་ཤིང་། འོམ་བུ་སྟེ་སྨན་དཔེར་འདི་ལ་རྒྱ་ཤིང་ཟེར། 一种柳树,即红

柳，药书中把它叫做 ཚུ་ཤིང་།

སྤོས། བདུག་བྱའི་སྤོས། 香

སྤོས་དཀར། ཀླུ་སྒྲོ་དང་མོན་སོགས་ནས་བྱུང་བའི་གུ་གུལ་དཀར་པོ་སྟེ་ཏུ་རུ་སྐ་ཡང་ཟེར། 白芸香

སྤོས་ངད་ལྡང་། རི་བོ་སྤོས་ངད་ལྡང་། 山名

སྤོས་ཤེལ། སྤོས་ ཤེལ་ ལ་ རིགས་ གསུམ་ སྟེ་ རབ་ ནི་ རྗོ་ དཀར་ པོ་ ཞིག་ དང་། འབྲིང་ ནི་ རྗོ་ ལས་ བྱུང་ བ་ དང་། དམན་ པ་ ནི་ སྤོས་ དཀར་ ལ་ གཞི་ བྱས་ ནས་ བཟོས་པ་སྟེ་སྤོས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་སྤོས་ཤེལ་དང་། སྤུར་མ་ཡིན་པས་སྤུར་ཡིན་ཟེར། 琥珀

སྤྱ

སྤྱང་ཀི གཙན་གཟན་སྤྱང་ཀི་ལ་ཉོར་བསྟན་གྱིས་སྤྱང་གིར་བྲིས་པ་ལེགས་ཀྱང་དག་ཡིག་ཕལ་ཆེ་བར་ཐུ་མ་ལྟར་ཡོད་དོ། ། 狼，瑙布旦增写作 སྤྱང་གི也是正确的，不过其他文法书上都写做 སྤྱང་ཀི

སྤྱང་ཐག དཔྱང་ཐག་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་ཐག་པའི་སྟེ་ལ་ཞུགས་ཀྱུ་བཏགས་པ་ཟེར་སོང་དེར་མ་ངེས་ལ། སྦྱིར་སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་དཔྱང་ལ་སྤྱང་། དཔྱང་ཚགས་ལ་སྤྱང་ཚགས། དཔྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་འདམ་ངར་སྣང་ངོ་། ། 即 དཔྱང་ཐག意为悬垂的绳子

སྤྱང་དུག་པ། ལོ་མ་སོག་ལེ་ཁ་མེ་ཏོག་དམར་ནག་ཐུར་འཕྱང་ཅན་སྤྱང་ཀི་འདི་དང་ཕྲད་ན་འཆི་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ ། 一种毒草名

སྤྱང་པོ། གྲིམ་པོ། 伶俐；聪明

སྤྱང་ཚེར། ལོ་མ་ཚེར་ཅན་ཏ་ཚེར་དང་སྤྱང་ཚོམ་ཡང་ཟེར་ཞིང་དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད། 一种刺树

སྤྱད་པ། ཡོ་བྱད། 器具

སྤྱན། མིག་གི་ཞེ་ས། 眼(尊称)

སྤྱན་སྔ། སྤྱན་གཟིགས། སྤྱན་གསལ་བ། བླ་མའམ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ཕྱི་ནང་མ། 近待;内侍从

སྤྱན་འདྲེན། འབོད་པའི་ཞེ་ས། 请;邀请(尊称)

སྤྱན་པ། བྱ་ར་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། གཉེར་བ་ལས་བྱེད་སྤྱན་མི་བསྐོས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་ལ་སྤྱར་ཚིག་པར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད། 监视者;监察者;管理者

སྤྱར་མ། ཕྲན་ཚེགས་འགྲིལ་བར་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡ་ལ་ཤས་སྐྱེས་པ་གཞན་འགྲོགས་ཀྱི་བུད་མེད། ཅེས་འགྲེལ། 1.造罪者 2.与人通奸的妇人

སྤྱི། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཏེ་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ། སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་སྤྱིར་ཞེས་པའང་མཚོན། 总;公;共同 སྤྱི་མ། (公共)སྤྱིར། (一般)

སྤྱི་ཅེར། སྤྱི་ཐེར། སྐྲ་བྱི་བ་སྟེ་ཀླད་བྱི། 秃发;秃顶

སྤྱི་ཏོར། གཙུག་ཏོར། 顶髻

སྤྱི་བརྟོལ། སྤྱི་བཙན་ཏེ་ཧོད་པ། 胆大;无耻;卤莽

སྤྱི་བ། ཐང་ཆུ། 松香

སྤྱི་བོ། རྩེ་མོ། 顶门

སྤྱི་བྱངས། དགེ་འདུན་ལ་དབང་བའི་སྤྱི་རྫས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཡ་ལ་ཤས། སྤྱི་བྱངས་ནི་སྤུ་ཟིང་བྱེད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལས་ཟས་སྤྱི་བྱངས་སུ་བཤམས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱི་གཡའ་བ་དང་ཁྲད་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་སོ། ། 僧侣

所有的公共财物

སྤྱི་བླུགས། ཆུ་དུམ་རིལ་བ། 一种水瓶 སྤྱི་བླུགས།

སྤྱི་གཙུག མགོའི་སྤྱི་གཙུག 顶;头顶

སྤྱི་རྩུགས། མགོ་ཁ་ལོག་པ་སྟེ་སྤྱིའུ་བླུགས་དང་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་བྲིས་པའང་ཡོད། 头面向后;头向后 སྤྱི་ཚུགས། སྤྱིའུ་བླུགས། སྤྱིའུ་ཚུགས།

སྤྱི་མཚན། རྟག་པ། 共相;抽象

སྤྱི་བཞུར། སྟབ་སེང་། 杜仲（药名）

སྤྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་གྱི་ཟློ། 一般;一般的（特殊的对称）

སྤྱིལ་བ། མཛེས་ཕྱུད་བཏོད་པ། 做的更美;做出优点

སྤྱིལ་བུ། འདུག་ཁང་ངམ་རྩྭ་ཁང་། 住屋;草棚;山洞

སྤྱོད་ལམ། འགྲོ་འཆག་གི་སྤྱོད་ལམ། 行为

སྤྱོམ་པ། ངོམ་པའི་བརྡ། 自夸;满足（旧词）

སྤྲ

སྤྲ་ཚལ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་སྟེ་གསང་ཚིག་མེད་པར་བཀྲལ་བའང་ཡོད། 化合物水（如盐水）

སྤྲ་བ། མེ་གསོའི་སྤྲ་བ་ལ་རྐོད་གཡུང་གཉིས་དང་སྤྲ་ཚུང་སྟེ་རིགས་གསུམ་ཡོད། 艾;野艾

སྤྲ་སིལ། འདུལ་བར་སྤྲང་སྟེའི་ཚིགས་མ་སྟེ་སྤྲང་སྙིགས་ཞེས་འབྱུང་། 蜜鼠;黄鼠

སྤྲང་པོ། སློང་བ། 乞丐;乞儿

སྤྲི། སྤྲིས་མ། མངོན་བརྗོད་དུ་པེའུ་སྐྱེས་ནས་ཞག་བདུན་ཙམ་གྱི་བའི་འོ་མའི་མིང་དུ་བཤད་ལ། ཡ་ལ་ཤས་དཔྲི་ཞེས་བྲིས་པའི་ཁུངས་གར་ཡོད་བརྟག 胶

乳；乳皮

སྤྲིང་ཡིག། འཕྲིན་ཡིག书信；书札

སྤྲུ་མ། མེ་ཏོག་གི་མདོག་གིས་དབྱེ་བའི་དཀར་ནག་སེར་བའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་ཙ་བ་ལྷ་བ་དང་འདྲ་བའོ། ། 靳艾、羌活；独活；崇木等药的总名

སྤྲེའུ། དུད་འགྲོ་སྤྱང་གོས་སྤྲེའུའམ་སྤྲེལ་ལ་སྤྲེ་དང་སྤྲེའུ་ཞེས་བྲིས་པའང་སྣང་། 猴，也写作 སྤྲེ། སྤྲེའུ།

སྤྲོ་བ། དགའ་བ། 高兴；幸喜；兴趣；喜欢

སྤྲོག་མ། སྒྲོམ་བུའམ་སྣམ་ཆུང་ངུ་སྟེ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ། ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་སྤྲོགས་མར་བཞག ། ཅེས་བཤད་པའི་ས་དྲག་ལྷག་ཅིང་སྐྱེ་བའི་གྲུས་ཀྱང་ནོར་འདུག་པས་མཚོན། གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་འདི་འདྲ་ཆེས་མངས་གཉིས་དག་ཟེར་བྱས་པས་མི་ལང་ངོ་། ། 小匣；盘子

སྤྲོས་པ། བྱ་བའི་སྤྲོས་པ། 1. 事业；职务 2. 赘述；引申

དཔ

དཔག་ཆེན། ཤེད་ཅན། 有力者；大力士

དཔག་ཚད། མངོན་པར་རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་དེ་གཞུ་འདོམ་སྟོང་བཞི་དང་། དུས་འཁོར་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་གྲགས། རྒྱང་གྲགས་བཞིས་དཔག་ཚད་དེ་གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས། 由旬；

དཔང་པོ། གཟུ་བོ། 证人；中证人

དཔངས། ཛམས། 厚度；高度

དཔའ། སྙིང་རྩལ་ཆེ་བའི་དཔའ། 英勇

དཔའ་བོ། སྙིང་ཅན་ནམ་ཤིང་འབྲས་ཤིག1. 英雄；勇者 2. 白附（药名）

དཔའ་ལུང་། ཨ་ལོང་། 环子

དཔལ། **དཔྱིད།** ཕུན་ཚོགས་སམ་གཡང་སྟེ་དཔལ་སྟུག་དཔལ་ལྡན་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀུང་འགྲེ། 光荣；伟大；荣誉；吉祥；福祉

དཔལ་བེའུ། བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་མོ། 吉祥结

དཔལ་འབར། སྒྲོན་མེ། 灯(别名)

དཔུང་། རྒྱབ་རོགས་སམ་གྲོགས་བྱེད། 帮助；援助；帮

དཔུང་པ། ལག་པའི་དཔུང་པ། 臂；手臂

དཔུང་བུ་ཆུང་། ཀང་དམག 步兵(别称)

དཔུང་པོ། ཕུང་པོའི་བརྗ། 身体(旧词)

དཔེ། དོན་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔེར་བརྗོད། དཔེར་ཡང་། དཔེའུ་རིས། དཔེའུ་ཆུང་རྣམས་ཀུང་མཚོན།

དཔེར་ན། དཔེར་བརྗོད། དཔེར་ཡང་། དཔེའུ་རིས། དཔེའུ་ཆུང་།

比喻 **དཔེ་ཆ།** གླེགས་བམ། 书；书籍；书卷；卷帙

དཔེ་བྱད། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད། 像好；相貌

དཔེ་ཧར། ལི་གུར་ལས། བི་ཧཱ་ར་ཞེས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བ་ཞེས་པ་སྟེ་ཟུར་ཆག་པས་དཔེ་ཧར་དང་དཔེ་དཀར་དུ་འབོད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ། 书屋；学术馆

དཔེན་པ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། སྡུག་པ། ཕངས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ། གཅེས་པ་སོགས་དང་འདྲ་བ་གཅིག་གོ། 可爱；可意

དཔོང་ས། **དཔོང་ཁང་།** ཚོགས་སའམ་རྩེ་ས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཆོས་གྲྭ་ལྟ་བུ་དང་། སློང་ས་ཞེས་བྲིས་པའང་མཐོང་། 1. 会堂；娱乐场 2. 讲经院|

དཔོད། ཀུན་མཁྱེན་དང་སི་ཏུའི་ངག་ཞུས་མར་ཡི་གེ་དཔོད་ཅེས་དང་། ཕུན་

སྒྲིང་པར་མར་དཔོར། ཞེས་དང་། རྣམ་སྒྲིང་བས་གཞན་གྱིས་དཔོད། ཅེས་བཤད་དེ་དོན་ཆོལ།

དཔོན་པོ། གཙོ་བོ། 官；首领；领袖

དཔྱ

དཔྱ། ཁྲལ། 税

དཔྱ་བ། འཕྱ་བའི་བརྡ། 责骂；辱骂（旧词）

དཔྱ་ཐེ། ཁྲལ། 差事；税

དཔྱད། སྨན་གྱི་དཔྱད། 手术（医）

དཔྱི། ལུས་ཀྱི་དཔྱི། 后臀

དཔྱིས་ཕྱིན། གཏིང་ཕྱིན་ཏེ་ར་རྒྱའི་དག་ལྟབ་ཏུ། གཞིས་ཕྱིན་དུ་ཕྲིས་པ་འཐད་མིན་དཔྱད། 到底；澈底；到究竟

དཔྲ

དཔྲལ་བ། གདོང་གི་ཐོད་ཡིན་ལ། སྤྲལ་ཞེས་ཕྲིས་པའང་མཐོང་། 额颅

དཔྲལ་སྒྲོ། སྤོབས་པ་སྐྱེ་པ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 大胆

ཕ

ཕ། ཨ་ཕ། 父；父亲

ཕ་གི ཕ་ཁི། ཕ་རོལ། རྣམ་གྲངས་ཏེ་ཕར་ངོས། 那边

ཕ་གུ། སོ་ཕག 砖；砖瓦；砖坯

ཕ་བ་དགོ་དགོ རྣམ་འབྱེད་ཊཱི་ཀ་ལས། འབྲུག་གི་སྒྲས་བསྒྲངས་པ་ཕྲུམ་གྱི་རྣམ་པ་

ལྡ་བྲ་ལྡུམ་སྔོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལྡན་དཔེར་འདི་ལ། ཕ་ཡང་སྣོ་དེ། ཕ་བོང་གོལ། གོལ། འདྲེ་ཤ་མང་། འདྲེ་ཐལ་བྲུམ། འདྲེ་མོ་ཐལ་རྐམ་···· སོགས་ཟེར་ཏེ། སླ་སྦྱི་དང་སྦྱར་བ་བྱུགས་པས་སྐྲུལ་གྱི་སོ་རྡུག་ལ་ཕན་ནོ། །

马勃（药名）一种菌类植物

ཕ་བང་སྒོང་བུ། དམ་ཅན་ལྷ་རྡོ། 铁矿石

ཕ་བོང་། རྡོའི་ཕ་བོང་། 磐石

ཕ་ཚི། ཕ་ཚེ། ཕད་བུ། ཕད་ཚེ། སྒྱིའམ་སྒྱེ་མོ། 口袋

ཕུང་ཝང་། པགས་བྱེའུ། 蝙蝠

ཕ་ལམ། རྡོ་རྗེ། 钻石；金刚石

ཕག སྐོག་གི་ཕག隐密；秘密物

ཕང་ཕུང་། སྤྲིན་གྱི་ཕང་ཕུང་། 1.片片；层层（云）2.垒垒

ཕང་བ། ཧུམ་དང་སྙོ་བ། 怀；怀抱

ཕངས། གཅེས་པ། 爱惜；可惜；惋惜

ཕན་པ། སྨན་དང་དྲིན་གྱི་ཕན་པ། 1.利益；惠助 2.有效；见效

ཕན་ཕུན། ཆུད་འཛའ་བ། 浪费

ཕན་ཚུན། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ། 彼此

ཕན་ཡོན། དགེ་བའི་ཕན་ཡོན། 功德；利益

ཕབས། ཆང་སྦྱི་ལྡ་བྲ། 糟（如酒糟）

ཕམ། སྡོམ་པའི་ཕམ་པ། 堕犯；堕落

ཕམ་ཕབས། ཟས་ལྷག食剩之物

ཕར་ཕྱིན། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན། 渡彼岸；到彼岸（佛语）

ཕལ་བ། ཐ་མལ་པ། 普通；一般的；寻常的

ཕལ་མོ་ཆེ། མང་ཤོས། 大多数；多数；最多

ཕས་རྒོལ། ཕྱི་རྒོལ། 侵入；外敌侵犯来攻

ཕིབས། ཁང་བ། 房屋

ཕུ། ལུང་པའི་ཕུག་དང་ཁས་བཏབ་པའི་ཕུ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 谷底；沟脑 2. 吹

ཕུ་གུ། བུ་ག 穴；眼眼

ཕུ་དུང་། རལ་གུ། 短卦；短衣

ཕུ་དུད། བཀུར་སྟི། 尊敬；敬重；恭敬

ཕུ་བོ། གཅེན། 兄；哥哥

ཕུ་ཁྲ། སྐ་རགས་ཀྱི་མིང་དུ་ཨ་ལ་ཤས་ཁྲུངས་དང་བཅས་བཤད། 腰带

ཕུག་པ། བྲག་གི་ཕུག་པ། 石洞；窑

ཕུག་རོན། བྱ་ཐི་བ། 鸽子

ཕུགས། གཏན་དུ། 永远；最后；结尾；到底

ཕུང་པོ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཕུང་པོ་ནི་སྤུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། ། 1. 捆；束；堆；聚 2. 蕴；身体

ཕུང་ཀྲོལ། དོན་མེད་པའམ་འཐབ་མོའི་རྒྱུ་བྱེད་པ། 挑衅；捣乱；毁坏

ཕུན་ཚོགས། ངག་ཟིན་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་ཚོགས་པ། ཞེས་འགྲེལ། 积善

ཕུན་སུམ་ཚོགས། དཔལ་དང་གཡང་། 圆满；完满；齐全；俱全

ཕུབ། མཆོན་སྐྱབ། 盾

ཕུབ་མ། འབྲུའི་ཕུབ་མ། 糠；麦衣

ཕུམ་ཕུམ། རྟའི་ཕུམ་ཕུམ། 脑鬃；额鬃

ཕུར་བ། ཤིང་ཕུ། 木杵；木钉；橛子

ཕུར་བུ། གཟེར་བུ་དང་གཟའ། 1. 木 ；木星；星期四 2. 橛子

ཕུར་མ། མཆོད་རྫས། 多数香荷包(供具)

ཕུར་མོང་། ཕུར་མོང་ལ་དཀར་ནག་སྨུག་པོའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་ནག་སྐེམ་བྱེད་ཀྱི་ལྡུམ་ཞིག་གོ། 蒿子(药名)

ཕུལ། མངོན་བརྗོད་དུ་བྲེ་ཆུང་གི་བཞི་ཆ་ཞེས་བཤད་ཅིང་འདུལ་བར་ཡ་ཕྱོར་གང་གི་ཚད་དུ་བཤད། 量器(一升的四分之一)

ཕུལ་བྱུང་། ཁྱད་འཕགས། 超胜；优越；特出；卓越；优良

ཕེ། ཅེ་སྤྱང་གི་སྐད། 呸(豺狼的叫声)

ཕེག་རྡོབ། ལ་ལས་བོན་པོའི་གཤང་དང་། ལ་ལས་རྡུང་འོས་ཀྱི་རོལ་མོ་སྤྱིའི་མིང་དུ་བཤད། 1. 本布教的乐器 2. 打奏乐器的总称

ཕེབས། འགྲོ་འོང་སོང་བའི་ཞེ་ས། 莅临；来；去(尊称)

ཕེབས་ཁྲམས། ཁྱོགས་ཀྱི་ཞེ་ས། 轿子；驮轿(尊称)

ཕེབས་པར་སྨྲ། ཡིད་གཅུགས་ཀྱི་གཏམ། 畅快的谈话；知心的言词

ཕེར་བ། ནུང་བའམ་ཆོག་པ། 可以；能够；足资

ཕོ་ཉ། མངག་གཞུག 使者；派遣者

ཕོ་ཐེག་ཆེ་བ། ལི་གུར་ལས་ཁེངས་པ་སྟེ་ལྟ་བ་མཐོ་བའི་དོན་ཞེས་སོ། །自傲；自高；自满

ཕོ་བ་རིས། དྲོད་སྨན། 胡椒；古月(热药)

ཕོ་བྲང་། རྒྱལ་པོའི་ཁང་པ། 宫；宫殿

ཕོ་ལོང་། རྡོ་གུའི་བརྡ། 球(旧词)

ཕོག འགྱེད་དམ་སྐལ་བ་སྟེ་ཕྱིན་མགོས་ཕོགས་ཞེས་འབྲི། 1. 薪水；薪金

2. 布施；份子

ཕོག་གུ་ཅན། རྒྱན་ཅན་གྱི་བརྡ། 1. 盛装者 2. 戴饰品者（旧词）

ཕོག་སྐྱ། སྲོན་པའི་བརྡ། 忍耐；忍受（旧词）

ཕོད་ཀ སྔགས་པའི་ཞྭ། 咒师的帽子

ཕོད་པ། ནུས་པ། 能；能胜

ཕོན་ཆེ། གཏོས་ཆེ། 许多；大量；大批；庞大

ཕོན་པོ། བམ་པོ། 一卷；一堆；束；捆

ཕོམ་པ། བུམ་པའི་བརྡ། 瓶子（旧词）

ཕོལ་ཏེ། ཕན་ཏེ་ཞེས་པའི་བརྡ། 利益（旧词）

ཕོལ་བ། རྟོགས་པའི་བརྡ། 通晓；通达

ཕོལ་མིག ལི་ཤུར་ལས་འཁོར་ལོའི་བརྡ་སྙིང་དང་། ལས་ཐྲིག་ལས། ཕོལ་མིག་ནི་འབྲུམ་བུ་ཕྲ་མོ་དག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཨ་ལ་ཤམས། ཁ་ཡངས་པའི་རྨའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་བཤད་དོ། ། 疱；疮；牛眼疮

ཕྱ

ཕྱ་མཁན། མོ་མ་དང་རྩིས་མཁན་ནམ། ལ་ལས་བཙུན་མོའི་ཞལ་ཏ་དང་སྟོ་མཁན་དང་ས་ལས་སམ་ཨར་ལས་མཁན་ཞེས་ཀྱང་བཀྲལ་བ་མཐོང་། 1. 卜者；算卦者；相士 2. 建筑者

ཕྱ་ཆན། སྨན་དཔེར་བྱིས་པ་མའི་ཁོང་དུ་གནས་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་དུ་བཤད། 胎儿粪

ཕྱ་ཆལ། བཟའ་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་གི་མིང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བར་བའི་སྐྱེས་རབས་ཐྲིཀར་འབྱུང་སྟེ་བརྟག 五种食物之一

ཕྱ་གཡང་། དཔལ་ལམ་གཡང་། 幸运；光荣；荣幸；福祉

ཕྱ་ལེ་བ། ངོས་མཉམ་པའི་དབྱིབས་ཏེ་ཕྱལ་ལེ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 表面平均之形状，也可写作 ཕྱལ་ལེ་བ།

ཕྱག ལག་པའི་ཞེ་ས། 手（尊称）

ཕྱག་རྒྱ། ཐམ་ག 印；玺

ཕྱག་བརྙན། གཡོག་འཁོར། 仆从；跟随

ཕྱག་དར། ཕྱག་བདར། སྨྲ་རྒྱན་ལས། ཕྱག་བདར་ཞེས་པ་ཕྱི་དོར་གྱི་ལས་དེའི་མིང་ཡིན་ལ། ཕྱག་དར་ཞེས་པ་ཕྱགས་སྙིགས་ཀྱི་མིང་ངོ་། །ཞེས་སོ། ། 洒扫；抹拭；扫除；垃圾

ཕྱག་བདེ། ཕྱག་ཚང་། ཐབ་ཀ་བའམ་གཡོས་སྦྱོར་མཁན་ཏེ་ལག་བདེ་བ་ཡིན་ལ། ཟ་རྒྱན་དུ་ཆག་ཚང་དང་ལ་ལར་ཕྱག་ཚང་གཡོས་ཁང་དུ་བཤད། 厨师；庄严论中把厨房作 ཆག་ཚང་། ཕྱག་ཚང་།

ཕྱག་པ། བམ་པོ་དང་དུམ་བུ། 卷帙；经卷

ཕྱག་སྲལ། བཙོན་གྱི་བརྡ། 监狱（旧词）

ཕྱག་འཚལ། མཆོག་ཏུ་འདུད་པ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། འཚལ་བ་འབུལ་བ་རྣ་བྱས་ནས་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་ནོར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། ། 敬业；叩头；拜

ཕྱག་ལས་ཁྱེམ། ར་རོ་བའི་བརྡ། 醉；酩酊（旧词）

ཕྱག་ཤན། གྲིའི་ཞེ་ས། 小刀（尊称）

ཕྱགས་ཕྱི། ཞབས་ཕྱི། 随从；仆从

ཕྱགས་མ། སྙད་མ། 扫把；扫帚；笤帚

ཕྱགས་ལྷམ། མི་ཆེན་པོའི་ལྷམ་སྟེ། ངག་སྒྲོན་ཊཱི་ཀ་ཟིན་གཉིས་སུ་རྒྱལ་ཕྱགས་

ཀྱི་ལག་རས་སུ་བཤད་པ་ནི་མི་འབྲེལ་ལོ། ། 靴(尊称)

ཕྱང་རེ། འཇོལ་ལེ་བའི་བརྡ། 垂下(旧词)

ཕྱང་ཆད། ཐག་བཅད་པའི་བརྡ། 决定(旧词)

ཕྱང་འཕྲུལ། ལྟེ་བའི་བར་དུ་འཕྱང་བའི་རྒྱན་ཏེ་སེ་མོ་དོ་དང་ཐང་རྒྱན་ཡང་ཟེར། གཞན་དུ་ཕྱང་ཕྲུལ་ཕྱང་སྤྲུལ་འཕྱང་འཕྲུལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 胸练(垂胸到脐的练饰),也叫 སེ་མོ་དོ། 与 ཐང་རྒྱན།,也有写作 ཕྱང་ཕྲུལ། ཕྱང་སྤྲུལ། འཕྱང་འཕྲུལ། 的

ཕྱང་ཡར། འདུལ་བར་སྣང་བར་གྱི་གཏམ་འཁྲུམ་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། ལི་ཀུར་ལས་དེ་ལ་ཕྲིས་ཞེས་བཀྲལ་ནས་སྐད་དོད་དུ་ཀཱ་ཞེས་པའི་མཚན་བཏབ་པར་བརྗེད། རྒྱལ་མཆོག་དྲིས་ལན་དུ་ཕྱང་ཡར་ནི་ཕྲིན་ལས། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ལྷ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་སོ། ། 街巷中的闭言

ཕྱད་པ། རྟག་ཏུའམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཡུད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ་ཞེས་པའང་མཚོན། 常常;继续(旧词)又如继续直进叫 ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ།

ཕྱམ། ཁང་བའི་ལྕམ་སྟེ་འཕྱམ་དང་ཁྱམ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 房上的椽子,也写作 འཕྱམ། ཁྱམ།

ཕྱམ་སྟན། ཨ་ལ་ཤས་དམག་སྐར་གྱི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ།

ཕྱམ་ཕྱད། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བརྡ། 平等;平均(旧词)

ཕྱམ་མེ། མཐོ་དམན་མེད་པ། 平齐;平坦(旧词)

ཕྱམ་རྩེ། དེང་སང་ཟླ་གམ་དུ་གྲགས་པའི་གོས་འདི་སྟེ། ཨ་ལ་ཤས། འཕྱམ་རྩེ་ནི་ཕྱུ་ར་དང་སྟེ་མོ་ཟེར་སོད། ཕུ་དུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་འདུག ཟེར་

བ་ཉི་མིན་པ་འདྲའོ། ། 斗篷；披风(半月形者)ཟླ་གམ།

ཕྱར་གཡེང་། འཕྱར་གཡེང་། རྣམ་གཡེང་། 散乱；外鹜；心思旁鹜

ཕྱལ། ལྟོ་བའི་ཞེ་ས། 腹；肚尊称

ཕྱི། ནང་གི་ཟློ་སྦྱོ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུང་མཚོན། 外；外面；ཕྱི་མ། (后者)ཕྱི་རོལ། (外面、外部、外界)

ཕྱི་ཀུག སློང་པོ། 丐；乞丐(别称)

ཕྱི་ཕྱིར། སྔར་ཡང་། 愈；越；又复；二次又

ཕྱི་བི། ཕྱི་རོལ་གྱི་བརྡ། 外面(旧词)

ཕྱི་འབྲེད། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཏེ་གཞན་དུ་ཕྱི་འབྲེད་ཕྱི་མ་བྲེད་ཕྱི་མ་རེད་ཕྱི་མ་འབྲེད་ཅེས་བྲིས་པའང་མཐོང་། 下午的时间，在别的书中也有作ཕྱི་འབྲེད། ཕྱི་མ་བྲེད། ཕྱི་མ་རེད། ཕྱི་མ་འབྲེད། 等的

ཕྱི་མོ། ཕའི་མ་སྟེ་ཡ་ཕྱིའམ་མོ་མོ་ཡང་ཟེར། མཁས་འབྱུང་དུ་བཙུན་མོར་བཤད་ཅིང་སྐབས་འགར་རྩ་བའམ་མ་གཞིའི་མིང་དུའང་འཇུག་གོ། 1.祖母；外祖母 2.皇后 3.原本 、原始，也叫做ཡ་ཕྱི། 或མོ་མོ།

ཕྱི་རོལ་པ། མུ་སྟེགས་པ། 外道；外教

ཕྱི་ས། བཤང་བ། 粪；大便

ཕྱིང་བ། འཕྱིང་བ། སྣམ་གོས་ཏེ་ཕྱིང་སྣན་ལ་འཕྱིང་གཟར་ཟེར་བའང་མཚོན། 毡；毡衣；毡袄，也有叫做འཕྱིང་གཟར། 的

ཕྱིད་པ། དར་ཡོལ་ལམ་རྒན་པོའི་བརྡ། 年老；壮年与老年间人(旧词)

ཕྱིན་ཅི་ལོག རྣལ་མ་མིན་པ། 颠倒；相反

ཕྱིན་ཆད། སླད་ཆད། 以后；今后；此后

ཕྱིན་པ། སླེབས་པ། 到；抵；达到；去了

ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དགོས་ཆེད་སྐྱར་ཡང་གི་དོན་གསུམ་གར་འཇུག 因为；故；因此

ཕྱིལ་སྨོ་ཏུག ཐུར་དུ་འཕྱིད་པ། 向下滑溜

ཕྱིས་བུ། སྣོད་ཀྱི་བརྡ། 器皿（旧词）

ཕྱིས་མ། བེའུ་ཤོར་བའི་བ། 流产的乳牛

ཕྱུག་པོ། ནོར་ཅན། 富；富人；有产者；有钱者

ཕྱུགས་ཕྱུང་། གཞོན་ནུ་མ་སྟེ་ཕྲུགས་ཆུང་ཡང་ཟེར། 少女，也写作ཕྲུགས་ཆུང་།

ཕྱེ་མ། བཏུལ་ཅིང་བཏགས་པའི་ཕྱེ་མ། 粉末

ཕྱེ་མ་ལེབ། སྲོག་ཆགས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་དང་ཡི་གེ་བསྡུས་པས་ཕྱེ་ལེབ་ཏུ་ཡང་བརྗོད། 蝴蝶，也有写作བྱེ་མ་ལེབ། 简缩ཕྱེ་ལེབ།

ཕྱེད། ཁྱད་པར་ཕྱེད། 分别；分开

ཕྱེད་ཀ། ཕྱེད་མ། 半；一半

ཕྱེན། འོག་རླུང་། 屁；胃气

ཕྱོགས། ཤར་སོགས་ཀྱི་དང་རིགས་སམ་སྡེ་གཉིས་ཀར་འཇུག་སྟེ་དཀར་ཕྱོགས་དང་ནག་ཕྱོགས་ཞེས་པས་མཚོན་ནོ། །དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་པཀྵི་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
1. 方；方向；方面 2. 派别；党派

ཕྱོགས་པ། གཞོལ་བ། 1. 趋向；向 2. 致力

ཕྱོགས་རེ་བ། རེ་འགའ་བ། 一面；片面；一部份

ཕྱད། སྒྲ་རྒྱན་དང་ངག་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་ཞིང་ལམ་རིམ་ལས་ས་ཆོད་ཆེ་ཞེས་ཆ་རྒྱང་མཛད་པས་གནམ་ངའམ་དཔྱད། 效力，菩提道次第论中写作 ས་ཆོད། （功效）

ཕྲ

ཕྲ་བ། ཕྲ་མོ། ཕྲན་བུ། ཕྲན་ཚེགས། ཆུང་ངུའམ་ཉུང་ངུ་སྟེ། སྒྲ་རྒྱན་དུ་འཕྲན་ཚེགས་དང་འཕྲ་མེན་གཉིས་ལ་འཕྲུལ་ཡོད་མེད་གནམ་ངར་བཞེད། ཕྲན་ལ་བྲན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མཚོ་བྲན་ཆུ་བྲན་སྐྱང་བྲན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 细；小；少 ཕྲན། བྲན། མཚོ་བྲན། ཆུ་བྲན། སྐྱང་བྲན།

ཕྲ་མ། དབྱེན་ཚིག 两舌；离间；谗言

ཕྲ་མེན་མ། འབྱུང་པོ་མི་མོའི་རྣམ་ཅན། 一种现示妇女形象的鬼魅

ཕྲག་དོག མིག་སེར། 嫉妒；吃醋

ཕྲག་པ། དཔུང་མགོ། 肩；肩头

ཕྲི། ཤིང་གི་ནང་ཤུན། 树木的内皮

ཕྲིན། ཁ་ཆེམས་དང་སྐད་དེ་ཕྲིན་ཡིག་ཀྱང་མཚོན་ལ། འཕྲིན། འཕྲིན་ལས། འཕྲིང་བ་རྣམས་ལ་འཕྲུལ་ཡོད་མེད་གནམ་ངའོ། །ཕྲིན་ཡིག འཕྲིན། འཕྲིན་ལས། འཕྲིང་བ། 1. 遗嘱 2. 话；语言

ཕྲུ། ཡ་ལ་ཤས་ཕྱེ་མའམ་ཕུབ་མ་དང་ཇོག་མ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། ཞིང་རྨོས་ཕྲུ་རྨོག་པ་ཟེར་བའང་མཚོན། 1. 粉末 2. 糠；麦衣 3. 鬃 4. 犁；耕，也写作 ཕྲུ་རྨོག་པ།

ཕྲུ་རྡོག སླང་དང་ཁོག་མ། 1. 锅 2. 盆；器皿

ཕྲུ་མ། ཕོ་བྲང་། དམག་སྒར། ཤ་མ་སྐྱེ་མངལ་གྱི་ཕྲུག་གུའི་གོས་གསུམ་གར་འདུག 1. 宫 2. 军营 3. 胎衣；胎盘

ཕྲུག གྲངས་ཀྱི་གཉིས་དང་སྣམ་ཕྲུག་གཉིས་ཀར་འདུག་ཅིང་ཟླ་མ་ལ་ཉིན་ཞག་ཕྲུག་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ་ས་མཐའ་བྱས་པའང་སྣང་ལ། སྔེ་བདུན་རྒྱུན་དུ་གཅིག་ལའང་ཕྲུགས་ཀྱི་མིང་འདུག་པར་གསུངས། 1. 双;两 2. 氆氇

ཕྲུག་གུ ཕྲུའུ། 娃;雏;驹;犊;羔

ཕྲུག་ཕྱིག སླིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་རྐང་ལག་གིས་ས་འཐོར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་། 以手足洒土

ཕྲུགས། ཡ་ལ་ཞུས་ལྡན་པ་དང་སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་དུ་འདུག་པར་བཤད། 1. 具有 2. 部份

ཕྲུམ། འོ་ཞོའམ་འོ་དར་སྦྱར་ནས་བསྐོལ་བའི་སྙིགས་མ་ཡིན་ལ། ཡ་ལ་ཞུས་ཕྲུམ་ནི་དར་བའམ་ཞོ་དང་། ཕྲུམ་ཚུད་ནི་ཞོ་སྣོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 以乳和酪熬成的结晶体

ཕྲེང་བ། ཚར་རིམ་གྲལ་གྱི་ཕྲེང་བ། 排列;序列;次序;继续;连续

འཕ

འཕག་འཕག འགུལ་བའི་འཕག་འཕག摆动

འཕགས་ཡུལ། རྒྱ་གར། 圣地(指印度)

འཕང་། དཔངས་དང་སྲིད་པ་འཕལ་བའི་འཕང་། 1. 高;高度 2. 纺车;捻线轮

འཕང་འགྲོ། པི་ཝཾ་སྟེ་ཕང་འགྲོ་ཡང་འཐད། 琵琶,也写作 ཕང་འགྲོ།

འཕང་མ། དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་འདབས་བུ་སྨུག་པོ་སྲིན་མ་ཅན་འབྱུང་སྟེ་ཚེར་སྔོ། ། 益母草(药名)

འཕང་ལོ། འཁོར་ལོའི་བརྡ། 轮(旧词);纱锭

འཕངས། གཅེས་པའི་འཕངས། 爱惜;惋惜;怜惜

འཕན། ཉེས་པའམ་སྐྱོན། 1.过失；罪过

འཕར་བ། ནགས་ཁྱི་སྤྱི་མཚའ། 山狗；豺狼

འཕར་མ། བང་ཆེན་ཏེ་ཕོ་ཉ་བ། 使者；使臣

འཕལ་ཀ། ལི་ཤུར་ལས་ཕལྐ་ཞེས་པ་རི་མོའི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་འཕལ་ཀ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྨྲ་རྒྱན་ལས་ཕལ་ཀ་ཞེས་པའང་ཟུང་བར་བཤད་དོ། ། 1.图画；花纹 2.断口；合缝处

འཕིའུ། གསོལ་བའི་བརྡ། 报告；告诉（旧词）

འཕེན་པ། སྨོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ། 希望；愿

འཕེལ། སྤྱིད་དམ་རྒྱས་པའི་འཕེལ། 增长；增加；发展；长大

འཕོང་། མདའ། 箭

འཕོངས། ཚང་ར་དང་ཀུབ། 臀；尾骨；屁股

འཕྱ

འཕྱང་བ། ཐུར་དུ་འཕྱང་བ། 垂下

འཕྱང་མོ་ཉུག ཐེ་ཚོམ་སྟེ་འཕྱང་མོ་ཡུག་ཅེས་པའང་ཡོད་པར་བཤད། མཚམས་འདིར་ངག་སྒྲོན་དུ་འཕྱམ་ཉིང་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིག་ནོར་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་འཕྱོ་ཉིང་ཞེས་བཅོས་སོ། ། 疑惑（旧词），也有写作 འཕྱང་མོ་ཡུག

འཕྱན་པ། ཡན་པ། 流浪者

འཕྱར་ཀ། ཁ་ཟེར། 恶言

འཕྱི་བ། སྲོག་ཆགས་འཕྱི་བ་ལ་ནོར་བསྟན་གྱིས་འཕྱི་བ་དང་འདུལ་བ་སྣོ་དགའི་དག་ཡིག་ཏུ་འཚི་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 黄鼠；蛤拉 འཕྱེ་བ། འཚི་བ།

འཕྱེ་བ། འགྲོ་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་སྟོ་འཕྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 走；行走旧词），也写作 འགྲོ་བ། སྟོ་འཕྱེ།

འཕྲེ་བོ།　　ཞ་བོའི་བརྡ།　爬行者（旧词）

འཕྱོན་མ།　　རང་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་གཡེམ་མ་སྟེ་རིགས་འཁྲམས་མའམ་ཕྱིག་ཅན་མ།　娼妓；淫妇

འཕྱོར།　　ཧོམ་ར།　阔绰；摆阔绰

འཕྲ

འཕྲ།　　རྒྱན་ཆའི་འཕྲ།　镶嵌；镶宝石

འཕྲང་།　　ཐག་གི་འཕྲང་།　峡谷

འཕྲལ།　　གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕྲལ།　暂；即刻

འཕྲལ་བ།　　དཔྲལ་བའི་བརྡ།　额；额颅（旧词）

འཕྲས།　　གཞོགས་ཕབ་ནས་ཉལ་བ་སྟེ་ངག་སྒྲོན་དུ་འཆི་འཕྲས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་བསམ་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བཀྲལ་བ་འཐད་མིན་བརྟག་ལ་གཞན་དུ་འཕྲེས་ཞེས་ཨེ་ཞུགས་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །　侧卧

འཕྲིགས་པ།　　ཤེས་པའམ་གོ་བའམ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཕྲིགས་ཆུ་ཚུད་ཅེས་པས་མཚོན།　知道；懂得；了解；通达，也写作 འཕྲིགས་སུ་ཚུད།

འཕྲུལ་འཁོར།　　སྒྱུ་མའམ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ་སྔོངས་བྱེད་འཁྲུལ་འཁོར་དང་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་བའོ། །　机器，也写作 འཁྲུལ་འཁོར།

འཕྲུལ་དགའ།　　ཉ་ཡུལ།　化乐天（佛经上的天宫名）

འཕྲུལ་བ།　　སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ་བ།　变化；幻变

འཕྲེང་།　　དྲངས་སེམས།　牵心；墨念

འཕྲེད་ཀ།　ཐད་ཀའི་ཟླ།　横；斜（直的对称）

འཕྲོད་པ།　　ཕན་པའི་འཕྲོད་པ་སྟེ་ཕ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། །　相合；合适；适

宜

བ

བ།　　བ་ལང་སྐེ་སྨྱང་དུ་འབྲི་བ་ནི་བ་དང་སྨྱང་པོ་ལྷན་དུ་བརྗོད་པར་སེམས་ཤིང་། དེ་ཆུང་བ་ལ་བེའུ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་བ་མེན་ཟེར། 1. 黄牛 2. 表示主人的字(如者字)

བ་གམ།　　སྟེགས་བུ་དང་ཁང་བརྩེགས། 1. 阁；楼阁 2. 楼台；台子；底座

བ་ཐག　སྡོམ་གྱི་བ་ཐག　蜘蛛网

བ། པོ།　　བདག་སྒྲ་སྟོན་པའི་སྦྱར་འཇུག་པ་ནི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་དང་། ཟླ་བོ་ལྟ་བུས་མཚོན། བ། 与 བོ། 可用为表示主人或所有者的主词，例如 ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། (驾驶者)ཟླ་བོ། (友伴)等

བ་དན།　　མཆོད་རྫས་རྒྱེ་ཐག་པ་ཞིག་སྟེ་ལི་ཤུར་ལས་པ་ཏྲ་ཀ་ཟུར་ཆག་པ་བ་དན་དུ་གསུངས། 旗帜

བ་ཅུ།　　བའི་ནུ་མདེའུ་འདྲ་བ་རྒྱ་བ་གསོ་བའི་རྫོ་སྨན་བརྟུངས་ན་རྣ་གཞོབ་སྦོ་བ་ཞིག་གོ། 石中乳(药名)

བ་སྤུ།　　ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ། 汗毛

བ་བླ།　　མདོག་སེར་ཞིང་དྭངས་པ་རབ། ལྷང་འོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འབྱིང་། སྔོ་ལྷང་འདྲེས་པ་ཐ་མ་སྟེ་མེར་བསྲེགས་ན་དུད་པ་སེར་པོར་འཐུ་བའི་རྫོའི་རིགས་ཡིན་ལ། བབ་བླ་དང་། བབ་ལ་ཞེས་ཁྲིས་པའང་ཡོད། 黄丹；石黄；黄信石(药名)བབ་བླ། བབ་ལ།

བ་མོ། ཁ་བའམ་ཟིལ་པ། 露；霜；雪

བ་ཚ། གད་གྲོག་ལས་ཆགས་པའི་ཚྭ་སྐུམ་འབོལ་རྣྭན་ཅན་དེའོ། ། 卤土；瘦土（崖根的）

བ་རུ་ར། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་གྲས། 川练（三种药果之一）

བ་ལང་སྤྱོད། ནུབ་གླིང་། 牛货洲（佛经中西方洲名）

བ་ལུ། སུར་དཀར་ཏེ་བལ་ལུ། 冬青子（药名）

བ་ལེ་ཀ ཤུན་པ་མཐུག་ཅིང་སྐྱ་ལ་དབྱིབས་སླེ་ཏྲེས་འདྲ་བའི་ཤིང་ཞིག་གོ། 木通（药名）

བ་ཤ་ཀ ཕིག་ཤ་ཡ་ཟུར་ཆག་པར་མདོན་ཏེ་མེ་ཏོག་དཀར་སེར་འཆར་ཞིང་རྩེ་མོས་ཚོད་མ་བྱེད་པ་དཀར་དམར་སྔོ་བའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 闹阳花（药名）

བག འཛེམ་པ་དང་ཞད་དང་ཆུང་ངུ་སོགས་ལ་འཇུག་སྟེ་བག་ཡོད། བག་མེད། བག་ཆགས། བག་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཞིང་། བག་ཕེབས། བག་ཁུམ། བག་ཞ། བག་ལ་ཞ། བག་ཟོན། བག་ཡངས་རྣམས་ཀྱང་འགྲེ། 1. 小心；影响；防；谨慎 2. 小；少许 བག་ཡོད། བག་མེད། བག་ཙམ། བག་ཕེབས། བག་ཁུམ། བག་ཞ། བག་ལ་ཞ། བག་ཟོན། བག་ཡངས།

བག་ཕྱེ། བཟའ་བའི་བག་ཕྱེ། 麦面；面粉

བག་མ། མནའ་མ་གསར་པ། 新娘；新媳妇

བག་ཚོས། གོ་རེ། 馍

བགས། ཐུར་དུ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ་ཞེས་པ་ལ་བགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན། 渐渐，如 བགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ། （从斜坡渐渐地向下）

བང་། བྱ་བང་དང་རྟ་རྒྱུག་པའི་བང་དང་ཕྱོ་བའི་བང་རྣམས་ལ་འཇུག 马鸡 བྱ་བང་། 赛跑；怀抱

བང་ཆེན། པོ་ཉ་བ། 使者

བང་བ། སྒམ། 箱

བང་མཛོད། ནོར་གྱི་བང་མཛོད། 库；库房

བང་རིམ། ཐེམ་པ། 层次；阶层；阶梯

བང་སོ། དུར་ས། 坟；坟墓；陵墓；葬地

བད། བ་མོ། 露；霜

བད་ཀན། ནད། 痰症（病名）

བན་དེ། བཙུན་པའི་སྐད་དོད་བཙེའི་ཡི་གེ་ཕྲལ་བ་ཙམ་སོ། ། 僧人 བཙེ།

བན་བུན། ལམ་རིམ་བརྣ་བཀྲོལ་དུ། ཐར་ཐོར་རམ་ཤག་ཤིག་གམ་ཟར་ཟིར་དང་། འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ། 1. 零星；小 2. 凌乱 3. 不肯定

བན་ལང་། བ་ལང་གི་བརྙ། 黄牛（旧词）

བབ། འགངས་དང་སྲིར་གྱི་བབ། 情况；情形

བབ་ཅོལ། བབ་བབ། ཧླ་བརྗོལ། མ་བསམས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་ཧླ་བཅོལ་ཡང་ཟེར། 轻言；不加思虑；轻率；鲁莽，也写作 ཧླ་བཅོལ།

བམ། རོ་སྟེ་དབུགས་བྲལ། 尸；尸体

བམ་པ། རུལ་བའི་བམ་པ། 腐坏

བམ་པོ། ཐོན་པོ། 卷；帙；一卷；一束；一堆

བར། དབུས་ཀྱི་བར། 中间

བར་ཆད། གེགས་བྱེད། 障碍；阻碍

བར་སྣང་། ནམ་མཁའི་བར་སྣང་། 空间；空中；天空

བར་བུ། ཟ་མ་ཏོག 盒；盒子

བར་བུར། ཟས་ཕྲན་ཚེགས། 零碎；小东西

བར་མ། དབུས་མ་དང་འབྲིང་པོ། 中等的

བར་མ་དོ། བར་སྲིད་ལྔ་བུའི་བར་མ་དོ། 中阴（即死后未投胎的灵魂）

བལ། ལུག་གི་བལ། 羊毛；毛

བལ་བ་ཟོ། ཨ་ལ་ཤས། རྩྭ་ཤུཥྐ་དང་རྩྭ་གསེར་སྐྱུད་དང་བྱི་འཛོན་ཟེར་བའི་རྩྭ་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་རྩྭ་གྲེས་མ་ཟེར། ཞེས་བཤད། 马兰草

བལ་བུ། གཉྫིའི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་སྟར་གའི་ཤིང་དུ་བཤད་དོ། ། 胡桃木

བལ་པོ། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་གྲུ་བལ་མང་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ནེ་པ་ལ་ཞེས་པ་རྒྱ་ནག་གིས་ཟུར་ཞམས་ནས་ཉི་པི་ཨེར་ཟེར། 尼泊尔；尼泊尔人

བས་པ། ཟད་པའམ་མཐའ་དག་པ། 耗尽；过度；到尽头

བིག་པན། ཚུར་སྔོན་ཏེ་མིག་གི་ཞིང་ཐོག་ལ་ཕན་ཞིང་སག་རམ་སྦྱི་ཡང་ཟེར། 胆矾（药名）

བིལ་བ། ཀུ་བ་ཆུང་བ་སོ་རིགས་འབྲས་བུ་ཁ་ཚུར་ཙམ་པ་ཚིག་ཏུས་ཅན་ཏེ་བིལྦའི་ཡི་གེ་ཐུལ་བ་ཙམ་སོ། ། 1. 金瓜 2. 香橼

བུ། བུ་དང་བུ་མོའི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཚེ་བུ་ཕོའི་མིང་སྟེ་བུ་ཚ་ཡང་ཟེར། 儿子，也写作 བུ་ཚ།

བུ་ག ཁུང་བུ། 穴洞；窟窿；眼眼

བུ་སྨད། བུ་དང་ཆུང་མ་བསྡོམས་པའི་མིང་། 妻与子的总称

བུ་ཡུག ཁ་བའི་བུ་ཡུག雪被风吹动貌

བུ་རམ། ཀྱུ་བར་ཤིང་གདུས་པའི་ཁྲིས་མ་ལས་འབྱུང་སྐྱེ་རིགས་གསུམ་ཡོད།
蔗糖;红糖

བུ་ལོན། བུན། བེད། འབུན། སྐྱིད་དམ་ཁེ། 债;账债

བུག་པ། བུ་ག穴洞;孔;窟窿

བུང་བ། སྦྲང་སྦྱིའི་ཟས་ཅན་དང་རྫོ་སྣང་ཟིལ་གཉིས་ཀར་འདུག 1. 蜜蜂
2. 蜜陀僧(药名)

བུད་མེད། ཆུང་མ་སྐྱེ་དེའི་སྐད་དོད་དུ་བྷ་སྦ་ཞེས་ཡོད་པ་ཟུར་ཆག་གམ་བརྟག
妇女;女人

བུད་ཤིང་། མེའི་བུད་ཤིང་། 烧柴;柴火

བུབ་པ། ཁུར་དུ་བུབ་པ། 覆(口向下);俯

བུབས། རིལ་པོ། 整个;整匹;整卷(如布类)

བུམ་པ། དམ་བེ། 瓶子

བུམ་བུ། དམ་བེ་ཆུང་བ། 小瓶子

བུལ་ཏོག ཙ་གང་འདྲ་བ་ལན་ཚའི་རོ་བྲོ་ཞིང་བོད་ཚའང་ཟེར། 卤;苏达

བུལ་བ། འགོར་བ། 迟延;缓;慢

བུས་པ། བྱིས་པའི་བརྡ། 小孩;孩子(旧词)

བེ་གེ། འབྲུམ་རིགས་སིབ་བུའི་མིང་དུ་ཞེ་ཧྲུང་གིས་བཤད་དེ་ཁམས་སྐད་དུ་
མཛོན། 麻疹

བེ་ཅོན། དབྱུག་པ། 棍子;棍杖

བེ་ཏ། ཤིང་བེ་ཏ། 橡树;椰子树

བེ་ཏྲ། འཛིན་པའི་བརྡ། 握；执住（旧词）

བེ་རེག ཨ་ལ་ཤས་སྨུམ་ཁུར་ནང་ཚངས་ཅན་ཟེར་ཏེ་ཡིན་རྒྱ་ནི་སོག་སྐད་དངོས་སོ། །

བེ་དོ། ཇ་ཤིང་། 茶树

བེང་། དབྱུག་པ། 杖；棍子

བེམ། ཨ་ལ་ཤས་ཛ་སྟོད་དེ་འབེམ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བར་བཤད་དགོས། ཕལ་སྐད་དུ་སྲིན་བལ་གྱི་གོ་ཆ་ལ་ངེམ་དུ་གྲགས། 一种戎装，也写作 འབེམ། བེམ།

བེམ་པོ། གཟུགས། 身体；尸体

བེར། མི་ཆེན་གྱི་གོས་ཆེ་ཐུག་པ་ཞིག་གསམ་རལ་གུ་སྐེ་གོས་ཕུ་ཐུང་ཅན་དུ་བཀྲལ་བའང་ཡོད། 披风

བེར་ཀ། དབྱུག་པ་སྐེ་འདི་ལ་པེར་ཀ བེཀ། སྤྲེར་ག་ཞེས་འདྲ་མིན་མང་བོ་སྤྲིས་པ་མཐོང་། 棒；棍；杖 པེར་ཀ སྤྲེར་ག བེཀ།

བེལ་རྡོལ། མཐེ་མཛུབ་སྦྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྡེག་པ་སྟེ་བེམ་ཏོལ་ཡང་ཟེར། 弹；弹打（拇食两指相弹击），也写作 བེམ་ཏོལ།

བེལ་སྒྲབས། བད་ཀན་གྱི་སྐྱུགས་པ་དང་། མདོག་སེར་སྐྱ་སེར་སྨུག་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་འོད་དང་ལྡན་པའི་མེ་རྡོ་ལེགས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1.因痰症所吐的黄水 2.有光泽的火石

བོ་དེ་རྩེ། ཚི་གུ་ལ་ཆོས་འབྱུང་ཡོད་པ་བགྲང་ཕྲེང་དུ་བཟོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ལི་ཀུར་ལས་ཕུ་ཏྲ་ཛི་ཥ་བུའི་འཚོ་བ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པས་འབོ་དེ་ཙི། ཞེས་…གསུངས། 菩提子；果核念珠

བོག་པ། བརྒྱལ་བའམ་སྨྱོས་པ། 晕倒；醉倒

བོག་རེ། བ་གམ་གྱི་བརྡ། 楼阁（旧词）

བོང་ང་། བོང་ང་ལ་དཀར་ནག་དམར་སེར་གྱི་རིགས་བཞི་ཡོད་ལ་ནག་པོ་ནི་སྨན་ཆེན་ཏེ་ར་དུག 草头乌；麦冬；寸冬（药名）སྨན་ཆེན། ར་དུག

བོང་བ། སའི་གོང་བུ། 土块

བོང་བུ། རྣ་བ་ཅན། 驴

བོངས་ཚོད། གཏོས་ཏེ་ས་མཐའ་མ་བྱས་པ་མང་ཡང་དག་ལྷབ་ལྷུར་ཡོད་པ་ལེགས་སོ། ། 体积；形体

བོད། གངས་ཅན་ཏེ་སི་ཏུའི་དྲིས་ལན་ནོར་ཕྲེང་དུ་སྟོ་ཁ་ཟུར་ཞམས་པར་བཤད་དོ། ། 西藏

བོད་པ། འབོད་པ། 呼词；呼声

བོན་པ། བཟླས་པའི་བརྗ། 讽诵；重复念诵（旧词）

བོལ་གོང་། རྐང་ལག་གི་བོལ་གོང་། 脚面；手背

བྱ

བྱ། འདབ་ཆགས་ཏེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་བྱེའུ་ཟེར་ཞིང་། ཕྱུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་བའང་མཚོན། 1. 鸟 2. 阉 བྱེའུ། བྱ་བྱེད་པ།

བྱ་དགའ། གསོལ་རས། 赏；赏赐

བྱ་རྗེས། རི་མོའི་བྱ་རྗེས། 图样

བྱ་གཏོང་བ། སྐད་དམ་འཕྲིན་བསྐུར་བ་ལ་ཟེར་མོད། ཞི་རྡུང་གིས་བྱ་གཏོང་བའམ་ནང་ཡན་པ་སྟེ་དགྲའི་ནང་མི་དགྲ་བོ་སྦྱ་བ་པོ་ཞེས་བཤད། 1. 寄信 2. 间谍，也写作 བྱ་གཏོང་བ། ནང་ཡན་པ།

བྱ་བཏང་བ། སྤོང་བ་བ། 断欲者；弃业者（业世而修行者）

བྱ་ཐལ། བྱ་རྟུག 鸟粪；鸟屎

བྱ་འདབ། ཁང་བའི་བྱ་འདབ། 屋檐

ཛྷ་ན། ལི་ཀུར་ལས་ཛྷཱ་ན་ཞེས་པ་ཚོད་མའམ་ཟས་སྦྲགས་མ་ལ་འདུག་པ་ཟུར་ཆག་པས་ཛྷ་ན། ཞེས་སོ། ། 1. 菜 2. 杂拌食物

ཛྷ་ཕོ་སྐྱེ། ལྐུང་སྔོད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་རིང་ཐུང་སྡེན་ཆུང་ཙམ་ཡོད་པ་ཤིང་དཀོན་སར་བུད་ཤིང་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། 1. 一种作柴的灌木；山柴；香柴 2. 大黄豆(药名)

ཛྷ་མ་ཧྲ། ཕོ་ཉ། 使者；使人

ཛྷ་མ་ཏུམ། སྦྱི་བླུགས་སམ་ཏུམ་པ་སྔེ་སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་ཛ་མ་ཏུམ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་དོ། ། 瓶子，也写作 ཛ་མ་ཏུམ།

ཛྷ་རྒྱང་། ཇྱེ་རྟོགས་སུ་བསྒྱིངས་པའམ་སྐྱལ་བ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱང་ལ་ས་མཐའ་བྱས་པའང་ཡོད། 哈欠；伸腰

ཛྷ་མོ་ལབ། མཆོད་རྫས་ཀྱི་བརྡ། 供品；供物(旧词)

ཛྷ་ཚེ། ངག་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་སྟེ་དེའི་མཆན་ཞིག་ཏུ་ཁོག་བུ་ཞེས་འགྲེལ། དེའི་ཊཱི་ཀ་ཟིན་གཉིས་ཀར་ཛྷ་བ་གང་གི་ཚོ་ན། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཟླ་ཚེ་ཞེས་བཅོས་སོ། ། 小锅

ཛྷ་ར། ལྟ་རྟོག 看守；监视；注意

ཛྷ་རོག ཁྭ་ཆེ་བ། 大乌鸦

ཛྷ་ལི། ཙ་ཛྷ་རོག་གདོང་། 阴户核

ཛྷག་མཁན། ཇག་པ། 强盗；盗匪

ཛྷང་བ། འབུ་སྲིན་ཞིག་དང་གོམས་པ་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འདུག 1. 斑蝥虫 2. 熟悉；熟练

ཛྷང་ཁོག ཁོང་བ། 体腔；体内

ཛྷང་གྲོལ། ཐར་པ། 净脱；解除；解脱

བྱང་ཆུབ། སྦྱང་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། 1. 觉者；菩提 2. 熟悉；通达

བྱང་བུ། ཤིང་ལེབ། 小木板

བྱད། བཞིན་ནི་གདོང་། 脸

བྱད་ཀ དམོད་མོའི་བྱད་ཀ 1. 咒诅 2. 咒；放咒

བྱད་མ། རྦོད་གཏོང་། 以咒术害人；放咒

བྱན་མོ། ངག་སྒྲོན་ཊཱི་ཀ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བུད་མེད་གཡོས་བྱེད་མཁན། ཞེས་དང་། ཞི་ཏྲང་གིས་ཆུང་མའམ་མནའ་མའི་སྤྱི་མིང་དུ་བཤད། 女厨师

བྱམས་པ། བརྩེ་བ། 慈爱

བྱི་ཀུ། སྒོག་སྐྱ། 白蒜

བྱི་ཏང་ག བི་ཊ་ཛྙ་རུར་ཆག་པ་སྙེ་འབྲས་བུ་དམར་སྐྱ་སྟོང་བ་འདྲ་བས་སེང་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སྨན་མ་ཙམ་པ་དེའོ། ། 一种药树

བྱི་དོར། བྱི་བྱད། གད་དར་བྱེད་པའི་ལས། 抹拭；扫除；收拾清洁

བྱི་སྤུག འཕྱོན་མའི་བུ། 私生子；娼妇之子

བྱི་བ། ཙི་གུ། 鼠

བྱི་བོ། གཞན་གྱི་ཆུང་མར་བགྲོད་པ་དང་། ཡུ་བོ་སྤྱི་མགོ་མེད་མཇུག་རྡུམ་སོགས་ལའང་འཇུག 1. 奸夫；嫖者 2. 秃头秃尾者

བྱི་མོ། གཡོག་མོ། 使女；女仆

བྱི་བཞིན། སྐར་མ། 女宿（星名）

བྱི་བཟང་། ལྷམ་ཙུག་འཛིན་ནི་དམ་པ་ཡོག་མགོའང་ཟེར། 仓子（药名） ཙུག་འཛིན། དམ་པ་ཡོག་མགོ

བྱིའུ་མགོ། བྱིའུ་ནས་ཟན་གྱི་མགོ་འདྲ་བ་ཆུང་ལ་འཛམ་པའི་རྡོ་དཀར་པོ་ཞིག་གོ། 雀头石（大如麻雀头的白石子）

བྱིའུ་ཟུལ།　　ས་འདོལ་དུ་བྱིང་ཞིང་ཟུག་པའི་སྣངས་ཀ་སྟེ་བྱིའུ་འཛུལ་དང་བྱིའུ་ཟུལ་ཞེས་ཀྱང་སྣང་།　雀子在松土中掘土洗毛的动作 བྱིའུ་འཛུལ། བྱིའུ་ཟུལ།

བྱི་རུ།　　དཀར་ནག་དམར་བའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་མཆོག་ནི་དམར་པོ་ཡིན་ཞིང་། སིཀྐ་ལ་དང་ཀུ་སུ་ཊ་སོགས་ཀྱི་གླིང་གི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་བྲག་དང་བྱེ་མ་ལས་ཤིང་ལྟར་སྐྱེ་ལ།　དེ་ཡང་རྣན་ཅན་བྱེ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་སྦོམ་ཞིང་ཚད་པས་མ་ཆོག་པས་སྐྱ་པོ་དང་།　སྐམ་བྲག་ལས་སྐྱེས་པ་ཕྲ་ཞིང་ཚད་པས་ཆོག་པས་དམར་སྨུག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་སྨན་དཔེར་འབྱུང་ཞིང་།　བྱུ་རུ་དང་བྱེ་རུར་བྲིས་པའང་ཡོད།　珊瑚，也写作 བྱེ་རུ།　བྱུ་རུ།

བྱི་རུག　རྩ་འབྲུ་སྦྱང་བྱེད་མཆོག་སྟེ་སེར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད།　荆芥（药名）

བྱི་ལ།　　ཞི་མི།　猫

བྱི་ཤང་།　　བྱི་ཤང་ལ་ངོས་འཛིན་མང་ཡང་སྤང་སྐྱེས་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་འཆར་བ་ཞིག་གོ།　一种草地上生的小白花植物

བྱིང་བ།　　རྨོངས་པའི་ཟེར།　昏沉；沉没

བྱིང་བྱིང་བུ་ལུ།　　འབུ་ཞིག་གི་མིང་།　一种昆虫名

བྱིངས།　　ས་བཟང་ཀ་ལྷ་པའི་ལྡེ་སྐར་དབྱིངས་ཀྱི་ཟུར་ཆག་པར་བཤད་དེ་མང་ཚོགས་ཏུ་འདུག་གོ།　全；总共；众；大众

བྱིན་པ།　　རྗེ་ངར།　胫；小腿

བྱིན་རླབས།　　ཡིད་སྒྱུར་བ།　加被；加持；佑护；改变心灵

བྱིབས།　　བཏུམས་པའམ་བཀབ་པ།　裹；盖

བྱིལ་བྱིལ།　　སྐྲ་སོགས་བཤལ་བའི་བྱིལ་བྱིལ།　梳头发的样子

ཏྲིས་པ། བྱིས་པ། 孩子；小孩

ཏྲིས་པ་གསོད། ཆུ་སྲིན་གྱི་རིགས་ཤིག—种鳄鱼名

ཏྲིས་ཚེར། མཛོ་མོ་ཤིང་འདྲ་བ་ས་ལ་ཉལ་ནས་སྐྱེ་བའི་འཁྲི་ཤིང་ཞིག་གོ། —种爬地生的刺植物

ཏླུག་པ། ཉུག་པ། 涂抹；扶摸

ཏླུག་རིས། གྲལ་གྱི་བརྗོད། 排；排班（旧词）

ཏླུང་བ། ལོ་རྒྱུས། 故事；掌故；历史

ཏླུར། ཕྱ་ངན། 恶运；愁苦

ཏླུར་བ། སྤུབ་མེད་པར་གཏམས་པ་སྐྲེ་ཕྲུར་ཞེས་བྲིས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཐད་མིན་བརྟག 充满；稠密

ཏླུས། ཐུས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྩུས། 计策；计谋；功；成功

ཏྲེ་བ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་འབུམ། བབ་བུན། སྲིད་ཡས། འཁྲུག་ཡས། དབང་པོ། འཁྲིང་རྟུལ། བྱང་བྱིང་། ཐང་ཐིང་། ཁྲིམ་འཁྲོ། འབན་ཆད། བུན་སོབ། འབྲམ་ཡས། འབུམ་ཇིབ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད། ། 千万

ཏྲེ་བྲག གསལ་བའི་དབྱེ་བ། 分别；别；各别；区别

ཏྲེ་མ། གསེག་མ། 沙；沙砾

ཏྲེ་མ་རེག་ཚོད། གྲི་རྡར་བའི་རྡོ། 沙磨石；磨刀石

ཏྲེས། ཡ་ལ་ཤས་ཐང་དང་ལམ་ཐེར་སོད་གཞིས་ལས་རིང་དུ་བཀར་བའི་གནས། 他乡；异乡；客地；旅次

ཏྲོལ་སོང་། དུད་འགྲོ། 畜牲

ཐ

བྲ་ཉེ། སྨར་མ། 胃宿(星名)

བྲ་བ། གཏོང་ཕོད་པ། 好施;能舍

བྲ་བོ། འབྲུ་རིགས། 荞麦

བྲ་མ། ཤིང་ཚེར་ཅན། 猫儿刺

བྲག་ཅ། བྲག་གི་སྒྲ། 回声

བྲག་སྐྱ་ཏ་བོ། བཙན་མོ་རི་རལ། 一种草药

བྲག་ལྤུམ། རྨ་འདུབ་བྱེད་ནུས་ཅན་མཛོར་ལྤུམ་ཡང་ཟེར། 能治疮的一种草药

བྲག་སྤོས། སྣོན་པོ་རི་རལ། 山茶花(药名)

བྲག་ཞུན། སོས་ཀར་བྲག་ལ་ཉི་མས་གདུངས་པས་ཞུན་ཐིག་བབས་པ་གསེར་སོགས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་དྲུག་སོགས་བཤད་དོ། ། 五灵脂;地松脂(药名)

བྲང་། བྲོང་ག 胸部;胸膛

བྲང་ངེ་། རངས་པ། 喜欢

བྲང་བྲེང་། ཧུར་ཐག 努力;勤奋

བྲད་བྲུད། ལམ་རིམ་བར་སྒྲོད་དུ་ཆང་ཆུང་ངམ་ཚན་ཆེན་པོ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་འདུལ་བར་བྲལ་དྲལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། ། 1. 细小;小小 2. 大部

བྲན། གཡོག 仆童;仆人

བྲམ་ཟེ། ལི་གུར་ལས་བྲཧྨཎ་ཞེས་པ་ཚངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཟུར་ཆག་པས་བྲམ་ཟེ་ཞེས་སོ། ། 婆罗门(印度的教师阶级)

བྲི་བ། འགྲིབ་པ། 减少

བྲིན། རྒྱུགས་ཆེ་བ། 行销;畅销

ཛུ་བ། ལྟོ་བ། 腹；肚

ཛུ་བ་ཚ། ལྟོགས་པའི་བརྡ། 饥饿（旧词）

ཛུག་པ། མཁས་འབྱུང་དུ་འདྲལ་བ་ཞེས་འགྲེལ་སོད། འདི་དང་ཛུབ་པ་ནི། ཆུ་གློ་བུར་དུ་འཕེལ་བའི་མིང་ངོ་། ། 水暴涨；山洪暴发 ཛུབ་པ།

ཛུངས། འདུལ་བར་ཐུམ་སོ་སོར་བྱས་པའི་བརྡར་གསུངས། 分别包裹

ཛུངས་ཀྱང་། ཀུན་ཀྱང་གི་བརྡ། 全部；一切；都；所有的（旧词）

ཛུན། རྟུག་པ། 粪；屎

ཛུལ་བ། དམ་དུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་ལྷུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། 碎块；碎屑

ཛི། འཇལ་བྱེད། 斗（量具）

ཛིག མཁལ་ཚད་ལ་ཕན་ཏེ་བོན་པོ་ཛ་ཁུར་དང་འདྲེ་ཛ་ཆུང་ཡང་ཟེར། 猫儿眼（药名），对肾脏炎有效，也叫做 བོན་པོ་ཛ་ཁུར་དང་འདྲེ་ཛ་ཆུང་།

ཛི་སོ། སོང་གཏམ། 闭谈；扯淡

ཛིའུ་ཆུང་། ཛི་ཆུང་བ། 升；小斗

ཛིང་བ། འཛིང་བ། རྒྱན་བུའམ་ཀོ་ཐག 皮条

ཛིལ་བ། མི་ཁོམ་པ། 忙；忙碌

ཛིས། ར་བ་སྟེ་གླང་པོའི་ཛིས་དང་རྟ་ཛིས་ཞེས་པས་མཚོན། 圈棚，例如 གླང་པོའི་ཛིས། （象圈）རྟ་ཛིས། （马圈）

ཛོ། ཛོ་ཚས། ཟོ་ཁ་སྟེ་བརྒྱགས་ཕྱེ། 干粮；盘缠

ཛོ་གར། འཁྲབ་པ། 舞蹈；跳舞

ཛོ་ནད། ན་ཚ། 疾病

ཛོ་བ། རོ། 口味；味道

བྲོ་བོར། མནའ་དོར་བ། 发誓;宣誓;赌咒

བྲོ་འཆལ། ནད་ཀྱིས་ཟེབས་པ། 害病;患病

བྲོད་པ། དགའ་བ། 快乐;热心;玩乐

བྲོས་འདོན། དབུ་བསྟུང་། ཚིག་གཉེར་ལས་མནའ་བསྐྱལ་བའི་མིང་དུ་གསུངས་ལ། ཨ་ལ་ཤས་དབུ་སྟུང་དང་འགྲོས་དོན་ཞེས་བྲིས་པ་དག་མིན་བརྟག 这两词在词库中释作发誓,阿拉善写作 དབུ་སྟུང་། 与 འགྲོས་དོན། 是否正确待考

བླ

བླ། སྟེང་མ་ཏུང་བ་བཟོད་དང་ཚོག་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྔེ་ལས་དཔོན་ལ་ལག་གི་བླ་དང་། དཀར་གཉེར་ལ་དཀར་གྱི་བླ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་མཆོན། 1. 上;在上 2. 可以;能成 3. 忍耐 4. 魂魄

བླ་སྐྱེལ། མི་ཟད་པའི་བརྡ། 无尽;无穷;不完(旧词)

བླ་སྐྱེས། ཨ་ལ་ཤས་མོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་བྱུང་བའི་རྫས་སམ་གྲུ་བཙས་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད་དེ་འདི་ཡང་སོག་སྐད་དངོས་ཡིན་ལ་སྟུད་པའི་མིང་ངོ་། །

བླ་ཁྲེད། དྲེགས་པའི་བརྡ། 自大;自满;骄(旧词)

བླ་མཁྱེན། རྩིས་མཁན་ནམ་བཙུན་མོའི་སྲུན་པ་བ། 1. 计算者 2. 王侯的侍者

བླ་གབ། སྟེང་གཡོགས། 顶盖;屋顶

བླ་གོས། སྟོད་གོས། 上衣;法衣(僧人的上衣)

བླ་ཐབས། དོན་གནོན་མི་ཟ་བའི་འགྲེལ་བར། བླ་ཐབས་སུ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ལ་གློ་བུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཀྱང་གློ་བུར་རམ་བཟོད་ཐབས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། 1. 忽然 2. 忍耐的方法

བླ་དྭགས། འཕྲུལ་དུ་སྦྱར་བའི་མིང་སྟེ་ཚིག་པའམ་རུང་བར་བཏགས་པ་ཞེས་གླེང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་བཤད། 1. 暂加的称号 2. 可以；能行

བླ་གནས། རྩིས་ཀྱི་བླ་གནས། 一种算术名

བླ་བ། སྨྲ་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་མངོན་འབྱུང་གི་མདོར། ཟུང་རྒྱལ་དུ་བླ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་གཞན་དུའང་སྣང་ངོ་། ། 是 སྨྲ་བ། （说、谈）的，如说 ཟུང་རྒྱལ་དུ་བླ་བ། （马马虎虎地说）

བླ་བོ། གླེང་མོ། 谈话

བླ་བྲེ། མཆོད་རྫས་ཀྱི་བླ་བྲེ་ལ་བླ་རེ་ཞེས་པའང་འཐད། 花盖（悬于喇嘛座上面的花伞）

བླ་མ། གོང་མ། 上师；师长；上人

བླངས་ཀྱང་། སླར་ཡང་གི་བརྡ། 又复；还要（旧词）

བླུན་པོ། དམུན་པོ། 愚人

བློ། རིག་པ། 心；心计；慧

བློ་བརྒྱུག གྲོགས་པོའི་བརྡ། 知心；莫逆；朋友（旧词）

བློང་བ། ཡིད་སྨུག་པ་དང་བློ་མི་གསལ་བའི་བརྡ། 蒙昧；不清楚；茫然（旧词）

བློང་བློང་པོ། བློ་མི་གསལ་བའི་བརྡ། 浑浑噩噩；愚昧；不清楚（旧词）

བློན་འདེབས། ཟུར་ནས་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་བརྡ། 劝导；从旁劝导（旧词）

བློན་པོ། མདུན་ན་འདོན། 臣；大臣；近臣

བློས་བསླང་། དཀྱིལ་འཁོར། 坛场（佛语）

ཟ

ཟ་ཀློང་། དབའ་ཀློང་། ཆུའི་ཀློང་འཁོར། 波澜;漩涡

ཟད་ཀྱིས་ཆོད། བཙན་ཐབས་སུ་ཆོད་ཅེས་པ་སྟེ་ཟླ་རྒྱན་དུ་དབད་ཅེས་འབྱུང་། 果断;坚决;决定

ཟབ། གཡང་ས། 险地;险坡

ཟོད་མ། ཅུད་མ། 唆使之物(如激起的害人咒术等)

ཟླ

ཟླ་བ། མགྲིན་པའི་ལྦ་བ། 颈瘫;赘疣

ཟླ་ཚ། མགྲིན་པའི་ལྦ་བ་དང་སྨན་དུ་འཛོམས་པའི་ཚྭ་ཞིག་གོ། 卤盐;碘(海带中所含的成份)

ཟླུ་བ། ཟློས། ཆུའི་ལྦུ་བ་ལ་དབུ་བའམ་སྦུ་བ་དང་། ལྟོ་བ་ལྦོས་པ་ལ་སྦོས་དང་དབོས་ཞེས་ཀྱང་ཁྲིས་སྣང་ལ། བརྡ་ཕྲོལ་སྙིད་ཕྱིད་དུ་དབུ་བ་དང་དབོས་ཞེས་པ་བཟར་རྙིང་དུ་བཤད་དོ། །ལྦུ་བ། 水中的泡沫,也作 དབུ་བ། 或 སྦུ་བ། ལྦོས་པ། 腹部臌胀,也作 སྦོས། 与 དབོས།

ཟྲ

ཟྲ། འཁར་བའི་རྒྱུའི་ཤིང་ཞིག 藤

ཟྲ་བ། གསང་གནས་ཏེ་ཞི་དྲུང་གིས་སྨ་བྱའི་ཆ་ནས་རྗོད་པར་བཤད། 私处;秘处(生殖器)

ཟྲ་ཡག་པ། མེ་ཏོག་སྔོན་དམར་འབྲས་བུ་སྨིང་འདྲ་བ་པ་བ་རེ་སྙན་དང་ཨ་བྲུག་ཀྱང་ཟེར། 丹参(药名)པ་བ་རེ་སྙན། ཨ་བྲུག

ཟྲགས། དབགས། དྲི་མ་དང་སྐྱོན་གྱིས་བསླད་པ། 染污;弄脏;沾污;混杂

སྦང་མ།　　ཆང་གི་སྦང་མ།　酒糟

སྦངས།　　རྟ་བོང་སོགས་ཀྱི་བཤང་བ་སྟེ་སྔ་རྒྱན་དུ་རྡངས་ཞེས་ར་མགོ་ཅན་བྲིས་པའི་མཚན་བྱུར།　ཁ་ཅིག　ས་མགོ་བྱེད་ཟེར་བ་དབུས་གཙང་གི་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བས་དཔྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་ཡང་འདུག་མི་བྱེད་པའང་ཡོད། 粪(骡马等的)

སྦམ་རྫུ།　　ཟོལ་མ།　伪装；装腔作势；作假；狡猾；作伪

སྦལ།　　དོང་གི་བརྗེ།　洞(旧词)

སྦལ་རྒྱབ།　　རུས་པ་ཆག་སྦྱོར་གྱི་རྫས་སྨན་ཞིག་གོ།　一种矿药

སྦལ་སྦོང་།　　ཉ་སྐྱུགས་ཏེ་སྔ་རྒྱན་དུ་སྦལ་རྫོང་ཞེས་སོ། །蝌蚪，也作 སྦལ་རྫོང་།

སྦལ་ལག　ཀླུ་སྨན་གྱི་རྫས་ཁྱད་པར་བ་སྤོ་ཚུ་སྤྲིན་རྟེར་མོའོ། །　一种草药

སྦིར་གཏམ།　　ཝུད་ཆེ་བའི་གཏམ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་སྒྲོན་དུ་གཏམ་སྦྱིང་ཞེས་འབྱུང་བ་མ་དག་ལ་འདིས་ཀ་ཁ་གཞོན་ནུའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་བཏགས་པར་ས་མགོ་ཅན་ཨི་ལྷུན་ལ་སྙེ་སྙི་ཧྲི་སྦྱི་བཞིར་གྲངས་ངེས་བྱས་པའང་འདུག་གོ།　谣言；传言

སྦུ་གུ།　　ཟངས་ཀྱི་སྦུ་གུ།　管；筒

སྦུག　ཕུག　1. 内室；最里面 2. 库藏；宝库

སྦུངས།　　སྟོབས་དང་བརྩོན་པ་དང་དམ་བཅའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ།　ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་སྦུངས་ཆེ་བ་ནི་བྱུངས་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་དོན་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཆགས་འདུག　力量；勤奋；诺言(旧词)

སྦུད་པ།　　ཁོལ་མོ།　火皮袋；皮风箱

སྦུན་པ།　　འབྲུའི་ཤུན་པ་ཕུབ་མ་སྟེ་མཁས་འབྱུང་དུ།　སྦུན་པ་ནི་བསྲེས་པའམ་རྫུན་པ་ལའང་འདུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །　1. 掺杂；混杂；假的 2. 麦

衣；糠秕，也作 སྦུན་པ།

སྦུབ་ཆ། རོལ་ཆ། 钹(乐器)

སྦུབ་མོ། དེ་ཉིད་ལས་བོར་ཤུགས་ཞེས་བཀྲལ་ཏེ་བཏག

སྦུབས། ཕུ་ག筒；管；中空之物

སྦུར། སྲིན་བུ། 甲虫

སྦུར་མ། གད་སྙིགས། 糠；麦衣；垃圾

སྦུར་ལེན། སྤོས་ཤེལ། 琥珀(别名)

སྦྱི། བྱམས་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་སྤྱི་སྦྱི་དང་དབྱི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ལ་ལས་སྦྱི་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། ། 沙狐

སྦྱི་ཀ ལི་ཤུར་ལས། རྩེ་ཀ་སྦལ་བ་ལ་འཛུག་པ་ལ་མི་གཅེར་བུར་འཛིངས་པ་ལ་སྦྱི་ཀ་ཞེས་པའང་ཟུར་ཆག་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྦྱི་ག་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནི་འཁྲིག་པའི་དངོས་མིང་ངོ་། ། 1. 蛙 2. 裸体相斗

སྦྱིག རིད་པའམ་སྐེམ་པའི་བརྡ། 瘦；薄；干涸(旧词)

སྦྱིད་ཅེད། རྡོའི་བརྡ། 石头(旧词)

སྦྱིན་ཞ་ཏ། ཡང་དག་མིན་པའི་བརྡ། 不正确(旧词)

སྦྱིབ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཕྱུས་སུ་ལུས་སྦྱིབ་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་ཕལ་སྐད་ལྷར་སྐྲངས་པའི་མིང་ཡིན་ནམ་བརྟག 肿胀

སྦྱོད་གཏོང་། བྱད་མ་མཁན། 放咒者

སྦྱོན། ཟ་བའི་བརྡ། 吃(旧词)

སྦྱོམ་པོ། རགས་པ། 粗；大

སྦྱོམས། མཐའ་སྐོར་གྱི་ཞེང་ངམ་རྒྱ་ཁྱོན་ཏེ་རགས་པའི་སྦོམ་དང་འདུག་པ་ཐ་དད་དོ། ། 周围率

སྦྱ

སྦྱག ངག་སྒྲོན་དྲིས་ལན་དུ། ཡང་ཚེ་ཤེད་སོང་རིད་པའི་གྲོང་སྐད་ལ་ལུས་སྦྱག་འདུག་ཅེས་པ་དང་། ཤེད་སྦྱག་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ངག་སྒྲོན་ཊཱིཀ་བྱེད་དག་ཀྱང་འབྲངས་སོང་། ད་ལྟའི་ཕལ་སྐད་ཀྱི····· གདངས་དང་བསྒྲིག་པར་སྣང་ལ། ངག་མཆན་ཞིག་ཏུ་འཁྱུགས་པ་ཞེས་བཀྲལ་ཏོ། ། 体力衰弱；瘦

སྦྱང་། སྒམ་དང་བང་བ། 箱；仓

སྦྱངས་པ། སློབ་སྦྱོང་། 学习

སྦྱིག སྦྱིག་མོ། ངག་སྒྲོན་དུ། སྦྱིག་མོར་སྦྱིག་ཅིང་སྦྱེ་ག་སྦྱོར། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྦྱིག་མོ་ནི་བུད་མེད་དང་སྦྱིག་ནི་ཆགས་པའི་བྱེད་ལས་སུ་བཤད། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་སུ་སྦྱིབ། ཅེས་པ་ནི་མ་དག་གོ། 淫；贪淫；裸体女人 སྦྱིག་མོ།

སྦྲ

སྦྲ། འབྲོག་པའི་ཁྱིམ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀུཊ་ཏུ་ཐད་བསྒྱུར་བྱས་ན་སྣམ་བུའི་ཁྱིམ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། ། 帐幕（牧民之家）

སྦྲགས་མ། ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ། 联合；拼合

སྦྲང་ཆར། དཔལ་འབབ་ཀྱི་ཆར་བ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མར་སྦྲིངས་ཆར་ཞེས་འབྱུང་། 甘雨

སྦྲང་བུ། འབུ་གནོག་ཐོགས། 蜂；蝇；坟等

སྦྲང་མ། བུང་བ། 蜜蜂

སྦྲང་རྩི། སྦྲང་རྩི་ལ་བུང་སྦྲང་དང་གྲོག་སྦྲང་རིགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ནི། བལ་ཡུལ་དང་སྒྲོ་མོན་ནས་འབྱུང་སྟེ་གྲོག་མས་བསགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་དོ། །

蜂蜜

སྦྲབས་པ། ཟས་ཀྱི་བརྡ། 食物(旧词)

སྦྲམ་ཆེན། གཉིད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་སྦྲུལ་ཞིག་ཏུ་མཚོན་བརྗོད་ལས་བཤད། 一种蛇

སྦྲམ་བུ། གར་བུ། 生金；金条

སྦྲིད་པ། འདུལ་བར་ཨག་ཟེའི་སྣ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཆམ་པའི་སྣ་འདྲེན། 1. 喷嚏 2. 麻痹；麻木

སྦྲིབས་པ། ལྟོགས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་སྣ་རྒྱན་དུ་ས་མཐའ་མེད་ཅིང་། ཞི་དྲུང་གིས་སྦྲིབས་ཞེས་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་མ་དག་པར་སེམས། 饥饿，也写作 ལྟོགས་པ།

སྦྲུམ་མ། མངལ་ལྡན་མ། 孕妇

སྦྲུལ། ལྟོ་གཉིས་པ། 蛇

སྦྲེ། བཤད་ཟིན་ལྟར་སྲོག་ཆགས་སྤྲེའམ། སྣ་རྒྱན་དུ། སྤྲ་ཡི་ནང་དུ་སྤྲེ་ཞིང་ཉལ། །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མཚམས་འདིར་འབྲེལ་མཆིས་པ་ཡ་ལ་ཤའི·····རྟགས་འཇུག་ཊཱི་ཀར། རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་དང་སྒྲེང་འདམ་ངར་བཤད་པ་དང་། བློ་གསལ་མགྲིན་རྒྱན་དུ། སྒྲེང་བ་ནི་འཕྱར་བ་སྟེ་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་ནི་དག་ཡིག་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། ། 沙狐

སྦྲེབས་པ། སློབ་སྒྲིང་ལས། ལུས་སྦྲེབས་འདར་ཞིང་ཞེས་པ་ལྟར་གྲང་བའམ་འཁྱགས་པ་དང་། ལི་གུར་ལས་སྐེམ་པོའི་བརྡ་རྙིང་དུའང་གསུངས་ལ། ངག་སྒྲོན་སོགས་སུ་ས་དྲག་མེད་ཅིང་། མཁས་འབྱུང་དུ་སྦྲེབས་པ་ནི་ཉེན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲ། 1. 冷；冻 2. 瘦(旧词)

སྦྲིས་པ། ལྟོགས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྐྱེ་གླིང་འབུམ་དུ་བསམ་ཡོར་སྦྲིས་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཕོན་ཡོར་དྲིལ་བའི་དོན་ནོ། ། 1. 饥饿（旧词）2. 集；摄集 ལྟོགས་པ། བསམ་ཡོར་སྦྲིས་པ།

དབ

དབང་། སྟོབས་དང་ཁ་དྲག 权；权力

དབང་སྔོན། ཨིན་ད་ནཱི་ལ། 映青（宝石名）

དབང་ཐང་། དཔལ་ལམ་སྐལ་བ། 势力；权力；命运

དབང་ལྡན། བྱང་ཤར་མཚམས། 东北方（别名）

དབང་ཕྱུག དཔལ། 自在；有权威

དབང་རིལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཐུས་གྲུབ་པར་བཤད་པ། སྒང་ཆེན་སྦྲུལ་ཚ་བྲ་སྒྲ་བ་ཆུ་མིག་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་རིལ་བུའི་སྨན་ཞིག་གོ། 腹中宝；仙丸（药名）

དབང་ལག རྩ་བ་ལག་པ་དང་འདྲ་བའི་རྩི་སྨན་སྦྱོར་རྩེར་ཐུང་བ་ཞིག་གོ། 仙人掌（药名）

དབའ། རྒྱལ་མཆོག་གིས། གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་འགར་ཞེ་ས་ལགས་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་དབའ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 是（后藏方言中答应的敬语）

དབའ་ཀློལ། དབའ་རླབས། ཆུའི་རླབས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མར་དབའ་རྒྱབས་ཞེས་པ་མ་དག 波浪；漩涡

དབར། བར་གྱི་བརྡ། 中间（旧词）

དབལ། ཟ་མ་ཏོག་ལས། དབལ་ནི་ཏོག་དང་རྩེ་མོ་དང་། ཤ་ཉམས་མེ་ཡི་དྲོད་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 顶；尖子；温暖；力量 དབལ།

དབུ་མ། དབུས། དཀྱིལ་ཏེ་དབུ་རྒྱན་ལ་ཨུ་རྒྱན་དང་། ལྷ་མོ་ཨུ་མ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་རྫུར་ཆག་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན། 中间；中部

དབུ་རྩོག དབུ་འཕང་། 威望；人望

དབུགས། ཁའི་དབུགས། 气；呼吸

དབུང་། དབུས་ཀྱི་བརྡ། 中间；中央(旧词)

དབུར། བདར་བ། 磨；磨光

དབུལ་པོ། བཀྲེན་པོ། 贫穷；穷人

དབེན་པ། འགོལ་ས། 寂静地；僻静处

དབོ། རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་སྐེ་སྒྲོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 翼宿(星名)

དབོལ། ཁ་ཅིག་གིས་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། ལ་ལས་ཆུ་སོགས་ཐང་དུ་ཐོ་བ་ལ་བཤད། 1. 深 2. 泼水於地

འབ

འབག འཛིམ་པ། 1. 泞泥 2. 面具

འབགས་བ། ཉམས་པའི་བརྡ། 败坏；污损

འབངས། མངའ་རིས། 民；属民

འབབ་ཆུ། ཆུ་བོ། 河流；河；流水

འབམ། རྐང་བའི་ནད། 脚气病

འབམ་པོ། སྤང་སྐྱེས་ལོ་སྟོང་གོ་སྙོད་འདྲ་བ་སྐྱེ་ཤ་ལ་ཡུ་རིང་ཡང་ཟེར། 一种似茴香的植物(药名)ཤ་ལ་ཡུ་རིང་།

འབའ། ཨ་ལ་ཤས་ལག་རྟགས་དང་བཅས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་ཡི་གེ་ཟེར་ཏེ་ཕལ་སྐད་དོ། ། 约据；契约；债券

འབའ་སྒྲ། ལུག་གི་འབའ་སྒྲ། 吁；羊的喊声

འབབ་ཆ། ཡུངས་དཀར་ནག་ཏིལ་སོགས་ལས་སྣུམ་ཁུ་བཏོན་རྗེས་ཀྱི་སིགས་མ་སྙེ་སྙིགས་མ། 油渣；麻渣；豆饼

འབབ་ཟེ། འབྲས་ཡོས་བརྔོས་པའི་བྱིས་པའི་ཟས་ཞིག་འབྱུང་། 炒米所作的孩童食物

འབབ་ཞིག རྐྱང་བ་དང་རེ་རེ་བ། 仅；唯；只

འབབ་ཀ། མངའ་རིས་རྒྱུན་འབྲུམ། 大葡萄；西藏西部阿里所产的葡萄

འབར་བ། མཛེས་པ་དང་མེ་སྦར་བའི་འབར་བ། 1. 燃烧；灼 2. 怒；怒火中烧 3. 美丽

འབར་ཀ། ཚིགས་པའི་ཚིག骂词

འབི་འབི། འབྱམ་པ། ལི་གུར་ལས། པིཏྲ་ཞེས་པ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་འབྱམ་པ་དང་། འབི་འབི་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་སོ། ། 像；泥像

འབུ། སྲིན་བུ། 虫；虫子

འབུ་སུ་ཏང་། མེ་ཏོག་སེར་པོ་འཆར་བ་གློ་ཚད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་སྟེ་ཡུ་གུར་གྱི་སྐད་ཡིན་པར་བཤད། 治肺痰的一种草药

འབུ་སྲིན། སྲིན་བུ། 昆虫

འབུང་བརྡ། ཤིན་ཏུའམ་ངེས་པར་རམ་ཏེ་བོར་གྱི་བརྡ་རྙིང་། 很；甚；一定旧词）

འབུར་པོ། སྒང་གི་འབུར་པོ། 隆起；突出；疙瘩

འབུལ་བ། སྐྱེས་དང་རྫོངས། 贡献物；礼品；馈增；饯仪

འབེན། མདའ་སོགས་འཕོག་པའི་རྟེན། 靶子

འབེར་བ།　　ཆེ་རྟོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ་སྐྱ་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད།　靶子

འབེལ་གཏམ།　　ཡང་དག་པའི་གཏམ།　正言；好语

འབེལ་པོ།　　མོད་པོ།　业富

འབོག་པ།　　བརྒྱལ་བའི་བརྡ།　晕；晕倒（旧词）

འབོགས།　　བརྩོན་པའམ་བགྲལ་བའི་བརྡ།　勤奋；经过（旧词）

འབོབ།　　རྐང་བའི་འབོབ།　袜子

འབོལ་བ།　　འཇམ་པའམ་མཉེན་པ་སྟེ་འབོལ་སྣན་དང་འབོལ་རྩམ་ཞེས་པས་མཚོན།　光滑；弹性 འབོལ་སྣན།　འབོལ་རྩམ།

དབྱ

དབྱངས།　　ང་རོའམ་གདངས་ཏེ་ཡི་གེའི་དབྱངས་ཞེས་པའང་མཚོན།　声音；音律

དབྱར་འདབ།　　སྣོད་ཀྱི་སྟེགས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་སྟེགས་ལ་ཞ་ཉེའི་དབུར་འདབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །　器皿的底座

དབྱར་བ།　　ཤིང་།　白杨

དབྱར་མོ་ཁང་།　　དགེ་སློང་མའི་ཁང་བ།　比邱尼的净房

དབྱི།　　སྟག་ཆགས་ཆེ་ཐག་པ་ཞིག་སྟེ་གཡི་ཞེས་པའང་འཐད།　猞猁 གཡི།

དབྱི་མོང་།　སྦྱི་མོང་།　　དབྱི་མོང་ངམ་སྦྱི་མོང་ལ་དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་འཁྲིལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་གོ།　透骨草；穿骨草；葛根（药名）

དབྱིག　ནོར་དང་དཀོར།　宝；财宝

དབྱིག་པ།　དབྱུ་གུ།　དབྱུག་པ།　　བེར་ཀ་སྟེ་ཟུ་མ་གཉིས་ནི་དེ་ཆུང་བའམ་ཕྲ་མོའི་ཤིང་ངོ་། །　棒；棍

དབྱིག་དབྱིག　ངག་ཟིན་དུ་ལག་པས་མགྱོགས་པར་བསྐོར་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་བཤད།

摆动；摔动（手）

དབྱིག་སྨོ། དབྱིག་མོ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཚོན་རྩི་ཞིབ་མོ་ཞེས་འགྲེལ། 细颜料；播细的颜料

དབྱིངས། ཁམས་སམ་རིགས་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་དང་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་མཚོན། 界或类，如 ཆོས་དབྱིངས། （法界）མཁའ་དབྱིངས།（空界）

དབྱིབ་སྨོ། ཛ་མ། 陶器；红

དབྱིབས། རིང་ཐུང་སོགས། 形像；形式；样子

དབྱུལ་བ། ཉུལ་བའི་བརྡ། 巡行；巡查旧词）

དབྱེ། ཐང་གི་བརྡ་རྙིང་སྔ་དབྱེ་ཐང་དང་དབྱེ་ཐང་ག་དང་དབྱེས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཡི་ཤེའི་མེ་ཏོག་སོགས་སུ། གཡེ་ནི་དགོན་པ་ལས་ཀྱང་ཐག་རིང་བའི་འབྲོག་དགོན། ཞེས་པ་འདི་དང་འདྲ་མིན་དཔྱད། 平地；平原（旧词）ཐང་། དབྱེ་ཐང་། དབྱེ་ཐང་ག དབྱེས།

དབྱེ་བ། སོ་སོ། 分别

དབྱེ་ཚོང་། འབྲོག་དགོན་པའི་ཚོང་། 摊商；摆在旷地买卖

དབྱེན་སྒྲོ། འདོད་པས་ཉེན་པ། སེམས་དཀྲུགས་པ། བཟི་བ། ཚ་འདྲི་བ། སྡང་བར་བྱེད་པ། མཐོ་འཚམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ། 1.欲火中烧 2.心思纷乱 3.醉 4.抗衡 5.忿恨 6.为害

དཟ

དཟག བར་གྱི་བརྡ། 中间（旧词）

དཟེས་པ། བརྗེས་པའི་བརྡ། 翻过；扁起；歪戴（旧词）

འཛ

འབྲུམ་བོ། འདུལ་བར་སྙན་ནང་ཚངས་ཅན་ལྷ་བུའི་མིང་དུ་བཤད། 棉褥子

འབྲུམས་གྲངས། གྲངས་དང་མཐའ་མི་མངོན་པ་སྟེ་འབྲུམ་གྲངས་སུ་ཕྱིས་པའང་ཡོད། 无边；无数 འབུམ་གྲངས།

འབྲིད་པ། འཁྲིད་པ། 溜滑

འབྲིལ་བ། ལྷུང་བ། 坠下；堕落；堕下

འབྱུང་བ། ས་སོགས། 四大（四种原质即土、水、火、气）

འབྱུང་པོ། སེམས་ཅན། 众生

འབྱེས་པ། མཚམས་ལེགས་པར་བཀོད་པ། 划清界限

འབྱོརད་པ། ནོར་རམ་དཔྱིག 富有；富；财宝

འབྲ

འབྲ་གོ ཤིང་ཏོག་འབྲ་གོ栗枣（果名）

འབྲག སྣུམ་གྱི་སྣོད་ཛ་བུམ་དང་ཀོ་སྒྲོ་ལྟ་བུའི་མིང་། 油壶；油囊

འབྲམ་ཟེར། ཟས་ཀྱི་དམ་དུམ། 食物的渣

འབྲས། འབྲུ་རིགས་དེ་དང་ནད་འབྲུམ་བུ་ཆེན་པོ་དག་ཡོད་པ་གཉིས་ཀར་འདུག 1. 米；大米 2. 结核（病）

འབྲས་བུ། བསྐྱེད་བྱ། 果实；果子；结果

འབྲི། སྒུགས་ཀྱི་འབྲི། 母牦牛

འབྲི་ཏ་ས་འཛིན། ཞྭ་ལོ་དང་ཏ་ལམ་འདྲ་བ་སྟེ་ས་འདྲི་ཡང་ཟེར། 短穗兔耳草（药名）

འབྲི་མོག གཏོར་རྩི་དམར་པོའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སྨན་ཚད་ལ་ཕན་ནོ། ། 紫草（药名）

འབྲིང་པོ། བར་མ། 中；中等；居中者

འབྲུ། སྤྲོ་ནས་སོགས། 谷(麦;青稞等)

འབྲུག འབྲུག་ཆགས། 龙(动物)

འབྲུག་ཤིང་། ཛ་དབྲུག་བྱེད་པའི་འཁྲིལ་ཤིང་ཞིག་གོ། 龙爪柳

འབྲུབ་ཁུང་། རྡོང་ཁུང་། 穴洞;地穴;地窟窿

འབྲུམ་བུ། རེ་རེ་བ། 1.粒粒;个个 2.痘疹;脓胞

འབྲུལ་བ། སྲན་མ་སོགས་འདྲིལ་བ། 滚下(如豆等滚地)

འབྲུས་འགོགས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་འགྲུས་འདོགས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 精进;勤奋(旧词)འགྲུས་འདོགས།

འབྲོངས་པ། འཁྲིག་ཆོས་བསྟེན་པ། 行淫;行房事

འབྲོག་པ། སྦྲ་ཁྱིམ་པའམ། སྐད་དོད་བསྒྱུར་བས་སྦུགས་རྫིའི་གྲོང་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ་བ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 牧民

མ

མ། སྐྱེད་ཡུམ་དང་བདག་སྒྲ་དང་དགག་སྒྲ་སྟོན་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། བར་བའི་མཚན་གཞིར་ཇ་མ། ཆང་མ། བཙོན་མ། ཞལ་མ་སོགས་དང་། ཕྱི་མའི་མཚན་གཞིར། མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་མིན། མ་ཡིན། མི། མེད་སོགས་ཀྱང་དགག་སྒྲར་མཚོན། 1.母亲 2.表示主人的词 3.禁词(如不、勿等)ཇ་མ། ཆང་མ། བཙོན་མ། ཞལ་མ། མ་སྐྱེས། མ་འགག མིན། མ་ཡིན། མི། མེད།

མ་གུས། འདུལ་བར་མ་གུས་པ་སྟེ་ཁྱད་གསོད། ཅེས་འབྱུང་། 不敬;轻蔑

མ་ཁ། རྒྱ་གར་ནུབ་ཀྱི་ཆར་ཡོད་པ་ཀླ་ཀློའི་རྩ་བའི་གནས་ཟུར་ཆག་པར་མེ་ཀྐུ་དང་ མན་ཁེ་ཡང་ཟེར། 麦加(回教圣地)

མ་གལ། ལྕང་མའི་རིགས་སོ་འདབ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་སྤུ་བ་ཆགས་པ་ཞིང་དཀར་བ་འདྲ་བ་ དེའོ། ། 白杨(小叶)

མ་ཤི་ཏ། གླ་རྩི་གྷྲི་ཧྲི་སོགས་རྩི་སྨན་གྱི་སྤྱི་མིང་སྣེ་མ་གྷྲི་ཏ་ཟེར་ཉམས་པ། 麝香、牛黄等贵重药的总称

མ་ཆེན། གཡོས་སྦྱོར་མཁན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་གཡོས་དཔོན། 厨师

མ་དུངས། མི་སྲུན་པའི་བརྡ། 不驯；野(旧词)

མ་ཏུ་ལུང་ག ཨ་ལ་ཤས། སྐྱུར་རྩི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལ་བུ་རམ་དང་བི་ཛ་ཕུ་ར་ དང་བི་བ་ལུ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལུགས་མང་། ཞེས་སོ། ། 大橘子

མ་ཉིང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཉམས་པ་སྟེ་འདུལ་བར་དབྱེ་བ་ལྔ་ཡོད་པར་ གསུངས། 中性；非男非女

མ་ནེ། ཀོས་ཀོ 下巴；颌

མ་ཕྱི། མའི་མ། 1.外祖母 2.草稿

མ་མ། མ་ཡར། 保母；乳母；义母；继母

མ་མོ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། འབྱུང་པོའི་རིགས་ཤིག་དང་། ལུག་མོའི་ རྣམ་བྱེ་བ་གསུམ་གར་འཇུག 1.论藏(佛经三藏之一) 2.母羊 3.一种鬼魅

མ་སྨད། ཁྱད་འཕགས་སམ་མ་བུའམ་མ་དང་བུ་མོ་འདོམ་པའི་མིང་། 1.母女；母子 2.超胜；超越

མ་རབས། རིགས་ངན། 下等；下流；贱种

མ་ཏུ་རྩེ། འབྲས་བུ་བྱིའུ་མཆིན་དང་འདྲ་བ་དཀར་དམར་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་ལ་ལས་སྨན་མ་མགོ་ནག་ལ་ངོས་འཛིན། 可瓜（药果名）

མ་ལ། ཀྱི་མ་དང་སྨོད་ལ་ཞེས་པའོ། །啊呀

མ་ལེ། མ་ནེ། 下巴；下额

མ་ཧེ། ལི་ཀུར་ལས་མཧིཥ་སར་ཞལ་གྱི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་མ་ཧེ། ཞེས་སོ། ། 水牛

མག་པ། བུ་མོའི་ཁྱོ། 女婿

མང་པོ། ཤུང་དུའི་ཟླ། 多

མད། བདེན་པའི་ཞེ་ས། 实在；真实（尊称）

མན། མཁས་འབྱུང་དུ་ཚོད་དང་དུས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་དཔྱད།

མན་ངག ཐབས་ཟབ་མོ། 秘决；窍门；教敕

མན་ཆད། ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟླ། 以下

མན་ཤེལ། མེ་ཤེལ་ཏེ་མཆོག་ནི་མདོག་དཀར་ཞིང་རང་འོད་ལས་མེ་འབྱུང་བར་འདུལ་བ་ལས་བཤད། 太阳石；火晶

མར། ཡར་གྱི་ཟླས་དྭངས་པ་དང་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1.酥油；乳油 2.下面；向下，ཡར།

མར་གད། ཡུལ་སིནྡྷ་ལ་དང་ལགླན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འབྱུང་ཞིང་རིགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་ལ་མརྐཏ་ཅེས་པ་ཕྲལ་བ་ཙམ་སོ། ། 绿玉；子母绿，此字系梵文 མརྐཏ། 一字拆开而成

མར་ངོ། ཟླ་བའི་མར་ཕྱོགས། 下弦

མར་མེ། སྒྲོན་མེ། 灯

མལ། ཉལ་གནས། 卧铺；床；卧具

མལ་མུལ་ཅན། སྣུམ་ཚོས་ཀྱི་ཚོད་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་ཏེ་ཟ་རྒྱུན་དུ་མས་མུལ་དང་ལྟར་ལྟར་པོ། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 嫩；脆

མས་མ། འོག་མ། 底下；下面的；下面

མྱི། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཏེ་ཡིག་རྙིང་དུ་མྱི་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་མྱེ་དང་། མེད་ལ་མྱེད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། 人，在古字中作མྱི།,类似这种古字的火、没有等，如 མེ། 作 མྱེ།（火），མེད། 作 མྱེད།（没有）

མྱི་ཀྱུ། མི་ཞུམ་པའི་བརྡ། 不怕；不畏缩

མྱི་ངས། རིམས་དང་ལྷུ་གི་བྱུང་དུས་ཀྱི་རིམས་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྟོང་ལ་ངོས་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་བཙན་པར་བྱ་དགོས་པར་གུང་ལོ་ཆེན་རྒྱ་ནག་ཚོས་འབྱུང་དུ་བཤད་འདུག 1. 间歇热；传染病 2. 危险

མྱི་མཛེད། བཟོད་པའམ་ནུས་པ་སྟེ་ཞིང་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བས་མི་མཛེད་ཞིང་དུ་བཏགས་པར་དཀོན་བརྩེགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ནོར་བསྟན་གྱིས་མི་འཇེད་ཅེས་འབྲི་བར་བཤད། 堪忍；能忍；能胜

མྱི་ཤེད་པ། མཁྲིགས་པའམ་སྲ་བའམ་བརྟན་པ་ཞེས་ཞེ་དྲུང་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་སོང་། རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་མཁྲང་བས་ན་མི་ཕྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་ཡ་སྟ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག 坚牢；坚固

མྱི་བཟད། འཇིགས་རུང་། 可畏；可怕

མྱིའམ་ཅི། མི་ལས་འདས་ཤིང་ལྷའི་གཟུགས་མ་ཐོབ་པས་མི་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་དྲི་བའི་ཚིག་གིས་བཏགས་པའོ། ། 人非人（非人非神的生物）

མྱིའུ་ཐུང་། བོངས་ཆུང་བའི་མི། 侏儒；倭人

མིག ལྟ་བྱེད། 眼睛

མིག་མང་རིས། རི་མོའི་མིག་མང་རིས། 格子纹;玩具(象棋等)

མིག་དམར། གཟའ། 火星;星期二

མིག་ཡོར། ཐོ་ཡོར་ཏེ་མི་དང་འདྲ་བར་བརྩིགས་པའི་ཐོ་ཡིན་ལ། མིག་གཡོར་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 草人;草扎的人形,也写作 མིག་གཡོར།

མིང་། ཐ་སྙད། 名字;名言

མིང་ཅན། གཉན་སྔོག་འཛོམས་པའི་ཕྱོ་སྨན་ཞིག་སྟེ་སེར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད། 细辛(药名)

མིང་པོ། ཧྲལ་པོ། 兄;哥(对妹而言)

མིད། ཁོང་དུ་མིད། 吞下;咽下

མིད་པ། སྐོག་མ། 喉头

མིར་ཁི། ཀླད་པའི་འབུ། 脑虫

མུ། མཐའ། 边子

མུ་ཁྱུད། ཁ་ཁྱེར། 边缘;边线

མུ་གེ ལོ་ཏོག་མ་ལེགས་པའི་མུ་གེ་ལ་མུག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་བསྡུས་པའོ། ། 灾;旱灾;饥荒 མུག མུ་གེ

མུ་ཅོར། ཁ་ཟེར་རམ་ཁ་དྲག་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་མུ་ཁ་ར་ཟུར་ཆག་པར་མངོན། 妄言;诳言;莽撞

མུ་ཏིག གླང་པོ་སྦྲུལ་ཉ་ཕྱིས་སོགས་སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དུ་ཡ་དང་ཀེ་ལ་ཞེས་པའི་སྔོན་ཤིང་གི་འདབ་མར་ཆར་བ་ཆགས་པའི་ཟིལ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མུཀྟིཀ་ཞེས་པའི་ཟུར་ཉམས་པའོ། ། 珍珠

མུ་སྟེ་བ། སློང་མོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་མུ་ཏོ་མུལ་སྟོ་དམུ་སྟོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 乞食

者；乞丐，这词，也可写作 སྤུ་ཧོ། སྤུལ་ཧོ། དསྤུ་ཧོ།

མུ་སྟེགས་པ། ཕྱི་རོལ་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་མུ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའོ། ། 外道；外教（佛教徒对他教之称谓）

མུ་མེན། ཁ་ཆེ་དང་མང་ཡུལ་གྱི་མཚམས་ནརྒྱ་པྲ་ས་ཏ་བྱ་བའི་རི་དང་སྐམ་ནས་འབྱུང་སྟེ་མདོག་སྔོ་བའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 青金石

མུ་ཟི། དཀར་སེར་ལྗང་ནག་གི་རིགས་བཞི་སྟེ་ཕྲ་མ་གཉིས་རྒྱ་ཚན་དང་ཉེ་ས་ནས་འབྱུང་བར་བཤད། 硫磺

མུ་ར། བོན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཁོར་དབང་ཊཱི་ཀ་ཏུ་ཤུ་དག་གི་མིང་དུ་གསུངས། 菖蒲；藏葛（别名）

མུ་རན། ཐབ་ཀྱི་མུ་རན། 火施炉上边缘的花纹

མུག་པ། སྲིན་བུ་སྲིལ། 蛀虫

མུན་པ། ཐིབས་པོ། 黑暗；阴暗

མུན་སྤྲུལ། ལོག་པར་སྨྲ་བའི་ངག་སྟེ་ཉོན་མོངས་མུན་པ་ལྟ་བུས་སྤྲུལ་པའི་ངག་ཅེས་རྒྱལ་མཆོག་གིས་གསུངས། 邪说；谎言

མུན་ཛེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར་རྩྭ་གྲེས་མ་དང་། སྨྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་སུ་རྩྭ་རྫོ་ཞིང་རྩུབ་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད། 马兰草

མུར་ཐུག མཐར་ཐུག་གི་བརྡ། 到边；究竟；最终；终了（旧词）

མུར་འདུག མུ་སྟེགས་ཀྱི་བརྡ། 坚持一边者；外道（旧词）

མུར་བ། ཁ་ཡིས་སྨུར་བ། 细嚼；啮；咬开

མེ་སྐོར། ཨ་ལ་ཤེས་བག་མ་ལེན་པའི་ཚིག་ཞེས་བཤད་དེ་འདི་ཡང་སོག་པོའི་ཕལ་སྐད་ཅིག་གོ།

མེ་ཁྱེར། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར། 萤火虫

མེ་སྟག། མེ་ཚག་པའི་མེ་སྟག 火星；火花

མེ་དབལ། ཚ་རིགས། 一种疮病

མེ་མ་མུར། མེ་མདག 红火；灼火

མེ་སོ། སྒོག་རིགས་ཤིག 一种蒜名

མེ་ལོང་། བཞིན་སྒྲོད། 镜子

མེར་མེར་པོ། མངལ་དུ་ཞིར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕ་མའི་ཁུ་ཆུར་ཕྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་པ། ནང་ནན་ཏེ་མེར་མེར་འདུག་པའི་སྐབས་ཏེ་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སོ། །འདི་དཔལ་བརྩེགས་མདོ་བཏུས་སོགས་སུ་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པའི་སྐབས་ལ་བཞག་ནས་རྒྱ་ཤུག་གི་ས་བོན་ཙམ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 受胎一周后的胎儿情状

མེལ་ཚེ། མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་དང་། ཐུན་པའམ་ལྟ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 夜间更次 2. 值岗者；巡逻者

མེས་པོ། ཚངས་པའམ་ཕའི་ཕ་སྤྱི་ཕལ་སྐད་དུ་ཨ་མྱེས་ཟེར། 1. 祖父；始祖 2. 梵天，俗语中，也叫 ཨ་མྱེས།

མོ། སྔོག་ཕྱུར་ལུང་སྟོན་པའི་དེ་དང་། ཕོའི་ཟླ་བོ་དང་། བདག་སྒྲ་སྟོན་བྱེད་གསུམ་གར་འཇུག་པས་ཕྱི་མའི་མཚན་གཞིར། དམར་མོ། སྨུན་མོ། བརྟན་མོ། ཞེར་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། 1. 女；雌；牝 2. 卦；卜筮 3. 主词之一，例如 དམར་མོ། སྨུན་མོ། བརྟན་མོ། ཞེར་མོ།

མོ་གཤམ། བུ་མི་སྐྱེ་པའི་བུད་མེད་དེ་མོ་ཤམ་ཡང་ཟེར། 石女；不能生育的女子，也叫做 མོ་ཤམ།

མོག་མོག་པོ། འོད་མེད་པའི་མོག་མོག་པོ། 朦胧；苍茫；茫茫；无光

མོང་རྟུད། ཁོང་ཆུད་ཀྱི་བརྡ། 了解；通达（旧词）

སྨོང་བརྟུལ།　　བླུན་པོའི་བརྡ།　愚昧；蒙昧；愚人（旧词）

སྨོད།　　དེ་མ་ཐག་སྐེ་དེའི་སྨོད་ལ་ཞེས་པ་དང་།　མཚོག་པ་སྐེ་མང་པོའི་དོན་གཉིས་ཀར་འཇུག་ལ།　ཨ་ལ་ཤས་དསྨོད་ཁྱིས་པའི་ཁུངས་ཚོལ།　1. 当时；其时 2. 丰富

སྨོན་གྲུ།　　སྐར་མ།　危宿（星名）

སྨོན་ཚ་ར།　　བེ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་སྟེ།　དེ་ལས་བབས་པའི་ཚི་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པའང་ཡོད།　橡子（药名）

སྨོན་དར།　　རྩ་ཤུན་ལས་བྱས་པའི་གོས་ཤིག་གོ།　衰衣

སྨོན་ཡུལ།　　འབར་མ།　缅甸

སྨོན་ལུག　སྨན་བླ་སྐང་།　附子；香附（药名）

སྨོན་སྲན།　　སྨོན་སྲན་ལ་རིགས་མང་ཡང་སྨོན་སྲན་སེའུ་ནི་བལ་སྲན་དང་། སྨོན་སྲན་གྲེའུ་ནི་རྒྱ་སྲན་ཡིན་ཞེས་འདུལ་བར་འབྱུང་ལ།　སྡགས་རིམ་ལས། སྨོན་སྲན་གྲེའུ་དང་སྨོན་སྲན་སེའུ་ནི་སྲན་མ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ཞེས་བླ་མ་དག་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །　印度之豆

སྨོལ་བ།　　སྨྲ་བ།　说；谈

སྨོས།　　འདུན་པའི་སེམས།　信仰；胜解

ཙྱ

ཙྱ་ངན།　　སེམས་ངལ།　愁苦；困顿；灰心

ཙྱ་ངན་མེད།　　ཤིང་ཞིག་གི་མིང་།　无尤树；菩提树

ཙྱ་ངམ་ཐང་།　　ཆུ་མེད་པའི་ཐང་།　沙漠；干旱地

ཙྱག་སྙོག　འབྲེལ་མེད་དང་ཐ་ཤལ།　1. 支离；不连贯 2. 下等；最下

ཙྱགས་པ།　　འདམ་འཐག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ་ཟས་ཙྱགས་དང་རོ་ཙྱགས་ཀྱི་འདམ་ཞེས་

པས་མཚན། 细浆

མྱང་འདས། ཐར་པ། 涅磐；解脱（佛语）

མྱང་རྩི་འབྲས། སོན་ཡུལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྩ་བ་སེར་ཚོས་བྱེད་པ་རྟོང་ལེན་སེར་

པོ་ཡང་ཟེར། 川黄连（药名）

མྱུ་གུ། སྔོ་གསར་འབུས་ཏེ་གྲོ་མྱུག་དང་ནས་མྱུག་ཅེས་པའང་མཚན། 苗；秧；

芽，如 མྱུག གྲོ་མྱུག ནས་མྱུག

མྱུག་མྱུག ཡུག་ཡུག摆动；快行貌（如鱼）

མྱུར་བ། མགྱོགས་པ། 速；迅速；快

མྱུར་མོ། མགྱོགས་པ། 疾速；快

མྱུལ་བ། རྒྱུ་བ་དང་འཚོལ་བ། 巡行；寻觅

མྱུལ་མ། ལྟ་རྟོག་པ། 巡行者；密查者；注视者

མྱོག ཨ་ལ་ཤེས་བྱེས་པའི་མིང་དུ་བཤད་དེ་འདི་ཡང་སོག་སྐད་དངོས་ཡིན་ནོ། །

མྱོང་བ། ཚོར་བ། 感受；经验

མྱོས། བཟི་བའི་མྱོས། 醉；酩酊

མྱོས་བྲུམ། སྣང་བོའི་མགོ་འབུར། 妇人的乳头（别称）

མྲ

མྲ། ཐོལ་མིག་ལྟ་བུའམ་སྐྱོན། 1. 疮（如牛眼疮等）2. 伤 3. 过失

མྲ་ག་ཆད། ཡང་དག་པའམ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་སྙན་གྱི་གོང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་

རྙིང་། 1. 真正 2. 华严经 3. 耳饰（旧词）

མྲ་བྱ། འདབ་ཆགས་དུག་གི་ཟས་ཅན་ཏེ་མ་ཡུ་ར་ཟུར་ཆག་པར་སེམས་ཤིང་ཐལ་

སྐད་འགར་མ་ཡ་ཟེར་བས་ཀྱང་ཤེས། 孔雀

མྲང་། རྩ་བ་སྙེ་རིགས་རྒྱུད་ལ་མྲང་ཟེར་བ་འང་མཚན། 基础；基地 མྲང་།

རྨང་ལམ། རྨི་ལམ་གྱི་བརྡ། 梦(旧词)

རྨང་ཆེར། ན་སྤུ་འཐོག་སྒྱུད་དེ་སྐྱང་ཡང་འཐེད་པར་བཤད། 拔毛镊子 སྐྱང་།

རྨད་པ། ངོ་མཚར་བ་དང་ཕུན་ཚོགས། 超胜；圆满；稀奇；稀有

རྨས་པ། སྨས་པ། རྨེན་པ། བསྣད་པའི་མིང་། 受伤

རྨི་ལམ། གཉིད་ལམ། 梦；睡梦

རྨིག་པ། ཕྱུགས་ཀྱི་རྨིག་པ། 蹄子

རྨིགས་པ། རྨིགས་བུ། བྱེ་མར་ཁྱུང་འཆའ་བའི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་རྒྱུག་སྐྱེ་བྱེ་མ་སྦྱུ་གུ་ཡང་ཟེར། 一种沙蜴蜥 བྱེ་མ་སྦྱུ་གུ།

རྨུགས་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྐྱེ་སློང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། ། 昏暗；昏沉

རྨུགས་འཛིན། གནོད་གནས། 财神

རྨུན་པོ། གླེན་པོའི་བརྡ། 痴人；愚人(旧词)

རྨུས་པ། དམུས་པ། དམུས་བྱུང་། ཚོ་ཆད་དམ་ཡི་ཆད་དང་སྐྱུན་པའི་བརྡ་རྙིང་། 灰心；寂寞

རྨེ་བ། ཡི་གུར་ལས་སླ་བའི་བརྡ་རྙིང་དང་། ངག་སྒྲོན་སོགས་སུ་བསྒྲིལ་པའི་རྨེ་ཞེས་འབྱུང་སྐྱེ་ཟད་དཀའ་བའི་མིང་དུ་འང་བཤད། 1. 说(旧词) 2. 不尽 སླ་བ།

རྨེའུ། ཅག་རོའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལས་ནས་ཀྱི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་འབྲུ་ཞིག་གི་མིང་དུ་གསུངས། 一种青稞类的谷

རྨེག་མེད། སྨེག་མེད། གཏན་མེད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྐྱེ་སླ་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཅིག་དས་འཕུལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས། 无踪；灭迹；全部消灭 གཏན་མེད།

རྨེད། འདྲི་བའི་བརྡ་རྙིང་དང་། ཞོན་སྒའི་ཆ་ལག་དེ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་ ཕྱི་མ་ལ་ས་མགོ་ཅན་ཡང་ཡོད། 1. 问（旧词）2. 后鞧；缚鞍带 སྨེད།

རྨེན། ཤ་ཡི་རྨེན། 肉瘤；肉铃

རྨེན་ངན། ལྟས་ངན་གྱི་བརྡ། 恶兆；不祥之兆（旧词）

རྨོ་མོ། ཞི་བྱང་གིས་ཕྱི་མོའམ་ཨ་ཕྱི་དང་། ངག་ཟིན་དུ་ནེ་ནེ་སྟེ་པ་ཡི་སྤུན་ཟླ་མོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་རྨོ་རྨོ་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་སྣང་། 1. 祖母；外祖母 2. 姑姑，也可写作 རྨོ་རྨོ།

རྨོག མགོའི་གོ་ཆའམ། སྐབས་འགར་གོ་ཆ་སྤྱི་ལའང་རྗོད། 胄；盔

རྨོང་སྤུ། རྟགས་ཀྱི་ཉེན་ཀོར་གྱི་སྤུ་སྟེ་འགར་ས་མཐའ་སྣང་། 阴毛；腹毛 ས

རྨོངས་པ། བླུན་པའམ་མ་རིག་པ་སྟེ་ཞི་བྱང་གིས་རྨོང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་ཡོད། 愚昧，也可写作 རྨོང་བ།

རྨོན་པ། ཞིང་པ། 耕者；农民

སྨ

སྨ་འབེབས། ཚར་གཅོད་པ་དང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་བཤུང་བ་སྟེ་སྨ་རྒྱན་དུ་ཁ་ཅིག་ར་མགོ་བྱེད་ཟེར་ཡང་། བུ་གའི་རྒྱ་དང་འདྲེས་སམ་སྙམ། ཞེས''''གསུངས། 制伏；轻蔑；损坏

སྨ་ར། མདོན་བརྗོད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་སྤུ་ཞེས་འགྲེལ། 胡须

སྨག ཤིང་མ་ལི་ཤུམ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐང་ཡིན་པར་བཤད། 一种药名

སྨག་རུམ། མུན་པ། 黑暗；阴暗

སྨག་ཤད། ཤིང་ཕྲན་ཤུན་པ་དམར་པོ་ཅན་ཏེ་སྨུག་བཤད་དང་སྨུ་ག་ཡང་ཟེར། 臭裹子（一种灌木），也可写作 སྨུག་ཤད། སྨུ་ག

སྨད། གཤམ། 下部；下面

སྨན། ནད་གསོ་བའི་སྨན། 药

སྨན་པ། ལྷ་རྗེ། 医生；大夫

སྨར། ཟོང་མིན་སྨར་ཞེས་འགྲེལ་ཏེ་གསེར་དངུལ་སོགས་མངོན་མཚན་ཅན། 现金（如金银等）

སྨལ་པོ། སྐར་མ་མགོ། 觜宿（星名）

སྨིག་རྒྱུ། ཐུར་འཁྲུལ་བའི་སྨིག་རྒྱུ། 映景

སྨིག་མ། སྨྱིག་མ། སྨྱུག་མ། ཤིང་སྨྱུག་མ་སྤེ་འོད་མ། 竹子

སྨིན་པ། ཚོས་པ། 成熟

སྨིན་མ། གདོང་གི་སྨིན་མ། 眉毛

སྨུག་པ། ན་བུན། 雾；烟雾

སྨུག་ཆུང་འདྲེན་ཡོན། མེ་ཏོག་དཀར་སྨུག་ལོ་སྔོང་ཚེར་ཅན་ཞིག་སྟེ་མགོ་རུས་ཆག་ལ་ཕན། 能治骨断的一种草药

སྨུག་པོ། མཆིན་ཁ། 紫色；黑紫色；肝色

སྨེ་གབ། བུད་མེད་ཀྱི་འདོམས་དཀྲིས། 1. 三角裤 2. 月经带

སྨེ་བ། འབགས་པའམ་མི་གཙང་བ་དང་ཐིག་ལེ་སྨེ་རྩིས་ཀྱི་སྨེ་བའང་མཚོན། 1. 沾污 2. 不洁 3. 痣；斑点 4. 黄道九宫

སྨེ་ཁ་ཅན། གདོལ་བ་སོགས་རིགས་ངན། 下流人；不务正业者

སྨེག་པ། ལི་གུར་ལས་ཉམས་དང་འཕོས་ཀ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྩ་བའམ་ལྷག་མ། ཞེས་གསུངས། 1. 样子；形态 2. 能力 3. 根子；本 4. 剩余

སྨེན། སྣྲ་གྲོས་སྐྱིད་ཅེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མིང་དུ་བཤད། 痛苦

སྨོད་འདྲིན། མིང་རུས་སོགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲིས་ཆེ་བའི་གྲོགས་ཏེ་སྨོན་འགྲིན་སྨོས་འདྲིན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 密友；莫逆，也可写 སྨོན་

འགྲིན། སྨོས་འདྲིན།

སྨོན་ལམ། འདུན་པ། 愿；愿望

སྨོས་ཅི་དགོས། བཤད་ཅི་དགོས། 何况；何须说

སྨུ

སྨུ་བ། ཤིན་ཏུ་ཐང་ཆད་པ་སྟེ་མྱོས་པའམ་བརྒྱལ་བའམ་ཐོག་པ་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱར། 1. 疲累 2. 醉困 3. 晕眩

སྨྱ

སྨྱུག་ཀ གཉེན་སྒྲིག་གི་བརྡ། 结婚(旧词)

སྨྱི་གུ། འབྲི་བྱེད། 竹笔

སྨྱིག་མ། འབྲི་བྱེད། 1. 竹子 2. 芦根(药名)

སྨྱུགས་པ། བཙུག་པའི་བརྡ། 装入；纳入；放入(旧词)

སྨྱུང་གནས། ཡ་ལ་ཤས་སྨྱུང་བ་ནི་ལྟོགས་པའམ་སྐོམ་པའམ་ཟས་བཅད་པའི་མིང་སྟེ་སྨྱུང་གནས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཁུངས་དང་འབྲེལ་མིན་བརྟག་དགོས་ཤིང་ཟས་སོགས་ཅུང་ཟད་བཏང་བའི་བསྙུང་གནས་ཞེས་འབྲི་བ་ལེགས་སམ་སྙམ། 禁食；斋戒，也写作 བསྙུང་གནས།

སྨྱུང་བ། རྩེ་འབིགས་པའམ་རྣོ་བ་སྟེ་སྣ་འབིགས་ཅན་ལ་སྣ་སྨྱུང་དང་མགོ་རིང་ལ་མགོ་སྨྱུང་ཞེས་འདུལ་བར་འབྱུང་ངོ་། ། 锐；尖，如尖鼻子叫 སྣ་སྨྱུང་། 尖头叫 མགོ་སྨྱུང་།

སྨྱེ་བ། ཞན་པའི་བརྡ། 弱，衰弱(旧词)

སྨྱོན་པ། སྨྱོས་པ། 疯子；疯癫

སྨྲ

སྨྲང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་སྟེ་བྲམ་ཟེ་སྨྲང་འདོན་ཞེས་པས་མཚོན་ལ། འདི་དག་

གི་སྐབས་སུ། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་ནོར་བ་ཆེས་མང་ཡང་ཞིབ་པར་བཤད་པས་མི་ལང་སོད། དཔེར་མཚོན་ཙམ་བསྟན་ན། དམང་རིགས་ཞེས་ས་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཁྲིས་རྒྱུགས་ལ་དཀྱུག་ཁྲིས་པ་དང་། བྱ་རྒྱངས་ལ་ས་མཐའ་བཞག་པ་དང་། རྩལ་སྒྱུག་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་སོགས་སོ། ། 吠陀经(印度教所念的)

དྦྲིག གོས་ཚོས་མའི་བརྡ། 有颜色的衣服(旧词)

དྦྲི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བརྡ། 痛苦;苦楚(旧词)

དྦྲི་ཁྲགས། འགལ་བརྗོད་དམ་གདུང་ཚིག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚིག悲声;悲恸之声

དྦྲི་བ། སྨྲ་བའི་བརྡ། 说;言;述(旧词)

དྦྲིང་བ། སྨྲ་བའི་བརྡ། 说;言;述(旧词)

དྦྲིང་ཚིག གསང་ཚིག་གི་བརྡ། 秘密语;密言(旧词)

དམ

དམག འཐབ་པའི་དམག兵;军人

དམངས། མང་མའམ་ཕྱིངས། 众;民众;群众

དམངས་རིགས། རིགས་བཞིའི་ཡ་གྱལ། 庶民阶级(古时印度四阶级之一)

དམན་པ། ཐ་ཤལ་བ། 下;下贱;劣等

དམའ་བ། དབྱིབས་ཀྱི་དམའ་བ་ལ་སྟག་སྟོན་གྱི་སྒྲ་བ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་དམའ་སོ་ཡང་མཆོན། 低;低下

དམར་པོ། ཁྲག་ཁ། 红的;血色

དམར་སེར། ངུར་ཁ། 橙色;天鹅色

དམར་སྐྱོག དམར་སྐྱ། 淡红色；水红色

དམས་པ། ཉམས་པའི་བརྡ། 弱；衰败；衰退（旧词）

དམིག བུ་ག་སྟེ་ལ་ལར་དམིགས་ཞེས་འབྱུང་། 洞穴，也可写作 དམིགས།

དམིགས་པ། ཚད་མས་དམིགས་པ། 被了解的对象；所缘境（佛语）

དམིགས་བུ། ལོང་ཁྲིད། 引瞎子者；给瞎子引路者

དམིགས་ བསལ། སྤྱིར་ བཏང་ གི་ རྣམ་ དབྱེ་ བ་ སྟེ་ དམིགས་ ཀྱིས་ བཟུང་ ནས་
ལོགས་སུ་བསལ་བའི་དོན། ཡ་ལ་ཤས། དམིགས་གསལ་དམིགས་བསལ་ཙུང་
བ་འདྲ་ཞེས་གདམ་ངར་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 特殊；特别

དམུ། འདྲེ་སྲིན། 恶魔（致水肿者）

དམུ་རྒོད། གདུག་རྩུབ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་རྒོད་ཅེས་པ་མ་དག་པར་བཤད། 犷悍；
不驯；票悍

དམུན་པོ། བླུན་པོའི་བརྡ། 愚人（旧词）

དམུལ། འཛུམ་ཞུང་བའི་དམུལ། 含笑；微笑

དམེ། མི་གཙང་བའི་དམེ། 垢污

དམེ་བོ། རུས་གཅིག་པ་གསོད་མཁན། 杀戮同族（姓）者；同族相残
的人

དམོད་པ། དམོད་མོ། བྱད་གཏོང་བ་སྟེ་དམོད་བོར་དམོད་བཙུགས་སོགས་
ཀྱང་མཆིན། 1. 使咒术（咒人）2. 发誓

དམྱ

དམྱལ་བ། ཞིབ་མོར་གླེབས་པའི་བརྡ། 地狱；压扁（旧词）

དམྱུགས་པ། མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་གཏིང་ནས་ཕྱིན་དུ་
བཏོན་པའི་མིང་དུ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་གསུངས་ཏེ་མ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 从深

水中掬取

ཙ

ཙ་ན། སོན་སྲན་གྱི་རིགས་ཞིག 一种印度豆子

ཙན་དན། ཙམ་པ་ཀ ཤིང་ཙན་དན་དང་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཙནྡན་དང་ཙམྤ་ཀ་ཞེས་པ་ཕྲལ་བ་ཙམ་སོ། །ཙན་དན། （檀香木）和 ཙམ་པ་ཀ(木兰花)两词，是把梵文 ཙནྡན། 和 ཙམྤ་ཀ两词拆开而成的

ཙབ་ཀྲོལ། འཐབ་ཀྲོལ། 战争；破坏；挑衅；捣乱

ཙབ་ཙུབ། སྤྱོད་ལམ་མི་སྲུན་པ། 急忙；匆忙；忙乱（行动不驯）

ཙམ། ཙམ་པོ་བ། དམན་པ། ཁྱང་དུ། ཞན་པ། དངོས་མིན་པ་སོགས་ལ་འཇུག 仅；只；不过；只是；只有；仅仅；光

ཙི་ཙི། བྱི་བ། 鼠；老鼠

ཙི་པ་ཏྲ། བོད་པ་ཚོས་བྱི་ལའི་མགོ་ལྟ་བུའི་སྲོག་ཆགས་ཞིག་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་སྟེ་བསྒྱུར་ན་སྣ་ལེབ་ཏུ་འདུག་པར་སི་ཏུས་བཤད། 一种猫豆扁鼻的动物

ཙེ་ཙེ། ཁྲེ་རྒོད། 黍；糜子

ཙུ་ཏ། རྐང་གཅིག་པའི་ཡུལ། 阻达（地名）

ཙུག་ཙུག ཁ་ཡི་སྒྲའི་ཙུག་ཙུག 咀嚼声；吃东西的响声

ཙེ་ནེ། ཙེ་རེ། ངག་ཟིན་དུ་ཏིང་འཛིན་སལ་སེམས་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་མི་གཡོ་བར་འཛོག་པའི་མིང་དུ་བཤད། 入定时心不变

ཅེན། རོལ་ཆ། 盏儿(乐器)

ཅེན་ཞེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡ། 一切;所有(旧词)

ཅུ་ཆ། ཤིང་ཏོག་ཀུ་ཤུ། 苹果

ཅོག་བུ། འདུག་པའི་ཙོག་བུ། 端坐;直身而坐

ཅོག་པོ། རྡོ་བ་སྟེ་བས་འཕྱུལ་ཅན་ཡང་འཐད། 石头

ཅོང་། སྔག་རིགས་ཙོང་ལ་བྱ་མས་གླིང་བས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ར་མགོ་བྱེད་པའང་ནོར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་བཙོང་བྱེད་པ་ནི་ཉོ་བཙོང་དང་འདྲེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལག་རྒྱུན་དུ་བཙོང་ཡང་འབྲིའོ། ། 葱,也写作 བཙོང་།

ཅོམ་འཛོག ཧད་དེ་འཛོག་པ། 忽然搁置;居然安置

རྩ

རྩ། ལུས་ཀྱི་རྩ། 脉;血脉

རྩ་འདྲིང་། རྩ་ལག གཉེན་དང་ཉེ་དུ། 亲属;近亲

རྩ་བ། རྩད། མང་ངམ་བྱུངས་ཏེ་རྩད་ནས་འབྱིན་ཞེས་པས་མཚོན། 根;根本;本原;根基,如 རྩད་ནས་འབྱིན།

རྩང་། ཚེར་མའམ་ཤིང་བུ་རྣོན་པོ་སྟེ་གཏོར་མའི་རྩང་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་། ཡ་ལ་ཤས་རྩང་གི་སྲིད་དུ་འདོམ་དོ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དེར་མ་ངེས་སོ། ། 尖根;刺树木做的锐木棍

རྩང་ནན། བཏུང་བའི་བཟ་རྙིང་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་རབ་བྱུང་གི་བཏུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་དང་། ཚ་ཡིག་གི་སྐབས་ཚལ་ནན་ཞེས་བྲིས་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 饮料(旧词)བཏུང་བ།

རྩབ་མོ། རྩབས། བཙབས། གླིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་ལས་རྩ་བ་དང་སྡོང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྨན་རྒྱུས་སྤྲངས་ཆས་བཙགས་པའི་ཁུ་བ་སྐྱུར་པོ་ལ་བཤད། ཅེས་པ་

ཉར་སྐྱུར་རོའི་བཏུང་བའོ། ། 1. 以药植物根干等泡水面过滤的酸水 2. 浆水

རྩབ་ཏུལ། བཙན་ཚུགས་ཉམས་ནས་འདོད་པའི་ཚིག་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ། 恶行

རྩམ་པ། ཟན། 炒面；糌粑

རྩར་གཅོད། རྗེས་གཅོད། 追踪；调查；赶

རྩར་ཤག མི་ཆེན་གྱི་གོས་ཞིག 衣服；伟人衣饰的一种

རྩལ། སྟོབས། 力量；技术

རྩི། སྨན། 药

རྩི་ཐོག རྩྭ་གུའི་རྩི་ཐོག1. 草苗 2. 草籽

རྩིག་པ། ཁང་བའི་རྩིག་པ། 砌墙；以石、砖所砌的墙

རྩིག་མ། སྙིགས་མ། 沉淀；渣滓；杂质

རྩིད་པ། ཕྱུགས་ཀྱི་རྩིད་པ། 牛毛；粗毛；缨毛

རྩིབས། འཁོར་ལོའི་རྩིབས། 辐条

རྩིས། གྲངས་ཀྱི་རྩིས། 计算

རྩུབ་པ། རེག་བྱའི་རྩུབ་པ། 粗糙

རྩེ་རྒོད། འབངས་དང་ནང་བྱན། 百姓；近侍

རྩེ་འཛོ། རྩེད་འཛོ། རྩེད་མོ། རྩེན་པ། རྩེ་བ་དང་རོལ་བ། 游戏；娱乐；玩

རྩེ་འགྲོ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཞིག—种大数字名

རྩེ་མོ། རིའི་རྩེ་མོ། 顶；尖子；峰；末梢

རྩེག་ཤོག ཕྲན་ཚེགས་དང་སྲིད་པ་ཆེ་བའི་བརྡ། 1. 小许 2. 贪爱(旧词)

རྫོར་ཕྱིན་པས། མཐར་ཕྱིན་གྱི་བརྡ། 到极；究竟；到最后（旧词）

རྫོད་པ། རྩོལ་བ། 争；争论；争斗；攻击

རྩོམ། སྙན་ངག་གི་རྩོམ། 写作；文；著作；作品

རྩོལ་བ། འབད་པ། 勤奋；劳动；努力

རྩྭ། སྔོའི་རྩྭ། 草

གཙ

གཙགས་བུ། དཔྱད་ཆས་གཙགས་བུ་ལ་སྔ་རྒྱུན་དུ་བཙག་བུ་དག་པར་བཤད་ཅིང་ས་མཐའ་མེད་པའང་ཡོད། 刺针；刺具（医疗用）བཙག་བུ། གཙག་བུ།

གཙང་པོ། ཆུ་བོ། 江；河；河流

གཙང་སྦྲ། གཙང་མ། 干净；清洁

གཙང་མ། དྲི་མ་མེད་པའི་གཙང་མ། 清洁；干净；无垢

གཙང་སྙི། གཙང་རྙོག 净脏（清洁与肮脏）

གཙིགས་ཆེ། རྩིས་ཆེ་ཞེ་སྔ་རྒྱུན་དུ་རྩིགས་ཞེས་འབྱུང་། 重要；有价值 རྩིགས།

གཙིགས་པ། ལུང་བསྟན་སོགས་ཐིག་པ་དང་མཆེ་བ་གཟིངས་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 言中（预言适中）2. 张牙；露齿

གཙུག སྤྱི་བོའི་གཙུག 顶上

གཙུག་ཏོར། དབུའི་གཙུག་ཏོར། 顶髻

གཙུག་ལག ཆོས་ཀྱི་གཙུག་ལག 学术；圣学

གཙུབ་ཤིང་། གཙུབ་ཤིང་གི་གཞི་སྔ་རྒྱུན་དུ་གཙུབ་གཏན་ཞེས་འབྱུང་། 磨擦发火的棍子，也写作 གཙུབ་གཏན།

གཙིགས། ཚིག་གཉེར་ལས། ཡིད་གདུངས་གཙིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སེམས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཡིད་གཟིར་བའི་དོན་བཀྲལ་ཅེས་ཨ་ལ་ཤས་བཤད་མོད་གཅགས་ཡིན་ནམ་བརྟག་ལ། འདིས་ཙ་ཡིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏུགས་མེད་པ་ནི་འཁོན་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཙེར་བ། ངག་སྒྲོན་དུ་མི་རིགས་པའམ་མ་རུང་བའི་ལས་ཞེས་འགྲེལ། 语灯论笔录中释作不合理或粗暴的事

གཙོ་བོ། ཐུ་བོ། 长者；首领；领袖

གཙོད། རི་དྭགས་གཙོད། 羚羊

བཙ

བཙག ཚོན་གྱི་བཙག 赭石；番红；红土（一种颜料）

བཙད་པོ། རྒྱལ་པོ། 王；国王

བཙན། འབྱུང་པོའི་བཙན། 部多鬼魅之一

བཙན་དུག ལྕམ་སྨན་བཙན་དུག་ལ་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་ཙན་དུག་ཅེས་འབྱུང་། 治疮肿草药 ཙན་དུག

བཙན་པོ། དྲག་ཤུལ་ཅན། 严厉；猛烈；强暴；有权力者；有威势者

བཙའ། ཕྱུགས་ཀྱི་བཙའ་ལ་ཨ་ལ་ཤས་གཡའ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 锈 གཡའ།

བཙས། རྔན་པ་སྟེ་གླ་བཙས་ཞེས་པས་མཆོན་ཞིང་སྨྲ་རྒྱུན་སོགས་སུ་བརྩས་ཞེས་ཁྲིས་སྣང་། 资（如船资等）གྲུ་བཙས། བརྩས།

བཙས་ཕྱིར། ཞིང་གི་བཙས་ཕྱིར། 禾稼病（上黄）

བཙས་མ། ལོ་ཏོག 收成；庄稼

བཙུན་པ། ཁྲིམས་ལྡན། 高僧；大德；持戒者

བཙུན་མོ། རྒྱལ་པོའི་ཆུང་མ། 后；妃

བཙོག་ལྷག་མཁན། ཚོས་མཁན། 染匠；染色者；染工

བཙོ་མ། གསེར་བཟང་པོ། 纯金；炼金

བཙོག་པ། མི་གཙང་བས་འབགས་པ་སྙི་ཙོག་པ་དང་བརྩོག་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 脏；不洁；沾污

བཙོད། ཚོས་ཀྱི་བཙོད། 红色；红颜料

བཙོན། ཁྲིམས་ཁང་། 狱；监狱

བཙོན་མ། ནག་ཅན། 罪犯；犯人

བརྩ

བརྩང་རྩ། མདའ་ཤུབས། 箭筒；箭套

བརྩན་ས། དགྲས་མི་ཐར་པའི་བརྩན་ས། 阵地；险要

བརྩམ་པ། བྱ་བའི་བརྩམ་པ། 开始；开头

བརྩི་ཡས། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག 一种大数字名

བརྩེ། སོ་གཡའ་བའི་བརྩེ། 涩牙；酸牙（如锉铁等）

བརྩེ་བ། བྱམས་པ། 爱；爱怜；慈爱

བརྩོན་འགྲུས། འབད་པ། 精进；勤奋；努力

བརྩོན་པ། འབད་པ་སྙི་ཙ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། །勤勉；勤苦

ཚ

ཚ་སྒོ་ཅན། བ་ཚ་ཅན་གྱི་གཞི་སྟེ་ཚྭ་སྒོ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད་ཅིང་ར་ཝོ་བྱེད་པ་ནི་མ་དག་པའོ། ། 盐碱地

ཚ་བ། རོའི་ཚ་བ་དང་རེག་བྱའི་ཚ་བ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 辣；辛辣 2. 热；暑热

ཚ་ཚ། ལི་གྲུར་ལས། སཱཙྪ་དམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ་ཟུར་ཆག་པས་ཚ་ཚ། ཞེས་སོ། ། 泥铸的小佛像，是梵文 སཱཙྪ的转音

ཚ་ལ། ནྭའི་རིགས་ཤིག་སྟེ་དར་ཚུར་ཡང་ཟེར། 硼砂，盐类之一种，也叫 དར་ཚུར།

ཚག མིག་ན་བའི་ཚག 眼疮

ཚག་སྒྲ། སྒྲའི་ཁྱད་པར། 木柴燃烧声

ཚགས། སྒྲོ་མ་ལྷ་བུའི་སྣོད་ཅིག་དང་། གོས་ཚགས་བཙེམས་དང་ཚགས་སུ་ཚུད་ཅེས་པའང་མཆོན། 1. 筛子 2. 保存 3. 整理

ཚང་། བྱའི་ཚང་ལ་ཁ་ཅིག་ས་མཐའ་བྱེད་པའང་ཡོད། 窠；巢；家；屋，也写作 ཚངས།

ཚང་ཕྲུར། གོས་ཤུབས་ཀྱི་བརྡ། 衣套；衣包

ཚང་མང་། ཐབ་ཁྲང་། 厨；厨房

ཚང་ཚིང་། ནགས་འཐུག་པའི་ཚང་ཚིང་། 密集；厚密；密茂；菁深

ཚང་ར། ལུས་ཀྱི་ཚང་ར། 后背；尾脊骨；脊柱

ཚངས། བར་འཛོག 套子；装在衣物中间之棉或毛

ཚངས་ཐིག དབུས་མའི་ཐིག 中线（中间的直线）

ཚངས་པ། གཙང་བ་སྟེ་སྒྲུང་འདས་དང་ཐམ་ཟེ་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་གོ། 1. 梵天（天神名，印度教徒认为是色界世

间的主宰）2. 净；干净

ཚངས་སྤྱོད། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚངས་སྤྱོད། 梵行（禁欲）；净行

ཚད། རིང་ཐུང་གི་ཚད། 度；量

ཚད་འདས། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་འཚམ་ཡས། ཚད་ཡས། ཚད་མེད། མཚོ་ཡས་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 一种大数字

ཚན་དེ། ཁོལ་མ། 煎的；沸的

ཚན་པ། རིས་སམ་སྡེ། 部份；方面

ཚན་པོ་ཆེ། སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚན་པོ་ཆེ། 大力士

ཚབ། བརྙན་པོ། 代替；顶替

ཚབས་ཆེ། ཤུགས་ཆེ་དང་ཧྲེ་པོར། 严重；厉害；有力

ཚམ་ངམ། ཚམ་རྫམ། འཇིགས་ཤུད་པའི་སྟངས་ཀའི་བརྫ་རྙིང་སྟེ་ཞེ་དྲུང་སོགས་ཀྱིས་ཚོམས་རྫམས་དང་ཚོམ་རྫམས་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་ཡོད་ལ། ཡ་ལ་ཤས་འཚམ་རྫམ་ནི་འཇིགས་ཤིང་འཚབས་པ་ཞེས་བྲིས་ཤིང་བཀྲལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 威吓的姿势；威协 ཚོམས་རྫམས། ཚོམ་རྫམས། འཚམ་རྫམ།

ཚམ་ཚོམ། བག་ཁུམ་པའི་ཚམ་ཚོམ། 踌躇；迟疑；不定

ཚར་བཅད། བརྒྱུད་པའམ་བརྒྱུད་བཀག་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་ཚིགས་སོ་བྱས་པ། 制服；消灭；打倒 བརྒྱུད་པ། བརྒྱུད་བཀག

ཚར་དུ་དངར། ཐིང་བསྒྲིགས་པ། 排列次序

ཚར་བུ། ཚར་དཀར་ཚར་དག་ཚར་ལེབ་སྟེ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཤུ་ཤིང་" དེའོ། ། 一种坚硬木头

ཚར་བོང་། མཁན་པའི་རིགས་གློ་ནད་སེལ་བ་ཞིག་གོ། 治肺病的一种草药

ཚས།　ཁྲུམ་བྱེད་དང་དགྲི་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁུངས་ཚོལ།　包袱;包巾

ཚར་ཚར།　སྐུད་པའི་ཚར་ཚར།　线穗穗

ཚལ།　ནགས།　林

ཚལ་བ།　ཕྱེད་ཀའམ་ཆ་ཤས།　一半;一部份

ཚི།　བལ་གྱི་ཚི།　油脂;羊毛上的分泌物

ཚི་གུ།　འབྲས་བུའི་སྙིང་པོའི་བརྟ་སྙིང་སྟེ་ཚིག་གུ་ཞེས་པ་མ་དག་པར་དག་བྱེད་གསལ་མེར་བཤད་ཅིང་།　མིག་དབང་རབ་གསལ་སྣང་བར་སྒྲུགས་སོས་འབྲུའི་སྙིང་པོ་ལ་བཤད་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ལན་ནོ། །果核;果之坚核(旧词)，也写作 ཚིག་གུ།

ཚི་ཆད།　ཡི་ཆད་དམ་ཡིད་སུན་པ།　灰心;厌烦;失意

ཚི་བ།　ཐང་ཆུ།　胶质;松香

ཚིག　རྗོད་པའི་ཚིག语句;话;句子

ཚིགས།　ལུའི་དུམ་བུ།　1. 节;关节;关键 2. 零块;零星;零件

ཚིགས་མ།　སྙིགས་མ་སྟེ་འཚིགས་མའང་འཐད།　沉淀物;渣滓;余渣，也写作 འཚིགས་མ།

ཚིར་གྱིས་བཟུང་།　དམ་གྱིས་བཟུང་།　紧握;抓紧

ཚིལ།　ལུས་ཀྱི་ཚིལ།　脂肪;油质

ཚིལ་བུ།　ལུས་ཀྱི་ཚིལ་བུ།　脂肪;油质

ཚིས།　ཐབས་ཀྱི་བརྟ་སྙིང་སྟེ།　རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།　སང་གི་ཚིས་ལ་མི་འབད་པར། །སོགས་ལྟར་ཏེ་འཚོ་ཚིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན།　方法(旧词)ཐབས།

ཚུ་རོལ།　ཕ་རོལ་གྱི་ཟླ་ཚུ་རོལ་གྱི་ཡི་གེ་བསྡུས་པས་ཚུར་ཞེས་ཟེར།　这边;此

间 ཚུར།

ཚུད་མོ་མཁན། ཀོ་མཁན་གྱི་བརྡ། 雕刻师;掘者(旧词)

ཚུགས། རྣམ་པའམ་སྟངས་ཀ 样子;情态;方式

ཚུན་ཆད། ཕན་ཆད་ཀྱི་ཟླ། 以来(以往的对称)

ཚུབ་མ། འཚུབ་མ། རླུང་འཚུབ་དང་རྡུལ་འཚུབ་ཅེས་པས་མཚོན། 猛烈;暴,如 རླུང་འཚུབ། (暴风)རྡུལ་འཚུབ། (扬尘)

ཚུམས། ཤུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་བརྡའོ། ། 仅仅;只;光;不过

ཚུར། ཚུར་དཀར་ནད་སྦྱོ་སེར་བཞིའི་སྤྱི་མིང་སྟེ་མཚུར་དུ་འབྲི་བའང་ཡོད། 1. 这边 2. 矾(有黑、白皂之别)

ཚུལ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཚུལ་གྱི་སྒྲ་ནི་བདེན་པ་དང་། །ལམ་དང་འབྲེལ་འབྱུང་རིག་པ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་དང་སྒྲུང་ནན་འདའ། ཐབས་དང་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྨྲ་སྒོར། ཚུལ་ནི་འདུ་དང་སྣད་པ་དང་། །སྒོ་དང་སྡོམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐབས་དང་རིགས་པ་དོན་དང་…… འདོད། །ལེགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོར་འཇུག་གོ། 方法;态度;样式;道理;意义;戒律

ཚུལ་ཁྲིམས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། 戒;戒律

ཚུས། ཟས་ཀྱི་བརྡ། 食品;食物(旧词)

ཚེ། སྲོག་གི་ཚེ། 寿;寿命

ཚེ་སྐབས། དུས་ཀྱི་ཚེ་སྐབས། 时间

ཚེ་ཚེ། ར་མ། 山羊

ཚེག ཡི་གེའི་ཚེག 字的分点(')

ཚེགས། བྱ་དཀའི་ཚེགས། 困难

ཚེམ་བུ། གོས་བཟོ་བ། 裁缝；缝纫者

ཚེམ་ཚེམ། གོ་ཆའམ་ཁྲབ། 甲；戎衣

ཚེམས། སོའི་ཞེ་ས། 牙齿（尊称）

ཚེར་མ། ཤིང་གི་ཚེར་མ། 刺树；刺植物

ཚེས། ཉིན་ཞག་གི་ཚེས། 1. 日；日子 2. 朔

ཚོ། ཚོན་པོ། ཤ་ཁྲག་སོགས་རྒྱས་ཤིང་ཉམ་སྟོབས་ཆེ་བ། 肥；肥胖

ཚོ་བ། རིས་སམ་སྡེ་བ། 族；族部；村；村庄

ཚོང་དུས། ཚོང་ར་སྟེ་འདི་ལ་ཚོང་འདུས་ཞེས་འས་འཕྲུལ་བྱེད་པ་ནོར་བར་བྱམས་གླིང་བ་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེ་དག་པ་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། ། 商场；市场

ཚོག་པོར། རྫོགས་པའམ་གང་བའི་བརྡ། 完满；完了；圆满（旧词）

ཚོགས། མང་པོའི་ཚོགས། 集体；集团；群

ཚོང་། ཟོང་གི་ཚོང་། 商；商业；生意；买卖

ཚོད། མང་ཉུང་གི་ཚོད། 量；数量

ཚོད་མ། སྔོ་ཚོད། 菜；蔬菜；青菜

ཚོན། མདོག་སྒྱུར་བའི་ཚོན། 颜料；颜色

ཚོན་མི་སྙིང་། ཞ་ཉེའི་བཏ་སྙིང་སྟེ་ཞེ་དྲུང་གིས་གཞའ་དཀར་དང་ཤེལ་ཕྱིང་ལས་ཞ་ཉེ་དཀར་པོ་དང་གཞའ་ནག་ལ་ངོས་འཛིན། 锡（旧词）ཞ་ཉེ།

ཚོམ་བུ། སྤུངས་པའི་ཚོམ་བུ། 束；堆；垛

ཚོམས། ཁང་པའི་ཚོམས། 1. 会堂；集会所 2. 天井；庭院

ཚོར། གོ་བ། 听到

ཚོར་བ།　　སྦྱོང་བྱེད།　感觉

ཚོས།　　ཚོན་རྩི།　颜色

ཚྭ

ཚྭ།　　ལན་ཚ་སྟེ་སྐྱ་རྒྱུན་དུ་འདིར་ཚྭ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་ཚེ་ཕ་ཆུང་བྱེད་ལ་ལན་ཚ་དང་རྒྱ་ཚ་ཞེས་སོགས་ངག་རྒྱས་པའི་ཚེ་མི་བྱེད་པ་མཁས་པའི་ཕྱག་ལེན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དག་ཡིག་གཞུང་ཆེ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའོ། །　盐；卤盐 ལན་ཚ།　རྒྱ་ཚ།

ཚྭ་ཚྭ།　　འོད་ཟེར་ཚྭ་ཚྭ་འཕྲོ་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་དཔེ་མང་པོར་འདི་བཞིན་ཡོད་པར་དག་བྱེད་གསལ་མེར་བཤད།　热呼呼；暖洋洋 འོད་ཟེར་ཚྭ་ཚྭ་འཕྲོ་བ།

མཆ

མཆག་བཟང་།　　ལུས་ཉམ་ཆེ་བ་སྟེ་གཞན་དུ་འཆག་འཆོག་འཚགས་ཚགས་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་དག་མིན་བརྟག　强壮；健康；有力

མཆང་།　　སྐྱོན།　过失

མཆན།　　མིང་གི་ཞེ་ས།　名；名字(尊称)

མཆན་ཉིད།　　མཚོན་བྱེད།　定义；界说；举例

མཆན་པར་ཪོལ།　　མོ་མཚན་གྱི་ནད་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་བཤང་གཅི་གཉིས་ལམ་གཅིག་ནས་འབབ་པའོ། །　女生殖器病(大小便从一处排出)

མཆན་མ།　　རྟགས།　记号；标志；兆；性别

མཆམས།　　བར།　界；际；中间

མཆའ།　མཆའ་མེས།　　གཅན་གཟན་འཕར་བ་སྟེ་ལ་ལས་ཙྭེད་སོང་དུ་བཤད།　豺狼；野狗

མཆར་སྡུག　མཛེས་པ།　俏丽；美

མཆར་བོ།　　ངོ་མཚར།　稀奇；惊奇

མཚལ། དཀར་ནག་རིགས་གཉིས་ཏེ་རྒྱ་གར་རྒྱ་སེར་སྟོད་ཏོར་སོགས་ནས་འབྱུང་ཞིང་འདིའི་ཁུ་བ་བཙོན་པ་ནི་དངུལ་ཆུའོ། ། 银珠；锌红

མཚུངས། འདྲ་བ། 似；像；相似；相等

མཚུན། ལྷ་དང་ཕ་མེས་སམ་ཤི་བོའི་བརྡ། 1. 祖先 2. 神祇 3. 幽灵 4. 死人（旧词）

མཚུར། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 楚（藏族姓氏之一）

མཚུལ་བ། མཆུའམ་སྣ། 1. 鼻梁；鼻的裹壁 2. 唇

མཚེ། སྨུག་ཚོགས་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་མཚེ་ལྕམ་སྐྱེ་བྲག་མཚེ། ར་མཚེ། ཆུ་མཚེ། སྤང་མཚེའམ་ལུག་མཚེ་སྐྱེ་རིགས་བཞི་ཡོད། 麻黄（药名）

མཚེའུ། མཚོ་བྲན། མཚོ་ཆུང་ངུ་སྟེ་མཚོ་ཕྲན། 池沼；海耳

མཚེ་མ། མཉམ་སྐྱེས་ཀྱི་མཚེ་མ། 孪生子；双包胎

མཚེད། དུར་མཆོད་ཀྱི་བརྡ། 扫墓；祭墓

མཚེར། འབྲོག་པའི་རུ་བ་སྡོད་ས་སྟེ་མདོན་བཙོད་དུ་སྦུགས་སྣས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །牧人住处；牧人支幕处；窝子 སྦུགས་སྣས།

མཚེར་བ། ངན་ལས་ལ་ཞུགས་མི་ཕོད་པའི་འཛེམ་པ། 不忍作恶；谨慎

མཚོ། རྒྱ་གཏེར། 海；湖

མཚོག་མ། སྤྱི་བོ་སྟེ་སྤྲིང་མགོས་ས་དྲག་ཅན་དུ་བྱེད། 顶；头顶

མཚོན་ཆ། གྲི་སོགས། 武器（刀等）

མཚོན་བྱ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། 定义或界说的目的物

འཚ

འཚག འཛོམས་པའི་འཚག 俱全；俱备；聚齐

འཚལ། ཤེས་པ། ཚོག་པ། འདོད་པ། དགོས་པ། བགྱི་བ། ཟོས་པ་

རྣམས་ལ་སྐབས་སྦོབ་ཀྱིས་འཇུག་གོ། 知道；是；可以；欲想；许可；要；做；吃等

འཆལ་མ། ཟས་སམ་ལྟོ། 1. 食物 2. 腹

འཆིག་པ། ཆིག་རྒུབ་སྒྲ་འདོད་ཀྱི་འཆིག་པ། 怒；盛怒

འཚུབ། བྲེལ་བ། 忙；匆忙

འཆེངས། དགའ་བའམ་རྒྱལ་བ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་མས་འཕུལ་མཛད། 喜悦；胜利

འཆེམས། རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་སུ་མཆོད་སྦྱིན་འཆམས་མེད་དུ་སྤྲུལ། ཅེས་འབྱུང་བས་མཚོན་ཏེ་ཞེན་པའམ་འཛེམས་པ། 顾惜；顾念

འཆེར། གཟི་བྱིན་འཕྲོ་བ་དང་རྟ་སོགས་ཀྱིས་སྐད་བཏོན་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 发光；威光闪闪 2. 嘶(马等发声)

འཚོ་བ། བཟའ་བཏུང་སོགས། 生活(饮食等)

འཚོ་བྱེད། སྨན་པ། 救命者；医生

འཚོག་ཆས། ཡོ་བྱད། 家具；器具

འཚོབ་པ། ཚབ་འཚོབ་དང་གདུང་འཚོབ་ཅེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཚ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 1. 代替；代理 2. 疮愈 ཚབ་འཚོབ། གདུང་འཚོབ།

ཛ

ཛ་རག མིག་དབང་རབ་གསལ་སྣང་བར་དངུལ་དམ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་མིང་དུ་བཤད། 1. 小陶器；陶瓶 2. 银瓶之一

ཛ། བྲག་གི་ཛ། 有高崖的大荒山

ཛ་མ། ཛེའུ། ཁྱི་སོའི་ཆུ་སྣོད་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ལ། ཞེ་དྲུང་གིས་འདིར་ར་མགོ་དང་ཛའི་ཟེ་ཕྲོག་བྲལ་བ་སའི་གཟུགས་སུ་སོང་བས་ས་ལ་ཛ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་མཁན་འདུག་སོད། བོད་ཡིག་ལ་ས་ལ་ཛ་བཏགས་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མེད་དོ། ། 陶器；缸，也写作 ཛ་མ། ཛེའུ།

ཛབ། མི་གཙང་བའི་ཛབ། 污泥；污泥

ཛབ་ཛུབ། ཛུན། 虚妄；虚假；假的；欺诈

ཛས། དངོས་པོའི་ཛས། 物；物质

ཛི། རླུང་གི་བརྡ་རྙིང་ངམ་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་ཛི་ཕྱོད། ཛི་ཕྱོད་ཕྱོད། འཛིན་ཡས། ཛོགས་ཐོབ། ཛི་ངད། ཛི་རྡུལ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 1. 风（旧词）2. 大数字名

ཛི་བོ། ཕྱུགས་ཀྱི་ཛི་བོ། 牧者；牧工

ཛི་མ། མིག་སྤུ། 睫毛；眼毛

ཛི་མེད། ངོ་ཚ་མེད་པ། 无耻；不知耻

ཛིག་ཛི། ཡ་ལ་ཤས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཞེས་བཤད་མོད་འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་ཏེ་ཕལ་སྐད་དོ། ། 威严；严肃；威风

ཛིང་། ཟོག་གི་ཛིང་། 尿（畜牲的）

ཛིང་བུ། ཆུའི་ཛིང་བུ། 池；塘；沼

ཛིངས། གྲུ། 筏

ཛུ་འཕྲུལ། མཆོ་ཏྲིག་ཏུ། ཛུ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། འཕྲུལ་བ་སེམས་ཀྱི་ཆོས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 变化；变幻；神变，也写 ཛུ་བ། འཕྲུལ་བ།

ཛུ་བ། གཡོ་ཅན། 伪者；假的；骗者；改变

རྫུན། མི་བདེན་པའི་ངག་སྟེ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་འདི་ལ་ཡིག་རྙིང་རྣམས་ན་རྫོན་འདུག་ ཡོད་མེད་གཉིས་ཆར་སྣང་བ་ཁ་ཅིག་འདམ་གར་འདོད། ཕྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ རྣམས་མེད་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་འདམ་གར་བྱེད་དོ། །
谎话;诳言;妄言

རྫུབས་པ། རྫུན་ནམ་ཟོག་ཅེས་གླིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་འབྱུང་། 假;伪

རྫོགས་པ། མཐར་ཕྱིན་པ། 完;圆满;到究竟

རྫོང་། ཐག་གི་རྫོང་། 堡垒;堡寨;阵地;县

རྫོངས། སྐྱེས་སམ་འབུལ་བ། 赠品;礼品

རྫོངས་ཕྲ། ཕོ་ཉ་བ་སྟེ་རྫོངས་ད་རྫོང་བཏ་རྫོངས་ཏ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 使者,
也写 རྫོངས་ད། རྫོང་བཏ། རྫོངས་ཏ།

རྫོབ། སྤྱོད་པ་ཧྲལ་པོ། 脏乱;无赖行为;斯滥行为

རྫོབ་པ། དབུ་མ་སྣང་བར། འཁྲུལ་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྫུན་ནམ་སྒྲིབ་པའི་མིང་། 假的;伪的;障蔽的;不明的

མཛ

མཛངས་པ། མཁས་པ་སྟེ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་འས་འཕུལ་ཅན་བཞིན་ནོ། ། 智者;明智者;聪明者 འཛངས།

མཛད་པ། བྱ་བ། 作为;工作(尊称)

མཛའ་ན་མོ། གྲོགས་མོ། 女友

མཛའ་བོ། གྲོགས། 亲爱者;朋友

མཛར་བ། གླིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་བྱེས་ཀྱི་བརྒྱུགས། ཞེས་དང་། ཨ་ལ་

ཤས་འནས་འཕྱུལ་བྱེད་ཅིག་ཆང་བཏུང་བ་ན་ཟ་རྒྱུའི་ཟས་དེ་ཆང་ཐུག་གོ། ཁ་ཅིག་གིས་འཁུར་བ་རླངས་ཚོས་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་ཟེར་ཞེས་བཤད་དོ། ། 1. 旅行食物 2. 解酒的食物 3. 蒸馍 འཛར།

མཛུབ་གང་། མཐེ་བོང་དང་མཛུབ་མོ་བརྐྱངས་པའི་ཚད་དེ་སོར་ཚད་བརྒྱད་དམ་དྲུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །拇指与食指伸直的长度

མཛུབ་མོ། སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ངམ་སོར་མོ་གཉིས་པའི་མིང་སྟེ་རོང་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་འནས་འཕྱུལ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། ། 1. 指头 2. 食指 འཛུབ།

མཛེ། ཀླུ་ནད། 癞子；麻疯

མཛེ་ཚ། ཁྲག་འཇུ་ཞིང་ཟྭའི་ཆུ་སེར་འདྲེན་པའི་ཚྭ་ཞིག་གོ། 皮硝(药盐)

མཛེར་པ། ཤ་དང་ཤིང་གི་ལོགས་སྐྱེས་ཏེ་འནས་འཕྱུལ་བྱས་པའང་ཡོད། 瘤(如肉瘤、木瘤)འཛེར།

མཛེས་པ། ལེགས་པའམ་ཕུལ་བྱུང་། 美丽；好；卓越

མཛེས་མ། ན་ཆུང་མ། 美女；少女

མཛོ་མོ། ཤིང་ཚེར་ཅན་ཞིག 犏牛

མཛོད་སྤུ། དཔྱལ་བའི་མཛོད་སྤུ། 毫光；眉间的白毛

མཛོལ་བྲ། རི་དྭགས་འཛིན་སྣུད། 1. 陷井；坑 2. 兽苑

འཛ

འཛག་འཛོག གོང་འོག་འཁྲུགས་པའམ་འཚོལ་བ་སྔོ་ངག་ཟིན་དུ་འཁྲུག་ལོང་ཏུ་ཅང་ཆེ་བར་བཀྲལ་བ་མིན་ནོ། ། 凌乱；颠倒错乱

འཛངས་པ། དཔའ་བའམ་རྩལ་ཕོད་པ་སྟེ་མས་འཕྱུལ་དུ་བྱས་པའང་ཡོད། 勇敢；英勇；沉毅；顽强 མཛངས།

འཛན་དཀའ། སྒྲུར་དཀའ་བའི་བརྡ། 难办到(旧词)

འཛན་པོ། བགྲོད་བྱེད་དེ་སྐྱེས་པའི་བརྡ་རྙིང་། 奸夫；嫖者（旧词）

འཛན་མོ། བགྲོད་བྱ་སྐྱེ་དུད་མེད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ལ། ཡ་ལ་ཤས་དེ་གཉིས་ལ་མས་འཕྲུལ་བྱས་པའི་ཁྲུངས་ཚོལ། 淫妇（旧词）

འཛབ། ལི་ཀུར་ལས། བཟླས་པའི་སྐད་དོད་ཛ་པ་དང་། ཛ་ཧྲི་ཟུར་ཆག་པས་འཛབ་ཅེས་སྔགས་ཀྱི་མིང་དུ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཞི་དྲུང་གིས། བཟླས་པའི་སྐད་དོད་ཛ་པ་ཞེས། །ཟུར་ཆག་བརྡ་རྙིང་འཛབ་བཟླས་ཟེར། །ཞེས་པ་ལྟ་རོ། ། 讽诵

འཛམ་བུའི་གླིང་། གླིང་བཞིའི་ཡ་གྱལ། 南赡部洲（佛经中四大洲之一）

འཛར་བ། མཁས་འབྱུང་དུ་མཛའ་བའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས། 亲爱；相亲（旧词），也写作 མཛའ་བ།

འཛི་ར། སྨན་ཟི་ར། 一种草药

འཛིན་ཁྲི། ཆུ་སྲིན། 1. 保持座位者 2. 鳄鱼

འཛིན་པ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ། 能取；能执；有境（即内识；佛语）

འཛིམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་ངག་ཞུས་མར། རྫིང་བུའམ་པདྨ་ལ་འདུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། ། 池；莲花

འཛིར། ཐུར་དུ་ཟགས་པ། 向下滴

འཛུམ་པ། ཅུང་ཟད་རྒོད་པ། 微笑

འཛུར། དུས་ལས་འཛུར། 避让；挪移

འཛུལ། ཁུང་དུ་འཛུལ། 攒入

འཛེང་། ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པའི་རྫ་ཞིག་སྟེ་སྨན་དཔེར་འདེགས་པ་ལམ་ལྷར་གཡུ་

བྱུར་རྡར་ཞིང་འདྲ་བྱུབ་པར་བཤད་དོ། ། 花岗石

འཛེར། ཟེར་བའི་བརྡ། 述；说（旧词）

འཛེར་བ། སྐད་འདར་བ། 声音颤抖；语音颤动

འཛོད་ཚེ། ཡ་ལ་ཤས་ཅིག་ཅའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི་སོག་པོས་རྒྱ་སྐད་ལྟར་འདོད་པའི་གདངས་སོ། ། 桌子

འཛོལ་བ། ནོར་བ་སྟེ་ཛ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 错误

ཝ

ཝ། གཅན་གཟན། 狐

ཝ་ཁ། ཝ་ཏི། ཆུ་འབབ་པའི་གནས་ལ་ཝ་མཆུ་སྟེ་སྟོར་ཁུང་། 屋顶的滴水口，即漏槽

ཝ་ཁུར། ཁུར་མང་གི་རིགས་ཤིག一种草药

ཝ་ཏ། ཐང་ཕྲོམ་དཀར་པོ། 商陆（药名）

ཝ་གདོང་། ཚང་རའི་མདུག尾骨；脊柱尾

ཝ་འཕྲུང་། ར་མ། 山羊

ཝ་ལེ། ཝལ་ལེ། ཡིད་ལ་ཝ་ལེ་ཤར་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་མིང་། 明显；显然

ཝ་ལོང་། རྣ་རྒྱན། 耳环

ཝང་མོ། ཤིང་མངར་གྱི་རིགས་ཤིག 甘草之一种

ཝང་ཝང་། བཞིན་འཛུམ་མྱུལ་མྱུལ་བྱེད་པའི་བརྡའོ། ། 微笑；含笑

ཝོ་བརྒྱལ། ཨོ་བརྒྱལ་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་སྟེ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུར། ཝོ་བརྒྱལ་

བྱུང་ཡང་བཙོན་པ་བསྟེན་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕའི་ཡིག་གཟུགས་སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་ཕ་འདི་དང་། དཔེ་རྙིང་འགར་བ་འདི་ལྷ་བུ་ཕྲིས་པའང་མཐོང་སྟེ་ཕ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 辛苦；困难

ཞ

ཞ་སྲི། རྣ་རྡུམ་གྱི་བརྡ། 耳秃者；缺耳轮者（旧词）

ཞ་ཉེ། དངུལ་རྗེ་སོགས་བཞུས་པ་ལས་བབས་པའི་ཁུ་བ་སྙེ་རྗེ་ཁྱད་ཀྱིས་དཀར་ནག་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། རོ་ཉེ་དང་ཚོན་མོ་སྙིང་ངམ་ཚོན་མོ་སྣ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། 铅

ཞ་བོ། རྐང་ལག་སྐྱོན་ཅན། 瘸；跛；手足伤残者

ཞ་འབྲིང་། ཞབས་ཏོག ཞབས་ཐོག ཞབས་འབྲིང་། ཞབས་ཕྱི། ཞམ་འབྲིང་། ཞམ་རིང་། ཞལ་ཏ་བ། གཡོག་གམ་འཁོར་ཏེ་ཞབས་ཏོག་ཞབས་ཕྱི་ཞལ་ཏ་བ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། ། 这九词都是仆人或随从，除 ཞབས་ཏོག ཞབས་ཕྱི། ཞལ་ཏ་བ། 外，其它的都是旧词

ཞ་ལུ། སྨྱུ་གུ། 苗芽

ཞག ཚིལ་གྱི་ཞག 油沫（油脂的浮沫）

ཞག་སྒྲི། མགུ་སྟེ་ཞེས་པའི་བརྡ། 喜悦之后（旧词）

ཞག་བོ། མཚན་དུས། 晚；宵；夜间

ཞགས་པ། འཆིང་བྱེད། 绳

ཞང་། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 向（西藏姓氏之一）

ཞང་ཞུང་།　　མངའ་རིས་ཀྱི་ཞང་ཞུང་།　向熊（阿里地名）

ཞད།　　བག་གམ་སྐྱོན།　影响；过失

ཞད་པ།　　སྐྲག་པ།　怕；畏惧

ཞན་པ།　　བྲི་བའི་ཞན་པ།　弱；衰弱

ཞབས།　　རྐང་པའི་ཞེ་ས།　足；脚（尊称）

ཞམ་ཞམ།　　རྡལ་ཆུ་འབབ་པའི་ཞམ་ཞམ།　涔涔

ཞར།　ཞོར།　　ཞར་ལ་བྱུང་བ་དང་།　ཞོར་གྱིས་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 附带，如 ཞར་ལ་བྱུང་བ།　（附带所生）ཞོར་གྱིས་ཤེས།　（连带的知道了）

ཞར་བ།　　མིག་ཡ་ཉམས་པ།　一眼瞎去

ཞལ།　　གདོང་དང་ཁའི་ཞེ་ས།　面；脸；口（尊称）

ཞལ་ཆེ་བ།　　གཟུ་དཔང་འབྱེད་པ་པོ་སྟེ་འདི་ལ་ཞལ་ཅེ་བ་དང་ཞལ་ལྕེ་བ་ཞེས་སྣ་ཚོགས་བྲིས་སྣང་།　调解者；证断者，此字有 ཞལ་ཅེ་བ།　ཞལ་ལྕེ་བ། 等各种写法

ཞལ་བ།　ཞལ་ཞལ།　　སྐྱང་ནུལ་ཏེ་འདམ་བྱུག་བྱས་པ།　墁泥；上泥、做泥活

ཞལ་ཟས།　　ཁ་ཟས་ཀྱི་བརྡ།　食物；食品（旧词）

ཞལ་རས།　　བཞིན་རས།　颜面；脸（尊称）

ཞི་བ།　　རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཞི་བ།　温和；温良；和平

ཞི་མ།　ཞིབ་མ།　　འབྲུ་སོགས་དཀྲབ་བྱེད།　簸箕

ཞིག་པ།　　རལ་བ།　烂；坏

ཞིང་།　　སོ་ཏོག་སྐྱེ་བའི་གཞི།　田

ཞིང་ཁམས། བདེ་ཅན་སོགས། 佛土；国度（如极乐世界等）

ཞིབ་ཆ། གྲ་དག་པའི་ཞིབ་ཆ། 细致；详细；仔细

ཞིབ་མོ། ཕྲ་མོའི་ཞིབ་མོ། 精细；细微；细致；详细

ཞིམ་ཐིག་ལེ། སྣོན་པ་བཅད་འཕྲོ་ལིང་ཐོག་ལ་གཏུགས་པའམ། འབྲས་བུ་མིག་ཏུ་བཙུག་པ་ཆེར་རྒྱས་པས་ལིང་ཐོག་སེལ་བའི་རྩི་སྨན་ཞིག་གོ། 一种治眼翳的草本药

ཞུ་མཁན། ཤོ་མ་ཁ་ནད་སེལ་བ་ལ་བསྟགས་ཏེ་སེང་ལྡེང་ལོ་མར་ངོས་འཛིན་པའང་ཡོད། 枇杷（药名），也可写作 སེང་ལྡེང་།

ཞུ་བ། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཞུ་བ། 融化；消

ཞུ་རལ། ཨ་ལ་ཤས་གོས་ཀྱི་མཐའ་རལ་བ་ཞེས་བཤད་དེ་བརྟག 衣边破烂

ཞུ་ལུབ། ལས་བརྒྱ་བར། ལུས་རིལ་གྱིས་རྣམས་ཞུ་ལུབ་ཏུ་ཡོག་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བས་བར་མཚམས་མེད་པའི་མིང་དུ་རིགས་ལ། ཨ་ལ་ཤས། ཞུ་ལུབ་ནི་ལྷག་གིས་གཞུས་ཏེ་ཉོག་ཉོག་བྱས་པ། ཞེས་བཀྲལ་བའི་ཁུངས་ཆོལ། 无间隙

ཞུགས། མེའི་ཞེ་ཆེག 火（尊称）

ཞུགས་ཏོག མེ་ཏོག 花

ཞུགས་ཤིང་། མེ་སྣོད། 火盆；装火器

ཞུང་ཟུང་། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་གཞལ་བགྲང་། གཞལ་ཐིམ། གཞལ་འཕྱོས། གཞལ་ཡས། གཞལ་དཔག གཞལ་འཁོར། གཞལ་མེད། གཞལ་སངས། གཞལ་ཐག གཞལ་ཕྱུལ། གཞལ་གཞི། གཞུང་མདའ། བཞི། བཞི་བཅུ། ཞེ་གཅིག་ནས་ཞེ་དགུའི་བར་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 大数字名

ཞུན་མ། བཏུལ་མ། 粉末

ཞུན་མར། བཞུས་པའི་མར། 炼化的酥油;酥油汁

ཞུབ་ཅན། གོ་ཆ། 铠;甲

ཞུམ་པ། སེམས་ཀྱི་གཟེངས་དམའ་བ་དང་གོས་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་མིང་སྟེ། ཡ་ལ་ཤས། ཞུམ་པ་ནི་ དུ་བའི་ཞེ་ཚིག་ཟེར་བ་ནི་བཤམ་པ་དང་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའོ། ། 1. 怯;畏缩 2. 衣服卷堆一处

ཞུམ་བུ། བྱི་ལ། 猫

ཞུར། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུག་པ་དང་མགྱོགས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཁུངས་བཙལ་ཏེ་ཕལ་སྐད་དོ། །

ཞེ། སེམས་ཀྱི་མིང་ངོ་། ། 心

ཞེ་འཁྲུགས། མི་མཛའ་བ། 衔恨;怀恨

ཞེ་མི། བྱི་ལ། 猫

ཞེའུ། ཁྱི། 狗

ཞེ་ས། ཆེད་བརྗོད། 尊称;尊敬

ཞེང་། ཁ་ཡག 口面;宽度;全面

ཞེད་པ། ལས་བརྒྱ་བར། ཁ་ཚུར་དང་ཇོག་པས་ཞེད་པར་བརྗེགས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་དང་རབ་ཏུའི་དོན་ནམ་བརྟག 很;甚;极

ཞེད་པོ། ངར་བའམ་འཇིགས་པ་ཞེས་པའི་ཕལ་སྐད། 暴烈;可怕

ཞེན། སྲིད་པའི་ཞེན། 爱;贪爱

ཞེར་འདེབས། སྙིང་ན་བའི་ཚིག་གིས་གནོད་བསྐྱལ་བ། 讽刺;揭短;以刺心的言词咒骂

ཞེས་བྱ་བ། དེ་སྐད་དུ་སྒྲོགས་པའི་མིང་། 云云(引他语的词)

ཞོ། བཏུང་བའི་ཞོ། 酪;酸乳

ཞོ་ག་ཆུ། ཞོའི་ཁ་ཆུ། 酪面上的清水

ཞོ་ཆ། སྲང་གི་ཞོ་ཆ། 钱（一两的十分之一）

ཞོ་དཔྱང་། དར་བ། 酪水；酸乳水

ཞོ་ག། སྟོབས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་མར་ཁྲལ་གྱི་མིང་དུ་གསུངས་སོ། ། 力量；能力

ཞོག་མ། དུམ་བུ་སྟེ་ཤིང་ཞོག་ཅེས་ཟེར་བས་མཚོན་ཞིང་ས་མཐའ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ལེགས་སོ། ། 零块；零碎 ཤིང་ཞོག

ཞོགས་ཀ ཞོགས་པ། ནམ་ལངས་དུས་ཏེ་སྔ་རེངས་འཆར་ཁ། 晨；清早

ཞོགས་རྒྱུགས ཟབ་ཞོགས། 慌张；恐惶；急跑

ཞོགས་མ། སྣོད་གཡོགས་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་གཞོགས་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 盖子；覆盖物（旧词），也写 གཞོགས་མ།

ཞོད། དྲག་ཆར་རམ་ཆར་ཆེན་པོའམ་རྒྱུན་རིང་བའི་ཆར། 猛雨；暴雨

ཞོམ་པ། ཉམས་པ་སྣེ་སྣ་སོགས་ལེབ་པའི་མིང་། 败坏；损伤（如鼻子压扁）

ཞོལ། རི་ཞོལ་སོགས་ཏེ་དོན་ནི་སྨད་ཆ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཚང་ར་ལའང་འཇུག་པར་ཞེ་དྲུང་གིས་བཤད། 下部 རི་ཞོལ།

ཞོལ་བོ། གཡག་གི་ཞོལ་བོ། 腹毛很长的牦牛

ཞོས། ཨ་ལ་ཤས་ནན་གྱིས་བྱིན་པའི་དོན་ཏེ། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་བསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞོས་བྱས་ཀྱང་། ཞེས་དྲངས་ཏེ་བཀྲལ་བ་བདེན་མིན་བརྟག་གོ །

ཞྭ

ཞྭ་མོ། ཞྭའི་རིགས་ཤིག 帽子

གཞ

གཞག་ཡང་། གཞན་ཡང་གི་བརྡ། 履次；另外（旧词）

གཞང་། བཤང་ལམ། 肛门

གཞང་འབྲུམ། བཤང་སྐྲའི་ནད། 痔疮

གཞན། རང་གི་ཟློ། 他；其他；别人

གཞན་ཡང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕྲད། 履次；另外；还有

གཞའ་བ། ཡིབ་པའི་དངོས་མིང་དང་། མགུ་བའི་བརྡ་རྙིང་སྐྱེ་ཕྱི་མ་ལ་གཞལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་། 1. 隐藏 2. 喜欢（旧词），也可写 གཞལ་བ།

གཞའ་ཚོན། འཇའ་ཚོན་གྱི་བརྡ། 虹（旧词）

གཞའ་གསང་། གཡུང་དྲུང་ངམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བརྡ། 常存；固定；事业（旧词）

གཞར་ཡང་། མཐུན་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད་དེ་ནམ་ཡང་གི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། ། 永远；无论何时

གཞལ་བྱ། གཞི་གྲུབ། ཆོས་དང་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས། 所量；存在；事物；法

གཞལ་མེད་ཁང་། རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཁང་བ་སྟེ་ལྷའི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་པའང་མཚོན། 宫殿；天宫；无价宫，གཞལ་ཡས་ཁང་།

གཞས། གླུའི་གཞས། 曲子；歌曲

གཞི། གཞི་པོ། གཞི་མ། ས་གཞི་དང་རྟེན་གཞི་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་བར་མ་ནི་གཞི་མའི་བརྡ་རྙིང་། 根本；基础；也作 གཞི་པོ། གཞི་མ།

གཞིག་པ། བརྟག་པས་གཞིག་པ། 思量；考虑

གཞིས་ཀ། ཁྱིམ་གྱི་གཞིས་ཀ། 家宅；庄园

གཞུ། མདའ་སྣོན་ཏེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་གཞུའུ་ཟེར། 弓 གཞུའུ།

གཞུག་གྱུ། མཇུག་མ། 尾；尾巴

གཞུག་མ། རྗེས་མ། 后者；后面

གཞུང་། བསྟན་བཅོས། 论著；论文

གཞུང་བཟང་། ཁྲེལ་ཡོད། 良心；好心；有耻

གཞུངས་པ། མཁས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྙལ་རྣག་གཉིས་ཀར་འཇུག་ལ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས་ཡིད་གཞུངས་པ་ནི། དུས་ཡུན་ཐུང་ངུས་ཀྱང་དྲན་ནུས་པ། ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ། མཚམས་འདིར་ཟ་མ་ཏོག་ལས་གཞུར་མེད་ཅེས་པའི་མཚན་དུ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་མདོར་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷག་གིས་གཞུ་བའམ་གཞུས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དོ། ། 1. 善巧；智者 2. 脊柱骨

གཞུར། གཞུང་གི་བརྡ། 中心(旧词)

གཞུར་བརྟག ཟུར་ཟ་བ། 讽刺

གཞེ་ཉིང་། ལོ་སྔ་མའི་སྔ་མ། 前年

གཞེན་སྐུལ། དྲན་སྐུལ་གྱི་བརྡ་སྙིང་སྟེ་གཞེན་འདེབས་ཀྱང་ཟེར། 鼓励(旧词)，也作 གཞེན་འདེབས།

གཞེས་ཉིན། གནངས་ཀྱི་ཕྱི་ཉིན། 大后日

གཞེས་པ། འདུག་པའི་ཞེ་ས། 居；坐(尊称)

གཞོགས། ཟུར་རམ་ཡོགས། 旁边；一边

གཞོགས་སྟེགས། འཕྱར་གཡེང་སྟེ་ཟུར་མིག་གིས་ལྟ་བ་སོགས་ཆགས་པའི་བྱེད་ལས། 讽刺；斜视

གཞོགས་སློང་། གཡོ་སྒྲུས་སློང་བ། 假乞；骗乞（以骗乞讨）

གཞོང་བ། སྣོད་ཀྱི་གཞོང་བ། 磐；钵盂

གཞོངས། ལྗོངས་ཀྱི་བརྡ། 区域；流域；地区（旧词）

གཞོན་རྒྱ། ལས་ཚོའི་སྐང་། 少年（血气旺盛时）

གཞོན་པ། ན་ཆུང་། 年轻；少年

གཞོབ། སྤུ་བསྲེགས་པའི་གཞོབ། 燎（烧毛）

གཞོལ་བ། ཕྱོགས་པའམ་འབབ་པ། 向往；下

བཞ

བཞག ནང་ཁྲོལ་ཏེ་བཞག་ཤ་ཞེས་པ་བཤུལ་ཤའམ་བརྣའི་ནང་ལོག་གི་ཤ་ལ་ཟེར་ཞིང་སྨྲ་རྒྱུན་དུ་གས་འཕྲུལ་མཛད། 内脏，也写 བཞག་ཤ།

བཞགས་པ། བརྒྱན་པའམ་མཛེས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་གས་འཕྲུལ་བའང་ཡོད། 装饰；装璜；饰（旧词）གཞགས།

བཞད། ལུག་གི་ཚད་ཙམ་དཀར་པོ་མགྲིན་པར་སྨུ་ཕྱིང་དཀར་དམར་སེར་གསུམ་ཡོད་པ་ཏྲ་ཏྲ་ཞེས་སྐད་འབྱིན་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ། ཨ་ལ་ཤས་ཁྲུང་ཁྲུང་དང་། གཞན་དུ་རི་སྐེགས་ལ་ངོས་འཛིན་པའང་ཡོད། 鸿鹄；鹘

བཞད་གད། གད་མོའི་ཞེ་ས། 笑（尊称）

བཞད་པ། གད་མོའི་ཞེ་ས། 笑（尊称）

བཞམས་བསྒྲོ། ཚིག་འཇམ་པོས་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པར་གདམས་པ། 婉劝

བཞའ། རླན། 潮湿

བཞིན། མཚུངས་གསལ་གྱི་བཞིན། 如；像（表示相同的词）

བཞིན་རས། གདོང་། 面；脸

བཞུགས་པ། འདུག་པའི་ཞེ་ས། 坐；居尊称

བཞུད་པ། སོང་བའི་ཞེ་ས། 去；走尊称

བཞུན། ལས་ལ་བཀོལ་བདེ་བ་སྟེ་དག་སྒྲོན་སོགས་སུ་གཡོག་གཞུན་ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། 方便，也写 གཞུན།

བཞུར། བཞོགས་པའམ་བཞར་བའམ་ཕྲ་བར་བྱས་པའི་མིང་དུ་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་ཅིང་དག་སྒྲོན་དྲིས་ལན་དུ་ཡལ་ག་སོགས་བཅད་པ་དང་། མར་ཁུར་སྙིགས་སོགས་ཕྱིར་བཅད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཞུར་ཟེར་བར་གསུངས། 1. 削；剃；研 2. 分开清浊；滤 3. 砍

བཞེངས། ལངས་པའི་ཞེ་ས། 起；修建尊称

བཞེད་པ། དགོངས་པ། 想；欲

བཞེན། བསྲེགས་པའི་ཞེ་ཚིག་སྟེ་ལས་བརྒྱ་བར་རིང་བསྲེལ་ཞུགས་ལ་བཞེན་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ། 烧尊称

བཞེས་པ། ཟས་དང་ཟོས་པའི་ཞེ་ས། 饮食；吃；喝；进；穿；取尊称

བཞོན་པ། རྟ་སོགས། 乘畜尊称

བཞོན་མ། བ་སོགས། 挤乳者（乳牛等）

བཞོས། སེམས་བཞོས་དང་སྙིང་བཞོས་ཞེས་པས་མཚོན་ཞིང་གླིང་འབུམ་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་སེམས་གསོ་བྱས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ན་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 安慰

ཟ

ཟ་ཁུ། གཅིན་སྙི་བའི་ནད། 糖尿症

ཟ་མ། ཟམ། བཟའ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུང་བའམ་དབང་པོ་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལའང་ཟ་མ་ཞེས་ཟེར། ཟ་མ། 1. 食物 2. 阉人

ཟ་མ་ཏོག སྣོད། 食盒

ཟ་ཟ། མའམ་ཡུམ། 母亲

ཟ་ཟི། འདུ་འཛིང་། 纷扰；纷乱

ཟ་ཟེད། འཁྲུག་པའི་ཟ་ཟེད། 战乱

ཟ་འོག གོས་མཆོག་ཅིག 织锦缎

ཟ་ར་ཚགས། ཤར་བུ། 流苏；漏水槽

ཟ་ཧོར། ལི་གུར་ལས། ས་ཧོ་ར་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ཡན་གར་བ་ཞིག་གི་མིང་ཟུར་ཆག་པས་ཟ་ཧོར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སྦྱི་ག་ལའི་ཡུལ་གྱི་མིང་ངོ་། ། 东印度孟加来，也写 ས་ཧོ་ར། ཟ་ཧོར།

ཟག་པ། ཉོན་མོངས་པ། 烦恼；漏；有漏（佛语）

ཟང་ཟིང་། ཤའམ་ཟས་ཀྱི་བརྡ། 1. 肉；食物 2. 财物（旧词）

ཟང་ཡག གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་ཟམ་ཟིམ། ཟར་ཟེར། གཟུངས་སྦྱིན། བཟོད་ཡས། ཟལ་ཟུལ། ཟབ་བགྲང་། གཟུགས་ཡས། ཞེས་པ་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 阿多余伽丹（大数字名）

ཟངས་པ། སླང་བ། 锅

ཟངས་མ། མཆོག་གསེར་ལྟར་ས་འོག་ནས་རང་བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕལ་བ་རྫོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་དོ། ། 铜

ཟངས་རྩི། ལྕམ་བུ་རིག་འཛུར་ཏེ་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་སྤུང་ཞིང་ཞོ་ཚགས་པའི་རུ་རྩི་བྱེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཨ་ལ་ཤས། ཟལ་པོ་ནི་ཁྲ་བོ་སྟེ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཀར་པོའ་ཁྲད་པར་ལ་སྔོ་བསངས་དང་སྔོ་ཉིལ་ཞེས་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། —种草药

ཟན། རྩམ་པ། 食物（如炒面）

ཟབ་པ། གཏིང་རིང་བ། 深；渊深；深沉

ཟབས། དོང་གི་དཔངས། 深度

ཟར་མ། འབྲུ་རིགས། 葫麻

ཟི་ཁྲིམ། ལི་ཀུར་ལས། རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞུས་པ་གསེར་དམར་པོར་གྲགས་པ་ཛྷཻ་ཁྲིམ་ཞེས་པ་ལ་ཟི་ཁྲིམ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 溶化诸宝石合成之物

ཟི་ར། རིགས་གཉིས་ཏེ་དཀར་པོས་སྐྱ་ཚད་སེལ་ཞིང་ནག་པོས་མ་མཆིན་གྱང་སེལ་ལོ། ། 巨胜子；生菜子（药名）

ཟི་ལ། མདོག་དང་རྒྱ་གཤའ་དཀར་འདྲ་བ་ཏི་ཚ་ལྟར་སོ་མི་སེག་པ་ཞིག་གོ། 芫荽；锡

ཟིང་ཆ། འཁྲུག་པ། 战乱

ཟིང་པོ། དགག་དབྱེའི་གཞི་ལས་ཕྱུག་ཟིང་པོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་དོན་ནོ། ། 纷乱

ཟིན། ཟུན། གཉེན་ནམ་རང་སྦྱོགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དགྲ་ཟུན་ལ་ཐུགས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་སོ། ། 1. 亲属 2. 自己

ཟིན་ཏིག གཟའ་དང་གཉན་སྐྱོག་འཇོམས་པའི་རྩི་སྨན་ཞིག་གོ། 龙胆（药名）

ཟིན་བྲིས། བརྗོད་བྱང་། 记录；笔记；备忘录

ཟིན་པ། བཟུང་བ། 执住；抓住；握

ཟིན་གཟན། གཟན་གྱི་མིང་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་བརྡ་འགྱུར་བར་ལི་ཀུར་ལས་བཤད། 袈裟

ཟིམ་བུ། ཆར་ཆུང་ངུ། 细雨

ཟྲིམ་མེ། མིག་ཙུང་ཟད་བཙུམས་པ། 眼微闭

ཟྲིར་ཟྲིར། བུང་བའི་གཤོག་སྒྲ། 嗡嗡（蜂的翅声）

ཟྲིལ། གཟིའམ་ཤུགས། 威力

ཟྲིལ་མངར། སྦྲང་རྩི། 甘芳；芬芳；蜂密

ཟྲིལ་བ། བ་མོ། 露；露珠

ཟྲུག་རྡུ། ན་བ། 痛；痛楚

ཟྲུག་པ། ཚེར་མས་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱིས་སྐད་བཏོན་པའི་མིང་གཉིས་ཀར་འཇུག་སྟེ་ཁྱི་མ་ལ་བཟར་ཧྲིང་དུ་ཟུས་ཞེས་འབྱུང་། 1. 刺入 2. 狗叫；吠

ཟྲུང་། གཉིས། 对；双；二

ཟྲུང་ང་། ཕུར་བ། 橛；钉

ཟྲུངས། སྟོབས་སམ་ཤེད་མོང་། 精神；力量；气力

ཟྲུམ་པ། ནང་དུ་གཞོལ་བ། 闭；关；合

ཟྲུར། ཟོགས། 边；角

ཟྲུར་ཕུད། སྐྲའི་ཟུར་ཕུད། 辫子；髻

ཟྲུར་བ། ཁོལ་བྱུང་། 卸任；退职

ཟྲུར་ཟ། སྨད་པ། 讽刺；讥讽

ཟྲེ་བྲོག ཁྱིམ་བྱ་མགོའི་ཤ་དམར་པོ། 鸡冠

ཟྲེ་བ། ཟྲེའུ་འབྲུ། རིམ་བཞིན་མེ་ཏོག་གི་སྙིང་པོར་ཆགས་པའི་སྐུད་པ་དང་དེའི་རྩེར་ཆགས་པའི་འབྲས་བུ། 花蕊

ཟྲེ་ཚ། མེར་བཏབ་པས་ཁོལ་ཞིང་ཚྭ་ཚྭ་འཕྲོ་ལ་རྫོ་འཇུ་བའི་ཚྭ་ཞིག་གོ། 火硝

ཟྲེ་ལྷངས། ཅབ་རྩལ་ཏེ་བཙུན་ཚུགས་ཉམས་ནས་འདོད་པའི་ཚིག་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྨྲ་བའི་སྤྱོད་ངན། 恶行

ཟེགས་མ། གཟེགས་མ། ཆ་ཤས་སམ་རྡུལ་ཕྲན་དང་ཕྱིགས་པ། 碎屑；碎渣

ཟེགས་ཙམ། ཕྲན་ཚེགས། 微小；细微

ཟེད། འདུ་འཛིའི་ཟེད། 纷扰；嘈杂

ཟེར་སྒྲོས། ངག་སྒྲོས། 说词；说法

ཟེར་མ། ཚིལ་ཞག་གི་ཟེར་མ། 点花花；油花

ཟེར་མོ། ཐ་ཕ་ཤུད། 戴胜鸟

ཟོ། སྤྲ་སྦྱིས་ཁམས་སམ་རང་བཞིན་དང་། སི་ཏུས་རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ཞེས་འགྲེལ་ཅིང་ཟོ་མདོག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲག་པ་གཅིག་གོ། 精神；性质，ཟོ་མདོག

ཟོ་བ། ཤིང་གི་ཆུ་སྣོད། 桶

ཟོ་རིས། ཞི་དྲུང་གིས། སོར་མིས་ཞེས་པ་བྱུག་པའི་རྫས། །མཁུར་ཚོས་སོགས་ལ་བསྐུས་པའི་མིང་། །ཁྲོ་བོར་ཞག་གི་ཟོ་རིས་ཞེས། །བྱུར་ཆག་སྙིང་མའི་བརྡ་སྐད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 涂脂；胭脂

ཟོག ཟོག་པོ། ཟོལ། ཟོལ་མ། བཅོས་མའམ་ཁྲོ་ཙོ་སྤྱེ། ཐུབ་བསྟན་ཕྱི་དོན་ལས། ཟོལ་ཞེས་པ་ནི་གཡོ་སྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས། 1. 假装 2. 玩笑

ཟོང་། ཚོང་རྫས། 商品；货

ཟོན། རེ་དོགས། 防；预防

ཟོམ། རྩེ་མོའམ་སྐབས་འགར་ཁོང་སྟོང་ལའང་འཇུག་སྟེ་རིའི་ཟོམ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་གི་ཆུ་སྣོད་ལ་ཟོམ་དང་། དེ་ཆུང་བ་ལ་ཟེའུ་ཞེས་ཟེར་བའང་མཆོན། 1. 尖；顶 2. 中空；穴洞 རིའི་ཟོམ། ཟོམ། ཟེའུ།

ཟོར། གཏོར་མའི་ཟོར། 三角形施食

ཟོར་བ། ཙྭ་ཇ་བྱེད། 镰刀

ཟྭ

ཟྭ། འདུལ་བ་སྣ་ལྡན་གྱི་དག་ཡིག་ལས། ལྕགས་ཀྱི་ཟྭ་དང་ཁ་ལ་ཟ། །ཕ་ཟྭར་ཡོད་དང་མེད་པའི་ཁྱད། །ཅེས་འབྱུང་སྐད་ཁུངས་གཞན་མ་མཐོང་། 锁子（方言）

ཟྭ་ཚོད། ཚོད་རྙིང་སེལ་བའི་ཚ་རིག་ཅན་གྱི་རྩྭ་སྔོ་ཚ་རིག་མེད་པ་དེ་ལ་ཟྭ་ཁྲམ་དང་ཨ་ཡ་ཟྭ་ཞེས་ཟེར། 荃麻；荨麻

ཟླ

ཟླ་གམ། ཟླུམ་པོའི་ཕྱེད་ཀ། 半月形；半圆形

ཟླ་བ། ཉི་མའི་ཟླ་དང་ཞག་སུམ་ཅུ་ལོངས་པའི་དུས་གཉིས་ཀར་འཇུག 月；月份

ཟླ་གོར་ཞོ་ཤ། སླ་གོར་ཞོ་ཤ། 木腰子（药名）

ཟླ་ཚེས། ཡར་ངོས་ཟླ་བ། 上弦月；月牙

ཟླུག་པ། མཁས་འབྱུང་དུ་གནང་བའི་བརྡ་རྙིང་དང་ལི་ཤིའི་མེ་ཏོག་ཏུ་ལས་བྱེད་པ། ཞེས་འབྱུང་། 许可（旧词）གནང་བ།

ཟླུམ་པོ། གོར་གོར་རམ་ཟོ་ཡོང་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་རིལ་མོ། 1. 圆形 2. 椭圆

ཟློས་གར། རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཏེ་ལམ་ཟིན་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང་དུ། ངག་ནས་སྒྲ་ཚིག་ཟློས། ལུས་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་ཟློས་གར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 戏剧

ཟློས་པ། ཕྱིར་བསྐྱད་པའམ་བསྟན་པའམ་བསྐྱར་བཟླས་བྱས་པ་དང་སྤྱིལ་"བསྒྱུར་བྱས་པའི་མིང་། 重复；变化

གཟ

གཟན། དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་གོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་། རྩུབ་པའམ་གནོད་པའི་མིང་དུ་འཇུག 1. 袈裟 2. 粗糙；有害

གཟན་པ། རྩྭ་སྔོ་གཞན་དུ་གཟིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་མིན་དཔྱད། 草；饲草

གཟན་པོ། གདུག་རྩུབ་ཅན། 强暴者；恶霸

གཟའ། ཉི་མ་སོགས་བཅུ་ཡོད། 曜（行星）

གཟའ་དུག སྔོན་བུ་ཟུར་བཞི་ལོགས་བརྒྱད་མེ་ཏོག་སྔོན་པོའི་འདབ་མ་རེ་ལ་ནཱ་ཏུ་ལའི་སྐྱུ་རེ་ཡོད་པ་སྙིང་གདོན་སྲུང་བའི་མཆོག་གོ། 一种草药名

གཟར་ཐག གདང་བུ། 搭衣物的绳子

གཟར་བུ། སྐྱོགས་དང་ཁེམ་བུ། 瓢；匙；杓

གཟར་པོ། རིའི་ཀན། 陡；峻；陡坡

གཟི། འོད་དང་གཟའ་གདོན་སྲུང་བའི་རྡོ་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 威光；威严 2. 亚玛瑙

གཟི་བརྗིད། གཟི་བྱིན། 光荣；威严；发光

གཟིག གཅན་གཟན་གཟིག་སྟེ་མངོན་བརྗོད་དུ་སྟག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། 豹

གཟིགས་པ། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ། 观（看的尊称）

གཟིངས། གྲུ། 筏；船

གཟིམ་ཁང་། རྒྱལ་པོའི་གནས་ཁང་། 寝宫；卧室（尊称）

གཟུ་བོ། དཔང་པོ། 中人；和事人；证人

གཟུ་ལུམས། རང་བཟོ། 杜撰；杜造；擅自

གཟུག ཤ་ཁོག་སྟེ་ཤ་བུབས། 肉躯；已宰羊的肉体

གཟུགས། ཕྱི་དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ། 色（五外境之一，佛语）

གཟུགས་མོ། ཆེ་ཆུང་འབྱི་བ་ཙམ་པ་སྤུ་ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཐུར་ཏེ་འདི་ལ་གཟུགས་མོ་ཕྱི་ཐུར་དང་གཟུངས་མོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 刺猬，也写作 གཟུགས་མོ་ཕྱི་ཐུར། གཟུངས་མོ།

གཟུང་བ། ཡུལ་གྱི་གཟུང་བ། 外境；境界

གཟུང་མ། ཕྱག་རྒྱ་མ། 手印女（密宗修法时用的女人）

གཟུངས། སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་སྙད་པས་རྒྱ་བཏབ་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག 陀罗尼；咒；总持（佛语）

གཟུས། བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག 隋（西藏姓氏之一）

གཟེ་མ། སྨན་ཀྱི་ཅེ་མར་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་ར་མགོ་དང་འདྲ་བ་དེའོ། ། 白蒺藜（药名）

གཟེངས། དཔངས་ཏེ་གཟེངས་མཐོ་དང་གཟེངས་བསྟོད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས······ མཚོན། 高度；高

གཟེབ། གུར་རམ་སྒམ་གྱི་བརྡ། 1. 帐棚或箱（旧词）2. 鸟笼

གཟེར། མི་འགྱུར་བའི་གཟེར། 节（时）

གཟེར་བུ། ཕུར་བུ། 钉子

གཟོ་བ། ཞེ་དྲང་གིས། གཟོ་བ་སྟེ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཤེས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་ལྟ་བུ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། 1. 知道 2. 报答 གཟོ་བ། བྱས་པ་གཟོ་བ།

གཟོང་། འབིགས་བྱེད། 穿木石用具

གཟོད། རྗེས་ཀྱི་བརྡ། 然后；才；始

གཟོད་མ། གདོད་མ་སྟེ་ཐོག་མ། 原始；自来；自始

གཟོན་པ། མཁས་འབྱུང་དུ་མི་ཉན་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་ཤིང་བསྒོ་བ་རྣར་གཟོན་ཞེས་པས་མཚོན། 不听 མི་ཉན་པ།

བཟ

བཟང་མཁན། གོས་བཟོ་མཁན་གྱི་བརྡ། 裁缝；缝工（旧词）

བཟའ། བཙུན་མོའམ་ཆུང་མ་སྟེ་རྒྱ་བཟའ་དང་བལ་བཟའ་ཞེས་པས་མཚོན། 后或妻子，རྒྱ་བཟའ། བལ་བཟའ།

བཟའ་ཟླ། བཟའ་ཚོ། ཁྱོ་ཤུག་སྟེ་སྐྱ་རྒྱན་སོགས་སུ་གསལ་འཕྲུལ་དུ་བཞེད། 夫妇 གཟའ།

བཟའ་བ། ཟ་མ། 食品；食物

བཟའ་ཤིང་། མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤིང་། 果树；开花的树

བཟི་བ། ར་རོ་བ། 醉；酩酊

བཟེ་རེ། གཟོད་སྲན་ཆུང་བའམ་གཞན་ཤ་ཅན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། བཟེ་རེ་ཆེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའང་བསྲན་ནུས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 脆弱；软弱

བཟེད་ཞལ། བཞེས་ཕོར། 碗；食具

བཟོ་ལྟ། སྣང་ས་ཀ 样子；态度；姿态

བཟོ་བོ། ལས་ཀྱི་བཟོ་བོ། 工人

བཟོད་པ། སྲོན་ཐུབ་པ། 忍

བཟླ

བཟླུགས་པ། ཞུས་པའམ་དྲིས་པའི་བརྡ། 陈述；问（旧词）

འ

འ་ཅག ཨུ་ཅག ཨུ་བུ་ཅག འེ་ཅག འོ་སྐོལ། རང་ཅག་གམ་ངེད་ཅག 我们

འ་ཞ། ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་། 阿夏（地名）

འ་ཨུར། ཙ་ཅོ། 嘈杂声

ཨུ་ནེ། འོ་ནེ། འདི་ཞེས་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལས་བརྒྱ་བར་བུ་ཁྱོད་འོ་ནེར་མ་འདུག་པར་འདིར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཡོད་པ་ལྟར་ན་དེར་ཞེས་པ་ལའང་འཇུག་གོ། 这两词都是འདི། 的旧词，也可以作那边和那里用

ཨུ་ལག ལྷ་མིའམ་གཡོག་པོ། 乌拉；雇工或仆人

ཨུ་ཁ། ཤ་ཁུའི་བརྡ། 肉汤（旧词）

ཨུ་སུ། ཨུ་སུ་ལ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ནག་པོ་ནི་ཤུ་ཧྲི་སྟེ། རྒྱ་ནག་གིས་ཡན་སུས་ཟེར་བ་སྔོ་ཚོད་དུ་བཟར་རུང་བ་དེ་ཡིན་ལ། དམ་ཆོས་ཀྱིས་ཟེར་མར་བཀྲལ་བ་ནི་མིན་ནོ། ། 芫荽

ཨུག་པ། བྱ་རོག་དགྲ། 枭；猫头鹰

ཨུང་ཧྲེང་། འོན་ཀྱང་གི་བརྡ། 但是（旧词）

ཨུང་ནས། འདི་ནས་ཀྱི་བརྡ། 於于；自是

ཨུད། ཨུད་པོ་ཆེ། ཚད་ལས་འདས་པའི་གཏམ། 大言；扬声称赞；赞不绝口

ཨུབས་པ། འདུས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ཨུབས་ཀྱིས་བསྡུས་ཞེས་པས་མཚོན། 集聚（旧词）ཨུབས་ཀྱིས་བསྡུས།

ཨུར་དང་ཨུར་ཟིང་། ཙ་ཅོའམ་ཀུ་ཅོ། 嘈杂；杂乱

ཝུར་སྒྲ། རྡོ་འཕེན་པའི་ཝུར་སྒྲ། 唔利（掷石声）

ཝུར་བ། ཆ་ག་བ། 蚱蜢；蚂蚱

ཝུར་མ། ཁུག་སྣའམ་ས་ཐལ་ཏེ་མདོན་བརྗོད་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའང་ཡོད། 烟尘；尘土

ཝུལ་ཟེ། ཧྭག་གི་འབར་བར་སྣམ་བུའི་སྐྱོན་ཞིག་ཏུ་གསུངས་སོ། ། 毛布上结的疙瘩

འོ་བརྒྱལ། དཀའ་ཚེགས། 辛苦；疲劳；困顿；困难

འོ་དོད། ངུད་མོ། 哀号；悲恸；悲啼

འོ་ན། འོན་ཀྱང་། འོན་ཏང་། འོན་ཏེ། བརྟག་པའི་ཚིག་ཕྲད་དེ་འོན་ཏང་ཞེས་པ་བརྗ་སྙིང་ངོ་། ། 那末；然则 འོན་ཏང་།

འོ་བྱེད། མཆུ་སྦྱོར་བ། 接吻

འོ་མ། བཏུང་བའི་འོ་མ། 乳

འོ་ཟི། འོད་ལྡན་དུ་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་དྲངས་པ་ལས། སྐུ་རེངས་ཟ་མ་འོ་ཟིར་བཤད། །འོ་ཟིས་ཉི་མ་ཤར་བར་དུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འོད་ཟིར་ཆུང་དུའི་མིང་ངོ་། ། 微弱的光

འོ་བཟི། འགྲོ་འདུག་ཡང་ཞིང་སྙིན་པོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་གཟི་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 举止轻浮 གཟི།

འོ་ཡོག ཨ་ལ་ཤེས། འོ་གཡོའམ་འོ་ཡོག་ནི་རྒྱ་ཕྲིའམ་ཕྲི་གུ་ཞེས་བཀྲལ་མོད། ཡིན་རྒྱུ་ནི་སོག་སྐད་དངོས་སོ། །

འོ་སེ། ཆེ་ཆུང་དབྱིབས་སོགས་སེ་འབྲུའི་ཤིང་དང་འདྲ་བའོ། ། 桑树

འོག་འབྱུ། ཨ་ལ་ཤེས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་མང་བ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའམ་གཞན་ལ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྟག不知息己多疑或向他人遮

饰多疑

འོག་པག སྨ་རྒྱན་དུ་སྐེད་པ་ལ་འཕྱང་བའི་ཚར་ཚར་ཞེས་དང་། ཞི་བྱུང་གིས། འོག་པག་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐེད་འོག་གི་ཆའི་རྒྱན་ཁྲིས་མ་གཅིག་པ་བརྒྱད་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཉེར་ལྔ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་མིང་ཞེས་བཤད་ཅིང་གཞན་དུ་གསང་ཁེབ་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 1. 妇人腹部的饰品 2. 遮私处的饰品

འོག་མ། གཤམ་མ། 下面；下部

འོད། འོད་ཟེར། སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བརྗོད་སྙིང་དུ་འོད་གཟེར་ཞེས་འབྱུང་། 光，也可写作 འོད་གཟེར།

འོད་ལྡན། སོ་སྔོང་ཕྱམ་ཙུ་ཏིག་དང་རྩ་བ་སྒོ་མའི་རྡོག་པོ་འདྲ་བ་ཁྲག་མཁྲིས་འཇོམས་པའི་མཆོག་གོ། 一种草药（像蓖麻）

འོད་པ། ཡོད་པའི་བརྗོད་སྙིང་སྟེ་སྐབས་འགར་ཆུ་འདྲེན་པའི་ཡུར་བ་ལའང་འཇུག་གོ། 有；存在（旧词）ཡོད་པ།

འོད་མ། སྨྱུག་མའི་རིགས་ཚིགས་བརྒྱ་བ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། ། 百节竹

འོད་མཛེས། འོལ་ཕྱོད། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་གོ། 大数字名

འོན་པ། རྣ་དབང་ཉམས་པ། 聋子

འོན་སེང་། ཕག་ཞན་དུ་བཀྲལ་བ་ཡོད་མོད་རྩད་གཅོད་ཀྱི་བརྡའོ། ། 调查；打听

འོབས། དོང་གི་འོབས། 地洞；谷坑

འོམ་བུ། བོད་དུ་སྨིན་སྨྱིག་གི་ཡམ་ཤིང་དུ་བྱེད་པ་སྨན་དཔེར་སྦྱོར་ཐང་དང་གཡུ་ཤིང་དང་རྒྱ་ཤིང་ཡང་ཟེར། 红柳；三川柳

འོར། ནད་ཀྱི་རིགས་ཤིག 水肿；水泡（病名）

འོར་འགའ། ལན་འགའི་བརྡ། 间或；有时（旧词）

འོར་ཆེ། སྐུ་དྲིན་དང་བཀའ་དྲིན་དུ་བཤད་དེ། བློ་སྦྱོང་ལས། འོར་ཆེ་མ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་ངོ་། ། 谢谢

འོར་བ། བོར་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིགས་པ་འོར་ལ་རེངས་པར་ཚུར་མཐོག ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། མཁས་འབྱུང་དུ་འོར་བ་ནི་སྦྱིབ་པའམ་བོར་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། 丢弃(旧词)，也可写 བོར་བ། འོར་བ།

འོལ་ཀ ཆུ་ཀ། 渠道

འོལ་ཁ། དཀར་སེར་འདྲེས་པའི་མདངས། 黄白间色；黄白相杂的颜色

འོལ་སྤྱི། རོན་སྤྱི། 粗略；大略

འོལ་བ། བྱ་ནེ་ལེ། 鹰

འོལ་མོ་སེ། སྨན་གྱི་འདྲ་དཔེར། འོལ་མོ་སེ་ནི་ཁྲག་གི་རྒྱལ་བ་འདྲ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་མདའ་རྒྱུས་པར་འདོད་པའང་ཡོད། 1. 怀牛夕（药名）2. 赤包子 3. 弓弦

འོལ་ཚོད། མ་བརྟགས་པ། 粗率；鲁莽；不加思虑

འོས་པ། ཚོག་པའམ་རུང་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཕྱི་རོལ་གཅེར་བུ་བའི་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ་འ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 应该；合理；可以

ཡ

ཡ། ཟུང་མིན། 单；双

ཡ་ག ངན་སྨྲས། 恶语；恶言

ཡ་གང་། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་ཡིད་ཡལ། ཡལ་ཡོལ། ཡལ། ཡད་ཡོད། ཡམ་ཡོམ། ཡོང་ཏན། ཡིད་འཕྱོ། ཡག་ཡག གཡོ་ལྡིག ཡ་མེ། ཡུན་འགྲངས། ཡལ་སྦྱོང་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 大数名

ཡ་གད། ཀང་རྟེན་ནམ་སྐས་ཀྱི་བརྡ། 脚凳或梯(旧词)

ཡ་གི སྟེང་མ། 上面

ཡ་གྱལ། ནང་གསེས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། 其中之一;支

ཡ་མགལ། ཁའི་ཡ་ཁ་སྟེ་མ་ཁ་ལ་མ་མགལ་ཟེར་བའང་མཚོན། 上唇;上嘴;上牙床,མ་མགལ།

ཡ་ང་། སྐྲག་པ། 畏惧;危险;惊惶;可怕;惨酷

ཡ་སྟགས། མིག་དབང་རབ་གསལ་དུ་ཡས་ཐགས་ཏེ་མདོས་ཞེས་འབྱུང་ལ་གྲོང་ཚིག་ཏུ་ཡས་སྟགས་ཀྱང་ཟེར་བ་དང་ཐོག་མའི་བློ་སྦྱོང་བརྡ་བཀྲོལ་དུ་གཏོ་མདོས་ཀྱི་རྫས་ཏེ་ཡས་བསགས་ཀྱང་ཟེར་བར་བཤད། 送魔用的十字架

ཡ་བོ། ཤན་པའམ་རི་དྭགས་སོགས་བསད་ནས་ཤ་འཚོང་མཁན། 猎人;猎卖野味者

ཡ་ཐོག སྔོན་དུས། 昔日;从前

ཡ་མ་བརླ། སྙིང་པོ་མེད་པའམ་མི་བདེན་པའི་བརྡ་སྙིང་སྟེ་བརླ་ལ་འཕྲུལ་མེད་པའང་ཡོད། 无意义;不真实(旧词)

ཡ་མཚན། ངོ་མཚར། 稀奇;惊奇;奇怪;稀有

ཡ་ཡ་བོ། སེམས་དབང་མེད་དུ་གཡོས་ནས་བརྟན་མི་ཚུགས་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱུན་སྣང་དུ་འདི་ལ་ཡིང་ཡིང་བོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 心不自禁;惶惶不安 ཡིང་ཡིང་བོ།

ཡ་ཟ་མ་ལུག ཇི་ལྟར་ཟོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མ་ཞུ་བར་ཐུར་དུ་འབྱུང་བའི་མིང་། 食不

消而下泻(病)

ཡ་ཡོ། ཡོ་བ། ཡོན་པོ། ཀྱ་ཀྱུ་ཅན་ཏེ་དྲང་པོ་མིན་པ། 诡诈；欺骗；不正直

ཡ་རབས། བཟང་པ། 上流；上品；好的

ཡ་ལད། གོ་ཆ། 铠；甲

ཡག མཛེས་པའི་ཐལ་སྐད་དེ་ཡགས་ཞེས་པའང་འཐད། 好；美，也可写ཡགས།

ཡང་དག བདེན་པའི་ཡང་དག正确；真正

ཡང་ན། ཚིག་ཕྲད། 或者；或是

ཡང་བ། ལྡི་བའི་ཟློ། 轻

ཡང་མིག ཨ་ལོང་། 环子

ཡང་། ཡང་ཡང་། སླར་ཡང་གི་ཕྲད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་པའང་མཚོན། 再再；再三，也写ཡང་དང་ཡང་དུ།

ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེ་བ། 广阔；广大

ཡན་གར། སྒེར་བ། 私的；单另

ཡན་པ། འཕྱུན་པ། 1. 另一；单另 2. 二流子

ཡན་ལག ཀང་ལག་དང་ཆ་ཤས། 支分；分子

ཡབ། ཕའི་ཞེ་ས། 父尊称

ཡབ་ཆ། མཁོ་ཆས། 必需品

ཡབ་ཡབ་པོ། ཤེར་མདོ་ལས་འབྱུང་སྐྱེ་དབང་པོ་རྣོད་པའི་མིང་། 乱用五官

ཡམ་ཤིང་། མེ་མཆོད་ཀྱི་ཡམ་ཤིང་། 柴火；然木(诵经用)

ཡམས། འགོ་ནད། 瘟疫；传染病

ཡར། སྟོད། 上；上面；上方

ཡར་བ། བྲོས་པ། 逃跑

ཡར་མ། མངོན་བརྗོད་དུ་བེའུ་སྐྱེས་ནས་ལོ་གཅིག་ལོན་པའི་མིང་ཞེས་འབྱུང་། 生犊后未满一牛的乳牛

ཡལ་ག ཤིང་གི་ཡལ་ག 枝桠

ཡལ་བ། དེངས་པའི་ཡལ་བ། 消失；走去；消灭；过去

ཡལ་བོར། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ། 抛弃；背离

ཡལ་ཟུག རྒྱལ་བཙུགས་པ། 下注；下赌注

ཡལ་ཕྱུལ། དུས་ཐུང་ངུ། 瞬息；霎时

ཡི་ག སེམས། 心中

ཡི་གེ དབྱངས་གསལ་སོགས་ཏེ་མིང་བསྡུས་པས་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་སོགས་སོ། ། 字；文字，如 ཡིག རྒྱ་ཡིག བོད་ཡིག

ཡི་ཆད། སེམས་ཐང་ཆད་པ། 灰心；失意

ཡི་དྭགས། རིགས་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ། 饿鬼（六道内之一）

ཡི་དམ། དམ་བཅའ། 立誓；决定；肯定

ཡི་མུག སེམས་སྡུག 尤愁；尤烦

ཡི་རྗོ། དགའ་བའི་བརྡ། 喜悦（旧词）

ཡི་རང་། དགའ་བ། 喜；赞成

ཡིད། སེམས། 意；心意

ཡིད་གཉིས། ཐེ་ཚོམ། 二心；怀疑；疑惑

ཡིད་སྲུབས། བདུད་ཀྱི་མིང་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་སྤྲུལ་ཚིག་གིས་བཏགས་པར་བཤད་སོད། ཟླ་རྒྱན་གྱི་འོད་སྣང་ཐད་ཀའི་མཚན་ཁྱུར། བསྲུང་བ་ལ་སྔོན་འདུག་

ཡོད་ཀྱང་། འོད་སྲུངས་ས་སྲུངས་གཞི་སྲུངས་སོགས་མང་པོ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མིང་ལ་བསྡུ་བ་བྱས་པ་སྔོ་སྐྲོས་པ་དང་དགེ་སྐྲོས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། བྱིན་རླབས། ཆོས་སྐྱབས། གོས་ཀླུབས་སོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་བསྡུས་པའང་མཚོན། 扰意(魔名)

ཡིན་པ། ཡིན་པའི་ཟླ། 是;肯定

ཡིབས། དབྱིབས་ཀྱི་བརྡ། 形状(旧词)

ཡུ་གུ་ཤིང་། ཡུ་གུ་ཤིང་ལ་ཙུག་པ་བཙད་འཕྱོར་དང་། ཧྲེ་ཧྲེ་ཤིང་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་ཞིང་མེ་ཏོག་དམར་སེར་དང་སྔོན་པོ་འཆར་བའི་རིགས་གཉིས་ཡོད། 三七(药名)ཙུག་པ་བཙད་འཕྱོར། ཧྲེ་ཧྲེ་ཤིང་།

ཡུ་བ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡུ་བ། 柄;把子

ཡུ་བུ་ཅག ངེད་ཅག་གམ་རང་ཅག 我们;吾等

ཡུ་བོ། རྭ་མེད་པའི་ཡུ་བོ། 无角的牛羊

ཡུ་མོ། ཤྭ་བའི་ཡུ་མོ། 母鹿;牝鹿

ཡུ་མོ་མདེའུ་འབྱིན། བུ་རོ་འདོན་པའི་མཆོག་སྟེ་དེ་ཡང་ཡུ་མོས་རྙེད་པར་གྲགས་སོ། ། 能下死胎儿的一种草药

ཡུ་ཁ། ལི་ཤིའི་མེ་ཏོག་ཏུ་ཐུག་པ་ཞིག་གི་མིང་དུ་བཤད་དེ་ཤ་ཁུ་དང་གཅིག་གམ་བརྟག 肉汤

ཡུག ཡུག་ཕྲན། དར་གོས་རས་སོགས་མ་བཅད་པའི་ཁ་གསར་རམ་གསར་བཞམ་ཐགས་ཕྲུང་མ་ཞེས་ཞེ་རྟུང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། 匹;整匹(如一匹布)

ཡུག་པ། རྐང་པའི་བརྡ། 脚;腿(旧词)

ཡུག་ཐུད། ཨ་ལ་ཤིས་ཚ་ལོའི་མིང་དུ་བཤད་དེ་འདི་ཡང་སོག་སྐད་དངོས་སོ། །

ཡུགས། གསེར་གར་ཡོད་དུ་ཡོད་པའི་རྡོའུ་སྨུག་པོ་ཞིག་གོ། 金矿地所有的一种紫色石子

ཡུགས་ས་མོ། ཁྱོ་བྲལ་མ་སྟེ་ཡུག་ས་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་། 寡妇，也可写 ཡུག་ས།

ཡུང་བ། སྐྱ་སེར། 姜黄

ཡུང་མ། ཉུངས་མ། 蔓茎；芜芹；蔓芹

ཡུངས་དཀར། འབྲུ་རིགས། 白芥子；白莱子

ཡུད་ཙམ། སྔོན་གསལ་མཆན་ལས་དཔྱུགས་འབྲུང་རྟུབ་ཙམ་དང་མངོན་བརྗོད་སོགས་སུ་མིག་འཛུམ་ཆིག་འབྲུམ་དགུ་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱའི་ཡུན་ལ་བཤད་དོ། ། 瞬息；霎时

ཡུན་ཚད། དུས་ཀྱི་ཡུན། 时距；期间

ཡུམ། མའི་ཞེ་ཚིག 母尊称

ཡུར། གཡུར། གཉིད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཞེས་འབྲུང་སྟེ་དེང་སང་གཉིད་དུ་སོང་བ་ལ་གཉིད་དུ་ཡུར་ཞེས་ཟེར། 睡（旧词）；睡着了，གཉིད་དུ་ཡུར།

ཡུར་བ། ཆུའི་ལམ། 水沟；渠道

ཡུལ། གཞལ་བྱ་དང་། བྱེ་བའི་གྲོང་གིས་ངེས་བཅིངས་ཡུལ། །འབྲུམ་ཕྲག་གྲོང་གིས་ཡུལ་འཁོར་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀར་འཇུག་ཅིང་ཡུལ་ལྗོངས་དང་ཡུལ་ཁམས་ཞེས་པའང་མཚོན། 1. 境界 2. 地方

ཡུལ་ངན། གནམ་རུབ་པའི་ཡུལ་ངན། 阴罩；阴暗

ཡུལ་ཡུལ་བོ། སྐྲག་པའམ་ངོ་ཚ་བ། 1. 怕；畏惧 2. 羞；惭愧

ཡུས། བདེན་པའི་བརྡ། 实在（旧词）

ཡེ་འགྲོགས། ཨ་ལ་ཤས་འགོ་བའི་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཡང་ན་མི་འདོད་པ་དང་

སྒྱུར་བའི་མི་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར། 1. 传染病之一 2. 一种缠人的鬼

ཡེ་འབྱམས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བརྡ། 空性(佛语的旧词)

ཡེ་ཤེས། མཁྱེན་པ། 智;佛智

ཡེགས། འཛིངས་པ་སྟེ་སྐྲ་འཛིངས་ལ་མགོ་ཡེགས་ཟེར་བས་མཚོན་ཞིང་སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་ཁྲིམ་ཐབ་ཤེ་བའི་སྐྲ་ལོ་ལྟར་མགོ་ཡེགས་པ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 松散 མགོ་ཡེགས།

ཡེངས་པ། སེམས་འཕྲོ་བ། 散乱;心思外骛

ཡེར་བ། སྐྲག་པ། 畏惧

ཡེལ་འཁྱིལ། ཟུང་འཇུག་གི་བརྡ། 双入(密教术语;旧词)

ཡོ། ཐམས་ཅད། 全体

ཡོ་བྱད། མཁོ་ཆས། 资具;家具;用具

ཡོ་རེ་བ། 形容重与高的副词,如:ལྕི་ཡེ་རེ་བ།

ཡོ་ལང་། ཨ་ལ་ཤས་མཚར་སྐྱིད་ཅེས་ཟེར་སྲོད་ཡོ་བྱད་མང་པོའི་ལང་ལོང་གིས་སྟེ་བའི་དགའ་སྟོན་ལྟ་བུའི་མིང་ངོ་། ། 1. 玩乐;行乐;宴乐 2. 稀奇的家具

ཡོ་ལེ། འགྲོ་ཐབས་འདུག་ཐབས་ཅེས་པའི་བརྡ་སྟེ་ཡོ་ལེ་ཕྱོད་དེ་ཞེས་པའང་མཚོན། 得过且过;敷衍塞责

ཡོག་པ། གོས་ཀྱིས་ཡོག་པ། 遮盖(以衣等)

ཡོག་སྨི། དཀར་ནག་རིགས་གཉིས་ཏེ་ཤིང་མ་ལུས་ཀྱི་ཚལ་ལོ། ། 一种有刺灌木

ཡོང་། ཡོང་ཡེ། ངེས་པར་རམ་གཏན་ནས་སམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པའོ། ། 决定;永远

ཡོངས་འདུ་ས་རྫོལ། དཔག་བསམ་ཤིང་། 榕树（如意树）

ཡོད་པ། ཆོས། 存在；有；万物

ཡོན། རིན་གོང་། 费；资；价钱

ཡོན་ཏན། ཁྱད་ཆོས། 学问；功德；特点

ཡོབ་ཡོབ། རྐང་བའི་བརྡ། 足（旧词）

ཡོམ་ཡོམ། འགུལ་བ། 摇幌

ཡོལ། དུས་ལས་ཡོལ། 越过；过去

ཡོལ་གོ སྣོད་སྤྱིའི་མིང་། 器皿；器皿总名

ཡོལ་བ། སྒྲིབ་བྱེད། 幔；帘

ཡོས། ནས་བརྔོས་པ། 炒花；炒熟的青稞

གཡ

གཡག ཕྱུགས་ཀྱི་གཡག公牦牛

གཡང་། དཔལ་གྱི་གཡང་། 福；幸福

གཡང་དཀར། ལུག 绵羊

གཡང་མོ། ལུག 绵羊

གཡང་རྗེ། ལི་གུར་ལས་ལུགས་དང་རྒྱུ་མཚན་བསྙད་པ་ལ་གཡང་རྗེ་ཞེས་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་བཤད་དོ། །说明道理；述明原因

གཡང་གཞི། པགས་པ། 皮

གཡང་ལུགས། གོས་སྐ་རགས་ཀྱིས་མ་བསྡམས་པར་སྟོད་པོར་གྱོན་ལུགས་ཀྱི་མིང་། 穿衣宽松而不系腰带

གཡང་ས། བྲག་གི་གཡང་ས། 险地；深渊

གཡན་པ། རྫོ། 疥疮；癣疥

གཡབ། སྨྲ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་སྟེ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་པའི་མིང་། 行淫

གཡབ་མོ། འབོད་པ། 招呼；招手；作手势

གཡམ་རྒྱུག ཞར་ལ་རྒྱུག་ཅེས་པ་སྟེ་གཡམ་ནི་ཞར་གྱི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །跟着跑；副（旧词）གཡམ།

གཡམ་པ། རྡོའི་གཡམ་པ། 石板；盖屋顶的石板

གཡའ། ཟངས་མའི་གཡའ་དང་གཡའ་རི་གཞི་གར་འདུག 1. 铜绿 2. 片岩石

གཡའ་ཀྱི་མ། རྩ་ལས་སྐྱེ་བ་མཁྲིས་པར་ཕན་ཞིང་ཁྲག་དར་ཡ་ཀན་ཡང་ཟེར། 治胆病的一种草药

གཡའ་བ། འདར་སྨམ་བྱེད་པ། 颤抖；战栗；发抖

གཡར། ཁའམ་གདོང་དང་མདུན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་གཡར་ཞེན་ཁས་ཞེན་དང་གཡར་ཚ་ངོ་ཚ་དང་། གཡར་སྨྲུན་འདྲེན་ཡིན་པ་རྣམས་ཀུང་མཚོན། 口；面；前（旧词），如 གཡར་ཞེན། ཁས་ཞེན། གཡར་ཚ། ངོ་ཚ། གཡར་འདྲེན། སྨྲུན་འདྲེན།

གཡར་ཁྲལ། ཁ་ཁྲལ་ལམ་ངོ་ཁྲལ། 人口税；人头税

གཡར་དམ། དམ་བཅའི་བརྡ། 立誓（旧词）

གཡར་མོ་ཐང་། ལུ་གུ་མེ་ཏོག་ཟེར་ཏེ་དབྱིད་ཀྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་སྐྲང་ནས་འཇོམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ། མདོ་ཁམས་གཡར་མོ་ཐང་ཞེས་པའང་འདིའི་སྔོ་ནས་བཏགས་ཤིང་། དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་གཡེར་མོ་ཐང་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 治肿病的一种草药

གཡར་ལམ། མདུན་དང་རྨི་ལམ་གྱི་བརྡ། 前面或梦（旧词）

གཡལ་བ། སྐྱ་བའམ་ཁ་གདངས་པའམ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པ། 呵欠

གཡས། གཡོན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཕྱོགས། 左；右

གཡིགས། གཡེར་མས་གཡིགས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་གཡེར་མ་ཟོས་པས་ཁ་རྩེ་སྦྲིད་པའི་མིང་ངོ་། ། 吃花椒后口舌发麻

གཡིས། འབྲུ་མར། 油

གཡུ། རྡུག་དཀར་རྡུག་དམར་སོགས་རིགས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་མཆོག་ནི་མཚོ་མ་རྫོས་པའི་གཏིང་ནས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། ། 松石 མ་རྫོས་པ།

གཡུང་། ཞན་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྨན་གཞུང་དུ་རྒོད་གཡུང་ཞེས་བཤད་པས་མཚོན་ཞིང་། ཡང་ན་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་དུ་རྟ་ཙང་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བཤད་པའི་སྐབས་གཡུང་བརྟན་ཆེ་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྲུན་པའམ་ཐུལ་བའི་མིང་སྟེ་ཕལ་སྐད་དུའང་སྣང་ངོ་། ། 1. 衰弱 2. 驯顺 རྒོད། གཡུང་།

གཡུང་དྲུང་། རྟག་པའམ་བརྟན་པ། 常常；固定；常在；坚固

གཡུང་མོ། གཡུང་པོ། གདོལ་བ་སྟེ་རིགས་ངན་དང་ཀླ་ཀློ། 印度古时一种阶级的女人

གཡུར་ཟ། འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་། སྙེ་མ་འཕྱང་བ་དང་། འབྲུའི་སྙེ་མ་སོགས་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕལ་སྐད་དུ་ཞིང་གི་ལོ་ཏ་རྒྱུག་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་མིང་ངོ་། །1. 果实成熟 2. 谷穗下垂 3. 谷穗或果实磊磊 4. 麦浪，ལོ་ཏ་རྒྱུག་པ།

གཡུལ། འཐབ་པ། 战阵；战争

གཡུལ་ཁ། སྙིགས་མའམ་ཐ་ཤལ་བའི་ཚིགས་ཀྱི་མིང་དུ་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་

ཅིང་། ཕལ་སྐད་དུ་སྙེ་མ་རྡུང་བའི་གཞི་ལ་གྲགས་སོ། ། 1.垃圾堆 2.贱物堆 3.打禾场

གཡི། ཀླི་ཤིའི་སེ་ཏོག་ཏུ་སྔོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་འགྲེལ་དྲངས་པ་ལས། དགོན་པ་ནི་གྲོང་ལས་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ཕན་ཆད་དོ། །གཡི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རིང་བའོ། །ཞེས་སོ། །荒滩

གཡིན། ངོ་ཚ་བ། 羞耻

གཡིན་སྒྲོ། ཅོ་འདྲི་བ། སྡང་བ། སྡིགས་པ། དེད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་ངོ་། ། 抗衡；骂；赶；撵

གཡེམ། འདོད་པ། 淫

གཡེམ་མ། བུད་མེད་འཛྭན་མ་སྐྱེ་གཡེམས་སུ་ཕྱིས་པའང་མཐོང་། 淫妇；娼妇

གཡེར་ཁ། དྲིལ་ཆུང་གཡེར་མའི་ཁ་ཅན། 小铃(形似花椒开口的小铃)

གཡེར་བ། མཚར་སྡིག་ཆེ་བ་སྐྱེ་བུད་མེད་གཡེར་མོ་ཞེས་པས་མཚོན། 阔气；盛装 བུད་མེད་གཡེར་མོ།

གཡེར་པོ། མཁས་པའམ་ཤེམས་པའི་བརྡ། 1.专家；精通者 2.聪明；智慧；巧者(旧词)

གཡེར་བག སྣང་གསལ་ཅན་ཏེ་སྣང་བ་ཆེ་བའི་གནས་དང་རྩེ་དགོད་དམ་ག་ཆད་དུ་དགོད་པ་དང་དབེན་པའི་མིང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། 1.发光体 2.僻静地 3.好笑者；喜笑者

གཡེར་མ། རྩ་ཁ་འབྱེད་ཅིང་ཟ་འཕྲུག་ལ་ཕན་པ། སྔོད་དུ་བྱེད་པ་དེའོ། ། 花椒

གཡེར་ཤིང་། འབྲུམ་ཚད་སེལ་བར་བསྔགས་ཏེ་གཡེར་མའི་ཤིང་དུ་ངོས་འཛིན་པ་མིན་པར་བཤད། 腹泻病的一种药

གཡེལ་བ། ཕྱིར་ཕྱོགས་པའམ་བརྩོན་པ་ཞན་པ། 怠惰；疲踢；外向

གཡོ། རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཡོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 1. 动摇 2. 伪装；假装 གཡོ།

གཡོ་ལྡན། ནུབ་གླིང་གི་གླིང་ཕྲན་ནུབ་མ། 动摇者；具动者；佛经中西方的西小洲

གཡོན་མ། བུད་མེད་གཡོ་ཅན། 诡诈的妇人

གཡོར་བ། གཡོགས་པའམ་བསྒྲིབས་པའམ་འགེབས་པ། 障；盖住

གཡོར་མོ། གྲུའི་དར་པོ་ཆེ། 帆

གཡོར་པོ། ངག་སྒྲོན་ དྲིས་ལན་དུ། གཡོར་པོ་འདི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གྲྭ་ནང་ལ་ཀྱི་ནང་ལ་གཡོར་པོ་ཕྱི་ནང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་རྒྱུན་པོར་ཡང་། གཡོར་པོའི་བུ་མོ་གཡུར་ཟ་ཉེམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས…… གསུངས་ཀྱང་མགོ་ཆུང་བར་སེམས་ཏེ་ཡ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 西藏中部地名

ར

ར། ར་སྐྱེས། ར་མ། ལུག་གི་ཟླ་བོ་སྐྱེ་དེ་ཆུང་བ་ལ་རེའུ་ཟེར། 山羊 རེའུ།

ར་གན། ཟངས་ཀྱི་རིགས་གཡའ་ཕྱིས་མིག་ལ་ཕན་ཞིང་ཚོག་བསྲུས་པས་རག་ཟེར། 黄铜 རག

ར་མཉེ། ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་སྐྱེད་ཅིང་ཡི་ག་འབྱེད་པའི་ཟོ་སྨན་ཞིག་སྟེ་འདི་ལ་སྨན་རམ་དང་ར་མོ་ཤག་ཟེར་བ་ཡུལ་སྐད་དུ་བཤད། 白芨（药名）སྨན་རམ། ར་མོ་ཤག

ར་མདའ། ཟླ་བོ། 伙伴；同伴

ར་བ། ཁང་བའི་ར་བ། 院子；圈子

ར་ས། ངག་སྒྲོན་དྲིས་ལན་དུ་བཅད་པའམ་བཞོགས་པའི་མིང་དུ་གསུངས་ཏེ་བཏག 截；砍；折；削

ར་རི། དྲི་མ། 垢污

ར་རོ། མྱོས་པའམ་བཟི་བ། 酩酊；昏或醉

རག རག་མ། རྒྱ་འགོག་པའི་རྒྱ་ཡོན་ཏེ་རགས་སུ་ཐིས་པའང་ཡོད།
1. 铜；黄铜 རགས། 2. 堤；水堤

རག་ལས། གཞན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའམ་གཉེར་གཏད་དེ་རག་ལུས་སུ་ཕྱིས་ཀྱང་འཐད། 依赖；在于；转依，也可写 རག་ལུས།

རག་ཤ། ལི་ཤུར་ལས་རུ་དྲཀྵ་ཞེས་པ་དྲག་པོའི་མིག་ཅེས་པ་ཟུར་ཆག་པས་རག་ཤ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རུ་རག་ཤ། ཚེར་རག་ཤ། ཁམ་རག་ཤ་སྟེ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 做念珠的一种果核

རགས་པ། སྦོམ་པོའམ་ཆེ་ལོང་ངམ་མང་པོ། 粗；大略；大概

རང་རྐྱ། རང་ཚུགས། 独立；自立

རང་ག་བ། ཐ་མལ་བ། 一般的；普通的；随便的

རང་ཅག ངེད་ཅག 我们；吾等

རང་འཐག ཆུ་འཐག་པའི་རང་འཐག 水磨

རང་མཚན། དངོས་པོ། 自相（佛语）

རང་བཞིན། ངོ་བོ། 1.自体；本性 2.本性；性质

རང་རིག འཛིན་རྣམ། 自了；能执相（佛语）

རང་རེ། འོ་སྐོལ། 吾人；我们

རང་རྫོང་། སྣང་གནོང་། 高低

རངས་པ། དགའ་བ། 喜欢；大喜

རངས་བོ། ཧྲིལ་པོ། 全部；总；全体

རད་པ། གོས་ཀྱི་བརྡ། 衣服（旧词）

རན་པ། རྩྭའི་རིགས་ཤིག 茆草（草类之一）

རབ། མཆོག་དང་ཆུའི་འཇུག་ངོགས་གཉིས་ཀར་འཇུག 1.上；上品 2.渡口

རབ་རིབ། མིག་ནད། 翳；雾（眼病）

རབ་བཀྲམ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་རིག་སྟོམ། རབ་ཡས། སྙོམ་བསྐལ། བསྐབ་ཡས། རིམ་འགྲོས། རབ་འབྱམས། རེ་གཅིག་ནས་རེ་དགུའི་བར་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 大数名

རབས། རྒྱུན་དང་ཕྲེང་བ། 1.辈；世；代 2.朝代 3.相继相承

རམ་འདེགས། གྲོགས་བྱེད་པ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་ར་མདེགས་བུ་བྱིས་པ་འཐད་མིན་དཔྱད། 帮助

རམ་བུ། ཚ་འབྲུ་གཅོད་ཅིང་རམ་པ་ཡང་ཟེར། 白茅根，能治赤痢疾的一种草药，也叫 རམ་པ།

རམ་ཕྱིས། སྣག་བུམ་གྱི་བརྡ། 墨瓶（旧词）

རམ་ཕག འབྱོར་བའི་བརྡ། 富有（旧词）

རམས། ཚོན་དུ་བྱེད་པ་སེས་ཚིག་ལ་ཕན་ཞིང་། དེ་ཡང་སེང་གེའི་སྤྱན་དང་

ཤིང་ཞིག་གི་ཁཎྜར་བཤད་པ་ཡོད་མོད་སའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བར་སྨན་གཞུང་ལས་བཤད། 青 ;蓝 ,一种染料

རལ་ག　རལ་གུ།　སྣམ་གོས་དང་གོས་ཕུ་དུང་ཅན་གཉིས་ཀའི་མིང་ཡིན་ཞིང་སྐབས་འགར་རལ་གུ་ཞེས་པ་སྟོད་ཀོར་ལའང་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རལླ་ཀ་ཟུར་ཆག་པའོ། ། 1. 褐衣 2. 有袖衣 3. 披肩，系梵文རལླ་ཀ的转音

རལ་གྲི།　རལ་ཁ་བྱེད་པའི་གྲི་སྟེ། ལི་གུར་ལས། ཆེད་སྤྱིན་སོགས་ཡ་བཏགས་པ་དང་། རལ་གྱི་སོགས་ནི་ལོ་ཙྭ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡུལ་སྐད་ཨོར་བར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ངེས་པར་བྱའོ། ། 剑

རལ་བ།　མགོ་སྐྲས་དང་། ཞིག་ཐོར་དུ་སོང་བ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 辫子；发 2. 坏烂；褴褛

རས་འབྲས།　གང་བུའི་ནང་ནས་རས་བལ་འབྱུང་བ་ད་ལྷ་གོས་ཀྱི་བར་ཚངས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་འབྲས་བུའོ། ། 棉籽；棉花籽

རི་དང་རི་བོ།　ས་འཛིན་ཏེ་ཛ་རི་དང་སྤང་རི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཛ་རི། སྤང་རི། 山

རི་བ།　རིན་གོང་། 价值；价钱

རི་མོ།　མཆོད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་བྲིས་པའི་རི་མོ་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 画；图样；花纹 2. 供养；祭祀

རི་འོར།　གླིང་འབྲུམ་བཟ་བཀོལ་དུ་རི་ཐག་པའི་མིང་དུ་བཤད། 居住山崖者

རི་རབ།　ལྷུན་པོ། 山王；须弥芦山

རི་ལུ།　རིལ་བུ།　ཟན་སོགས་གོང་བུར་བསྒྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་མིང་། 丸子

རིག་པ། སྒྲའམ་མཁས་བྱའི་གནས། 1. 智慧；聪明 2. 学术；明处

རིགས། རྟས། རིགས་ནི་སྤྱི་དང་རྟས་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་ཏེ་མཚོན། 类；种；族 རིགས། རྟས།

རིང་བསྲེལ། འཕེལ་གདུང་། 舍利；佛骨

རིངས་པ། བྲེལ་བ། 匆忙；迅速

རིད་པ། སྐེམ་པོ། 瘦；憔悴；消瘦

རིན་ཐང་། རི་བ། 价值

རིན་པོ་ཆེ། དཀོན་པའི་ཆས་རྫོད་པ་སྟེ་རིན་ཆེན་དང་། བརྡ་རྙིང་བར་རིན་ཅན་ཡང་ཟེར། 珍宝 རིན་ཆེན། རིན་ཅན།

རིམ་གྲོ། བཀུར་སྟི། 供养；祭祀；恭敬

རིམ་པ། གོ་རིམ། 次序；次第

རིམས། འགོ་ནད། 疫；温疫

རིལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡ། 全体；全部；一切(旧词)

རིལ་བ། ཁྲུས་དུམ། 洗面瓶；汤瓶

རིལ་པོ། རྫིལ་པོ། 全体；囫囵

རིལ་མོ། གོར་གོར། 圆；球形

རིལ་མ། ལུག་གི་རིལ་མ། 粪粒；羊粪

རིས། སྡེ་ཚན། 部；部份

རིས་སུ་བོར། ཡལ་བོར། 抛弃；背弃；丢弃

རུ་སྐྱེ། རུས་སྐྱེ། གྲུ་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་ཁེམ་ཆེན་པོ། 桨

རུ་ང་། མ་དགའ་བ། 憎恶；不喜

རུ་ཏ། དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སྤོས་ཀྱི་སྦྱོར་སྡེབ་ལ་མཁོ་ཆེ་བ

ལིགས་སྦུར་སྨད་ཟུར་ཆག་པར་བཤད། 冲木香(药名)

རུ་དར། གཡུལ་གྱི་སར་དམག་དཔོན་གནས་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་མཚན་མ་སྟེ་བ་དན། 战线上军官所插指示住处的旗子

རུ་སྡེ། ཀྲོང་སྡེ། 村子；庄村

རུ་བ། འབྲོག་པའི་རུ་བ། 牧村

རུ་མ། ས་བོན་ནམ་རུ་སྦི། 种子；酵

རུག རུག་གིས་སྨིན་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཅམ་གྱིས་སྨིན་ཞེས་པའོ། །རུག་གིས་སྨིན། 即刻；立时

རུག་སྒོག སྲིབ་སོགས་གསོམ་སར་སྐྱེ་བའི་སྒོག་རིགས་ཤིག་གོ། 山阴松林中所生的一种野蒜

རུང་ཁུས་ཟ་བ། གཏུམ་པོའི་བཙན་སྙིང་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་རུས་ཁུ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཁུངས་ཚོལ། 暴戾；凶暴(旧词)

རུང་བ། ཆོག་པ། 可以

རུད་རུད་པོ། རྩུབ་པ། 粗糙；粗劣；粗恶

རུབ་ཆས། གྲབས་ཆས་ཏེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ། 摒挡；收拾行装

རུབ་པ། མི་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དང་མུན་འཐིབས་པ་ལྟ་བུར་སྐབས་དང་སྦྱར། 1. 聚集 2. 密布；黑暗

རུམ། ཕང་བ། 怀中；怀抱

རུས་སྦལ། རུས་གོང་དུ་གནས་འཆའ་བའི་སྦལ་བ་ཞིག་སྟེ་རུ་སྦལ་ཞེས་ཀྱང་དག་པར་རྣམས་སུ་སྣང་། 龟，也写作 རུ་སྦལ།

རུས་ཚིག། པུས་མོ། 膝；膝盖

རེ་སྐོན། ལོ་དབྱིབས་སྐྱེ་ཚུལ་པདྨ་ཏ་དང་འདྲ་བ་རྩི་དམར་ཁང་གཅིག་ཀྱང་ཟེར། 丹参(药名)རྩི་དམར་ཁང་གཅིག

རེ་ལྡག་པ། ཙ་བས་མོག་བུ་བྱེད་པ་མོག་ཤིང་བ་དང་མོག་ལྕུམ་པའང་ཟེར། 大戟;馒头花(药名)མོག་ཤིང་བ། མོག་ལྕུམ་པ།

རེ་ལྟར་ཐོགས་པ། ཡུན་མི་འགྱངས་ཙམ་ཐོགས་པ་ཞེས་པའི་བརྡའོ། ། 不久即到;不久即达

རེ་ལྡེ། རྩྭ་ལྷས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོད། རྩྭ་གདན། ལྷས་མ། སྣམ་སྦྱིད་ཀྱི་ཕྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་། 1. 草编谷屯 2. 席 3. 缨毛毯

རེ་དམའ། བུད་མེད་དེ་ཡ་ལ་ཤས་རེས་མ་ཞེས་བྲིས་པའི་ཁུངས་ཚོལ། 妇女;女人

རེའུ་མིག རི་མོ་ཕྲ་མོའི་དྲ་མིག格子;表格;花纹格子

རེ་ཞིག རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རེ་ཞིག་ནི་སྔོན་ལ་འདི་བྱ་ལ་དེ་ནས་འདི་བྱའོ་ཞེས་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་རེ་ཤིག་ཅེས་འབྱུང་། 暂时;一时,也写作 རེ་ཤིག

རེ་རལ། རྒྱལ་སྨན་བཙུན་མོའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་ཙ་བའི་འདྲ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲིལ་མདུག་པའང་ཟེར། 管仲(药名)སྤྲིལ་མདུག

རེ་རེ། གཅིག་པུ། 各个;每个

རེག་པ། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བྱ། 触觉;所触;所触之物

རེག་བྱ། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བྱ། 所触;所触物

རེག་ཟིག ཟིན་བྲིས་ཀྱི་བརྡ། 记录;笔记(旧词)

རེང་བུ། འབྲེལ་མེད་དམ་རྐྱང་བའི་བརྡ་སྟེ་ཡ་ལ་ཤས་རང་བུ་ཞེས་པའང་ཆོག་པར་བཤད། 分离;不联系;不相属;单独,也写 རང་བུ།

རེངས་པ། ལས་སུ་མི་རུང་བ། 僵硬；坚硬；顽固；不堪使用

རེད། ཡིན་པ་དང་ལགས། 是；是的

རེད་པ། གྲུབ་པའི་བརྡ། 完成（旧词）

རེབ། སྐབས་གཅིག་ལ་རེབ་གཅིག་ཟེར་བས་མཚོན། 次；趟；回，如 རེབ་གཅིག

རེས་འགའ། འགའ་རེ། 有些；间或；有的

རེས་མོ། ཕན་ཚུན་གྱི་རེས་མོ། 轮流；轮值

རོ། ཟས་སོགས་བཟའ་བའི་དང་ཤི་བའི་ཕུར་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1. 味道 2. 尸体

རོ་བསྐམས། ཐུ་ངམ་ཐང་། 不毛之地；沙漠

རོ་ཉེ། ཞ་ཉེ། 铅

རོ་མ། ལུས་ཀྱི་རྩ། 身上的脉络之一种

རོག་པོ་འཛོམས་སྐྱེས། གློ་ནད་དང་རུས་ཆག་འཚོ་བའི་མཆོག་སྨེ་རྗེ་མོ་སྤྲོ་ལྷམ་ཡང་ཟེར། 能治肺病及断骨的一种草药，也叫 རྗེ་མོ་སྤྲོ་ལྷམ།

རོག་མ། མངལ་གྱི་ཤ་མ། 胎胞；胎衣

རོག་རོག ནག་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་རོག་རོག 黑黝黝

རོགས་པ། གྲོགས་ཏེ་ཨ་ལ་ཤས་བྱིས་པའི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 同伴；朋友

རོང་། ཤོད་དམ་དམའ་ས། 川地；低地；农业区

རོད་ཉམས། གཟི་ཤོར་བའམ་ངོ་མདངས་ཉམས་པ། 憔悴；枯槁（面上光泽消失）

རོད་པ། གོས་ཀྱི་བརྡ། 衣服（旧词）

རོལ།　　ཞིང་རྨོས་པའི་ཤུལ།　犁痕；犁沟

རོལ་དད་པ།　　རྩེད་མོ།　娱乐；游戏

རོལ་མོ།　　འབུད་དཀྲོལ་རྡུང་བའི་རོལ་མོ།　音乐（包括丝、竹、弦、管、罗、鼓等）

ལྷ

ལྷངས།　　བོད་ཀྱི་རུས་ཤིག　郎（西藏姓氏之一）

ལྷངས་པ།　　ཆུའི་ལྷངས་པ།　蒸气

ལྷན།　　གཤེར་བ།　湿

ལྷན་ལྷོན།　　ཆང་།　酒

ལྷབས།　　མཚོའི་ལྷབས།　潮；浪

ལྷངས་པོ་ཆེ།　　རྒྱ་ཆེ་བ།　伟大；广大

ལྷམ།　　ལྷན་གྱི་ཧྲོ་ཤ་ཆགས་པ།　霉；因潮湿而发霉

ལྷམ་ཕྱིར།　　ནམ་ཕྱིར་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད་སོང་།　བརྡ་བཀྲོལ་སོགས་སུ་ལྷན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་བཤད།　贪；贪占（旧词）

ལྷིག་པ།　　སྒྲོ་བ།　肾囊；　丸

ལྷིངས།　　ཡ་ལ་ཤས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྱམས་ཀླས་པའི་བརྡར་བཤད་ཀྱང་།　ཁྱེ་རྟོགས་སུ་རིམ་གྱིས་སེམས་ལྷིངས་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །　广大；无数

ལྷིད་བུ།　　རྐྱལ་པ།　皮袋

ལྷིབས།　　རྒྱ་ཆེ་བའི་བརྡ།　广大（旧词）

ལྷུགས་པ།　　ལུགས་པ་སྟེ་ཟས་མ་ཞུ་བ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བརྡ་རྙིང་།　食物不消而下泻（病，旧词）

ལྷུང་།　　ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རླུང་།　风；气

རླབས། ཁུང་བུ། 地穴；沟；坑；井

རློང་། ཡ་ལ་ཤས་རློང་དུ་གྱུར་བ་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་བརྟག 坚固

རློན་པ། ཆུས་བངས་པ། 湿

རློམ་པ། ང་རྒྱལ། 自傲；自负

བརླ

བརླ། ཀང་པའི་བརླ། 大腿

བརླ་བརྟན། སྣོན་པའི་བརྡ། 增加（旧词）

བརླང་བ། རྩུབ་པ། 粗野；粗鄙

བརླིང་བ། བརྟན་པ། ཟབ་པ། གཅེས་པ། དཀའ་བ་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག་སྟེ་ར་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། །稳固；深奥；难解；爱惜

ལ

ལ། རི་ཡི་ལ། 山；上坡

ལ་གོར། ལ་སྒོ། མགྱོགས་པའམ་ཡང་བའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལ་གྷུ་ཟུར་ཆག་པར་ལི་ཀུར་ལས་བཤད། 是 མགྱོགས་པའམ་ཡང་བ། 快；轻（旧词）

ལ་རྒྱ། ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་ལ་རྒྱ། 闹声誉；争面子；偏向

ལ་ཚ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཚོགས་མ་སྟེ་ལཀྵ་ཟུར་ཆག་པའོ། ། 火漆

ལ་ཏེ། རྟགས་སམ་མཚན་མ། 记号；印号；符号

ལ་དུ། བག་ཕྱེ་དང་ཞོས་བཀྲུད་སོགས་སྦྱར་བའི་ཁ་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མདོ་སྔང་འདུས་དང་ཚོགས་བདག་གི་རྟོག་པ་ལས་བཤད་ཅིང་ལ་ཐུའང་ཟེར། 以

面粉与八种物品合制的好食物

ལ་ཕུག གཞོན་ནུས་ཟ་དང་ཞིག་ནད་ཆམ་པ་འཛོམས་ཤིང་ནར་སོན་པས་རླུང་ལ་ཕན་ནོ། ། 1. 萝卜 2. 莱菔子(药名)

ལ་བ། ཟ་མོང་དང་ལུག་བལ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་གོས་ཏེ་སྣམ་བུ། 褐衣

ལ་བླ། མཐའ་འགེགས་པའམ་ཐག་གཅོད་པའི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་ལ་བཟླས་ཞེས་པ་ཐག་བཅད་པའོ། །མཐའ་འགེགས་པའམ་ཐག་གཅོད་པ། ལ་བཟླས། 决定(旧词)

ལ་ཙུར། མྱུར་བའམ་དེ་མ་ཐག་གི་བརྡ། 急速;即刻(旧词)

ལ་ལ། ཁ་ཅིག 有些;或者

ལ་ལ་ཕུད། མེ་ཏོག་དཀར་སེར་ནག་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས་ཕོ་ནད་དང་གྲང་བ་སེལ་ལོ། ། 能治胃病及寒病的一种草药

ལ་སོ། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ་འདིར་ལེགས་འབྱུང་། ལང་ལིང་། ལེགས་ཕྱིན། ལམ་ལུམ། སོ་རྒྱས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀུང་བསྡུའོ། ། 大数名

ལ་སོགས། སྨྲད་པའི་ཚིག་ཕྲད་དེ་སྒྲ་རྒྱན་དུ་དེར་བར་ཚིག་མེད་པ་ནི་ཡི་གེ་བ་བླུན་པོའི་བརྒྱུད་པར་གསུངས། 等等

ལག་གྲིས། ལག་གདུབ། 手钏;手镯

ལག་ཆ། མཚོན་ཆ། 器械

ལག་ཀྲ། ལག་པས་ཞབ་པ་སྟེ་བླངས་པའི་དོན། 以手取手

ལག་བདེ་བ། གཡོས་མཁན། 厨师

ལག་བོད། ལག་ཚབ་ཀྱི་བརྡ། 使者(旧词)

ལག་དམར། ནུས་གཅིག་པ་གསོད་མཁན། 凶手;残杀同姓者

ལག་དུབ། མགྱོགས་པའི་བརྡ། 疾速(旧词)

ལགས། ངང་དུ་བླངས་པའི་ཞེ་ཚིག 是(答应的敬语)

ལང་ཐང་རྩེ། གང་བུ་རིལ་བ་སྦྱི་བླུགས་འདྲ་བ་ད་དྱུ་ར་སེར་པོའོ། །浪荡子(药名)ད་དྱུ་ར་སེར་པོ།

ལང་ཚོ། ཡགས་བཞིན། 丰姿;牛花;血气;丰采

ལང་ལིང་། ལྷ་རི། 珠环;花圈;丝环;流苏

ལང་ལོང་། ལིང་ལིང་། སྤྲིན་སོགས་ལང་ལོང་ངམ་ལིང་ལིང་དུ་གཡོ་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་དམ་དུམ་གྱི་མིང་། 密集;纷纷

ལད་པ། ཉེས་པས་གོས་པ། 腐烂;破坏;被坏所侵

ལད་མོ། རིགས་འདྲ། 摹仿;模型;相似

ལན། ཞུགས་ཕྱི་མའི་ཚིག答覆

ལན་ཀན། ཁ་ཁྱིར། 栏杆;圈子

ལན་པ། ཉེས་པའི་ལན་པ། 咎;过

ལན་བུ། སྐྲ། 辫;发结

ལན་བོན། ལན་སློན་པའི་བརྡ། 答覆(旧词)

ལན་ཚ། རོ་དྲུག་ནང་ཚན། 咸(六味之一)

ལན་ཚར། སྐྲའི་ཚར་ཚར། 辫子;发结;穗穗

ལབ། སྨྲ་བའི་ལབ། 说

ལབ་ལོབ། ངག་བཀྱལ། 乱说;胡言乱语

ལམ། བགྲོད་བྱའི་ལམ། 路

ལམ་མཆོག་འགྲོ། ནུབ་གླིང་གི་གླིང་ཕྲན་ཤར་མ། 行上道(佛经中西大洲的东面小洲名)

ལམ་མེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དཀར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་མེར་གསལ།

ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཆེས་གསལ་བའི་མིང་ཡིན་ལ་ལམ་ལམ་ཞེས་པའང་འདི་དང་
འདྲའོ། ། 闪闪；灿烂

ལམ་ལམ། 闪闪；朗朗；灿烂；洋洋；汪汪

ལར། སྤྱིར་གྱི་བརྡ། 总之；一般地（旧词）

ལས་ཀ། བྱ་བ། 事情；工作

ལས་ཡན་ཀི་ཎ། ཁ་ཁྱིར་རམ་སྟེགས་བུའི་བརྡ། 圈子或底座（旧词）

ལི། ལི་ཡུལ་གྱི་རིའི་རྫོ་བཞུས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་གཡའ་མིག་ལ་བྱུགས་ན་སྐམ་
ཚག་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་ནོ། །黄铜；青铜

ལི་ཁ་ར། ཀ་རའི་ཤིང་། 甘蔗

ལི་ཁྲི། སའི་དྭངས་མ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཚོན་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་བལ་པོས་ཤིང་བྱི་དང་
ཞ་ཉེ་ལས་བཟོས་པའང་ཡོད། 珠砂；黄丹

ལི་ག་དུར། གློ་ཚད་དང་རྩ་ནད་སེལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་ཞིག་གོ། 治肺痰的一
种草药

ལི་དོང་ར། བྱི་རྟོགས་སུ་ནུ་ག་རམ་ཟེར་བའི་སྨན་གྱི་མིང་དུ་བཤད། 一种草
药 ནུ་ག་རམ།

ལི་བ། སྐྲ་འཁྱིལ་ཞིང་ལི་བ་ཞེས་ཟེར་བས་མཚོན་ཏེ་ལན་ཚར་རིང་དུ་འཕྱང་བ།
发辫长垂

ལི་མ། ལུགས་མ། འབུར་དུ་བླུགས་པའི་གསེར་སྐུ་ལྟ་བུའི་མིང་། 金属所
铸的象

ལི་ཤི། འདྲ་དཔེར་ཟངས་ཀྱི་གཟེར་ཆུང་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ་དྲི་ཞིམ་མནམ་
པའོ། ། 丁香

ལིག་བྱ་མིག མིག་ལ་ཕན་པའི་རྫོ་ཞིག长石；灵母石（药名）

ལིག་མི་ལེར། ཛཱ་ཏིའི་བརྡ། 肉豆蔻（药名；旧词）

ལང་ཚེ། ལེ་ཚེ། རེའུ་མིག་དང་དྲ་མིག་སྡེ་གཏོར་མའི་ལེ་ཚེ་ཞེས་པའང་མཚོན། 格子；方格

ལིང་ཏོག མིག་ནད། 眼翳；眼病

ལིངས། རྒྱའམ་རྙི། 罗网

ལིངས་པ། རྔོན་པ། 狩猎者

ལུ་གུ། ལུག གཡང་དཀར་ཏེ་རིམ་བཞིན་དེ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བའོ། ། 绵羊羔，也写作 ལུག ལུ་གུ

ལུ་གུ་རྒྱུད། ལུ་གུ་ཐག་པ་ལ་བསྟར་བའི་རྒྱན་ཏེ་རི་མོ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ལ་སྦྱིས་པའི་སྐེད་རྒྱན་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་གཡུང་དྲུང་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིམ་ལྔའི་ཇོར་བརྒྱུས་ཟིན་བྲིས་ལས། ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་ལྕགས་སྒྲོག་གི་རྣམ་གྲངས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 1. 一种铁链 2. 一系列

ལུ་མ། གཞོང་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ཞེས་ཟེར་མོད་དེར་མ་ངེས་སོ། ། 潦池

ལུག་ངལ། ལོ་མ་རྒྱ་མེན་འདྲ་བ་མེ་ཏོག་སེར་སྐྱ་བྱེའུ་མཆུ་འདྲ་བ་དེའོ། ། 一种草药

ལུག་ཆུང་། ལུག་མིག་ལས་ཆུང་བ་སྟོབས་བཟང་མིག་ཏུའང་གྲགས་སོ། ། 旱莲草；墨菜（药名）

ལུག་མིག རྒྱལ་པོའི་སྤྲན་ཅན་ཏེ་ཨ་ཏྲག་སྔོན་པོ་ཡང་ཟེར། 菊花，也作 ཨ་ཏྲག་སྔོན་པོ།

ལུག་མུར། གློ་ནད་དང་གྲེ་སྐམ་སེལ་བའི་མཆོག་གོ། 治肺病及嗓干之一种草药

ལུག་རུ། སྨུག་དམར་སེར་པོའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་མེ་ཏོག་ལུག་གི་རྭ་འཁྱིལ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། ། 山踯躅(药名)

ལུགས། ཚུལ་ལམ་སྲོལ། 道理;规矩

ལུགས་གོང་། མགར་བའི་ལུགས་གོང་། 熔罐;熔铁罐

ལུང་། བཀའི་ལུང་། 令;谕;教

ལུང་ཐང་། ལུང་དྟང་། ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཐིང་བ་བྱེད་རུང་བ་རི་བོང་མིག་ཀྱང་ཟེར། 无患子(药名)

ལུང་བ། རི་སུལ་གྱི་ལུང་བ། 谷;沟

ལུང་བུ། ཀང་བའི་ལུང་བུ། 踝骨

ལུང་བོང་། བ་ལང་གི་བརྡ། 黄牛(旧词)

ལུད། མི་གཙང་བའི་ལུད། 粪;肥料

ལུད་པ། མི་གཙང་བའི་སྣོ་སྐབས་དང་གྱེན་དུ་འཕྱུར་བ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 痰;喷

ལུམ་ལུམ། ཆུ་སོགས་ཁོལ་བའི་གཟིགས་མ་དང་དབུ་བ་ཆེས་ཆེར་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུའི་མིང་། 沸腾

ལུས་འཕགས་གླིང་། ཤར་གླིང་། 东胜身洲(佛经中的东方洲名)

ལུས་སྲུལ་པོ། ལུས་རུལ་བའི་གདོན་ཞིག腐体鬼

ལེ་བརྒན། ཁ་དོག་དམར་པོ་སྟེ། སྨན་གཞུང་དུ་མངའ་རིའི་མེ་ཏོག་ལའང་ལེ་བརྒན་ཟེར། 红色

ལེའུ། ཏོག་པའམ་རབ་བྱེད་དང་མངལ་གྱི་བྱིས་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་ལེའུའི་ལྷ་ཞེས་པས་མཚོན། 1. 章;品 2. 胎儿

ལེའུ་སྐོན། ལན་སྟོན་པའི་བརྡ། 答覆(旧词)

ལེ་ལག ཡ་གྱལ། 内部支分

ལེ་ལན། ལེ་འདེད། 抱怨；埋怨

ལེ་ལོ། དགེ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ། 懒惰；消极

ལེགས། བཟང་བ། 善；妙

ལེགས་སྦྱིན་ཀ་ར། ལི་ཤུར་ལས། ལཀྵི་ཀ་ར་ཞེས་པ་དཔལ་མཛད་དེ། ཟུར་ཆག་པས་ལེགས་སྦྱིན་ཀ་ར། ཞེས་སོ། ། 伟大的作为

ལེགས་སོ། བྱ་དགའི་ཞེ་ས། 赏赐尊称

ལོ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡུན་གྱི་ལོ། 年；岁

ལོ་རྒྱུས། སྔོན་བྱུང་། 历史；故事

ལོ་སྐྱིང་། བྱི་སོགས་ཀྱི་ལོ་སྐྱིང་། 相生

ལོ་ཏོག ཞིང་ཐོག་སྟེ་ལོ་ཐོག་ཀུང་ཟེར། 庄稼

ལོ་ཐང་། འབྲུའི་ཁྲལ། 田赋；农业税

ལོ་ལོན། ཀན་པོ། 年迈；老人

ལོག་རྟོག ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ། 误解；错解

ལོག་པ། འགྱེལ་བ། 翻倒

ལོག་གཡེམ། འདོད་ལོག 邪淫；淫乱

ལོག་ལོག གོང་བུ་ལོག་ལོག 整体；整个

ལོགས། ཟུར་རམ་གཞོགས། 旁；旁边

ལོང་། ཁོམ་པ། 空间

ལོང་ག ནང་ཁྲོལ་གྱི་ལོང་ག 大肠

ལོང་བ། མིག་ཉམས་པ། 瞎子

ལོང་གཏམ། བྲེ་མོ། 闲谈

ལོང་བུ། ཤིང་ཏོག་གི་བརྡ། 果实(旧词)

ལོངས་པ། རྒྱགས་པའི་བརྡ་རྙིང་སྐྱེ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྡང་བ་ཞེས་པས་མཚོན། 骄傲(旧词)

ལོངས་སྤྱོད། བཟའ་བཏུང་སོགས། 受用;享用;享受

ལོད་པ། ལྷོད་པ། 放松;松弛

ལོན། ཆུའི་རག་དང་དྲི་མའི་ལན་གཉིས་ཀར་འཇུག 1. 水堤;坝 2. 回答

ལོས། ངེས་པར་ཏེ་ལོས་ཡིན་དང་ལོས་ཤེས་ཞེས་པས་མཚོན། 诚然;当然

ལྭ

ལྭ། ཀྱིན་པ་སྟེ་ལ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 衣;袍

ཤ

ཤ་ཀོན། ཤ་ཁོན། 仇恨;冤仇

ཤ་སྟག འབའ་ཞིག 唯;仅;只

ཤ་དག ཤ་སྟག་གི་བརྡ། 仅仅;唯(旧词)

ཤ་བ། རི་དྭགས། 鹿

ཤ་མ། ཕྲུ་མ། 胎衣;胎胞

ཤ་མང་། ཤ་མོ། གསེར་དང་དངུལ་གྱི་ཤ་མང་སོགས་རིགས་བརྒྱད་དེ་རྒྱས་མོ་ཀུའུ་ཟེར་བ་དེའོ། ། 蘑菇

ཤ་ཚུགས། ལུས་ཚུགས། 形相;体态;肉体

ཤའུ། རྨ་འཚོབ་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བུའི་ཤ་གསར་གྱི་མིང་། 疮伤愈时所生的肉

ཤག་ཚང་། ཞི་དྲུང་གིས་ཤག་ཚང་ངམ་ནང་འབྱེད་དེ་ཁང་བའི་ནང་གི་ཤག་མིག་ཅེས་པ་ལྟར་ལ་ཤགས་སུ་འབྲི་བའང་ཡོད། 小房或房中隔开的内室

ཤག་ཤིག གཡོ་ཞིང་འགུལ་བ། 动摇的样子

ཤང་ཚེ། སྐྱེ་ཚུལ་སྔི་ཚེ་འདྲ་བ་འབྲས་བུ་སྣང་ཐོག་པ་འདྲ་བ་དེའོ། ། 一种草药

ཤང་ལང་། གྲི་ཆེན། 大刀

ཤང་ལེན། ཞ་མཐོན་པོའི་བྱང་ལྟར་སྐྱེ་བ་གསེར་བུར་དང་བདུད་རྩི་གངས་ཤམ་ཡང་ཟེར་ཞིང་གློ་ནད་ལ་ཕན་ནོ། ། 治肺病的一种草药

ཤང་ཤང་། གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འདིར་ཤུགས་འབྱོ་དང་། ཤུ་རྫོགས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྡུའོ། ། 大数名

ཤང་ཤང་ཏེའུ། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་བྱ་སྐད་སྙན་པ་ཞིག་གོ། 海滨的一种鸟

ཤང་ཤོང་། འབར་འབུར་མཐོ་དམན། 凹凸；高低不平

ཤངས། སྣའི་ཞེ་ས། 鼻尊称

ཤང་དྲིལ། མེ་ཏོག་དྲིལ་བུའི་ཚོམ་བུ་འཕྱང་འདྲ་བ་དཀར་དམར་སེར་པོའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། 童铃子（药名），有白、红、黄三种

ཤད། ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་སུ་འབྲི་བར་བྱ་བ་སྟེ། འབྲི་ཚུལ་ཡང་སྒྲ་རྒྱན་ལས། དོན་མང་གྲངས་སུ་བགྲང་བ་ཡི། །མིང་གི་མཚམས་སུ་ཚིག་ཤད་བྲིས། །དོན་འཕྲིང་(ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲུག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེས་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཏ་ཅང་ཉུང་དུ་ལ་ཤད་མེད་དེ།

ལྷ་དང་མི་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །)འབྱེད་དང་དོན་ཙུང་གི། རྫོགས་ཚིག་མཚམས་སུ(ཁར་རོ། ཟློས་ནའོ། །ཞེས)ཚིག་ཤད་ཉིད། །ཚིགས་བཅད་ཀུན་གྱི་རྐང་མཚམས་དང་། རྒྱུང་བའི་སྡེ་ཚན་རྫོགས་པའི་མཚམས། །(བཤད་བྱིན་ནོ། །ཞེས་སོགས།)རྣ་རུ་ཅན་མཐར་གཉིས་ཤད་འདོད། །སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་རྫོགས་མཚམས་ལ། །བཞི་ཤད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། ཐོགས་ཐུག་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་འགྲོ་ཞེས་པའང་མཚོན། 藏文句号（། ）

ཤད་པ། འཛག་གམ་ཟག་པ། 漏；撒

ཤད་སྦྱངས། སྐྱོན་ཆའི་ཤད་སྦྱངས། 检讨

ཤན། ཞད་དམ་བག་ཅེས་དང་དགེ་སློང་གི་གོས་ཀྱི་ཤན་ཞེས་པའང་མཚོན། 影响

ཤན་པ། བཤན་པ། ལུག་སོགས་གསོད་མཁན་ཏེ་ཤེན་པ་དང་བཤེན་པ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། 屠户 ཤེན་པ། བཤེན་པ།

ཤབ། ཤབ་ཤོབ། ཤོ་བེ། ཤོབ། རྫུན་ཚིག་གི་མིང་། 谎话

ཤབ་ཤུབ། ཤུབ་བུ། རྣ་བར་གཏད་དེ་སྨྲ་བ་མི་གསལ་བའི་ངག་སྟེ་ཤབ་ཤིབ་ཏུ་བྲིས་པའང་ཡོད། 耳语；悄悄话 ཤབ་ཤིབ།

ཤམ་ཐབས། སྨད་གོས། 禅裙；僧裙

ཤམ་བུ། དར་གྱི་ཤམ་བུ། 流苏；飘带

ཤར། དབང་ཕྱོགས། 东方

ཤར་བ། གཞོན་ནུའམ་ལང་ཚོ་ཅན། 少壮；年轻力壮者

ཤར་བུ། ནྲ་བ་ནྲ་ཕྱེད། 流苏；垂悬的物

ཤལ། ཞིང་གི་ཆས། 磨（农具）

ཥལ་བ། ཕྲེང་བ། 串子（念珠的）

ཥས་ཙམ། ཅུང་ཟད། 稍微；稍许

ཥི་གྲུ། ན་ལེ་ཤམ་དཀར་པོ། 白葫椒

ཥིག ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ། 虱

ཥིག་ཥིག་པོ། སྤྲོད་པའམ་ཐོར་བར་གྱུར་བ། 蓬松；散开

ཥིང་། ནགས་ཀྱི་ཤིང་། 树木；木头

ཥིང་ཀུན། ཤིང་བཀྲ་ཞེས་པའི་ཚི་བ་ཡིན་ལ་གླུད་པ་ལས་བཟོས་པའང་ཡོད་པར་བཤད། 阿魏（药名）

ཥིང་ང་། དཔྱང་ཆད། དགེ་སློང་མའི་ནུ་སྒྲིབ། 比邱尼的遮乳布

ཥིང་མངར། ཕ་ཚོ་མ་ཉིང་གི་རིགས་གསུམ་སྐྱེ་སྒོ་ནད་དང་ཙ་ནད་ལ་ཕན་ནོ། ། 甘草

ཥིང་ཏོག བཅའ་བའི་ཤིང་ཏོག 果子；水果

ཥིང་ཏ་མོ། བྱ། 啄木鸟

ཥིང་ཚ། ཤིང་ཀུ་ཐ་ཞེས་པའི་བར་ཤུན་ཏེ་གྲང་རླུང་སེལ་བར་བསྔགས་སོ། ། 肉桂

ཥིད། གཤིན་པོའི་དགེ་སྦྱོར། 丧葬；丧祭；对于死者的经事

ཥིན་ཏུ། ངེས་པར་རམ་མཆོག་ཏུ། 甚；很；决定；极其

ཥིན་ཏེ་མ། ཉམ་ཆུང་བའི་བརྗེ། 衰弱；无力（旧词）

ཥིན་སྦྱངས། ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས། 轻安；轻快；舒畅

ཥིས་པ། ལེགས་པ། 吉祥；祥善；善妙；好

ཥུ་སྒྲ། སྒྲའི་ཁྱད་པར། 嘘声

ཥུ་དག དཀར་ནག་སོགས་རིགས་བཞི་སྐྱེ་དཀར་པོ་བུམ་རྫས་ལ་མཁོའོ། ། 草药

名，白藏；石菖蒲

ཐུ་བ། ཚའི་རིགས། 皮肤上的红疱

ཐུ་ཀོ་ཟ། ལོ་མ་སྲུན་ཆུང་དང་གང་བུ་བྱ་ཕའི་སྡེར་མོ་འདྲ་བ་ཚོད་མར་བྱུང་བའོ། ། 胡萝卜

ཐུག་པ། ཤིང་། 柏

ཐུགས། སྟོབས། 力量；力

ཐུགས་གླུ། གླུའི་ཁྱད་པར། 山歌

ཐུགས་རིང་། སྐྱོ་བའམ་སྐྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་རིང་། 叹气；长出气；咳声叹气

ཐུད་པ། ཉེད་པའམ་འཛིད་པ། 滑或溜

ཐུན་པ། པགས་པ། 外皮

ཐུར་བུ། སྐུད་པ་མང་པོ་ལས་བཏགས་པ་ཞེང་ཆེ་ཞིང་སྲབ་མོའི་སྐ་རགས་ཏེ་ལྷུག་ཀུ 一种棉织的宽而薄的腰带 ལྷུག་ཀུ

ཐུལ། རྗེས་ཀྱི་ཤུལ། 空位；址；遗迹

ཐེ་སྦྱོར། འཁྲིག་པ། 性交

ཐེ་མུན། མུན་ནག 暗；黑暗

ཐེག ཤོག་ཅེས་པའི་བརྡ། 来（旧词）

ཐེད། ཆོས་རྗེའི་འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་སུ་ཡོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད་ཅིང་། བྱིས་པ་ཤེད་མ་ཕྱེ་བ་ཞེས་པའང་མཚོན། 1. 体力 2. 心意（旧词）

ཐེད་མཐུན། མཛའ་བོ། 朋友

ཐེད་བུ། ཐེད་ལས་སྐྱེས། གང་ཟག་སྔོ་གཙོ་བོར་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་ཤིང་མངོན་བརྗོད་ལས་མི་སྤྲེའི་མིང་དུ་བཤད། 原始人；猿

人

ཤེད་སྨོང་། སྟོབས་རྩལ་ཏེ་ཤེ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་འཆང་ཡོད། 1. 体力；力量
2. 膘

ཤེལ། སྥ་ཊི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཡུལ་ཀརྐ་ན་དང་། སིནྡྷ་ལ་དང་། ཀཤྨི་ར་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་ཞིང་རང་རེའི་བཟོ་མས་ནི་ཚབ་མི་ཡོང་བར་བཤད། 晶石

ཤེལ་སྣང་། ལུག 绵羊

ཤེས་ཉེན། ཡོན་ཏན་ཅན། 知识份子

ཤེས་པ། བློའི་ཤེས་པ། 知觉；识

ཤེས་རབ། བློ་གྲོས། 智慧

ཤོ། རྒྱན་པོའི་ཤོ། 骰子；赌具

ཤོ་སྒྲ། ཤོད་སྒྲ། གོས་དང་ལོ་མ་སོགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར། 哗啦（衣服树叶等响声）

ཤོ་གམ། ལམ་ཁྲལ་དང་ཚོང་ཁྲལ་སོགས་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཤུལྐ་ཟེར་ཆག་པའོ། །
关卡税及商务税等

ཤོ་བ། ཉག་ཁས། 山口；垭口

ཤོ་མང་། རི་ཤོ་ན་ཤོ་ཀླུང་ཤོ་ཆུ་ཤོ་ལུག་ཤོ་རྒྱ་ཤོ་སྣ་ཤོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་སྡེ་ཟླ་ཚད་སེལ་བ་ལ་བསྟགས་སོ། ། 羌活；牛蒡

ཤོ་མོ། མོ་རྡེལ་གྱི་ཤོ་མོ། 掷骰卦；掷骰的卜法

ཤོག འབོས་པའི་ཤོག来（叫人）

ཤོག་བུ། ཤོག་གུ། རེ་ཤུག་ཙ་བ་སོགས་ལས་བཟོས་པའི་ཡི་གེ་འབྲི་གཞི།
纸

ཏོང་བ།　　ཆུད་པའི་ཏོང་བ།　能容；容得下

ཏོད།　　དམའ་སའམ་གཏོང་།　山脚下；川地

ཏོད་ཐབས།　　ས་གཞོང་ལྟ་བུ།　算盘；单位（数）

ཏོན།　　དཀྱིས་སྤུའི་ཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེར།　དབྱར་གྱིས་ཀང་འཕྲུང་འདབ་འབྲས་ལྗང་ཏོན་སྤེལ། །ཞེས་འབྱུང་སྐྱེ་ལོ་མའི་མིང་ངོ་། །　叶子

ཏོམ།　　མཚར་སྙིག　阔绰；阔气

ཏོར་བ།　　དམ་ཆོས་ཀྱིས་གཞོན་ནུའི་མིང་དུ་བཤད་སོད།　ས་སྙིང་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དམག་ཡིན་ནམ་བརྟག少年；兵

ཏོལ།　　ལྷག་པ་སྟེ་ཟླ་ཏོལ་ཞེས་པས་མཚོན།　剩余；多余；闰 ཟླ་ཏོལ།

ཏྭ

ཏྭ་འོད།　　ཆུ་དྲག　洪水

གཏ

གཏགས།　　བཞད་གད་སློང་བའི་ཁ་སྟོབས་དང་ཡིད་དམ་དུ་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལྟ་མ་ལ་ཤགས་ཞེས་པའང་འཐད།　牢记；竞争

གཏང་།　　བོན་པོའི་སིལ།　一种单钹（本布教的乐器）

གཏམ།　　འོག་བ།　下面；下部

གཏའ་མ།　　རྣམ་དག་དང་ཡང་དག་སྟེ་སྤྱི་རྒྱུན་དུ་བས་འཕུལ་མཛད།　真正；正确 བཤའ།

གཏའ་ཚེ།　　ཚོན་མོ་སྙིང་སྟེ་གཤའ་དཀར།　锡

གཏར་མ།　　ཡི་གེའི་གཤར་མ།　草书

གཏིན་རྗེ།　　ཡི་དྭགས་རྒྱལ་པོ།　狱帝；阎罗鬼王

གཏིན་པོ།　　ཤི་བའམ་ས་ཞིང་བཟང་བ་ལ་ས་ཞིང་གཤིན་པོ་ཞེས་པའང་མཚོན།

1. 死者；亡人 2. 肥沃；膏腴 ས་ཞིང་གཤིན་པོ།

གཤིས། རང་བཞིན། 性质；性情；本性；情况

གཤིས་ལུགས། གནས་ལུགས། 性质；情况

གཤེད། དགྲ་བོ། 敌人；敌对

གཤེད་མ། གསོད་པའི་གཤེད་མ། 刽子手；手刑者

གཤེན་རབས། བོན་སྟོན། 星绕（本布教的教主）

གཤེར་དཔང་། ཞལ་ཆེ་བ། 审判官；法官

གཤེར་བ། རླན་གྱི་གཤེར་བ། 潮；潮湿

གཤོག དཔུང་དམ་སྟོབས་ཏེ་འདི་ལ་ཕོག་ཕོགས་ཕྱོགས་ཞེས་ཐེམ་པའང་མཐོང་སྟེ་སྐབས་འགར་གྲོང་ཚོ་ཆེན་པོའི་མིང་དུའང་འདུག་གོ། 派别；势力；力量

གཤོག་པ། བྱའི་གཤོག་པ། 翅膀

གཤོང་། དམའ་བའི་གཤོང་། 洼地；盆地

གཤོངས། ལྗོངས། 地区；区

གཤོར། ཡུར་བ་སྟེ་ཆུའི་ལམ་ཡིན་ལ། མིག་དབང་རབ་གསལ་གྱི་མཚན་དུ་བོད་པའི་མིང་ལའང་གཤོར་དུ་བཤད་པ་ཡོད་པར་བཤད། 1. 渠；水渠 2. 头顶骨

གཤོར་བ། རྩུབ་པའི་བརྡ། 粗糙（旧词）

གཤོལ། ཐོང་། 犁杖；犁头

བཤ

བཤང་བ། དྲི་ཆེན་ཏེ་བས་འཕྱལ་མ་དག་པར་སྐྱ་རྒྱན་ལས་གསུངས། 大便

བཤན། བཤན་མོ། ཀྱག་པོ་དང་དཀྱི་སྦྱར་སོགས་མེད་པའི་དྲང་པོ། 端；直

བཤལ་བ། འདྲུད་པ། 拖；拽

བཤས་ར། གསོད་ཁང་། 屠场；屠宰房

བཤིགས། བསྐུབས་པ་སྐྱེ་རྫེའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་ཧྲི་ཀར། འོ་མ་བཤིགས་པ་ལས་མར་གསར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 搅

བཤུད་པ། དུམ་བུར་གཅུབས་པའི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་ཆུང་གིས་བཤུད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 1. 截断成块 2. 被冻

བཤུར། མེས་བཞུས་པ། 燎；烧焦

བཤུལ། ལམ། 路；道路

བཤུལ་ཆག རྨིག་རྫུམ་ཅན། 奇蹄者；圆蹄者

བཤེད། སྒྲ་རྒྱན་དུ་མར་མེ་བཤེད་ཅེས་འབྱུང་སྟེ་ཕལ་སྐད་དུའང་སྣང་ངོ་། ། 燃；灼

བཤེས། མཛའ་བའི་བཤེས། 朋友

བཤོས། བཟའ་བ། 食物；吃的

བཤོར་བ། སྔོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ལ་ཡ་ལ་ཤས་ཐོད་པ་ཆང་གིས་གང་བའི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་བཙལ་དགོས་ཏེ་ཤ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 器皿（旧词）

ས

ས། སྲ་ཞིང་འཐས་པའི་ས། 1. 地 2. 土

ས་ག སྐར་མ། 氐宿（星名）

ས་ཕག སོ་ཕག ཕ་གུ་མེར་མ་བསྲེགས་པ་དང་བསྲེགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། ། 土坯；土块

ས་སྨུག　བྲག་གསེང་སོགས་སུ་ཆགས་པའི་ས་འདམ།　泥布（药名）；崖隙中所积的泥土

ས་ཡ།　གྲངས་ཀྱི་གནས་ཤིག།　འདིར་སལ་སལ།　བསལ་ཡས།　སང་ཡལ།　བསམ་མི་ཁྱབ།　གསལ་ཡས།　སང་སང་།　བསམ་སྤྱོད།　གསུམ།　སུམ་ཅུ།　སོ་གཅིག་ནས་སོ་དགུའི་བར་རྣམས་ཀྱང་བསྡུའོ། །　百万

ས་རུབ།　ས་སྲོས།　མཚན་མོའི་མུན་འཐིབས་པ།　黄昏；暮

ས་ལེ་བ།　ཆུ་གཏིང་མི་ཟབ་པ།　浅；不深

ས་ལེ་སྦྲམ།　གསེར་བཟང་པོ།　纯金；上等金

སག་ཐག　མདའ་ཤུབས།　箭筒；箭套

སག་རྫ་སྐྱེལ།　དམ་བཅའ་བརྟན་པ་དང་སྤྲུབས་བསྐྱེད་པའི་བརྡ་རྙིང་།　坚守誓言；自强不息（旧词）

སག་རམ་སྟི།　མིག་སྨན་སྤང་མ།　金箔；一种眼药

སག་རི།　ལུས་ཀྱི་སག་རི།　身上的垢污

སག་སིག　འགུལ་བ།　动摇；动

སག་ལྷམ།　ལྷམ་ཞིག་གི་མིང་།　革靴；一种靴名

སང་།　དུས་ཀྱི་སང་།　明天；明日

སངས་རྒྱས།　སྟོན་པ།　佛；觉；觉者

སད།　སོའི་སད།　1.霜；冻结 2.冷风；寒冷

སད་པ།　གཉིད་སོགས།　1.醒；觉 2.试探

སབ།　ལྕུག་མས་ལྷས་པའི་རིབ་མ།　篱；柳条所编的篱笆

སབ་སིབ།　མི་གསལ་བ།　不显明；不显亮

སར་བ།　སོ་མ།　གསར་བ།　གསར་བུ།　སོངས་མ་སྨྱུད་པའམ་སྐྱེས་

ནས་ཡུན་མ་ཐོགས་པ། 新的

སལ་སྤུལ། རིའི་སལ་སྤུལ། 山的多谷

སིགས་མ། ལྷག་མའམ་སྙིགས་མ། 渣滓；残余；剩余

སིང་སིང་པོ། སིད། སིལ་སིལ། རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར། 铮铮之声(音乐声之一)

སིབ་སིབ། འདུ་འཛིའི་སིབ་སིབ། 喧闹声；喧嚷

སིམ་པ། ཚོར་བདེ། 舒适；快感；快乐的感受

སིལ་ཁྲོལ། རོལ་མོ། 一种铁质乐器

སིལ་བུ། ཐོར་བུ། 零星的；分散的

སིལ་ཏོག ཤིང་ཏོག果实；果子

སུ། སྩི་སྒྲ། 谁

སུ་མི། འདྲ་དཔེར་འབྲི་ཤ་སྐམ་པོ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ་དུག་འཇོམས་ཀྱི་མཆོག་གོ། 苏木(药名)

སུག་པ། སྔོང་བུ་ཕྲ་ལ་མེ་ཏོག་དཀར་བ་རྩ་བ་འོན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྔོ་སྨན་ཞིག་དང་ཀང་ལག་གཉིས་ཀའི་མིང་ངོ་། ། 桔梗(药名)

སུག་སྨེལ། གླིང་ཕྲན་རྣ་ཏའི་ཡུལ་མ་ལ་ཡ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷམ་བུ་ཞིག་གི་འབྲས་བུར་བཤད་དེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སུཀྵྨེལ་ཞེས་པ་ཟུར་ཆག་པར་བཤད། 1.益智仁；豆蔻(药名) 2.缩砂(药名)

སུང་། བསུངས། རུལ་བའི་དྲི་ལྷ་བུ་སྐྱེ་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་མིང་། 腐臭之气味

སུན་པ། སྐྱོ་བའི་སུན་པ། 烦；寂寞；厌烦

སུན་འབྱིན། རིགས་ཐིགས་ལས། མ་ཚང་སོགས་བརྗོད་སུན་འབྱིན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པའི་དོན་སུན་འབྱིན་པའི་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ངག་གོ། 检举；斗争；驳斥，也写作 སུན་འབྱིན།

སུབ། འབྲུམ་བུའི་རིགས། 麻疹

སུམ་ཅུ་ཏིག གཡའ་སྤང་ཐག་དང་ནགས་ལས་སྐྱེ་བ་མཆིན་མཁྲིས་ཀྱི་ཚད་པ་སེལ་ཞིང་དབྱེ་ན་གསེར་ཏིག་དང་དངུལ་ཏིག་ཟངས་ཏིག་ལྕགས་ཏིག་གུར་ཏིག་དང་ལྔ་ཡོད་དོ། 治肝胆痰的一种草药

སུམ་བིད། སུམ་ཕབ་ཀྱི་ཡིག་ཞེས་པའི་ཟུར་ཉམས་པའོ། ། 藏文著作卷首以三种文字写的格式

སུལ་མང་། ནང་ཁྲོལ་གྱི་ཕོ་སུལ། 重瓣胃

སེ་གོལ། ལག་པའི་སེ་གོལ། 弹指

སེ་འདུ་ར། ལི་གུར་ལས་སིནྡྷུ་ར་ཞེས་པ་ལི་ཁྲིའི་སྐད་དོད་ཟུར་ཆག་པས་སེ་འདུ་ར་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །珠砂（药名）

སེ་བ། མཛེ་མོའི་ཤིང་། 野玫瑰；刺梅

སེ་འབྲུ། ཕོ་ནད་དང་གྲང་ནད་སེལ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཀུ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་དེའོ། ། 石榴

སེ་མོ་དོ། ཕྲེང་ཞགས། 念珠；佛珠

སེའུ། སོ་ཆུང་ངུ། 幼牙；小的牙齿

སེ་ཡབ། སྔ་མོན་ལས་འབྱུང་བའི་བད་ཀན་གྱི་ཚ་བ་སེལ་བའི་ཤིང་འབྲས་ཤིག་སྟེ་བསེ་ཡབ་ཏུ་ གྲགས་པའང་ཡོད། 酸李干（药名）

སེ་རལ་ཁ། ཕྲེང་བ་སོགས་སྙེ་ནས་མཆན་འོག་ཏུ་བླངས་པའི་ཆ་བྱད། 将串珠从头部挂到腋下的一种服饰

སེ་རུལ། གུང་རྙིང་ས་རལ་སོགས་སུ་བ་ཚ་ལྟར་ཆགས་པའི་ཁ་དོག་སེར་སྐྱ་རོ་ཁ་

བ་དེའོ། ། 1. 卤土 2. 仓铅(药名)

སེག སོ་སེག་པའི་སེག 涩;涩牙

སེག་རྡར། མགར་ཆས། 锉子

སེག་མ། སྨྱུག་ལྕུས་གྲུ་བཞི། 席;以竹编的方席

སེང་གེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སིཾ་ཧ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་ལ། འབྲི་རྒྱུན་དུ་ཡང་སེངྒེ་ཞེས་བརྗོད་མ་བྱེད་པ་ནི་སིཾ་ལ་རིགས་བསྒྲེས་པའོ། ། 狮子

སེང་ལྡེང་། སེ་དམར་སྐྱ་བོའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་ཤིང་མཁྲེགས་པ་ཞིག་གོ། 树名

སེང་མ། ཨ་ལ་ཤམ་ལན་ཀན་གྱི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ།

སེང་སེང་པོ། ཚགས་སྟོད་པའི་སེང་སེང་པོ། 松;粗(布);松散

སེན་མོ། ལག་པའི་སེན་མོ། 指甲

སེམས། ཡིད། 心;意

སེམས་ཅན། འགྲོ་བ། 有情;众生

སེམས་དཔའ། ཐེག་ཆེན་པ་སྟེ་སྔ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་དུ། དཔང་པོ་ན་རེ། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་སྐད་དོད་གཅིག་པས་སྟོན་འདུག་མི་འཐད་ཟེར་སོད། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་སངས་པ་ཙམ་དང་སྐད་དོད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གང་ལ་དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་མང་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 菩萨;勇心;雄心

སེར། རློན། 潮;潮湿

སེར་ག སྲུབས་ཀ裂口;缝子

སེར་ཆེན། མེ་ཏོག་སེར་པོ་འཆར་བ་རྒྱ་འབྲུབ་ཅིང་རྩ་རུལ་གསོ་བའོ། ། 金莲花(药名)

སེར་སྣ། འཇུངས་པ། 悭吝;吝啬

སེར་བ། སོ་དགུའི་སེར་བ། 雹子

སེར་པོ། མདོག་གི་ཁྱད་པར། 黄色

སེར་ཤང་། སེར་པོའི་ཁྱད་པར། 黄灿灿

སེར་བསང་། སེར་པོའི་ཁྱད་པར། 黄澄澄

སེལ་བོ། ལྕུག་མས་སླས་པའི་ས་སོགས་འཁུར་སྣོད། 背斗;笆斗

སོ། ལྷད་བྱེད་དེ་རོང་ཊཱི་ཀ་པའི་དག་ཡིག་ཏུ། སོ་ནི་ཁ་ནང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་བཞིན་མིག་དབང་རབ་གསལ་དུའང་བཀོད་པ་ནི་སོ་ན་གནས་དང་སོ་བཏང་བ་དང་སོ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སོ་དང་མི་འབྲེལ་བར་བསམས་པ་འདྲའོ། ། 牙

སོ་སྒྲ། སོ་ཟིང་བ། 獠牙;呲牙

སོ་བཏང་། ཕ་གུ། 砖;砖坯

སོ་ན་གནས། སྔ་མ་མཁོ་བའི་སོ་ན་གནས། 依旧;照旧存在;仍旧;如旧;如昔

སོ་ནམ། ཞིང་ལས། 耕稼;农业

སོ་བ། འབྲུ་བྱེ་ཐག་པ་ཞིག་དང་སྲུལ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་མིང་། 1.大麦 2.巡哨;巡查

སོ་བྱ། ཆུ་བྱ་སོ་བོ་ནག་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ། ། 一种水鸟 སོ་བོ་ནག་པོ།

སོ་མང་། སྐྲ་ཤད། 梳子;木梳

སོ་མི་གསོད། རྣམ་གཡེང་། 心思外骛;不专心

སོ་སོ། ཡན་གར་བ། 保个；个体；单另的

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ། འཕགས་པའི་ཟློ། 异生；个人（圣人的对称）

སོག་ག་བ། ས་ནག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལོ་མ་ལ་ཕུག་གི་དྲི་རོ་འདྲ་བ་ཁྲབ་མོའང་ཟེར། 一种草药 ཁྲབ་མོ།

སོག་པ། ལུས་ཀྱི་སོག་པ། 肩胛骨

སོག་པོ། ཧོར་སོག་དང་ཧོར། 蒙古人

སོག་མ། འབྲུའི་སོག་མ། 楷；谷草

སོག་ལེ། འདར་སྒྲོད། 锯子

སོགས། སྔོན་ཚིག་སྔ་ཞོན་གྱི་ཡི་གེར་སྣོགས་ཞེས་འབྱུང་། 等等

སོན་པ། ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་པ། 到；去

སོབ། ལྷུ་བའི་སོབ། 空虚；无益

སོམ་ཉི། ཐེ་ཚོམ། 狐疑；疑惑

སོམ་གཞིག བརྟག་པ། 思量；考虑

སོལ་བ། མགལ་བ། 炭；炱

སོས་ཀ དཔྱིད་ཀ་སྔོ་སོ་ག་དང་གསོ་ག་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 春天，也可写 སོ་ག གསོ་ག

སོས་དལ། ཁོམ་པ། 安闲；安逸

སོས་ལྡན། ངག་སྒྲོན་ཊཱི་ཀ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སོས་དལ་གྱི་མིང་དུ་གསུངས། 安闲

སྲ

སྲ་བརྒྱང་། མཚོ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཚེས་གོས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པས་སྲ་བ། དེ་གཟེབ་ཀྱི་སྒྲོག་མའི་ནང་དུ་བརྒྱང་བ་ཡིན་པས་ན་སྲ་བརྒྱང་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་

ཞར་རོ།། 牢而展(佛语)

སྲ་བ། མཁྲེགས་པ། 坚固;结实

སྲ་འབྲས། ཤིང་འབྲས་ནག་པོ་ཤུག་འབྲུ་ཙམ་པ་རྩ་འབྲས་ཀྱང་ཟེར། 石莲子(药名)

སྲ་ཛྫི་སྤོག སྤོས་དཀར། 白芸香(药名)

སྲང་། ལམ་གྱི་སྲང་། 街;巷

སྲང་ཆ། ཚད་འཇལ་བའི་སྲང་ཆ། 戥子;秤

སྲད། བསྐམས་པའི་སྲད། 晒;晒干

སྲད་བུ། སྐུད་པ། 纱;线

སྲད་མ། སྲད་སྔོན་སྲད་ནག་སོགས་རིགས་དགུའི་སྤྱི་མིང་རྐེ་འོར་དང་སྐྲ་ཐབ་དམུ་ཆུ་ལ་ཕན་ནོ།། 治腿肿的一种草药.有 སྲད་སྔོན། སྲད་ནག 等九种

སྲན་མ། འབྲུ་རིགས། 豆子;豆类

སྲབ། རྟའི་སྲབ། 辔

སྲབ་མོ། འཐུག་མིན། 薄

སྲམ། སྲོག་ཆགས། 水獭

སྲས། བུའི་ཞེ་ས། 公子(儿子的尊称)

སྲས་མོ། བུ་མོའི་ཞེ་ས། 小姐(女孩的尊称)

སྲི་ཞུ། རིམ་གྲོ། 孝敬;恭敬;供养

སྲིའུ། སྲིད་པ་ཆུང་ངུ་སྙེ་བུ་ཆུང་། 婴;小孩

སྲིང་མོ། གཉེན་གྱི་སྲིང་མོ། 妹妹

སྲིད། ཞེང་ཚད། 长度;宽度

སྲིད་པ། འཁོར་བ། 有；世；间；轮回

སྲིད་ཙམ། ཡོད་ཙམ། 仅有；很少；仅存

སྲིན། རྨའི་རིགས་ཤིག 疳疮（疮之一种）

སྲིན་པོ། མི་ཤ་ཟ་བ་ཧ་ཡབ་གླིང་སོགས་སུ་ཡོད་དེ་མིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་མཆིམས་མཛོད་ལས་གསུངས། 意罗；食人魔（佛经语）

སྲིན་བུ། སྦུར། 昆虫；虫子

སྲིན་ཤིང་སྒྲ་མ། རྒྱར་མཁར་བས་ཡུལ་སྐད་དུ་ཀོ་བླང་བ་ཟེར་བའི་ཤིང་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན། 桑树 ཀོ་བླང་བ།

སྲིན་བྱ། འུག་པ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། 枭；猫头鹰

སྲིབ། བསྲིབས་པའམ་གྲིབ་རི་དང་མཚན་མོའི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་ཡང་འདུག་བྱས་པའང་ཡོད། 山阴；阴 སྲིབས།

སྲུ་མོ། གཉེན་གྱི་སྲུ་མོ། 嫂；伯母；婶母

སྲུལ། སྣམ་ཕྱིང་ཟ་བའི་སྲོག་ཆགས་སྲུག་པ་སྟེ་སྲིལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 蛀蚀褐子、毡毯等毛织品的虫子，也叫做 སྲིལ།

སྲུབ་ཀ མེ་ཏོག་དཀར་པོ་འདབ་མ་ལྔ་བ་ཞིག་སྟེ་ཆུ་སེར་འདྲེན་པར་བསྔགས་སོ། ། 吸取黄水疮的一种草药

སྲུབས། སེར་ཀ 缝子；裂口；裂缝

སྲུལ་བ། རུལ་བའི་བརྡ། 腐烂；坏（旧词）

སྲུས། ཆེར་མ་སྨིན་པའི་ནས་སོགས་ཏེ་མངོན་བརྗོད་དུ་ལག་ཕུར་དང་མེ་ཕུར་ཞེས་འབྱུང་། 未甚熟的谷（可食者）ལག་ཕུར། མེ་ཕུར།

སྲེ་ད། འབྲུ་དམན་པ་ཕལ་སྐད་དུ་ཡུག་པོར་འབོད་པ་དེའོ། ། 燕麦

སྲེ་བོ། ཁ་དོག་ཁྲ་བོ། 斑花；麻子

སྲེ་མོང་། སྲེ་མོ། ནེའུ་ལེ་སྟེ། ཨ་ལ་ཤནས་སྲི་མོ་ཞེས་པ་མི་དྲིད་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 黄鼠狼

སྲེག་པ། ཙྭ། 鹧鸪；半鸡

སྲུ་གང་། ལི་གུར་ལས་ཁྲུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་དུ་བཤད་མོད། འདུལ་བར་ཁྲུས་བསྐུ་མཉེ་དྲིལ་ཕྱིས་སྨན་སེ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་གསུངས། 洗涤(旧词)

སྲུ་མ། དབྱིབས་ཐང་ཤིང་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཤིང་ཞིག་དང་ཤིག་སྒོང་གཉིས་ཀའི་མིང་ངོ་།། 一种似松树的树名

སྲུ་ལོ། གཡའ་དང་རྫ་ལས་སྐྱེ་བ་དཀར་སྨུག་དམར་པོའི་རིགས་གསུམ་སྟེ་སྤྲུ་ཚད་སེལ་ལོ།། 板兰根(药名)

སྲོག ཚེའི་སྲོག 命；生命

སྲོད། ཐུན་དང་པོའི་དུས། 黄昏；初更时

སྲོལ། ལུགས་སམ་ཚུལ། 1. 风俗；规矩；样子 2. 犁沟

སྲོལ་ག ལུགས་སམ་ཚུལ། 风俗；规矩；道理

སྲོལ་གོང་། ལོ་སྡོང་ཁུར་མང་དང་འདྲ་བ་མེ་ཏོག་སེར་པོ་ཅན་ཡུ་མོ་ཨོལ་གོང་ཡང་ཟེར། 开黄花的一种草药 ཡུ་མོ་ཨོལ་གོང་།

སྲོས། ས་སྲོས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་མུན་ནུབ་པའི་མིང་། 黑暗

སླ

སླ། ཚེགས་མེད་ཀྱི་སླ། 容易；不难

སླང་། སླང་བ། ཇ་ཐུག་སྐོལ་སྤྱད་ཀྱི་སྣོད་དེ་ཟངས་པ། 锅

སླ་བ། སླ་མོ། ཆུ་དཀའ་བའི་ཞོག་ཟླ་དང་ཐུག་པ་སོགས་གར་བའི་ཞོག་ཟླ་གཉིས་ཀར་འཇུག་སྟེ་སླ་བ་ཞེས་པ་ཟླ་བའི་བརྗོད་བྱེད་ཡང་ཡིན་ནོ།། 稀；稀薄(多水)

སླག་པ། སློག་པ། པགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གོས། 皮袍

སླད། དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཚིག因为；因此；为了

སླད་མ། སླད་རོལ། སླན་ཆད། རྗེས་མའམ་འཕྲོ་མ། 以后；今后

སླད་ཆེ། བཤང་བ་སྟེ་སླ་ཅས་སླད་ཅ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 大便

སླར་ཞིང་། ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ། 双复；再又

སླར་ཡང་། ཡང་ཡང་བསྐྱར་བ། 双复；还要；再再重复

སླས། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིན་ལ། མདོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས། སླས་ཏེ་བཙུན་མོ་དམ་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། 王后的侍从（旧词）

སླས་པ། སྐུད་པ་དང་ཞུག་ཕྲན་སོགས་སླས་པ་སྟེ་ཕྲས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 编织（如毛编物及背斗、筐、篱笆等）

སླུ་ཀུ། ཇ་དང་ཞོའི་སྣོད་གཅིག་གི་མིང་དུ་ངག་སྒྲོན་དྲིས་ལན་དུ་གསུངས། 一种盛茶或酪的器皿

སླེ་ཏྲེས། ཞང་ཞུང་གི་སྐད་དེ་བྲ་མའི་སྡོང་བོ་འདྲ་བ་མེ་ཏོག་རྒྱུང་རིམས་ལ་ཕན་ཞིང་བོན་པའི་དུས་འཁོར་དབང་ཊཱི་ཀ་ཏུ་སྟག་ཚེར་ཏེ་སླེ་ཏྲེས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །苦参（药名）

སླེ་འདམས། སླི་འདམས། 性器官不分明者；肛门与阴户不分的

སླེ་བོ། མིག་ཡོན་ཅན་ཏེ་བསླེ་བོར་བྲིས་པའང་ཡོད། 斜眼者，也可写作བསླེ་བོ།

སླེཁ། ཕྱར་བ། 粗毛毯

སླེ་ཡོན། སེམས་གྱ་གྱུ་ཅན། 狡猾；欺诈；诡诈

སླེལ་ཁྲ། ཆེན་པོའི་གོས་ཤིག 一种华贵的衣服

སླི། ལྟོ་བའི་སླི། 肚子内的脏物

སླེ་མ། ཞི་དྲུང་གིས་སླེ་མའམ་སླེ་འཕོའམ་ཞིབ་མ་སྐྱེ་སྦྲུག་ལྟས་ཀྱི་གཞོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལ། འགར་སླེབ་མ་ཞེས་འབྱུང་སྐྱེ་དག་མིན་བརྟག 篾篮;蒲篮;蔑编食盒

སློང་མོ། སྤྲང་པོའི་སློང་མོ། 乞讨;乞丐

སློད་པ། ལྷོད་པ། 放松;松弛

སློབ་དཔོན། དགེ་རྒན། 教师;老师

སློབ་མ། དགེ་ཕྲུག 学生;徒弟

གས

གསག་གཤིར། རྒྱལ་མཆོག་གིས་བང་བརྒྱུགས་ཏེ་མཚོངས་པའི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས། 赛跑;竞技

གསང་། སྐད་གསང་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཕྱིར་མགོས་ཡང་འཇུག་ཅན་ཏུ་འདོད། 秘密;隐藏

གསང་གནས། རྟགས་ཏེ་མཚན་མ། 性别

གསའ། ངག་ཟིན་དུ་གཡི་དང་འདྲ་བ་ལས་ཅུང་ཟད་བོངས་ཆུང་བའི་སྤྱག ཆགས་ཤིག་ཏུ་བཤད། 雪豹;草豹

གསལ་བ། དྭངས་པའམ་འོད་འཚེར་བ་སྟེ་མངོན་བརྗོད་དུ་མེའི་མིང་དུ་བཤད། 新的

གསས་ཁང་། བོན་པོའི་ལྷ་ཁང་། 道观;本部教的庙宇

གསས་མོ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཕོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བུད་མེད། 女巫

གསིང་མ། ནེའུ་གསིང་། 青草地;草地

གསིལ་བྱེད། གསེག་ཤང་། འཁར་གསིལ་ཏེ་འགར་གསག་ཤང་དང་གསེག་ཤིང་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 锡杖（比丘用物）

གསུག་པ། ཇན་པའམ་འཚོ་ཆས། 贿赂；报酬；生活费

གསུང་། ངག་གི་ཞེ་ཚིག 言；话尊称

གསུང་རབ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ། 圣经；佛经

གསུད་པ། སྒྲིགས་པའི་བརྡ 打饱隔；呃气（旧词）

གསུར། སྒྲ་རྒྱན་དུ། གསུད་པ་འདོན་ཞིང་གསུར་ལ་འདུག ། ཅེས་འབྱུང་སྟེ་ཕལ་སྐད་འགར་གཞོགས་སམ་སྒོའི་མིང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་མཆོད་པའི་བསང་གསུར་ཞེས་པའང་མཚོན། 1. 旁；边 2. 烧香时烧祭之物（如柏叶油拌面粉等）

གསུས་པ། ལྟོ་བ། 腹部；肚子

གསེག་ཀ་ཡི། ཟོ་ཀ་ཡིའི་གསེག་ཀ་ཡི། 一种经包具

གསེག་མ། རྡོའི་དུམ་བུ། 碎石；沙砾

གསེང་བར། བར་མཚམས་ཏེ་སྔོན་གྱི་ཡི་གེར་གསེང་དབར་ཞེས་འབྱུང་། 中间；缝隙中间，也写作 གསེང་དབར།

གསེབ། འབྲས་བུ་མ་སྨྱུང་བའི་རྟ་ཕོ་སོགས་དང་ཁྲོད་དམ་བར་མཚམས་གཉིས་ཀར་འདུག 1. 公畜；种畜 2. 中间；其中

གསེར། རིན་ཆེན་གཉིས་དང་། རིགས་ལྡན་དྲུག་སོགས་ཡོད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དང་པོར་བསྟི་བ་དེའོ། །金子

གསེར་སྐྱེད། ཇོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལྟར་ཙ་ཆད་དང་དུག་ཚད་ལ་ཕན་ནོ། །兔丝草（药名）

གསེར་གྱི་ཕུད་བུ། མཁྲིས་པ་གྱེན་དུ་འདྲེན་པའི་སྔོ་སྨན་ཞིག་སྟེ་གསེར་རིག

ཀྱང་ཟེར། 治胆病的一种草药

གསེར་གྱི་མེ་ཏོག སྡོང་པོ་ཕྲ་ཞིང་རིང་ལ་མེ་ཏོག་སེར་པོ་ཅན་ཞིག་གོ། 开黄花的一种草药

གསོ་མ། ཤ་མ། 麻

གསོག གསོབ། ཀ་ཤྲཱིའི་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས། གསོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉམ་ཆུང་བ་སྙེ་སྦྲུ་མ་ལྟར་བརྟག་པས་ཁུར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་སྣེད་པའི་ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 空虚；虚幻；无谓

གསོང་སྡོང་། སྣར་ཁུང་གི་ཕ་མཆུའི་ཤིང་དུ་འདུལ་བ་ལས་བཤད། 滴水槽

གསོང་པོ། དྲང་པོ། 正直；诚实

གསོན་པོ། སྲོག་ལྡན། 活的；有生命的

གསོམ་པ། ཐང་ཤིང་། 松；松树

གསོར། འཕིགས་སྤྲད། 赞子

གསོར་ལྕེམ། ན་ཚ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མེ་ཏོག་དཀར་ལ་སེར་མདངས་ཅན་མེས་ཚིག་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། ། 治火伤的一种草药

གསོལ་བ། ཞུ་བའམ་བཟའ་བའི་ཞེ་ཚིག 1. 陈述；陈产；祈请 2. 食物尊称

གསོས། ཕན་བྱེད་ཀྱི་གསོས། 抚养；养育

བས

བསང་། དུད་པའི་བསང་། 香烟(烧香的)

བསང་ཟེལ། གཤའ་རྫོའི་བརྡ། 锡矿；锡矿石(旧词)

བསམ་གཏན། ལི་ཀུར་ལས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསམ་བརྟན་ཞེས་འཚོས་པར……

གསུངས་ཤིང་། གུང་ཐང་བསྟན་འབར་མའི་ཊཱིཀྐར་དགག་གཞག་མང་དུ…… མཛད་པའི་མཐར། གདན་ཞེས་པ་གདན་པའམ་གཞིའི་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡིད་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་འཛིན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་གསུངས་ལ། སྔ་སྒྱུར་བམ་གཉིས་སུ། མི་རྟག་པའམ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསམ་པའི་གདན་པ་བཅས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ན་བསམ་གདན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 禅定；静虑（佛语）

བསམ་པ། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ། 思想；思虑；心思

བསམ་སེའུ། སྟོད་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་གཅིག་སྟེ་ཨ་ལ་ཤས་བུ་སྟོད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་འདྲ་ཡང་མིན་ནོ། ། 三焦（六腑之一）

བསམས་བྱུང་། འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བསམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རིགས་པས་ངེས་པར་བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། 思所生慧（佛家智慧之一）

བསར་བ། སྔ་གོན་ནམ་ཞེར་བཙོགས། 准备；预备

བསིལ་བ། གྲང་བ། 冷；凉

བསིལ་ཡབ། རླུང་ཡབ། 扇子

བསུ་བེལ། མདོ་རྩར་འབྱུང་སྟེ་མི་གཙང་བས་སྦགས་པའི་མིང་ངམ་དཔྱད། 沾污；弄脏

བསུག་པ། ཨ་ལ་ཤས་འཕུར་བའམ་མཉེ་བ་དང་བསྣུགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ།

བསུང་། དྲི་ཞིམ་པ། 芬芳；香气

བསེ་ཁ་སྒོ། སེངྒེ་ཀང་བ་བརྒྱད་པ་སྟེ་རི་དྭགས་ཤ་ར་བྷ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སི་ཏུའི་འཆི་མེད་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བུ་ཞིག་ཏུ། བསེ་ཁ་སྒོ་ཞེས་པའང་ཤ་ར་

སྣའི་མིང་དུ་འཆད་མོད། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བསེའི་མིང་དུ་འཐད་དམ་སྙམ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། 麒麟；犀

བསེ་སྦུར། དྲི་ངན་པའི་བསེ་སྦུར། 屎巴牛（虫）

བསེ། བསེ་རུ། རི་དྭགས་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་སྟེ། གོ་ཆ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་དམར་པོ་ཞིག་ལའང་བསེ་ཟེར་ཞིང་སྒྲ་རྒྱན་དུ་གསེ་ཞེས་འབྱུང་། 犀牛

བསེན། གཉེན་གྱི་བརྡ་རྙིང་སྟེ་བསེན་ཁུས་ཞེས་པ་གཉེན་བསྡུས་པའི་བརྡར་བཤད། 亲属（旧词）

བསེན་མོ། འདྲེ་མོ། 女鬼

བསེར་བ། སེར་སྣའི་དབང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་པར། ཕྱིད་ཐུགས་མ་བསེར་ཞིག་དང་བདག་གིས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྦྱར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །珍惜；吝惜

བསེར་བུ། ལི་གུར་ལས་རླུང་གི་ཞེ་ཚིག་ཏུ་བཤད་མོད། དེང་སང་རླུང་གྲང་མོའི་མིང་དུ་གྲགས་སོ། ། 冷风

བསེལ་མ། སྐྱེལ་མའི་བརྡ། 护送者；保送者（旧词）

བསོ། བོན་གྱི་བོད་པའི་སྒྲ་སྐེ་ཀྱི་དང་འདུག་པ་གཅིག་གོ། 本部教的呼唤词

བསོད་སྙོམས། སློང་མོའི་བསོད་སྙོམས། 化缘；乞食

བསོད་ནམས། ལེགས་བྱས། 福；福德；福份；善行

བསོད་པ། བཟང་བའི་བརྡ། 佳美；快意；悦目；好（旧词）

བསྲུལ། ངག་ཟིན་དུ་བྱ་བའི་དོན་དང་། བློ་གསལ་བ་དང་རུལ་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་བཤད་དེ་ངག་སྒྲོན་དུ་བློ་བསྲུལ་ཅན་ལྟ་བུ། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། ། 1.所作的事 2.明智 3.腐烂

བསླ

བསླབ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། 教条(戒律的)教义；教旨

བསླུལ། བསླུགས་པ། འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པའི་བརྡར་འདུལ་བ་ལས····· གསུངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ། བསླུགས་པ་ཞེས་པ་སྦྱིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཡིན་རྒྱུ་ནི་ཆེས་ཆེར་དཀའ་སྟེ་བསླུག་བསླུགས་ལ་སོང་ཞེས་ཕལ་སྐད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་ས་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 1. 交识；交结 2. 交接 3. 喜甚

ཧ

ཧ། དབུགས་ཀྱི་ཧ། 哈(气)

ཧ་གོ། དོན་གོ་བ། 了解；懂得

ཧ་ཅང་། ཤིན་ཏུའི་དོན། 甚；很

ཧ་ཡང་ཧ། ཞི་གུར་ལས་དངུལ་བཟོས་མའི་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་བཤད། 假银；钢精

ཧ་སོ། ཕྱམ་པ། 木芙蓉；蜀季花

ཧ་ཤིག རྡོ་མཉེན་གྱི་རིགས་ཏེ་བོ་ལེ་ཀར་ལ་ངོས་འཛིན། 滑石(药名)

ཧ་ཧ། ཧི་ཧི། ཧེ་ཧེ། ཧོ་ཧོ། གད་མོ་དགོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར། 这四词是不同的笑声，哈哈；嘻嘻；嗨嗨；呵呵

ཧག་ཐེ། ལུད་པ་འཐེན་པའི་སྒྲ། 哈嚏(唾痰的声音)

ཧང་འགྲོས། ཧོལ་འགྲོས། མ་བརྟགས་པའམ་མ་ངེས་པའི་འགྲོས། 冒进；不加思择或不定的步态

ཊང་གཏམ། ཟླུང་རྒྱལ་གྱི་གཏམ། 胡言乱语

ཊང་རལ། ཞིག་རལ། 烂坏；破坏

ཊད་པ། སེམས་མི་གསལ་བ་སྟེ་བྱིང་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད། 昏屯；迷惚

ཊད་པོར། ཊད་ཊད། ཊོང་སྟོར། ཊོང་འཐོར། ཊོང་རྡལ།
རྣམ་གྲངས་ཏེ་དྲན་པ་སྟོར་བའམ་སེམས་སྟོར་བའི་མིང་། 这五词都是同义异名字，均为晕绝；失神；

ཊན་ཏང་། བྱེ་རྟོགས་སུ་ཊན་ཏང་གིས་བཏབ་པའམ་བློང་བར་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། 浑浑噩噩

ཊབ་ཆ། གད་མོ། 戏谑；大开玩笑；多人大笑

ཊབ་ཆི། སྦྲིད་པ། 喷嚏

ཊབ་ཀ། ཊམ་པ། ཊེབ། ནོར་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བ། 贪婪；贪污

ཊབ་ཁང་ཚེའུ། སྨན་དབང་ལག 仙人掌（药名）

ཊམ་ཕུ། ཨ་ལ་ཤན་ང་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་བཤད་པའི་ཁུངས་ཚོལ།

ཊར། ཅར་རེ་ལྟ་བ་ལ་ཏར་ལྟོས་ཞེས་ཟེར་བས་མཚོན། 1. 猝然；忽然 2. 茫然；注视 ཏར་ལྟོས།

ཊར་བ། ཊར་མིག བུ་གའམ་ཁུང་བུ། 穴；洞

ཊར་མི། རྟ་བབས་འདེགས་པའི་ཏར་མི། 大力士（坛场门口的大力士）

ཊར་ལངས། ཀེག་གིས་ལངས་པ། 猝然而起；忽然起来

ཊུང་ཐག བཀའ་ཤོག་གི་རྟུང་ཐག 皇

ཊུང་ལ། ཡི་གེ་སོགས་ལ་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་རྫས་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་སྐད་ཟུར་ཆག་པར་ལི་

ཀུར་ལས་བཤད། 黄鼠

ཧུད་ཧུད་པོ། བྱེ་རྫོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་བརྗོད་ཡིན་ནམ་བརྟག 很粗；粗粝

ཧུབ། འཐུང་བའི་ཧུབ། 一口；一呷

ཧོང་ལེན། གཡའ་དང་རྫ་ལས་སྐྱེ་བ་འཁྲུགས་ཚད་དོན་ཚད་ལ་ཕན་ཏེ་རྒྱ་སྐད་དངོས་སོ། ། 黄连（药名）

ཧོམ། ཧོ་མ་ཞེས་པ་སྦྱིན་སྲེག་ཀྱི་སྐད་དོད་དེ། དེང་སང་ཧོམ་ཁུང་ཞེས་པ་དོང་གྲུ་གསུམ་གྱི་མིང་དུ་གྲགས་སོ། ། 1.火施；火坛 2.三角形的地坑

ཧོར། སོག་པོ། 蒙古人；土族

ཧོར་ཁོང་། བར་མཚམས་སུ་ལུས་པ་སྟེ་ཧོར་ཁོང་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། 留在中间；留在途中 ཧོར་ཁོང་།

ཧོར་འདྲ། ཆེན་པོའི་བཀས་དཔྱ་ཁྲལ་སྡུད་པའི་མངག་གཞུག་པའི་མིང་དུ་བཤད་དེ་བརྟག 皇帝所派收税人的称呼

ཧྭ

ཧྭ་གོར། གོས་ཀྱི་ཧྭ་གོར། 喇嘛所穿背心袖根名

ཧྭགས། བུ་རམ་གྱི་ཁ་ཤུན་བཟང་པོས་ཀྱི་མིང་། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ཕྱིང་མགོས་བྱེ་མ་ཀ་རར་བཤད། 1.上等糖 2.砂糖

ཧྲ

ཧྲགས། རགས་པ། 大略；概略；粗糙

ཧྲམ་མེ། འཐུམ་བུས་གང་བ་ལྟ་བུའི་ཧྲམ་མེ། 弥漫；遍布（如痘疹密集）

ཧྲུལ་པོ།　　ཚགས་ལྷོད་པ།　蓬松；松弛；松散

ཧྲུལ་ཧྲུལ།　ཧྲུལ་པོ།　　དག་དུག་སྙེ་རྙིངས་ཞིང་རལ་བའི་གོས་ལྟ་བུ།　破旧；褴褛；腐败

ཧྲིག་ཧྲིག　མིག་གི་ལྟ་སྟངས།　注目；注视

ཧྲིལ།　　རིལ་པོའམ་ཐམས་ཅད།　全；全体；一切

ཧྲིལ་ཧྲིལ།　　འབད་རྩོལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་པས་མཚོན། 自然而然，如 ཧྲིལ་ཧྲིལ་དུ་འགྲོ།

ཧྲུད་ཧྲུད།　　རྩུབ་པར་བཤད་ལ།　མདོ་ཉི་མའི་སྙིང་པོར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བསྒྱུར་ཅིང་།　མདོ་དེའི་སྐབས་འགར་ཧྲུད་ཧྲུད་པོ་ལ་རོ་མེད་པ་ཞེས་བསྒྱུར་སྣང་ངོ་། །　1. 粗糙 2. 无味

ཧྲུམ་ཧྲུམ།　　དུམ་བུར་གཏུབ་པ།　砍断；切断；切碎

ཧྲེང་ཧྲེང་།　　རེངས་པའི་ཧྲེང་ཧྲེང་།　坚硬；顽强

ཧྲོལ།　　དྲལ་བའམ་རལ་བ།　裁开；扯烂；撕烂

ཧླ

ཧླ།　　རྒྱལ་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དང་།　རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་སྐྱེ་བོའི་ལྷ་དང་།　འཕགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སྟེ།　དེ་གསུམ་གར་འཇུག་པར་མཚོ་ཊཱིཀ་ཏུ་གསུངས།　1. 神 2. 王 3. 天

ཧླ་གོར།　　ཤའི་ལྷུ་དུམ།　肉块

ཧླ་ང་།　　པུས་མོའི་ལྷ་ང་།　膝盖

ཧླ་བ།　　རུས་པའི་ལྷ་བ།　软骨；裹骨

ཧླ་འབངས།　　རབ་བྱུང་གི་གཡོག　属民；出家人的仆役

ཧླ་གསོལ།　　དགའ་སྟོན།　赛神；纪念

ལྷག་པ། ཧོལ། 1. 余；多余 2. 水星；星期三

ལྷག་མ། ལུས་པ། 其余；残余；剩余

ལྷགས། སླེབས་པ། 抵；到

ལྷགས་པ། ཡི་གུར་སོགས་ལས་གཏད་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་གསུངས་སོད་བསེར་བུའི་མིང་དུ་གྲགས་ཆེའོ། ། 风

ལྷང་ངེ་། ལྷན་ནེ། ལྷམ་མེ། གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ལྷ་བུའོ། ། 1. 灿烂 2. 卓越

ལྷང་ཚེར། སེར་དཀར་དམར་ནག་གི་རིགས་བཞི་སྟེ་དཀར་པོ་རྡོ་ཤེལ་འདྲ་བ་བསྲེགས་པས་ཚོན་དུ་རུང་བ་དེའོ། ། 银精石（俗名明明石）

ལྷང་ལྷང་། སྐད་མཐོ་བའི་ལྷང་ལྷང་། 朗朗；高声

ལྷད། སྦྱོན། 混入；杂入；习染；影响

ལྷད་ས། ཕྱི་སའི་བརྡ། 大便（旧词）

ལྷན་པ། གོས་ཀྱི་ལྷན་པ། 补钉

ལྷན་ཅིག ཐབས་ཅིག 俱；一起；一道

ལྷབ། ཞེང་ཆེ་བའི་ལྷབ། 阔；口面宽

ལྷབ་ལྷུབ། གོས་ཀྱི་ལྷབ་ལྷུབ། 飘摇

ལྷམ། ཀང་སྒྲོབ་སྟེ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལྷམ་ཞེས་འབྲི་པར་མཛད་པ་ནི་མཛེས་པའི་ལྷམ་དང་མི་ནོར་བའི་རྟགས་སུ་དགོངས་སོ། ། 靴

ལྷམ་པ། གྲུ་བཞིའི་བརྡ། 四方；方形（旧词）

ལྷས། ར་བ་སྟེ་ཕྱུགས་ལྷས་ཟེར་བས་མཚོན། 庭院；天井；畜圈

ལྷིང་བ། བརྟན་པ་སྟེ་བསྙིང་བ་དང་འདུག་པ་མཐུན་ནོ། །བསྙིང་བ། 稳固；坚定

ལྷུ། ཚིགས་ཀྱི་ལྷུ། 关节；骨节

ལྷུག་པ། ཚིག་གི་ལྷུག་པ། 散文体

ལྷུགས་པ། རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་རབ་ཏུ་མང་བ། 业富；长久

ལྷུང་བཟེད། བསོད་སྙོམས་སློང་སྣོད། 钵（乞食的器皿）

ལྷུང་ལྷུང་། ཆུ་འབབ་པའི་སྒྲ། 潺潺（流水声）

ལྷུན་ཆགས། བརྗིད་ཆགས་ཏེ་ལྷུན་སྟུག་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱང་མཆོན། 雄峙；高耸；伟大

ལྷུན་པོ། རི་རབ། 须弥芦山

ལྷུམས། མངལ་གྱི་ཞེ་ས། 胎尊称

ལྷུར་བླངས། ཁུར་བླངས། 承当；担当；担负

ལྷེམ། ལྷེམ་པ། 摆动（微动）

ལྷོ། ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷོ། 南

ལྷོག་པ། ས་བདག་གི་དུག 大溃疮

ལྷོགས། དག་ལྷབ་ཏུ་གདོང་ལྡོག་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་དང་འདུག་པ་མཐུན་ནས་བརྟག 回；返回

ལྷོང་། འཚུབ་ཆའམ་གེགས་ཏེ་ས་མཐའ་བྱས་པའང་ཡོད། 1. 紧张 2. 阻碍

ལྷོངས། ཞར་རམ་ཞོར་ཏེ་ཡ་ལ་ཤས་དང་དང་རིང་བའི་བརྡར་བཤད་པའི་… ཁུངས་ཚོལ་ལ་རྟ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 附；附带

ལ

ཨ་ཀྲོང་། ཙྭ་མཁན་ཤིང་གི་རིགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་སྨྲོ་ཚད་ལ་བསྔགས་སོ། ། 夏枯草（药名）

ཨ་ཁ། ཨ་ཙ་མ། ཨ་ཙི། ཨ་རེ་མཚར། ཨ་ལ་ལ། ངོ་མཚར་བ་དང་ཀྱི་མ་དང་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྦྱར། 啊呀！唉！

ཨ་ཁུ། ཕའི་སྤུན་ཟླ། 伯父；叔父

ཨ་ག་རུ། དཀར་ནག་དམར་པོའི་རིགས་གསུམ་སྙེ་སྙིང་ཚད་ལ་ཕན་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་རང་མཚན་པའོ། ། 速香；沉香；紫木香；茄楠木香

ཨ་ཅང་། ཧ་ཅང་། 很；甚

ཨ་ཆེ། སྲིང་མོ་སྟེ་ཡུལ་སྐད་འགར་རང་གི་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིང་ལ་ཨ་ཆེ་དང་། གཞུག་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ལ་སྲིང་མོ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་དོ། ། 姊；妹，姐 ཨ་ཆེ། སྲིང་མོ།

ཨ་ཇོ། ཕུ་བོ། 哥哥

ཨ་ཎུ། ལི་ཁྲུར་ལས་ཨ་ཎུ་ཞེས་པ་ཆུང་ངུའམ་ཕྲ་མོའི་སྐད་དོད་ཡིན་པ་ལ། ཨ་ཎུ་ཞེས་གྲགས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་གཞོན་ནུའི་མིང་ངོ་། ། 1. 细；小 2. 青年

ཨ་ནེ། ཨ་ཕྱི། ཕ་མའི་མ། 祖母；外祖母；姑母；姨母

ཨ་ཕ། ཕ། 父亲

ཨ་བྲ་ཅི། ཕལ་སྐད་དུ་ལས་སླ་བའི་དོན་དུ་རྫོད་དེ་མཐར་མེད་ཀྱི་སྐད་དོད། 无关系；不打紧

ཨ་བྱུག སྲིབ་ཀྱི་ན་སྤང་ལས་སྐྱེ་བ་རྐོད་གཡུང་གཉིས་ལས་སྤང་གི་གུར་གུམ་ཡང་ཟེར། 旋覆花（药名）

ཨ་འབྲས། འདྲ་དཔེར་ཤ་བའི་སྒོ་བ་འདྲ་བར་བཤད་དེ་ཤ་འབྲས་ཀྱང་ཟེར། 龙眼（药名）ཤ་འབྲས།

ཨ་མ། མ། 妈；母亲

ཨ་མོ་ཉིག མཁས་འབྱུང་དུ་སྔན་རིང་གི་བཙ་སྙིང་དུ་གསུངས། 长垫褥（旧词）

ཨ་མི་དེ་བ། ལི་གུར་ལས་ཨ་མི་ཏཱ་བྷ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཟུར་ཆག་པས་ཨ་མི་དེ་བ་ཞེས་སོ། ། 阿弥陀佛（佛语）

ཨ་ལྷ། བྱང་ལྷའི་ཐྲག་ལས་སྐྱེ་བ་ར་ལུག་གིས་ཟོས་པས་རྫོ་ལ་ཐིག་རྗེས་འབབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་ཡི་གེ་འགར་ཨ་ཞེས་འབྲི་བ་ལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་སྨན་རྒྱན་གཉིས་སུ་དགག་པ་མཛད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་སོ། ། 一种草

ཨ་ལགས། བོད་ཀྱི་བླ་མ། 活佛

ཨ་ལོང་། ལྕགས་ཀྱི་ཨ་ལོང་། 环子

ཨ་རུ་ར། རོ་དྲུག་ལྡན། ནུས་པ་བརྒྱད་ལྡན། ཞུ་རྗེས་གསུམ་ལྡན་ཏེ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བདུན་རྫོགས་པ་སྟེ་ཀུ་བའི་མདུག་མ་འདྲ་བ་སྨན་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྔགས་སོ། ། 柯子（药果名）

ཨ་རོག གྲོགས་པོ་སྟེ་ནད་མེད་པའི་སྐད་དོད་ཨ་རོ་ཀཱ་ཟུར་ཆག་པ་ཡིན་པར་རྗེ་སྲུན་དྲུའི་མདོ་རྩའི་བརྗེད་བྱང་དུ་གསུངས། 朋友

ཨག་ཚོམ། མ་ནེ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤུ་ར་སྟེ་ཨ་ར་དང་ཨག་ཚར་དང་ཨག་ཞོལ་ཡང་ཟེར། ཨ་ར། ཨག་ཚར། ཨག་ཞོལ། 须；髯

ཨང་། ལན་གྱི་ཨང་། 啊；嗯（答应词）

ཨང་ཀི རྩིས་ཀྱི་གྲངས་ཡིག་སྟེ་འདི་དང་ཨང་ཀ་ཞེས་པ་གོ་རིམ་གྱི་མིང་དུའང་འདུག

数码字 ཡང་ཀ

ཡང་རག རྣལ་འབྱོར་པའི་གོས་ཤིག 修行者的一种衣服

ཡན། ཡན་སྟོང་། རྒྱབ་རུས་དང་པོ་དང་། སྐབས་འགར་ཡན་ཞེས་པ་མགོ་ལ་བསྐོན་རྒྱུའི་སྒོ་གླིགས་འདྲ་བའི་བཙོན་ཆས་ཞིག་གི་མིང་དུའང་གྲགས་སོ། ། 1. 第一脊椎骨 2. 枷

ཡན་ད་ཧྲིལ། ལི་ཤུར་ལས། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ཞེས་པ་དབང་སྔོན་ཏེ་ཟུར་ཆག་པས་ཡན་ད་ཧྲིལ། ཞེས་སོ། ། 映青(宝石)系梵文 ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ། 的转音

ཡམ་ཐུག རུམ་དང་ཕང་བ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤེས་ཨ་འཐུག་ཏུ་ཐིམས་པའི་ཁུངས་ཆོལ། 怀中(穿藏装时的衣怀)

ཡར་བ། ངག་པ། 强盗;匪

ཡར་པོ། ས་རྫོའི་ལས་ཀ 建筑工人;土石工

ཡར་ལ་གཏད། ནན་བྱེད་པ། 恳请;恳切要求;勉力;勉强

ཨིག་ཀ སྐྱིགས་བུ་སྟེ་གྲོང་ཚིག་ཏུ་ཨིག་བུ་དང་ཨི་ག་ཞེས་ཟེར། 打冷呃,方言又叫 ཨིག་བུ། 或 ཨི་ག

ཨུ་རྒྱན། དབུ་རྒྱན་ཟུར་ཆག 头饰;冠

ཨུ་ཚུགས། ནན་གྱི་ཨུ་ཚུགས། 1. 勉强 2. 顽固

ཨུག་ཆོས། དཀར་ནག་རིགས་གཉིས་ཏེ་སྔོན་མཛུག་མེ་ཏོག་འཚར་ཞིང་སྣ་ནད་དང་ལྟོ་སྐྲོས་པ་ལ་ཕན་ནོ། ། 治腹胀之一种草药

ཨུར་ཆག དཔུར་ཆག་སྟེ་བརྡར་བས་འཇམ་དུ་བཏང་བ། 磨光;磋光

ཨེ། ཚིག་གི་ཕྲད་དེ་ཨེ་ཤེས་ཨེ་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། 吗?(疑问词)

ཨེན་ཙམ། ཅུང་ཟད་ཙམ་སྟེ་ཨ་ལ་ཤེས་ཨ་རེ་དང་ཨེ་རེ་ཞེས་པའང་འདི་དང་

འཇུག་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་དེ་མིན་ནོ། ། 微微；稍稍

ཨོ་རྒྱན། འཕུར་བྱེད་གྲོང་གི་སྐད་དོད་ཨོ་ཊྚ་ན་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། ཐུགས་ཀློག་ཐབས་རྣམས་སུ། ར་ལྷན་ཡ་ལ་རྒྱ་ཞེས་ཀློག་ཅེས་ཨུཏྟ་ལ་ཨུར་རྒྱ་ཞེས་བཀླག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་ཨོ་ཊྚ་ན་ལའང་ཨོ་རྒྱན་དང་ཨུར་རྒྱན་དུ་ཀློག་པའི་གདངས་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཨ་ཧྲུ་ཏན་ཟེར་བ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། ། 乌杖那(古时印度地名)

ཨོག་སྐོར། མགྲིན་པ། 颈；嗓子；喉

ཨོང་དོ། རྐུབ་ཚོས། 臀部；屁股

ཨོལ་གོང་། ཨོལ་བ། ཀེའི་མདུན་གྱི་ཆ་ལའོ། ། 颈的前部

ཨོལ་མདུད། མགྲིན་པའི་འབུར་པོ་སྟེ་ཨ་ཡིག་གི་སྐབས་སོ། ། 喉头

༄༅། །སྭ་སྟི། འདི་སྙུར་ལེགས་བྱས་ཆུ་གཏེར་དཀར་པོའི་རླབས། །མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་རྩེ་དགའ་ལས་སྨོན་པའི། །བརྗོད་སྦྱོད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་མཛ་རའི། །གྲུ་ཆར་འགྲོ་འདིའི་ཡིད་མཆོར་འབབ་པར་ཤོག ། ཅེས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་དང་བརྡའི་བསྟན་བཅོས་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཛོམས་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ། །

༄༅། །ན་མཿསྭ་ར་སྭ་ཏྱཻ། མི་འགྱུར་ཆོས་དབྱིངས་ཟག་མེད་བདེ་བའི·······དབྱིད། །མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ། །རྣམ་པར་ཁྱིངས་པ་རྒྱལ་ཡུམ་སྒྲ་ལྷན་མས། །དྲི་མེད་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛོད། །དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པའི་མཐའ། །མིང་གིས་ཉེར་མཚོན་རྗོད་པ་རླ་བའི་བཞིན། །འགག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་ལས་ཤར་བའི། །རིག་བྱེད་གསང་ཚིག་སྣང་བའི་རྩེ་དགའ·······འཕྱེད། །དེ་ཡང་བརྡ་སྤྲོད་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལས། །ཕོ་ནི་འདས་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས། །དངོས་བསྟན་དུས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །ཤུགས་ལ་ཐོར་བུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་ཅེས་གྲག། དང་པོ་སྤྱི་ནི་བྱ་ཚིག་གདགས་དགག་ལྟ་བུ་མ་ནིང་དང་། །

བྱེད་པ་འདོགས་ལྟ་བུ་སོས་འཕུལ་བརྗོད་བདེར་གཏོང་ལྟ་བུ་མ་ནིང་སྲིད། །པ་སྟེ་ལས་གཞན་འདས་པར་བཏགས་ལྟ་བུ་ཕོས་འཕུལ་ཞིང་། །མགོ་ཅན་མེད་ངེས་སྒྲ་གདངས་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བྱ་འདས་བསྒྲུང་བསྒྲུངས་ཕོས་འཕུལ་བ། །བྱེད་པར་གདལ་དགར་ལྟ་བུ་མ་ནིང་འགོམ་ལྟ་བུ་སོས་འཕུལ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་འཕུལ་མེད་བཞི། །འཕུལ་ཅན་ལ་སྔོས་མགོ་ཅན་མང་བའི་ཕྱི། །འདས་སྐུལ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ཕོབ་ངེས་པའོ། །ཕོབ་བུའི་རིགས་ནི་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས་ཅན། །དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ་དྲང་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བཅད་ལྟ་བུ་ད་མཐའ་ཅན་དང་བསྐྱུ་བསྐྱུས་ལྟ་བུ་འ་ས་གཉིས་བསྒྲེས་ཏེ། གཏད་གཏོད་གཏད་གཏོད་ལྟ་བུ་ནི་རིམ་བཞིན་བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་མཐུན་……པའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བའམ་གཞན་མ་འོངས་བྱེད་པའམ་བདག་ད་ལྟ་བ། འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་བཅས་པའི་ཕྱི། །ཀཱ་ལིའི་རིམ་པས་འཕུལ་རྟེན་རྣམས། །ཤས་ཆེར་ཡོངས་གྲགས་མིན་པའི་རིགས། །ཁུངས་འགོད་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་དབྱེ། །

སུ་ཏྲ། ཁུངས་ལྡན་རྣལ་མའི་ཚིག་གི་སྣང་བ་ཡིས། །རྟོགས་དཀའི་དོན་ཟབ་འཕྲུང་རིང་གསལ་བྱས་པས། །མིང་བརྡ་གསེར་སྦྲམ་བརྡལ་བའི་རིག་ལམ་ཆེར། །བདེ་བླག་ཕྱིན་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གསལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོས་སྐྱར་བ་རྫོགས་སོ།། །།

༄༅། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་ཟ་མ་ཏོག །གཅིག་བསྒྱུར་ཚངས་དབྱངས་འགག་མེད་ང་རོ་ཡིས། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་འདོམས་པའི་དྲིན་ཅན་རྗེ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་གཙུག་གིས་བསྟེན། །གང་ཡང་གཙུག་ལག་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོའི་འཛིངས། །ཏལ་བའི་དེད་དཔོན་བློ་གསལ་འགའ་མཆིས་ན། །བརྡ་སྤྲོད་རིག་གཞུང་འཕྲུལ་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ། །ངེས་པར་བརྟེན་འོས་མཁས་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་བསྒྲགས། །དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ལས། །ཆ་ཙམ་རང་བློའི་སྒྲུགས་ཀྱིས་ཉེར་བཅུས་པ། །དཔེ་མང་འཚོལ་བའི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱང་བསྲིངས་ནས། །བདེ་བླག་བལྟས་ཆོག་བརྗོད་བྱང་རི་མོ་སྟེ། །འདིར་

འབད་དགེ་བས་རིག་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ། །གཞོལ་བའི་སྐལ་བཟང་ཡོངས་ཀྱི་མགྲིན་
པའི་ཕྲུག །རྫོད་པ་དག་པའི་དགེ་མཚན་སྟང་བའི་གཟིམས། །འཛམ་དཔལ་ངག་གི་
དབང་ཕྱུག་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་ཟ་འགྲེལ་ལྷན་ཐབས་དང་
བཅས་པ་འདི་ནི། སའི་སྟེང་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་
དཀར་པོ་ཡུག་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ། རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད། མཁན་
ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་༧ཨ་ཀྱཱའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོར་བྱས་པའི་
ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། མཐུ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེའི་གླིང་དུ་པར་འགོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
བ་བརྩམས་ཏེ་ཞུ་དག་གཏོང་བའི་འགན་བཏོ་བའི་སྐབས་སུ། བརྡ་དག་དཔེ་མང་གློག་པའི་ངལ་
བ་སྤྱོང་བའི་ཐབས་འཚོལ་བའི་རྐྱེན་འཛོམས་པར་བརྟེན། བརྡ་སྤྲོད་སླ་བ་ཆེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་
ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལ་ཞུགས་ནས་དགེ་སྦྱོང་
གི་བརྟུལ་ཞུགས་བླངས་པའི་བརྡར་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་སུ་འབོད་པས། བླ་མ་དམ་
པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་ཕྱིན་གྱིས་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ཕྱོགས་ལ་ཕྲ་མོ་ནས་བློ་གྲོས་ཀྱི་འདབ་མ་
བག་ཙམ་གྲོལ་བའི་ཁར། སླར་ཡང་མེ་ལ་བུད་ཤིང་སྣོན་པའི་བོགས་འབྱིན་གྱི་ཚུལ་དུ།
འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མུ་ཏིག་སྟར་ལ་བརྒྱུས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་མཛད་པའི་མདོ་ཕྱོགས་རིག་
གནས་ཀྱི་གསུང་རབས་མཐའ་ཚད་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གངས་ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྡ་
སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ལག་ལས་མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་ཟ་འགྲེལ། ཏྲེ་ཧྲག་རྟོགས་བྱེད།
ཚིགས་གསུམ་གསལ་བ། ཟ་མ་ཏོག་ལི་ཤིའི་གུར་ཁང་། སྒྲ་བའི་རྒྱན། ངག་གི་སྒྲོན་མེ་སོགས་
རྒྱ་བོད་ཀྱི་བརྡ་དག་ཁུངས་ཐུབ་དཔེ་འཛོམ་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་དག་ཡིག་སན་སྒྲུན་མང་པོར་
ཡང་རྟོག་པ་ཞིབ་འཇུག་གིས་བློ་ལ་ཅུང་ཟད་འཛགས་པར་བྱས་ཤིང་། རང་ལོ་སོ་གཅིག་ཏུ་སོན་
པའི་རབ་རྒྱལ་ཤུགས་འབྲུག་ལོ་ནས་མགོ་བརྩམས། ལོ་དྲུག་གི་རིང་ཁོམ་ལོང་ནམ་ཡོད་ལ་བརྟེན་
པ་མ་བཏང་བར་བྲིས་པ། ཤིང་བྱ་ལོའི་སྟོན་ཟླའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན།
ཙོང་ལའི་རི་རྒྱན་བྲག་དཀར་སྲུན་གསུམ་གྱི་རི་ཞོལ་མཐུ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ་གླིང་གི་ཡང་དབེན་
བསམ་གཏན་ཕོ་བྲང་གི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
པོ་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དུ་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱས་པ་སྟེ། དགེ་བས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ངག་
གི་རྫོད་པ་དང་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

༄། །དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ལྷན་ཐབས་མཛེས་པའི་རྒྱན།

ཀ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
བ	སྒྲོན་མེ་དང་ གུར་ཀུར་སོགས 灯与帐幕等	བཀར་བྱ	འགེར་བྱེད།	བཀར་ད་བྱིན	ཁོར་ད་ཅིག ※	1. 点；燃 2. 支；撑
	ཁུར་པོ་སོགས 驮子等	བཀུར་བྱ	འཁུར་བྱེད	བཀུར་ད་བྱིན ཁུར བསྐུར	ཁུར་ད་ཅིག	驮；载； 背；负
ས	གྲོ་ནས་སོགས། 小麦青稞等	དཀྲབ་བྱ། བཀྲབ	འཁྲབ་བྱེད	བཀྲབས་བྱིན	ཁྲོབས་ཤིག འདི་སི་ཏུས་བཤད	节选；拣 选；选择

※སྐུལ་ཚིག་ལ་འགེར་ཅེས་པའང་སྣང་ཞིང་གདམ་ང་དང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་མཆན་བུས་བྱེ་ཡོད་ལ། རང་ལུགས་ནི་ཕལ་ཆེར་དཀྱུས་མ་ཉིད་དོ། །

此字在命令式时也有用 འགེར字者此类任选 应用或因各学者的说法不同，均以笺注表明，惟著者多以正文为主。

ས	རོལ་མོ 音乐	དཀྲོལ་བྱ	འཁྲོལ་བྱེད	དཀྲོལ་བྱིན བཀྲོལ	ཁྲོལ་ཅིག	奏;操使 弹;打
བ	ཐག་པས 拿绳子	བཀྱིག་བྱ	འཁྱིགས་བྱེད འཁྱིག	བཀྱིགས་བྱིན དཀྱིགས བཅིགས	ཁྱིགས་ཤིག	缚;捆
ཐ	ལམ་དུ 往路上	བཀྲི་བྱ དཀྲི	འཁྲིད་བྱེད	བཀྲིས་བྱིན ཁྲིད	ཁྲིད་ཅིག བཀྲིས	引;领; 引导
	དྲི་མ་སོགས 垢污等	བཀྲུ་བྱ དཀྲུ	འཁྲུད་བྱེད	བཀྲུས་བྱིན	ཁྲུས་ཤིག	洗;洗涤 浴;濯
བ	མདོ་སྡེ་སོགས 经部等	བཀླག་བྱ	ཀློག་བྱེད	བཀླགས་བྱིན	ཀློགས་ཤིག བཏོ་སྙིང་དུ་ཀློགས	诵;念;读

བ	ན་བཟའ 衣服(尊称)	བསྐུབ་བྱ	སྐུབ་བྱེད	བསྐུབས་ཟིན	སྐུབས་ཤིག སྐུ་རྒྱན་དུ་ག་ལ་ འདོགས་པའང་ཡོད་ པར་བཤད	穿;服用;披
	འདོད་པར 欲望	བརྐམ་བྱ	རྐམ་བྱེད	བརྐམས་ཟིན	རྐོམས་ཤིག ནོར་བསྣན་གྱིས་ བཤད	贪婪;贪得
	ནོར་རྫས 财物	བརྐུ་བྱ	རྐུ་བྱེད	བརྐུས་ཟིན	རྐུས་ཤིག	偷;窃取
	ས་དོང་སོགས 地洞等	བརྐོ་བྱ	རྐོ་བྱེད	བརྐོས་ཟིན	རྐོས་ཤིག	1. 挖 掘;掏 2. 雕;刻(如版)

བ	རེ་བ་སོགས 希望等	བསྐང་བྱ	སྐོང་བྱེད	བསྐངས་ཟིན བཀང	སྐོངས་ཤིག	满足；垫满；垫补
	ཆུ་སོགས 水等	བསྐམ་བྱ	སྐེམ་བྱེད	བསྐམས་ཟིན	སྐོམས་ཤིག སྐེམས	1. 干；枯；涸 2. 晒干；弄（如谷类）
ཐ	སྣུམ་སོགས 油等	བསྐུ་བྱ	སྐུད་བྱེད སྐུ	བསྐུས་ཟིན	སྐུས་ཤིག	涂；擦；抹；熬
བ	རྒྱལ 赌；注	བསྐུག་བྱ	སྐུག་བྱེད	བསྐུགས་ཟིན	སྐུགས་ཤིག	赌；玩赌
	སྐོག་ཏུ 往秘密处	བསྐུང་བྱ	སྐུང་བྱེད	བསྐུངས་ཟིན	སྐུངས་ཤིག	藏；隐藏；埋藏；隐没

བ	ཀ་ལག་སོགས 手脚等	བསྐུམ་བྱ	སྐུམ་བྱེད	བསྐུམས་ཟིན	སྐུམས་ཤིག	缩；收缩；卷曲
	འཕྲིན་སོགས 信讯等	བསྐུར་བྱ	སྐུར་བྱེད	བསྐུརད་ཟིན བཀུར	སྐུརད་ཅིག	1. 寄；传递；2. 投于；扬于（如投于水中）
	སེམས་རྒྱུད་སོགས 心情等	བསྐུལ་བྱ	སྐུལ་བྱེད	བསྐུལད་ཟིན	སྐུལད་ཅིག	发动；激动；鼓动；勉励；激励；劝勉
	གོ་གནས་སུ 职位	བསྐོ་བྱ	སྐོ་བྱེད	བསྐོས་ཟིན	སྐོས་ཤིག	委任；任用；任命
	གོས 衣	བསྐོན་བྱ	སྐོན་བྱེད	བསྐོནད་ཟིན	སྐོནད་ཅིག	穿；着；披（注：此字是给他人穿衣的他动词）

བ	ཆོས་འཁོར་སོགས 法轮等	བསྐོར་བ	སྐོར་བྱེད	བསྐོར་ད་ཟིན	སྐོར་ད་ཅིག	1. 转动；摇转；旋转 2. 围绕；包围
	ཇ་སོགས 茶等	བསྐོལ་བ	སྐོལ་བྱེད	བསྐོལ་ད་ཟིན	སྐོལ་ད་ཅིག	烹；煮；滚；烧开
	ལག་པ་སོགས 手等	བརྐྱང་བ	རྐྱོང་བྱེད རྐྱང	བརྐྱངས་ཟིན	རྐྱོངས་ཤིག※	伸；伸开；伸展
ཐ	སྐྱས་སོགས 迁徙物等	བསྐྱ་བ	སྐྱ་བྱེད	བསྐྱས་ཟིན	སྐྱོས་ཤིག སེ་ཏུས་བཤད	搬；迁移；迁徙

※འདིའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་ཁྱོངས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ཟོ་དམར་ཆེན་གྱི་གྲུ་གུ་ཁྱོངས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

བ	སློབ་མ་སོགས 弟子等	བསྐྱང་བྱ	སྐྱོང་བྱེད	བསྐྱངས་ཟིན	སྐྱོངས་ཤིག	1. 抚育；抚养；培餐；爱护 2. 保护；守护；卫护
	སྲོག 命	བསྐྱབ་བྱ	སྐྱོབ་བྱེད	བསྐྱབས་ཟིན	སྐྱོབས་ཤིག	救；搭救；保卫；救护
	མཚོ་སོགས་བསྐྱོད⋯⋯ པའི་དོན་ལ 移动湖水等	བསྐྱམ་བྱ	སྐྱོམ་བྱེད	བསྐྱམས་ཟིན	སྐྱོམས་ཤིག	搅动；挪动；移动
	ཡང་དང་ཡང་དུ 再三的	བསྐྱར་བྱ	སྐྱོར་བྱེད	བསྐྱར་ཟིན	སྐྱོར་ཅིག	1. 重复；再 2. 念诵；环诵；重读

བ	གནས་སུ 向目的地	བསྐྱལ་བྱ	སྐྱེལ་བྱེད སྐྱོལ	བསྐྱལད་ཟིན	སྐྱོལད་ཅིག	1. 送；遣；2. 致；施加（如害）3. 赌；宣说（如咒）
བ	ནོར་རྫས 财物	བསྐྱི་བྱ	སྐྱི་བྱེད	བསྐྱིས་ཟིན	སྐྱིས་ཤིག	贷给；贷与；借代；借给
བ	ཆུ་སོགས 水等	བསྐྱིལ་བྱ	སྐྱིལ་བྱེད	བསྐྱིལད་ཟིན	སྐྱིལད་ཅིག	堵塞；关闭；聚储；注蓄；筑坝；蓄水
	མ་ འཕྲོད་ པའི་ ཟས 不适合的食物	བསྐྱུག་བྱ	སྐྱུག་བྱེད	བསྐྱུགས་ཟིན	སྐྱུགས་ཤིག	吐出；呕吐
	ཁེངས་ པ་ སོགས 骄傲等	བསྐྱུང་བྱ	སྐྱུང་བྱེད	བསྐྱུངས་ཟིན	སྐྱུངས་ཤིག	缩小；减少；减去

བ	གཡང་སོགས་སུ 深渊等处	བསྐྱུར་བྱ	སྐྱུར་བྱེད	བསྐྱུརད་ཟིན	སྐྱུརད་ཅིག	掷；抛去；丢；投；丢弃
	ལུས་སོགས་བཟུར…… བའི་དོན་ལ 身体等移动	བསྐྱོག་བྱ	སྐྱོག་བྱེད	བསྐྱོགས་ཟིན	སྐྱོགས་ཤིག	移开；让开；迈开；歪
	རྟ་སོགས་ལ 向马上	བསྐྱོན་བྱ	སྐྱོན་བྱེད	བསྐྱོནད་ཟིན	སྐྱོནད་ཅིག	骑（此字是抱他人上马或帮他人乘马）；搁置
	ནད་པ་སོགས 对病人等	བསྐྱོར་བྱ	སྐྱོར་བྱེད	བསྐྱོརད་ཟིན	སྐྱོརད་ཅིག	扶住；支住；顶住

ཞ	སྤྲང་པོས་ཟས་སོགས་" ཐབས་ཀྱིས་སློང་བའི་" དོན་ལ 乞丐以讨乞食物	བསླུ་བྱ	སླུ་བྱེད	བསླུས་ཟིན	སླུས་ཤིག	讨乞；欺骗
བ	ཡོ་བྱད་སོགས 工具等	བསྐྲུན་བྱ	སྐྲུན་བྱེད	བསྐྲུནད་ཟིན	སྐྲུནད་ཅིག	制造；造作；做

类别	举例	未来；现在	过去或命令	汉意
ཞ	ཆུ་ལ 水中	ཀྱལ※	རྐྱལ	游泳
	སྨན་སོགས་གདུ་བའི་དོན་ལ 药等	བཀྱུ	བཀྱུས	煮；熬

※འདིར་དཔེར་ན། ཆུ་ལ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་ཟིན་རྒྱོལ་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འདི་འདྲའི་ཡིག་གཟུགས་
བསྟུས་ཚོ། ད་དྲག་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ན་རྒྱལ་རྒྱོལ་གཉིས་ཙམ་ལས་མེད་པས་བྱ་བྱེད་བྱས་སྐུལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེས་ལ། ཡང་། སྲུ་གུ་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་བྱེད་
སྐྱེས་ཟིན་ཅེས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་འདི་འདྲ་ལ་སྐུལ་ཚིག་བྱ་སའི་གཞི་མེད་པས་སྐྱེ་སྐྱེས་གཉིས་སུ་བསྡུས་
པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་སྐུལ་ཚིག་བྱེད་ཚེ་ས་བོན་འདེབས་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སེམས་ལྡན་ཞིག་ལ་སྐུལ་མ་གཏོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྲུ་གུ་སྐྱེད་ཅིག་
ཅེས་སམ་སྲུ་གུ་སྐྱེ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྲུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་མེད་ཆུའི་ རླན་དང་། ཉི་མའི་ཚ་
དྲོད་ལྟ་བུ་ལ་སྲུ་གུ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་གཏོང་འོས་མེད་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུལ་ཚིག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་དོན་
དེ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྟབས། བརྒྱལ་བའི་འཁམས་དང་གྲང་བའི་འཁྱགས་ལྟ་བུ་ལ་སྐུལ་ཚིག་བྱས་པས་དོན་ཅང་འགྲུབ་རྒྱུ་མི་
འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་དགྲ་ལྟ་བུར་རིག་རྟུང་ཚ་དྲག་གིས་བརྒྱལ་བར་གྱིས་ཤིག་ལ་ཁོམས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། གྲང་ངར་གྱིས་འཁྱགས་པར་གྱིས་
ཤིག་ལ་ཚྭགས་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་བླངས་ནས་འབྲི་ན་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ཙི། སྐད་རིགས་ལ་ཡང་ཆེས་ཆེར་རྒྱངས་པའི་
རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྲུས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུན་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ནད་ཀྱིས་སྣད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའང་
དག་ཡིག་ཁུངས་མ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་མ་གཏོགས། སྐད་རིགས་རྣམ་དག་དང་བསྟུན་ཚེ་མཁོ་གལ་ཡོད་མེད་བརྟག་
དགོས་ཏེ་དེ་འདྲའི་རིགས་མང་ངོ་། །ཡང་། སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་ཙམ་ལ་འདྲ་ནའང་། ཕ་རོལ་པོ་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་གི་ངག་དང་འབྲེལ་བར་སྐུལ་
ཚིག་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཏམ་དེ་སྒྲོགས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལས་གཏམ་དེ་གྲག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན་མི་རུང་བ་དང་། ཁོ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཐོགས་
པའི་སིལ་སྙན་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲ་གྲག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་བྱེད་པ་ལས། སིལ་སྙན་དེ་སྒྲོགས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་སིལ་

སྐབས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུལ་ཚིག་ཅིག་མཁོ་ཆེ། དཀྱིལ་ཅིག་ཅེས་པ་ལས་གཞན་མི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་འདི་རྣམས་ཀུ་ཤའི་རྩེ་ལྟར་མ་
འདྲེས་པར་ཕྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་པས། འོག་མའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འདི་ལྟར་རིགས་འགྲེའོ། །ཡང་། བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བསྒྲུབས་དང་གྲུབ། སྒྲུབ་དང་འགྲུབ་ཅེས་པ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྔིར་འདི་འདྲ་བ་ལ་ས་མགོ་སྦྱར་ཆེ་བྱེད་
པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ས་མགོ་མེད་ཆེ་དེ་མེད་པ་སྟོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཆེ། ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་དོན་དེ་གྲུབ་
པར་གྱུར། ཅེས་པའམ། བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་ཆེད་བརྩོན་པས་སྒྲུབ་དགོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཐབས་དང་
བརྩོན་པ་གཉིས་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ཅིང་། གྲུབ་དང་འགྲུབ་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། ཚིག་གྲོགས་ལ་དགོས་ལྟ་བུ་སྦྱར་
ནས། ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་འགྲུབ་དགོས། ཞེས་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། སྔ་མ་
ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་གི་རིང་བྱ་བ་དེ་ལེགས་པར་ཟིན་དགོས་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཉིན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བར་མ་ཆད་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དགོས་
པར་མ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་སྟེ་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བར་མ་ཆད་དུ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དགོས་
ཞེས་པའམ། ཡང་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་ལ་ཡུན་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་སྒྲུབ་པའི་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཡུན་དེ་སྐྱིད་ཅིག་མ་ལོན་ན་
བྱ་བ་དེ་མི་འགྲུབ་པར་ཡང་སྟོན་པས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ། བསྐོར་དང་འཁོར་ལ་མཚོན་ན་འཁྱུལ་འཁོར་ཞིག་
ཐོག་མར་བཟོ་པོའི་ལག་ཤེད་དམ་གློག་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་དེ་ནས་རྩོལ་བ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཡིན། ཞེ་ན་ནི་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་བཅལ་ཆེ། དང་ཐོག་གི་ལག་ཤེད་དང་གློག་སྟོབས་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། འོན་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་འགགས་ནས་དངོས་སུ་མེད་པས་ན་བསྐོར་ཅེས་མི་རྗོད་པར་འཁོར་ཞེས་རྗོད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཏེར་ནས་

བརྙོན་དང་བྲོན་ཅེས་པ་ལ་མཚོན་ན། ས་དོང་བཀོས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བརྙོན་པ་ན། ཚོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞར་ལ་རྡོ་སོལ་མང་པོ་བྲོན་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྙོན་དང་བྲོན་ལ་ཚིག་ཟིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མ་སྨྲར་བར་འདྲ་ཡང་། ཐ་མ་ལ་བཀོས་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་ཚོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པ་སྟོན་ཏོ། །

ཡང་། ཉེས་སྐྱོན་སེལ་དགོས། ཞེས་པ་དང་། ཉེས་སྐྱོན་བསལ་དགོས་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ། སྔར་སེལ་ནི་བྱེད་ཚིག་དང་བསལ་ནི་བྱ་ཚིག་ཡིན་མོད། སེལ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བསལ་ཞེས་པ་དེ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་བརྡ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་ཚེ་སེལ་དགོས་ཞེས་བྲི་ཞིང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བར་བཀོད་འདོམས་ལྟ་བུས་བཤད་ཚེ་བསལ་དགོས་ཞེས་འབྲི་བ་ལས་སེལ་དགོས་ཞེས་བྲིས་ན་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་ཀས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྔར་བསལ་ཞེས་པ་བས་འཕུལ་ཐོབ་བཞིན་དུ། གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་མ་བཀོལ་ཚེ་རྟགས་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆེས་ཆེར་འཕྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ཟེར་ན་མ་གཏོགས། བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཞེས་སྨྲས་ན་དོན་གཞན་པ་ཞིག་ཏུ་སོ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྔར་དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་ལ་ཡིག་གཟུགས་འགྱུར་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་གཙོ་ཆེར་ཆུང་དུས་ནས་བོད་པའི་སྐད་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་ཤེས་འགྲོ་བའི་མན་ངག་ཅིག་ལོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྐད་རིགས་གཞན་པས་བོད་ཡིག་སྦྱང་བའི་སྙེང་ནས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གོ་བ་ལོན་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཙང་ཚེགས་ཆེའོ། །

ཐ	ལུས་སོགས་身体等	དཀྱོག	དཀྱོགས	弯；曲；闪开；避开
	སྤྲིན་སོགས་云等	དཀྲིག	དཀྲིགས	蔽；遮；笼罩
	ཕྱེ་མར་བཞིལ་བའི་དོན་ལ打成粉质	དཀྲུམ	ཀྲུམས　བཀྲུམས	打碎；击碎；捣碎
	སྨྱུ་གུ苗等	སྐྱེ	སྐྱེས	生；生长
ཐ	རྟ་ཁ་马等	དཀྱུ	དཀྱུས	跑；赛
	སྐུད་པ་线	དཀྲི	དཀྲིས	缠；绕缠
	ཞོ་སོགས་酪等	དཀྲུག	དཀྲུགས	搅；搅动
	དཀྲུགས་པའི་དོན་ལ搅乱的	དཀྲོག	དཀྲོགས	搅；侵扰；激动
	མང་པོའི་ནང་ནས་བདམས་པའི་དོན་ལ从众多中选择	བཀྲབ	བཀྲབས	挑选；拣选；选择

类别	举例	未来；过去	现在或命令	汉意
ཏ	ལོ་ཏོག庄稼	བསྐྱེད	སྐྱེད	培育；生长；长
	དགྲ་ལ་སོགས敌人等	བསྐྲད	སྐྲོད	驱逐；赶
	བརྗེད་པའི་དོན་ལ忘记的	བརྗེད	རྗེད	遗忘；忘失
	རླུང་གིས为风	བསྐྱོད	སྐྱོད	动；动摇；吹动

类别	举例	未来;现在	过去或命令	汉意
ཁ	གྲོགས་སུ་དང་རིན་གྱིས作朋友或以价钱	ཁུག	ཁུགས	1. 结;拜 2. 买来
	དགག་བྱ་སོགས要禁的物等	ཁེག	ཁེགས	禁住;止住
类别	举例	过去或命令	现在或未来	汉意
ཁ	ཁུར་བོ་སོགས负荷物及责任等	ཁུར	འཁུར	负;背;担任;负起
	གཞན་དུ向别处	ཁྱེར※	འཁྱེར	带;揣;拿去
	ལམ་དུ向路上	ཁྲིད	འཁྲིད	引导;领;领导;导向

※ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བག་ཆགས་ལས་ནི་བཀྲི་ཞིང་བཀྱེར། །ཞེས་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་སོགས་སུ་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བཀྱེར་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཁྱེར་བའམ་བསྒྱུར་བའི་བརྡ་རྙིང་ངོ་། །

类别	举例	现在,未来	过去	汉意
ཐ	གོས་ཀྱིས以衣物等	ཁེབ	ཁེབས	盖住;蒙住;覆住
	སེམས་心里	ཁྲོ འདི་གཉིས་ལ་འདས་	ཁྲོས འཕྲུལ་བྱས་པ་ཡོད	怒;发怒;忿怒
	གནོད་པས以毒害心	འཁོ	འཁོས	恨;衔恨;仇视
	དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའི་དོན་ལ晕倒	འཁམ	འཁམས	晕厥;晕倒;晕去

ཁ	གྲང་ངར་གྱིས་ཁ་དང་ལག་པ口手被严寒所冻	འཁོབ	འཁོབས མཁས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་དུ…… བཤད	冻僵；东缩
	ཡི་ཆད་པའམ་མ་མགུ་བའི失望或不悦	འཁང	འཁངས	怨根；抱怨
	ལོ་མ་སོགས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་ཞུམ་པའམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི树时等卷缩或心中了解	འཁྱུམ	འཁྱུམས ཆིགས་གཉེར་དུ་ངོ་ཚ་བ་ལའང་འཁྱུམས་ཞེ་པ་འདུག་པར་གསུངས	1. 卷起；卷缩；向内卷 2. 领悟；了解
	གྲང་བས为寒所……	འཁྱག	འཁྱགས	冻；冷
	འཕྱམ་བྱས募化	འཁྱམ	འཁྱམས .	游行；流浪；巡行

ཐ	གློག་སོགས་电等	འཁྱུག	འཁྱུགས	闪；疾驰
	གཡོ་ཞིང་འགྱུལ་བའི་摇摆而动的	འཁྱོམ	འཁྱོམས	倾斜；动摇；动荡；闪动
	ཞེན་པའི་贪爱的	འཁྲི	འཁྲིས	爱；钟爱；恋
	འཐབ་པའི་斗争的	འཁྲུག	འཁྲུགས	战；斗；战斗；相斗
	ཐག་པས་以绳	འཁྱིག	འཁྱིགས	缚；捆；札
	ཡོན་པོར་往一边	འཁྱོག	འཁྱོགས	歪；斜；倾斜
	བརྟེན་ས་དང་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་依处或依靠的意思	འཁྲ	འཁྲས	靠；倚；靠住

ཁ	ཐུར་དུ་བཅངས་པའི་下泻的	འཁྲུ	འཁྲུས	泻；痢
	བུ་སོགས་子等	འཁྲུང	འཁྲུངས	生；生出（尊称）

ག

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ས	ཆུ་སོགས་水等	དགག་བྱ	འགོག་བྱེད འགེགས	བཀག་ཟིན	ཁོགས་ཤིག ཁོག	1. 阻止；禁住；挡；拦住 2. 禁止；戒掉；阻碍住；遏止 3. 驳斥；破斥

<table>
<tr><td rowspan="4">ས</td><td>གཞུ་དང་སྣོད་དུ将弓或向器物中</td><td>དགང་བྱ</td><td>འགེངས་བྱེད
འགེང</td><td>བཀང་ཟིན</td><td>ཁོངས་ཤིག
ཁེངས
ཁོང</td><td>1.扯开；张开；扯满 2.倒满；装满；塞满；填满</td></tr>
<tr><td>མེ་ཏོག་སོགས花等</td><td>དགད་བྱ</td><td>འགད་བྱེད</td><td>བཀད་ཟིན</td><td>ཁོད་ཅིག
ནོར་བསྣན་ཀྱིས་
བཤད</td><td>开；开放；使开</td></tr>
<tr><td>གོས་སོགས衣服等</td><td>དགབ་བྱ</td><td>འགེབས་བྱེད
འགེབ</td><td>བཀབ་ཟིན</td><td>ཁོབས་ཤིག
ཁེབ</td><td>盖住；蔽住；覆住；遮住</td></tr>
<tr><td>ཚོགས་ཕྱ向一旁</td><td>དགར་བྱ
བཀར</td><td>འགེར་བྱེད
དགརད</td><td>བཀརད་ཟིན</td><td>ཁོརད་ཅིག
དགརད</td><td>分开；分出；隔离</td></tr>
</table>

ཁ						
	སྐུད་པ线	དགལ་བྱ	འཁལ་བྱེད འཁལ	བཀལད་ཟིན	ཁལད་ཅིག འཁོལད བརྡ་རྙིང་དུ་སྐོལད	纺；捻
	ཁལ་སོགས驮子	དགལ་བྱ	འགེལ་བྱེད	བཀལད་ཟིན	ཁོལད་ཅིག	载；驮载；装载
	ཚལ་པར向两半	དགས་བྱ བཀད	འགས་བྱེད	བཀས་ཟིན བརྡ་རྙིང་དུ་གཟལ	ཁོས་ཞིག	裂开；劈开；砍开
	མདུན་དུ往跟前	དགུག་བྱ	འགུགས་བྱེད འགུག	བཀུག་ཟིན	ཁུག་ཅིག ཁུགས	1. 召集；招致叫 2. 弯；弯曲

ས	དགྲ་སོགས་བསད་པའི་དོན་ལ杀戮敌人等	དགུམ་བྱ	འགུམས་བྱེད	བཀུམས་ཟིན	ཁུམ་ཞིག གུམ	杀；杀死；杀戮
	ལྷན་པ་སོགས补钉等	དགོག་བྱ	འགོག་བྱེད འགོགས	བཀོག་ཟིན	ཁོགས་ཤིག	撕下；取下；拔下（如钉）
	ཁང་པ་སོ་སོར房屋等	དགོད་བྱ	འགོད་བྱེད	བཀོད་ཟིན	ཁོད་ཅིག འཁོད	1. 安置；放置；收拾；做 2. 计划；谋；图 3. 建立；创立；制作
	ཟུར་དུ་དང་ཟྭན་སོགས向一旁或仆人等	དགོལ་བྱ	འཁོལ་བྱེད	བཀོལད་ཟིན	ཁོལད་ཅིག	1. 分出；提出 2. 役使；使唤

ཐ	གད་མོ笑(名词)	བགད་ཅ	དགོད་བྱེད སྐོད	བགད་ཟིན བཀད	དགོད་ཅིག སྐོད	笑;发笑
བ	ཉམས་སད་པའི་དོན" དང་ཙམ་པ་སོགས试探及炒面等	བགམ་ཅ	འགམ་བྱེད	བགམས་ཟིན	འགོམས་ཤིག	1. 试探;试验 2. 丢;抛入口(如干炒面)
ཐ	སྐལ་སོགས份子等	བགོ་ཅ བགོད	འགེད་བྱེད བགོ འགོད ※	བགོས་ཟིན	བགོ་ཤིག བགོས	分配;分;分割;瓜分
བ	རྐང་པས以足	བགོམ་ཅ	འགོམ་བྱེད	བགོམས་ཟིན	འགོམས་ཤིག	跨过;跨

※བསྐལ་བཟང་སོགས་སུ་བགོད་ཅེས་འབྱུང་།

བ	ཡུན་སོགས时限等	བགོར་བྱ	འགོར་བྱེད	བགོརད་ཟིན	བགོརད་ཅིག	迟延；耽搁；稽延；推迟
ས	ཚོན་དང་དམག་སོགས颜色或军人等	དཀྱེ་བྱ	འཁྱེད་བྱེད འཁྱེ	བཀྱེས་ཟིན བཀྱེ བཀྱེ	ཁྱེ་ཤིག ཁྱེད ཁྱེས※	1. 涂；抹 2. 派遣；遣使；布置
	མེ་ཏོག་སོགས花等	དཀྲམ་བྱ	འཁྲམ་བྱེད འཁྲམས	བཀྲམ་ཟིན ཁྲམས	ཁྲམས་ཤིག ཁྲམས ཁྲམ	布置；排列；摆开；展开；摊开；撒开
	འཕགས་པ་སོགས圣者等	དགྲོང་བྱ	འགྲོང་བྱེད འགྲོངས	བགྲོངས་ཟིན	གྲོངས་ཤིག	杀；杀害
	དཀའ་གནས་སོགས疑难处	དགྲོལ་བྱ	འགྲེལ་བྱེད	བཀྲལད་ཟིན	ཁྲོལད་ཅིག	解释；解说；注解

※ རིགས་པ་འདྲིས་བསྒྲུབ་ཚིག་ཏུ། ཁྱེ་ཁྱེ་དེ་ནི་དམག་ལ་ཁྱེ། །ཞེས་དང་། ཆས་ཆས་དེ་ནི་དམག་ལ་ཆས། །ཞེས་འདུ་མིན་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་དག་པར་སེམས་སོ། །

ས	མདུད་པ་སོགས绳结等	དགྲོལ་བྱ	འགྲོལ་བྱེད	བཀྲོལ་ཟིན	ཁྲོལད་ཅིག གྲོལད	解开；释开
ཐ	བྱ་བའམ་ལས་སོགས工作或事等	བགྱི་བྱ	བགྱིད་བྱེད	བགྱིས་ཟིན	གྱིས་ཤིག	做；作；进行
	ནང་ནས་ཕྱིར由内向外	བཏྱེད་བྱ དཏྱེད	འཏྱེད་བྱེད	བཏྱེད་ཟིན	ཕྱེད་ཅིག	出去；发出；遣出；移出；倒出
	གྱེན་དུ向上	འགྱོག་བྱ	འགྱོགས་བྱེད འགྱོག	བཀྱགས་ཟིན	ཁྱོགས་ཤིག ཁྱོག	举起；抬起；顶起
བ	ཁོན་གྱི་ལན报怨的	བསྣན་བྱ	སྣོན་བྱེད	བསྣནད་ཟིན	སྣོནད་ཅིག ཞེ་དྲུང་གིས་བཤད	报复；还报；报偿

བ	རྩོད་པ་དང་ཆུ་ལ辩论或由水中	བརྒལ་བྱ	བརྒལ་བྱེད།	བརྒལད་ཟིན	རྒོལད་ཅིག	1. 辩论；争论；辩驳 2. 过渡；渡过
	ནོར་གྱིས་མགུ་བར…… བྱས་པའི་དོན་ལ以财物使喜欢的	བརྒྱག་བྱ	རྒྱག་བྱེད	བརྒྱགས་ཟིན	རྒྱགས་ཤིག	行贿；贿赂；收买；给以；酒钱
	ཀོ་བ་སོགས皮革等	བརྒྱང་བྱ	རྒྱང་བྱེད	བརྒྱངས་ཟིན	རྒྱངས་ཤིག	展开
	འཕྲ་རྒྱན་སོར以嵌饰等	བརྒྱན་བྱ	རྒྱན་བྱེད	བརྒྱནད་ཟིན	རྒྱནད་ཅིག	装饰；装璜；镶饰；打扮
	རྡོ་སོགས་ཀྱིས以石头等	བརྒྱབ་བྱ	རྒྱབ་བྱེད	བརྒྱབ་ཟིན བརྒྱབས	རྒྱབ་ཅིག རྒྱབས།	掷打；甩打；打击

ནོར་བསྟན་གྱིས་བཤད་དེ་བརྒྱག་བརྗན་ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །

བ	ལམ་དུ་དང་འཕྲེང་བ་སོགས路上或念珠等	བརྒྱུ བརྒྱུད	རྒྱུད་བྱེད རྒྱུ	བརྒྱུས་ཟིན	རྒྱུས་ཤིག	1. 走；行；越；通过；经过 2. 穿；贯穿
	རྟའི་བང་སོའ 马赛跑等	བརྒྱུག་བྱ	རྒྱུག་བྱེད	བརྒྱུགས་ཟིན	རྒྱུགས་ཤིག	跑；驰
	འཁྲུ་བའི་ནད་ཀྱིས腹泻	བརྒྱུང་བྱ	རྒྱུང་བྱེད	བརྒྱུངས་ཟིན	རྒྱུངས་ཤིག ཕྱིང་མགོ་སོགས་ཀྱིས" སྦྱང་ཞེས་འབྲི	泻
	ལམ་དང་མནའ………སོགས路与誓等	བསྒྲག་བྱ	སྒྲོག་བྱེད	བསྒྲགས་ཟིན	སྒྲོགས་ཤིག	1. 阻碍；阻塞；堵住 2. 宣誓；赌咒

བ	སོལ་བ་དང་རོ་དང་…… ཟན་སོགས་སྒྲུང་…… བའམ་དྲིལ་བའི་དོན་ལ堆积炭，尸及团食物等	བསྒྲང་བ	སྒྲང་བྱེད	བསྒྲངས་ཟིན བསྒྲངས	སྒྲངས་ཤིག	1. 团；捏作球形 2. 堆积；垒起
	བུར་ཤིང་གདུས་ཏེ…… ཁུར་ཕབ་པའི་དོན་ལ煎熬甘蔗后使凝结成块	བསྐར་བ	སྐར་བྱེད	བསྐརད་ཟིན	སྐརད་ཅིག	熬；熬煮；使凝结
	གྲོགས་སོགས朋友等	བསྒུག་བ	སྒུག་བྱེད	བསྒུགས་ཟིན	སྒུགས་ཤིག	等候；等；等待

བ	གྲུ་སོགས船等	བསྒུལ་བྱ	སྒུལ་བྱེད	བསྒུལད་ཟིན	སྒུལད་ཅིག	使动；感动；掀动；摇动
ཐ	བཀའ་དང་བག…………ཆགས་ སོགས命令或习气等	བསྒོ་བྱ	སྒོ་བྱེད	བསྒོས་ཟིན	སྒོས་ཤིག བསྒོ	1. 下谕；劝尉；劝勉；教诲 2. 习染；沾染；熏染
བ	ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས 禅定等	བསྒོམ་བྱ	སྒོམ་བྱེད	བསྒོམས་ཟིན	སྒོམས་ཤིག	修待；修行；修练；熟悉
	དུས་སོགས时间等	བསྒྱང་བྱ བགྱང　བརྒྱང	སྒྱང་བྱེད འགྱང　འགྱོང འགྱངས	བསྒྱངས་ཟིན བགྱངས　བརྒྱངས	སྒྱངས་ཤིག	迟延；耽延；搁耽；延长；耽误

བ	སེངྒེ་སོགས་བསྒྱིམས··· པའི་དོན་ལ狮子等作威之意	བསྒྱིང་བྱ	སྒྱིང་བྱེད	བསྒྱིངས་ཟིན	སྒྱིངས་ཤིག ངོར་བསྟན་གྱིས·········· བརྒྱིང་སོགས་སུ·········· འདོད	欠伸；打呵欠；伸腰；作威风姿势；逞威；摆架子
	སྐད་ཡིག་སོགས语文等	བསྒྱུར་བྱ	སྒྱུར་བྱེད	བསྒྱུརད་ཟིན	སྒྱུརད་ཅིག	1. 翻译 2. 转变 3. 改变
	རི་སོགས山等	བསྒྱེལ་བྱ	སྒྱེལ་བྱེད	བསྒྱེལད་ཟིན	སྒྱེལད་ཅིག	推倒；推翻；放倒；颠覆
	སྒྲ་སོགས声音等	བསྒྲག་བྱ	སྒྲོགས་བྱེད སྒྲོག	བསྒྲགས་ཟིན	སྒྲོགས་ཤིག	宣扬；传出；发出

བ	གྲངས་བགྲངས་སུ……བཙུག་པའི་དོན་ལ使数数的意	བསྒྲང་བྱ བགྲང	སྒྲོང་བྱེད	བསྒྲངས་ཟིན བགྲངས	སྒྲོངས་ཤིག བགྲོངས　གྲོངས	计算;算;数
	དགྲ་དང་ཆུ་བོ་ལས从敌人或水中	བསྒྲལ་བྱ	སྒྲོལ་བྱེད	བསྒྲལད་ཟིན	སྒྲོལད་ཅིག	渡过;解脱;脱离
	གྲལ་དུ队伍	བསྒྲིག་བྱ	སྒྲིག་བྱེད	བསྒྲིགས་ཟིན	སྒྲིགས་ཤིག	1. 排列;布置 2. 组织;联合;连接
	ཕན་ཚུན་འགྲན་པའི་དོན་ལ彼此相较的	བསྒྲིན་བྱ	སྒྲིན་བྱེད	བསྒྲིནད་ཟིན	སྒྲིནད་ཅིག	比较;竞争;竞赛;相比

བ	ཡོལ་བ་སོགས་ཀྱིས以帘幕等	བསྒྲིབ་བྱ	སྒྲིབ་བྱེད	བསྒྲིབས་ཟིན	སྒྲིབས་ཤིག	蔽住；遮住；障；碍住
	སྙིང་དང་སྐུད་པ་སོགས心和线等	བསྒྲིམ་བྱ	སྒྲིམ་བྱེད	བསྒྲིམས་ཟིན	སྒྲིམས་ཤིག	1. 扭紧；捻紧；握紧 2. 专注；集中；奋勉
	གཡང་དུ་དང་རིལ་བུ་སོགས深渊及丸子等	བསྒྲིལ་བྱ བསྒྲིལ	སྒྲིལ་བྱེད	བསྒྲིལད་ཟིན	སྒྲིལད་ཅིག	1. 滚下（向深渊）2. 滚动（做丸动作）
	ཕལ་སྐད་དུ་རྡོ་སོགས་ནུག་པའི་དོན་ལ俗语中说砸石头等	བསྣུག་བྱ	སྣུག་བྱེད	བསྣུགས་ཟིན	སྣུགས་ཤིག	砸；砸碎

བ	འགྲན་པའི比较的	བསྒྲན་བྱ	སྒྲན་བྱེད	བསྒྲནད་ཟིན	སྒྲནད་ཅིག	比；相较；竞争
	དགེ་བ་སོགས善事等	བསྒྲུབ་བྱ	སྒྲུབ་བྱེད	བསྒྲུབས་ཟིན	སྒྲུབས་ཤིག	1. 办；作；进行 2. 修；修行
ཐ	ས་ལ་དང་རིགས……བསྒྲིའི་དོན་ལ在地上或类推	བསྒྲི་བྱ	སྒྲི་བྱེད	བསྒྲིས་ཟིན	སྒྲིས་ཤིག	1. 滚；打滚；滚动 2. 类推；比照；照做
བ	རྒྱལ་མཚན་སོགས旗帜；幢等	བསྒྲེང་བྱ	སྒྲེང་བྱེད	བསྒྲེངས་ཟིན	སྒྲེངས་ཤིག	举起；竖起

类别	举例	过去或命令	现在；未来；命令	汉意
ཐ	ཡོངས་སུ完全	གྱུརད	འགྱུར	变；变更；变化
	དོན事情	གྲུབ	འགྲུབ	成；完成；成就
	ཐུམ་གྱི་ནང་དུ往包裹中	གྲིལ	འགྲིལ	卷；裹；包
	ལན་དང་ལྷན་པ回答和补钉	གླན ཀླན	གློན ཀློན	1. 答复；还报；报答；报复 2. 补；补缀
类别	举例	未来；现在	过去或命令	汉意
ཐ	སྒྲ声音	གྲག	གྲགས	发出；呼；唤；叫；响
	སེམས心	གྲིམ	གྲིམས	专一；谨慎；紧；勉力
	གཏམ话	གླེང	གླེངས	说；谈

类别	举例	末来；现在	过去或命令	汉意
ཐ	ནོར་བ财物	སློང	སློངས※	翻
	ན་ཚོད年纪	རྒ	རྒས	老
	རྐང་པས以脚	ཞིབ	ཞིབས	蹂；践；踏
	སེམས心	དགའ	དགེས དགྱེས	喜欢；高兴
	གོས衣服	བགོ	བགོས	穿
	དགྲའི་གྲོད་པ敌人计划	འགེམ	འགེམས	粉碎
	ཐལ་བའི太过的	འགོང	འགོངས	超过

※སྔ་རྒྱན་དུ་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་ཞེས་ཡོད་པ་འདི་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་གམ་བརྟག

类别	举例	未来；现在	过去或命令	汉意
ག	འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཕུབ་མ་ཕུད་པའི་དོན་ལ春去米等的糠	བགྲུ	བགྲུས དག་བྱེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དུ…… སྒྲུས་ཞེར་བའང་ཡོད་པར་བཤད	舂
	ཆུ་སོགས་དྭངས་པར་བྱས་པ་ལ澄清水等	བགྲུང	བགྲུངས བགྲུངས	使澄；使滤
	སྐད声音	འགག	འགགས	阻塞；嗓哑
	ནད病	འགོ	འགོས	染；传染；
	གྲངས་ཀ数字	བགྲང	བགྲངས	计算
	བཀའ法令	བགྲོ	བགྲོས	议定
	དུས时间	འགྱང	འགྱངས	延迟

类别	举例	未来;现在	过去或命令	汉意
འ	རྟོག་པ་དང་གློག思想和电	འཁྱུ	འཁྱུས	1.想;思 2.闪动;疾驰
	སོ་སོར各个	འགྱེ	འགྱེས གྱེས	分开
	ལྟོ་བ肚子	འགྲང	འགྲངས གཞུང་མང་པོར་འདྲངས་ཞེས…… པའང་སྣང	饱
	ཕན་ཚུན彼此	འགྲིག	འགྲིགས	相合;适合
	རྒྱལ་ཁམས在国土中	འགྲིམ	འགྲིམས	巡行;游历;走
	རིགས种类	འགྲེ	འགྲེས	比照;对比;类推

类别	举例	未来；现在	过去或命令	汉意
ཐ	གནས་སུ往某处	འགྲོ	སོང བདེ་སྐྱིད་དུ་འགྲོའི་ཞེས་པ་ལ……… གཞིའི་ཞེས་འབྱུང	走；去
	གྲོགས་དང与朋友	འགྲོག	འགྲོགས	交识；相交
	ཤི་བའི死了的	འགྲོང	འགྲོངས	死（尊称）
	ནོར་གྱིས་འགེངས་པར་བྱས་པའི… དོན་ལ以实物充满意	བསྒང	བསྒངས	填满；充满

ང

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	རྩྭ་སོགས草等	བཞང་བྱ	ཞང་བྱེད	བཞངས་ཟིན	ཞོངས་ཤིག	割；收；刈
	ནོར་གྱིས以钱财	བཞན་བྱ	ཞོན་བྱེད	བཞནད་ཟིན	ཞོནད་ཅིག	报酬；给薪俸；给工资
བ	འཛིགས་ པས 因 毁坏而	བཞམ་བྱ	ཞམ་བྱེད	བཞམས་ཟིན	ཞོམས་ཤིག	贪爱；恋慕；发怒
	དབུགས་དང་དུ་བ······སོགས气与烟等	བཞུབ་བྱ	ཞུབ་བྱེད	བཞུབས་ཟིན	ཞུབས་ཤིག	吸；吸人
ཐ	འབྲས་དང་ནས············སོགས米和青稞等	བཞོད་བྱ	ཞོད་བྱེད	བཞོས་ཟིན	ཞོས་ཤིག	烙；炒

བ	རི་དྭགས་བཤོར་བ་ལ 狩猎野牲	བརྔོན་བྱ	རྔོན་བྱེད	བརྔོན་ཟིན	རྔོནད་ཅིག	打猎；狩
	ཡོན་ཏན་སོགས学问功德等	བསྔག་བྱ	སྔོག་བྱེད	བསྔགས་ཟིན	སྔོགས་ཤིག ནོར་བསྟན་གྱིས………… བཤད	称赞；赞扬；歌颂；颂扬；夸奖
	སྐྲག་པས怕的	བསྔང་བྱ	སྔངས་བྱེད	བསྔངས་ཟིན	སྔོངས་ཤིག	恐惧；畏惧；害怕
ཐ	དགེ་ར善根	བསྔོ་བྱ	སྔོ་བྱེད	བསྔོས་ཟིན	སྔོས་ཤིག	回向；向某事祈祷
བ	མཚང་འབྲུ་བའི指摘过失的	བསྔོག་བྱ	སྔགས་བྱེད སྔོག	བསྔོགས་ཟིན	སྔོགས་ཤིག	揭发；检举；指责

类别	举例	未来;现在	过去;命令	汉意
ཐ	བྱིས་པ孩子	ངུ	ངུས	哭
类别	举例	未来;现在	过去	汉意
ཐ	དུས时间	སྔ	སྔས	早
	སྐྲག་པའི怕的	དངང	དངངས	怕
	ཕོ་ཉ使者	མངག	མངགས	派
	བསླུས་པ་ལ欺骗	ཛོད	བཛོད	欺骗

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ས	ཡིད་ལ心上	གཅགས་བྱ	འཛགས་བྱེད	བཅགས་བྱིན	ཆགས་ཤིག	注意；注视；安住；搁置
	ཤིང་སོགས树木等	གཅད་བྱ	གཅོད་བྱེད འཆད	བཅད་བྱིན	ཆོད་ཅིག	1. 截断；砍断；折断；隔开；隔断；打断 2. 决定；决断；判断
	མིག་དང་ཕྱོགས་སུ眼睛或向一旁	གཅར་བྱ གཞར	གཅོར་བྱེད འཛོར	བཅརད་བྱིན	གཅོརད་ཅིག ཚོར	1. 捏契；打破 2. 挤
	བར་དུ在中间	གཅིར་བྱ	འཆིར་བྱེད གཅིར	བཅིརད་བྱིན	ཆིརད་ཅིག	夹；挤；压榨；挤压

ས	དམུ་རྒོད་པ将粗野者或不驯者	གཅུན་བྱ	འཇུན་བྱེད	བཅུནད་ཟིན	ཆུནད་ཅིག	强制；调伏；制服；使驯顺
	འཕྲང་ལ山峡；关口	གཅུར་བྱ	འཇུར་བྱེད	བཅུརད་ཟིན	ཆུརད་ཅིག	阻塞；堵塞；紧闭
	རྡོ་སོགས石头等	གཅོག་བྱ	གཅོག་བྱེད	བཅག་ཟིན	ཆོགས་ཤིག	打破；打烂；打坏
བ	ཞབས་ཀྱིས以脚	བཅག་བྱ	འཆག་བྱེད འཆགས	བཅགས་ཟིན	ཆོགས་ཤིག	践踏；踱；走动
	ལག་པས以手	བཅང་བྱ	འཆང་བྱེད	བཅངས་ཟིན	ཆོངས་ཤིག	握；执；抓；捏
	ཉེས་པ་སོགས罪过等	བཅབ་བྱ	འཆབ་བྱེད	བཅབས་ཟིན	ཆོབས་ཤིག འཆོབས	隐瞒；遮饰；暗藏；盖住

ཐ	རྒྱུད་དང་ཁྲིམས………སོགས根性或法令等	བཅའ་བྱ བཅོ　བཅོས	འཆའ་བྱེད འཆོས	བཅོས་ཟིན བཅས	ཆོས་ཤིག	1. 更改；改变；改正；改良 2. 订立；制定 3. 作；制做；造作
ཐ	ཐག་པས以绳子	བཅིང་བྱ	འཆིང་བྱེད	བཅིངས་ཟིན	ཆིངས་ཤིག	1. 束缚；约束 2. 缠住；捆住；（如腰带）
	བཞོན་པ乘骑（如车；马）	བཅིབ་བྱ	འཆིབ་བྱེད	བཅིབས་ཟིན	ཆིབས་ཤིག	乘；骑（尊称）
ཐ	ཆུ་སོགས水等	བཅུ་བྱ	འཆུ་བྱེད	བཅུས་ཟིན	ཆུས་ཤིག	舀；汲

བ	རྟ་དང་དོག་པོར 马或向狭小方面	བཅུམ་བྱ	འཇུམས་བྱེད འཆུམ	བཅུམས་ཟིན	ཆུམས་ཤིག	1. 调伏；调驯 2. 收缩；紧缩；缩小
	གྲོས་སྨྲ་བའི་དོན་ལ发表意见的	བཅོམ་བྱ	གཅོམ་བྱེད	བཅམས་ཟིན འཆམས	འཆོམས་ཤིག	议；商议；协商；协议
	ཟས་གཞན་ལ把财物等向他人	བཅོལ་བྱ གཞོལ	འཆོལ་བྱེད	བཅོལད་ཟིན	འཆོལད་ཅིག ཆོལད	托；托靠；托嘱；委托

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
ཐ	གཡང་ལ在悬崖上	ལྕེབ	ལྕེབས	自杀
	གཅིན小便	གཅི	གཅིས	尿；溺
	ཤིང树木	གཅུ	གཅུས	扭

ཆ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	རུས་པའམ་བཅའ་བའི་རིགས 骨头或蔬果类	འཆའ་བ བཅའ	འཆའ་བྱེད	འཆོས་བྱིན འཆས	འཆོ་ཞིག	啃；咬；吃；嚼

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
ཐ	ལམ་དུ往路上	ཆ	ཆས	起程

类别	举例	过去	现在；未来	汉意
ཐ	དཀར་ཡོལ碗等	ཆག	འཆག	烂；坏；破
ཐ	དུམ་བུར往零碎	ཆད	འཆད	断

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
ཆ	དབྱིབས་ཀྱི形相	ཆེ	ཆེས	大
	ཚིམ་པའི满足	ཚོག	ཚོགས	足;够
	ཡོད་པའི有的	མཆི	མཆིས	有
	གནམ་དུ向天空	མཆོང	མཆོངས	跳;
	འཇིག་རྟེན世间	འཆག	འཆགས ཆགས	成;形成
	འོད光	འཆར	ཤརད	出现;发射
	ནད་པ病人	འཆི	ཤི	死
	ཡི་ག腻心	འཆུ	འཆུས	腻
	ནོར་བའི错误的	འཆུག	འཆུགས	错
	ཁས་ལེན་པའི承认的	འཆེ	འཆེས	承认;答应;许可
	ཆུ་སོགས水	འཆོར	ཤོརད	1. 散出;喷出;流出;洒出 2. 脱落;失散 3. 失去;失败;输去;4. 逃脱;逃失

ཇ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	རྟེན་སོགས佛像胜迹等	མཇལ་བྱ	མཇལ་བྱེད	མཇལད་ཟིན	མཇོལད་ཅིག	1. 朝拜；谒拜；巡礼 2. 谒见；拜会
	ཕན་ཚུན彼此	བརྗེ་བྱ	རྗེ་བྱེད	བརྗེས་ཟིན	རྗེས་ཤིག	换；易；交；换

类别	举例	现在；命令	过去；未来	汉意
ཐ	གཏམ话	རྗོད	བརྗོད	说；诠；表达
	སེམས་ཁྲིས心中	རྗེད	བརྗེད	忘；遗忘

类别	举例	现在；未来	过去	汉意
ཐ	ལྐོག་ཏུ　秘密的	འཇབ	འཇབས	悄悄；隐藏；潜藏
	ལག་པས以手	འཇུ	འཇུས	握；抓；执；捏

ཉ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	ཟས་སོགས食物	གཉག་བྱ	གཉོག་བྱེད གཉེག	གཉགས་ཟིན	གཉོགས་ཤིག	细嚼
	སྒྲ声音等	མཉན་བྱ	ཉན་བྱེད	མཉནད་ཟིན	ཉོནད་ཅིག	听
	ཀོ་བ་སོགས皮革等	མཉེ་བྱ	ཉེད་བྱེད མཉེ　མཉེད	མཉེས་ཟིན	མཉེས་ཤིག ཉེས	硝制；揉；搓揉；揉软
	གཞན་ཞུས་གཡར……བའི་དོན་ལ借他人的物品	བརྙ་བྱ	རྙ་བྱེད	བརྙས་ཟིན	རྙོས་ཤིག	借；借人
	ལྟོ་འཁྲུ་བའི泻肚的	བརྙང་བྱ	རྙང་བྱེད	བརྙངས་ཟིན	རྙོངས་ཤིག	泻；痢
ད	གཞན་གྱི་ཁའི་ཚིག……བརྟགས་པའི་དོན་ལ考察别人的话头	བརྙང་བྱ	རྙོང་བྱེད སྙོང	བརྙོངས་ཟིན བརྙངས	རྙོངས་ཤིག※	考察；分析；考量

※ངག་སྒྲོན་ཀུན་མཁྱེན་ཞྭ་ལུགས་ཞུས་མ་དང་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་དུ་ཁ་བརྙོགས་ཞེས་འབྱུང་བ་མ་དག་པ་འདྲ་ཞིང་། བརྡ་ཉིད་དུ་རྙོང་བའི་དོན་ལ་འཐང་འདུག་པར་བཤད་དོ། །

བ	གཡར་པོའི借的	བརྙན་བྱ	རྙན་བྱེད རྙན	བརྙནད་ཟིན	རྙནད་ཅིག	借借人
	བུ་ལོན་སོགས账债等	བསྙག་བྱ	སྙག་བྱེད	བསྙགས་ཟིན	སྙོགས་ཤིག	1. 追索；追讨；讨还 2. 追赶；追逐；赶上
	ལག་པས以手	བསྙབ་བྱ	སྙབ་བྱེད ཉབ	བསྙབས་ཟིན ཉབས	སྙོབས་ཤིག བྱམས་གླིང་བ་དང…… ནོར་བསྙན་གྱིས་ར…… བརྙབ་ཀྱང་བཞིད	1. 触摸；伸到；2. 达到
	རིང་ཐུང长短	བསྙམ་བྱ	སྙམས་བྱེད སྙམ	བསྙམས་ཟིན བསྙོམས	སྙོམས་ཤིག	1. 平均；相等 2. 平整；打匀
	ཆོའམ་བུ་ཆུང་ངམ་བ་དར་སོགས酪、酒、旗子等	བསྙལ་བྱ	སྙལ་བྱེད	བསྙོལད་ཟིན	སྙོལད་ཅིག	1. 酿制；酿；使发酵；2. 放睡；使卧(如放小孩睡)3. 放倒；立物放平

བ	སྙིགས་མ་སོགས污浊等	བསྙིག་བྱ	སྙིག་བྱེད	བསྙིགས་ཟིན	སྙིགས་ཤིག	去污；拣净；使干净
	བྲག་སོགས石崖等	བསྙིལ་བྱ	སྙིལ་བྱེད	བསྙིལད་ཟིན	སྙིལད་ཅིག འདི་རྣམས་ནི་བརྫ…… ཉིང་གི་སྒྲོད་པའི་དོན་ ལའང་འཇུག་གོ།	摧毁；打翻；推倒；使崩下；推翻；颠覆；使落下
	སྣུམ་བྱུག་སོགས油脂等	བསྙུག་བྱ	སྙུག་བྱེད	བསྙུགས་ཟིན	སྙུགས་ཤིག	涂；抹
	ཛས་སོགས་ཉུང་དུར" བཏང་བའི་དོན་ལ减少物资等的	བསྙུང་བྱ	སྙུན་བྱེད	བསྙུངས་ཟིན	སྙུངས་ཤིག	减少；缩小
	ནད་ཀྱིས为病	བསྙུན་བྱ	སྙུན་བྱེད	བསྙུནད་ཟིན	སྙུནད་ཅིག	患病；害病；为病所苦；罹病

བ	གནས་སུ向目的地	བསྙེག་བྱ བསྙག	སྙེག་བྱེད	བསྙེགས་ཟིན	སྙོགས་ཤིག སྙེགས	赶；追；追；追逐
	འཇིགས་པ་སོགས……ཀྱིས以可怕事等	བསྙེང་བྱ	སྙེང་བྱེད	བསྙེངས་ཟིན	སྙེངས་ཤིག	吓；怕；畏惧
	བླ་མ་སོགས师长等	བསྙེན་བྱ	སྙེན་བྱེད	བསྙེནད་ཟིན	སྙེནད་ཅིག	亲近；倾向；靠拢；靠近
	ང་རྒྱལ་གྱིས以骄傲	བསྙེམ་བྱ	སྙེམ་བྱེད	བསྙེམས་ཟིན	སྙེམས་ཤིག	傲慢；夸大；矜夸
	ཁྲོ་གཉེར怒颦；蹙眉	བསྙེར་བྱ	སྙེར་བྱེད	བསྙེརད་ཟིན	སྙེརད་ཅིག	脸发怒；现出胸纹（因怒而脸上销眉）
	ཆུ་སོགས水等	བསྙོག་བྱ	སྙོག་བྱེད	བསྙོགས་ཟིན	སྙོགས་ཤིག	浑；浊
	བསྙོན་དོར་གྱིས以抵赖	བསྙོན་བྱ	སྙོན་བྱེད	བསྙོནད་ཟིན	སྙོནད་ཅིག	抵赖；不认；颠倒是非；颠倒黑白
	བུ་ཆུང་སོགས小孩；婴孩等	བསྙོར་བྱ གཉོར	སྙོར་བྱེད	བསྙོརད་ཟིན	སྙོརད་ཅིག	抚养

类别	举例	过去;未来;现在	命令	汉意
ཉ	མལ་དུ　铺上	ཉལ	ཉོལ	睡卧
类别	举例	未来;现在	过去	汉意
ཉ	གོས་སོགས衣服等	རྙིང	རྙིངས བརྙིང་དུ་རྙིངས	破旧
类别	举例	现在	过去;未来	汉意
ཉ	ནད་ཀྱིས　为病	སྙུང	བསྙུང	病
类别	举例	现在;未来	过去;命令	汉意
ཉ	ནགས་སུ往森林中	གཉུལ	གཉུལད	巡行;巡查
	རིན་གྱིས以价	ཉོ	ཉོས	购;买
类别	举例	现在;命令	过去;未来	汉意
ཉ	གཏམ话;言	སྙོད	བསྙོད	说
	ཟས་སྐོམ་བྱིན་ཅིང་སྐྱོང་པའམ་སྐུད་པ་འཁལ་བའི་དོན་ལ给以饮食或纺线	སྙོད	བསྙོད	1. 喂;饲;哺 2. 纺;捻

ཏ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཏ	སྦྱིན་པ་སོགས་布施等	གཏང་བྱ	གཏོང་བྱེད	བཏང་ཟིན	ཐོངས་ཤིག བར་སྙིང་དུ་སྒྲི་ཞིག…… དང་སྙོགས་ཤིག……… ཅེའོ། །	1. 故；施；放脱 2. 放置；作；做；加；发出
	རྫས་སོགས་བཅོལ………བའི་དོན་ལ托代财物	གཏམ་བྱ	འདམ་བྱེད གཏམ	བཏམས་ཟིན གཏམས	ཐོམས་ཤིག ནོར་བསྔན་གྱིས……… བཤད	托嘱；委托；交托
	རྩ་དང་ཁྲག脉与血	གཏར་བྱ	གཏར་བྱེད	གཏརད་ཟིན	གཏོརད་ཅིག	扎针；放血
	ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ滴水；水点	གཏིགས་བྱ བཏིག	གཏིག་བྱེད	བཏིག་ཟིན	གཏིགས་ཤིག	滴下；滴
	ཤིང་སོགས་དུམ་བུར将木等砍成碎片的	གཏུབ་བྱ	འཐུབ་བྱེད གཏུབ	གཏུབས་ཟིན བཏུབས	གཏུབས་ཤིག	砍；裁；切；锯

བ	གོས་དང་ཕྱེ་མར་布等及粉末	བཏག་བྱ	འཐག་བྱེད	བཏགས་ཟིན	ཐོགས་ཤིག	1. 织；2. 磨；研细；磨粉
བ	བུད་ཤིང་སོགས烧柴等	བཏུ་བྱ	འཐུ་བྱེད འཐུན	བཏུས་ཟིན	ཐུས་ཤིག	采；拾；拣
བ	ཇ་སོགས茶等	བཏུང་བྱ	འཐུང་བྱེད	བཏུངས་ཟིན འཐུངས	ཐུངས་ཤིག	喝；饮
བ	དྲུང་དུ在跟前	བཏུད་བྱ གདུད	འདུད་བྱེད	བཏུད་ཟིན	ཐུད་ཅིག	俯身；曲身；敬礼；鞠躬；亲近；靠拢
བ	གོས་ཀྱིས往外；	བཏུམ་བྱ གཏུམ	འཐུམ་བྱེད གཏུམ	བཏུམས་ཟིན	ཐུམས་ཤིག	包裹；封闭；打包；盖；遮盖
	ཕྱིས་སུ 往外乡	བཏེག་བྱ	ཐེག་བྱེད	བཏེག་ཟིན བཏེགས　ཐེགས	ཐེགས་ཤིག	起程；走；去；往；离开

བ	སྤུ་སོགས毛等	བཏོག་བྱ	འཐོག་བྱེད	བཏོགས་ཟིན བཏོག	ཐོགས་ཤིག	1. 拔；拔下；扯去 2. 摘；摘下；采；折
	དོན་སོགས事情等	བརྟག་བྱ	རྟོག་བྱེད	བརྟགས་ཟིན	རྟོགས་ཤིག རྟོག	寻思；思惟；思想；考虑
	ཡིད་དང་དམ་བཅའ་སོགས信心与誓言等	བརྟན་བྱ	རྟོན་བྱེད	བརྟནད་ཟིན	རྟོནད་ཅིག	1. 信赖；信托 2. 稳定；巩固
	སྐྲག་པའི་དོན་ལ畏惧之意的	བརྟབ་བྱ	རྟབ་བྱེད※	བརྟབས་ཟིན	རྟོབས་ཤིག	1. 惊愕；诧异惊骇 2. 急迫；急促

※རིན་ཆེན་གཉེར་མཛོད་དུ། ཐྲེལ་བའི་རྟབ་དང་སྐྲག་པའི་རྟབ་དང་སྐྲག་པའི་རྟབས་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཐ	རྒྱས་པའི་དོན་ལ丰满之意的	བརྟ་བྱ	རྟ་བྱེད	བརྟས་ཟིན	རྟས་ཤིག	丰盛；充满；充足；丰满
བ	བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས以精勤来	བརྟུན་བྱ	རྟུན་བྱེད	བརྟུནད་ཟིན	རྟུནད་ཅིག	奋勉；勤奋；勤苦
	བྱ་བའི་འཕྲོ་སོགས工作的剩余	བརྟུལ་བྱ	རྟུལ་བྱེད	བརྟུལད་ཟིན	རྟུལད་ཅིག	1. 结束 2. 保管
	འཁར་བ་སོགས་ལ手杖等	བརྟེན་བྱ	རྟེན་བྱེད	བརྟེནད་ཟིན	རྟེནད་ཅིག	依靠；支撑
	ཟུག་དང་གནས་སུ脓及的目的地	བརྟོལ་བྱ	རྟོལ་བྱེད	བརྟོལད་ཟིན བརྟོལ	རྟོལད་ཅིག	1. 刺破；穿孔；放出 2. 达；到；抵
	གཟུགས་སོགས色等	བལྟ་བྱ	ལྟ་བྱེད	བལྟས་ཟིན	ལྟོས་ཤིག	看；观；视；望

བ	གོས་སོགས衣服等	བལྟབ་བྱ	ལྟེབ་བྱེད ལྟོབ	བལྟབས་ཟིན	ལྟེབས་ཤིག ལྟོབས	叠
	སྐུ་འཁྲུངས་པའི་དོན" ལ降生的意思	བལྟམ་བྱ	ལྟམ་བྱེད	བལྟམས་ཟིན	ལྟོམས་ཤིག ཏོར་བསྟན་གྱིས………… བཤད	降生；诞生
	སྣོད་དུ་བཅུད་ཀྱིས器 皿中以物质	བལྟམ་བྱ གཏམས	ལྟེམས་བྱེད	བལྟམས་ཟིན	ལྟོམས་ཤིག	充满；装满；盛 满；填满
	བླང་དོར取舍等	བསྟན་བྱ	སྟོན་བྱེད	བསྟནད་ཟིན	སྟོནད་ཅིག	1. 说；讲；宣示 2. 指给；指示
	ཕུལ་བའམ་བྱིན་པའི" དོན་ལ馈赠或给 与意义的	བསྟབ་བྱ	སྟོབ་བྱེད	བསྟབས་ཟིན	སྟོབས་ཤིག སྟོབ　བར་སྙིང་དུ" སྟོས	让；施；馈赠；给 与；供给；供养

བ	ས་གཞི་སོགས་ཕྱི་དོར་བྱས་པའམ་བརྒྱུས་……པའི་དོན་ལ打扫地面等或贯串的意	བསྟར་བྱ	སྟར་བྱེད	བསྟརད་ཟིན	སྟརད་ཅིག	1. 擦净；抹净；收拾干净 2. 穿；贯串（如珠子等）
	ཟུར་གྱིས་སྨོད་པའི讽骂	བསྟིང་བྱ	སྟིང་བྱེད འཐིང	བསྟིངས་ཟིན	སྟིངས་ཤིག	1. 责骂；咒骂；谴责 2. 讽刺；讥讽
	ཡེ་ཤེས་པ་སོགས识、灵魂等	བསྟིམ་བྱ	སྟིམ་བྱེད	བསྟིམས་ཟིན	སྟིམས་ཤིག ཐིམ	吸人；隐人；遁人；合一
	ཐུང་དུར་བཏང་བའི་དོན་ལ减短的意	བསྟུང་བྱ	སྟུང་བྱེད	བསྟུངས་ཟིན བཏུངས	སྟུངས་ཤིག※	缩短；减短
	གྲོགས་སོགས与朋友等	བསྟུན་བྱ	སྟུན་བྱེད	བསྟུནད་ཟིན	སྟུནད་ཅིག	1. 适应；迎合；随着 2. 相合；同意；一致；和睦

※སྔ་རྒྱུན་དུ་དེ་དག་ལ་ར་མགོ་བྱེད་ཅིང་ས་མགོ་བྱས་པ་ནོར་བཤད།

བ	བླ་མ་སོགས་གང་ཟག་སེམས་ལ向师长、人或心	བསྙེན་བྱ	སྙེན་བྱེད	བསྙེནད་ཟིན	སྙེནད་ཅིག※	1. 承事；接近；相交；接触 2. 服役；服侍 3. 往就（如翳）
	ཕན་འདོགས་པའི……དོན་ལ有利的	བསྟོང་བྱ	སྟོང་བྱེད	བསྟོངས་ཟིན	སྟོངས་ཤིག	帮助；帮忙

※དག་ཡིག་འགར། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ར་བརྟེན་དང་། །རང་གིས་བསྙེན་པ་ས་བསྙེན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

类别	举例	现在、命令	过去、未来	汉意
ཐ	རྟ་སོགས་འདོགས་པའི 拴马等的	རྫོད	བརྫོད	拴；磐
	མཚོན་མའི་འཚོར以往的衔接处	སྦྱོད	བསྦྱོད	接；续
类别	举例	现在、未来	过去	汉意
ཐ	ཟད་པའི完了的	སྟོང	སྟོངས	空
	གཡང་ལ向深渊中	ལྷུང	ལྷུང	堕；坠；落下

类别	举例	现在、未来	过去	汉意
ཐ	རྡུང་རྡེག་བྱེད་པའི捶打等	གདག	གདགས	打；捶
	སྤྲིན་སོགས云等	གཏིབ	གཏིབས	笼罩；蔽住；遮盖

类别	举例	现在、命令、未来	过去	汉意
ཐ	རྟའི་སྒ་སོགས马鞍等	སྟོད	བསྟོད	备

类别	举例	过去	现在、未来、命令	汉意
ཐ	ལག་ཏུ手中	གཏད	གཏོད	交托；交付；交给

类别	举例	过去	现在、未来	汉意
ཐ	ཞབས་ལ向脚下	གཏུག	གཏུགས	亲近；接触；靠拢；接近
	སེ་གོལ弹指	གཏོག	གཏོགས	弹
	རླུང་གིས为风所	གཏོར	གཏོརད	吹散；破坏；丢散

ཐ

类别	举例	末来;现在	过去	汉意
ཐ	འཁོར་བ་ལས从轮回中	ཐར	ཐརད	解脱
	གྲོགས་སུ向朋友	འཐམ	འཐམས	紧握;相抱;亲密;执;操心
	སྤྲིན་སོགས云等	འཐིབ	འཐིབས	笼罩;遮蔽;蔽住
	ཟས་དང་གྲོས་ལ食物或会议	འཐུ	འཐུས	1. 采集;搜集;2. 有效
	སེམས་རྨོངས་པའི心中愚昧的	འཐུམ	འཐུམས	闭塞;蒙昧;蔽住;暗昧;糊涂
	མགོ་འཁོར་བའི头脑糊涂的	འཐོམ	འཐོམས	昏愦;惑乱;晕眩;糊涂

类别	举例	过去;命令	现在;末来	汉意
ཐ	དགྲ་སོགས把敌人等	ཕྲལ་ད	འཕྲལ	制伏
	ནང་ནས་ཕྱིར由内向外	ཐོན་ད	འཐོན	出
类别	举例	过去;命令	现在;末来	汉意
ཐ	གོ་འཕང་སོགས地位等	ཐོབ	འཐོབ	得
	སོ་སོར各个	ཐོར་ད	འཐོར	散;失散

ད

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	ཆུ་སོགས水等	དྭང་བྱ	འདྭང་བྱེད	དྭངས་བྱིན	དྭངས་ཤིག	使清；澄清；滤清
	གནས་སུ向目的地	དོང་བྱ	འདོང་བྱེད འདེང	དོང་བྱིན	དེངས་ཤིག འདོངས	去；向；走；前进；
	བཤང་གཅི་སོགས大小便等	དོར་བྱ	འདོར་བྱེད	དོརད་བྱིན	དོརད་ཅིག ཐོར	1. 屙；尿；便溺 2. 舍弃；弃去；丢去
	གོས་སོགས衣服等	དྲ་བྱ	འདྲ་བྱེད དྲ	དྲས་བྱིན	དྲོས་ཤིག	裁；剪；剪裁

ཐ	གྱེན་སོགས་སུ向上面等	དྲང་བྱ	འདྲེན་བྱེད	དྲངས་ཟིན	དྲོངས་ཤིག མཁས་པའི་འབྱུང······ གནས་སུ་བདར་སྙིང་ལ་ རིམས་ཤིག་ཟེར	1. 引；领导 2. 拉；曳；牵引；运送 3. 举出；举；引出 4. 邀请
	ཞིག་རལ་དུ往坏	དྲལ་བྱ	འདྲལ་བྱེད	དྲལད་ཟིན	དྲོལད་ཅིག	撕破；撕毁；破毁；割烂；折断
	སྐད་ཆ་སོགས话等	དྲི་བྱ	འདྲི་བྱེད དྲི	དྲིས་ཟིན	དྲིས་ཤིག	问；询
	སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ往一处	དྲིལ་བྱ	འདྲིལ་བྱེད	དྲིལད་ཟིན	དྲིལད་ཅིག	卷起；缠绕；结合
	གོས་བཙེམ་པར缝衣的	དྲུབ་བྱ	འདྲུབ་བྱེད	དྲུབས་ཟིན	དྲུབས་ཤིག	缝；缝纫；刺绣
	ཁ་དག་པ་སྟེ་བསད······པའི་དོན་ལ清口（其义即杀）	གདག་བྱ	འདོག་བྱེད	དག་ཟིན	ཐོགས་ཤིག འདི་ལྟར་འདུལ་བ······ ཕུང་སོགས་སུ་འབྱུང'' ངོ། །	杀；死

ས	ཕན་དང་མིང་དང་རྟ་སོགས利益、名字、马等	གདགས་བྱ	འདོགས་བྱེད	བཏགས་ཟིན	ཐོགས་ཤིག	1. 施以；加以；给以 2. 命名；安立 3. 拴；带
བ	ཁ་དང་མིག口和眼等	གདང་བྱ	གདང་བྱེད གདོང	གདངས་ཟིན	གདོངས་ཤིག	张开；睁开
ས	སྨོན་ལམ་དང་ས་བོན愿心及种子等	གདབ་བྱ	འདེབས་བྱེད	བཏབ་ཟིན	ཐོབ་ཅིག ཐེབ ཐོབས	1. 发愿 2. 种；加 3. 掷；抛；撒；献；给 4. 打；击
	མང་པོའི་ནང་ནས从众中	གདམ་བྱ བདམ	འདེམ་བྱེད གདམ འདེམ	བདམས་ཟིན	འདེམས་ཤིག བདར་སྙིང་དུ་དོམས	选；选择；拣选
བ	ཕན་པའི་ཚིག་གིས以好话	གདམ་བྱ	འདོམས་བྱེད	གདམས་ཟིན	འདོམས་ཤིག	教诫；教训；劝勉

ས	སྟན་སོགས 垫子、毡、褥等	གདིང་བྱ	འདིང་བྱེད	བཏིངས་ཟིན བཏིང	ཐོངས་ཞིག ཏིངས　ཐིངས	铺;垫
	དགྲ་སོགས敌人等	གདུལ་བྱ	འདུལ་བྱེད	བཏུལད་ཟིན	ཐུལད་ཅིག དུལ	1. 制伏;调伏;克服;征服 2. 感化;驯服;训练
	向上面 སྒང་དང……གྱེན་དུ	གདེག་བྱ གདེགས	འདེགས་བྱེད གདེག	བཏེག་ཟིན བཏེགས	ཐེགས་ཤིག ཐེག	1. 称;称量 2. 举起;提起;擎起
	འབུར་དུ་དང་ལམ……སྲོལ་སོགས突出或建立制度等	གཏོད་བྱ བཏོད	འདོད་བྱེད	བཏོད་ཟིན	ཐོད་ཅིག ཏོད	1. 使突出;使凸出;使鼓起 2. 建立;创立;创建;发明
	ཁ་ཏོན་སོགས口诵的日课等	གདོན་བྱ	འདོན་བྱེད	བཏོནད་ཟིན	ཐོནད་ཅིག	诵;读;讽诵

ཐ	རི་དྭགས་སོགས野兽等	བདའ་བྱ	འདེད་བྱེད	བདས་ཟིན བདོས	དེད་ཅིག བརྡ་རྙིང་དུ་རྡོས	追逐；追赶
བ	ཐང་མ་སོགས 谷类等	བདལ་བྱ	གདལ་བྱེད གདོལ	བདལ་ཟིན	གདོལ་ཅིག	展布；散开
	སྤོས་སོགས香等	བདུག་བྱ	གདུག་བྱེད	བདུགས་ཟིན དུགས	ཐུགས་ཤིག	薰；煨；焚香
	ཐལ་མོ་སོགས手掌等	བརྡབ་བྱ	རྡེབ་བྱེད རྡོབ	བརྡབས་ཟིན	རྡོབས་ཤིག	1. 拍；相拍 2. 打；奏；使发声
	གྲི་སོགས刀等	བརྡར་བྱ	རྡོར་བྱེད གདོར	བརྡརད་ཟིན བདར	རྡོརད་ཅིག	磨；砺
	ཕྱེ་མ་དང་ནོར་སོགས粉末或宝物等	བརྡལ་བྱ	རྡོལ་བྱེད	བརྡལད་ཟིན	རྡོལད་ཅིག	展布；摆列；散开

བ	ཁང་པ་སོགས་房屋等	བརྡིབ་བྱ	རྡིབ་བྱེད	བརྡིབས་ཟིན	རྡིབས་ཤིག	坍塌
	རྔ་སོགས་鼓等	བརྡུང་བྱ	རྡུང་བྱེད	བརྡུངས་ཟིན	རྡུངས་ཤིག	打;击
	དབྱུག་པས以棍子等	བརྡེག་བྱ	རྡེག་བྱེད	བརྡེགས་ཟིན	རྡེགས་ཤིག	打;捶;敲
	将水泡 ཆུ་བུར	བརྡོལ་བྱ	རྡོལ་བྱེད	བརྡོལད་ཟིན	རྡོལད་ཅིག	1. 弄破;捣烂 2. 出生;出现;露出
	སྤྱ་མ་སོགས面糊等	བལྡག་བྱ	ལྡག་བྱེད ལྡོག འདག	བལྡགས་ཟིན	ལྡོགས་ཤིག	舔
ཐ	སོ་ཡིས以牙	བལྡད་བྱ	ལྡད་བྱེད	བལྡད་ཟིན	ལྡོད་ཅིག	嚼;咀嚼

བ	ཡང་བསྐྱར་དུ再次的	བལྡབ་བྱ	ལྡབ་བྱེད ལྡེབ	བལྡབས་ཟིན	ལྡོབས་ཤིག ལྡེབས	重复;重做;叠
	སྒྲོག་སོགས་ཀྱིས以绊等	བསྡམ་བྱ	སྡོམ་བྱེད	བསྡམས་ཟིན	སྡོམས་ཤིག	缚;拴
	དགྲ་ལ对敌人	བསྡིག་བྱ བསྡིགས	སྡིགས་བྱེད སྡིག	བསྡིགས་ཟིན	སྡིགས་ཤིག	1.骂;责斥 2.恐吓
ཐ	མཛོད་དུ往仓库中	བསྡུ་བྱ	སྡུད་བྱེད སྡུ　བསྡུད	བསྡུས་ཟིན	སྡུས་ཤིག	1.收集;包括;2.搜集;扫拢 3.收缩;省略 4.联合;加入
བ	ཁོན་སོགས仇根等	བསྡུམ་བྱ	སྡུམ་བྱེད	བསྡུམས་ཟིན	སྡུམས་ཤིག	调解;合解
	ཤི་བོ་དང་བཟང་ངན་སོགས死者或好坏等	བསྡུར་བྱ	སྡུར་བྱེད	བསྡུརད་ཟིན བདུར	སྡུརད་ཅིག	1.守制 2.比较;相比
	སྨན་དང་གྲོགས་ལ乐及朋友	བསྡེབ་བྱ	སྡེབ་བྱེད	བསྡེབས་ཟིན	སྡེབས་ཤིག	1.配合;相配;混合 2.搭伙;结交;联合

ཐ	སླུ་བའམ་འགྲན་པའི་དོན་ལ欺骗或竞争	བསྡོ་བྱ	སྡོ་བྱེད	བསྡོས་ཟིན	སྡོས་ཤིག	欺哄；拚（命）；比较；竞争；交换
བ	ཐག་པ་འཁྱིལ་བ་དང་སྟ་གོན་སོགས盘绳或准备等	བསྡོག་བྱ བསྡོགས	སྡོག་བྱེད	བསྡོགས་ཟིན	སྡོགས་ཤིག	1. 盘起；扭起（绳）2. 准备；预备；
	གྲོགས་དང་ཕན་ཚུན与友彼此相	བསྡོང་བྱ	སྡོང་བྱེད	བསྡོངས་ཟིན	སྡོངས་ཤིག	结伴；伴行；同行
	ཚོགས་གཅིག་ཏུ往一处	བསྡོམ་བྱ	སྡོམ་བྱེད	བསྡོམས་ཟིན	སྡོམས་ཤིག	总合；总集；总结；全

类别	举例	过去	现在；未来	汉意
ཐ	དྲི་མ垢污	དག	འདག	净
	སོས安闲	དལ	གདལ བསྡལ	安逸
	སེམས心	དུལ	འདུལ	温和；调驯
	སྤྲིན་སོགས་རང་ཡལ་དུ云等自逝	དེངས	འདེང	散；消散

类别	举例	过去；现在；未来	命令	汉意
ཐ	སེམས་ཀྱིས心中	དྲན	དྲོན	记忆；想
	གནམ་ལ向天空	ལྡིང	ལྡོངས	跳；腾
类别	举例	过去；命令	现在；未来	汉意
ཐ	ནོར་གྱིས以财物	དྲིད	འདྲིད	引诱
	ཤིང་སོགས将木头等	དྲུད	འདྲུད	拖；曳；拉
类别	举例	现在；未来	过去	汉意
ཐ	མེ་ཡིས以火	དྲོ	དྲོས	热
	སྟན་ལས从铺上	ལྡང	ལངས	起
	མགོ་མཇུག首尾	ལྡོག	ལོག	颠倒
	བསླབས་པས教着	ལྡོབ	ལྡོབས	领会

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
	སྙུན་སངས་པའི病愈的	གདང	གདངས	痊愈
	མྱ་ངན་ལས从愁苦中	འདའ	འདས	出离;超越
	གྲལ་དུ　向排中	འདུ	འདུས	集合
	དབྱེན将争论	འདུམ	འདུམས	说合;调解
ཐ	ཟས་ཀྱིས为食物所	འདྲང	འདྲངས	饱
	ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ往一处	འདྲེ	འདྲེས	合;混合;相杂
	རྟ་སོགས་ཞེད་པའི马等怕惧的	འདྲོག	འདྲོགས འདྲོག　འདྲོགས	惊;诧
	སྤྱན་དྲངས་པས邀请的	འདྲོང	འདྲོངས	邀请

类别	举例	未来;现在	过去;命令	汉意
	སྣོད་དུ 往家具里	ལྡུག	བླུགས	倒;灌;注
	ཇ་སོགས茶等	ལྡུད	བླུད ལྡུད	倒;饮(给畜牲吃水)
	ཐབ་ཏུ往灶中	གདུ	གདུས	滚开水
ཐ	ནད་ཀྱིས为病所	གདུང	གདུངས	侵害;苦害
	མཚོན་ཆ武器	གདེང	གདེངས	举起;挥舞
	ཕྱེ་མ་དང་གྲལ་དུ་དང་བདེན་པ粉末;排列及正义等	བདར	བདརད	1. 研细;磨细;磋 2. 排列;整齐 3. 祷告;祝
	གཞུ་རྒྱུད་འཐེན་པའི扯弓弦的	བདུང	བདུངས	扯满,拉满

类别	举例	现在;未来;命令	过去	汉意
ཐ	ས་ལ地下	སྡོད	བསྡད	坐;住

ན

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	འོག་ཏུ向下面	གནན་བྱ མནན	གནོན་བྱེད	མནན་ཟིན	ནོན་ཅིག	压；压制；镇压
	ན་བཟའ 衣服（尊称）	མནབ་བྱ	ནབ་བྱེད	མནབས་ཟིན※	ནོབས་ཤིག	穿；着（尊称）
	རེག་པའི་དོན་ལ 接触之意	མནམ་བྱ	ནོམ་བྱེད ནོམས	མནམས་ཟིན	ནོམས་ཤིག	摸；触
	གདམས་ངག་སོགས 教诫等	མནོད་བྱ མནོ	ནོད་བྱེད	མནོས་ཟིན ནོས	གནོས་ཤིག ནོས	受到；得到；接受

※རིན་ཆེན་གཉེར་མཛོད་དུ་འདས་ཚིག་ལ་བནབས་ཞེས་པས་འཕྱལ་བྱེད།

བ						
	བཟོད་པ་དང་ཡིད་ལ 忍耐或心中	བརྣག་བྱ	རྣག་བྱེད	བརྣགས་ཟིན	རྣགས་ཤིག	1. 忍耐；忍受 2. 深思；熟思；回忆；怀念
	ཟས་སོགས་ཀྱིས་གྱི…… བའི་ཁ་བཀག་པར食物等阻塞喉咙	བརྣང་བྱ	རྣང་བྱེད	བརྣངས་ཟིན	རྣངས་ཤིག	噎；梗塞；阻塞
	ངེས་བཟུང་གི་དོན་ལ 肯定的意思	བརྣན་བྱ	རྣན་བྱེད	བརྣནད་ཟིན	རྣནད་ཅིག	确切；实在；肯定
	གཞན་གྱི་ནོར་རྫས་ལ 对别人的财物等	བརྣབ་བྱ	རྣབ་བྱེད	བརྣབས་ཟིན	རྣབས་ཤིག	贪；贪爱；贪得；贪婪
	མདུན་དུ་འཐེན་པའི་" བརྡ་རྙིང་ལ往前面拉扯的旧词	བརྣུ་བྱ	རྣུ་བྱེད※	བརྣུརད་ཟིན	རྣུརད་ཅིག	拉；扯；拉近
	ཡོ་བྱད་སོགས་སྦྱང…… བའི་དོན་ལ匿藏器具等的	བརྣོག་བྱ	རྣོག་བྱེད	བརྣོགས་ཟིན	རྣོགས་ཤིག	隐匿；匿藏

※འདིའི་བྱ་འདས་གཉིས་དག་ཡིག་སོགས་དང་བྱེད་ཚིག་སྐྱེས་རབས་སོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །

བ	མང་དུ往多	བསྣན་བྱ	སྣོན་བྱེད	བསྣནད་ཟིན	སྣོནད་ཅིག	增加；加添
	དྲི་དང་ལག་མཆན……སོགས气味及手执物	བསྣམ་བྱ	སྣོམ་བྱེད	བསྣམས་ཟིན	སྣོམས་ཤིག	1. 嗅；2. 执持；拿
	མཇུག་མ་སོགས尾巴等	བསྣར་བྱ	སྣོར་བྱེད སྣར	བསྣརད་ཟིན	སྣོརད་ཅིག	拖；拖在后面；拉长；拖长
	ནུ་མ་དང་མཚོན……སོགས乳与武器等	བསྣུན་བྱ	སྣུན་བྱེད	བསྣུནད་ཟིན མནུན	སྣུནད་ཅིག	1. 哺乳；喂乳 2. 打；砍；刺；施
	སྲོལ་ངན་སོགས恶俗等	བསྣུབ་བྱ	སྣུབ་བྱེད	བསྣུབས་ཟིན	སྣུབས་ཤིག	消灭；毁灭；冲毁；破坏；产除
	དུས་དང་སྣག་ཚ……སོགས时间与墨等	བསྣུར་བྱ	སྣུར་བྱེད	བསྣུརད་ཟིན	སྣུརད་ཅིག	1. 挪动；让开；改变（时间）2. 研磨；捣碎；擂细
	ནེམ་ནེམ་བྱེད་པའི་ས་གཞིར颤动的地上	བསྙེམ་བྱ	སྙེམ་བྱེད	བསྙེམས་ཟིན	སྙེམས་ཤིག	微动；摇动；弹动

ཐ	འདམ་པ་སོགས行泥等	བསྟོ་བ	སྟོ་བྱེད	བསྟོས་ཟིན	སྟོས་ཤིག བསྟོས	调拌；混拌；掺合
	གོང་འོག་སོགས上下等	བསྟོག་བ	སྟོག་བྱེད	བསྟོགས་ཟིན	སྟོགས་ཤིག	颠倒；翻转
ད	གོང་འོག་དང་ཕན……ཚུན上下彼此	བསྟོར་བ	སྟོར་བྱེད	བསྟོརད་ཟིན	སྟོརད་ཅིག	错乱；颠倒；翻转；拉乱；交叉；闭合
	ཡང་ན又	བསྟོལ་བ	སྟོལ་བྱེད	བསྟོལད་ཟིན	སྟོལད་ཅིག	同上

类别	举例	未来；现在	过去；命令	汉意
ཐ	ནུ་མ乳	ནུ	ནུས	吮；吃乳
	སྩལ་བའི赐与的	གནང	གནངས	赏给；赐；给

类别	举例	未来；现在	过去或命令	汉意
ཐ	ལུས་སོགས身体等	སྣད	བསྣད	受伤；损伤

类别	举例	现在；未来；过去	命令	汉意
ཐ	མལ་དུ床铺上	གནས	གནོས	住坐

བ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	གནས་ནས从住处	སྤག་བྱ	སྤོག་བྱེད	སྤགས་ཟིན	སྤོགས་ཤིག	1. 搬；迁移；徙 2. 使升起；使超升
	ཉོན་མོངས་སོགས烦恼等	སྤང་བྱ	སྤོང་བྱེད	སྤངས་ཟིན	སྤོངས་ཤིག	断除；舍弃；克服；抛弃
	གནས་གཞན་དུ往他处	སྤར་བྱ	སྤོར་བྱེད	སྤར་ཟིན	སྤོར་ཅིག	迁移；搬；徙；移
	རྗེས་སུ后面	དཔག་བྱ	དཔོག་བྱེད	དཔགས་ཟིན	དཔོགས་ཤིག	知；推理；了解
ས	སྐྱོན་ནས从过失上	དཔྱ་བྱ འཕྱ	འཕྱ་བྱེད	དཔྱས་ཟིན ཕྱས　འཕྱས	འཕྱོས་ཤིག	1. 责斥；骂 2. 嘲弄；侮辱
ཐ	ཐུར་དུ向下面	དཔྱང་བྱ	དཔྱོང་བྱེད དཔྱོངས	དཔྱངས་ཟིན	དཔྱོངས་ཤིག※	垂下；悬吊；悬垂

类别	举例	未来;现在	过去;命令	汉意
པ	སྤུང་པོར向一堆	སྤུང	སྤུངས	堆积;堆起;叠积
	ཆོས་སོགས佛法等	སྤེལ	སྤེལད	传播;提倡;发展;增加
	གོམ་པ　步	སྤོ	སྤོས	移;挪动;跨;进行
	བསྐྲད་པའི驱逐	སྤྱུག	སྤྱུགས	逐放;充军
	སྡིགས་པའི　责骂的	སྤྱོ	སྤྱོས	责斥;骂;
	རྒྱན་གྱིས以饰品	སྤྲ	སྤྲས	装饰;装潢;镶嵌
	ཡི་གེ信等	སྤྲིང	སྤྲིངས	寄;发出
	རྡུལ尘土	སྤྲུག	སྤྲུགས	抖;佛;打抖
	འོད光	སྤྲོ	སྤྲོས	1. 发;发出;幅射;散开;照耀 2. 阐明;增大

※སྤྱོངས་ཞེས་ལྟ་བཙན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཤད།

类别	举例	末来;现在	过去	汉意
ཐ	ཐུར་དུ་དཔྱངས垂在下面的	སྤྱང	སྤྱངས	吊下;垂下;悬下
	ཆུར་བྱིང་བའི淹于水中的	སྦྱིང	སྦྱིངས	溺;淹没

类别	举例	过去;末来	现在;命令	汉意
ཐ	ལོངས་སུ享受等的	སྤྱད	སྤྱོད	1. 享用;受用;使用 2. 行;做;为;用
	ལག་ཏུ向手中	སྤྲད	སྤྲོད	交;交给;交付;给与
	དོན་ལ对意义	དཔྱད	དཔྱོད	审思;观察;细察;考查

ཕ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཕ	ལག་པས以手	ཕྱུར་བྱ	འཕྱུར་བྱེད	ཕྱུརད་བྱིན	ཕྱུརད་ཅིག	揉；擦；搓
	རྡོ་སོགས把石头等	འཕང་བྱ	འཕེན་བྱེད	འཕངས་བྱིན	ཕོངས་ཤིག	掷；投；射击；抛
	རྡུལ་སོགས把尘土等	ཕྱག་བྱ	འཕྱག་བྱེད	ཕྱགས་བྱིན	ཕྱོགས་ཤིག	扫；扫除
	དར་སོགས把绸子等	ཕྱར་བྱ	འཕྱར་བྱེད	ཕྱརད་བྱིན	ཕྱོརད་ཅིག	飘扬；扬起

类别	举例	过去;未来	现在	汉意
ཕ	བག་心上	ཕབ	ཕེབས	舒畅;畅快;安心

类别	举例	过去;命令	现在未来	汉意
ཕ	གནས་ནས从地方	ཕྱུད	འཕྱུད	逐出;赶出
	སེན་མོས以指甲	འཕྲུགས	འཕྲུག	抓;搔;搔痒

类别	举例	过去	未来;现在	汉意
ཕ	གཡུལ་དུ　在战场	ཕམ	འཕམ	败;溃败;失败
	དགྲ་རུ　将敌方	ཕུང	འཕུང	毁坏;毁灭;破坏
	རྡོ　石头等	ཕོག	འཕོག	着了;中了;击中
	དབུལ་བས　为贫穷所	ཕོངས	འཕོངས	匮乏;困苦;穷
	ཚེ　寿命	ཕྱིད	འཕྱིད	渡过;溜过
	ཕན་ཚུན　彼此	ཕྲད	འཕྲད	相遇;遇会;会晤

类别	举例	末来；现在	过去或命令	汉意
ཕ	དུས་时间	ཕྱི	ཕྱིས	迟延
	གནམ་དུ往天空	འཕག	འཕགས	升起；上升
	གྱེན་དུ　向上	འཕར	འཕརད	腾起；增加上升(如物价)
	བྱ་སོགས鸟等	འཕུར	འཕུརད	飞；飞翔
	གཞན་དུ往别处	འཕོ	འཕོས	转；　徙
	སྐྱོན་ནས从过失上	འཕྱ	འཕྱས	责斥；骂；嘲弄；侮辱
	དུས་ཚོད时间	འཕྱི	འཕྱིས	迟延；耽搁
	སྤུ་སོགས发等	འཕྱིང	འཕྱིངས	绣；粘合在一起(毛)
	ནོར་བའི错误的	འཕྱུག	འཕྱུགས	错；谬

ཕ	དུ་བ烟	འཕྱུར	འཕྱུརད	1. 升腾；缭绕 2. 翻滚；奔腾；高涨；泛滥（如波澜）
	ཀང་པ་ཧྲུལ་པོའི　跛足者	འཕྱེ	འཕྱེས	跛行；爬行；匍匐
	ལྡིང་བའི腾浮等	འཕྱོ	འཕྱོས	1. 飞腾；翱翔；腾空 2. 激动；急跳 3. 漂浮
	རྟའི་ཀང་པས以马蹄	འཕྱ	འཕྱས	踢
	འོད光	འཕྲོ	འཕྲོས	射出；发出；闪耀；辐射；照耀

བ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
བ	སྤོར་བའི丢弃的	བོར་བྱ	འབོར་བྱེད	བོརད	བོརད་ཅིག	丢；抛弃；遗失
	ལས་ཀའི事情	བྱ་བ	བྱེད་པ	བྱས་ཟིན	བྱོས་ཤིག	作；进行；做
	ཞི་གུ་སོགས药膏等	བྱུག་བྱ	འབྱུག་བྱེད	བྱུགས་ཟིན	བྱུགས་ཤིག བདར་སྙིང་དུ་ཡུགས	涂；抹；敷上
	མགྲོན་ སོགས 客 人等	བྱོན་བྱ	འབྱོན་བྱེད	བྱོནད་ཟིན	སྦྱོནད་ཅིག བྱོན　བདར་སྙིང་དུ… འོནད	1. 来；到；抵；莅临 2. 诞生；出世
	འགོ་ བའི་ ནད་ ལ 对传染病	བྱོལ་བྱ	འབྱོལ་བྱེད	བྱོལད་ཟིན	བྱོལད་ཅིག	避去；躲去；隔离

བ	ཆབ་ཀྱིས以水	བྲན་བྱ	འབྲན་བྱེད	བྲན་ཟིན	བྲོན་ཅིག	润潮；浸湿
	ལྕག་གིས以鞭子	བྲབ་བྱ	འབྲབ་བྱེད	བྲབས་ཟིན	བྲོབས་ཤིག	笞；捶；打；击
	ཕན་ཚུན彼此	བྲལ་བྱ	འབྲལ་བྱེད	བྲལད་ཟིན	བྲལད་ཅིག	别离；离别；分手；分开；分袂
	ཡི་གེ་དང་རི་མོ字或图画	བྲི་བྱ	འབྲི་བྱེད འདྲི　བྲི※	བྲིས་ཟིན	བྲིས་ཤིག	1. 写；书写 2. 画；涂画

※སྨི་རྒྱན་མཚང་འབྲུའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་བྱུར། སྐྲ་འདྲེག ཡི་གེ་འབྲི། མཚང་འབྲུ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་གསར་པ་ལ་མི་འོང་ཞེས་རིགས་པའི་རལ་གྲིས་འཆད་སོད། བརྗོད་རྒྱུད་ངེས་པར་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་གསར་པ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འོས་པས་འདི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་འབྲེག་འབྲི་འབྲུ་དག་པར་བཞེད་དོ། །

བ						
	མགྲོན་ལ་ཟས་སོགས 给客人分食物	བྲིམ་བྱ	འབྲིམ་བྱེད	བྲིམས་ཟིན	བྲིམས་ཤིག བར་སྙིང་དུ་རིམས	进给；分给
	ཁུང་བུ་དང་མཚང······ནས地穴及过失等	བྲུ་བྱ	འབྲུ་བྱེད བྲུ　འདྲུ　འབྲུད	བྲུས་ཟིན	བྲུས་ཤིག	1. 挖；掏 2. 揭发；揭出
	ནོར་དུ་སྦེད་པའི收往地坑的	བྲུབ་བྱ	འབྲུབ་བྱེད	བྲུབས་ཟིན	བྲུབས་ཤིག	埋葬
	སྐྲ་སོགས头发等	བྲེག་བྱ	འབྲེག་བྱེད འདྲེག	བྲེགས་ཟིན	བྲེགས་ཤིག བར་སྙིང་དུ་རོགས	剃；剪；割（草、禾）
	རྣ་བ་གཏོད་པ་དང······མཆི་མ་སྦྱང་བའི་དོན་ལ倾耳听及流出眼泪之意	བླག་བྱ	བློག་བྱེད	བླགས་ཟིན	བློགས་ཤིག	1. 倾听；注意听 2. 落泪；滴泪

བ	རྣམ་བྱང་ཕྱོགས清净方面	བླང་བྱ	ལེན་བྱེད	བླངས་ཟིན	ལོངས་ཤིག ལོང	1. 取；受；吸取；接受；捕；带去；取得 2. 应允；承认
	ཆུ་སོགས水等	བླུག་བྱ	ལྷུག་བྱེད	བླུགས་ཟིན	བླུགས་ཤིག བརྡ་རྙིང་དུ་ལྷུགས	倒；倾；灌；注入
	གཉེར་སོགས密藏	སྦ་བྱ	སྦེད་བྱེད	སྦས་ཟིན	སྦོས་ཤིག	秘密；藏；匿；隐藏
	ཆུ་ལ水中	སྦང་བྱ	སྦོང་བྱེད	སྦངས་ཟིན	སྦོངས་ཤིག	浸；泡
	ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་པ་དང་སྡུད་པའི་དོན་ལ往一处搜集的意思	སྡམ་བྱ	སྡོམ་བྱེད	སྡམས་ཟིན	སྡོམས་ཤིག	捆；集拢；收集

བ	མེ火	སྦར་བྱ	སྦོར་བྱེད འབར	སྦརད་ཟིན※	སྦོརད་ཅིག	点；燃；照
	རིག་པ་དང་སྡིག་པ……སོགས学识或罪恶等	སྦྱང་བྱ	སྦྱོང་བྱེད	སྦྱངས་ཟིན	སྦྱོངས་ཤིག	1. 学；学习；练习 2. 净；消除；拔出 3. 炼；锻炼
	ཕན་ཚུན彼此	སྦྱར་བྱ	སྦྱོར་བྱེད	སྦྱརད་ཟིན	སྦྱོརད་ཅིག	相配；配合；接合；粘
	རྣ་ལམ་དུ向耳中	སྒྲན་བྱ	སྒྲོན་བྱེད	སྒྲནད་ཟིན	སྒྲོནད་ཅིག	1. 通知；传达；2. 宣告；宣布
ས	སྐས་སོགས་ལས་ཐུར་དུ由梯等上向下面	དབབ་བྱ	འབབ་བྱེད	བབས་ཟིན	ཕོབས་ཤིག※	下；降

※སྦྲ་རྒྱན་དུ་སྦར་ཅེས་སྦྱོ་བ་བཞི་པའི་དང་པོ་ས་མགོ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །

※སྐབས་བབ། དུས་བབ། དར་བབ་སོགས་ཐད་ཀར་བབ་པ་ལ་ས་མཐའ་མི་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དོ། །

	བཀའ་ལུང་命令等	དབབ་བྱ	འབེབས་བྱེད འབེབ	ཕབ་ཟིན	ཕོབས་ཤིག	下;降
	བུ་ག་སོགས་眼眼等	དབུག་བྱ	འབིགས་བྱེད འབིག　འབུག	ཕུག་ཟིན ཕིགས	ཕུགས་ཤིག ཕུག	钻;穿;刺孔;穿洞
ས	ཁང་པ་སོགས་房屋等	དབུབ་བྱ	འབུབས་བྱེད	ཕུབ་ཟིན	ཕུབས་ཤིག	1. 盖;盖起;覆以顶 2. 支;撑起;张开(幕)
	མཎྜལ་སོགས་曼遮等(供养物)	དབུལ་བྱ	འབུལ་བྱེད	ཕུལད་ཟིན	ཕུལད་ཅིག	献;贡献;呈送;馈赠
	ཆུ་སོགས་ཕྱིར水等向外	དབོ་བྱ སྦོ	འབོ་བྱེད	ཕོ་ཟིན ཕོས	བོ་ཞིག དབོལ　ཕོས	泼;倒;溢出
ས	བསླབ་པ་སོགས་学问等	དབོག་བྱ	འབོགས་བྱེད	ཕོག་ཟིན ཕོགས	ཕོགས་ཤིག ཕོག	传给;传授;得

བ	ཁ་སྤུ་སོགས须子等	འབལ་བ	འབལ་བྱེད	བལ་ཟིན	ཐོལ་ཅིག	拔；拔去
ས	རི་མོ་སོགས图样等	དབྱི་བ ཕྱིད	འཕྱིད་བྱེད འཕྱིད	ཕྱིས་ཟིན	ཕྱི་ཞིག ཕྱིས	擦去；涂去；抹去
	སྨན་དང་ཚེར་མ……སོགས侮辱或刺等	དབྱུང་བ	འབྱིན་བྱེད	ཕྱུང་ཟིན ཕྱུངས	ཕྱུངས་ཤིག	1. 驳斥；侮辱（与སྨན字连用时）2. 发出；取出；拔出；除去 3. 摘出；弄出（如精）
	སྒོ་སོགས门等	དབྱེ་བ	འབྱེད་བྱེད	ཕྱེ་ཟིན ཕྱེས	ཕྱེ་ཞིག ཕྱེས	开启；张开；分开
	སྡེར་མོས་ས་ལ以爪向地上	དབྲད་བ དབད	འབྲད་བྱེད	བྲད་ཟིན	བྲོད་ཅིག	抓；挖；刨

ས	པགས་པ་དང་འབྱར་"བ་སོགས皮或相粘者	དབྲལ་བྱ	འབྲལ་བྱེད འཕྲལ　དབྲོལ	ཕྲལད་ཟིན	ཕྲོལད་ཅིག ཕྲལད	1. 剥开；剥去 2. 揭开；分开
	གྲངས་ཀྱི་ཁ་ནས从数字中	དབྲི་བྱ	འབྲིད་བྱེད འབྲི	ཕྲི་ཟིན ཕྲིས　ཕྲིས	ཕྲིས་ཤིག ཕྲི	减少；减去；削减；缩减
	ནོར་སོགས财宝等	དབྲོག་བྱ	འཕྲོག་བྱེད	ཕྲོགས་ཟིན	ཕྲོགས་ཤིག	抢夺；抢劫
བ	རྗེས་སུ后面	འབྲང་བྱ	འབྲང་བྱེད འབྲེང　འབྲོང	འབྲངས་ཟིན	འབྲོངས་ཤིག འབྲངས	随上；跟随
	གཞན་དུ向别处	འབྲོ་བྱ	འབྲོས་བྱེད	བྲོས་ཟིན	བྲོས་ཤིག བྲོས	逃跑；潜逃

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
བ	ཆུ་ལ་在水中	བང	བངས	浸;泡
	དྲི་མ་垢污	བྱབ	བྱབས	涤净;扫除;拔净;
	ཕན་ཚུན་彼此	འབྲེལ	འབྲེལད	相连;有关;关联
	སྐྱོན་གྱིས་为过失所	འབག	འབགས	沾污;败坏;弄脏
	ལྗང་བུ་绿苗芽	འབུ	འབུས	发出;生出;展开
	ཡན་པའི་游浪	འབྱམ	འབྱམས	游浪;游行
	ཉམས་རྟོགས་思想;了悟	འབྱོང	འབྱོངས	熟练;精巧
	འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་行淫的	འབྱོར	འབྱོརས	接触;接合

类别	举例	过去；	现在；末来；命令	汉意
བ	ཇ་ཆང་ 茶酒等	འབྱངས	འབྱོང	一口喝净
类别	举例	过去；命令	现在；末来	汉意
བ	སྒོར 在门里	བྱུད	འབྱུད	过去；出去
	མེ་དང་དུང་把火与海螺	བྱུས	འབྱུད	1. 燃 2. 吹
	སྦྱིན་པའི给与的	བྱིན བར་སྦྱིང་དུ་འོན	སྦྱིན	给；与
	བྲོས་པའི逃跑的	བྱེར	འབྱེར	逃散；分散；失败
	སྣོད་དུ向器皿中	བྱོ	འབྱོ	倒；灌注
	ཕོ་ཉ把使者	བོས	འབོད	召请；叫

类别	举例	过去	现在;未来	汉意
བ	སྡིག་པ恶	བྱང	འབྱང	净
	སྐྲ发	བྱི	འབྱི	脱落
	འདམ་དུ泞泥中	བྱིང	འབྱིང	陷下;陷入;沉溺
	རི་མོ图样	བྱིད	འབྱིད	擦去;抹去
	གོས་སོགས་ཕྲག་ནས衣服由肩上等	བྱིལ	འབྱིལ	落下
	རྒྱུ་ལས从因中	བྱུང	འབྱུང	出;生
	མེ་ཏོག་གི་ཁ花	བྱེ	འབྱེ	开
	ལྕེས་ལྡག་པའི以舌舐的	བྱོག	འབྱོག	舐;舔

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
ཐ	ཆུ་འཕེལ་བའི水增大的	སྦྲབ	འབྲབ	涨起;泛滥
	ཐྲ་ཐི་དང་ཐག་པ以华盖和绳子	ཐྲིས	འཐྲ ཐྲི	1. 遮盖;罩 2. 环绕;盘绕;扯
	ཁྱི་སོགས狗等	ཕད	ཕོད	激起;唆使;使去
	ཕན་ཚུན彼此	འཕྱར	འཕྱོར	黏合;配和;相合
	举例	现在;未来	过去;命令	汉意
	རིན་གྱིས　以价	ཐྲུ	ཐྲུས	赎
	སྣོད་ཁ་དུ　器皿口向下	སྦུབ	སྦུབས	俯下;扣下
	ཟན食物	སྦྱུ	སྦྱུས	拌;搅

བ	ཆུ་དང་པི་ཝང་水与琵琶	སྦྲིང	སྦྲིངས	1. 注；流 2. 奏；操；弹
	ཕན་ཚུན彼此	སྦྲིལ	སྦྲིལད	联合；结合
	རྡོས 以石头	དབུར	དབུརད	碴磨
	རྡོ་དང་དབྱུག་པ石头或棍子	དབྱུག	དབྱུགས	打；抡转；挥动
	举例	过去；未来；现在	命令	汉意
	བརྩོན་པའི精进的	འབད	འབོད	努力；加行
	ཧུར་བག་གིས积极	འབུང	འབུངས	努力；精进

མ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	ཚོར་བས感受	མྱང་བྱ	མྱོང་བྱེད	མྱངས་ཟིན	མྱོངས་ཤིག	1. 感受；领受；赏试 2. 见闻；经验；遭遇
	དྲིས་པའི་དོན་གྱི问的意思	རྨ་བྱ	རྨེད་བྱེད སྨེད	རྨས་ཟིན	རྨོས་ཤིག	询问
	ཞིང་སོགས田等	རྨོ་བྱ	རྨོད་བྱེད རྨོ　རྨོན　དམོན	རྨོས་ཟིན	རྨོས་ཤིག	耕种；翻犁
	གཏམ་སོགས话等	སྨྲ་བྱ	སྨྲ་བྱེད སྨྲོས	སྨྲས་ཟིན	སྨྲོས་ཤིག	说；讲；谈

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
མ	ཉུང་ངུའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི少的反面	མང	མངས	多
	མནལ་ལམ梦	རྨི	རྨིས	做梦
	举例	现在;末来	过去;命令	汉意
	སོ་ཡིས以牙	རྨུག	རྨུགས	咬;齿
	ཁ་ཡིས以口	རྨུར	རྨུརད	啃
	བལ把羊毛	རྨེལ	རྨེལད	向纺毛线者继续给毛的动作
	举例	过去	现在;末来;命令	汉意
	སྐྱོན་གྱིས以过失	སྨད	སྨོད དམད　དམོད	诽谤;辱骂;侮谩

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
ཐ	སེམས་ཀྱིས以心	སྨོན	སྨོནད	发愿；祝告；庆祝
	སྤུར་བར་བྱས་པའི使往快	སྤུར	སྤུརད	催促；促迫；使快
	举例	现在；未来	过去	汉意
	དྲན་པ་ཉམས་པའི心理衰弱的	སྨྱོ	སྨྱོས	疯；癫

ཙ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ས	ཆུ་དང་ཕྱེ་སོགས水与面粉等	གཙག་བྱ	འཚག་བྱེད གཟགས འཛགས འཚག	བཙགས་ཟིན	ཚགས་ཞིག	1. 过滤；滤净 2. 过罗；筛罗
	མཚོན་ཆས以武器	གཙེ་བྱ	འཚེ་བྱེད གཙེ	བཙེས་ཟིན གཙེས	གཙེས་ཞིག	伤害；损害；击伤

བ	ནང་དུ往里面	བཙང་དུ	འཚངས་བྱེད འཚང	བཙངས་ཟིན	ཚངས་ཤིག ཚངས	挤人；塞人；装人（如在衣被中装棉花套子）
ཐ	བ་ལང་སོགས牛等	བཙའ་དུ	འཚོ་བྱེད	བཙས་ཟིན བཙོས	ཚོས་ཤིག	放牧；饲养
བ	ཕྱག་སོགས敬礼等	བཙལ་དུ	འཚལ་བྱེད	བཙལད་ཟིན	ཚལད་ཅིག	敬礼；礼拜；叩头
	སྟོར་བ་སོགས失物等	བཙལ་དུ	འཚོལ་བྱེད	བཙལ་ཟིན	ཚོལད་ཅིག	寻找；寻求
	ཏིལ་སོགས芝麻等	བཙིར་དུ གཙིར	འཚིར་བྱེད	བཙིརད་ཟིན	ཚིརད་ཅིག	榨；榨油；压榨；榨出
	གོས་སོགས衣服等	བཙེམ་དུ	ཚེམ་བྱེད འཚེམ	བཙེམས་ཟིན	ཚེམས་ཤིག	缝；缝纫
ཐ	ཤ་སོགས肉等	བཙོ་དུ	འཚོད་བྱེད འཚོད	བཙོས་ཟིན	ཚོས་ཤིག	1. 煮；烹 2. 染；煮染；使变色

བ	རྡོ་དང་དབྱུག་པས་石头或棍子	བཙོག་བྱ གཙོག	འཚོག་བྱེད	བཙོགས་ཟིན	ཚོགས་ཤིག	砸；打；击；捣
	འབྲུ་སོགས་粮食	བཙོང་བྱ	འཚོང་བྱེད	བཙོངས་ཟིན	ཚོངས་ཤིག	卖；售；贩；辩驳
ཐ	ཕན་ཚུན་彼此	བརྩད་བྱ	རྩོད་བྱེད	བརྩད་ཟིན	རྩོད་ཅིག	争论；辩论；辩驳
བ	བྱ་བ་工作	བརྩམ་བྱ	རྩོམ་བྱེད	བརྩམས་ཟིན	རྩོམས་ཤིག	起首；开始；准备
	འབད་པས་努力的	བརྩལ་བྱ	རྩོལ་བྱེད	བརྩལད་ཟིན	རྩོལད་ཅིག	劳动；奋勉；精进
ཐ	གྲངས་数目字	བརྩི་བྱ	རྩི་བྱེད	བརྩིས་ཟིན	རྩིས་ཤིག	1. 计算；核算；卜算；2. 图谋；打算；估计
བ	ས་ཕག་砖等	བརྩིག་བྱ	རྩིག་བྱེད	བརྩིགས་ཟིན	རྩིགས་ཤིག	砌；叠；筑起；建造

བ	གར་སོགས舞蹈等	བརྩེ་བ	རྩེ་བྱེད	རྩེས་ཟིན བརྩེས	རྩེ་ཞིག ནོར་བསྟན་གྱིས་སྐྱིད་"བརྩེ་བ་ལའང་འདི"......སྦྱོར།	玩；游戏
བ	ཟོང་གི་རིན་དང་ཐོག་དུ物价或向上面	བརྩེག་བ	རྩེག་བྱེད	བརྩེགས་ཟིན	རྩེགས་ཤིག	1. 论价 2. 叠起；叠层；堆上
	གོས་བརྗེས་པའི་དོན་"ལ翻扁衣裳等	བརྩེང་བ	རྩེང་བྱེད	བརྩེངས་ཟིན བརྩིངས	རྩེངས་ཤིག	卷起；翻过；叠起
	དགེ་བ་ལ对于善事	བརྩོན་བ	རྩོན་བྱེད	བརྩོནད་ཟིན	རྩོནད་ཅིག※	精进；努力
	བཀའ་ སོགས 命 令等	བསྩལ་བ༓	སྩོལ་བྱེད	བསྩལད་ཟིན	སྩོལད་ཅིག	下达；赐与

※འདི་ནོར་བསྟན་བཞིན་ཡིས་ཀྱང་འཐད་མིན་བརྟག་གོ །༓བསྩལ་ཅེས་པ་འདི་ངག་སྒྲོན་སོགས་སུ་སྣང་ཞིང་། སླ་རྒྱུན་དུ་དཔྱད་གཞིར་མཛད་པ་ལྟར་དེང་སང་འཕྱུལ་མེད་དར་ཆེ་སོད། དྲི་མ་བསལ་ཅེས་པའི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེར་བསྩལ་འདི་འབྲི་བས་དེང་སང་མི་འཁྲུལ་བའི་ཆེད་སྟོན་འདུག་མ་བྱས་པར་སེམས་སོ། །

类别	举例	现在;未来	过去	汉意
	སྙི་རྒོད་པའི心粗的野的	སྙིང	སྙིངས	野蛮;精糙
	ཤ་དང་རུས་པ་སོགས把肉及骨头等	བཅབ	བཅབས	切;砍碎;剁
	举例	过去;未来;现在	命令	汉意
	གཙགས་བུས以锥子	གཙགས	གཙིགས	刺;插入
ཙ	举例	现在;未来	过去;命令	汉意
	གཙུབ་ཤིང་གིས以木棍(取火用)	གཙུབ	གཙུབས ཤིང་མགོས་བཙུབས་ཞེས་བྱིས་ཡོད	摩擦
	举例	现在;未来	过去	汉意
	བུ་ཆུང小孩	བཙའ	བཙས	生;生育

ཚ

类别	举例	过去	现在；未来	汉意
ཚ	གྲངས数字	ཚང	འཚང	完全；告竣；足够
	སྐྱིན་པ借贷	ཚབ	འཚབ	偿还
	མེས为火所	ཚིག	འཚིག	烧；烧焦
	ལོངས་པའི够了的	ཚར	འཚར	够；完
	མང་པོ很多	ཚོགས	འཚོགས	聚；集
	举例	现在；未来	过去	汉意
	ཟོས་པས吃着	ཚིམ	ཚིམས	满足；惬意

ཚ	举例	现在;未来	过去	汉意
	གྲལ་དུ向排中	འཚང	འཚངས	挤入;挤进
	ཐེལ་པའི匆忙的	འཚབ	འཚབས	急促;忙迫;混乱
	སྙོ་ལ心上	འཚམ	འཚམས	适合;适应
	དུ་བ烟	འཚུབ	འཚུབས	充满;闭塞
	举例	现在;未来	过去	汉意
	ནོར་ཟོག牛畜	འཚོ	འཚོས	放牧;牧养

ཛ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
བ	སྣོད་དུ་དང་འགྲུལ་བ་སོགས器皿中或将客人	བརྫང་བྱ བརྫོང	རྫོང་བྱེད	བརྫངས་ཟིན	རྫོངས་ཤིག	1. 装入；塞入 2. 送；3. 遣嫁；差遣；派遣
ཐ	ཀང་པ་དང་གནོད་……པས以足及损害等	བརྫི་བྱ	རྫི་བྱེད	བརྫིས་ཟིན	རྫིས་ཤིག	1. 践踏；捣碎 2. 蹂躏；加害
	རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས以变化等	བརྫུ་བྱ	རྫུ་བྱེད	བརྫུས་ཟིན	རྫུས་ཤིག	变化；变幻；改变
	གོས་ འདབས་ སོགས叠衣等	བརྫེ་བྱ	རྫེ་བྱེད	བརྫེས་ཟིན	རྫེས་ཤིག	扇起（如衣）；翻过；歪戴（如帽）；翻转（如唇）

类别	举例	过去；现在；未来	命令	汉意
ཞ	བྱ་བ工作；事	མཛད	མཛོད	作；做（尊称）
	ཆུ་ཐིགས滴水	འཛག	ཛགས	滴下
	ཆར་བའི完了的	འཛད	ཛད	尽；完
	འཐབ་པ་དང་སྐྲ斗争以发等	འཛིང	འཛིངས	1. 相斗；斗争 2. 蓬松；竖发
	སྨྲ་བའི说的	འཛེར	ཛེར	说；述
	ཚོགས་གཅིག་ཏུ往一起	འཛོམ	འཛོམས	聚会；齐全；接近；相遇

ཞ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཞ	ལག་ཏུ手中	གཞག་བྱ གཞོག	འཇོག་བྱེད	བཞག་ཟིན	ཞོག་ཅིག	搁置
	སྦག་ཏུ秘密的	གཞབ་བྱ	འཇབས་བྱེད	བཞབས་ཟིན	འཇོབས་ཤིག	埋伏；潜伏
	དྲུང་དུ་གཏུགས་པའི往跟前亲近的	གཞར་བྱ	གཙར་བྱེད	བཙརད་ཟིན	གཙོརད་ཅིག ཨ་ལ་ཤས་གཞིར་ནི······ བསྙེན་པ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མིན་ནོ།	亲近；拜会
	སྐྲ་སོགས发等	གཞར་བྱ	གཞར་བྱེད	བཞརད་ཟིན	གཞོརད་ཅིག	剃；削
	ཚད量等	གཞལ་བྱ	འཇལ་བྱེད	བཅལད་ཟིན	འཇོལད་ཅིག	衡 量；称 量；度量；计量
	གྱང་རལ坏墙	གཞིག་བྱ བཤིག	འཇིག་བྱེད	བཤིག་ཟིན བཤིགས	ཤིགས་ཤིག ཞིག	拆毁；拆除

ས	ལྕེ་ཡིས以舌头	གཞིབ་བྱ	འཛིབ་བྱེད གཞིབས	བཞིབས་ཟིན	འཛིབས་ཤིག※	吮；吸
	འཇོམས་པའི་དོན་ལ 制伏的意义	གཞིལ་བྱ	འཛིལ་བྱེད	བཅིལད་ཟིན	ཅིལད་ཅིག ཆིལ	1. 制伏；打倒 2. 除去；杜绝；放弃
	ནང་དུ向里面	གཞུག་བྱ	འཛུག་བྱེད	བཙུག་ཟིན	ཚུགས་ཤིག ཚུག	进入；加入
	ཤིང་སོགས木头等	གཞོག་བྱ བཞོག	འཇོག་བྱེད གཞོག	བཞོགས་ཟིན	གཞོགས་ཤིག ཞོགས	削；割；砍
	དགྲ་སོགས敌人等	གཞོམ་བྱ	འཇོམས་བྱེད	བཅོམ་ཟིན	ཆོམས་ཤིག	征服；降伏；消灭；破坏
ཞ	མར་སོགས酥油等	བཞུ་བྱ	འཞུ་བྱེད	བཞུས་ཟིན	ཞུས་ཤིག ཞུ	溶化；融化；消化
བ	སྙིགས་མ渣滓	བཞུར་བྱ	གཞུར་བྱེད	བཞུརད་ཟིན	གཞུརད་ཅིག	滤清；分开；清浊
ཞ	འོ་མ乳	བཞོ་བྱ	འཇོ་བྱེད	བཞོས་ཟིན	གཞོས་ཤིག ཞོས	挤；取乳

※ཡ་ལ་ཞས་ཛིབས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་པ་ནི་ཁུངས་མེད་ཅིང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་མི་མཐུན་པས་མི་འཐད་དོ། །

བ	རྟ་སོགས马等	བཞོན་བྱ	ཞོན་བྱེད	བཞོནད་ཟིན	ཞོནད་ཅིག	骑乘

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
ཐ	དྲི་བ问题	དྲི	དྲིས	问；请问
	ལྕག་གིས拿鞭子	གདྲི	གདྲིས	打；捶

ཟ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ཐ	ཆུད་འཛའ་བའི枉费的	གཟན་བྱ ཟ གཟན	འཛའ་བྱེད གཟོན གསོན	ཟོས་ཟིན	གཟོན་ཅིག	耗费；浪费

ས	གོས་སོགས་衣服等	གཟར་བྱ བཟར	འཛར་བྱེད གཟོར གཟར	བཟརད་ཟིན	གཟེརད་ཅིག	垂下
	ཐུར་མ་དང་སྡོང་པོ་སོགས་木棍及树等	གཟུགས་བྱ གཟུག	འཛུགས་བྱེད འཛུག	བཙུགས་ཟིན བཙུག	ཚུགས་ཤིག	1. 插入；刺入；2. 植；栽；竖立 3. 建立；创立；订立；树立
	ལག་ཏུ手中	གཟུང་བྱ	འཛིན་བྱེད	བཟུང་ཟིན	ཟུངས་ཤིག	执住；握住；抓住
	ནང་དུ往里面	གཟུད་བྱ	འཛུད་བྱེད	བཙུད་ཟིན	ཚུད་ཅིག	放入；使加入；参加
	མིག་སོགས་眼睛等	གཟུམ་བྱ བཙུམ	འཚུམ་བྱེད	བཙུམས་ཟིན	ཚུམས་ཤིག	闭合；闭开
	མདའ་ལ对于箭	གཟུར་བྱ	འཛུར་བྱེད གཟུར	བཟུརད་ཟིན	ཟུརད་ཅིག	避让；退避

ཟ	སྐས་ལ往梯上	གཟེག་བྱ བཟེག	འཛེག་བྱེད	འཛེགས་ཟིན	འཛེགས་ཤིག	走上；登高
	ནད་ལ对病	གཟེམ་བྱ	འཛེམ་བྱེད	འཛེམས་ཟིན	འཛེམས་ཤིག	1. 谨防；警惕 2. 避讳；退避
བ	བྱ་བ་དང་མགྲོན་ལ对工作及客人	བཟབ་བྱ གཟབ	གཟབ་བྱེད གཟོབ	བཟབས་ཟིན	གཟོབས་ཤིག※	1. 注意；谨慎 2. 待以礼貌；恭敬；优待
ཟ	ཟན་སོགས食物等	བཟའ་བྱ	ཟ་བྱེད	བཟས་ཟིན ཟོས	ཟོ་ཤིག	吃；食；餐
	སྣོད་དུ器皿中	བཟེད་བྱ གཟེད ཟེད	འཛེད་བྱེད	བཟེད་ཟིན	ཟེད་ཅིག	接着；掌着；端着；伸出；张开
	སྔགས་སོགས咒等	བཟླ་བྱ	ཟློ་བྱེད	བཟླས་ཟིན	ཟློས་ཤིག	诵；讽诵；念；读

※ཞི་དུས་མགྲོན་ལ་བཟབ་དང་ལས་ལ་གཟབ་ཅེས་ཁྱད་འབྱེད་དོ། །

བ	སྡུགས་གཅིག་ཏུ往一起	བསྡུམ་བྱ	སྡུམ་བྱེད	བསྡུམས་ཟིན	སྡུམས་ཤིག	1. 集合；集拢 2. 调停；修好
ཐ	བགེགས་སོགས障碍	བཟློག་བྱ	ཟློག་བྱེད	བཟློག་ཟིན བཟློགས	ཟློགས་ཤིག	克服；回转；使转向；使转变

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
ཐ	གར་དུ舞	ཟློ	ཟློས	跳；舞
	མལ་དུ铺上	གཟིམ	གཟིམས	卧；睡（尊称）
	གནོད་དུ向要害	གཟིར	གཟིརད	苦害
ཐ	举例	现在；未来	过去	汉意
	རྡེག་པར捶打	གཟའ	གཟས	打击；准备打击；将要打击
	ཚེར་མ刺类	གཟེང	གཟེངས	竖起；立起
	དྲིན恩	གཟོ	གཟོས	报
	གོས衣服	བཟོ	བཟོས	做；作；缝

འ

བ	ཚུར་ལ向这边	འོང	འོངས	来

ཡ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
བ	ཇ་ཡབ་སོགས以尘尾等	གཡབ་བྱ	གཡོབ་བྱེད	གཡབས་བྱིན གཡབ	གཡོབས་ཤིག ཡོབས	扇；拂；招；摇摆
	གཞན་ལ给别人	གཡར་བྱ	གཡོར་བྱེད	གཡར་བྱིན	གཡོར་ཅིག	借；贷
	གོས་ཀྱིས以衣布等	གཡོག་བྱ	གཡོག་བྱེད ཡོག	གཡོགས་བྱིན	ཡོགས་ཤིག※	覆盖

类别	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
	སྦྱུང་བའི暗藏	ཡིབ	ཡིབས	隐匿；潜藏
	ལག་པ手	གཡུག	གཡུགས	甩；舞；挥动；摆动
ཐ	举例	现在；未来	过去	汉意
	སེམས　心	གཡེང	གཡེངས	散乱；外惊
	ས་དང་ཟས土及食物	གཡོ	གཡོས	1. 震动 2. 烹；烹调；煮

※ཡོགས་ཞེས་པ་གཡོགས་པའི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད།

ལ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ལ	ཐལ་དུ尘土；粉末	བརླག་བྱ	རློག་བྱེད	བརླགས་བྱིན བརླག རློག	རློགས་ཤིག བདེ་སྐྱིང་དུ་སྔོགས	败坏；毁灭；打破
	ཆུ་ཡིས以水	བརླན་བྱ	རློན་བྱེད	བརླནད་བྱིན	རློན་ཅིག	润湿；浸湿
	བྱིན་གྱིས以护持	བརླབ་བྱ	རློབ་བྱེད	བརླབས་བྱིན	རློབས་ཤིག※	此字常与བྱིན་གྱིས二字连用，义为：加护；佑护；加持；帮助等
	གདོན་གྱིས被鬼魅等	བརླམ་བྱ	རློམ་བྱེད	བརླམས་བྱིན	རློམས་ཤིག	黏附；变坏
	བརྟན་པའི་དོན་ལ稳固之意	བརླིང་བྱ	རླིང་བྱེད	བརླིངས་བྱིན	རླིངས་ཤིག ཁྱི་མ་འདི་གཉིས་ནོར་བསྟན་གྱིས་བཤད	稳定；稳固

※བརླབས་ཞེས་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་བསྐྱོད་པ་དང་འགུལ་བ་སོགས་དོན་མང་པོར་འཇུག་གོ། བརླབས字在他处用于“改变、摇动、震动、动摇”等许多意义上

类别	举例	现在；未来	过去	汉意
བ	དབྱིབས་ཀྱིས形象	རིང	རིངས	长
	འཕྱང་བའི垂下的	ཟློ	ཟློས	垂；悬；吊
	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
	བྲེལ་བའི忙碌的	རེམ	རེམས	速；快

ལ

类别	举例	未来;现在	过去或命令	汉意
ཐ	གྱེན་དུ　向上面	ལང	ལངས	起来;立起
	ཐུར་དུ　向下	ལྷུག	ལྷུགས	1. 坠下 2. 泻
	ཚད་དུ　数量	ལོང	ལོངས	够;达到;完满
	བསླབ་པས学习	ལོབ	ལོབས	熟悉;纯熟
	举例	现在;未来	过去;命令	汉意
	ཐོ　痰	ལུ	ལུས	咳

ཤ

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ས	གྲི་ཡིས་以刀	གཤག་བྱ གཤེག	གཤོག་བྱེད འཇོག འཆེག	བཤགས་ཟིན	གཤོག་ཅིག	劈开；劈裂
	ཆུས་以水	གཤལ་བྱ	གཤལ་བྱེད	བཤལད་ཟིན	གཤོལད་ཅིག	涮洗；洗涤
བ	ཉེས་པ་罪恶	བཤག་བྱ	འཆགས་བྱེད གཤོགས	བཤགས་ཟིན	ཤོག་ཅིག ཤོགས འཆོགས	忏悔；认罪；悔过
	སྦུབས་ནས་管内；筒内	བཤང་བྱ	གཤོང་བྱེད	བཤངས་ཟིན	གཤོངས་ཞིག	抽出；透空；掏空；捣开
ཐ	གཏམ་སོགས་语言；话等	བཤད་བྱ	འཆད་བྱེད	བཤད་ཟིན	ཤོད་ཅིག	说；述

བ	ཡོན་ཆབ་སོགས净水等	བཤམ་བྱ	ཤོམ་བྱེད གཤོམ	བཤམས་ཟིན	ཤོམས་ཤིག	供献；陈列；布置
ཐ	ལུག་སོགས羊等	བཤའ་བྱ	བཤའ་བྱེད	བཤས་ཟིན	ཤོས་ཤིག	杀；屠宰
བ	འཕྲང་དང་བྲེ་སྲང……སོགས་ལ在山峡及在斗、称上	བཤར་བྱ	གཤར་བྱེད གཤོར	བཤརད་ཟིན	གཤོརད་ཅིག	1. 依次前进鱼贯前行 2. 称；量；衡量
	གྲལ་དུ在排中	བཞིབ་བྱ གཞིབ	གཞིབ་བྱེད གཞིབས	བཞིབས་ཟིན	གཞིབས་ཤིག	排列；整饬；挤紧
	པགས་པ་སོགས皮子等	བཤུ་བྱ	གཤུ་བྱེད	བཤུས་ཟིན	ཤུས་ཤིག	1. 剥脱；剥下 2. 摘录；抄写
	རྣ་བར་སྐད་དམའ……བས耳中以低语	བཤུབ་བྱ	ཤུབ་བྱེད	བཤུབས་ཟིན	ཤུབས་ཤིག	耳语；悄语

བ	ངུས་པའི་དོན་ལ 哭的意思	བཤུམ་བྱ	ཤུམ་བྱེད	བཤུམས་ཟིན	ཤུམས་ཤིག	哭；泣；悲恸（尊称）
	མར་སོགས酥油等	བཤུར་བྱ	གཤུར་བྱེད	བཤུརད་ཟིན	གཤུརད་ཅིག	切；削
	གཏམ་ངན་སོགས……ཕན་ཚུན彼此以恶语等	བཤེར་བྱ	གཤེར་བྱེད	བཤེརད་ཟིན	གཤོརད་ཅིག	1. 相骂；相讥 2. 比较；赛
	རི་དྭགས་སོགས野性的	བཤོར་བྱ	གཤོར་བྱེད	བཤོརད་ཟིན	གཤོརད་ཅིག	狩猎；追逐

类别	举例	现在；未来	过去	汉意
ཐ	པན་ཚུན་དྲུད་པའི 往来拖、刮	གཤུད	བཤུད	刮去；磨损
	ཚིག་ངན་གྱིས 以恶言	གཤེ	གཤེས	谩骂；侮辱
	ཆུ་ཡིས 以水	གཤོ	གཤོས	倾灌；泼；涮
	སློང་བའི་བརྡ་རྙིང 讨乞之旧词	བཤུག	བཤུགས	讨乞
	举例	现在；未来	过去；命令	汉意
	སྨད་པའམ་ཐ་ཆད་ཀྱི 轻侮或卑视	བཤུང	བཤུངས	侮谩；轻侮；咒骂
	འཁྲིག་པའི་དངོས་མིང་གི性交的本名	བཤོ	བཤོས གཤོས	交媾；性交
	ཕྱི་ལ往后	བཤོལ	བཤོལད རང་ཏྲིག་པས་བཤོལ་ཞེས་འབྱུང	退后；耽搁；迟延

ས

类别	举例	未来（包括被动词或他词）	现在（包括能动词或自词）	过去	命令	汉意
ས	ཚོགས་ སོགས 资粮（善）等	གསག་བྱ བསག བསོག	གསོག་བྱེད སོག སོགས	བསགས་ཟིན བསོགས	སོག་ཅིག གསོགས སོགས	积蓄
ཐ	སྦེད་པའི隐藏的	གསང་བྱ	གསོང་བྱེད	གསང་ཟིན	གསོངས་ཤིག	隐藏；秘密；保守秘密；隐私
ས	ལུག་སོགས羊等	གསད་བྱ	གསོད་བྱེད	བསད་ཟིན	སོད་ཅིག	杀；杀死；杀害
ཐ	ཉན་པའི་ཞེ་ཚིག་གི听的敬语	གསན་བྱ	གསོན་བྱེད	གསནད་ཟིན	གསོནད་ཅིག	请听
	རྗེས་སོགས痕迹等	གསུབ་བྱ བསུབ	སུབ་བྱེད གསུབ	བསུབས་ཟིན	སུབས་ཤིག གསུབས	涂去；擦去；毁掉

ས	སྨྱུག་ཁ་སོགས竹笔尖	གསེག་བྱ	གསེག་བྱེད	བསེགས་ཟིན	གསོགས་ཞིག	倾斜;歪
	ངལ་བ་དང་ནད………སོགས疲劳及病等	གསོ་བྱ སོ	འཚོ་བྱེད གསོ	བསོས་ཟིན	སོས་ཞིག	恢复;休养;休息
བ	ཁ་མ་ཚང་བ་ལ未足数的	བསབ་བྱ གསབ	འཚབ་བྱེད གསོབ འཚབ	བསབས་ཟིན	སོབས་ཞིག སོབ	1. 填补;补足 2. 顶替;偿还
	ཐོས་དོན闻事	བསམ་བྱ	སེམས་བྱེད སེམ	བསམས་ཟིན	སོམས་ཞིག བརྡ་རྙིང་དུ་ཐོམས	思想;思考;审思;思索
	ཡོ་བྱད་སོགས器具等	བསར་བྱ	གསར་བྱེད	བསརད་ཟིན	གསོརད་ཅིག	排列;布置;整理
	སྐྱོན་སོགས过失等	བསལ་བྱ	སེལ་བྱེད སོལ	བསལད་ཟིན	སོལད་ཅིག སེལ ཐོན་གྱི་ཡིག་རྙིང……… རྣམས་སུ་བསལ་ལ…… བསྒྱལ་ཞེས་འབྱུང་།	除;去掉;克服;消除

བ	རལ་བ་སོགས鬃、发等	བསིག་བྱ	གསིག་བྱེད	བསིགས་ཟིན	སིགས་ཞིག གསིགས	摇摆；摇抖（如狮等）
	མདེའུ་སོགས 子弹等	བསིར་བྱ	གསིར་བྱེད	བསིརད་ཟིན	བསིརད་ཅིག	速行；滑过；溜过
	དུམ་བུར་དང་དྲིལ་བུ་སོགས使成零块或将铃子等	བསིལ་བྱ གསིལ	གསིལ་བྱེད	བསིལད་ཟིན	གསིལད་ཅིག	1. 劈开；分开 2. 撞；击；奏；摇（如铃、钟）
ཐ	འགྲུལ་ པ་ སོགས 客人等	བསུ་བྱ	བསུ་བྱེད	བསུས་ཟིན	སུས་ཤིག	迎接
བ	ཁ་སོགས口等	བསྡུམ་བྱ	སྡུམ་བྱེད ཟུམ	བསྡུམས་ཟིན བསྡུམ	སྡུམས་ཤིག	闭；闭合

བ	རྡོ་རྗེ་སོགས金刚杵等	བསོར་བྱ	གསོར་བྱེད	བསོརད་ཟིན	གསོརད་ཅིག	挥；舞；抡；旋转
	གཞུང་དང་ལུས……སོགས་བྲང་བོར心及身骨体等	བསྲང་བྱ	སྲོང་བྱེད	བསྲངས་ཟིན	སྲོངས་ཞིག	1. 说解 2. 使直；端正；弄直
	སྡུག་བསྔལ་སོགས苦等	བསྲན་བྱ	སྲོན་བྱེད	བསྲནད་ཟིན	སྲོནད་ཅིག	忍耐；忍受
	ལབ་མོའི薄的	བསྲབ་བྱ	སྲབ་བྱེད	བསྲབས་ཟིན	སྲོབས་ཞིག	减薄；使薄；减少；缩小
ཟ	ཟས་ནོར་སོགས食物财宝等	བསྲི་བྱ	སྲི་བྱེད	བསྲིས་ཟིན	སྲིས་ཞིག	1. 节约；保持；保存 2. 吝啬；鄙吝

བ	ཡི་གེ་དང་ཡུན་སོགས་书信公文及时期等	བསྐྱིང་བྱ	སྐྱིང་བྱེད	བསྐྱིངས་ཟིན	སྐྱིངས་ཤིག	1. 寄送；发出 2. 延展；伸长 3. 抚养；培养
	ཁྲིམས་སོགས་法律等	བསྲུང་བྱ	སྲུང་བྱེད	བསྲུངས་ཟིན	སྲུངས་ཤིག	1. 遵守；谨守 2. 守护；保卫；保护 3. 监视；看守；防守
	དུལ་བའི་温顺的	བསྲུན་བྱ	སྲུན་བྱེད	བསྲུནད་ཟིན	སྲུནད་ཅིག	驯顺；调顺；使柔和
	དཀྲུག་པའི་搅动的	བསྲུབ་བྱ	སྲུབ་བྱེད	བསྲུབས་ཟིན	སྲུབས་ཤིག	搅；搅动（如乳皮）摩擦（使木棍生火）

ཐ	ཕན་ཚུན་彼此	བསྲེ་བྱ	སྲེ་བྱེད	བསྲེས་ཟིན	སྲེས་ཤིག	1.混合;杂拌;掺杂;2.加入
	བུད་ཤིང 柴火	བསྲེག་བྱ	སྲེག་བྱེད	བསྲེགས་ཟིན	སྲེགས་ཤིག	烧;燃
ད	ཉར་ཚགས་ཀྱི保存的	བསྲེལ་བྱ	སྲེལ་བྱེད	བསྲེལད་ཟིན	སྲེལད་ཅིག	保存;保持;保藏
ཐ	མེ་ལ在火上	བསྲོ་བྱ	སྲོ་བྱེད	བསྲོས་ཟིན	སྲོས་ཤིག	烤;取暖;烘
ད	ཟས་དང་གྱེན་དུ食物等及向上	བསླང་བྱ	སློང་བྱེད	བསླངས་ཟིན བསླང	སློངས་ཤིག	1.乞化;祈求;恳求 2.竖起;扶起 3.唤起;发动;挑起

བ	ལྷན་པ补钉	བསྣན་བྱ	སྣོན་བྱེད	བསྣནད་ཟིན	སྣོནད་ཅིག	补;补缀
	རིག་པའི་གནས་ལ对学术	བསླབ་བྱ	སློབ་བྱེད	བསླབས་ཟིན	སློབས་ཤིག	学;教;学习
ཐ	སྒྱུ་མས以幻术	བསླུ་བྱ	སླུ་བྱེད	བསླུས་ཟིན	སླུས་ཤིག	诱惑;引诱;勾诱;欺骗
ཐ	གནས་སུ地方上	བསླེབ་བྱ	སླེབ་བྱེད	བསླེབས་ཟིན	སླེབས་ཤིག	到;到达;抵
	ཕྱི་ནང内外	བསློག་བྱ	སློག་བྱེད	བསློགས་ཟིན བསློག	སློགས་ཤིག	1. 翻转;翻过;颠倒;转过 2. 使回转

类别	举例	现在;未来	过去;命令	汉意
ཐ	བལ་སོགས羊毛等	གཤེད	བཤད	撕;撕开;扯出
	ཆར་རམ་དུམ་བུར部份或零块	གཤེ	གཤེས	分开;劈开
	举例	过去;未来	现在;命令	汉意
	ལྷད་ཀྱིས为杂质劣质	བསླད	སློད	1. 混杂;掺杂;影响;沾污 2. 使腐;败坏

ས་སྨྲེ། ཐ་ཤིབ་རྟོགས་དཀའི་གནད་དོན་སྟོན་པ་ཆེར། །དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་ཚིག་གི་ལོ་འདབ་རྒྱས། །བཞེད་མང་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་གཡུར་ཟ་བ། །སྐྱེད་བསྐྱིངས་དགེ་བས་ངག་གི་དཔལ་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ལྷན་ཐབས་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཚེ་དན་ཞབས་དྲུང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཛོམས་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།། ||

གསུང་འབུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག

གླེགས་བམ་དང་པོ།

གླེགས་བམ་གཉིས་པ།

གླེགས་བམ་གསུམ་པ།

གླེགས་བམ་བཞི་པ།

གླེགས་བམ་ལྔ་པ།

གླེགས་བམ་དྲུག་པ།

སྐྱིགས་བམ་བདུན་པ།

གླེགས་བམ་བརྒྱད་པ།

གླེགས་བམ་དགུ་པ།

སྒྲིགས་བམ་བཅུ་པ།

སྒྲིགས་བམ་བཅུ་གཅིག་པ།

སྒྲིགས་བམ་བཅུ་གཉིས་པ།

སྒྲིགས་བམ་བཅུ་གསུམ་པ།

རིག་གསར་སྐབས་བརྐྱགས་ཟིན་པའི་
གསུང་རྩོམ་སྐོར།

བཀའ་རྩོམ་དུས་འཁོར་སྟོམ་འགྲེལ་གསང་ཆེན་ཅང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས་ལ་དབུ་མེད་ཡིག་མ་ལྡེབ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ། (བརྐྱགས)

དུས་འཁོར་རྣམ་དག་གི་འགྲེལ་བ་ལྡེབ་སུམ་ཅུ་ལྷག (བརྐྱགས)

བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པའི་ལྷན་ཐབས་ལྡེབ་བརྒྱ་ལྷག (བརྐྱགས)

གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་མདུན་བསྐྱེད། ཕར་ཕྱིན་ཟིན་བྲིས་དོན་ལྡན་ངག་གི་མེ་ལོང་། ཉེབ་སྦྱོར་སྤྱི་དོན་གསུམ་གྱི་ལྡེབ་གྲངས་མ་ངེས། (བརླགས)

སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལེའུ་གསུམ་གའི་དཔེར་བརྗོད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྡེབ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ། (བརླགས)

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།　　ཉིང་འཛིན་བཀྲ་ཤིས།
责 任 编 辑:　　当增扎西
མཛེས་ཆ་ཇུས་འགོད་པ།　　ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།
装 帧 设 计:　　吾 要

༄༅། །ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།　(གླེགས་བམ་ལྔ་པ།)

རྩོམ་མཁན།	ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་བློ་གྲོས།
གཙོ་སྒྲིག་པ།	འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕགས།
དཔེ་སྐྲུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
འགྲེམས་སྤེལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཡུལ།	པེ་ཅིན་ཧོ་ཕིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
སྦྲག་སྤྲོད་ཨང་གྲངས།	100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས།	010－64227665
བརྒྱུད་འཚོང་མཁན།	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
པར་འདེབས་མཁན།	པེ་ཅིན་དབྱི་ཧྥུའི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི།
དེབ་ཚད།	960mm×640mm 1/16
པར་ཤོག	33.375
པར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་1པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་4པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་1པོ་བརྒྱབ།
པར་གྲངས།	0001－3000

ISBN 978－7－105－08252－0/Z·1327(藏 126)
རིན་གོང་། སྒོར་52.00

图书在版编目(CIP)数据

才旦夏茸全集.5:藏文/才旦夏茸著;久美琼鹏主编.－北京:民族出版社,2007.4
ISBN 978－7－105－08252－0

Ⅰ.才… Ⅱ.①才…②久… Ⅲ.①才旦夏茸－全集－藏语②藏语－正字法词典 Ⅳ.C52 H214.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 055285 号

民族出版社出版发行
(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)
http://www.mzcbs.com
北京艺辉印刷有限公司
各地新华书店经销
(藏文发行科电话:010－64227665 藏编室电话:010－58130509)
2007 年 4 月第 1 版 2007 年 4 月北京第 1 次印刷
开本:960 毫米×640 毫米 1/16 印张:33.375 字数:525
印数:0001－3000 册
ISBN 978－7－105－08252－0/Z·1327(藏 126)
定价:52.00 元